

સ મ પં જી.

ત્રિકાલજ્ઞાની અરિહંત પરમાત્માઓની ગેરહાજરીમાં

જગતના તરણુ-તારણુના એક માત્ર સાધન

શ્રી દ્વાદશાંગીના રચયિતા અને

પ્રભુ વીરના પ્રથમ ગણધર

શ્રી ગૌતમસ્વામી

મહાપ્રભુને !

કે

જેમની

રચેલી દ્વાદશાંગીના મહાસાગરમાં મહાલવા જ્ઞાનીઓ આવી

અનેરી રચનાઓ કરી શક્યા, તે રચનાઓનો

સંશ્લુ તેમનાજ ચરણકમલે રણુ કરી

પ્રકાશકનો આત્મા કૃતાર્થતા

અનુભવે છે.

and philosophy. The book contains 119 prayers to the Jain Prophets or Tirthankaras from the pens of different writers belonging to different periods of time. Although the general subject matter be the same for all pieces which are all devotional prayers, there is yet seen an abundant variety of topics, ideas, expressions, sentiments, styles and metres and the volume presents an immense interest alike to a historian as well as to a philosopher, to a bard as also to a story teller, to a grammarian as well as to a linguist, to a poet as also to a psychologist, to a critic as also to an amateur and lastly, to a rhetorician as also to a prosodist.

The work may well occupy a place not only among literary compositions but among religious books also. The arrangement of prayers which is mainly based on chronological data has been very happy and no pains have been spared by the editor and the publisher in collecting the material and presenting it. The book deserves a place in the cupboards of recognized libraries, on the book shelves of scholars and students and inside the sanctuaries and shrines of saints and devoted householders. The book is a very suitable one for the study of Ardha - Māgadhī and Jain Literature and

deserves to find a place in the University curricula. It is expected that learned and sympathetic readers would accord a hearty welcome to this first volume of a noble series and in encouraging the publishers the readers would no doubt be doing an esteemed indirect service to the spread of the study of Jain and Ardha-Māgadhī literature

Gujarat College,
AHMEDABAD
Kartik Shukla 10,
Samvat 1989.
November 7, 1932.

K. V. Abhyankar,
Professor of Sanskrit
and Ardha-Magadhī

પ્રાકુ કથન—

પ્રાતઃસ્મરણીય, પંડિતગ્રવર બાલપ્રહ્લ્યાદી જ્ઞાનાચાર્યો અને ધર્મધુરધર, સાધુવરોએ રચેલાં આ સ્તોત્રોનો સંગ્રહ જનતા, સમક્ષ રજૂ કરતાં આજે મહારા આત્માને જે અનહદ આનન્દ થઈ રહ્યો છે, તે તો માત્ર અનુભવી શકાય : કહી શકાય નહિ ! પરંતુ વાસ્તવિક રીતિએ, તો આ સંગ્રહને સર્વાંગ સમ્પૂર્ણ અને સુંદર બનાવવાનો સુયશ પૂ. દક્ષિણ વિહારી મુનિરાજ શ્રી અમરવિજયજી મહારાજના પરમ વિનેય વિદ્વદ્વત્ન મુનિવર્ય, શ્રીમત્ સ્વતુરવિજયજી મહારાજના જ જ્ઞાન અને શ્રમને કાળે જાય છે. તેઓ શ્રીમદની અથાગ મહેનત અને તેજસ્વી પ્રેરણા વિના મહારા જેવો ક્ષુદ્ર શક્તિવાન આવા અન્યરત્નને તૈયાર કરી શકતા જ નહિ. એટલે આ અન્ય વિષે જે બોલ કહેવાં પૂર્વે હું તેઓશ્રીનું ઋણ અદા કરવું અનિવાર્ય માનું છું. તેમજ આવા ઉત્તમોત્તમ અન્યરત્નની પ્રસિદ્ધિ કરવાનું સદ્ભાગ્ય મ્હને પ્રાપ્ત કરાવવા માટે તેઓશ્રીનો હું પરમ ઉપકૃત છું.

પ્રસ્તુત ગ્રંથ એ પ્રાચીન સ્તોત્રોનો સંગ્રહ છે. સ્તોત્ર એટલે સ્તુતિ અર્થે રચાયેલું કાવ્ય. પોતાના ઇષ્ટદેવતા ગુણાનુવાદ અને પોતાની આંતર અભિલાષાનો સ્તોત્રમાં તેના રચયિતાઓ સાક્ષાત્કાર કરાવે છે. અને આવા સ્તોત્રો ભક્તની ભક્તિભાવનાની ઉચ્ચતા ક્રિવા વિશિષ્ટતાનો ખ્યાલ આપે છે. જ્ઞાન સાધુવરો કેના ગુણાનુવાદ ગાય છે, કેવા ગુણાનુવાદ કરે છે અને તેઓની આંતર અભિલાષા કેટલી નિર્મળ, કેટલી પવિત્ર, કેટલી ઉચ્ચ કોટિની હોય છે, એ બધું સ્તોત્રોના અવલોકનથી જાણી શકાય છે. કોઈ પણ દર્શન સાહિત્યમાં અને જ્ઞાનદર્શનના સાહિત્યમાં સ્તોત્રોનું સ્થાન ઘણુંજ ઉચું છે. કહેવા ઘો કે—સ્તોત્રો એ ધર્મસાહિત્યનું અંગ છે. ભક્તાત્માઓ જ્યારે મધુર સરોદે પરમાત્મ મૂર્તિમાં તદ્વિજન બનીને સ્તુતિકાવ્યો—સ્તોત્રો ગાય છે, ત્યારે તેમાંથી રચનારની કળા અને બોલનારની પવિત્રતા નિર્ઝર છે.

પ્રાચીન કાળમાં, જ્યાં વિદ્યારસિકામાં વાદવિવાદ ચાલતા, જ્યારે પદે પદે વિદ્વાતાની જરૂર પડતી, જ્યારે કાવ્યકલા રાગ અને પ્રગ્ન ઉભય માટે રસિકતા ભરી હતી, ત્યારે એ પરસ્પર સ્પર્ધાના કાળમાં લખાએલાં કાવ્યોનું પદલાલિત્ય, શબ્દગુચ્છી તેમજ રચના-કળા ખૂબ ખૂબ ખીલતાં એમ કાવ્યોના અવલોકનથી જણાય છે. આવાં કાવ્યો એ સમાજની મોંઘી સંપત્તિ છે, પરન્તુ છેલ્લા સૈકા-ઓમાં કાલપ્રભાવે અને જનતાની જડવાદ તરફની વૃત્તિ-પ્રવૃત્તિના કારણે આ સમૃદ્ધિનો હાસ થવા લાગ્યો છે. નવીન રચનાઓ થવી તો દૂર રહો, પરન્તુ જુની પણ પૂરી સચવાઈ નથી. છેલ્લાં થોડાં વર્ષો દરમ્યાનમાં સ્તોત્રોના હુંકા સંગ્રહ પ્રસિદ્ધ થવા છતાં, એ તો બહુજ અધુરા છે-તદ્દન અલ્પ છે. જૈન સ્તોત્ર સાહિત્ય તો ખૂબજ વિશાલ છે. અને એ સ્તોત્રસાહિત્યનું મંરક્ષણ થાય, એ સ્તોત્રસાહિત્ય ભંડારોની પેટીઓમાંથી ભક્તોની જીભે ને વિદ્વાનોની દષ્ટિએ ચઢે, એ અમર કાવ્યો દ્વારા અમરતા પ્રાપ્ત કરી ગએલા પુણ્ય પુરૂષોનું અમર નામ વધુ ઉજ્જ્વલ બને, અને એ બધાય કરતાં આત્મા આવી પ્રવૃત્તિ દ્વારા પોતાનું કલ્યાણ સાધી શકે, એજ કારણથી આ સ્તોત્રસંગ્રહ પ્રસિદ્ધ કરવાની ભાવના થએલી પૂજ્ય સાગરાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજએ એ ભાવનાને ખૂબ પુષ્ટ કરી. અને પૂ. ચતુરવિજયજી મહારાજની શબ્દાતીત સહાયથી આજ પ્રત્યક્ષરૂપે એ ભાવના ફળી.

પ્રસ્તુત ગ્રંથમાં પંડિતપ્રવર વાલ્મિકિજેસરી ભગવાન હેમચંદ્ર-સૂરીશ્વરજી, તેમજ શ્રી રામચંદ્ર-અમરચંદ્ર-હરિભદ્રસૂરિ-જિ-નભદ્ર-ભદ્રબાહુસ્વામિ-ધર્મધોપ-ધનપાલ કવિ-અને શ્રી શ્રીપાલ પ્રમુખ તપોખરતરંગચીય કવિવરોનાં અત્યાર સુધી અમુ-દ્રિત ગ્રંથોનાં સ્તોત્રો પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યાં છે. આ સ્તોત્રોની રચ-નાઓ પણ ભિન્ન ભિન્ન દષ્ટિએ થએલી જણાય છે. જેમકે-કોપની દષ્ટિએ અર્હન્નામ સહસ્ર અને અષ્ટોત્તર શત નામ સરસ્વતી પ્રમુખ સ્તોત્રો. ત્રિંશત્-ચતુર્વિંશતિકા સ્તવ અને દ્વાદશાંગી પદ પ્રમાણ

કુલકાદિ ધર્મસાહિત્યની દૃષ્ટિએ, રામચંદ્ર વિરચિત અલંકારાલંકૃત કાવ્યો કાવ્યાલંકારની દૃષ્ટિએ, શ્રી મહાવીર કલશ વિગેરે અપભ્રંશભાષાની દૃષ્ટિએ, ‘ખ’ પરિશિષ્ટમાં આવેલ વર્ધમાન પદ્મત્રિશિકા છન્દ સૌન્દર્યની દૃષ્ટિએ, અને ‘ગ’ તથા ‘ધ’ પરિશિષ્ટમાં આવેલ શ્રી પદ્માવતી-અષ્ટક, શ્રી ઉવસગ્ગહર’ સ્તોત્ર, તથા દેઉલવાડા-મંડન શ્રી યુગાદિ દેવ સ્તવન મન્ત્રપ્રભાવવિધિની દૃષ્ટિએ,—એમ સાહિત્ય વિષયક જૂદી જૂદી રચના વાંચકોને આહ્વાદજનક આ સ્તોત્રોની રચના થએલી છે. આ કાવ્યોમાં કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ પદલાલિત્ય છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ છન્દોનન્દન છે. કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ રચના-રમણીયતા છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ગુણાલંકાર-વિન્નમ્ભણુ છે, કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ચિત્રકાવ્યોલ્લાસ છે, તો કાષ્ઠક સ્થળે વિશિષ્ટ ભક્તિમયતા કે કવિતા પ્રકાશ છે. અને આ બધું સાચેજ વિદ્વાનોના અન્તરમાં અલ્પાન્ત આનન્દ ઉત્પન્ન કરવા સાથે પ્રાચીન જૈન સાધુઓ પ્રત્યે નિર્મળ માન ઉત્પન્ન કરે તેમ છે. અને આ કાવ્યોમાં બીજી જે જે ચમત્કૃતિ વગેરે છે, તે વિદ્વદગમ્ય હોઇને તે વિષેનો અભિપ્રાય તેઓજ સ્વયં બાંધી અને આપી શકે છે. છતાં આ વિષે વિશેષ જાણવાનેજ તો પ્રસ્તુત સંપાદકની સુવિસ્તૃત પ્રસ્તાવનામાંથી મળી રહે તેમ છે. તેઓશ્રીએ સ્તોત્રોના કર્તાઓ વિગેરેની કરેલી ઐતિહાસિક ચર્ચા તે વિષયમાં નવીન પ્રકાશ પાડે છે.

પ્રસ્તુત સંગ્રહમાં અપાતાં કાવ્યોના રચયિતા મોટે ભાગે બાલ દીક્ષિત છે. જૈન શાસનના ધર્મધુરધરો મોટે ભાગે બાલદીક્ષિત છે. બાલદીક્ષા, એ તો મહાપુરુષોને ઉત્પન્ન કરનારી ખાણ છે. પૂર્વજીવના શુભ મંસ્કાર હોય, ધર્મો માતાપીતાના વાતાવરણમાં એ મંસ્કારો તાઝગી પામ્યા હોય અને ચારિત્રના પરિપાલન તથા સદગુણના સતત સહવાસમાં અભ્યાસ થતો હોય, ત્યાં આદર્શ મંસ્કારો વિકસે અને વિદ્વતા વાસ કરે એમાં નવાઈ જેવું પણ શું છે ? જગતના દુઃખનું મૂળ તૃષ્ણા છે અને એ તૃષ્ણાનો સાધુ પુરુષોએ પ્રથમથીજ ત્યાગ

કર્ચો હોય છે, એટલે કે-તેઓએ પ્રાપ્ત થયેલી પૌદ્ગલિક સામગ્રીનો ત્યાગ કર્યો હોય છે અને નવી મેળવવાની ઇચ્છા છોડેલી હોય છે, આથી તેઓ તો કેવળ ચારિત્રપાલન અને વિદ્યાધ્યયનમાં જ મસ્તુલ રહે છે. અને આથીજ તેઓમાંના મોટે ભાગે પ્રભાવમંપન્ન યાત્રી બન્યા છે અને બને છે બાલદીક્ષામાં તો જરૂર એક યા બીજી રીતે પૂર્વભવના મંસ્કારોજ હેતુરૂપ હોય છે. પ્રાચીન સ્તુતિ કાવ્યોનો શોખ મૂકને બાલપણથી જ છે. આક વર્ષની ઉંમરે અમદાવાદમાં હું શ્રી સંભવનાથજીના જિનમંદિરે દર્શનાર્થે ગયેલો. એક બહેન મધુર સરોહે અતિ પ્રસિદ્ધ શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર બોલી રહ્યાં હતા. અને ત્યારથી હું એ સ્તોત્ર સાંભળવાનો અને પછી બોલવાનો બ્યસની બન્યો છું. ન્હાનપણથી હું એવાં સ્તોત્રો જાહેરમાં મૂકવાના સ્વપ્નાં સેવતો આવ્યો છું અને આ પુસ્તક એનાજ ફલ સ્વરૂપ છે. એટલે પૂર્વભવના સંસ્કારો અને આ જીવનનું પવિત્ર વાતાવરણ મનુષ્યના અન્તરમાં અજબ અસર ઉત્પન્ન કરે છે, એ નિઃસંદેહ સત્ય છે. હું વિ. સ. ૧૯૮૮ ના ભાદરવા વદ ૩ (તા. ૧૭-૯-૩૨) ને દિને વઢવાણ ગયેલો. ત્યાં પૂજ્યપાદ બાલધ્વજચારી, પરમ શાસનપ્રભાવક બ્યાખ્યાનવાચસ્પતિ પંન્યાસપ્રવર શ્રીમદ્ રામવિજયજી ગણિવરના પરમ વિનેય બાલદીક્ષિત મુનિરાજ શ્રી મનકવિજયજી મહારાજ ભયંકર માંદગીના બીજાને હતા, છતાં પણ એ બધી વેદ-દનાઓ વચ્ચે એ પુણ્યપુરૂષના મુખમાંથી અરેકારને બદલે “ શરણું મળું શ્રી વીરનું ” એજ ઉચ્ચારો નીકળ્યા કરતા હતા, એ શું બાલસંસ્કારોનો જેવો તેવો પ્રભાવ છે ! ખરેખર, જૈનદર્શનના સમૃદ્ધ સાહિત્યનો સુવશ તો બાલદીક્ષિતોનેજ ફાળે જાય છે.

હવે આ મંચદુથાં અપાએલ વસ્તુ વિશે થોડો ખુલાસો કરી લઉં. આ મંચદુથાં શ્રી ઉવસગ્ગહરં સ્તોત્ર વિગેરે જે દુર્લભ યંત્રો સાથે આપવામાં આવેલ છે, તે યંત્રોમાં ટીકા કરતાં કોઈક સ્થળે ફરક

હોવાનું કારણ પ્રાચીન યત્રા મેળવીને ફરફાર હોવાથી લીધા છે. શ્રી કલિકૃંડ પાર્થનાથનો યત્ર શ્રી વાદિદેવસૂરિ-કૃત સ્તોત્ર ઉપરથી લેઈએના શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીજીના દેરાસરના તાત્રપત્ર ઉપરથી લેઈને આ પુસ્તકમાં આપેલ છે. વળી આ પુસ્તકમાં શ્રી ગૌતમસ્વામિજી મહારાજનું ત્રિરંગી ચિત્ર^૧ આપવામાં આવ્યું છે. આમ તો આવાં ધણાં ચિત્રો જૂદી જૂદી રીતનાં પ્રસિદ્ધ થયાં છે, પરંતુ આ ચિત્ર તો શ્રી વજ્રસ્વામિજી મહારાજએ રચેલા સ્તોત્રની ગા-થાને ખાસ લક્ષ્યમાં રાખી નવજ તૈયાર કરાવ્યું છે વળી આ પુસ્તકમાં મહા પ્રભાવિકા શ્રી પદ્માવતી દેવીનું પણ એક ચિત્ર છે. પા-ટલુ-એતરપાળના પાડામાં આવેલ શ્રી રીતકાનાથજીના નિન-મન્દિરમાં જે શ્રી પદ્માવતી દેવીની મૂર્તિ છે, તેજ પ્રાચીન મૂર્તિ ઉપરથી ફોટો લેઈને આ સંગ્રહમાં તે અપાએલ છે. આમ બને તેટલી સ્વચ્છ અને પ્રાચીન વસ્તુ મેળવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

અને આ પુસ્તકમાં આવી રીતે દુર્લભ યત્રા અને પૂજ્યનાં ચિત્રા વિગેરે અપાએલ છે તેમજ જ્ઞાન સ્વયં પણ પૂજ્ય છે, એટલે વાંચક અને દર્શક બન્ને પ્રત્યે નમ્ર વિનંતિ છે કે-તેઓ કૃપા કરીને જરા પણ આશાતના ન કરે.

વિશેષ મન્ત્રની સાધના કરનારા કે કરવા ઇચ્છનારાઓને સૂચવવું સ્થાને ગણાંશે કે-મન્ત્ર સાધનામાં શુરંગમની ખાસ જરૂર છે અને એ વિષયમાં શ્રી ઉવસંગહર સ્તોત્રની ટીકા-મત્રમય ટીકા રચનાર શ્રી ચન્દ્રાચાર્ય શ્રી પાદલિસસૂરીજી^૧ મહારાજની ખાસ સાક્ષી આપે છે.

૧ આ ગ્રંથમાં આવેલ ગૌતમસ્વામીજીનું ચિત્ર સુદર જાડા કાગળ (એન્ટીક) ઉપર છાપેલું પ્રકાશકને ત્યાંથી ૦-૩-૦ કિમતે છુટક મળી શકશે.

આટલા સૂચન બાદ મ્હારે આ પુસ્તકને અંગે જોમનો હું ઝાણી છું તેમનું ઝાણ જાહેર કરીને પણ અદા કરવાની શિષ્ટ પુરોની પ્રથાનું હું અનુકરણ કરું તે રચાને જ ગણાશે. પૂ. સાગરાનંદસૂરી-ચરણ, પૂ. અમરવિજયજી મહારાજ અને પૂ. શ્રી ચતુરવિજયજી મહારાજ ઉપરાંત મ્હને આ ગ્રંથના શ્રમમાં થોડો વા વધતો ફાળો આપવા માટે હું પ્રવર્તક શ્રી કાંતિવિજયજીનો તેઓના શિષ્ય પ્રશિષ્યો અને મુનિશ્રી હિમાંશુવિજયજીનો તથા મુનિશ્રી જયંત-વિજયજીનો પણ આભારી છું. તેમજ અમદાવાદની ગૂજરાત કાલેજના પ્રોફેસર અક્ષયંકર સાહેબનો હું અત્યંત ઝાણી છું, કે જેઓ જોનેતર હોવા છતાં પણ જોન સાહિત્યના ઉડા અભ્યાસી અને વખાણનારા છે અને જેઓએ તદ્દન નિઃસ્વાર્થ ભાવે મ્હને આ ગ્રંથને અંગે ઘણી ઉપયોગી સહાય આપી છે. શ્રી દેશવિરતિ ધર્મારાધક સમાજની શ્રી જોન સાહિત્ય પ્રદર્શન સમિતિનો પણ હું ઝાણી છું.

વધુમાં મ્હારા ધર્મમિત્રો શ્રીયુત ચીમનલાલ કેશવલાલ દુડીઆ, કે જેઓ આજે આલ ઈન્ડીઆ યંગમેન્સ જોન સોસાયટી સંમેલનના સેક્રેટરી-પ્રાણરૂપે જોન સમાજની ભારે સેવા તન, મન, ધનથી બજવી રહ્યા છે. શ્રીયુત વાડીલાલ ચોકસી તથા શ્રીયુત શ્રીકાન્ત વિગેરેનો પણ આપ્રસંગે આભાર માની કૃતાર્થ થાઉં છું.

આ પુસ્તકની ૧૦૦ નકલો ખરીદવાનું પહેલેથીજ વચન આપીને શ્રીયુત બકુભાઈ મણીલાલ શેઠે મ્હને આભારી બનાવ્યો છે. તેમજ બીજા જે જે ભાઈઓએ તથા મુનિમહારાજઓએ અગાઉથી ગ્રાહક થઈ મ્હને ઉત્તેજિત કર્યો છે તેમનો પણ આભાર માનું છું. ઇચ્છું છું કે-મ્હારાં ભવિષ્યનાં પ્રકાશનોમાં પણ મ્હારી સાથે ઉભા રહીને આ બધાજ મ્હારી ભાવનાને સફલ બનાવશે.

આ પુસ્તક દ્વાદશાંગીના પ્રણેતા ભગવાન શ્રી ગૌતમસ્વામિજી મહારાજને એ જ કારણે સમર્પિત કરાયું છે કે-તે જ પુણ્ય પુણ્યની

નિર્મલ કૃતિના સાહિત્ય સાગરમાંથી જ આ સ્તોત્ર રત્નોની ઉત્પત્તિ થયેલી છે.

છાપકામ માટે, સૂર્યપ્રકાશ પ્રેસના માલિક શ્રીયુત મુળચંદલાઇ, બ્લૉકો તથા ટાઇટલ વિગેરે સુંદર રીતે છાપી આપવા માટે કુમાર કાર્યાલયવાળા શ્રીયુત બચુભાઇ રાવત, કનુદેસાઇ, જગન્નાથ વિગેરેનો પણ અત્રે હું આભાર માનું છું.

પ્રાન્તે-આ પછીના પ્રકાશન પૂરતું ચત્કિચિત્ કહેવાનું રહે છે. આની પછી “શ્રી હૈરવ પદ્માવતી કલ્પ” નું કાર્ય શરૂ કર્યું છે. આ કલ્પ અતિ હુર્લજ છે, છતાં ધણે સ્થલેથી તેની પ્રતો મેળવી, ટીકા સહિત શુદ્ધિપૂર્વક, વિવિધ યત્રો સાથે પ્રકાશિત કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ સંબંધીની આજ પુસ્તકમાં અપાએલી જાહેર ખબર વાંચવા વાંચકોને લલામણુ કરીને વિરમું છું.

સંવત ૧૯૮૬
કાર્તિક શુક્લ પંચમી
(શાન પંચમી)

—પ્રકાશક.
સારાભાઈ મણિલાલ નવાખ
નાગજીજીદરની પોળ
અમદાવાદ

क्रमाङ्कः	स्तुत्यनाम	आदिप्रतीकम्	कर्तृनाम	पृष्ठम्
१	अर्हद्ग्रामसहस्रसमुच्चयः	अर्हद्ग्रामापि कर्णाभ्यां	हेमचन्द्राचार्यः	१
२	जिनस्तवः (सं० ग्रा०)	विश्वत्रयैकदर्शनं	धर्मपोपसूरिः	१३
३	साधारणस्तोत्रम्	श्रीवीतराग ! विगत०	सोमप्रभसूरिः	१४
४	साधारणजिनस्तोत्रम्	रक्षसेवानिरतांस्त्वद०	श्रीहिरिभद्रसूरिः	१६
५	सर्वजिनसाधारणस्तवः	सरति सरति चेतः	नरचन्द्रसूरिः	२०
६	सर्वजिनस्तवः	कल्यणनमो सफल०	देवसुन्दरसूरिः	२२
७	साधारणजिनस्तवनम्	प्रतिहार्यकृतिता०	पार्श्वचन्द्रसूरिः (१)	२३
८	"	जयति जगन्मलय०	रत्नकप्रभः	२४
९	सर्वजिनस्तवः	जिनपते ! द्रुतमिन्द्रिय०	अमरचन्द्रसूरिः	२६
१०	श्रीजिनस्तवः	अनवरतममर०	भावदेवसूरिः	२७
११	"	व्यथित साधितसाधु०	सोमप्रभसूरिः	२८
१२	साधारणजिनस्तवनम्	शान्तो वेपः क्षमसुख०	वाष्पभट्टिसूरिः	२९
१३	"	संसारखारौ चैवश्री०	अमरचन्द्रसूरिः	३१
१४	परमात्मपद्धिदशिका	सत्त्वेषु मैत्री गुणेषु०	अमितागतिः	३१
१५	जिनस्तवनम्	नतनाकिनियाय०	विजयप्रभसूरिः	३५
१६	जिनस्तुतिपद्माशिका	सकलसुरेश्वरसुख्या०	महिमेकः	३६

१७	साधारणजिनस्तथनम्	प्रातरेव समुत्थाय	चन्द्रप्रभासूरिः	४२
१८	"	श्रीमन् । 'घर्म'	सोमप्रभाचार्यः	४३
१९	नमस्कारस्तवनम्	'जरिह्ताण' नमो	निर्नामकम्	४५
२०	"	" नम्यामरेथर०	"	४३
२१	त्रिंशद्यत्तुविंशतिस्तवनानि	'केवलज्ञानिनं	देवेन्द्रसूरिः	४४
२२	चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः	" यस्ते धीऋणम् । स्तौति	चारित्ररत्नगणिः	७०
२३	द्वासप्ततिजिनस्तोत्रम्	" वंदे भद्रजिनिदे	तिलकचन्द्रः (?)	७७
२४	श्रीजिनस्तोत्रम्	'सुर अंसुरखर०	निर्नामकम्	७८
२५	चतुर्विंशतिनातिशयस्तवनम्	" योसामि जिणवरिदे०	"	८१
२६	चतुर्विंशतिजिनस्तथनम्	" अमनरायमहिप	"	८३
२७	चतुर्विंशति	" पढमो नरेसराणं	"	८४
२८	ज्ञानस्तोत्रम्	" अट्टोवीसविक्रमं	"	८७
२९	श्रुतज्ञाननमस्कारः	" ईसाणिदसुरासुर०	"	८७
३०	द्वादशाङ्गीपद्ममाणकुलकम्	नमिळण जिण अंराण	जिनभद्रसूरिः	८८
३१	वीरस्तवः (सं० प्रा०)	सरभसतुल्यसुर०	धनपालकविः	९१
३२	आदिदेवस्तवः (सं० प्रा०)	जातवृषामुत्थितानल०	रामचन्द्रसूरिः	९२
३३	पार्वनाथस्तवनम्	नमिरासुरासुर०	जिनवाक्त्रभसूरिः	९३
३४	पञ्चयल्याणकस्तोत्रम्	सम्मं नमिळण जिणे	जिनचलभसूरिः	९४
३५	आदिदेवस्तवः	सिहिरिसिहनाह ।	देवेन्द्रसूरिः	९५

३६	नाश्वस्तैवैत्यस्तवः	सिरिउरुहृद्धमाणे	"	९९
३७	आदिनाथ १३ भवस्तोत्रम्	नाभिमरुदेवितपयं	धर्मयोपसूरिः	१०६
३८	चन्द्रप्रभ ७ भवस्तोत्रम्	महसेषलक्ष्मणसुखं	"	१०७
३९	शान्तिनाथ १२ भवस्तोत्रम्	सिरिविस्सेणखड्ग	"	१०७
४०	मुनिसुमत ९ भवस्तोत्रम्	घणवर्णं चिण्डट्टिखं	"	१०९
४१	श्रीनेमिनाथ ९ भवस्तोत्रम्	नेमिं राईमईसुखं	"	१०९
४२	पार्श्वनाथ १० "	मवदृत्यं नीलाहं	"	११०
४३	श्रीवीर २७ "	तिसुलसिद्धत्यसुखं	"	१११
४४	अजितशान्तिस्तवः	सिरिरिसहृब्जिखं	"	११२
४५	गौतमस्वामिस्तवनम्	स्वर्णाधिप्र०	पञ्जस्वामी	११४
४६	पार्श्वनाथस्तवनं (मन्नाधिराजः)	नत्वोपासित०	कविकुलप्रभः	११६
४७	कलिफुण्डपार्श्वस्तवनम्	अर्तनमोदरं	वादिदेवसूरिः	११८
४८	पार्श्वनाथस्तवनम्	नमामि श्रीपार्श्व०	मुनिचन्द्रसूरिः	११९
४९	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	भक्त्या सर्वजिन०	श्रीपालकविः	१२१
५०	अपन्हुतित्रात्रिशिवा	भवद्गुणानां०	रामचन्द्रसूरिः	१२४
५१	अर्पान्तरन्यासद्वात्रिशिक्वा०	धर्मार्थव्यामालक०	"	१२७
५२	व्यतिरेकद्वात्रिशिवा	यदिह देवकदम्बयुतः	रामचन्द्रसूरिः	१२०
५३	मुनिसुमतदेवस्तवः	देवस्तनोतु हरितो०	"	१२३
५४	श्रीनेमिजिनस्तवः	यदुडुलतिलकः	"	१२८

५५	चिन्तस्तुतिद्वित्रिशिका (उपसर्गाभिः)	(१)	आस्ते समस्त०	१४०
५६	स्तुतिद्वित्रिशिका (दृष्टान्तप्रभा)	(२)	दृष्टान्तभूमिः०	१४४
५७	युगादिदेवद्वित्रिशिका	(३)	युगादिदेवाय०	१४७
५८	रामस्तिद्वित्रिशिका	(४)	सद्योदितानन्द०	१५०
५९	भस्म्यतिवाद्यद्वित्रिशिका	(५)	एकतपत्रामिव०	१५३
६०	प्रसादद्वित्रिशिका	(६)	पाथात् पार्थ०	१५६
६१	पौडशिकः साधारणजिनस्तवः	(७)	सकलसमयोप०	१६२
६२	"	(८)	अनास्पद ! मनो०	१६४
६३	"	(९)	अनन्तदर्शनज्ञान०	१६६
६४	"	(१०)	अहते देवदेवाय०	१६७
६५	"	(११)	आनन्दमहंतः पादा०	१६९
६६	"	(१२)	जगन्ति तीर्थनाथस्य०	१७१
६७	"	(१३)	नमो निर्लज्जनिःशेष०	१७३
६८	"	(१४)	स्वयम्भुवं भुयो०	१७४
६९	"	(१५)	उपास्महे जिनेन्द्रस्य०	१७६
७०	"	(१६)	अनाथेयमनाधार०	१७७
७१	"	(१७)	यथावस्थितवोधस्य०	१७९
७२	"	(१८)	धमागृतेऽहते तस्मै०	१८०
७३	"	(१९)	सजन्मानमजन्मानं०	१८२
७४	"	(२०)	क्षीणपापयोऽपि०	१८४

रामचन्द्रसूरिः

७५	"	"	रत्नत्रयनिर्दानाय०	१८५	"	
७६	"	"	मैत्रीप्रमोदकरुण्य०	१८७	"	
७७	"	"	स्वातन्त्र्यधीपविनाय०	१८९	"	
७८	नेमिजिनस्तवनम्		नेमि समाहितधिया०	१९०	विजयसिंहाचार्य०	
७९	पार्श्वजिनस्तोत्रम्		पायात् पार्श्व एयोद०	१९५	जिनवल्लभसूरिः	
८०	महावीराजिनस्तोत्रम्		जइज्जा समणे भयव०	१९७	अभयदेवसूरिः	
८१	अजितशक्तिस्तवम्		शक सहस्रनयनोऽपि०	१९९	जिनदत्तसूरिः	
८२	पार्श्वजिनस्तवनम्		कस्तूरीतिलक मुक्	२०३	धर्मसूरिः	
८३	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्		श्रीनाभेय ! जिनेश !०	२०६	जिनपतिसूरिः	
८४	युगादिजिनस्तवनम्		जय देवाधिदेवाऽऽधि०	२०९	देवेन्द्रसूरिः	
८५	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्		ऋषभनाथ ! भगव०	२१०	जिनेश्वरसूरिः	
८६	पार्श्वजिनस्तवनम्		देववामाङ्गजे०	२१३	"	
८७	चतुर्विंशतिजिनस्तव.		य सततमशमालोप०	२१६	जिनप्रभसूरिः	
८८	ऋषभदेवाशास्तव.		नयनमभगपहाणा०	२२७	जिनप्रभसूरिः	
८९	पार्श्वनाथलघुस्तवः		दोसावहारदक्खो	२२८	"	
९०	गौतमस्तोत्रम्		जम्मयविसिय०	२३५	"	
९१	"		उज्जैनमज्जिजग्नेतु०	२३७	"	
९२	ज्ञानपद्मोस्तवनम्		श्रीःसैवेव यादव०	२३८	सोमतिलकसूरिः	
९३	भाविचतुर्विंशतिजिनस्तव.		देवेन्द्रचन्द्रितान्०	२४१	धर्मयोगसूरिः	

१४	पार्श्वनाथस्तवनम्	जय जय जिणिद०	२४२
१५	पार्श्वनाथस्तवनम्	पूर्व पामरपुङ्गवेन०	२४३
१६	वीरजिनस्तवनम्	जय श्रीसर्वसिद्धार्थ०	२४६
१७	सर्वजिनस्तवनम्	मम्रासण्डलमौलि०	२४७
१८	चतुर्विंशतिजिनस्तुतयः	जिनं यशःप्रतापोस्ता	२४८
१९	पार्श्वदेवस्तवनम्	विष्यस्ताखिलदर्भ०	२५५
१००	महावीरकलशः (अष्टांशसमयः)	यस्तेजोऽस्तरवी०	२५७
१०१	जीवविचारस्तवनम् ।	संसारनिपु जहा०	२५८
१०२	यक्षत्रिंशजिनवाणीपुणस्तवनम्	जोयणगमद्रमागह०	२६७
१०३	ऋषभादिजिनानां भवत्रयीस्तवनम्	रिसहाद जिणवरिदे०	२६८
१०४	दुःपमाकालसङ्कस्तवनम्—	वीरजिणमुक्कणविस्सुय०	२६९
१०५	ऋषिमण्डलस्तवनम्	अस्तिम्मर०	२७३
१०६	सीमन्धरजिनस्तवनम्	अतिरसहृदि०	२८०
१०७	सरस्वती १०८ नामस्तोत्रम्	धिपणा धीमति०	२४५
१०८	दैत्येय्यादेवीस्तवः	नमिक्कण पासनाह	२४७
१०९	पार्श्वजिनस्तवनम्	रमाकरो यो जगतो	२५१
११०	नेमिजिनस्तवनम्	श्रीउज्जयन्तो०	२५२
१११	श्रीयुगादिदेवस्तवः	जय सुरअसुर०	२५२
११२	श्रीमहिजिनस्तवनम्	पणयजणकप्पबल्लि	२६९
११३	नन्दीश्वरद्वीपस्तोत्रम्.	वदिय नदियलोयं०	२७१
		मेरुनन्दनोपाध्यायः	
		निर्नामकम्	
		आर्याऽजन्दिनः	
		निर्नामकम्	
		”	
		शुभसुन्दरगणिः	
		निर्नामकम्	
		निर्नामकम्	

११४	दुःपमासद्घस्तोत्रम्	वदितुं सिरि०	३७३
११५	विविधतीर्थस्तुतयः	महति जे भाव०	३७५
११६	मन्त्राधिराजस्तोत्रम्	सर्वातिशय०	३७८
११७	श्रीशङ्खभरपार्थस्तोत्रम्	अनन्तविज्ञान०	३८०
११८	शमीनपार्थस्तोत्रम्	३९३
११९	श्रीगोडीपार्थस्तवनम्	३९४

परिशिष्टानि ।

१	अद्यावधिमुद्रितस्तोत्रादीनामक्षरावतुक्रमः	(क परिशिष्टम्)	१
२	वर्द्धमानपद्मिनिप्रा (छन्दोबद्धा)	चतुरविजयः (ख परिशिष्टम्)	६१
३	उपसर्गाद्वरस्तोत्रम् (लघुश्रुतियुतम्)	भद्रबाहुस्यानी (ग परिशिष्टम्)	६७
४	पद्मावल्यालम् (सगृप्ति)	निर्नामकम् (घ परिशिष्टम्)	७७
५	शङ्खेश्वरपार्थस्तवनम्	मुनिचन्द्रसूरि (ङ परिशिष्टम्)	१०५
६	स्तम्भनपार्थनामस्तवनम्	नयचन्द्रसूरिः (च परिशिष्टम्)	१०६
७	पार्थनायभालायन्त्रस्तवः	धर्मधोपसूरिः (छ परिशिष्टम्)	१०७
८	लोकान्तिकदेवस्तवनम्	” (ज परिशिष्टम्)	१०९

દક્ષિણ વિહારી શ્રી અમરપિંજયજી મહારાજના શિષ્યસ્તન

જન્મ: સંવત ૧૯૫૧ હૃદય દીપ્તિ: સંવત ૧૯૬૪

સંપિન દીપ્તિ: (જી) સંવત ૧૯૬૭ ૫મી દીપ્તિ: મૃત ૧૯૬૯

જૈન સ્તોત્ર સમુચ્ચય તથા જૈન સ્તોત્ર સંદોહના સંપાદક
મુનિરાજ શ્રી ચતુરવિંજયજી મહારાજ

प्रस्तावना

विदाङ्कुर्वन्तु विदितानवधविद्या विशुद्धहृदया विद्वांसो यथा
 किल वैदिकादिषु भारतवर्षायेषु दर्शनेषु, विद्यन्ते निजनिजेष्टदेवता-
 स्तुतिरूपाणि विविधानि स्तव-स्तोत्राणि, तथैव वरिवर्तन्तेऽनेकविद्-
 द्वरविरचितानि प्रायशः शान्तरसमयानि वैराग्यगर्भितानि निर्वाणपथ-
 सार्थबाह्यानां रागद्वेषाद्यष्टादशदोषविनिर्मुक्तानां देवाधिदेवानां जिनानां
 स्तुतिरूपाणि मोहादिकर्मक्षयकारणान्यनेकश स्तोत्राणि जैनदर्शनेऽपि ।

व्यावर्णितं च दृश्यते जैनानां प्राचीनतरेष्वागमादिष्वपि ग्रन्थेषु
 स्तवादिमाहात्म्यम् । तच्चैवम्—

“ धयधुइमंगलेणं भंते ! जीवे णिं जणेइ २ नाणदंसणचरित्त-
 बोहिलाभं संजणयइ, नाणदंसणचरित्तबोहिलाभसंपन्ने णं जीवे
 अंतकिरियं कप्पविभाणोववत्तियं आराहणं आराहेइ ॥ १४ ॥ ”

(उत्तरा० अष्टम्य० २९)

“ जरसमणाई रयणा अण्णायगुणावि ते समित्ति जहा ।
 कम्मजराइ थुइमाइयावि तह भावरयणा उ ॥ ”

(पञ्चा० ४, गा. २६)

अभयदेवसूरिविरचिता वृत्तिः—

ज्वरशमनादीनि ज्वरापहारप्रमृतीनि, आदिशब्दाच्छूलशमनादिग्रहः । रत्नानि—माणिक्यानि, अज्ञातगुणान्यपि—रोगिभिरविदितज्वरादिशमनसामर्थ्या-
न्यपि, न केवल ज्ञातगुणान्येव । तान् ज्वरादिरोगान् शमयन्ति यथा—येन प्रकारेण सुन्दररूपतालश्रवणेन कर्मज्वरादिरोगान्—स्तुत्यादीन्यपि—स्तुतिस्तोत्राण्य-
पि न केवल रत्नान्येव । ‘ तद् ’ इति अनोत्तरस्यावधारणार्थस्य तुशब्दस्य सम्बन्धात् तथैव—तेनैव प्रकारेण । किम्भूतानि स्तुत्यादीनि ? भावरत्नानि—
पारमार्थिकमाणिक्यानि, शमयन्तीति प्रकृतम् ॥ ”

स्तुतयः, स्तवाः, स्तोत्राणि चैते त्रयोऽप्येकार्या एव व्युत्पत्तेः
रूढेऽथ तथापि जायतेऽमीषां लक्षणवशात् कश्चिद् विशेषः । तथाहि—

“ तत्र स्तवा देवेन्द्रस्तवादयः, स्तुतय एकादिसप्तश्लोकान्ताः,
यत उक्तम्—एगदुर्गतिसिलोका (थुइओ) अन्नेसिं जाव हुंति सत्तेव ।
देविंदत्थयमादी तेण परं थुत्तया होति ॥ ”

(उत्तरा. शान्तिसूरीया वृत्तिः)

“ एगदुर्गतिसिलोका थुत्तिओ अन्नेसि होइ जा सत्त ।

देविंदत्थयमादी तेणं तु परं थया होइ ॥ ”

(व्यवहारभाष्ये उ० ७, गा. १८३)

लयगिरिहृता वृत्तिः—

एकश्लोका द्विश्लोका त्रिश्लोका वा स्तुतिर्भवति । परतद्यत्—
श्लोकादिकं स्तवः । अन्येषामाचार्याणां मतेन एकश्लोकादिः
सप्तश्लोकमन्त्रा स्तुतिः । ततः परमश्लोकादिना स्तवाः ।
यथा देवेन्द्रस्तवादयः । आदिशब्दात्—कर्मस्तवादिपरिग्रहः । ”

“ गंभीरमहुरसहं महत्तुजुत्तं हउह थुत्तं ” ॥ ५८ ॥

(चैत्यवन्दनभाष्ये देवेन्द्रसूरिः)

“ सकयभासाबद्धो गंभीरतथो यथो त्ति विक्खाओ ।

पाययभासाबद्धं थोत्तं विविहेहिं छंदेहिं ॥ ८५१ ॥ ”

(चेइयवंदणभासे शान्तिमूरिः ।)

अथावधि समुपलब्धेषूपलभ्यमानेषु च स्तोत्रादिषु प्रायशो व्यभिचरन्ति लक्षगान्यमूनीति मे मतम् । ‘ चूलिकास्तुतिस्तोत्रापेक्षया स्यादियं रूढिः ’

सर्वेष्वापि प्राचीनतराः पठ्यन्तेऽन्वहं जैनसमाजे प्रतिक्रमणादिक्रियाविशेषेषु वण्डकरूपाः स्तवाः पञ्च, तथाहि—

सकत्थओ य चेइयथओ य चउवीसईयओ चेव ।

सुत्तथओ य सित्थथओ य नामाइं दंडाणं ॥

एषामेवावश्यकवृत्त्युत्तराध्ययनादौ क्वचित् स्तवत्वं क्वचिच्च स्तुतित्वं समुपलभ्यते तद् व्युत्पत्तिमेवाश्रित्य यद्वा गोबलिर्दन्धायमनाश्रित्य सामान्येन ।

प्राचीनभाण्डागारगवेषणोपलब्धानि जैनाचार्यप्रणीतानि स्तोत्रादीनि सङ्गृह्य प्रयत्नेन प्रकरणरत्नाकराख्यपुस्तकस्य विभागचतुष्टये प्रकटीकृतानि श्रीमता भीमसिंहमाणकाख्येन श्रावकेण पूर्वम् । ततः परं बनारसस्थया श्रीयशोवियजोभैनग्रन्थमालया कानिचित् जैनस्तोत्रसङ्ग्रहस्य विभागद्वये, तदन्तरं महिसानस्थेन जैनश्रेयस्करमण्डलेन कतिचित् जैनस्तोत्ररत्नाकरस्य विभागद्वये, तथापि नैकविद्वद्वरविरचितान्यमूल्यरत्नप्रायाणि कीटककोटीमुखविवरगतानि विनाशोन्मुखानि जीर्णशीर्णान्येतावन्ति समुपलभ्यन्ते स्तोत्रादीनि यानि सर्वाणि प्रयत्नपूर्वकमेकीकृत्य यथामति, संशोध्य प्रकटीक्रियन्ते चेत्

भवन्ति बृहत्काव्यदोहनसमानानि बहूनि पुस्तकानि । एतेषां हि विनाशो जैनसाहित्यस्य हासकारक इति मत्वा खिन्नान्तःकरणैरस्माभिरपि प्रयत्नसम्पादितानि मुद्रापितानि जैनस्तोत्रसमुच्चये निर्णय-सागरमुद्रणालय (मुंबई) द्वारा कानिचित् । समर्प्यतेऽधुना जैनस्तोत्र-सन्दोहस्य विभागोऽयं प्रथमः स्तोत्रेन्दीवरमकरन्दनिस्थन्दस्वादनैक-मिलिन्दायमानानां माननीयानां विपश्चितां करकिसलये ।

अत्र हि सर्वप्रियेण १२५ स्तोत्राणि, तेषां कतृणां शताब्दीक्रमेण नामानि त्वेवम्—

१ भद्रबाहुस्वामी, २ श्रीवज्रस्वामी, ३ आर्यानन्दिलः, ४ विजयसिंहाचार्यः, ५ वप्पभट्टिसूरिः, ६ कविः श्रीधनपालः, ७ आचार्यः अमितगतिः, ८ मुनिचन्द्रसूरिः, ९ श्रीचन्द्रप्रभसूरिः, १० श्रीअमय-देवसूरिः, ११ श्रीजिनवल्लभसूरिः, १२ हरिभद्रसूरिः, १३ धर्मसूरिः, १४ पार्श्वदेवगणिः, १५ चन्द्राचार्यः, १६ जिनदत्तसूरिः, १७ जिनपतिसूरिः, १८ जिनेश्वरसूरिः, १९ वादिदेवसूरिः, २० हेम-चन्द्राचार्यः, २१ रामचन्द्रसूरिः, २२ श्रीपालकविः, २३ अमरचन्द्र-सूरिः, २४ कनकप्रभः, २५ नरचन्द्रसूरिः, २६ देवेन्द्रसूरिः, २७ श्रीधर्मघोषसूरिः, २८ श्रीसोमप्रभसूरिः, २९ सोमतिलकसूरिः, ३१ देवेन्द्रसूरिः, ३२ मेरुनन्दनोपाध्यायः, ३३ देवसुन्दरसूरिः, ३४ सोमसुन्दरसूरिः, ३५ चास्त्रिरत्नगणिः, ३६ भावदेवसूरिः, ३७ जिनभद्रसूरिः, ३८ महिमेरुः, ३९ पार्श्वचन्द्रसूरिः, ४० श्रीविजय-प्रभसूरिः, ४१ श्रीशुभसुन्दरगणिः, ४२ न्या. न्या. महोपाध्याय-श्रीयशोविजयः ।

यथाक्रमं दीयतेऽधुना यथामिति परिचयोऽमीषाम्—

१. श्रीमद्राहुः ।

पञ्चमोऽयं श्रुतकेवली श्रीयशोभद्रमूरिशिष्यः । अंस्य ४५ वर्षाणि
गार्हस्थ्ये, १७ वर्षाणि सामान्यत्वे, १४ वर्षाणि युगप्रधानत्वे, सर्वायुः
७६ वर्षाणि प्रपाल्य श्रीस्थूलिमद्रमुनिं पदे निवेश्य दिवं गेजे ।

सत्ताकालोऽस्य—

चउदसपुण्यच्छेदो वरिससते सतरे विनिदिद्वो ।

साहुमि थूलमदे अन्ने य इमे भवे भावा ॥ ७०१ ॥

—तिरथोगालीपट्टणयमि ।

१ 'संभूतिविजयस्त सीते जुगम्पहाणे मद्राहुनाम अणगारे' इति
स्वप्नाधिकारे निर्दिष्टे पर न तज्जनप्रन्यानुमारेण सङ्घातिमहति, श्रीयशोभद्रसूरेः
शिष्यत्वं सम्भूतिविजयस्य सतीर्थरव चास्य प्रसिद्धमेव ।

२ खरतरगच्छीयपट्टावल्यादिष्वप्येवमेवोत्प्लेखः, यदाह पिदर्सन-

" We have already No. 12, seen mention
made of Badrabahn who, according to the
pattāvalis of the Kharatargachha, composed the
Upasargharstotra, the Kulpsutra and Niryuktis
on the S'āstras, viz.,

Atasyaka, Daśvaikalika &c. lived forty-
five years in griha, seventeen in vrata fourteen
as Yugapradhana, and died in 170. V., at the
age of seventy-six.

(Operation in search of Sanskrit MSS in
the Bombay circle page. 63.) "

भवन्ति बृहत्काव्यदोहनसमानानि बहूनि पुस्तकानि । एतेषां हि विनाशो जैनसाहित्यस्य हासकारक इति मत्वा खिन्नान्तःकरणैरस्माभिरपि प्रयत्नसम्पादितानि मुद्रापितानि जैनस्तोत्रसमुच्चये निर्णयसागरमुद्रणालय (मुंबई) द्वारा कानिचित् । समर्प्यतेऽधुना जैनस्तोत्रसन्दोहस्य विभागोऽयं प्रथमः स्तोत्रेन्दीवरमकरन्दनिस्स्यन्दस्वादनैकमिलिन्दायमानानां माननीयानां विपश्चितां करफिसलये ।

अत्र हि सर्वप्रियेण १२५ स्तोत्राणि, तेषां कतृणां शताब्दीक्रमेण नामानि त्वेवम्—

१ भद्रबाहुस्वामी, २ श्रीवज्रस्वामी, ३ आर्यानन्दिलः, ४ विजयसिंहाचार्यः, ५ बप्पभाटिसूरिः, ६ कविः श्रीधनपालः, ७ आचार्यः अगितगतिः, ८ मुनिचन्द्रसूरिः, ९ श्रीचन्द्रप्रभसूरिः, १० श्रीअमयदेवसूरिः, ११ श्रीजिनवल्लभसूरिः, १२ हरिमद्रसूरिः, १३ धर्मसूरिः, १४ पार्श्वदेवगणिः, १५ चन्द्राचार्यः, १६ जिनदत्तसूरिः, १७ चित्तपन्निसूरिः, १८ जितेसागरसूरिः, १९ आश्वमेधसूरिः, २० जैन

१. श्रीभद्रबाहुः ।

पञ्चमोऽयं श्रुतकेवली श्रीयशोभद्रमूरिशिष्यः । अयस्य ५ वर्षाणि
गार्हस्थ्ये, १७ वर्षाणि सामान्यत्वे, १४ वर्षाणि युगप्रधानत्वे, सर्वायुः
७६ वर्षाणि प्रपाल्य श्रीस्थूलिभद्रमुनिं पदे निवेश्य दिवं गेजे ।

सत्ताकालोऽस्य—

चउदसपुण्यच्छेदो वरिससते सत्तरे विनिदिट्टो ।

साहुम्मि थूलभदे वन्ने य इमे भवे भावा ॥ ७०१ ॥

—तित्थोगालीपइण्णयम्मि ।

१ संमूहविजयस्त सीसे जुगप्पहाणे भइयाहुनाम अणगारे' इति
स्वप्नाधिकारे निर्दिष्ट पर न तज्जनप्रन्यानुसारेण सङ्गतमङ्गति, श्रीयशोभद्रसूरेः
शिष्यत्वं सम्भूतिविजयस्य सतीर्थेण चास्य प्रसिद्धमेव ।

२ खरतरगच्छीयपद्मवल्यादिष्वप्येवमेवोत्प्रेक्षः, यदाह पिटर्सन-
(professor peter peterson) महाशयः—

" We have already No. 12 seen mention
made of Badrabahu, who, according to the patti-
avalis of the Kharataragachchha, " Composed the
upasargaharastotra, the kalpasutra and Niryuktis
on ten sastras, viz, Avasyaka, Davaikalika
& c., lived forth-five years in groah, Seventeen
in vrata, Fourteen as yugapradhana, and died in
170 v. at the age of Seventy-six "

(Operations in search of sanskrit Mss.
in the Bombay circle page 63)

चउदसपुञ्जीन्लेओ वरिससए सित्तरम्मि अहिबम्मि ।

भदवाहुम्मि जाओ वीरजिणिदे सिव पत्ते ॥ २७१ ॥

—रत्नसञ्चये ।

वीरमोक्षाद् वर्शते सप्तत्यग्रे गते सति ।

भद्रबाहुरपि स्वामी ययौ स्वर्गं समाधिना ॥ ११३ ॥

—परिशिष्टपर्वणि ९ सर्गे ।

इत्याद्युल्लेखदर्शनाद् वीरनिर्वाणाद् द्वितीयशतान्दीरूपं सुनिश्चित एव ।

पार्श्वनाथवसतिस्थशिलालेखे निर्दिष्टो भद्रबाहुस्त्वितो भिनः ।

विलोक्यतां तदंश —

× × “ महाग्रीवसवितरि परिनिर्वृते भगवत्परमर्षिगौतम-
गणधरसाक्षाच्छिष्यलोहार्य—जम्बु—जिष्णुदेवा—पराजित—गोवर्द्धन—
भद्रबाहु—विशाख—प्रोष्ठिल—कृतिकाय—जयनाम—सिद्धार्थ—धृतिपेण—
बुद्धिलादिगुरुपारम्परीणक्रमान्यागतमहापुरुषसन्ततिममवद्योतितान्वय—
भद्रबाहुस्वामिना उज्जयिन्यामष्टाङ्गमहानिमित्ततत्त्वज्ञेन त्रिकालदर्शिना
निमित्तेन द्वादशसंयत्सरकालवैषम्यमुपलभ्य कथिते सर्वसद्य उत्तराप-
थाद् दक्षिणापथं प्रस्थितः । ”

सराहसिहिरभाल्ले, दुम्फाले दक्षिणापथमनल्ले, चन्द्रनुतसप-
कालीनत्वे च केपुचिद् विद्वत्सु विचारभेदः, परं सामजसमाजसम्मदं
विलोकनमन्तरेण कः किलोपाय शशकशिशोः २ ।

कृतिकलापस्त्वस्य—

१ आवश्यकनिर्युक्तिः ^१	६ सूर्यप्रज्ञतिनिर्युक्तिः ।
२ दशवैकालिकनिर्युक्तिः	७ दशाश्रुतस्कन्धनिर्युक्तिः
३ उत्तराध्ययननिर्युक्तिः	८ बृहत्कल्पनिर्युक्तिः
४ आचाराङ्गसूत्रनिर्युक्तिः	९ व्यवहारसूत्रनिर्युक्तिः
५ सूत्रकृताङ्गनिर्युक्तिः	१० ऋषिमापि तनिर्युक्तिः ।

ग्रहशान्तिस्तवनम् (श्लो. ९) अस्त्यैव कृतिः परस्य वेति न निश्चयः ।
मन्यतेऽस्य कृतिश्चेत्—“ भद्रबाहुरुवाचैवं पञ्चमः श्रतकेवली ।

विद्याप्रवादतः पूर्वाद ग्रहशान्तिविधिं शुभम् ॥ ”

इत्येतत् पद्यं प्रक्षिप्तं परकृतं वा मन्तव्यम् । यतो नैव सन्तः स्वाभि-
धानमेवं व्याहरेयुः कदाचित् ।

२. श्रीवज्रस्वामी.

बाल्यकालादपि जातिस्मरणज्ञानवान् गगनगमन-वैक्रियलब्ध्या-
दिसम्पन्नः विमलदशपूर्वविचार्य महात्मा ।

दुर्भिक्षे सङ्घस्य बौद्धराज्ये नयनं श्रीदेव्यादिभ्यः पुष्पानयनं नृपते,
जैनधर्मप्रापगमित्यादि जैनशासनप्रभावनाजनकं चरितमस्य आवश्यक-
वृत्त्यादौ विस्तरेण व्यावर्णितमास्तेऽतो नात्र प्रपञ्च्यते । दिदृक्षुभिः
प्रसारणीया दृष्टिस्तत्रैव ।

१ स्वयमेव सूचयति सूरिः—

आवस्तागस्त दसकालेअस्त तह उत्तरज्झमायारे ।

सूयगडे निज्जुत्तिं बुच्छामि तहा दसाणं च ॥

कम्पस्त य निज्जुत्तिं व्यवहारस्सेव परमनिउणस्त ।

सूरिवपण्णतीए बुच्छे इतिभासिआण च ॥

(आव. नि. ८४-८५)

तत्रभवतो वीरनिर्वाणात् ४९६ तमेऽन्द्रे जन्म, (८ वर्षाणि गृह-
स्थपर्यायः,) ४४ वत्सराः श्रमणपर्यायः, ३६ शरदो युगप्रधानपदवी,
सर्वायुः ८८ संवत्सराः, वीरनिर्वाणतः ५८४ वर्षान्ते स्वर्गगमनम् ।

श्रीमतो दिक्षमान्तायां विक्रमतः १०८ तमेऽन्द्रे जावडसाधुना
कृतः शतुल्लदस्योद्धारः विहिता तत्र पूज्यपादेन प्रतिष्ठेति पद्यावली ।
मुद्रितेऽत्र (पृ ११४) श्रीगौतमस्तोत्रेऽधिकं पद्यमिदं दृश्यतेऽध्व-
लगच्छीयपञ्चप्रतिक्रमणस्य मुद्रितपुस्तके तथैवम् ।

किं त्रैलोक्यरमाकटाक्षलहरंलीलामिरालिङ्गिता ?

किं शोभनवृषासमुद्रमकरोद्गारोकरम्बोकृता ? ।

किं ध्यामानलक्ष्मणाननिलिलान्तःकण्टकटावली—

रक्षामिर्धदलीकृता मम हृदि श्रीगौतम । स्वत्तनुः ॥ १० ॥

३. आर्यनन्दिलः

परिचयोऽस्य प्रभावकचरित्रात् कार्यः, अथमेवार्थानन्दिलक्षमा-
श्रमणः वैरोढ्यागतत्वं निर्मितवानिति प्रभावकचरित्रान्तर्गततदीयप्र-
बन्धे—श्रीआर्यनन्दिलः स्वामी वैरोढ्यायाः स्तवं तदा ।

‘ नमीऊग जिणं पास ’ मिति मन्त्रान्वितं न्यधात् ॥ ८० ॥

इत्यादिना सूचितम् । स्तवान्तेऽपि ‘ अज्जानंदिलेण संदिद्धं ’
इत्यत्र अज्जानंदिल इति नाम निर्दिष्टम्,

श्रीआर्यरक्षितवंशीयः सार्धनवपूर्वधरोऽयमाचार्यः

यदुक्तं प्रभावकचरित्रे—

आर्यरक्षितवंशीयः स श्रीमानार्यनन्दिलः ।

संसारारण्यनिर्वहसार्थं गहः पुनातु वः ॥ १ ॥

अथार्यनन्दिलः सूरिरुचाने समवासरत् ।

साधुबृन्दवृतः सार्धनवपूर्वधरः प्रभुः ॥ १८ ॥

आर्यानिन्दिलसमयनिर्णयाय विलोकनीयं मुनिश्रीकृत्याणविजयविरचितं
'वीरनिर्वाण संवत् और जैनकालगणना'मिधं हिन्दीभाषापुस्तकम् ।

४. श्रीविजयसिंहाचार्यः

एतन्नामधेया अनेके संमजायन्त सूरिपुङ्गवात्तेषु क्तमस्य कृतिः

नेमिस्तयनं (पृ. १९० मुद्रितं) इत्यारेकायां पर्यालोचने प्रवृत्ते

प्रभावकचरित्रेऽभिव्यक्तवर्णने—

“ सा निःस्पृहायतुष्टा विशेषतस्तानुगच बहुमानात् ।

गुटिका गृह्णीत विभो ! चिन्तिककार्यस्य सिद्धिकरीम् ॥ ११५ ॥

चक्षुरदृश्यो गगनेचरश्च रूपान्तराणि कर्ता च ।

कवितालम्बिप्रकटो विपद्बद्ध बद्धस्य मोक्षकरः ॥ ११६ ॥

भजति जनो गुरुलघुतां प्रपद्यते स्वेच्छया तथा वस्यम् ।

अनया मुखे निहितया विकृष्टया तदनु सहजतनुः ॥ ११७ ॥

गुरोरनिच्छतोऽपि हि हस्ते मुक्त्वा तिरोदधे च सुरी ।

वदने तां न्यस्य प्राक् श्रीनेमिस्तम्भमुं चक्रे ॥ ११८ ॥

‘ नेमिः समाहितधिया ’ मित्यादिभिरमस्याक्यसङ्काशैः ।

काव्यैरस्तौच्छ्रीनेमिस्तुतिरस्ति साऽद्यापि ॥ ११९ ॥

इत्यादिपद्यावलोकनादतिप्राचीनतरं स्तोत्रमिति निश्चयो मे जातः ।

यतोऽसौ श्रीविजयसिंहाचार्यः श्रीआर्यखपटवंशीयः । उक्तं च तत्रैव—

श्रीआर्यखपटवंशे सूरिः श्रीविजयसिंह इत्यासीत् ।

१ एतदर्थे विलोक्यतां प आलचन्द्र भगवान्दासलिखितो जैनसा-
साक्षिकपत्रे मुद्रितः ‘सिद्धराज अने जैना’ शीर्षको लेखः ।

शमदमनिश्चयमतपस्याकमलाकमलोपमाकलितः ॥ ८६ ॥

आर्यखपटसमयस्तु—

श्रीश्रीरसुक्तिः शतचतुष्टये चतुरशीतिसंयुक्ते ॥ ४८४ ॥

वर्षाणां समजायत श्रीमानाचार्यखपटगुरुः ॥ ७९ ॥

विशेषार्थिना विलोकनीयो मुनिश्रीकल्याणविजयेन गुर्जरगिरायां
सङ्कलितः प्रभावकचरित्रोपोदघातः ।

५. श्रीवप्पभट्टिसूरिः

कान्यकुब्जमण्डनमापगिरिशासकश्रीमदामवृषतिप्रतिबोधकोऽयं
सूरिः । सहृदयहृदयानन्दजनकं चरित्रमस्य विस्तरेण व्यावर्णितं दृश्यते
प्रभावकचारित्रादौ, तत्सारस्वेवम्—

“पाञ्चालदेशे डुम्भातिथिग्रामे इदानीं ‘डुवा’ इति ख्याते’ वप्पाख्यः
क्षत्रियः, तस्य भट्टिर्नाम सधर्मचारिणी, तयोः सूरपालः पुत्रः । श्री-
विक्रमादित्यादष्टशतवर्षेषु (८००) गतेषु भाद्रपदशुक्लतृतीयायां
रविदिने हस्तर्के जन्म । वि० सं० ८०७ वर्षे मोढेरके श्रीसिद्ध-
सेनाचार्यान्तिके दीक्षा । गुरुभिः प्रदत्तं भद्रकीर्तिरिति नाम तथापि
प्रसिद्धं जगति वप्पभट्टिरिति । उक्तं च—

शताष्टके चत्सराणां, गते विक्रमकालतः ।

सप्ताधिके राघशुक्लतृतीयादिवसे गुरौ ।

स्वाख्यात्रिकैकादशकाद्, भद्रकीर्तिरिति श्रुतम् ।

तत्पित्रोः प्रतिपन्नैव, पूर्वाख्या तु प्रसिद्धिम् ॥

वि० सं० ८११ वर्षे सूरिपदप्रतिष्ठा । यदाह—

एकादशाधिके तत्र, जाते वर्षशताष्टके ।^१

विक्रमात् सोऽभवत् सूरिः, कृष्णचैत्राष्टमीदिने ॥

पञ्चनवत्यधिकेषु (सं० ८५९) वर्षेषु गतेषु स्वर्गारोहणम् ।

श्रीमतः कृतयः—

चतुर्विंशतिका—पण्णवतिपत्रप्रमाणा प्रायशो यमकाङ्किता च ।

*सूरस्यतीस्तोत्रम्—त्रयोदशल्लोकात्मकम् ।

वीरस्तवः—‘शान्तो वेपः शमसुखमयः०’ इत्याद्येकादश ११

पद्यप्रमितः ।

* अमुद्रितचिह्नमिदम् । १ प्रबन्धकोषे सूरिपद वि. सं. ८५९

२ प्रसिद्धिमान्तीतेयं श्रीभाग्योदयसमितिद्वारा वि. सं. १९८२ ।

३ ततः सूरिगिरी देवीं तुष्टुवे मुष्टुवाग्भरेः ।

पुत्तै ‘रनधिते’ त्याद्यैश्चतुर्दशभिरद्भुतैः ॥

इति प्रभावकचरित्रगतोऽस्तेष्वदर्शनात् । श्रीभाग्योदयसमितिद्वारा प्रसे-
धितायाश्चतुर्विंशतिकायाः परिशिष्टे प्रदत्तं ततो निधमेव प्रतिभाति ।

४ मुद्रापितृध्यायमस्माभिरत्रैव (पृ १९) ९ पद्यात्मकः कर्तृनामविरहितः ।
मुद्रितानन्तरं चतुर्विंशतिप्रबन्धे “सूरिभूपौ यशोधवलितसप्तभुवनौ गोप-
गिरी श्रीमहावीरमवन्दिषाताम् । तदा सूरिकृतं श्रीवीरस्य स्तवनं ‘शान्तो
वेपः शमसुखफला०’ इत्यादिकाव्यैश्चदशमयमद्यापि सङ्घे पठ्यते’ इत्याद्युल्लेख-
दर्शनात्,

प्रभावकचरित्रेऽपि—

श्रीमहावीरमिदं स विलोक्य हृदि हर्षितः ।

‘शान्तो वेप’ इति स्तोत्रं चक्रे प्रमुदितस्तदा ॥ ४४८ ॥

इतिपद्यावलोकनाच्च—पूज्यपादस्यैव कृतिरिति बभूव मे निधयः ।

शान्तिस्तोत्रम् ।

श्रुतार्थी (तत्ता सीयल ० गाथायाम्)

‘ भिडासई कहा ’ कर्ता श्रीसिद्धसेनमूरिरत्नैः सन्तानीयः ।

उक्तं च तस्या एव प्रशस्तौ—‘ संताणे गयसहसिहरि सूक्रसिरि-
यप्पभट्टिसूरिस्स । जसभदसूरिगच्छे महुरादेसे सिराहाए ॥ ’

६. कविः श्रीधनपालः

‘ भय्याम्भोज ० ’ इतिपण्णवत्तिपद्यप्रमितचतुर्विंशतिजिनस्तुतिप्रणेतुः
कातन्त्रतन्त्रवेदिनः श्रीशोभनमुनेर्ज्येष्ठबन्धुरसौ । चरित्रमस्य बहुषु
ग्रन्थेषु निबद्धं विलोक्यते, परन्तु जन्मस्थान—पितृनामादिषु वि-
सर्वादोऽनोऽनेनैव विरचितायाः शोभनस्तुतिवृत्तेरावपद्यानि प्रमाणाय
दीयन्तेऽत्र, तानि यथा—

५ यदुक्तं प्रभावकचरित्रे —

‘ जयति जगद्रक्षावर ’ इत्याद्य शान्तिदेवतास्तवनम् ।

अद्यापि वर्तते तद्विग्रान्तिकर सर्वभयहरणम् ॥ ६१९ ॥

६ उक्तं च प्रभावकचरित्रे -

‘ राहोचे वस्तुवस्यास्य कीदृग्यं प्रभुस्ततः ।

वप्पमट्ठिण्णस्यामे व्याख्यादाख्यातधीविधिः ॥ २४८ ॥

धीवप्पमट्ठिणा चैवमर्षानां साष्टकं शतम् ।

व्याख्यायन् मतिमान्येन न जानीमो वयं पुनः ॥ २४९ ॥

नाद्यावधि क्वापि हृगोचरतां गतेषु मम ॥

१ सम्यक्त्वसप्ततिकावृत्तौ उज्जयिनी प्रभावकचरित्रे उपदेशकल्पवल्यां
उपदेशप्राप्तादे च धारा, प्रबन्धचिन्तामणौ विशाला, आत्मप्रबोधे अवन्ती
जन्मस्थानम् । सम्यक्त्वसप्ततिकावृत्तौ सोमचन्द्र इति, आत्मप्रबोधे सर्व-
धरेति, नागरगोत्रीयो वक्रुण्डो नाम सूरुण्ड इति कथारत्नाकरे, सक्ष्मीधर
इत्युपदेशप्राप्तादे पितुर्नाम दृश्यते । परामर्शोऽस्य विहितोऽस्ति स्तुतिचतु-
र्विंशतिकाया भूमिरायाम् ।

२ मुद्रितेयमागमोदयसमितिद्वारा वि. सं. १९८१ ।

आसीद् द्विजन्माऽखिलमध्यदेशे, प्रकाशसङ्काश्यनिवेशजन्मा ।
 बलब्ध देवर्षिरिति प्रसिद्धिं, यो दानवर्षिर्वविभूषितोऽपि ॥१॥
 शाल्वेष्वधीतो कुशलः कलासु, बन्धे च बोधे च गिरां प्रकृष्टः ।
 तस्यात्मजन्मा समभून्महात्मा, देवः स्वयम्भूरिव सर्वदेवः ॥२॥
 अब्जायताक्षः समजायतास्य, श्लाघ्यस्तनूजो गुणलम्बपूजः ।
 यः शौभनत्वं शुभवर्णभाजा न नाम नाम्ना वपुषाऽध्यधत्त ॥३॥
 कातन्त्रतन्त्रोदितन्त्रवेदी यो बुद्धबौद्धार्हततत्त्वतत्त्वः ।
 साहित्यविद्यार्णवपारदर्शी, निदर्शनं काव्यकृतां बभूव ॥४॥
 कौमार एव क्षतमारवीर्यश्रेष्ठां चिकीर्षन्निव रिष्टनेमेः ।
 यः सर्वसावधनिवृत्तिगुर्धो, सत्यप्रतिज्ञो विदधे प्रतिज्ञाम् ॥५॥
 अभ्यस्यता धर्ममकारि येन जीवाभिघातः कलयापि नैव ।
 चित्रं चतुःसागरचक्रफाश्चिस्तथापि भूव्यापि गुणस्वनेन ॥६॥

एनो यथामति विमृश्य निजानुजस्य

तस्योञ्ज्वलां कृतिमलङ्कृतवान् स्ववृत्त्या ।

अभ्यर्धितो विदधता त्रिदिवप्रयाणं

तेनैव साम्प्रतकविर्धनपालनामा

॥ ७ ॥

कवीश्वरस्यास्य सोमश्रीनाम्नी जननीति ज्ञायते सम्यक्त्वसतति-
 कावृत्तेः । उक्तं च तत्र—

सोमसिरी से भज्जा निरवज्जा वज्जिमज्जसरूवा ।

जुणहुव्व जीइ वयणं आणंदइ तिहुयणं सयलं ॥६॥

तिलकमञ्जरी नाम धनपालपुत्री, यन्नाम्ना प्रथिता तिलकमञ्जरी

चम्पूकयेति अर्वाचिनप्रबन्धलेखका वदन्ति परं कथानायिकायाः ' तिलकमञ्जरी ' इति नाम्ना कथापि ' तिलकमञ्जरी ' ति प्रसिद्धा । अत एव कवेरय ' तिलकमञ्जरी ' ति नामपुत्री आसीत् तन्नाम्ना च कथानाम प्रसिद्धिरितिकथनं न प्रमाणाकोटिमधिरोहति ।

सम्यक्त्वप्राप्तप्रदानदाढर्यस्य आर्हतचूटामण्यादिनैपुण्यत्वदर्शकं च वर्णनमस्य ग्रन्थान्तरादवसेयम् ।

‘ सप्रसङ्गं लिख्यतेऽस्य पाण्डित्यप्रख्यापकं कुमारपालप्रबन्धान्तर्गतं वृत्तान्तमिह—‘ अथ प्रदक्षिणावसरे सरसापूर्वस्तुतिकरणार्थमन्यर्थाः श्रीहेममूरयः सकलजनप्रसिद्धां ‘ जय जंतुकम्प० ’ इति धनपालपञ्चांगिकां पेतुः । राजादयः प्राहुः, भगवन् ! भवन्तः कलिकालसर्वज्ञाः परकृतस्तुतिं कथं कथयन्ति ? । गुरुभिरुच्ये राजन् ! श्रीकुमारदेव ! एवंविधसद्भूतभक्तिगर्भांस्तुतिरस्माभिः कर्तुं न शक्यते, एवं निरभिमानश्रीगुरुवाक्यमृतोल्लासितस्वान्ता नृपादयस्तामेव स्तुतिं भगन्तो राजादनीतले प्राप्ताः ? ॥ ’

सत्तासमयस्त्वस्य—

‘ व्युत्पत्तिर्धनपालतः ’ इत्यभिधानचिन्तामणितृतीयपद्यस्वोपज्ञवृत्तिगतपद्यावलोकनेन श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितक्रान्त्यानुशासने (पृ. २३१) वचनश्लेषाधिकारे तिलकमञ्जरीगतद्वितीयपद्यप्रेक्षणेन तत्पूर्वगामीतिनिधयाच विक्रीमीयैकादशशताब्दिकरूपो निश्चित एव ।

अन्यच्च—

तिलकमञ्जर्या ४३ त. ४९ पर्यन्तेषु पद्येषु स्वत्पाश्रयदातुर्भोजनपतेः प्रभाववर्णनं ।

“ निःशेषवाडमयाविदोऽपि जिनागमोक्ताः,

श्रोतुं कथाः समुपजातकुनूहलस्य ।

तस्यावदात्तचरितस्य विनोदहेतो

राज्ञः स्फुटादभुतरसा रचिता कथेयम् ॥ ” इत्यादि

कथोत्पत्तिकारणं च व्याप्यितं दृश्यते तेन मुञ्जस्य भोजस्य च समकालीनत्वं पण्डितपर्यस्य । सोस्ताब्दतः ९७५ रूपः सत्ताकालः मुञ्जस्य, १०१८ तः १०६० पर्यन्तः श्रीभोजस्य ।

अपरञ्च—

अथासौ गूर्जराधीशकोनिदेशशिरोर्माणः ।

वादिवैतालविशदं शान्त्याचार्यमाह्वयत् ॥ २०१ ॥

अशोधयदिमां चासावुत्सूत्राणां प्ररूपणात् ।

शब्दसाहिल्यदोषास्तु सिद्धसारस्वतेषु किम् ? ॥ २०२ ॥

श्रीविक्रमसंग्रहसरतो वर्षसहस्रे गते सपण्णवर्तौ (१०९६)

शुचिशितनवमीकुजकृत्तिक्रासु शान्तिप्रभोग्भूदस्तम् ॥ १३० ॥

इति प्रभावकचरित्रोल्लेखात् वादिवैतालश्रीशान्तिमूरेरपि समयत्वमस्य । श्रीशान्तिमूरेश्च प्रॉ. पिटर्सन.डॉ. भाण्डारकराद्यभिप्रायेण सं. १०९६ वर्षे स्वर्गवासः ।

एभिः कारणैर्विक्रमीयैकादशशताब्दीरूपः सत्ताकालः सुनिश्चित एवाऽस्य ।

अस्य कृतयः—तिलकमञ्जरीकथा, सान्प्रविहिपयरणं, ऋषभ-
पञ्चाशिका, शोभनैस्तुतिवृत्तिः, विरोधोभासालङ्कारमया श्रीमहावीरस्तुतिः
(गा. ३०) सत्यपुरीयश्रीमहावीरोत्साहः (गा. १५), संस्कृत-
प्राकृतमयः श्रीवीररत्नवः (प. १०)

१ मुद्रितेय निर्णयसागरमुद्रणालये वाव्यमालायाम् ।

२-३ प्रसिद्धिमेप्यतः आगमोदयसमितिद्वारा स्तोककालेन ।

४ प्रभावकचरित्रकारेण—

नमस्तस्य स्तुतिं तत्र विरोधानाससंस्कृताम् ।

चकार प्राकृतां ' देव निम्मले ' त्यादि सास्ति च ॥ २२६ ॥

इति निर्दिष्टमस्ति, परं जैनसाहित्यसंशोधक (त्रिमासिक) स्य खं.

१, अ ३ मुद्रितं तु ' निम्मल्लणहे वि अणहे ' इत्याद्यपद्यात्मकम् ।

५ प्राकट्यं नीतोऽयं जैनसाहित्यसंशोधके (खं. ३, अं. ३) ।

६ निरीक्षणीयमस्यैव ११ तम पृष्ठम् ।

७. अमितगतिः

दैगम्बर काष्ठासह—माधुरसम्प्रदायेऽजायतायमाचार्यः । अस्य
वंशवृक्षस्तु धर्मपरीक्षाप्रान्तप्रदत्तप्रशास्यनुसारेणेत्यम्—

वीरसेनाचार्यः

|

देवसेनाचार्यः

|

अमितगतिः

|

नेमियेणः

|

माधवसेनः

|

अमितगतिः

एत प्रगीता ग्रन्थास्त्वेवम्—

१ ' सुभाषितरत्नसन्दोहः (सं. १०५०)

२ धर्मपरीक्षा (सं. १०७०)

३ श्रामकाचारः

४ जम्बूद्वीपप्रज्ञप्तिः

५ सार्द्धद्वयद्वीपप्रज्ञप्तिः . .

६ भावनाशक्तिशिक्षा

७ पञ्चसङ्ग्रहः

८ चन्द्रप्रज्ञप्तिः

९ व्याख्याप्रज्ञप्तिः ।

धारानगरीशासकमुञ्जन्तृपतिसभायां नवसु रत्नेष्वयमप्यन्यतम
आसीदिति प्रघोषः । सत्तासमयस्त्वेकादशशताब्दीरूपः स्फुट एव ।

८. श्रीमुनिचन्द्रसूरिः

सूरिपुरन्दरोऽसौ श्रीपशोभद्रसूरि—श्रीनेमिचन्द्रसूरिपट्टप्रभावकः,
दिगम्बराचार्यकुमुदचन्द्रजेतुः स्याद्वादरत्नाकरप्रणेतुः श्रीवादिदेवसूरे-
गुरुः । अस्य जन्मस्थान—गुरुनाम—स्वर्गगमनसमयादिवृत्तान्तो वा-
दिदेवसूरिप्रणीताभ्यां रत्नपुरीयश्रीऋषभदेवकेशरीमल्लश्वेताम्बरसं-
स्थया मुद्रिताभ्यां चैकोनपञ्चाशत्प्रकरणान्यन्तरे श्रीमुनिचन्द्राचार्य-
स्तुतिः, गुरुविरहविलापः इत्येताभ्यां समासाधते । तच्चैवम्—

“तं जयत ‘ चिन्तयकुलं ’ जयन्मि सिरिउदयसेलसिहरं व ।

भन्वजियकमलबन्धव ! जन्मि तुमं तमहरो जावो ॥ २६ ॥

सच्चं महग्धिया सा 'महग्धिया' चरमजलहिवेलव्य ।
 मोत्तियमणिव्व जीए तं फुरिओ उयरसिणिउडे ॥२७॥
 सा 'दब्भवई' नयरी नयरसेहरत्तं सया समुव्वहइ ।
 जीए तुह पुरिससेहर । जम्मदिणमहामहो जाओ ॥२८॥
 जसभद्दो सो सूरौ जसं च भदं निम्मळं पत्तो ।
 चिन्तामणि व्य जेणं उवल्लो नाह । तं सीसो ॥ २९ ॥
 सिरिविणयचंदअज्जावयस्स वाया जयंतु विज्झस्स ।
 जेसु तुह आसि लौला गयकलहस्सेव मदस्स ॥ ३० ॥
 आणंदसूरिपमुहा जयंतु तुह यंघवा जयप्पयडा ॥
 जे तुमए दिक्खविया सिक्खविया सूरिणो य कया ॥३१॥
 सच्चं सा कसिण धिय कत्तियमासस्स पंचमी कसिणा ।
 खेतंतंरं य सूरौ जीए तं सग्गमल्लीणो ॥ ३० ॥
 एगारस अट्टत्तर संवच्छर काल । पडउ तुह कालो ।
 जससेसं जेण तए तं मुणिरयणं कयं पाव । ॥ ४० ॥”
 विशेषार्थिना विलोकनीये ते एव स्तुती ।
 श्रीमतोऽप्रतिमप्रतिभातरङ्गिण्यारङ्गचतुर्दशतरङ्गा इवामङ्गभङ्गीषु-
 भगाः कृतयस्त्वेगम्—अनेकान्तजयपताकाटिप्पनकम् ।

१ हरिभद्रसूरिरचिताः श्रीमदनेकान्तजयपताकाद्याः ।

प्रत्यनगा विबुधानामप्युक्ता दुर्गमा येऽत्र ॥

सत्पञ्चिकादिपद्याविरचनया भगवता कृता येन ।

मन्दधियामपि शुगमास्ते सर्वे विश्वहितुरूप्या ॥

—शुर्वावल्यां मुनिपुन्दरसूरिः ।

ललितविस्तरापञ्जिका, देवेन्द्रनरकेन्द्रप्रकरणवृत्तिः, धर्मविन्दु-
वृत्तिः, योगविन्दुवृत्तिः, कालशतकम्, वनस्पतिसप्ततिका, अङ्गुलसप्त-
तिका, आवश्यक (पाक्षिक) सप्ततिका' प्राभातिकजिनस्तुतिः, (५.९)

कर्मप्रकृतिविशेषवृत्तिः (टिप्पनकम्) सार्द्धशतकचूर्णिः,
उपदेशपदसुखबोधा वृत्तिः, गाथाकोशः, अनुशासनाङ्कुशकुलकम्,
उपदेशामृतकुलकद्वयम्, उपदेशपञ्चाशत्, रत्नत्रयकुलकम्, शोक-
हरउपदेशकुलकम्, विषयनिन्दाकुलकम् प्रा. गा. २५ सम्यक्बोधापाद-
विधिः, सामान्यगुणोपदेशकुलकम्, हितोपदेशकुलकम्, रसाञ्जलि
(प्राकृतमयः) प्रश्नावलिश्च ।

श्रीउदयप्रभसूरिकृतप्रवचनसारोद्धारविषमपदपर्यायशब्दानेन समशोधि ।

श्रीमत् एव वचनेन विरचिता गुरुभ्रात्रा नेमिचन्द्रसूरिणा उत्त-
राध्ययनबृहद्वृत्तिः ।

१ एतन्निर्माणे वृद्धसम्प्रदायस्त्वैवम्—

“ एकदा श्रीधराभिधश्रावकेण निजद्रव्यभूरिव्ययेन जिनविम्य प्रतिष्ठित
श्रीचन्द्रप्रभसूरिनामाऽस्य ज्येष्ठगुरुभ्राता निमन्त्रितो यथा भगवन् !
अस्मिन् महामहे पूज्यमुनिचन्द्राचार्यप्रेषणेन (तत्कालीनेषु क्रियाप्रवीणत्वात्
तस्य) कृतार्थीकृता स्मो वयम् । ध्रुत्वेतदसूयया जातविपरिणामेन स्वकी-
यमानहानिं मन्यमानेन तेनाचार्येण ' साधूना प्रतिष्ठादिकरणमनानुपक्षिकम् '
इति प्ररूप्य पाक्षिकप्रतिक्रमण पूर्णिमाया कर्तव्यमिति स्वप्नद्वारा देवतादेश-
व्याजेन स्वशिष्याणां नूतनप्ररूपणा ' श्रावकै प्रतिष्ठा कारय्या, पूर्णिमायां
पाक्षिकप्रतिक्रमण चेति ' कृता तत्प्रतिरोधार्यमेतदग्रन्थरचना ।

२ श्रीनेमिचन्द्रसूरिबद्धतवान् वृत्तिकां तद्विनेय ।

गुरुसौदर्यश्रीमन्मुनिचन्द्राचार्यवचनेन ॥

—जेसल० भा० सूचा ।

शिष्योत्तमास्तत्रभवतः श्रीअजितदेवसूरयः, श्रीवादिदेवसूरयश्च विभासयामासुरसह्यतेजस्का. परवादिनिवहगहनं स्फुलिङ्ग इव दवार्चिपः ॥

९. चन्द्रप्रभसूरिः

उपर्युक्तस्यैव श्रीमुनिचन्द्रसूरैर्गुरुभ्राताऽयम् । अस्मादेव समजायत वि. सं. ११५९ वर्षे पौर्णिमीयकमतोत्पत्तिः, तत्सम्बन्धस्त्वेवम्—

“ श्रीमुनिचन्द्रसूरिगुरुभ्राता चन्द्रप्रभाचार्यः संविग्नत्वादिगुणगरिष्ठेषु श्रीमुनिचन्द्रसूरिषु बहुमानपरायणस्य कस्यचिन्महर्षिकश्राद्धस्य जिनबिम्बप्रतिष्ठामहसि श्रीमुनिचन्द्रसूरिमहिमानं दृष्ट्वा मात्सर्यात् श्राद्धप्रतिष्ठा व्यवस्थाप्य मतभेदकरणाय पौर्णिमापाक्षिकं प्ररूपयन् सद्येन निवारितोऽपि श्राद्धप्रतिष्ठा पूर्णिमापाक्षिकं चेत्युयमप्यनादिसिद्धत्वं प्ररूपयेति मम स्वप्ने पद्मावत्योक्तमित्यसद्वापणपुरस्सरं स्वाभिनिवेशमत्यजन् श्रीसद्येन बहिष्कृतः । ततो वि. ११५९ वर्षे पौर्णिमीयकमतोत्पत्तिः । तत्प्रबोधाय च श्रीमुनिचन्द्रसूरिभिः पाक्षिकसप्ततिका कृतेति । ”

१. उक्तं च क्षेत्रसमासगृत्तिप्रशस्तौ—

दुर्वादिद्विरदाहृत. समयवितथेणीशिरोमण्डन, श्रीचन्द्रप्रभसूरिराद् स भगवान् प्राचोक्तत् पूर्णिमाम् । तस्माज्जैनवचोऽमृत मृशम्पुः श्रीधर्म-घोषादयः । श्रीभद्रेश्वरसूरितत्त्वचकलत् शाखा द्वितीया प्रथमा ॥

दर्शनशुद्धिप्रकरणप्रणेतायमेव भिलो वेत्ति तत्प्रशस्त्यादिविलोक-
नमन्तरेण न निश्चयः ।

१०. श्रीअभयदेवसूरिः—

एतन्नामधारिणोऽजायन्त सूरिवर्या. सप्त भिन्नभिन्नगच्छेषु ।
ते चैवम्—

(१) सं. ५७२ वर्षे रणतममरगिरौ श्रीपद्मप्रभजिनविश्वप्रतिष्ठापक

(२) राजगच्छपद्माकरप्रबोधनैकप्रद्योतनश्रीपद्मसूरिशिष्य-
स्तर्कपञ्चानन. सम्मतितर्कटीकावादमहार्णवप्रणेता ।

(३) श्रीवर्द्धमानसूरिपट्टपूर्वाचलदिनमणिर्नवाङ्गवृत्तिकृत् । सं.
१०७२ तः ११३७ ।

(४) हर्षपुरीयगच्छालङ्कारश्रीजयदेवसूरिशिष्यो 'मलधारी'
ति विरुदभृत् । सं. ११२० तः ११५० ।

(५) चन्द्रगच्छीयः शान्तिसूरिशिष्यः पक्षे भद्रेश्वरसूरिशिष्यः
सं. १२४८ ।

(६) रुद्रपल्लीयगच्छेशविजयेन्दुसूरिशिष्यः श्रीदेवभद्रसूरेर्गु-
रुध्व । सं. १२८८ वर्षे जयन्तविजयकाव्यप्रणेता 'वादिर्सिंह'
इति ख्यातिभाक् ।

(७) चन्द्रर्षिमहत्तरविरचितसप्ततिकाव्यपद्युक्तमर्थप्रयोपरि भा-
ष्यप्रणेता ।

एतेषां मध्यात् कतमोऽत्र (पृ. १९७) मुद्रितस्य श्रीमहावीरस्तव-
नस्य विरचयितेति पर्यालोचने प्रवृत्ते सस्यैव स्तोत्रस्य प्रान्ते—

- ६ अन्तकृदशाङ्गवृत्तिः ३०००
 ७ अनुत्तरोपपातिकाङ्गवृत्तिः १३३०
 ८ प्रश्नव्याकरणाङ्गवृत्तिः
 ९ विपाकाङ्गवृत्तिः ५६३०
 १० औपपातिकाङ्गवृत्तिः ३१२५
 ११ प्रज्ञापनातृतीयपदसङ्ग्रहणी ४००
 १२ नैवतत्त्वप्रकरणभाष्यम् गा. १३८
 १३ पञ्चनिग्रन्थीप्रकरणम् गा. १३३
 १४ हरिभद्रीयपञ्चाशकवृत्तिः (सं. ११२४)
 १५ पदस्थानप्रकरणभाष्यवृत्तिः
 १६ विशेषात्रस्यक्रमभाष्यवृत्तिः (?)
 १७ हारिभद्रीयषोडशकप्रकरणवृत्तिः (?)
 १८ देवेन्द्रसूरिकृतशात्तारिप्रकरणवृत्तिः (गाथाबद्धा)
 १९ जयतिहुयणस्तोत्रम्
 २० निगोदपट्टत्रिशिका^१ } पूर्वतना
 २१ पुद्गलपट्टत्रिशिका }
 २२ साधुसगाचारी (अन्या ?)
 २३ दोषापहारस्तोत्रम् (?)^२
 २४ विविधतीर्थकल्पम् (?)^४

१ यद्यपि भाष्यकृता न कश्चिन्नाम निरदेशि तथापि ' भाष्यकर्तुः श्रीमदभयदेवसूत्रेः स्थानाङ्गादिवृत्तिकृतो वचनम् ' इत्युदलेखि टीकाक्षरेण ।

२ मुद्रिता तु रत्नसिद्धसूरीया ।

३-४ धीजिनप्रभसूरिकृताभ्यां भिन्ने नवेति न निश्चयः ।

२५ आराधनाकुलकम् (गा. ८६)

२६ साहम्भियवच्छलकुलम् (गा. २९)

२७ वंदणयभासं गा. ३३

सत्तायामस्य सूरः स्वर्गमानन्तरं चाभयदेवाचार्यस्य

१०. श्रीजिनवल्लभसूरिः

वि. सं. ११३८ वर्षे प्राग्वाटकुलीननेमिकुमारलिखितं कोट्या-
चार्यकृताया विशेषावश्यकटीकायास्ताडपत्रात्मकमेतदीयं प्राचीनं जी-
र्णमादर्शपुस्तकमद्याप्युपलभ्यते यत्र श्रीजिनेश्वरसूरिशिष्यत्वमस्य निर-
देशः । सूरिरयं स्वयमपि स्वीये प्रश्नोत्तरपट्टिशतककाव्येऽष्टसप्तति-
कादौ च श्रीजिनेश्वरसूरिभयदेवाचार्यं च सत्स्तुतिपात्रं कुर्वन् क्रमेण
सद्गुरुत्वमाचार्यत्वं च समसूचयत् ।

यिस्तरेण चरितमस्य प्रतिपादितं दृश्यते चारित्रसिंहगणिना
सुमतिगणिविनिर्मितगणधरसार्द्धशतकबृहद्बृहत्तेरेव प्रोद्बृहते गणध-
रसार्द्धशतकान्तर्गतप्रकरणे, श्रीजिनदत्तसूरीयगणधरसार्द्धशतकस्य पू-
र्वोक्तमेव सुमतिगणीयविवरणमुपजीव्य जिनेश्वरसूरिशिष्येण वाचक-
सर्वराजगणिना विरचितायां संक्षिप्तवृत्तौ, वि. सं. १६२९ वर्षे धर्म-
सागरोपाध्यायविरचिते स्वोपज्ञवृत्तिसमन्वितप्रवचनपरीक्षापरनाम्नि-
कुपक्षकौशिकसहस्रकिरणे, क्षमाकल्याणादिरचितस्वरतरगच्छपद्यावल्या-
दौ च संक्षिप्तरूपेणातो नात्र प्रपद्यते तत् ।

वि. सं. ११२५ वर्षे जिनचन्द्रसूरिविरचिता संवेगरङ्गशालाऽनेन
समशोधि ।

सूरिवरस्यास्य पट्टपत्रं जिनदत्तसूरिमन्तरेण केकेऽन्ये शिष्यवराः
समासन्निति न विशेषतो व्यज्ञायि ।

नामदोषस्यापि सूरिगिरोमणेस्य पडशीति—सूक्ष्मार्थसिद्धान्त-
विचारसारसार्द्धशतकाख्यकर्मग्रन्थ—पिण्डविशुद्धि—पौषध्विधि (?)
प्रतिक्रमण सामाचारी—सहस्रैटक—धर्मशिक्षा—दादंगकुलकरूपप्रकरण-

१ एतद्धि भावनगरस्थयाऽऽत्मानन्दसभया बृहद्गच्छोदयहरिभद्रसूरि-
मलयगिरिविरचितश्रुतिद्वयसमन्वित प्राकाशि । एतदुपरि भाष्यद्वय श्रूयते ।
मूलग्रन्थकारश्रीचल्लभसूरिशिष्यरामदेवगणिप्रणीत प्राकृतविवरण यशो-
भद्रसूरिविरचिता श्रुतिषोपलभ्यते । मेरुपाद्यककृतविवरण तपोद्वारावच-
र्यादिकमप्यन्यत्र पठ्यते ।

१ धनेश्वरसूरिविरचितश्रुतिस्मृतमेतद् भावनगरस्थया जैनधर्मप्रसार-
सभया प्रसिद्धिमाप्तिम् । एतदुपरि भाष्य तथा वि स. ११७० वर्षे मुनि-
चन्द्रसूरिविरचिता चूर्णिष पठ्यते । चक्रेश्वरसूरि (?) रामदेवगणि-
विहित प्राकृतविवरण टिप्पणमपि च श्रूयते ।

३ वि. स. ११७६ वर्षे यशोदेवसूरिनैतस्य विवरण व्यधायि
बृहद्विष्णुनिका जैनग्रन्थावल्यादौ सूचिता वि सं ११८० वर्षे श्रीचन्द्रसूरि-
कृतैतदीया श्रुतिर्यशोदेवसूरिकृतविवरणात् पृथक् न प्रतीयते । तथा वि. सं
१२९२ वर्षे उदयसिंहसूरिणा शीपिका, बैकमीयपोडगशतान्दोपूर्वाद्धि
तपागच्छीयसवेगदेवगणिना बालवबोधश्च व्यपायि । एतदतिरिक्तावचूरिप-
ञ्जिकग्रन्थपुपलभ्यते ।

४ गुणजिणबल्लहविषयपोसहविहिषयरणाउ सखेवा ।

देसियमेयविहाण विसेसओ पुण तओ नेयं" पत्तनीयभां० सूची ।

एतदाधारेण निर्मितमेक सक्षिप्तमपि पौषध्विधानमुपलभ्यते—

वि सं. १६१७ वर्षे जिनचन्द्रसूरिणाऽस्य श्रुतिव्यघादीति जैन-
ग्रन्थावल्यादौ सूचितम्,

५ जिनपत्तिसूरिरचितबृहद्विष्णुश्रुतिविभूषितोऽयं 'थावक जेठालाल
दलसुप' इत्यनेन प्रसिद्धिनीत । वि सं. १३२३ वर्षे लक्ष्मीसेनेन विर-
तास्य लघुश्रुति समसूचि जैनग्रन्थावल्याम् । हर्षराजोपाध्यायविरचिताऽस्य

प्रश्नोत्तरशतक—शृङ्गारशतक—नानाप्रकारविचित्रचित्रकाव्यसारशतसङ्ख्या
रत्नोत्तरोपादिरूपकीर्तिपताकावापि सकलं महीमण्डलं मण्डयन्ती
विद्वज्जनमनांसि प्रमोदयति ।

लघुवृत्ति वि सं १६१९ वर्षे साधुकीर्तिगणोप्रणीताऽवचूरिश्चोपलभ्यते ।

६ एतदुपरि सफलचन्द्रकृता वृत्तिरिति जैनग्रन्थावल्याम् ।

७ वि. सं १२९३ वर्षे जिनपालगणिना प्रणीतास्य वृत्तिः ।

८ अवचूरिसहिमिद महेश्वरस्वयंशोविजयजेनपाठशालया प्रसि-
द्धिमानितं । वि सं १४८३ वर्षे तपागच्छनायकसोमसुन्दरसूरिश्च्येन
लेखितं सटीकमिदमुपलभ्यते । वि सं १६४० वर्षे पाठकपुण्यसागरेण
विरचिता वृत्तिश्च प्राप्यते ।

९ ' उद्भासिकम् ' इत्यादि लघ्वजितशान्तिस्तोत्रं वि १३२२ वर्षे
धर्मतिलकमुनिविरचितया, विक्रमोत्तमसप्तदशशताब्दयुत्तरार्धे गुणधिनयग-
णिप्रणीतया च वृत्त्योपेतम् । ' भावारिवारणादि ' वीरजिनस्तोत्रं सं
१४८७ वर्षे जयसागरगणिप्रयितवृत्तिमण्डितं ही ह. पण्डितेन प्राकाशि ।

' दुरियवसमीर ' इत्यादि वीरस्तोत्रं सं १६८७ (१) वर्षे समय-
सुन्दरगणिविनिर्मितवृत्तिविभूषितं सूर्यपुर (सूरत) स्थजिनवत्सूरि-
हानभाष्ठागाररूपाया मुद्रापितम् ।

' सन्न नमिऋण ' पञ्चकल्याणस्तोत्रम्, ' नमिराधुर ' पार्श्वनाथ-
स्तनम्, ' पायात् पार्श्व ' । पार्श्वजिनस्तवनं चात्रैव प्रकाश्यतेऽस्माभिः ।

नाभेय-शान्ति-नमि-पार्श्व-वीरजिनचरितपञ्चकरूपं स्तोत्रपञ्चकम् वि.
सं १५१९ वर्षे साधुसोमगणिविहितया वृत्त्या समलङ्कृतं प्राप्यते ।
मूलभाषाणि तु मुद्रापितानि रत्नाम् (मालया) न्तगतया श्रीऋषभ-
देवजी केसरीमलजी जैनश्वेताम्बरसंस्थया सिरिपयरणसंदोहे ।

एतदतिरिचान्यन्यानि चतुर्विंशतिजिनस्तुति-जिनविहसि-वीरकल्या-
णस्तोत्रादिस्तोत्राण्यपि यत्रकुत्रचिदुपलभ्यन्ते । स्वप्नाष्टकविचारनामा
ग्रन्थो जिनपालोपाध्यायसन्दृग्धमाज्यभूषितो ज्ञायत । अष्टसत्यागमोद्धारा-
द्यान्यपि कृतिर्विज्ञायत । जैनग्रन्थावल्या जिनयह्नुभसूरिनाम्नि निर्दिष्टा-
पर्यन्तोपदेश-तीर्थरस्थानप्रकरणबृहत्समृद्धीवृत्ति-रत्नचूडकाप्रवृत्तयो ग्रन्था-
स्तथैव वान्येति न निधीयते ।

(१२) श्रीहरिभद्रमूरिः ।

१ एतन्नामभूतत्रयः समजायन्त सूरिवराः तेषु प्रथमश्चतुर्दश-
शतप्रकरणकारो याकिनीमहत्तराधर्मपुत्रो विदित एव ।

२ वटगच्छीयचन्द्रमूरिशिष्यः कुमारपालराज्येऽणहिल्लपुरपत्तने
वि. सं. १२१६ वर्षे ५९सहस्रश्लोकपरिमितप्राकृतापभ्रंशभाषाविभू-
षितश्रीनेमिनाथचरित्रप्रणेता । असौ स्वस्य चतुर्विंशतिजिनचरित्ररच-
यितृत्वं प्रतिपादयति स्मान्यत्र तन्मध्याचन्द्रप्रथमचरित्रं, मल्लिनाथचरित्रं
चोपलभ्यते पत्तनादिभाण्डागारेषु ।

३ बृहद्गच्छीयमानदेवसूरिशिष्यजिनदेवोपाध्यायशिष्य-
वर्योऽसौ सिद्धराजराज्ये विद्यमानतां विभक्तिं स्म । सं. ११७२ बन्ध-
स्वामित्वपदशीत्यादिकर्मग्रन्थवृत्तिः, सं. ११८५ प्रशमरतिवृत्तिः,
संप्रहणीवृत्तिः, मुनिपतिचरित-श्रेयांसचरिते चेत्याद्यनेन निरमामि ।

एतत्सूरिवर्यत्रयमध्यात् अत्रैव (पृष्ठ १६) मुद्रितं साधारणजिन-
स्तोत्रं कस्य कृतिरिति न निश्चयः, परन्तु विरहाङ्कविरहान्नेयं याकि-
नीमहत्तरासूनोः प्रणीतिः ।

(१३) श्रीधर्ममूरिः ।

जैनग्रन्थावल्ल्यानुसारेण संवत् १२४८ वर्षे आत्महितकुलक-
(गा. ३२) आत्मानुशासनकुलक (गा. ५६) आत्मानुशास्तिकुल-
क (गा. २५) उपदेशकुलक (गा. २६) गुर्वाराधनकुलक (गा.
) जिनेन्द्रविज्ञप्तिकुलक (गा. ३०) धर्माचार्यबहुमानकुलक-
(गा. ३४) परमसुखद्वार्त्रिशिकुलक (गा. ३२) पर्यन्ताराधना-
कुलक (गा. १६) मनोनिग्रहभावनाकुलक (गा. ४४) श्रावक-

वर्षाभिग्रहकुलक (गद्य) संवेगामृतपद्धति (प्रा. गा. ११२) संवेगा-
मृतपद्धति (सं. श्लो. ४३) संवेगरङ्गमाला (गा. ५०) प्रभृति-
प्रकरणप्रणेतुः श्रीरत्नेसिंहसूरेर्गुरुश्चेत् त्रयोदशशताब्देव सत्तासमयोऽस्य
श्रीमतो गच्छ—गुरु—शिष्यादिपरिचितिं प्रापयति प्रो. पिटर्सन-
महाशयस्य पञ्चमपि. पोर्ट पुस्तकस्य १ = ९ तमप्रगुगतकल्पसूत्रकालिका-
चार्यकथाप्रतिप्रान्तस्थ उल्लेखः ।— तथाहि—

“ श्रीराजगच्छमुकुटोपमशीलभद्र—

सूरेर्विनेयतिलकः किल धर्मसूरिः ।

दुर्वादिगर्वमरसिन्धुरसिंहनादः

श्रीविग्रहक्षितिपतेर्दलितप्रसादः ॥ १८ ॥

आनन्दसूरिशिष्यश्रीअमरप्रभसूरितः ।

श्रुत्वोपदेशं कल्पस्य पुस्तिकां नूतनामिमाम् ॥ १९ ॥

उद्यमात् सोमसिंहस्य सपुण्यः पुण्यहेतवे ।

अलेखयच्छुभायैषा निजमातुर्गुणश्रियः ॥ २० ॥

यावच्चिरं धर्मधराधिराजः सेवाकृतां सुकृतिनां वितनोति लक्ष्मीम् ।

मुनीन्द्रवृन्दैर्विहिताभिमाना तावन्मुदं यच्छतु पुस्तिकाऽसौ ॥ २१ ॥

संवत् १३४४ वर्षे मार्ग सुदि २ रवौ सोमसिंहेन लिखापिता ।

१ सिरिरयणसिंहसूरी भावणसिहरम्मि आफहेऊणं ।

अप्पाणुसासणं भो ! जण्ड जिणसासणे सार ॥ ५५ ॥

बारसअणत्ताले (१२४९) वइसाहे सेयपचमिदिणम्मि ।

अणहिइवाइनयरे विहियमिण अप्पसरणत्थं ॥ ५६ ॥

—आत्मानुशासनकुलके ।

पिटर्सनकृततृतीयरिपोर्टपुरस्तकस्य ऐपेण्डिकस, (१५ मे, ३०७ मे) पृष्ठस्थैव धर्मघोषमूरिरिति निर्दिष्टं नाम शाकम्भरी-
नृपप्रतिघोषकश्च व्यावर्णि । तत्रैव २६२ तमे पृष्ठे सपादलक्षनृपति-
समक्षमनेकवादिनोऽजयत् तत्रभवानिति दर्शितमस्ति ।

श्रीजिनविजयमहाशयसम्पादित 'प्राचीनजैनलेखसंग्रह' द्वि-
तीयविभागान्तर्मुद्रितश्रीज्ञानचन्द्रगुरुविहितविमलवस, हिमप्रशतिले-
ख (लेखाङ्क १३२) प्रान्ते—

“ वादिचन्द्रगुणचन्द्रविजेता मूपतित्रयविबोधविधाता ।

धर्ममूरिरिति नाम पुरासीद् विश्वविश्वविदितो मुनिराजः ॥३९॥ ”

इत्याद्युल्लेखेनावमृतो वादिचन्द्रगुणचन्द्रादिजे तृत्वं, तृप-
तित्रयप्रतिघोषकत्वं च समसूचि, तेनाऽसाधारणशक्तिसम्पन्नः श्रीमा-
निति यदने नैव कथमपि कथङ्कथिकताया अवकाशः ।

कृतिस्त्वस्य मङ्गलस्तोत्र (श्लो. १५) पार्श्वस्तोत्र (श्लो. १६)
मन्त्रेण नान्या नयनपथमागता मे । पूज्यपादस्य स्तुतिगर्भितानि
रचितानि ३७ कुलकानि श्रोतृनसिद्धमूरिभिरिति 'जैनगूर्जरकृत्रिओ'
प्रथमविभागस्थ पृ. ७४ दर्शनेनावगम्यते ।

(१४) पार्श्वदेवगणिः ।

चन्द्रकुलकमलयण्डमार्तगडगोलशीलमद्रमूरिपद्मप्रभायकधनैश्वर-
सूरेः शिष्योऽयम् । सामान्यावस्थायामस्य पार्श्वदेवगणिरिति, सूरि-
पदानन्तरं च श्रीचन्द्रसूरिरिति नामासीत् । सं ११७१ वर्षे स्वगुरो-

१ हस्तकाण्डप्रणेता पार्श्वचन्द्रस्त्वितो न भिन्न इतिमुनि
श्रीकल्याणविजयमतम्

२ उक्तं च गायकवाड ओरीयेन्टल इन्स्टीट्यूटद्वारा मुद्रापित न्याय-
प्रवेश पञ्चिकाप्रान्ते—

धनेश्वरसूरेः सार्वशतकवृत्तौ साहाय्यताऽस्य ।

श्रीभरतेश्वराचार्यः श्रीवैरसूरिश्चास्य गुरोः संतीर्थ्यौ । पूर्ण-
भद्रसूरिस्त्वस्य शिष्यः ।

अत्रैव (पृ ७७) घ परिशिष्टप्रदत्तपद्यावत्याष्टकवृत्त्यतिरिक्तोऽ
स्य कृतिकलापस्त्वेवम्—

सं. ११६९ वर्षे न्यायप्रवेशवृत्तिपञ्जिका, सं. ११७३ वर्षे
निशीथचूर्णविशोद्देशकवृत्तिः (ले. सं. १२२६), नन्दीटोकादुर्ग-
पदव्याख्या, सं. १२२२ वर्षे श्रावकप्रतिक्रमणसूत्रवृत्तिः, सं. १२२७
वर्षे जोतकम्पवृहच्चूर्णिव्याख्या, सं. १२२८ वर्षे निरयावलि-
(पञ्चोपाङ्ग) वृत्तिः, चैत्यवन्दनसूत्रवृत्तिः, प्रतिष्ठाकल्पः, सर्वसिद्धान्त-
विषमपदपर्यायः, सुखबोधा समाचारा, उवसगगहरं वृत्तिः, सिद्धचक्र-

“ इति श्रीशीलभद्रसूरिशिष्यसुगृहीतनामधेय श्रीमरुधनेश्वरसूरि-
शिष्यैः सामान्यवस्थाप्रसिद्धपण्डितपार्श्वदेवगण्यभिधानैर्विशेषावस्थानात् श्री-
चन्द्रसूरिनामभिः स्वपरोपकारार्थं दृष्ट्वा विषमपदभञ्जितपञ्जिका परि-
समाप्तेति । ”

१ विलोक्यता प्राचीनजैनलेखसङ्ग्रहप्रथमविभागे ले. २१८, २२०,
२२१ ।

२ निरीक्ष्यतां (ले. ३५१) जालोरदुर्गस्थशिलालेखान्तर्गत उल्लेखः—

“ श्री चन्द्रगच्छमुसमण्डनगुविहितयतितिलकमुगुरुश्रीश्रीचन्द्रसूरि-
रचणनलिनयुगलदुर्ललितराजहसप्रौपूर्णभद्रसूरिचरणरमलपरिचरणचतुरामशु-
क्रेण ” इत्यादिः । सङ्ग्रहणो (जिनभद्रोय) वृत्तिविरचयिता शालि-
भद्रसूरिगुरुः शारापदीशगच्छीयत्वात्, स. १२८२ वर्षे अतिमुक्तचरित्र-
प्रणेता श्रीजिनपतिसूरिरिच्छिष्य. सारतरगच्छीयत्वाच्चेतो मित्रः ।

स्तवनम् (गेयमयं) सङ्गीतसमयसारः, सङ्गीतरत्नाकरश्चेत्यादिः ।

अपरञ्च—

मलधारिद्देमचन्द्रसरिशिष्य—सदग्रहणीसूत्ररचयितृचन्द्रमूरिप्रसङ्गे
दे. ला. पु. फं. द्वारामुद्रितपुस्तके लिखितं चोपादधातलेखकेन—
“ त्रिनवत्युत्तरैकादशशते (११९३) विक्रमसंवत्सरे यदैते मृगु-
कच्छ (भरुच) नगरं विभूषयाम्भभूवुः तदा नगरश्रेष्ठी धवलशाहः
ससहस्तान् मुनिसुव्रतस्वामिनां पवित्रं चरित्रं रचयितुं प्रार्थयाञ्चक्रे ।
तत एते तत् स्वीकृत्याऽऽशापल्यामागत्य च श्रीमालकुलभूषणस्य
नागिलनान्नः श्रावकस्योपाश्रयमाश्रित्य तं ग्रन्थं विरचयाञ्चकुः ।
तस्य ग्रन्थस्य प्रथमं पुस्तकं पार्श्वदेवगणिना लिखितमिति श्रूयते ।
विचारणीयमेतदितिहासविदभिः ।

(१५) श्रीचन्द्राचार्यः

एतदभिधानभाजोऽनेके समजायन्त सूरिवराः, तथाहि—

(१) जेसलमेरुभाण्डागारीयग्रन्थानां सूचिपत्र (पृ. १५)
निर्दिष्ट सं. १२१६ वर्षे प्राकृतनेमिचरित्रविरचयितुः श्रीहरिभद्रसूरे-
र्गुरुर्वृहद्गङ्गीयश्रीजिनचन्द्रसूरिशिष्यः ।

३ मुद्रापितोऽयं आचणकोरनरपतिना त्रिवेन्द्रसंस्कृत सीरीस सस्यायाम्
महोपाध्याय टी. गणपतिशास्त्रिणा । अस्य चादावेव द्वितीये पत्रे
भोजनपत्रे सोमेश्वरमन्त्रिणधोलेखो दृश्यते । भोजराक्षः ६ पृ. ११५३
रूपः, सोमेश्वरस्य इ. सं. ११८३ रूप्य सत्ताकाल प्रतीत एव ।

४ डॉ. हेल्मुत रुत जेनधर्म (Jaundham) पुस्तकस्य पृ. ११५
तमे दर्शिताविमौ कृतितयाऽस्य । अस्ति सङ्गीतरत्नाकर इत्युपनाम चास्य सूरे ।

(२) श्रीहर्षपुरीयगच्छालङ्कारमलघारिश्रीमदभयदेवसूरिपद-
रत्नश्रीहेमचन्द्रमूरिशिष्यः सङ्ग्रहणीसूत्रविस्चयिता तदवृत्तिविधा-
तुर्देवभद्रसूरेर्गुरु ।

(३) सं. ११८० वर्षे श्रीजिनवल्लभसूरिकृतपिण्डविशुद्धिप्रकर-
णस्य वृत्तिविरचयिता ।

एतेषां मध्यात् कोऽत्र प्रस्तुत उपसर्गहरस्तोत्रलघुवृत्तिविधान-
वेधा इति न शक्नोमि निश्चेतुं साधनाभावात् ।

(१६) श्रीजिनदत्तसूरिः ।

आचार्यवर्यस्यास्य धवलकनिवासी क्षपणकमफो (हुंबडज्ञातीयः)
वाच्छिगश्रेष्ठी पिता, बाहडदेवी माता, एकादशशतद्वात्रिंशद्वत्सरे
(११३२) जन्म । एकादशशतैकचत्वारिंशत्संवत्सरे (११४१) श्री-
जिनेश्वरसूरिसत्कश्रीधर्मदेवोपाध्यायै प्रदत्तास्य दीक्षा, नाम च कृतं
'सोमचन्द्र' इति । अशोकचन्द्राचार्येणोपस्थापना कृता, हरिसिंहा-
चार्येण सर्वसिद्धान्तवाचना दत्ता मन्त्रपुस्तिका च । सं. ११६९ वर्षे
वैशाखकृष्णपष्टीदिने देवभद्राचार्येण प्रादायि सूरिमन्त्रप्रदानपूर्वक-
माचार्यपदम् ।

मन्त्रादिसाधन—चतु.पट्टियोगिन्यादिवशीकरण—चमत्कारदर्शन-
शासनप्रभावनाजनकविविधकार्यकरणरूपं विस्तरेण व्यावर्णितं धृतमस्य
खरतरगच्छीयपट्टावन्यादौ ।

जिनचन्द्रमूरिनामाचार्यः स्वपदे स्थापितस्तथा पं. जिनरक्षितः
१ वा. पं. शीलभद्रगणिः २ वा. प. स्थिरचन्द्रगणिः ३, वा. पं.
ब्रह्मचन्द्रगणिः ४ वा. पं. विमलचन्द्रगणि ५ वा. वरदत्तगणिः ६,

चा. भुवनचन्द्रगणिः ७ वा. वरणागगणिः ८, वा. रामचन्द्रगणिः ९ वा. मणिभद्रगणिः १० श्रेति दश वाचनाचार्याः कृताः । श्रीमती महत्तरा १, जिनमती महत्तरा २, पूर्णश्री महत्तरा ३, जिनश्री महत्तरा ४, ज्ञानश्री महत्तरा ५ चेति पञ्च विहिता महत्तराः ।

संवत् १२११ वर्षे आपाढसुदिणकादस्यां अजयमेरुनगरेऽ-
नशनं कृत्वा स्वर्गं गताः

श्रीमता विरचितानां ग्रन्थानां नामसूची—

- १ गणधरसार्द्धशतकम् (प्रा. गा. १५०)
- २ सन्देहदोलावली (प्रा. गा. १५०)
- ३ चैत्यचन्दनकुलकम् (प्रा. गा. २८)
- ४ उपदेशरसायनम् (अप. गा. ८०)
- ५ गणधरसप्ततिः (प्रा. गा. ७०)*
- ६ चर्चरी (अप. ग. ४७)
- ७ कालस्वरूपकुलकम् (अप. गा. ३२)
- ८ सर्वाधिप्रायि स्मरणस्तोत्रम् (गा. २६)
- ९ सुगुरुपारतन्त्र्यम् (प्रा. गा. २१)
- १० विंशिका*
- ११ विघ्नविनाशि स्तोत्रम् (प्रा. गा. १४)
- १२ उपदेशकुलकम्*

१ आचार्य भु. सा कृतं गच्छमतप्रबन्धे, मो. द. देशार्थे कृते ' जैन-
गूर्जरकविओ ' द्वितीये विभागे तु ' धनुः ' इति जन्मस्थानं निरदेशि ।

२ एतदर्थे विशेषार्थिना विलोकनीया पं. लालचन्द्रगान्धिविहिता
अपभ्रंशवाक्यत्रय्याः सुविस्तृता भूमिका ।

१३ व्यसत्याकुलकम् (प्रा. गा. ६२)

१४ श्रुतस्तव*

१५ अध्यात्मगीतानि*

१६ उत्सूत्रपदोद्घाटनकुलकम्

१७ दर्शनकुलकम्

(१७) जिनपतिमूरिः ।

अयं सूरिर्जिनचन्द्रमूरिशिष्यो जिनेश्वरमूरि-जिनपालोपा-
ध्याय-सूरप्रभवाचक-पूर्णभद्रगणि-सुमतिगण्यादीनां गुरुः ।

स्वर्तरगच्छपद्मवलयनुसारेणाऽस्य मूर्तेर्जन्म सं. १०१० वर्षे,
दीक्षा सं. १२१८ वर्षे, सूरिपदं सं. १२२३ वर्षे, स्वर्गमनं च सं.
१२७७ वर्षे समजनीति ज्ञायते । सं. १२३३ वर्षेऽनेन कल्याणनगरे
श्रीमहावीरप्रतिमा प्रतिष्ठितेति तीर्थरूपे । जिनप्रभसूरिः ।

अत्र मुद्रापित.....स्तोत्रातिरिक्ताऽस्य कृतिस्तीर्थमाला,
सहस्रकटीका, पञ्चलिङ्गीप्रकरणमि यादिका सुप्रसिद्धा ।

(१८) जिनेश्वरमूरिः ।

एतन्नामभाक् समजायत सूरिद्वयम् ।

१ तत्रायः श्रीवर्द्धमानमूरिशिष्यः सं. १०८० वर्षे जाबालि-
पुरेऽष्टकवृत्ति-प्रमालम्भ-निर्वाग्लौञ्जवत्यादिविरचयिता, अस्य गुरु-
भ्राता श्रीबुद्धिसागराचार्येण विरचितं नवीनं सप्तसहस्रश्लोकसंख्याकं
व्याकरणम् ।

१ उक्तं च तदन्ते—

श्रीविक्रमादित्यनरेन्द्रबालात् साक्षीतिके याति समासहस्रे । (१०८०)

सभीकज्ञाबालिपुरे, तदायं दण्ड, मया सप्तसहस्रकल्पम् ॥ ११ ॥

२ श्रावकधर्मप्रकरणप्रणेता श्रीजिनपतिसूरिशिष्यः ' सट्टिसय ' नामप्रकरणविधातुर्मरुकोट्टनिवासिनो नेमिचन्द्रभाण्डागारिकस्य पुत्रो द्वितीयः । अस्य सं. १२४५ वर्षे सूरिपदम्, सं. १३३१ वर्षे स्वर्गमनं च खरतरगच्छीयपञ्चवल्यादौ दर्शितम् ।

एतयोर्मध्यात् केन विरचितान्यत्र प्रकटीकृतानि. ..स्तोत्राणीति न निर्णयः ।

(१९) श्रीवादिदेवसूरिः ।

उपर्युक्तस्य श्रीमतो मुनिचन्द्रसूरेः शिष्यपुङ्गवोऽसौ ।

पूज्यपादस्यास्य सं. ११४३ वर्षे जन्मे, सं. ११५२ दीक्षा, सं. ११७४ सूरिपदम्, १२२६ निर्वाणम् ।

गूर्जरेश्वरश्रीसिद्धराजजगतीपतिसदसि चतुरशीतिमहापादलब्धजयपताकं मदोद्धतं कुमुदचन्द्रदिगम्बरेन्द्रं विजित्य स्वप्रतिभावैभवेन जयश्रियमशिश्रयत् पत्तने श्रीमान्, प्राणिनाय च प्रमाण-नय-तत्त्वस्वरूपज्ञापकं चतुरशीतिसहस्रश्लोकसंख्याकं यथार्थनामकं स्याद्वा-

१ उक्तं न प्रभावकचरिते—

शिखिवेदशिवे जन्म (११४३), दीक्षा गुप्तशरेश्वरे (११५२) ।

वेदाश्वशङ्करे (११७४) वर्षे सूरित्वमभवत् प्रभोः ॥२८६॥

रसगुप्तरवौ वर्षे (१२२६) श्रावणे मासि सङ्गते ।

कृष्णपक्षस्य सप्तम्यामपराह्णे गुरोर्दिने ॥२८४॥

मर्त्यलोकस्थितं लोक प्रतिबोध्य पुरन्दरम् ।

बोधका इव ते जग्मुर्दिव श्रीदेवसूरयः ॥२८५॥

२ चन्द्राष्टशिववर्षेऽत्र वैशाखे पूर्णिमादिने ।

धातुतो नादशालयां तोषादिप्रतिवादिनौ ॥१९३॥

दरत्नाकराभिधानं महाग्रन्थरत्नं यदद्यापि मुद्रयति प्रोन्मादि-
दुर्वादिवृन्दवदनानि ।

श्रीमतः सदुपदेशवासितचेतसा सिद्धराजजर्यासिंहदेवेन सं.
११८३ वर्षे पत्तनमध्ये ८५ अङ्गुलप्रमाणकूपभजिनबिम्बयुग्ं राज-
विहारनाम्ना कारापितः श्रीकूपभजिनप्रासादः, व्यधायित सिद्धपुरे
नवीनं रम्यं चतुर्द्वारं चैत्यम्, चक्रे च सं. ११९८ वर्षे रुद्रमहालय-
चिन्ताकारक प्र० आलिंगकारितनगरमध्यचतुर्मुखप्रासादः राजविहारा-
भिधानप्रदानेन बहुग्रामप्रासार्पणेन मं० आलिंगत्य ।

आरासणे पासिलश्रावककारितचैत्ये (सं.) मेढताग्रामे
पारसश्राद्धनिर्मापत श्रीपार्श्वजिनभवने च सं. ११९९ वर्षे फाल्गुन-
शु० १० दिने श्रीपार्श्वजिनबिम्बप्रतिष्ठापनादि व्यधायि यथाविधि
सूरिसत्तमैरेभिः ।

भट्टीकाव्यवृत्तिकृत् श्रीजयमङ्गलाचार्यः अत्य शिष्यरत्नराम-
चन्द्रसूरिशिष्यः ।

प्रदर्शितं मयोपरि सं. १२२६ वर्षे श्रीमतो निर्वाणं तत्र—
“ एकदा कोरुण्टकस्थाने वृद्धश्रीदेवसूरयो विक्रमात् सं. १२५२
वर्षे चतुर्मासी स्थिताः, तत्र मन्त्री नाहडो लघुभ्राता सालिगस्तयोः
५०० कुटुम्बानां च प्रतिबोधस्तत आश्विनसुदिपापनवम्यां तैर्गुरव
उक्ताः प्रभो ! अस्माकं गौरदेवी चण्डिकाऽधिष्ठात्री सा महिषं मार्गयति
किं करिष्यते ! गुरुमी रात्रौ चण्डिका प्रत्यक्षीकृत्योक्ता त्वं पूर्वमेव
श्रीपुरे धनसारव्यवहारिवधूः श्राविका पञ्चमीदिने धौतिकानि परिधाप्य
बालं पुत्रं वञ्चयित्वा देवगृहं प्रति चलित्वा, पुत्रो दृष्ट्वा निर्यान्ती त्वां

त्वत्पृष्टो लघो जल्पति स्म, तदवसरे महिषव्रन्तस्तेन पातितो मारि-
तश्च तत्र पुत्रः. पुत्रार्था त्वमपि मृता चामुण्डा जाता । पूर्वभववैरा-
न्महिषानपगान् किं मारयसि ? दयां भज, शान्ता भव । साऽऽह
बहुलकर्माऽहं जीवयधं त्यक्तुं न शक्नोमि, तर्हि मन्त्रिनाहडगृहं
त्यज, तथा तथारूतम्, मन्त्रिणा दृढधर्मरक्षेण ७२ जैनविहारा
नाहडवसहिप्रमुखाः कारिता कोरण्टकादिषु प्रतिष्ठिताः
श्रीदेवसूरिभिः सं. १२५२ वर्षे । मन्त्रिणा यादवजीवं जिनपूजनाय-
भिप्रहो गृहीतः प्राक् भोजनस्य ” उपदेशतरङ्गिणीगतं वृत्तमिदं
जनयति भ्रान्तिं, परं—

“ अथो गुरुश्चन्द्रकुलेन्दुदेवकुलविवासोदितनिर्ममत्वः ।

समन्तभद्रः श्रुतदिष्टशुद्धतपस्क्रियः पूर्वगतश्रुतोऽभूत् ॥२८॥

वृद्धस्ततोऽभूत् किल देवसूरिः शरच्छते विक्रमतः सपादे (१२५)

कोरण्टके यो विधिना प्रतिष्ठां शङ्कोर्व्यथानाहडमन्त्रिचैत्ये २९

इत्येन श्रीमुनिसुन्दरसूरिवृत्त—गुर्वावलीगतपद्यद्वयेन ‘वारा-

णसीपरतो गङ्गातटवास्तव्या आरण्यकाः श्रीसामन्तभद्रसूरयो वृद्धाः

सिद्धिक्षेत्रे कालकरणाय चलितास्तैर्मर्गि कोरटाग्रामे चैत्यनिवासी पं,

देवचन्द्रोऽतोवविद्वान् संविज्ञ औत्सर्गिको निजोपसम्पदाऽनुगृह्य स्वं

पदे स्थापितः स कृद्धदेवसूरितस्तत्र नाहडामात्येन देवकुलं कारितं

श्रीरूपमविगबप्रतिष्ठितं तैः सं विक्रमार्कात् १२५, तथा मेदपाटे

देशे आघाटनगरे नाहडराजानं प्रतिभाऽतिशयेन प्रतिबोध्य तत्र

नाहडवसहीति देवकुलं कारितं प्रतिष्ठितं सं. १५० ” इति भावदेव-

सूरिशिष्यवामेलदेवकृतांतर्वाच्यग्रान्तगतगुर्वावलीस्थोल्लेखेन च नाह-

इमन्त्रिप्रतिबोधकाः कोरुण्टके प्रतिष्ठाप्तास्काश्च ते समन्तभद्रसूरि-
शिष्या वृद्धदेवसूरयो मित्रा एतस्मात् । उपदेशतरङ्गिण्यां संवदद्भेपु
लेखकप्रमादस्ततो नाऽत्र दोषः ॥

(२०) श्रीहेमचन्द्राचार्यः—

गूर्जरेश्वरश्रीकुमारपालभूपालप्रतिबोधकः सूरिपुनन्दरोऽसौ ।
धन्धुक्कनिवासी मौढजातियो वणिक् श्रेष्ठिवरश्चाचिगोऽस्य पिता ।
शीलादिगुणवाहिनी पाहिनी माता । पूर्णतल्लगच्छीयाः श्रीदेवचन्द्र-
सूरयः श्रीमतो गुरवः ।

अग्रभवतः सं. ११४५ वर्षे जन्मे, सं. ११५० वर्षे दीक्षा
सं. ११६६ सूरिपदम् सं. १२२९ वर्षे स्वर्गमनं च बभूव । वि-
शेषचरित्रजिज्ञासुभिर्विलोकनीयाः प्रभावकचरित्र—चतुर्विंशतिप्रबन्ध-
प्रमृतयो ग्रन्थाः ।

श्री जिनदत्तसूरि—वादिदेवसूरि—श्रीहेमचन्द्राचार्याणां जन्म-
दीक्षासमय—स्थलादिविषयकं समवक्तव्यताकं कोष्ठकं प्रकटीकृतं गान्धी-
त्युपाहेन प. लालचन्द्रेण गायकवाङ्मोरीयन्दलइन्स्टीटयुटमुद्रापिताऽ
पभ्रंशकाव्यत्रयीभूमिकायां तच्च दीयतेऽत्र पुनः सोपयोगित्वाद् वाचक-
मनोविनोदाय—

१ शरवेदेश्वरे (११४५) वर्षे कार्तिके पूर्णिमानिशि ।

जन्माभवत् प्रमोव्योमराणशम्भो (११५०) व्रत तथा ॥८४८॥

रसपट्टेश्वरे (११६६) सूरिप्रतिष्ठा समजायत ।

नन्दद्वयस्वरी (१२२९) वर्षेऽवसानमभवत् प्रमो ॥८४९॥

जिनदत्तसूत्रः	चाविदेवसूत्रः	हेमचन्द्रसूत्रः
१ जन्मसंवत्	११३२	११४५
२ जन्मस्थलम्	धवलक्षकपुरम् (गूर्जरदेशे)	धन्यकपुरम् (गूर्जरदेशे)
३ जन्मनाम	० क्षपणकभक्ता (हुंयडवणिक)	चक्रदेवः
४ शक्तिः	० धाछिगः	मोदवणिक
५ पिता	यादवदेवी	चक्र (चाचिगः)
६ माता	११४१	चाहिणी (पाहिनी)
७ दीक्षान्वत्	सोमचन्द्रः	११५० (४)
८ दीक्षानाम	धर्मदेवोपाध्यायः	सोमचन्द्रः
९ दीक्षारुक्	विधिपथः (उत्तरः)	देवचन्द्रसूरिः
१० गच्छनाम	११६९	पूर्णतल्लगच्छः
११ सूरिपदसंवत्	अणोर्राजः	११६६
१२ परिचितनृपः	१२११	सिद्धराज-कुमारपालो
१३ स्वामनान्वत्	अजयमेरुदुर्गः	१२२९
१४ स्वगमनस्थलम्	जिनचन्द्रसूरिः	अणविलपाटक (पत्तन)म्
१५ पट्टधरः	गणधरसाधिशतकम्	रामचन्द्रसूरिः
१६ मुख्यकृतिनाम	स्पाद्यादरज्जाफरः	सिद्धहेमशब्दानुशासनम्

अथावधि प्रसिद्धिमागता सुरिशिरोमणेरस्य कृतिततिस्त्वेवम् ।

सिद्धहेमशब्दानुशासनम्	(सवृत्ति)	परिशिष्टपर्व
काव्यानुशासनम्	"	अर्हन्तीति.
छन्दोऽनुशासनम्	"	सप्तसन्धानमहाकाव्यम्
लिङ्गानुशासनम्	"	द्वयाश्रयमहाकाव्यम् (सं.)
वादानुशासनम् (१)	"	कुमारपाल , (प्रा.)
धातुपारायणम्		वीतरागस्तोत्रम्
महार्णवव्यास.		महादेवस्तोत्रम्
त्रिपट्टिशलाकापुरुषचरित्राणि		अर्हन्नामसहस्रसमुच्चय.
अन्ययोगव्यवच्छेदद्वित्रिशिका		प्रमाणमीमांसा
अयोगव्यवच्छेदिका द्वित्रिशिका		योगशास्त्रम् (सवृत्ति)
अभिधानचिन्तामणि. (सवृत्ति)		देशीयनाममाला (सवृत्ति)

१ व्याकरण पश्चात् प्रमाणशास्त्र प्रमाणमीमांसा ।

छन्दोऽलङ्कृतिचूडामणी च शाले विमुच्यते ॥

एकाग्रनिकार्था देश्या निर्गुण इति च चत्वार ।

विहिताश्च नामकोशा भुवि क्वितानटयुगाध्याय ॥

श्रुत्तरपट्टिशलाकानरेश्वरत गृहितविकारे ।

अध्यात्मयोगशास्त्रं विदध जगदुपकृतिविधित्तु ॥

लक्षणसाहित्यगुण विदधे च द्वयाश्रयं महावाक्यम् ।

चक्रे विंशतिमुच्चैः स वीतरागस्तवाना च ॥

इति तद्विहितप्रत्यसङ्ख्येव नहि विद्यते ।

नामापि न विदन्त्येषा मादृशा मन्दभेषम् ॥

अनेकार्थसंग्रहः

„

निघण्टुः (सशेषः)

श्रीमतः शिष्यादिपरिचयः—

महेन्द्रसूरिः—

अनेन सूरिणाऽनेकार्थकैरवाकरकोमुदीसञ्जिता । हैमानेकार्थसंग्रह-
टीका गुरुनाम्नैव प्रतिष्ठिता ।

श्रीसोमप्रभाचार्येण वि. सं. १२४१ वर्षे समापितो जिनधर्म-
प्रतिबोधापरनाम कुमारपालप्रतिबोधग्रन्थश्चात्रावि ।

गुणचन्द्रगणिः—

अनेन साकं कविरामचन्द्रेण स्वोपज्ञद्वयालङ्कारवृत्ति-नाट्यदर्प-
णविवृत्ती विहिते । एतेनाऽपि श्रीसोमप्रभाचार्यप्रणीतः कुमारपाल-
(जिनधर्म) प्रतिबोधः श्रुत आसीत् ।

रामचन्द्रसूरिः—

सूरिचरोऽयं श्रीहेमचन्द्राचार्येण स्वपदप्रतिष्ठितो गुणाधिकः
शिष्यः । उपर्युक्तस्य श्रीगुणचन्द्रगणेः परमप्रीतिपात्रं समविद्यागुण-
शीलः । विशेषपरिचितं तु दास्यामि यथास्थानममृतोऽस्य (पृ. ४४) ।

१ श्रीहेमसूरिशिष्येण श्रीमहेन्द्रसूरिणा ।

भक्तिनिष्ठेन टीकेन तन्नाम्नैव प्रतिष्ठितम् ॥

—अनेकार्थकैरवाकरकोमुदी ।

२-३ शशिजलधिसूर्यवर्षे (१२४२) शुचिमासे रविदिने सित।ष्टम्याम् ।

जिनधर्मप्रतिबोधः वत्सोऽयं गूर्जरेन्द्रपुरे ।

श्रीहेमसूरिपदपङ्कजहस्तैः श्रीमहेन्द्रमुनिपैः श्रुतमेतत् ।

वर्धमानगुणचन्द्रगणिभ्यां साकमाकलितशास्त्ररहस्यैः ॥

—कुमारपालप्रतिबोधप्रशस्तिः ।

वर्द्धमानगणिः—

अयमपि पूर्वोक्तं प्रतिबोधग्रन्थमश्रीधीत् । कुमारविहारप्रशस्ति-
काव्यव्याख्यानादिकमनेन निर्ममे^१ ।

देवचन्द्रमुनिः—

चन्द्रलेखाविजयप्रकरणमनेन प्रणीतम् ।

यशश्चन्द्रगणिः—

वि. सं. १३६१ वर्षे श्रीमेरुतुङ्गमूरिणा विरचिते प्रबन्धचि-
न्तामणौ (सं. ४, पृ. २०६, २३३) एतस्य नामोपलभ्यते ।

उदयचन्द्रः—

अस्योपदेशाद् देवेन्द्रमूरिशिष्या मनीषी कनकप्रभो हेमन्याससारं
समुद्धरत् ।

१ हेमचन्द्रसूरिशिष्येण वर्द्धमानगणिना कुमारविहारप्रशस्ती
काव्येऽमुष्मिन् पूर्वं पठये कृतेऽपि कौतुकात् षोडशोत्तर शत व्याख्यानां
चक्रे । P P. ३, ३१६ एतस्य मुद्रणार्हा पुस्तिका मया कृताऽस्ति ।

२ भूपालमौलिमाणिक्यमालालितशासन ।

दर्शनपदकनिस्तन्त्री हेमचन्द्रो मुनीश्वरः ॥

तेषामुदयचन्द्रोऽस्ति शिष्यः सख्यावता वर ।

यावज्जीवमभूत् यस्य व्याख्या ज्ञानाद्भूतप्रपा ॥

तस्योपदेशाद् देवेन्द्रसूरिशिष्यलब्धो व्यधात् ।

न्याससारसमुद्धार मनीषी कनकप्रभ ॥

—हेमचन्द्रानुशासनबृहन्न्यासप्रान्ते ।

बालचन्द्रः—

अयं श्रीरामचन्द्रमूरेः प्रतिस्पर्धी, पूर्वमजयपालनरेशस्य मित्रमा-
सीत् । 'स्नातभ्यामतिमस्य' इत्यादिका प्रसिद्धा स्तुतिरेतस्य कृति-
रूपेति प्रघोषः ।

इतरेऽप्यविदिता अनेके सम्भवेयुः श्रीमत् शिष्याः इतिहास-
रसिकसज्जनानां प्रयत्नेन सुविदिता भविष्यन्ति ।

(२१) श्रीरामचन्द्रमूरिः—

असौ श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्य । बाल्येऽपि शीघ्ररुवित्वशक्तिं
परीक्ष्य प्रसन्नेन श्रीसिद्धराजजयसिंहदेवेनाऽस्मै 'कविकटारमल्ल'
विरुदं सर्वसमक्षमुपदीकृतमित्यवसीयते वि. सं. १५१७ वर्षे भोज-
प्रबन्धादिप्रणेतुः श्रीरत्नमन्दिरगणेरुपदेशतरङ्गिण्यन्तर्गतोऽन्लेखतः—
“ तथा रैवतोद्धारकश्रीसज्जनदण्डनायक—२४ प्रासादकारक मं०
आभङ्ग—देवगुरुमक्त मं० आलिङ्ग मं० श्रान्तू ९९ लक्षहाटकस्थामी
श्री० छाट्टा—पट्कोटिद्रव्यत्वामि कुबेरदत्ताद—कोटिष्वजाष्टदशशत-
व्यवहारिशकम्भरीपति—अर्णोराज—छाटाधिपगजमांगूझालकप्रभृति—
७२ राणकपरिकरितश्रीजयसिंहदेवेन ग्रीष्मे क्रीडोद्यानं गतेन मार्गे-
मिलितः श्रीरामचन्द्रलुल्लः पृष्टः कथं ग्रीष्मे दिवसा गुरुतराः ? ।
रामचन्द्रः प्राह—

देव ! श्रीगिरिदुर्गमल्ल ! भवतो दिग्जैत्रयात्रोत्सवे

धावद्दीरतुरङ्गनिष्ठुरखुरक्षुण्णक्षमामण्डली ।

वातोदधूतरजोमिलत्सुरसरित्सञ्जातपङ्कस्थली—

दूर्वाचुम्बनचञ्चुरा रविहयास्तेनातिवृद्धं दिनम् ॥

चमत्कृतेन सिद्धराजेनोक्तम् सबो नगरं वर्णय पत्तनाभिधम्—

एतस्याम्य पुरस्य पौरवनिताचातुर्यतो निर्जिता

मन्ये नाथ । सरस्वती जडतया नीर वहन्ती स्थिता ।

कीर्तिस्तम्भभिषोचदण्डरुचिरामासूत्र्य बाहावली—

तन्त्रीकां गुरुसिद्धभूषतिसरस्तुम्बीं निजां कच्छपीम् ॥

तुष्टेन सर्वसमक्षं ' कविकटारमल्ल ' इति विरुद दत्तम् ॥

श्रीसिद्धराजभूषकारितसहस्रलिङ्गसरोवरस्य श्रीपालकविना

विरचितप्रशस्तावन्यविदुषामगोचरं दूषणद्वयं दर्शितं विपश्चित्तानेने-

त्यवगम्यते प्रबन्धचिन्तामणित.—

“ अथ श्रीपालकविना सहस्रलिङ्गसरोवरस्य रचितायां प्रशस्ति-
पट्टिकायामुत्कीर्णाया तत्स्थकाव्यमिदम्—

न मानसे मायति मानसं मे पम्पा न सम्पादयति प्रमोदम् ।

अच्छोदकाच्छोदकमत्र सार विराजते कीर्तितसिद्धभर्तु ॥

तत्प्रशस्तिशोधनाय सर्वदर्शनेष्वाह्वयमानेषु श्रीहेमचन्द्राचार्यैः

सर्वविद्वज्जनानुमते प्रशस्तिकाव्ये भवता वैदग्ध्य किमपि न प्रकाश्य-

मित्युक्त्वा पण्डितरामचन्द्रोऽनुशिष्य तत्र प्रहितः ।

ततः सर्वविद्वद्भिः शोध्यमानायां प्रशस्तौ नृपोपरोधात् श्रीपालक-

वेर्दक्ष्यदप्रक्षिण्याच्च सर्वेषु काव्येषु मन्यमानेषु—

‘ क्रोशेनापि युतं दलैरुपचितं नोच्छेत्तमेतत् क्षमं

स्वस्यापि स्फुटकण्टकव्यतिकरं पुंस्त्व च धत्ते न हि ।

एकोऽप्येष करोति कोअरहितो निष्कण्टकं भूतलं

मत्तैव कमला विहाय कमलं यस्यासिमाशिश्रियत् ॥ १

विशेषेणास्मिन् काव्ये प्रशस्यमाने श्रीसिद्धराजेन पृष्टः श्रीराम-
चन्द्रः 'चिन्त्यमेतत्' इत्यवादीत् । अथ तैरेव सर्वैरनुयुक्तः । एत-
स्मिन् काव्ये सैन्यवाचको दलशब्दः, कमलशब्दस्य नित्यक्लीबत्वमिति
दूषणद्वयं चिन्त्यम् । ततः सर्वानपि पण्डितानुपरोध्य दलशब्दो राज-
सैन्यार्थे प्रमाणोकारितः । कमलशब्दस्य तु लिङ्गानुशासनसिद्धं
नित्यक्लीबः केन निणीर्यत इति 'पुंसव च घत्ते नवा' इत्यक्षरमेदः
कारितः । ॥

अनेन कौमुदीमित्रागन्द-निर्मयमीमव्यायोगादिप्रस्तावनायां
'प्रबन्धशतकर्तुर्महाकवे रामचन्द्रस्य' इति विशेषणमात्मनि प्रयोजयता
स्वस्य प्रबन्धशतकर्तृत्वं प्रकटं पर्यचायि । किन्तु साम्प्रतं निम्नलिखिता
एव प्रबन्धा दृग्गोचरीभयन्ति--

- १ नलविलासनाटकम्^१
- २ कौमुदीमित्राणन्दप्रकरणम्^२
- ३ मल्लिकामकरन्दप्रकरणम्*
- ४ सत्यहरिध्वन्द्वनाटकम्
- ५ यादवाम्बुदयम्*
- ६ राघवाम्बुदयम्*
- ७ रघुविलासम्*
- ८ रोहिणीभृङ्गाङ्कप्रकरणम्*

१ गायकवाड ओरीयन्टल इन्स्टीट्यूट (बडोदरा) द्वारा प्रसिद्धम् ।

२ भावनगरस्थया श्री आत्मानन्दसभया प्रकाशितम् ।

- ९ वनमालीनाटिका*
- १० निर्मयमीमन्त्यायोगः^१
- ११ सुधाकलशः*
- १२ द्रव्यालङ्कारः (सवृत्तिकः)*
- १३ नाट्यदर्पणम् (सविवरणम्)^२
- १४ यदुबिलासम्
- १५ कुमारविहारशतकम्^३
- १६ हेमवृहन्न्यासः ।*
- १७ युगादिदेवद्वित्रिंशिका++
- १८ ज्योतिष्कद्वित्रिंशिका++
- १९ प्रसादद्वित्रिंशिका++
- २० अपन्हुतिद्वित्रिंशिका++
- २१ अर्थान्तरन्यासद्वित्रिंशिका++
- २२ जिनस्तुतिद्वित्रिंशिका++
- २३ दृष्टान्तगर्भा जिनस्तुतिद्वित्रिंशिका++
- २४ शान्तिद्वित्रिंशिका++
- २५ भक्त्यतिशयद्वित्रिंशिका++
- २६ आदिदेवस्तवः++

१ श्री यशोविजय जैन ग्रन्थमालाया प्रसिद्धि नीतः ।

२ मुद्रापितमिदं गा. ओ. सिरीधरद्वारा (बडोदण) ।

३ सूचित, कविना स्वयं रचुबिलासे ।

४ आत्मानन्दसभा (भावनगर) तः प्रविद्धम् ।

२७ नेमिस्तवः++

२८ मुनिमुव्रतदेवस्तवः++

२९-४४ षोडशिकाः साधारणजिनस्तवाः (१६)++

४५ जिनस्तोत्राणि*

प्राचीनेतिहासगवेषणातिकुशलाः श्रीमन्तः कल्याणविजयमुनि-
प्रवराः “संवत् १२२१ श्रीजावालिपुरीयकाञ्चनगिरिगढस्थोपरि
प्रभुश्रीहेमसूरिप्रबोधितगूर्जरधराधीश्वरपरमार्हतचौलुक्यमहाराजाधिराज-
श्रीकुमारपालकारिते श्रीपार्श्वनाथसत्कप्रभुबिम्बसहिते श्रीकुमारविहारा-
भिधाने जैनचैत्ये सद्विधिप्रवर्तनाय बृहद्गच्छीययादीन्द्रश्रीदेवाचार्याणां
पक्षे आचन्द्रार्क समर्पिते संवत् १२४२ वर्षे एतद्देशाधिपचाहमानकुल-
तिलक महाराजश्रीसमरसिंहदेवादेशेन भां. पासुपुत्र भां. यशोवीरेण
समुद्भूते श्रीमद्राजकुलादेशेन श्रीदेवाचार्यशिष्यैः श्रीपूर्णदेवाचार्यैः
संवत् १२५६ ज्येष्ठ शुद्ध ११ श्रीपार्श्वदेवे तोरणादीनां प्रतिष्ठाकार्ये
कृते मूलशिखरे च कनकमयज्वदण्डस्य ध्वजारोपणप्रतिष्ठायां
कृतायां संवत् १२६८ वीषोत्सवदिने अभिनवनिष्पन्नप्रेक्षामण्डपे
श्रीपूर्णदेवसूरिशिष्यैः श्रीरामचन्द्राचार्यैः सुवर्णमयकलशारोपणप्रति-
ष्ठा कृता । शुभं भवतु ॥” इत्येतच्छिलालेखानुसारेण, चैत्यं हि बृहद्-
गच्छीयदेवसूरिसन्तानीयानां व्यवस्थायामासीदित्यनेन च युगादिदेव-
द्वार्त्रिशिकादीनि स्तोत्राणि श्रीपूर्णदेवसूरिशिष्यरामचन्द्रसूरिप्रणीतानि,
न तु श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्यश्रीश्रीरामचन्द्रसूरिविरचितानीति मन्वते,

‡ अतश्चिन्हाङ्कितानि विलोकनीयान्यत्र मुद्रापितानि ।

५ वटपट्टीय सवेरी अंबालाल नानाभाई भेष्ठिहसद्वन्द्वे प्रति ।

परन्तु सत्यहरिश्चन्द्र-निर्मयभाम-व्यायोगादिषु यथाऽस्य स्वातन्त्र्यमुदा-
ऽस्ति तथा षोडशिकास्तत्रादावपि कचित् कचिद् दृश्यते । तथाहि—

स्वतन्त्रो देव । मूयास सारमेयोऽपि वर्त्मनि ।

मा स्म मूव परायत्तखिलोक्तस्यापि नायक ॥

स्वातन्त्र्यश्रीपवित्राय परमब्रह्ममूर्तये ।

साधिताशेषसाध्याय नगो मगनतेऽर्हते ॥

अपरञ्च—प्रभावकचरित्रादौ श्रीरामचन्द्रमूरेर्दृष्टिविनाशो व्याव-
वर्णितोऽस्ति, स एव ध्वन्यत—

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिरामचन्द्रा रदातचरित्राश्रितविश्वचक्र ॥
शक्रस्तुताहिसरसीरुह । दु स्थसार्थे देव । प्रसीद करुणा कुरु देहि
दृष्टिम् ॥ इत्यादिपदैः षोडशिकास्तोत्रादिष्वपि ।

इत्येताभ्यां कारणभ्यां प्रबन्धशतप्रणेतु श्रीरामचन्द्रस्यैवाऽभूनि
कृतिरूपाणीति मे मतम् ॥

(२२) श्रीपालकवि —

श्रीजयसिंहनरेन्द्रे । कनीन्द्र , भ्रातेति च व्याहृत. प्राग्वा-
टज्ञातीय श्रावकपुङ्गवोऽयम् यदाहु श्रीसोमप्रभाचार्याः सुमतिना-
यचरित्र-कुमारपालप्रतिबोधप्रशस्ती-

प्राग्वाटान्वयसागेन्दुरसमप्रज वृत्तज क्षमी

वाग्मी सूक्तिमुधानिश्चानमजनि श्रीपालनामा पुमान् ।

यं लोकोत्तरकान्यरञ्जिनमति साहियमिधारति-

श्रीसिद्धाधिपति कदा द इति च भ्रातेति च व्याहृत ॥

एकदिनप्रगीतमहाप्रबन्धेन षड्भाषाकविचक्रवर्तिनानेन कलि-
कालसर्वज्ञश्चो हेमचन्द्रसूरिप्रणीतं द्विसन्धानमहाकाव्यं समशोधि ।
सक्तं च तत्प्रशस्तौ—

एकाहनिष्पन्नमहाप्रबन्धः श्रीसिद्धराजप्रतिपन्नबन्धुः ।

श्रीपालनामा कविचक्रवर्ती मुधीरुमुं शोधितवान् प्रबन्धम् ॥

“ प्राग्वाटान्वयवंशमौक्तिकमणेः श्रीलक्ष्मणस्यात्मजः

श्रीश्रीपालरुवीन्द्रबन्धुरमलप्रजालतामण्डपः ।

श्रीनाभेयजिनाह्विपद्ममधुपस्त्यागादमुतैः शोभितः

श्रीमान् शोभित एष सद्यविभदः स्वौर्णौकमासेदिवान् ॥

इत्यनेन श्रीजिनविजयसम्पादितप्राचीनजैनलेखसंग्रहद्वितीयवि-
भागान्तर्गत (२७१) लेखाल्लक्ष्मणाल्योऽस्य पितेति ध्वन्यते ।

श्रीसोपप्रभाचार्येण सुमतिनाथचरित्र—कुमारपालप्रतिबोधयो रचना
एतच्छ्रीपालरुविमूना. कुमारपालभूपालप्रीतिपात्रस्य सिद्धपालक-
वेर्वसतावहारोति प्रतिपाद्यते तेनैव सूरिणा निजकृतिप्रान्ते—

“ मूनुस्तस्य कुमारपालवृत्तिप्रोतेः पदं धीमता—

मुत्तंसः कविचक्रमस्तक्रमगि श्रीसिद्धपालोऽभवत् ।

यं व्यालोक्त्य परोपकारकरुणासौजन्यसत्यक्षमा—

दाक्षिण्यैः कलित कलौ कृतयुगारम्भो जनैर्मन्यते ॥

तस्य पोषधगालायां पुरेऽण्डिलपाटके ।

निष्प्रत्यूहमिदं प्रोक्तं प्रार्थान्तं... ॥

—सुमतिनाथचरित्रान्ते ।

पुत्रस्तस्य कुमारपालवृत्तिप्रीतेः पदं धीमता—

मुत्तंसः कविचक्रमस्तकमणिः श्रीसिद्धपालोऽभवत् ।

कृतं तद्वसताविदं किमपि यच्चायुक्तमुक्तं मया

तद्युष्माभिरिहोच्यतामिति बुधा । वः प्राञ्जलिः प्रार्थये ॥

—कुमारपालप्रतिबोधप्रान्ते ।

“ तथा सिद्धभूपालः स्वकृतपादद्वयसमस्यापूरणे सर्वाङ्गशृङ्गारं
रत्नमुद्रादिकं श्रीपालकवये ददौ ” इत्येवं नैकवेलाया सिद्धराजकार्त्ति-
दानप्रसङ्गे स्मरत्यमुं श्रोरत्नमन्दिरगणिः उपदेशतरङ्गिण्याम् । चतुर्विं-
शतिजिनस्तवनम्, सहस्रलिङ्गसरोवरस्य प्रशंसितध्वानेन विनिर्मम ।

(२३) अमरचन्द्रमूरिः ।

अणहिलपत्तनासन्नवर्तिनि वायटमहास्थाने परपुरप्रवेशादिविद्या-
सम्पन्नश्रीजीवदेवसूरिसन्ताने जिनेदत्तमूरेः शिष्योत्तमोऽयं प्रज्ञाल-

१ अस्य गुणदोषस्यस्य तु व्यावर्णित श्रीरामचन्द्रसूरिवृत्तान्तेऽस्माभिः ।

२ परकायप्रवेशादिवृत्तमस्य विज्ञेय पञ्चानन्दमहाकाव्यप्रशस्ते ।

३ व्यावर्णित वृत्तमस्य सविस्तर चतुर्विंशतिप्रबन्धे (प्रबन्धकोषे)
सथापि दीयतेऽत्र रत्नशेखरसूरिविरचिताचारप्रदीपान्तर्गत किञ्चित्—

“ वायटमहास्थाने श्रेष्ठधर्मदेवस्याय सुतो महोदधरो देशान्तरप्रसी
दिकपट्टेदीक्षित सूरिपदेन्यस्त परकायप्रवेशादिप्रियाय दत्ता, द्वितीय सुतो
महीपाल आठवियोगादात्तदीक्षे श्वेताम्बरचार्यो जज्ञे । द्वयोर्मिलने मात्रा
भ्रात्रा चाहाराशुद्रयावृत्त्य बोधितो दिगम्बरचार्यः श्वेताम्बरो जज्ञे ।
सूरित्वे जीवदेवेतिति नाम । स यतिपञ्चशतीपरिवारो व्याख्याक्षणागत-

चूटामणिः ' वेणीकृपाण ' इत्युपनाममृत् ।

अस्य च पद्ममन्त्रिसदनैकदेशे अरिर्मिहकविराजप्रदत्तसरस्वती-
मन्त्राराधन-वरप्राप्ति-त्रीसलदेवनृपतिविद्वद्गर्गोद्गर्गसमस्यापूरणप्रभृ-
ति सविस्तरं वृत्तान्तं व्यावर्णितं श्रीराजशेखरमूरिभिः प्रबन्धकोपे,
प्रसिद्धिमागतं च चालुख्य-रत्न-स्यादिगन्दसमुच्चय-पद्मानन्दमहाकाव्य-
भूमिकास्यतः पुनर्नात्र निरूप्यते तत् । विशेषार्थिभिर्द्रष्टव्यानि तान्येव
स्थलानि ।

स्वजिह्वापर्यङ्कवन्धवाचकजिह्वास्तम्भरसाध्वीशिरभूर्गक्षेपवशीरारकदुष्टयोगिन-
मासनस्तम्भनादिना न्वग्रहीत् । तत्रैव मह्यः श्रेष्ठी सूर्यपर्वणि शृतपर्माथि-
लक्षद्रव्यसङ्कल्पोऽमिकुण्डे यज्ञ कारयन् उपरि दृष्टात् धूमाकुल महासर्प विप्रैः
पर्यस्यामिकुण्डे क्षिप्तं दृष्ट्वा हाहाकारं कुर्वस्तेरुक्.—अत्र मृताः स्वर्गान्ति,
तथापि तेन प्रायश्चित्ते प्राप्तिंते सौवर्गे द्विगुणमहिं कृत्वा देहीति विप्रैरुक्तं,
तेन तथा कृतेऽभिमन्य विभजनार्थं तस्य छेदे मृशं चित्रो यागं विससर्ज ।
धर्माधी साधुद्वये भिक्षामहगे यतमानं दृष्ट्वा सा नूत्नया श्रीजीवदेवसूरिपार्थि-
गतः तैर्बोधितः आदौ जज्ञे सङ्कल्पितद्रव्यलक्षार्थं प्राग्व्ययितं विप्रादौ अर्द्धं
यूयं शृङ्गीतेति तेनोक्तं गुरुभिस्तद्द्रव्येण प्रासादाद्यगारि । तद्द्वेपाद् द्विजैस्त्रि-
माणा गौरर्द्धचैत्यगर्भगृहे नीता मृता न । गुरुभिरन्तर्मठमासनस्थै स्वा-
क्षरक्षार्थं मुनीन् मुनला कुम्भवेन ध्यानं धृत्वा विद्यया तदेहे प्रविश्य सा
ब्रह्मचैत्यगर्भगृहे प्रवेशिता, द्विजैः पदोर्लग्ने मदगच्छे नव्याचार्यो हेममुपवीतं
दत्त्वा ब्रह्मचैत्ये ब्राह्मणैरभिनेच्य सोरसर्नामित्याद्युक्तिरहीकृतौ ततोऽपि निष्का-
सिता । आयु प्रान्ते एरुगण्डमस्मत्कपालं लाल्वा सयोगी जिनमतोपद्रवान्
कर्तेति तमिर्जीव भड्कतव्यगेवेलासाय उक्त्वा ते स्मर्युः । तेन तथा चके
स योगी वषट्मुखा तत्राग्नः कपालं भग्नं दृष्ट्वा करौ धृत्वा प्राह-विक्र-
मार्क्स्य मम चकण्ड कपालं विद्यासिद्धिहेतुस्तत् तु न प्राप्तम् । य
व्योम्ना मलयायानीतश्रीखण्डागुरुभिर्गुहदेहदाह ददे ॥ ”

समनस्कमनश्चमत्कारिण्य कृतयस्तस्य—

- १ पैमानन्दमहाकाव्यम् । २ बालभास्तमहाकाव्यम् ।
३ काव्यकल्पलता (कविशिक्षा) ४ रीत्यादिशब्दसमुच्चय
५ कलाकलापः* ६ छन्दोरत्नावली, मुक्तावली च ।*

सत्तासमयस्तु वीसलदेव नरेश्वर—मन्त्रि वस्तुपालादिसमकाली-
नत्वात् सुनिश्चित एव त्रयोदशशतान्वीरूप ।

वरिवर्ति पत्तनस्थ टागडियावाडान्तर्गतजिनालये प्रतिर्मास्य ।

४ विवेकविलासादिप्रणेता ।

५ व्यावर्णितं चात्रैकोनवित्तिसर्गात्मके श्रीकृष्णभजिनवरिते ।

मुद्राप्यतेऽधुना गायकवाड ओरीयेन्टल इन्स्टीटयुट (बडोदशद्वारा)

६ प्रसिद्धिमानातमिदं निर्गमसागर मुद्रणालयाधिशरिणा काव्यमालायम् ।

७ प्रसिद्धेय चोखवा ग्रन्थमालायाम्

८ प्रकटीकृतोऽयं पं लालचन्द्रभगवानदासगान्धीमहाशयेन ।

९ उक्तं च कीर्तिदानप्रसंगे उपदेश तरङ्गिण्या रत्नमन्दिरगणिना—

“एकदाऽमरचन्द्रमुनौ पर्यदि तत्कालकृतनयःस्तोत्रैर्व्याख्यानं कुरुति

द्विपदी प्रोक्ता । अस्मिन्नसारे ससारे सार सारङ्गलोचना ।’ वन्द-
नार्यमागच्छता द्वास्त्वेन मन्त्रिणा धृता । अहो रामो स्त्रीमयाकृद् मुनि इति
प्यासा न वन्दित स्नातमन्त्रिचित्तामिप्रायेणामरचन्द्रेणोक्तम्—

‘ अस्मिन्नसारे ससारे सार सारङ्गलोचना ।

यत्कुक्षिप्रभवा पते वस्तुपाल भवादृशा ॥ ’

तुष्टेन पादापवेशनं कारितम् ।

१० तस्याय लेख —“ सवत् १३४९ चैत्रवदि ६ शनौ श्रीवायटीय
गच्छे श्रीजिनदत्तसूरिशिष्यपण्डितश्रीअमरचन्द्रमूर्ति पण्डित महेंद्र-
शिष्यमदनचन्द्राख्येन करिता । शिवमस्तु । ”

(प्राचीनजैनलेखसंग्रहद्वितीयविभागे लेखाङ्क ५२३)

चूटामणिः ' वेणीकृपाण ' इत्युपनामश्रुत् ।

अस्य च पद्ममन्त्रिसदनैरुद्देशे अरिर्मिहकविराजप्रदत्तसरस्वती-
मन्त्राराधन-उरग्राभि-वीसलदेवनृपतिविद्वद्गोदगीर्णसमस्थापूरणप्रभृ-
ति सविस्तर वृत्तान्तं व्यापणितं श्रीराजशेखरमूरिभिः प्रबन्धकोषे,
प्रसिद्धिमागतं च वाल्मीकिरस-स्यादिशब्दसमुच्चय-पद्मानन्दमहाकाव्य-
भूमिकास्वतः पुनर्नात्र निरूप्यते तत् । विशेषार्थिभिर्द्रष्टव्यानि तान्येव
स्थलानि ।

स्वजिह्वापर्यङ्कयन्धिषाचकजिह्वास्तम्भस्ताप्वीतिरभूर्णक्षेपवरीपारकदुष्टयोगिन-
मासनस्तम्भनादिना न्यप्रहीत् । तत्रैव मल्ल धेष्टी सूर्यपर्वणि कृतधर्माथ-
लक्षद्वयसङ्कल्पोऽमिषुण्ड यज्ञ पारयन् उपरि दृष्ट्वा धूमाकुल महासर्प विप्रैः
पर्यस्यामिकुण्डे क्षिप्तं दृष्ट्वा हाहाकारं कुर्वस्तैरुक्त-अत्र सृता स्वयान्ति,
तद्यापि तेन प्रायश्चित्ते प्रायश्चित्ते सौवर्णे द्विगुणमहिं कृत्वा वेहीति विप्रैरुक्तं,
तेन तथा कृतेऽभिमन्य विभजनार्थं तस्य छेदं मृशं पिबो या॥ विसर्जः ।
धर्माथी साधुद्वय भिक्षाग्रहे यतमानं दृष्ट्वा सायूस्तया श्रीजीवदेवसूरिपार्थि-
गतं तैर्पथितः श्राद्धो जज्ञे सङ्कल्पितद्रव्यलभार्थं प्रागव्ययित विप्रादौ अर्द्धं
यूयं दृष्टीतति तेनोक्तं गुरुभिरुत्तमैर्द्रव्येण प्रासादाद्यगरी । तद्द्वेपाद् द्विजैर्द्रव्य-
माणा सोरर्द्धैर्द्रव्यगर्भगृहे नीता मृता च । गुरुभिरन्तर्मममासनस्यै स्वा-
शरक्षार्थं मुनीन् मुक्ता मुम्भवेन ध्यानं धृत्वा विधया तरेहे प्रविश्य सा
ब्रह्मचैत्यगर्भगृहे प्रवेशिता, द्विजैः पदोत्तर्गने मदगच्छे नव्याचार्यो ह्रीममुपवीत
दत्त्वा ब्रह्मचैत्ये प्राङ्गणैरभिनेत्य सोरतर्भमित्याद्युक्तिस्वीकृतो ततोऽपि निष्का-
सिता । ध्यायु प्रान्ते एरुगण्डमस्मदम्पालं लब्ध्वा स योगी जिनमतोपद्रवान्
कर्तेति तमिर्जीव भक्तव्यमेवेत्याप्ताय उक्त्वा ते स्पर्शुः । तेन तथा चक्रे
स योगी वपटशुचा तत्रागतं कपालं भग्नं दृष्ट्वा चरौ पृष्ट्वा प्राह-विष्-
मार्क्स्य मम चैकक्षण्डं कपालं विद्यासिद्धिहेतुस्तत् तु न प्राप्तम् । स
ज्योम्ना मलयारानीतिथीसण्डागुरुभिर्मुकुन्देहदाहं ददे ॥ ”

समनस्कमनश्चमत्कारिण्यः कृतयस्त्वस्य—

- १ पैमानन्दमहाकाव्यम् । २ बालभारतमहाकाव्यम् ।
३ कौव्यकल्पलता (कविशिखा) ४ रूपादिशब्दसमुच्चयः
५ कलाकलापः ६ छन्दोस्तनावली, मुक्तावली च ।*

सत्तासमयस्तु वीसलदेव नरेश्वर—मन्त्रि वस्तुपालादिसमकाली-
नत्वात् सुनिश्चित एव त्रयोदशशताब्दीरूपः ।

वरिवर्ति पत्तनस्थ सांगडियावाडान्तर्गतजिनालये प्रतिमीत्य ।

४ विवेकवित्त्वसादिप्रणेता ।

५ व्यावर्णितं चात्रैकोनविंशतिसर्गात्मके श्रीकृष्णमजिनचरिते ।

मुद्राप्यतेऽधुना गायकवाड् ओरीयेन्टल् इन्स्टीट्यूट (बडोदराद्वारा)

६ प्रसिद्धिमानांतमिदं निर्गणसागर मुद्रणालयाधिकादिना काव्यमालायम्

७ प्रसिद्धेय चोखंबा ग्रन्थमालायाम्

८ प्रकटीकृतोऽयं पं. लालचन्द्रभगवानदासगान्धीमहाशयेन ।

९ उक्तं च कीर्तिदानप्रसंगे उपदेश तरङ्गिण्यां रत्नमन्दिरगणिना—

“एषाऽमरचन्द्रमुनी परंदि तत्कालकृतनव्यश्लोकैर्व्याख्यानं कुर्वति ।

द्विपदी प्रोक्ता । ‘अस्मिन्नसारे संसारे सारं सारङ्गलोचना ।’ वन्द-

नार्यमागच्छता द्वारस्थेन मन्त्रिणा धृता । अहो रागी स्त्रीरुपाकृद् मुनिः इति

ध्यात्वा ॥ यन्दितः शतमन्त्रिभिताभिप्रायेणामरचन्द्रेणोक्तम्—

‘अस्मिन्नसारे संसारे सारं सारङ्गलोचना ।

यत्कुक्षिप्रभवा पते वस्तुपाल भवादृशा ॥’

नुष्टेन पादोपवेशनं कारितम् ।

१० तस्यायं लेखः—“संवत् १३४९ चैत्रवदि ६ शतो श्रीवायटीय-

गच्छे श्रीजिनदत्तसूरिशिष्यपण्डितश्रीअमरचन्द्रमूर्तिः पण्डित महेन्द्र-

शिष्यमदनचन्द्राख्येन कारिता । शिवमस्तु ।”

(प्राचीनजैनलेखसंग्रहद्वितीयविभागे लेखाङ्कः ५२३)

(२४) कनकप्रभः ।

एतदभिधानधारकं वमूत्र मुनिपुङ्गवद्वयम् ।

तत्राद्यश्चान्द्रगच्छीयश्रीधर्मसूरिपट्टपरम्परायां श्रीदेवचन्द्रसूरि-
विरचित सिद्धहैमशन्दानुशासनलवुन्यासविधाता ।

२ समरादित्यसंक्षेपप्रव्रज्याविधानवृत्त्यादिविरचयितुः प्रद्युम्न-
सूरेर्गुरुः श्रीदेवानन्दसूरिशिष्यः ।

एतयोः कतरस्य कृतिरिह पृ. २४ मुद्रितं साधारणजिनस्तवन-
मिति साधनाभावाद् सन्दिग्धमेव ।

(२५) नरचन्द्रसूरिः ।

आचार्यवर्योऽयं हर्षपुरीयगच्छीयमलयारिश्रीदेवप्रभसूरिशिष्यब्र-
ह्मोदशशताब्दयुत्तरार्धे विद्यमान आसीत् । सुप्रसिद्धमन्त्रिवर्यवस्तुपाला-
भ्यर्थनयाऽनेन कथारत्नसागरो निरमायि । एतदव्यतिरिक्ताऽनैर्धरा-
घवटिप्पनकम्, न्यायकन्दलीटिप्पनकम्, । ज्योतिः सारः, प्राकृत-
दीपिकाप्रबोध इत्याद्या एतदीया अनल्पग्रन्थास्तत्तच्छास्त्रेष्वस्य वैदु-
ष्यमुल्लोचयन्ति । सं. १२७१ वर्षेऽस्त्यैवांदेशात् गुणवल्लभेन व्याकर-
णचतुष्कावचूरिः समर्थिता । देवप्रभसूरीयं पाण्डवचरित्रम्, उदय-
प्रभसूरिसन्देशं धर्मान्मुदयकार्त्तं चानेन समशोधि । सं. १२८८

१ टिप्पनमनर्घराघवशास्त्रे किल टिप्पनं च कन्दल्याम् ।

सारं ज्योतिषमहम् यः प्राकृतदीपिकामपि च ॥

न्यायकन्दलीपक्षिकायां राजशेखरसूरिः ।

२ संवत् १२७१ कार्तिकशुदिपष्ठया श्रीनरचन्द्रसूरीणामादेशेन
गुणवल्लभेन समर्थितेय पुस्तिका । प्र. २८१८

वर्षे प्रस्तुतसूरिविरचितानि प्रशस्तिरूपाणि वस्तुपालस्तुतिकान्यानि गिरनारगिरौ शिलालेखे वर्तन्ते । मन्त्रीश्वरवस्तुपालप्रार्थनयाऽलङ्कार-महोदधिविरचयिता नरेन्द्रप्रभसूरिरस्य शिष्यः ।

नरचन्द्रटिप्पनकम्, प्रश्नचतुर्विंशतिका, प्रश्नशतकमित्येतेषां प्रणेताऽयमेव परो वेति न निर्णयः ।

(२६) श्रीदेवेन्द्रसूरिः ।

श्रीचित्रकूट (चीतोड) महीपतिप्रदत्त ' हीरला ' विरुदभृता विश्वविश्वविख्यातयशसां श्रीजगच्चन्द्रमूरीणां विनेयवर्गप्राभणीः सूरिव-योऽसौ । श्रीमुनिसुन्दरसूरिप्रणीतगुर्वावलीलेखानुसारेण विक्रमीय-सप्तविंशत्यधिकत्रयोदशशतमितेऽन्देऽस्य स्वर्गारोहणं, तेन निर्णयिते निर्विरोधं सत्तासमयोऽस्य विक्रमीयत्रयोदशशतान्दीरूप एव ।

ग्रन्थसन्दर्भस्त्वस्य—

भाष्यत्रयम् (चैत्यवन्दनभाष्यं गा. ६३, गुरुवन्दनभाष्यं गा. ४१, प्रत्याख्यानभाष्यं गा. ४८), सिद्धयश्चाशिका (गां. ५०), सिद्धदण्डिका (गा. १३), नव्यकर्मग्रन्थपञ्चकं (गा.), वन्दारुष्टिः, ' चत्तारिअट्ट ' स्तवनं, वृद्धचतुःशरणग्रन्थः (गा. ११५), सम्यक्त्वस्वरूपस्तवः (गा. २५), चैत्यप्रतिकृतिस्तवनं सायचूरिकम् (गां.), शाश्वतबिम्बसङ्ख्यास्तवनम् (गा. २४), श्राद्धोद्दिनकृत्यम् (गा. ३४४), उपमितिभवप्रपञ्चासारोद्धारः (गा. ५७०), धर्मरत्नप्रकरणवृत्तिः (ग्रं. ९६८२), नवपदप्रकरण-वृत्तिः (ग्रं. ९०००), वीतरागविजतिः (ग्रं. १८४८), उपदेश-कुलकम्, दानादिकुलकचतुष्कम्, (गा.) प्रैणिधानकुलकम्

(गा. ९०), चन्द्रप्रभचरित्रं संस्कृतप्राकृतमयम् (ग्रं. ५३२५ सं. १२६४ विरचितम्, साधुसामाचारी (ग्रं.), विचाररत्नाकरः (ग्रं.) सुदर्शनाचरितं

प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्ति । (ग्रं.), त्वस्य कृतितया मन्यन्ते केचित् तद् भ्रान्तिमूलमेव ।

यै, सेरीसास्थाने श्रीपार्श्वनाथस्य प्रासाद एकरात्रिमध्ये व्यन्त-
रवल्लानिष्पादितस्ते श्रीदेवेन्द्रमूरयो नागेन्द्रगच्छीयत्वात् फलिकाल-
सर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यसमकालिकत्वाच्चेतो भिन्नाः ।

(२७) श्रीधर्मघोषसूरिः ।

श्रीदेवेन्द्रसूरिपट्टाम्बरविचामणिः सुविहितचूडामणिः सूरिवरोऽयं ।
विभूषयाञ्चक्रे तपागच्छीयं पद्मचत्वारिंशत्तमं षडम् ।

एतस्योपदेशामृतपानपीनमनाः पृथ्वीधरः साधुर्न्यदीधपवनेकशो

१ सारवृत्तिदशाः कर्मग्रन्थदीपास्तमोहराः ।

तस्य प्रवचनावासे भान्ति प्रेष्टार्थदर्शकः ॥

नानास्तघनप्रकरणरत्नानि समुद्भूतानि समयाब्धेः ।

पुरुषोत्तमेन तेनालङ्कृतये शासनस्थासन् ॥

पञ्चाशिका सिद्धविचारवाच्या भाष्याणि वृत्तं च सुदर्शनायाः ।

उपासकानां दिनकृत्यसूत्रवृत्ती च टीकाषि च धर्मरत्ने ॥

देवेन्द्राश्च थाढ्यामोद्यगद्धिप्रन्याद्यन्याप्यस्त्यनेवास्य सृष्टिः ।

एवं नानाग्रन्थसोपानपङ्क्त्या स्वरोहं तन्मुक्तिसौधं व्यधात् सः ॥

—शुर्वावल्यां मुनिसुन्दरसूरिः ।

२ गुरुपर्वप्रमपरिचयार्थमस्य विलोक्यतां पं हंसराजात्मज हीरालाल
मुद्रापितरुत्तिप्रशस्तिः ।

जिनालयाणि सप्त ज्ञानभाण्डागाराँध । एकविंशतिमुवर्णघटीव्ययेन
व्यथापयच्छुभ्रये श्रीरूपमजिनप्रासादम्, पर्यदधाद्य पट्पञ्चाशत्मुवर्ण-
घटीव्ययेनेन्द्रमालामतिविशालाम् ।

श्रीमतो मन्त्रविद्याविशारदत्वोदाहरणानि प्रदत्तान्यनेकानि श्री
श्रीमुनिमुन्दरसूरिप्रणीतायां गुर्वानल्याम् । परमिह ह्यु वाचकचेतश्च-
मत्कारकारकं प्रदीयते श्रीगुणरत्नसूरिविरचितक्रियारत्नसमुच्चयान्तः-
स्थगुरुपर्वक्रमवर्णनाधिकारगतो योगिराजपराजयनवृत्तान्तः, तथाहि—

“ योगी कथन शिष्यवृन्दफलितोऽनन्यां स्थितो गर्भमृ-

ज्ञानासिद्धिबहुप्रसिद्धिदत्तदमूपप्रजाभ्यर्चितः ।

तत्र स्थातुमयं न जैनयतिनां दत्ते कदापि क्वचि-

प्चेदागच्छति कोऽपि साधुरिह यस्तं प्रत्यसौ मत्सरात् ॥३२॥

आसन्नोऽप्यथ दूरगोऽपि सहसा सौवप्रभावोदधुरो

हुङ्कारात् वृणतन्तुधूलिरुणिकाक्षेपात् तथा स्वाकृतः ।

मार्जारान् नकुलोन्दुराहिसरटान् गोधावृकान् वृश्चिकान्

फेरण्डप्रभृतींश्च मुञ्चति तमां लक्षादिसङ्ख्यान् क्षणात् ॥३३॥

युगम् ।

अन्याश्चापि विभीषिकाः प्रकटयत्युच्चैः स नानाविधा-

स्तद् दृष्ट्वा भयभ्रुवितौल्लसति क्षुब्धान् स पापः क्षणात् ।

साधुः कोऽपि न तत्र तिष्ठति ततः श्रीधर्मघोषोऽन्यदा

सूरिरत्र समीयवान् बहुपरीमारो विहारकृमात् ॥३४॥

साधूनध्वनि सङ्गतान् स सहसा दृष्ट्वाऽथ दुष्टो रुपा

दन्तैर्दंष्टरदच्छदोऽनदददः श्वेताम्बराः । किं धरा ।

शून्याऽस्ते सकलाऽपरा यदिह भोः प्राप्ता विशङ्का हठात्
दृष्टोऽहं यदि नो श्रुतोऽपि किमु रे नात्र स्थितो नन्वहम् ॥३५॥

बाहुभ्यां जलधिं तराणि यदि वा तं क्षोपयाणि क्षणा—
द्राकाशं विपुञ्चं प्रयाणि खगवद्रात्रौ च कुर्यां दिनम् ।
शेषाहिं दृढयोगपट्टतुल्या वप्नानि सौवासने
फूत्कृत्यापि गिरीन् नयानि गगने वायू रजोवद स्यात् ॥३६॥
युग्मम् ॥

भो ! भो ! यात पलाय्य दृष्टिपथतो मा मा वमन्ध्वं हठा—
जो चेत् स्येयमिह स्थिरैर्मवति यत् तद् दृश्यतां सम्प्रति ।
व्याहार्युर्मुनयो मुधात्मनि मद घत्से विधत्से न किम् ?
क्षान्तिं धूम इद हिताय भवतो जानासि चेत् किञ्चन ॥३७॥
नो चेद् यन्ननु रोचते प्रकुरु तत् तावत् स्थिताः स्मो वयं
योगिन्नुच्छलितोऽपि यन्न चणको भाण्डं प्रमेतुं क्षमः ।
क्रुद्धस्तद्वचसा विधाय विकृतं वक्त्रं स भीत्यावहं
वन्तान् स्थूलतरानदीदृशदथो जान्वप्रजाप्रन्मुखान् ॥३८॥

किं नो भीषयसे तृणाय न वयं मन्यामहे त्वादृशं
व्याहृत्येति मयोज्झिता मुनिवरास्तत्पातसंसूचिनीम् ।
उदगीर्य स्वकफोणिमुनततरां जग्मुस्ततः श्रीगुरो—
रभ्यर्णे जगदुक्ष तद्गुरुरथो प्रोवाच सर्वान् यतीन् ॥३९॥

चेद् योगीह विभीषिकां विकुरुते मा भैष्ट तद् भो ! मनाक्
त्राताहं वरिवर्त्मि वोऽथ वसतौ दोषागमे लक्षशः ।

सूच्याल्या अतिवज्रतुण्डनखरा अन्यान्यदेहोर्जगाः ॥

कलोला इव वारिधेर्दशविगुदमूताः प्रससुः क्षणात् ॥४०॥

अङ्गारोहर्णवर्षपात्रवलकस्तम्भादनैकादरान्

दृष्ट्वा तान् वसतेर्वहिश्च परितः श्वानौतुसर्पध्वनीन् ।

श्रुत्वा रौद्रेतमान् प्रकम्प्रतनवो भीतेर्मरात् साधवो—

ऽन्योऽन्याह्वानपराधं नालम्भवन् स्थातुं प्रनष्टुं तथा ॥४१॥

वक्त्रच्छेन्नमुखे घटे प्रथमतः सञ्जीकृते श्रीगुरु—

दैर्घ्यां हस्तमथाजपद् गतमयो यावत् स तावच्छठः ।

सर्वाङ्गेऽप्युदितं व्यथासमुदयं हर्तुं विपोढुं प्रणि—

होतुं वाप्यसहस्ततोऽनुगजनानूचं त्रिये भो ! त्रिये ॥४२॥

धिग्गमामनात्मज्ञमदीर्घदर्शिनं येनाभिमानादपमानितो गुरुः ।

काणुः कः मेरुः कः सरः कः सागरः काहं हहा कैप च

सर्वसिद्धिवित् ॥४३॥

भीतः सोऽविकलं निजं विलसितं संहृत्य पीडावशा—

दारुन्दंश्च कणंश्च तत्र वसतो गत्वा मुक्तात्ताडुलि ।

ऊर्ध्वेऽज्ञानवशाद् यदत्र विहितं तत् क्षम्यतां क्षम्यतां

नातो वो विदधामि किञ्चिदशुभं साक्षी जनोऽत्राखिलः ॥४४॥

निरीक्ष्य दीनं स्वपदोर्विलीनं तं योगिराजं सुसमाधिभाजम्

चकार शान्तः प्रभुधर्मघोषः पुण्यप्रभायाश्च बभूव पोषः ॥४५॥

प्रायशो ' देवेन्द्रविद्यानन्दधर्मकीर्ति ' पदाङ्कितः श्रीमतः

कृतय । ताश्चैवम्—चैत्यवन्दनमाप्यवृत्तिः (सद्वाचारनाम्नी); यो-

निरस्तयेनम् (गा. १३) समवसरणप्रकरणम् (गा. २४), (लोकना-
लिकाद्वात्रिंशिका गा.) आयस्थितिप्रकरणम् (गा.) भव-
स्थितिप्रकरणम् (गा.) कालसप्ततिका (गा. ७४) देहस्थिति
प्रकरणम् (गा. १८) दुपभाकालसप्तस्तवनम् (गा. २६) युगप्रधा-
धानस्तोत्रम् (गा.) ऋषिमण्डलस्तोत्रम् (गा. २१०)
परिग्रहप्रमाणम् ' सुअधम्म ' स्तवनम् (गा. ३९) चतुर्विंशति-
जिनानां चतुर्विंशतिः स्तवनानि, ' स्रस्ताशर्म ' स्तोत्रम् (पय. ४)
' देवेन्द्रैरनिशं ' (श्लो.) श्लेषस्तोत्रम्, ' यूयं युवां त्वं '
(श्लो.) श्लेषस्तुतयः, चतुर्विंशति जिनस्तवनम्, ' जयवृषभ !
चतुर्विंशतिजिनस्तुतयः, अष्टापदकल्पः, गिरनारकल्पः, श्राद्धजीतकल्पः
संस्कृतप्राकृतभाषानिवद्धान्यत्र (पृ १३) मुद्रापितानि चतुर्विंशति जि-
नभवस्तवनादीनि विविधानि स्तोत्राणि ।

' देवेन्द्र ' शब्देन स्वगुरोः श्री देवेन्द्रमूरेः, ' विद्यानन्द ' पदेन स्वज्येष्ठ गुरुभ्रातुः श्री विद्यानन्दमूरेः, ' धर्मकीर्तिः ' इत्यु-
ल्लेखेनात्मनो धर्मकीर्तिरिति नाम च प्रथमभास स्वकृतौ लक्ष्मभिपात् ।

धिरमीयद्वयुत्तरत्रयोदशगत (१३०२) तमेऽन्दे जातदीक्षस्य
स्वज्येष्ठसोदरस्य श्रीविद्यानन्दमुनेर्दीक्षानन्तरम् धर्मकीर्तिरिति

१ त. ५ पर्यन्तानि स्तोत्राणि प्रसिद्धिं नीतानि सावचूरिकाणि
भावनगरस्थया श्री जैन जगन्मानन्द सभया.

२ अष्टयमस्मयराव्यकरणामिमत्तमन्त्रिमदापनोदाय प्रणीतेयमेकरात्रा-
वेवान्भवता, यदुक्तं श्रीमुनिसुन्दरसूरिणा गुर्वावस्थाम्—

“ श्रीशारदालब्धधरो निशैक्याऽष्टमः स श्रुत्वा यमैरलङ्कृताः ।

स्तुतीर्जिनानां शमदज्वरौषधीरवबुधद् शुर्जरराजमन्त्रिणम् ॥११६॥

नाम्ना गृहीतवानसौ दीक्षाम्, विक्रमीयत्रयोविंशत्यधिकत्रयोदश-
शततमेऽब्दे (१३२०) उपाध्यायपदम्, अष्टाविंशत्यधिकत्रयोदश-
शत (१३२८) तमे संवत्सरे व्यभूयत् सूरिपदम्, विक्रमीयसप्त-
पञ्चाशदुत्तरत्रयोदशशत (१३५७) तमे हायने च दिवं जगामेति
पद्मावल्याद्युल्लेखदर्शनाद् द्व्युत्तरत्रयोदशशत (१३०२) वर्षतोऽ-
नन्तरं सप्तविंशत्यधिकत्रयोदशततमानन्दतश्चाऽर्वाक् मध्यवर्ती श्रीमतः
सत्तासमयः सुनिश्चित एव ॥

(२५) श्री सोमप्रभसूरिः ।

तपागच्छीयसप्तचत्वारिंशतमपञ्चविभूतः श्रीधर्मघोषसूरिशिष्य-
शिरोवतंसः सूरिवरोऽयम् ।

वि. सं. १३१० वर्षे जन्म, सं. १३२१ वर्षे दीक्षा, सं. १३३२
वर्षे सूरिपदम्, सं. १३७३ वर्षे स्वर्गारोहणमस्य ।

अपूकायविराधना भयेन कोंकणदेशे, शुद्धजलदौर्लभ्येन मरु-
देशे च साधूनां विहारकरणं निषेधयामासासी ।

कृतयोऽस्य—यतिजीतकल्पसूत्रम्, 'यत्राखिल' स्तुतयः, 'जिनेन
येन' स्तुतयः, 'श्रीमच्छर्म' स्तोत्रम् ।

सं. १३५७ स्वगुरुश्रीधर्मघोषसूरिस्वर्गगासदिवस एव स्व-
स्याल्पमायुर्विज्ञाय न्यवीविशद् विमलप्रभं सूरिपदेऽसौ ।

शतार्थकाव्य—कुमारपालप्रतिबोध, सुमतिनाथचरित्र, सूक्तावल
(सिन्दूरप्रकर०) प्रणेता श्रीसोमप्रभाचार्यस्त्वितो भिन्नः, श्रीविजय-
सिंहाचार्यशिष्यत्वात् ।

(२६) श्री सोमतिलकमूरिः ।

श्री सोमप्रभमूरिपट्टपद्माकरप्रबोधनैक प्रबोतनस्यास्य सूरिवर्यस्य
वि. सं. १३५५ माघे जन्म, सं. १३६९ वर्षे दीक्षा, सं. १३७३
वर्षे सूरिपदम्, सं. १४२४ वर्षे स्वर्गगमनं च ।

कृतिकलापस्त्वस्य—

बृहन्नव्यक्षेत्रसमाप्त, सप्ततिशतस्थानप्रकरणं, ' यन्त्राखिल '
सञ्ज्ञकचतुर्विंशतिजिनस्तुतिवृत्तिः, ' जयपट्टभ ' चतुर्विंशतिजिनस्तवन-
वृत्तिः, ' स्रस्ताशर्म ' स्तुतिः, ' श्रीतीर्थराज ' स्तुः (चतुर्थभाक्)
एतद्वृत्तिश्च, ' शुभभावान्त०, ' ' श्रीमद्वीरं स्तुवे० ' (कमलबन्ध-
स्तवनम्), शिवशिरसि०, ' श्रीनाभिसम्भव० ' ' श्रीशैवेय०, '
' श्रीसिद्धार्थ० ' वीरस्तवनम् (श्लो. १२), चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्,
एतस्मा एव प्राश्रुतीचकार श्रीजिनप्रभमूरिः स्वनामाङ्कितानि
सप्तशतीमितानि स्तोत्राणि समब्रूमानम् ।

शीलतरङ्गिणीवृत्तिविधायिनः सोमतिलकमूरयस्त्वतो भिन्नः ।

(२७) जिनप्रभमूरिः ।

वि. सं. १३३१ वर्षे लघुखरतरङ्गाखासंस्थापक श्री जिन-
सिंहसूरेः शिष्यचूडामणिरयम् । अनेन च स्वयमेवाऽजितशान्तिस्तव-
वृत्त्यादौ स्वस्य कृतिकलापे—

“ संवत् विक्रम मूपतेः शरदृतूदनिः शशाङ्कैर्मिते (वै. १३६५,
आ. श. १३३०)

पौषस्यासितपक्षभाजि शनिना युक्ते द्वितीयातिथौ ।

श्रीमान् श्रीजिनसिंहसूरिसुगुरोः पादाब्जपुष्पन्धयः

पुर्या दाशरथेर्जिनप्रभगुरुर्जग्रन्थ टीकामिमाम् ॥ ”

इत्यादिना निरदेशि चतुर्दशशताद्वोरूपः स्वस्य सत्ताकालः ।

अस्य हि मन्त्रविद्यायां सुमनोमनश्चमत्कारि सामर्थ्यमासीत्—

उक्तं च— रायण थकी जिणि कुलह नंपिठ घट्टे उतारी

बिद्द महि य मुप वाद नयारि पट्ट नववारी ।

ढिल्लीपतिमुलताण पूठि वडवृक्ष चलावी

रायण सेतुंज सिहरि दुद्ध जलहर वरसावी ।

दोरडई मुद्रकिय प्रतिमा जिन बोल्ड वयण ।

जिनप्रभसूरि कवि वयर कहि भरतपंडमंडन रायण ॥

एतदर्थे विशेषजिज्ञासुभिर्विलोकनीयः श्रीसोमधर्मगणि—

विरचितोपदेश सप्ततिकायास्तृतीयाधिकारप्रान्तगतो वृत्तान्तः।

दन्त विश्वमिते (१३३२) वर्षे श्री जिनप्रभसूरयः ।

अमूवन् भूभृतां मान्या श्रीजिनप्रभसूरयः । ”

इत्याद्यश्लोकात्मकः

मूर्तिमान् प्रतिभाप्रकर्ष इव राजतेतरामनभवतोऽनघा कृतितति-

श्लेषम्—

१ परमसुखद्वारिंशिका

५ सन्देह विषोपधिवृत्तिः

२ प्रव्रज्याविधानवृत्तिः

(सं. १३६४)

३ प्रत्याख्यानस्थानविवरणम्

६ श्रेणिंरुचरित्तम् (द्वयाश्रयं)

४ साधुप्रतिक्रमणवृत्ति

(सं. १३५६)

(सं. १३६५)

७ विषमक्रान्त्यवृत्तिः

८ तपोटमतकुड्मकम्	१४ विविधतीर्थकल्पः
९ धर्माधर्मकुलकम्	(सं. १३२७ तः १३८९)
१० पूजाविधिः	१५ दीपालिकाकल्पः
११ विधिप्रगा (सं. १३६३)	१६ सूरिमन्त्रप्रदेशविवरणम्
१२ सप्तस्मरणटीका	१७ अजितगान्तिभयहर-उप- सर्गहरस्तोत्रवृत्तिः
१३ वन्दनस्थानविवरणम्	(सं. १३६५)

काव्यमाला सप्तम गुच्छकान्त (पृ. ८६-९५) मुद्रितविशालराज-
गणिशिष्यविहिता सिद्धान्तस्तत्रावचूरिप्रारम्भे “पुरा श्रीजिनप्रभसू-
रिभिः प्रतिदिनं नवस्तत्रनिर्माणपुरःसरं निरवद्याहारग्रहणाभिग्रहवद्भिः
प्रत्यक्षपद्मावतीदेवीवचसामभ्युदयिनं श्रीतपगच्छं विभाव्य भगवतां
श्रीसोमतिलकमूरीणां स्वशैशशिष्यादिपठनविलोकरुनायथं यमकश्लेष-
चित्रच्छन्दोविशेषादि नवनवभङ्गीमुभगाः सप्तशतीमिताः स्तत्रा उपदी-
कृता निजनामाङ्किताः” इत्युल्लेखदर्शनात् कृता एभिः सप्तशती-
मिताः स्तत्रा इति निश्चीयते परमुपलभ्यमानास्त्वेवम्—

१-ज्ञानप्रकाशकुलक (गा. १२५), भदनरेखासन्धि, चतुर्विधभावना
कुलक (गा. ११), जीवानुशास्तिसन्धि (गा. १८), नेमिनाथरास (कडवा
११), भव्यचरित (गा. ४४), युगादिजिनचरितकुलक (गा. २७), भविय
कुटुंबचरित (गा. ३४) धावकविविधप्रकरण (गा. ३४), सर्वचेत्यपरिपाटि
स्वाध्याय प्रवृत्तिप्रणेताऽऽगममन्त्रीय देवमद्रसूरिशिष्य. श्रीजिनप्रभसूरिः
त्रयोदशताद्रीभवोऽपि अस्मादिमन्त्रः।

पद्यानि मुद्रितस्थलम्)

नाम	प्रतीकम्	नत्वा गुरुभ्यः०	पृष्ठ सप्तमगुच्छे (पृ. ८६)
१ सिद्धान्तागमस्तवः		क्वा मे वामेय ! शक्तिः	१७ (पृ. १०७)
२ पार्थस्तवः		श्रीमन्तं मगधेषु	२१ (, ११०)
३ गौतमस्तोत्रम्		कंसारिन्मनिर्यदापगा	२५ (, ११२)
४ वीरस्तवः		कनककान्तिधनुः	२९ (, ११५)
५ चतुर्विंशतिजिनस्तवः		अधियदुपनमन्तो	१२ (, ११७)
६ पार्थस्तवः		श्रीसिद्धार्थनरेन्द्रवंश०	१९ (, ११९)
७ श्रीवीरनिर्वाणकन्याणकस्तवः		अस्तु श्रीनाभिर्मूर्देवो	११ जै. स्तो.स. (, २६)
८ श्रीऋषभजिनस्तवनम्		विश्वेश्वरं मथितमन्मथ	२१ (, - २८)
९ अजितजिनस्तवनम्		चित्रैः स्तोत्र्ये जिनं वीरं	२७ (, ९२)
१० श्रीवीरस्तवनम्		अष्टाष्टाहि (पारसीभाषायाम्)	११ (, २४७)
११ श्रीऋषभजिनस्तवनम्		ऋषभनम्रसुरासुरशेखर	२९ (, १४९)
१२ चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्		आनन्दसुन्दरपुरन्दरनम्र	२९ (, १५१)
१३			

१४ चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	पात्वादिदेवो दश कल्पवृक्षा	२९ (प्रक.रूपा	भा. २	१७५)
१५ श्रीवीरस्तवनम् (पञ्चवर्गपरिहारेण)	स्वः श्रेयससत्सरीरुह	२६ ("	२४२)
१३ श्रीनिमित्तवनम् (क्रियागुप्तम्)	श्रीहस्त्रिलहरीकर	२० ("	२४४)
१७ महावीरस्तवनम्(पञ्चकल्याणक्रमयम्)	पराक्रमेणैव पराजितोऽयं	३६ ("	२५०)
१८ श्रीमन्त्रस्तवनम्	स्वः श्रियं श्रीमदहन्तः	५ ("	२५१)
१९ वर्द्धमानस्तवनम्	श्रीवर्द्धमानः सुखद्वन्द्वेऽस्तु	९ ("	२५१)
२० पार्श्वजिनस्तवनम्	पार्श्वप्रभुं शम्भदकोपमानम्	८ ("	२५१)
२१ श्रीपार्श्वनाथस्तवनम्	श्रीपार्श्व ! पादान्तनागराज	८ ("	२५२)
२२ नन्दीश्वरकल्पः	वाराणस्य श्रीजिनाधीशान्	४८ ("	२५२)
२३ श्रीशारदास्तवनम्	वाग्देवते ! भक्तिमतां त्वशक्ति	१३ ("	२५४)
२४ श्रीजिनसिंहमूरिस्तवनम्	प्रभुः प्रदद्यान्मुनिपक्षिपङ्क्तै	१३ ("	२५५)
२५ पञ्चनमस्कृतिस्तवनम्	अतिष्ठितं तमः पारे	३३ ("	२५६)
२६ चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	प्रणम्यादिविजिनं प्राणी	२८ ("	२५८)
२७ श्रीपार्श्वप्रातिहार्यस्तवनम्	त्वां विनुत्य महिमश्रियामहं	१०	"	२५९)
२८ कन्याणकपञ्चकस्तवनम्	निलिम्पलोकस्थितभूतलं	८	"	५६०)

२९	वीरस्तवनम् (लक्ष्मणप्रयोगमयम्)	निस्तीणविस्तीर्णभवार्णवं है	१७	२६०
३०	श्रीवीतरागस्तवनम्	जयन्ति पादा जिननायकस्य	१६	२६१
३१	श्रीचन्द्रप्रभस्तुतिः	देवैर्यस्तुष्टुवे तुष्टैः	४	२६२
३२	श्रीऋषभजिनस्तवनम् (अष्टभाषामयम्)	निरवधिरुचिरज्ञानं	४०	२६३
३३	जीरापक्षिपार्श्वस्तवनम्	जीरिकापुरपति सदैव तं	१५	२६८
३४	फलवर्द्धिपार्श्वनाथस्तवनम् (प्राकृते)	सयलाहिवाहिजलहर	१२	२६९
३५	श्रीचन्द्रप्रभस्तवनं (पद्मभाषामयम्)	नमो महासेननेन्द्रतनूज ! (सूतो) १३	१३	२६९
३६	श्रीपार्श्वनाथलघुस्तवः	दोसावहारदक्कलो	१०	२७८
३७	अर्हदादिस्तवनम्	मानेनोर्वी व्यहृत परितो	८ (प्र.र.भा.४), पृ. २२	२७८
३८	पार्श्वस्तवनम्	श्रीपार्श्व भावतः स्तोमि !	९	२३
३९	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	बिनर्पम् ! प्रीणितमव्यसार्थ !	७	२३
४०	पार्श्वजिनस्तवनम्	श्रीपार्श्वः श्रेयसे मूया	४४	२४
४१	ज्ञान्तिजिनस्तवनम्	श्रीज्ञान्तिनाथो भगवा	२०	२६
४२	श्रीमहावीरस्तवनम्	असमग्रमनिवासं	२५	२८
४३	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	आनम्रनाकिपति०	२५	३०२
४४	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	तत्त्वानि तत्त्वानिष्टेषु सिद्धं	२८	३०३

४५ श्रीगौरस्तवनम्	१३ प्र.३.भा.३, ७. २५७
४६ चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३० अत्रै. ७. २१६
४७ मुनिमुनतत्पुतिः	५० अमुद्रिता
४८ ननुर्विंशतिजिनस्तवनम्	॥ ॥
४९ स्वाज्ञास्तवनम् (प्रा.)	२१ अत्रै. २२७
५० गौतमस्तवनम् (महामन्त्रमयम्)	९ ॥ २३७
५१ पद्मावतीचतुर्गुणिका	३७ अमुद्रिता
५२ श्रीगौतमस्तोत्रम्	२५ अत्रै. ७. २३५
५३ श्रीपार्श्वजिनस्तोत्रम्	९ अमुद्रितम्
५४ श्रीवीरजिनस्तोत्रम्	३५ ॥
५५ श्रीगारुडास्तोत्रम्	१३ ॥
५६ श्रीशारदाष्टकम्	९ ॥
५७ श्रीवर्धमानविद्या	१७ ॥
५८ मंगलाष्टकम्	९ ॥
५९ पद्मपरमेष्ठि महामन्त्रस्तवनम्	१३ प्रा. जे. स्तो. सं.
एतदतिरिक्ता अन्या अपि भविष्यन्ति एतयः श्रीमतां परं नाऽद्यावत् तदर्थेनाऽपि वक्तव्यं मे दृष्टिस्वाकम्बुम्	॥
जानना अपि तपाम्बुम्बुयिनमुपदीर्घाणा अपि सोमतिष्ठकमूरिभ्यः सचहुमानं सप्तशती-	

मितानि स्तोत्राणि विरचयेयुरिमे ' तपोमतकुट्टनम् ' ३ नाम गच्छक-
दाप्रहप्रकाशकं ग्रन्थमिति महचित्रम् ।

श्रीमल्लिषेणसूरिभिः १२१४ शाकाब्दे विरचितायां स्याद्वाद-
मञ्जरीवृत्तो साहाय्यकृतोऽमो, उक्तं च तत्रैव—

“ श्रीजिनप्रभसूरीणां साहाय्योद्भिन्नसौरभा ।

श्रुतावुत्तंसद्गु सतां वृत्तिः, स्याद्वादमञ्जरी ॥ ३ ॥ ”

श्रीजिनसेनशिष्योभयमापाकविशेस्वरश्रीमल्लिषेणसूरिविरचिते
भैरवपञ्चावती कल्पेऽप्यस्यैव साहाय्यम् ।

(३१) देवेन्द्रसूरिः ।

एतन्नामधेयधारिणो भिन्नभिन्नगच्छेष्वनेके समजायन्त सूरिपुर-
न्दरास्तथाप्यत्रैव पृ. ५४ मुद्रिते त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तयत्तदशके
प्रत्येकस्तवान्ते ' श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ' इति पदावलोकनेन सम्यक्त्व-
सप्ततिकावृत्ति (तत्त्वकौमुदी) विरयितुं रुद्रपल्लीयगच्छतिलकायमानस्य
श्रीसङ्घतिलकाचार्यस्य शिष्यपुङ्गवोऽयमिति निश्चयः ।

गुरुपर्वक्रमस्त्वस्य प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्ति—सम्यक्त्वसप्ततिकावृत्ति—
शीलोपदेशमालावृत्ति (शीलतरङ्गिणी) प्रशस्तिपदैः सम्यगवबुध्यते,
स च वाचकानां सौलभ्याय दीयतेऽत्र वृक्षरूपेण—

१ ' तपोमतकुट्टनं जिनप्रभस्य कृतिरित्यर्थे नास्ति संदेहः, परं तत्र
दर्शितेन स्वस्य सिद्धान्ताऽनभिज्ञत्वेन बालमुलमेन अभिनिवेशेन द्वेषोपेण
न शक्तेः श्रुतत्वात् ग्रन्थः कर्म, स्वस्य, प्रसंगे, वगमि, निगमिः म्यात्, तथा-
गच्छायेः सह भैत्री च पश्चिमे वयसि ।' इति श्रीकल्याणविजयमुनिवरा ।

श्री वर्द्धमानमुरिः (सं. १०८८ विप.)

जिनेचरंमुरिः

(यि. सं. १०८०-८४ यि.)

अधिष्ठागरेग्ररिः

(मि. सं. २०८४ विघ.)

अर्थपदेनमूरिः

(चि. सं. १०७२ तः ११४५ ख.)

जिनवल्लभेश्वरिः

(सं. ११२८ तः ११६० नि०)

प्रसन्नचन्द्रमुरिः

जिनैतमूरिः (वि. सं. ११३२ तः १२११ वि. सं.)

गिनसोखल्लरिः (रुद्रप-
होयगच्छसंराणकः)

१ उपदेगपट्टीघविरचयिता । २ प्रमलम्भादिप्रणेता । भ. १०८० पूर्वे जागतिपुरे । ३ भ. १०८० पूर्वे व्यासराजार्ता । ४ न्यायशक्तिविधानवीणाः । ५ सिद्धिचिन्तामणिभिरामाः । ६

७ उक्तं च प्रक्षीणलेखमालाप्रशस्ती—

वि. सं. १२०४ विष.)

पद्मचन्द्रश्ररिः
 विजयचन्द्रश्ररिः (विज्रयेन्दुश्ररिः)
 अर्थयदेवश्ररिः (सं. १२०४) तः १२७८ विष.)
 देवभद्रश्ररिः
 प्रभानन्दश्ररिः

८ यस्मादासीदधीमप्रसमसुखगुरद्वितीयो वरेष्य

घटतर्कप्रन्यवेत्ताऽभयपदपुरतो देवनामा मुनीन् ।

यस्मात् प्रालेयशैलादिव भुवनजनमातपविन्यहेतु ।

जज्ञे भद्राप्रवाहः सुतदुक्कमलो रुद्रपल्लीयगच्छः ॥

विमलचन्द्रस्वरिः

चन्द्रस्वरिः

गुणशेखरस्वरिः

संस्कृतिलंकाचार्यः

देवेन्द्रस्वरिः

१० सोमतिलकस्वरिः

श्रीमतो हेमचन्द्राख्यः शिष्यः

कृतयस्तु प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्ति-त्रिशचतुर्विंशतिस्तवदशकतिरिक्ता नान्या अपावधि नयनपथ-
मागता मे ।

९ जयन्तविजयकव्यकर्ता (स. १२७८) सम्यक्त्वसप्ततिचतुष्टिबिषयाता (सं. १४२२) । १० श्रीलता-
क्षिणीवृत्तिविरचयिता । ११ प्रश्नोत्तररत्नमालावृत्तिप्रणेता ।

(३२) मेरुनन्दनोपाध्यायः

अनेनैव विरचिते श्रीजिनोदयसूरिविवाहलाग्रान्ते-एह सिरि जिणउदयसूरिनियसामिणो कहिउ मइ चरिउ अइमंदबुद्धि अमह सो दिक्खगुरु देउ सुपसन्नउ वंसणनामत्तारित्तमुद्धि । एहु गुरुराय वीवाहलउ जे पढइ जे गुणइ जे सुणांति उभयलोगे वि, ते लहइ मण-
वच्छियं मेरुनंदनगणि इम भणांति ॥ ” इत्यनेन पद्येन श्रीजिनोदय-
सूरिर्निरूपितः स्वयं स्वस्य दीक्षागुरुः, श्रीजिनोदयसूरेश्च सं.
१३७५ वर्षे रुद्रपालश्रेष्ठिपत्नी धारलदेवीकुक्षौ प्रहादनपुरे जन्म,
सं. १३८२ वर्षे श्रीजिनकुशलसूर्यन्तिके दीक्षा, सोमप्रभ इति
नाम । सं. १४०६ वर्षे जेसलमेरुद्वे वाचनाचार्यपदम्, सं. १४१५
वर्षे स्तम्भतीर्थे तरुणप्रभसूरिभिः प्रदत्तं सूरिपदम्, ‘जिनोदयसूरि’
रित्यभिधानं च । सं. १४३२ वर्षे समाधिना समासत्ताद स्वर्गित-
म्पदम् । इत्यनाशङ्क्यमनेहः, मेरुनन्दनोपाध्यायस्याप्यस्य समान
एव सत्तासमयः ।

कृतयस्त्वस्य-जिनोदयसूरिविवाहलउ, अजितशान्तिस्तवनम्,
सौमन्धरजिनस्तवनं (अप०)

(३३) श्रीदेवसुन्दरसूरिः ।

तपागच्छीयैकोनपञ्चाशत्तमपट्टपूर्वाचलप्रभाकरः स्थावरजङ्गमवि-
पापहारी गन्धर्वविद्यामन्दिरं योगाभ्यासनिष्णातो जलानलन्यालादि-
भयध्वंसी त्रिकालनिमित्तवेत्ता महानरेन्द्रबन्धचरणारविन्दः सूरिवरोऽयं
श्रीसोमतिलकसूरिशिष्यः ।

श्रीमतो विक्रम सं. १३९६ तमेऽब्दे जन्म, स. १४०४ तमे वर्षे दीक्षा, १४२० तमे हायनेऽणहिल्लपुरपत्तने सूरिपदम् ।

तत्रभवतो विद्वच्छिरोरत्न समजायत शिष्यरत्नपञ्चकं, तच्चैवम्—

१ ज्ञानसागरसूरिः—विमलनाथचरित्रादिविरचयिता

२ कुलमण्डनसूरिः—सिद्धान्तकलापोद्धार—विचारामृतसङ्गहा-
दिप्रणेता ।

३ गुणरत्नसूरिः—क्रियारत्नसमुच्चय—पट्टदर्शनसमुच्चयवृत्ति-
विरचयिता ।

४ सोमसुन्दरसूरिः—योगशास्त्रोपदेशमालावचूरिप्रणेता

५ साधुरत्नसूरिः—यतिजीतकल्पवृत्तिकर्ता

(३४) श्रीसोमसुन्दरसूरिः ।

प्रल्हादनपुरे सज्जनश्रेष्ठिनो मालहणदेव्याः कुक्षौ विक्रमसंवत्
१४३० वर्षेऽस्य जन्म, सोमस्वप्नावलोकनात् 'सोम' इति प्रादायि
नाम । सं. १४३७ वर्षे त्वमगिन्या सम कक्षीकृता दीक्षा । सं.
१४५० वर्षे विंशतिवर्षदेशीयो निखिलवाङ्मयपारङ्गता प्राप्तवान्
वाचकपदम्, सं. १४५७ वर्षेऽष्टादशशतसाधुपरीवार. सूरिपदं प्रपेदे ।
विधायोपदेशकौशलेन विविधजिनालय—जिनविम्बप्रतिष्ठा—मुनिपदप्र-
तिष्ठापन—तीर्थसप्तयात्रादनेकधर्म्यकर्माणि सवत् १४९९ वर्षे दिवं
जगाम । एतदर्थे विशेषजिज्ञासुभिर्विलीकनीयं पण्डितप्रकाण्डश्रीप्रति-
ष्ठासोमप्रणीतं श्रीसोमसौभाग्यकाव्यम् ।

श्रीमतः श्रीमुनिसुन्दरसूर्याद्याः पञ्च शिष्या मुख्याः, यदुक्तमा-
चारप्रदीपप्रशस्तौ श्रीरत्नशेखरमूरिणा—

“ देवसुन्दरगुरोः पट्टे श्रीसोमसुन्दरगणीन्द्राः ।

युगवरपदवीं प्राप्तास्तेषां शिष्याश्च पञ्चैते ॥ ७ ॥

मारोऽथवमनिराकृतिसहस्रनामस्मृतिप्रभृतिकृत्यैः ।

श्रीमुनिसुन्दरगुरवश्चिरन्तनाचार्यमहिमभृतः ॥ ८ ॥

श्रीजयचन्द्रगणेन्द्रा निस्तन्द्राः सङ्गच्छकार्येषु ।

श्रीभुवनसुन्दरवरा दूरविहारैर्गणोपकृतः ॥ ९ ॥

विपममहाविद्यातद्विडम्बनाब्दौ तरीव वृत्तिर्यैः ।

विदधे यज्ज्ञाननिधिं मदादिशिष्या उपाजीवन् ॥ १० ॥

एकाङ्गा अप्येकादशक्षिप्तश्च जिनसुन्दराचायाः ।

निर्ग्रन्था ग्रन्थकृतः श्रीमज्जिनकीर्तिगुरवश्च ॥ ११ ॥ ”

एतदतिरिक्ता अत्रभवतः शिष्यास्त्वमी—

१ श्रीनन्दिरत्नगणिः—उपदेशतरङ्गिणीप्रणेतुः श्रीरत्नमन्दिरग-
णेर्गुरुः, यदुक्तं तत्कृतभोजप्रबन्धप्रशस्तौ—

जातः श्रीगुरुसोमसुन्दरगुरुः श्रीमत्तपागच्छप-

स्तत्पादाम्बुजपद्मदो विजयते श्रीनन्दिरत्नो गणिः ।

तच्छिष्योऽस्ति च रत्नमन्दिरगणिर्भोजप्रबन्धो नव-

स्तेनासौ मुनिभूमिभूतशशमृत् (१५१७) संवत्सरे निर्मितः ।

२ साधुराजगणिः—

यदाह भरटकदात्रिंशिकारूढ

॥ तपागणाधीश्वरसोमसुन्दराऽन्तेवासितो वाचकचक्रचक्रिणः ।
श्रोसाधुराजादधिगम्य कौतुकादलेखि शिष्येण यथाश्रुतं
मया ॥ ”

३ रत्नहंसगणिः—

जैनस्तोत्रसमुच्चये पृ. १७० मुद्रित चतुर्विंशतिजिनस्तुतिप्रान्ते

तपापक्षे श्रोसोमसुन्दरसूरिशिष्यपण्डितशिरोवतंस पं. श्रीरत्नहंसगणि-
शिष्येण लिखिता इत्युल्लेखदर्शनात्

४ विशालराजगणिः—

यदुक्तमेतदीयशिष्यरत्नरचितवीतरागस्तोत्रपञ्जिकाप्रान्ते—

“ चञ्चच्चन्द्रकुलं सदोदिततपापक्षाख्यविम्बोल्लस—

न्मार्तण्डोपमसोमसुन्दरगुरोः शिष्याप्रणी स्मरिराट् ।

श्रीमानस्ति विशालराजमुगुरुर्विधानदीसागर—

स्तत्पादप्रणतोऽस्म्यलं श्रुतिमुखा जैनस्तुते पञ्जिका ॥

सह पञ्चविंशदक्षरसपादपद्मशतमिताऽजनिष्ट सुगमेयम् ।

वर्षे तिथिरविसङ्ख्ये (१५१२) श्रुतिपक्षे तपसि गुरुपुष्पे ॥ ”

श्रीप्रियङ्करनृपकथा—रूपसेनचरित्रकर्तृश्रीजिनमूरमुनिगुरुश्रीमुधा-

भूषणमुनेः, काव्यमालासप्तमगुच्छक्रान्तर्मुद्रितश्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतसि-
द्धान्तस्तवावचूरिरचयितुश्चासौ गुरुः ।

५ श्रीकुमारपालप्रबन्धप्रभृतिप्रणेता श्रीजिनमण्डनोपाध्यायः—

उक्तं च—

प्रबन्धो योजितः श्रीमत्कुमारनृपतेरयम् ।

गद्यपद्यैर्नवैः कैश्चित् कैश्चित् प्राक्तननिर्मितै ॥ ६ ॥

१ तपा मुनिसुन्दरसूरिशिष्यो विशालराज इत्यन्यत्र ।

श्रीसोमसुन्दरगुरोः शिष्येण यथाश्रुतानुसारेण ।

श्रीजिनमण्डनगणिना द्रचङ्केमनु (१४९२) प्रमितवत्सरे

रुचिरः ॥ ७ ॥

६ श्रीविवेकसमुद्रगणिः—

यदुल्लेखः श्रीउपदेशमालाप्रकरणावचूरिप्रान्ते—

“उपदेशमाला प्रकरणावचूरिः समाप्ता । लिखिता श्रीतपागच्छा-
धिराजसोमसुन्दरसूरिशिष्यपण्डितविवेकसमुद्रगणिशिष्याणुनाऽमर-
चन्द्रेण गणिना स्वपरोपकाराय । सं. १५१८ वर्षे फाल्गुन ११
दिने बुधवारे फर्करामहोत्राग्रे । श्रीश्रमणसङ्घस्य श्रीरस्तु ॥ ”

सम्यक्त्वालङ्कार—पुण्यसारकथानकविरचयिता तु जिनपतिसूरि-
पद्मधरजिनेश्वरसूरिशिष्यत्वादितो भिन्नः । द्वयोरपि नामसाम्य-
त्वात् सञ्जाता स्वलना जैनग्रन्थावल्यां, संमसूचि सा ‘जैशलमीर
भाण्डागारीयग्रन्थानां सूची’ नाम्नि ग्रन्थे (पृ. ५३) “जैनग्रन्थाव-
ल्यामस्य तपागच्छीयश्रीसोमसुन्दरसूरिशिष्यता षोडशशताब्दीप्रारम्भे
च सूचिता सत्ता विचारासहा प्रतिभाति” इत्यादिना पण्डितवर्यश्री
लालचन्द्रेण ।

७ श्री चारिचरत्नगणिः दानप्रदीपरचयिता—

आरम्भसिद्धिवार्तिकविधातुः श्रीहेमहंसगणिनो विद्यागुरुः,

लघूपदेशसप्ततिकाकर्तुः श्रीसोमधर्मगणिनश्चायं गुरुः ।

८ भावसुन्दरसूरिः—

उल्लेखिन्यां निर्मायि श्रीपद्मावीरस्तवनमत्नेन । विलोक्यतां

‘जैनगूर्जर कविमो ’ प्रथमविभागस्य पृ. ३३

१ समपरत्नः—लावण्यसमयगुरुः ।

इतोऽपरेऽपि स्युर्नवेति न निश्चयः ।

कृतयस्वस्य—

चैत्यवन्दनभाष्याचचूरिः (ग्रं. १०२७), कल्पान्तर्वाच्यः (ग्रं. १८००), चैतुर्विंशतिजिनभवोत्कीर्तनस्तवनम् (श्लो. २६) युगादि-
जिनस्तवनम् (श्लो. २५), युष्मच्छन्दनवस्तवी, अस्मच्छन्दनवस्तवी,
भार्य्यत्रयचूर्णिः, कल्याणकस्तवः । यतिजीतकल्पः, रत्नकोपः, आरा-

१ यद्यपि दानप्रसीप ग्रन्थस्तौ १५ तमे खण्डे ' विद्यानिधानजिन-
सुन्दरसूरिशिष्य' । श्रीसोमसुन्दरगणेशनिदेशवश्य ।' इत्युल्लेखेन
श्रीजिनसुन्दरसूरिशिष्यत्वमस्य प्रतीयते, परस्वस्य परेषां च कृतिषु प्रायशः
श्रीसोमसुन्दरसूरिशिष्यत्वव्यपदेशदर्शान्मवापि तथैव लिखितमिह ।

२।३ मुद्रितानि जैनस्तोत्रसमुच्चये ।

प्राकटीभूतेषु जैनस्तोत्रसङ्ग्रहस्य प्रथमे विभागे ।

६ 'श्री आवश्यक वृत्तितः कृता सङ्क्षिप्ता श्रीसोमसुन्दरसूरि-
पादैः' इत्युल्लेखः प्रान्ते ।

७ श्रीमुनिसुन्दरसूरिप्रणीतं 'जयधिये शाश्वतशर्महेतवे' इत्यादि
स्वरूप २४ पद्यप्रमाणं मुद्रित जनस्तोत्रसङ्ग्रहस्य द्वितीये विभागे
(पृ. १९५-२०१), प्राकृतभाषायां विंशतिगाथात्मकं मुद्रितमुपलब्ध-
मधुनाऽन्यत्, तस्यान्तिगाथा गाथा त्वेवम्—“ सुद्धनवमी...वली निमि, आसो
आसो अमावसि हृओ ।

पुण्यमासीद नमितित्यनाहो चुओ, कुणु सुह मगल सोमसूरिहिं थुओ
॥ २० ॥ ” इदमेव सोमसुन्दरसूरिमुद्रितमितरद्वेति न निश्चयः ।

८ ' भूयादुज्ज्वलसोमसुन्दरयशः श्रीसङ्घभद्रहस्म' इत्यान्तिम-
काव्यचरणम् ।

घनारासः । नेमिनाथनवरसफागः, उपदेशमालाबालावबोधः (सं. १४८५), योगशास्त्रबालावबोधः, पडावश्यकबालावबोधः, आराधनापताकाबालावबोधः, नवतप्त्रबालावबोधः, पष्टिशतकबालावबोधः (सं. १४९६) प्रभृतयः प्रकटयन्ति प्रतिभाप्रकर्षमवापि । ॥

(३५) चारित्ररत्नगणिः ।

श्रीमानसौ स्वयं परे च ग्रन्थकृतो निवेदयन्ति सर्वत्र श्रीसोम-
सुन्दरसूरि शिष्यत्वमस्य, परं—

विद्यानिधानजिनसुन्दरसूरिशिष्यः

श्रीसोमसुन्दरगणेन्द्रनिदेशवश्यः ।

चारित्ररत्नगणिरल्पमतिर्व्यथत्त

दानप्रदीपमिमात्मपरार्थसिद्धयै ॥ १५ ॥

इत्यनेन दानप्रदीपप्रशस्तिपद्येन श्रीजिनसुन्दरसूरय एवात्स्य
दीक्षागुरवः, श्रीसोमसुन्दरसूरीणां तु गच्छाधिपतित्वेन, स्वगुरोर्गुरु-
त्वेन च बहुमानख्यापनार्थं दर्शयन्ति शिष्यत्वम् ।

सूत्रासमयस्तु—‘नवाङ्गवार्धिशांतांशु(१४९९)मिते विक्रमवत्सरे ।

चित्रकूटमहादुर्गे ग्रन्थोज्ज्वलं समपद्यत ॥ १६ ॥’

इति दानप्रदीपरचनाकालमावेदयता स्वयमेव ज्ञापितो विक्र-
मीयपञ्चदशशताब्दच्युत्तरार्धरूपः श्रीमता ।

अत्रैव पृ. ७० मुद्रितं चतुर्विंशति जिनस्तुत्यतिरिक्ता दानप्रदीपचि-
त्रकूटमहावीरविहारप्रशस्तिप्रमुखा श्रीमतः कृतिर्विनोदयति मनः
सुमनसाम् ।

आसीदस्य 'कृष्णसरस्वतीति' विरुदमिति ज्ञायते—

दध्रे कृष्णसरस्वतीति विरुदं यो यं च विद्वत्प्रभुं

प्राहुर्विज्जनरा महार्णवसमस्तीर्णो भवो येन च ।

यस्मै भूपगणो नमस्यति शुभं यस्माच्च यस्योज्ज्वला

मूर्तिः स्फूर्तियुता परा गुणभरा यस्मिंश्च वासं दधुः ॥६१॥

प्रतिष्ठासोमकृतसोमसौभाग्यकाव्यदशमसर्गान्तर्गतेनानेन काव्येन ।

श्रीआरम्भसिद्धौ सुधीशृङ्गारवार्तिकविरचयितारः श्रीहेमहस-
गणिनः 'महोपाध्यायश्रीचारित्ररत्नगणिप्रसादप्राप्तविद्यालवेन' इति
स्वविशेषणेन ख्यापयन्ति स्वविद्यादानदायकत्वमस्य ।

लघूपदेशसप्ततिकाकर्ता सोमधर्मगणिः

जिनमाणिक्यगणिश्च शिष्योत्तमावस्य ।

१ यदाह स्वयमेव—

येषां बुद्धिरनुत्तरातिविषमप्रन्थार्धसाक्षात्कृतिं

चेत सन्ननि वीपिकेन उज्जती प्रोज्जागरा सर्वदा ।

सर्वेषामुपयोगिनी समभवद्दानप्रदीपस्तथा

प्रन्थो यद्विहितमिच्छति कृतिनामवापि दुष्टं ताम् ॥

जयन्ति ते वाचकपुङ्गवा श्रीचारित्ररत्ना गुरवो महीया ।

यद्भाणिता पर्यपिनयवारा कुर्वन्त्यनेका उपकारकोटी ॥

२ विलोक्यता जैनस्तोत्रसमुच्चये (पृ ६) सरस्वतीशब्दयमकमय
श्रीयुगादिजिनस्तवनप्रान्तगत उल्लेख—

“ इतिथी प्रतिकाव्यपादचतुष्टयसरस्वतीशब्दयमकमयं श्रीयुगादि-
जिनस्तवधनं कृत महोपाध्यायधिराजश्रीचारित्ररत्नगणिशिष्य पं जिन-
माणिक्यगणिना । ”

(३६) श्रीभावदेवसूरिः ।

श्रीकालिकाचार्यकुलतिलकः सूरिवर्योऽसौ परिचाययति स्वं
श्रीपार्श्वनाथचरित्रप्रशस्त्या स्वयमेव, तथाहि—

आसीत् स्वामिसुधर्मसन्ततिमवो देवेन्द्रवन्द्यक्रमः

श्रीमान् कालिकसूरिस्त्वमुत्तगुणमामाभिरामः पुरा ।

जीयादेप तदन्वये जिनपतिप्रासादतुङ्गाचल—

आजिष्णुर्मुनिरत्नगौरवनिधिः पण्डितगच्छाम्बुधिः ॥४॥

तार्स्मिन्वान्द्रकुलोद्भवः कुवलयोद्बोधैकवन्दुर्यशो—

ज्योत्स्नापूरितविष्टपो विधुरिव श्रीभावदेवो गुरुः ।

यस्याख्यानसमानमेव बहुत्रो व्याचक्षमाणोऽधुना

गच्छेऽगच्छदतुष्टगूर्जरभुवि प्रष्टां प्रतिष्ठामिमाम् ॥ ५ ॥

मनसि धनविवेकस्नेहसंसेकदीप्तो

द्युतिमतनुत यस्य ज्ञानरूपः प्रदीपः ।

असमतमतमांसि ध्वंसयन्नजसासौ

न खलु मलिनिमानं किन्तु कुत्रापि चक्रे ॥ ६ ॥

श्रीमांस्ततो विजयसिंहगुर्मुनीन्द्र—

मुक्तावलीविमलनायकतां वितेने ।

ज्योतिः सदुज्ज्वलतरं विकिरन् धरित्र्यां

चित्रं न यस्तरलतां कलयाञ्चकार ॥ ७ ॥

दाक्षिण्येकनिधिर्यधान्न सहजे देहेऽप्यहो वाञ्छितं

कारुण्यामृतवारिधिर्विनिदधे गुप्तौ स्वकीर्य मनः ।

शान्तात्मानुचरं चिरस्य विनिजग्राहेन्द्रियाणां गणं

यो विज्ञातसमस्तवस्तुरभवत् तुल्यश्च हेमाश्मनोः ॥८॥

तदीयपट्टेऽजनि वीरसूरिर्यन्मानसे निर्मलदर्पणाभे ।

निरूपयामास सरस्वती सा त्रैविबविद्यामयमात्मरूपम् ॥९॥

सदाभ्यासावेदाप्रथितपृथुमन्थानमथना—

दवाप्तं तर्कान्वेर्विबुधपतिसिद्धेशमहितम् ।

यदीयं वाग्ग्रहामृतमकृत दर्पज्वरभर—

प्रशान्ति निःशेषक्षितिवलयवादीन्मनसाम् ॥१०॥

तस्मादभूत् संयमराज्यनेता मुनीधरः श्रीजिनदेवसूरिः ।

यो धर्ममारोप्य गुणे विशुद्धव्यानेपुणा मोहरिपुं विभेद ॥११॥

आद्यनामक्रमेणैवं प्रसर्पति गुरुक्रमे ।

पुनः श्रीजिनदेवाख्या बभूवुर्वरसूरयः ॥ १२ ॥

येषां पादारविन्दानरुणनरवगिस्वारागभूयोऽभिरन्य—

ल्लक्ष्मीलीलानिवासान् विमलगुणमृतो भेजिरे राजहंसाः ।

आकृष्टानेकलोकधमरकृतनमस्कारझङ्काररम्यो

येषामद्यापि लोके स्फुरति परिमलोऽसौ यशोनामधेयः ॥१३॥

तेषां विनेयविनयी बहु भावदेव—

सूरिः प्रसन्नजिनदेवगुरुप्रसादात् ।

श्रीपत्तनारुयनगरे रविचिह्न (१३१२) वर्षे

पार्श्वप्रभोश्चरितरत्नमिदं ततान ॥ १४ ॥

वक्तः सुस्पष्टमेकास्य चतुर्दशशतान्दीप्त-यज्ञालीनः सत्तासमयः ।

कृतयोऽस्य—

पार्श्वनाथचरित्रम्, कालिकाचार्यकथा, यतिदिनचर्या (?) च ।

(३७) जिनभद्रसूरिः ।

स्वरतरगच्छालङ्कारश्रीजिनराजसूरेः पट्टधरोऽयं सूरिः । सूरि-
वर्यस्यास्य सं. १४५० वर्षे जन्म, सं. १४६१ वर्षे दीक्षा, सं.
१४७५ वर्षे सूरिपदम् सं. १५१४ (५) वर्षे च स्वर्गमर्न
समजानि । अनेन सम्भवजिनालयप्रतिप्रायाः प्रागणहिल्लपाटक-
पुरादिषु विधिधर्मपक्ष(स्वरतरगच्छ) आद्रसङ्घेन ज्ञानरत्नकोशा
अकार्यन्त । सागरचन्द्रसूरिव्यन्तरदर्शमानं जिनराजसूरेवर्तमालिन्यं
विगङ्क्य पश्चात् समुदायात् पृथक्कृत्य तत्स्थानेऽमुं—जिनभद्रसूरिं
सं. १४७५ वर्षे प्रतिष्ठितवान् । अनेन सूरिणा सूरिपदानन्तरं
यावज्जीवं सं. १५१५ पर्यन्तं प्रतिष्ठितानि प्रभूतानि जिनविम्बानि,
लेखितानि च पुस्तकानि यत्र तत्र प्रेक्षणपथपान्थीभवन्ति ।

सं. १४७६ वर्षे कमलसंयमेनाऽस्य पार्श्वे दीक्षाऽग्राहि । सं.
१५४४ वर्षे जेशलमेरुदुर्गे सर्वार्थसिद्धिसंज्ञकोत्तराध्ययनसूत्रवृत्तिश्च
विनिर्ममे ।

सं. १४८४ वर्षे पत्तनस्यमेनं प्रति जयसागरोपाध्यायः सि-
न्धुदेशान्तर्गतमाल्लिकानाहणपुरात् विद्वत्तापूर्णं विजसिन्निवेणीं प्रहित-
वान् । सं. १४९५ वर्षे जयसागरोपाध्यायविहिता सन्देहदोलावलि
वृत्तिश्चैतेन व्यशोधि ।

१ स्वरतरगच्छपद्यक्यादौ जिनराजसूरिपार्श्वे दीक्षा, विद्याध्ययन
तु वाचकशीलचन्द्रपार्श्वेऽनेन व्यधायीत्युक्तेसो दृश्यते, परमपवर्गनाममालान्ते-
श्रीजिनवल्लभजिनदत्तसूरिष्वी जिनप्रियविनेय ।

अपवर्गनाममालान्तरोज्जिनभद्रसूरिरिमाम् ॥ ” इत्युल्लेखदर्शनादस्य
उक्तो. ‘ जिनप्रिय ’ इति च्यन्यते नाम ।

जिनचन्द्रसूरिरस्य पञ्चरः, सं. १५१९ वर्षे पुष्पमालवृत्ति-
चरित्रपञ्चकवृत्तिविधातुः साधुसोमगणिनो गुरुग्यासदीनसाहिसभायां
वादिविजेता सिद्धान्तरुच्युपाध्यायः समयव्वजप्रभृतयोऽष्टादश च विद्वां-
सोऽस्य शिष्याः । भावप्रभाचार्य—कीर्तिरत्नाचार्यादौश्चासौ सूरिप-
देऽस्थापयत् ।

सं. १५१८ वर्षे ऊकेशवंशीयेन केनचित् श्राद्धेन कारिताऽस्य
प्रतिमा नगरप्रामे जैनमन्दिरभूमिगृहे स्थापिता वर्तते । सं. १५२४
वर्षे कमलसंयमोपाध्यायेन प्रतिष्ठिते अस्य पादुके च वैमारगिरौ विद्येते ।

कृतयस्त्वस्य—अपवर्गनाममाला, जिनसप्ततिकाप्रकरणं (गा. २२०)
द्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुलकं चेति ।

(३८) महिमेरु.—

अत्रैव पृ. ३६ मुद्रित क्रियागुप्तजिनस्तुतिपञ्चाशिकापर्यन्ते—
गच्छाधिपश्रीजयकीर्तिसूरिशिष्यो महीमेरुरहं स्तवं ते ।

कृत्वा क्रियागुप्तकवित्वमित्थं त्वामेव दध्यां हृदये जिनेन्द्र ! ॥

इत्यनेन पद्येन ज्ञापयति स्वयं स्वस्य श्रीजयकीर्तिसूरिशिष्य-
त्वम्, श्रीजयकीर्तिसूरिस्तु विधिपक्ष (अञ्चलगच्छ) पद्मालय-
नुसारेण समलक्षकार अष्टपञ्चाशत्तमं पद्यम्, श्रीमालीजातीयभूपाल-
श्रेष्ठिभार्या भरमादे कुक्षौ सं. १४३३ वर्षे तिमिरपुरे जन्म, सं.
१४४४ वर्षे दीक्षा, सं. १४६७ वर्षे स्तम्भतीर्थे (स्वम्भातवन्दिरे)
सूरिपदम्, सं. १४९३ वर्षे पत्तने गच्छनायकत्वम्, सं. १५००
वर्षे निर्वाणमस्य अतः सुस्पष्टमेवास्यापि पञ्चदशशतवन्दीरूपः सत्ताकालः ।

कृतेऽपि यथाशक्ति प्रयत्ने नेतरत् किञ्चिदैतिह्यवृत्तान्तं नापरास्य
च कृतिश्चकार मे नयनसाफल्यम् ।

(३९) श्रीपार्श्वचन्द्रसूरिः ।

नागपुरीयतपागच्छात् सं. १५७२ वर्षे पार्श्वचन्द्रमतप्रव-
र्तकः साधुरत्नसूरिवर्यशिष्योऽयमाचार्यः ।

प्राग्वाटज्ञातीयवेल्लहगसिंहभायांविमलादेकुक्षौ सं. १५३७
वर्षे हम्मीरपुरेऽस्य जन्म, सं. १५४६ वर्षे दीक्षा, सं. १५५४
वर्षे उपाध्यायम्, सं. १५६५ वर्षे सूरिपदम्, सं. १५९९ वर्षे
युगप्रधानपदम्, सं. १६६२ वर्षे मार्गशीर्षशुक्लतृतीयायां जोधपुरे
(मरुस्थले) स्वर्गवासः ।

इण्डीअन एण्टीक्वेरी ग्रन्थस्य रत्नोस्ताब्द (१८९४) स्य अङ्के
मुद्रितपायचंदगच्छपट्टावल्यनुसारेणाऽस्य वंशवृक्षस्त्वेवम्—

पूर्णचन्द्रसूरिः

↓
हेमहंससूरिः

↓
लक्ष्मीनिवाससूरिः

↓
पुण्यरत्नसूरिः

↓
साधुरत्नसूरिः

↓
पार्श्वचन्द्रसूरिः

अस्य पट्टप्रभावकेण श्रीविनयदेवसूरिणा (ब्रह्मर्षिणा)

विनिर्ममे दशाश्रुतस्कन्धमूत्रवृत्तिः जम्बूद्वीपप्रज्ञप्तिवृत्तिः पाक्षिक-
सूत्रवृत्तिश्च ।

श्रीसमरचन्द्रसूरिस्त्वस्य मुख्यः पट्टधरः ।

अस्य कृतिकलापः—

आचाराङ्गमूत्रवालवबोधः, साधुवन्दना (लघुः बृहच्च), पा-
क्षिक छत्रीसी (गा. ३६) अतिचारचौपई गा. १५६ (सं.
१६५७) चारित्रमनोरथमाळा, श्रावकमनोरथमाळा, आत्मशिक्षा,
आगमछत्रीगी, वस्तुपालतेजःपाल रास (सं. १५९७) उत्तरा-
ध्ययन छत्रीसी, गुरुछत्रीसी, मुहपत्तिछत्रीसी, विवेकशतक, विधिश-
तक, ब्रूहाशतक, एपणाशतक, संधरंगप्रबन्ध, अमरद्वास्तुतिका,
जिनप्रतिमास्थापनाविज्ञप्तिः, नियतानियतप्रश्नोत्तरदीपिका, ११
बोलसञ्ज्ञाय, ग्रहचर्य १० समाधिस्थानकुलक, चित्रकूटचैत्यपरि-
पाटीस्तवन, सत्तरभेदीपूजागर्भितस्तवन, कायोत्सर्ग १९ दोष सञ्ज्ञाय,
वन्दनक ३२ दोषकुलक, उपदेशरहस्यगीत, आराधना मोठी (१५९२)
माघ सुदि १३), आराधना नानी, स्कन्धकचरित्रसञ्ज्ञाय, (सं. १६००
वै. शु. ८ शुके) आदीश्वरविज्ञप्तिका स्तवन, विधिविचार, निश्चय
व्यवहार स्तवन, वीतरागस्तवन, गीतार्थपदावबोधकुलक, श्रुतपक्षरास,
३४ अतिशयस्तवन, वीस विहरमानजिनस्तुतिः, शान्तिजिनस्तवन,
रूपकमाळा सं. १५८६) एकादश वचनद्वात्रिंशिका, सञ्ज्ञाय, इत्या-
दिको रक्षयति मनः सुमनसामद्यापि ।

(४०) श्रीविजयप्रभसूरिः । :

सुगृहीतनामधेयश्रीविजयहीरसूरिपट्टपद्माकरप्रबोधनैकतरणिश्री-
विजयसेनसूरि-श्रीविजयदेवसूरे-श्रीविजयसिंहसूरिपट्टविगूढकः सू-
रिवर्योऽसौ ।

जैनगूर्जरकाव्यसञ्चयान्तर्मुद्रित-विमलविजयविरचितश्रीविजयप्र-
भसूरिनिर्वाणसञ्ज्ञायांऽनुसारेण विक्रमतः सं. १६७७ वर्षे
माघ शुक्ल ११ दिने कच्छदेशे मनोहरपुरे ओशवंशभू-
पामणिश्रेष्ठिवर्यशिवगणसधर्मचारिणीभाणीकुक्षौ श्रीमतो जन्म ।
नववर्षदेशीयः सं. १६८६ वर्षे श्री विजयदेवसूरिपाश्वे जग्राह
दीक्षाम् । वीरविजय इति पप्रये नाम । सं. १७०१ वर्षे पं. पदम् ।
सं. १७१० वर्षे वैशाखशुक्लदशम्यां गान्धारनगरे सूरिपदम्,
ततो ' विजयप्रभसूरि ' रिति प्रसिद्धिः ।

वरिवर्त्ति सं. १७१३ वर्षे पूज्यपादप्रतिष्ठिता स्तम्भतीर्थे माणे-
कचोकस्थश्रीपार्श्वनाथजिनालये श्रीविजयदेवसूरेः पादुका, यदर्थं
विलोक्यतां जैनधातुप्रतिमालेखसङ्ग्रहस्य द्वितीयविभागे १७० तमे
पृष्ठे मुद्रितो ४८ सहस्राको लेखः ।

इहैव पृ. ३५ मुद्रितश्रीदेवपत्तननिवासिजिनस्तवनातिरिक्ता

१ श्रीमद्विजयानन्दसूरिविनिर्मिते जैनतत्त्वादर्थग्रन्थे-

स. १६७५ वर्षे जन्म, स. १६८९ वर्षे दीक्षा सं. १७०१ वर्षे
पठितपदम्, सं. १७१० वर्षे उपाध्यायपदम्, सं. १७१३ भट्टारकपदम् ।
सं. १७४९ वर्षे स्वर्गमनं दर्शितमस्ति । ' जैनगूर्जरकविओ ' द्वितीय-
विभागे पञ्चपत्न्यन्तरानुसारेण ' कच्छदेशे वराही ग्रामे जन्म, सं.
१७४९ वर्षे ज्येष्ठ सुदि १२ कृत्ता ग्रामे स्वर्गवासश्च प्रादर्शितः ।

नेतरा श्रीमतः कृतिः प्रयाति दृष्टिगोचरम्, तथापि न्या. न्या. श्रीमद्
यशोविजयमहोपाध्याययेन विनिर्मितः पट्दर्शनमान्यतागर्भितः स्वा-
ध्यायः प्रथयति श्रीमतः प्रतिभाप्रकर्षं प्रतिष्ठां च । स चैवम्—

श्रीविजयप्रभमूरिस्वाध्यायः ।

(फडखो)

श्रीविजयदेवसूरीशपद्मम्बरे जयति विजयप्रभः सूरिरर्कः ।

जैनवैशिष्ट्यसिद्धिसङ्गादिना

निजगृहे योगसमयाय तर्कः

॥ श्रीविजय० १ ॥

ज्ञानमेकं भवेद् विश्वकृतकेवलं दृष्टवाचा तु कर्तरि समाना ।

इति कर्तृलोकोत्तरे सङ्गते सङ्गता यस्य धीः सावधाना ॥

॥ श्रीविजय० २ ॥

ये किलोपोहशक्तिं सुगतसूनवो जातिशक्तिं च मोमांसका ये ।

सङ्गिरन्ते गिरं ते यदीयं नयद्वैतपूतां प्रसन्न सहन्ते ॥ श्रीविजय० ३ ॥

कारणं प्रकृतिरङ्गीकृतं कार्पिलैः कापि नैवात्मनः कापि शक्तिः ।

बन्धमोक्षव्यवस्था तदा दुर्घटेत्यत्र जागर्ति यत्प्रौढशक्तिः ॥

॥ श्रीविजय० ४ ॥

शान्दिकाः स्फोटसंसाधने तत्परा ब्रह्मसिद्धौ च वेदान्तनिष्ठाः ।

सम्मतिप्रोक्तसंग्रहहृत्यान्तरे यस्य वाचा जितास्ते निविष्टाः ॥

॥ श्रीविजय० ५ ॥

ध्रौव्यमुत्पत्तिविष्वंसकिर्मोरितं द्रव्य-पर्याय-परिणतिविशुद्धम् ।

वित्तसायोगसङ्घातभेदाहितं स्वसमयस्थापितं येन बुद्धम् ।

॥ श्रीविजय० ६ ॥

इति नुतः विजयप्रभो भक्तिस्तर्कयुक्त्या मया गच्छनेता ।

श्रीयशोविजयसम्पत्करः कृतधियामस्तु विघ्नापहः शत्रुजेता ॥

॥ श्रीविजय० ७ ॥

(४१) शुभसुन्दरगणिः ।

मन्त्रतन्त्रभेषजादिविविधविद्याविशारदोऽसौ मुनिप्रवरः कदा
कं महीमण्डलं मण्डयामासेति जिज्ञासायां पर्यालोचने प्रवृत्ते अत्रैव
पृ. ३५३ मुद्रित देलडलामण्डनयुगादिजिनस्तवान्ते —

इत्थं भेषजयन्त्रतन्त्रकलितैः सन्मन्त्ररत्नैश्चितां

कृत्वा श्रीमुनिसुन्दरस्तुत । नुतिं देलडनेतस्तव ।

लक्ष्मीसागरनामधेय । करुणाम्भोधे । युगादिप्रभो !

दुःस्थोऽहं शुभसुन्दरांहियुगलीसेवासुखं प्रार्थये ॥ २ ॥

इत्येतस्मिन् पद्ये मुनिसुन्दरसूरि-लक्ष्मीसागरसूरिनामधेया-
वलोकनात् सं. १४३६ तः सं. १४१७ पर्यन्तः तत्समानकालीन-
एवास्य सत्तासमयः ।

कृतिसन्दर्भ—शिष्यादिपरिचितिं प्रदातुकामोऽपि व्यनज्मि
साधनाभावात् स्वकीयामशक्तिमिह ।

१ श्यामसरस्वतीतिविबुद्धतः सूरिवर्यस्यास्य विक्रम संवत् १३३६
वर्षे जन्म, संवत् १४४३ वर्षे व्रतम्, सं. १४६६ वर्षे वाचकपदम्, सं.
१४७८ वर्षे सूरिपदम्, सं. १५०२ वर्षे स्वर्गगमनम् ।

२ सवत् १४६४ वर्षे जन्म, सं. १४७० वर्षे दीक्षा, सं. १४९६
वर्षे पन्थासपदम्, सं. १५०२ वर्षे वाचकपदम्, सं. १५०८ वर्षे सूरिप-
दम्, सं. १५१७ वर्षे गच्छनायकत्वमस्य ।

(४२)

न्यायविशारद-न्यायाचार्य-महोपाध्याय-

श्रीयशोविजय ।

महात्मनोऽस्य जन्मसमय-पितृ-मातृ-कुल-जन्मस्थलादिविषये
प्रयततामपि विदुषामनेकेषामद्याधि न कोऽपि समजायत निर्णय ।

आनन्दघनपद्यरत्नावल्या उपोद्घाते चतुर्थ गूर्जरसाहित्यपरि-
पत्रिग्रन्थरूप ' न्यायविशारदजीवने ' अन्यत्रापि च विक्रमसंवत्
१६७०-८० मध्ये जन्मसमय कल्पित, तां चा कम्पनामपा-
करोति श्रीलोकनालिकागालबोधप्रान्तस्थनिम्नलिखितपुष्पिकावलोक-
नात् प्रतिमागतकप्रस्तावनायां प. श्रीमतापविजयो गणि -

‘स्यार्थाय लोकनालेर्जशविजयाह प्रतनुधिषण ॥४॥ इति लोक-
नालिवालावबोध संवत् १७०७ वर्षे कार्तिक वदि १ भौमे . .
नक्षत्रे लिखाइतम् । १६६५ वर्षे ज्येष्ठ सुदि १३ सोमे अनुराधा
नक्षत्रे कृत । ”

निवृन्तति चैनामपि मोहनलाल टलीचंद देसाई अधुनैव
समुपलब्धरासकानुसारेण निरूप्य बैक्रमीय १६८८ तमे वर्षे दीक्षां
वणिकुलं च, जन्मत सप्तमेऽष्टमे वा हायने कक्षीकृता श्रीमता दीक्षेति
निर्विवादमेव ।

लोकनालिकागालबोधशब्दरचनां विलोम्यानुमीयते कैश्चित्
श्रीमतो गूर्जर (सौराष्ट्र) मूर्जन्मस्थलमिति, किन्तूत्तरासके तु
कनोड़ (कम्होड़) ग्रामे जन्म, पत्तनासन्नवर्तिकुणगिरिग्रामतः

समेतानां श्रीनयविजयगुरुवर्याणां बभूव परिचय इति स्पष्टतर
उल्लेखः ।

(१) प्रतिदिनं , भक्तामरस्तवश्रवणमन्तरेण भोजनं न ग्रह्य-
मिति प्रतिपन्नस्तत्रभवतो मात्रा , गुरुसकाशे नियमः । गते च काले
कियत्यपि प्रवर्षितुं लघो मुशलधारयाविश्रान्तं चारिदः, नागक्रनोदुपा-
श्रयं गत्योपगुरु भक्तामरस्तवं श्रोतुम् , न च पचति किमपि सा । पृष्टं
कारणं क्षुधार्तेन श्रोमता । यथास्थितं प्रोक्तवती सा । प्रत्यहं मात्रा समं
गच्छतोपाश्रयं श्रावं श्रावमवधारितः श्रीभक्तामरस्तवोऽस्वलितं
श्रावितः पूज्यपादेन । ततः पूर्णं प्रत्याख्यानं प्रहृष्टा माता, विहिता
मुक्ता च रसवती ।

(२) निवसता काश्यां द्वादश वत्सरान् समधीतान्यशेषाणि
न्यायशास्त्राणि, स्थितश्वैकः सप्तसहस्रश्लोकप्रमाणो ग्रन्थः, तं तु
प्रार्थितोऽपि नाध्यापयति स्वमहत्त्वक्षतिभीत्या गुरुः, लब्धः प्रसन्नीकृत्य
गुरुं विलोकनाय । एकस्यामेव निशायां कण्ठीकृत्य चतुः सहस्रं
श्लोकानां श्रोमता, त्रिसहस्री विनयेविजयोपाध्यायैश्च प्रातः प्रत्यर्पितो
गुरवे ग्रन्थः ।

इत्येताभ्यां प्रघोषाभ्यां ध्वन्यतेऽत्रभक्तोऽसाधारणावधारणशक्तिः ।

१ द्वादशशब्दीं यावदधुवाप श्रीविनयविजयोपाध्यायेन सम
विद्याध्ययनाय काणारसी श्रीमानिति धूयते प्रघोषः किन्तु निम्नलिखितप्रत्य-
रचनादिकालावलोकनात् न कापि द्वादशशब्दा अन्तर. समप्रतरति दृष्टि-
यम् । तथाहि—

सं. १६८७ श्रीविनयविजयेन स्वयं लिखिता कत्रराजप्रतिः ।

ऐन्द्रस्तुति—महावीरस्तुति—समाचारीप्रकरण—द्वात्रिंशद्द्वात्रिंशि-
का—तर्कभाषा—जम्बूस्वामिरास—३५० गाथा स्तवनाद्यन्तर्गतैस्तत्रभवत
एव पथैः श्रीमानविजयविरचितधर्मसंग्रहप्रशस्तिपथैश्च समासाद्यते

सं. १६८९ श्रीभावविजयकृता उत्तराध्ययनश्रुतिः समशोधि

श्रीविनयविजयेन ।

सं. १६९० स्वगुरुश्रीकीर्तिचिजयकृतो विचाररत्नाकरोऽल्लेखि ”

सं. १६९४ विश्वसिपत्रम् ” ”

सं. १६९६ कल्पसूत्रे सुबोधिका श्रुतिविरचिता ”

सं. १७१०(?) इन्दुदत्तपाव्यम् व्यरचि ”

सं. १७१०(?) नयकर्णिका ” ”

सं. १७१०(?) हेमलघुप्रक्रियाव्याकरणम् ” ”

सं. १७१२ विश्वसिपत्रम् अल्लेखि ”

सं. १७१६ श्रीधर्मनाथस्तवनम् (सुरतशेखरे) व्यरचि ”

सं. १७१८ महोपा० श्रीयशोविजयस्य उपाध्यायपदप्रतिष्ठा ।

सं. १७२६ धर्मपरीक्षा (समशोधि विनयवि०) व्यरचि यशोविजयेन ।

सं. १७२९ पुण्यप्रकाशस्तवनम् (रादेशपुरे) ” विनयविजयेन

सं. १७३१ जिनसहस्रनामस्तोत्रम् ” ”

सं. १७३१ श्रीमानविजयकृतो धर्मसंग्रहः समशोधि श्रीयशोविजयेन

सं. १७३२ पद्मसमवायस्तवनम् व्यरचि श्रीविनयविजयेन

सं. १७३२ पद्मव्याख्यस्तवनम् ” यशोविजयेन

सं. १७३३ मौनैकादशीगणनास्तवनम् ” ”

सं. १७३३ १५० गाथास्तवनम् ” ”

सं. १७३४ निश्चयव्यवहारस्तवनम् ” ”

सं. १७३८ श्रीपालरासपूतिः (विनयवि० स्वर्गमनम्) कृता ”

सं. १७३९ जम्बूस्वामिरासः व्यरचि ”

सं. १७४४ एकादशाब्जस्वाध्यायः ” ”

श्रीमतो विद्याध्ययनार्थं काशी (वाराणसी) गमनोच्छेदः । तत्र च वि-
लोभ्याप्रतिमप्रतिभाप्राग्भारमस्य प्रमुदितचेतस्का विबुधावतंसा-
स्तत्रत्या विभूष्याञ्चक्रुः श्रीमन्तं 'न्यायविशारदं' पदेन पूर्वं, ग्रन्थ-
शतीविरचनानन्तरं च न्यायाचार्यपदेन । यदाह स्वयमेव—

‘पूर्वं न्यायविशारदत्वविरुद्धं काश्यां प्रदत्तं बुद्धै-

न्यायाचार्यपदं ततः कृतशतग्रन्थस्य यस्यापितम् ।

—तर्कभाषाप्रशस्तौ ।

स. १७४४ प्रतिष्ठापनगर्महेतुः ” ”

सं. १७४५ श्रीमन्मोक्षविजयोपाध्यायस्य स्वर्गवासः ।

सं. शान्तसुधारसमावना विनयवि०

सं. लोकप्रकाशः विनयवि०

अतः श्रीविनयविजयेन समं काशीगमनं प्रतिभात्यघटमेव, वि-
न्वेनमध्यापयितुं काश्यामवसन् सद्गुरुव एगस्य श्रीनयविजयविशः ।
यदुक्तं श्रीमतेव द्वात्रिंशद् द्वात्रिंशिकायाम्—

प्रकाशार्थं पृथ्व्यास्तरणिहृदयाद्रेरिह यथा

यथा वा पापोमृत् राकलजगदर्थं जलनिधेः ।

तथा वाराणस्यां सविधममजन् ये मम कृते

सतीर्ष्यास्ते तेषां नयविजयविश विजयिनः ॥

१ अत्र किंवदन्ती त्वेवम् —

समीपाय कश्चिदितरदेशीयः पण्डितप्रराण्डो विजेतुं वाराणसीशान्
विदुषः, पराजितेषु सर्वेषु समासाय स्वकीयविद्यागुरुवरदेश विद्वदं स्याद्वा-
दपद्धत्या निरलोठयत् तं श्रीमान्, यत्र च जयपताका ततः प्रमोदमरमेदुरा
व्यप्राणयन् विपथितोऽस्मै विरुदमेतत् ।

तत्र वसतोपगङ्गमैङ्कारमन्त्रं समाराध्य यथाविधि गुरूपदिष्टं
तुतोप सरस्वतीं देवीं, प्रायच्छच्च साऽस्मै वरमिति तु सर्वथाऽवित-
थमेव, उक्तं च श्रीमतैव—

मा तूटी मुज उपरे जपत जाप उपगंग.

— जेघू स्वामी रास.

एङ्कारजापवरमाप्य कवित्ववित्त्व—

चाञ्छासुरद्वमुपगङ्गमभङ्गरङ्गम् ।

— श्रीमहावीरस्तुतौ ।

ऐन्द्रपदाङ्किता, यशःश्रवङ्का, रहस्यपदाङ्किता च ग्रन्थसंहतिः
पूज्यपादस्य । तत्रोपलब्धाः संस्कृतप्राकृतभाषानिबद्धा ग्रन्थास्त्विमे—

ग्रन्थनाम	ग्रन्थाग्रम्	टीका	प्रकाशनम्
१ अध्यात्ममतपरीक्षा (गा. १८४)	४०००	स्वोपज्ञा	दे. ले.
२ अध्यात्मसारः	१३००	पं. गंभीरवि०	जै. धं.
३ अध्यात्मोपनिषद्	२३१		
४ अनेकान्तमतव्यवस्था	३३५७		
५ अविदितिनामा ग्रन्थः			
६ अस्पृशद्गतिवादः			आत्मा.
७ आदिजिनस्तवनम्			आ. सँ.

१ धेष्ठी देवचन्द्र लालभाई जैन पुस्तकोद्धार फण्ड (सूरत)

२ जैनधर्मप्रसारक सभा (भावनगर)

३ आत्मानन्दजैनसभा

॥

४ आगमोदयसमितिः

८ आध्यात्मिकमतखण्डनम्	स्वोपज्ञा	जै. ध.
९ आराधकविराधकचतुर्भङ्गी		
१० उपदेशरहस्यम् (प्रा.)	२००० स्वोपज्ञा	म. भं.
११ ऐन्द्रस्तुतयः	स्वोपज्ञा	आत्मा.
१२ गुरुतत्त्वविनिश्चय (प्रा. ९०५)	अवचूरिश्च । आ. स.	
१३ जैनतर्कपरिभाषा	स्वोपज्ञा	आत्मा.
१४ ज्ञानविन्दुः	८००	जै. ध.
१५ ज्ञानसारः	१२५०	
१६ ज्ञानार्णवः	स्वोपज्ञा	
१७ सावविषेकः	देवचन्द्रवृत्ता	आत्मा.
१८ तिष्ठन्दयोक्तिः		
१९ देवधर्मपरीक्षा	४२५	जै. ध.
२० द्वार्निगद द्वार्निगिका	५५०० (समूहम्)	स्वोपज्ञा
२१ धर्मपरीक्षा (प्रा.)	५५०० सं. १७२६	स्वोपज्ञा हे. १ म.
२२ नयप्रदीपः		जै. ध.
२३ नयगृहस्यम्		
२४ नयोपदेशः (नयामृतनरद्विणीनाम)	स्वोपज्ञा ।	
भाष्यप्रभमूरितपस्यायसमेता		आत्मा०

२५ निशाभक्तविचारः

२६ न्यायरण्डनरण्डखाद्यम् ५५००

म. भ.

(महावीरस्तवनम्)

२७ न्यायालोकः १२००

२८ पञ्चनिर्ग्रन्थीप्रकरणम्

२९ परमज्योतिः पञ्चविंशतिका २५

श्रीमन्मुक्ति०

३० परमात्मपञ्चविंशतिका २५

"

३१ प्रतिमाशतकम्

स्वोपज्ञा

"

"

भावप्रभसूरिकृता लघुवृत्ति.

आत्मा,

३२ प्रतिमास्थापनन्यायः अपूर्ण

श्रीमन्मुक्ति.

३३ फलाफलविषयकप्रश्नोत्तरम्

जै. सां.

३४ भाषारहस्यम्

स्वोपज्ञा

म. भ.

३५ मार्गपरिशुद्धि (पूर्वाह्ण) मूलमात्रा

श्रीमन्मुक्ति.

३६ मुक्तिशुक्तिः

३७ यतिदिनचर्याप्रकरणम्

३८ यतिलक्षणसमुच्चयः (प्रा.) २६२

जै. ध.

३९ वैराग्यकल्पलता (मूलमात्रम्) ६०५०

भौ. मा.

१ श्रीमन्मुक्तिचगलजैनमोहनमाव्य २ जैन साहित्यराशोधक (त्रिमासिकम्) ३ एतदग्रन्यग्ररम्म एव 'भाषाविशुद्धयर्थं रहस्यपदाङ्किततया चिकीर्षिताष्टोत्तरशतप्रधान्तर्गतप्रमारहस्य-स्याद्वादरहस्यादिसजातस्य प्रकरणाभिद प्राग्भ्यते' इत्युल्लेखदर्शनावनुमीयते यदनेन प्राणावि रहस्यपदाङ्किताऽष्टोत्तराग्रन्यशतीति । ४ भावक मीमंसीह भाषेक

४० श्रीगोडीपार्श्वस्तोत्रम् (श्लो. १०८)		अत्रैव.
४१ श्रीविजयप्रभसूरिस्वाध्यायः	७	आ. स.
४२ श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वस्तोत्रम्	११२	अत्रैव.
४३ समीरुपार्श्वस्तोत्रम्	९	"
४४ समाचारीप्रकरणम्	स्वोपज्ञा	आत्मा.
* ४५ स्तोत्रावलि:		

पूर्वाचार्यकृतग्रन्थानां न्यायाचार्यविहिता :

समुपलभ्यमानाष्टीकाः ।

१ अष्टसहस्रोच्चिवरणम्	८(५१)०००	
२ कम्मपयडी (कर्मप्रकृति) टीका	१३००	(स्वहस्त-दे. ला. लिखिता)
३ कम्मपयडीलघुवृत्तिः		यत्किञ्चित् आत्मा.
४ तत्त्वार्थवृत्तिः		अपूर्णा म. भ.
* ५ द्वादशारनयनक्रोद्धारविवरणम्	१८०००	
६ धर्मसंग्रहोपरि टिप्पनम्		दे. ला.
७ पातञ्जलयोगसूत्रवृत्तिः		आ. स.
८ योगविशिष्टाविवरणम्		"
९ शास्त्रवार्तासमुच्चयटीका (स्याद्वाद-१३०००		दे. ला.

कल्पलता)

१० षोडशकवृत्तिः (योगदीपिका)	१२००	"
११ स्तवपरिज्ञापद्वयः		श्रीमन्मुक्ति०

अनुपलब्धा ग्रन्थाष्टीकाश्च

१ अध्यात्मविन्दुः	१५ वादमात्रा
२ अप्यात्मोपदेशः	१६ वादरहस्यम्
३ अलङ्कारचूटामणिटीका	१७ विचारविन्दुः
४ आकरः	१८ विधिवादः
५ आत्मस्यातिः (ज्योतिः)	१९ वीरस्तवटीका
६ काव्यप्रकाशटीका	२० वेदान्तनिर्णयः
७ छन्दश्चूटामणिटीका	२१ वेदान्तविवेकसर्वस्वम्
८ ज्ञानसारचूर्णिः	२२ वैराग्यरतिः
९ तरवालोकविवरणम्	२३ शठप्रकरणम्
१० त्रिसूच्यालोकविधिः	२४ सिद्धान्ततर्कपरिष्कारः
११ द्रव्यालोकः	२५ सिद्धान्तमञ्जरीटीका
१२ प्रमारहस्यम्	२६ त्यादादमंजूषा
१३ मङ्गलवादः	(त्यादादमञ्जरीटीका)
१४ लताद्वयम्	२७ त्यादादरहस्यम्

गूर्जरभाषानिबद्धा ग्रंथाः ।

१ अध्यात्ममतपरीक्षा (टवो)	मुद्रित
२ आनन्दघनरूपा अष्टपदी	"
३ उपदेशमाला	"
४ जम्बूस्वामिरास (सं. १७३९)	"
५ जशविलास	"
६ जेगलमेरुनो पत्र	"
७ ज्ञानसार टवो	"

८ तत्त्वार्थसूत्र टबो)	
९ द्रव्यगुणपर्यायनो रास		मुद्रित
१० दिग्पट ८५ वोल	(कास्या आगच्छता रचितः)	"
११ पञ्चपरमेष्ठिगीता	"	"
१२ ब्रह्मगीता		"
१३ लोकनालि (बन्नीसी) वालगोध (१)	रचना सं. १६३५	
१४ विचारविन्दु		
१५ विचारविन्दु (टबो)		
१६ शठ प्रकरण वालववोध		
१७ श्रीपालरास उत्तरभाग	(स. १७३४)	मुद्रित
१८ समाधिस्तकम् (तन्त्र)		"
१९ समतागतकम्		"
२० सम्यक् शास्त्रसार पत्रम्		"
२१ समुद्रवाहनसंवाद		"
२२ सम्यक्चोपाइ		"

स्तवनानि ।

१ आवश्यक्स्तवनम्	७ निश्चयव्यवहारगर्भितं—
२ कुमतिखण्डनस्तवनम्	(सं. १७३४) "
३ चतुर्विंशतिकात्रयम् मुद्रित.	सीमंघरस्थामिस्तवनम्
४ दशमत स्तवनम् "	८ पार्श्वनाथ (धमाल)—
५ नरपदपूजा "	स्तवनम् "
६ नयगर्भित शान्तिजिन	९ पार्श्वनाथ (दातण)
स्तवनम् "	स्तवनम् "

१० महावीरस्तवनम्	॥	(द्वंद्वकमत्त निराकरणम्)
११ मौनैकादशी १५०—		सं. १७३३
कन्याणकस्तवनम् मुद्रित (सं. १७३२)		१४ श्रीसीमन्धर चैत्यवन्दनम्
१२ विहरमान जिन- विंशतिकार	॥	१५ श्रीसीमन्धर विनतिरूप १२५ गाथास्तवनम् ॥
१३ श्रीवीरस्तुति हुंडीरूप १५० गाथा स्तवनम् ॥		१६ श्रीसीमन्धरस्वामि स्तुति- रूप ३५० गाथास्तवनम्

स्वाध्यायग्रन्थाः ।

१ अठारपाप स्थानक— सज्जाय	(मु.)	११ पांच महाव्रतभावना ॥
२ अमृतवेली	॥	१२ पांच कुगुरु सज्जाय मुद्रित
३ अग्यार अङ्ग (११ ढाळ)		१३ प्रतिक्रमणगर्भहेतु (सं. १७४४) ॥
४ अग्यार अङ्ग उपाङ्ग	॥	१४ प्रतिमास्थापन ॥
(सं. १७४४)		१५ यतिधर्मवव्रीशी ॥
५ आत्मप्रबोध	॥	१६ स्थापनारूप ॥
६ आठ दृष्टि	॥	१७ सुगुरु ॥
७ उपशमश्रेणि	॥	१८ संयमश्रेणी ॥
८ चढता पढतानी	॥	१९ सम्यक्त्व ६७ बोल ॥
९ चार आहार	॥	२० हरियाली ॥
१० ज्ञानक्रिया	॥	२१ हितशिक्षा ॥

एतदर्थे विशेषजिज्ञासुभिर्विलोकनीया श्रीआगमोदयसमिति-
द्वारा प्रसिद्धायाः श्रीशोभनमुनिविरचितायाष्टीकाचतुष्कसमलङ्कृतायाः
स्तुतिचतुर्विंशतिकायाः प्रो. ही. र. कापडीयासंद्ध्य, संस्कृतभाषायां
सुविस्तृता भूमिका ।

अपरेऽप्यनेके सम्भवेयुः श्रीमता प्रणीता ग्रन्थास्तांश्च सूचयिष्यन्ति
ये केचिद्विपश्चितो मां तेषां मंस्थेऽहमनल्पतरमुपकारम् ।

समशोधि सं. १७३१ वर्षे श्रीमानविजयविरचितो धर्मसंप्र-
हाभिधो ग्रन्थः पूज्यपादेन ।

अष्टादशावधानकरणेन चमच्चकार गूर्जराधिपतिं श्रीमद्वत-
खानमिति कथने तु नास्ति कथमपि कथङ्कथिकताया अवकाशः, यत
आसन् पुरा सहस्रावधानिनः श्रीमुनिमुन्दरसूरयः, अष्टोत्तरशताव-
धानिनः श्रीसिद्धिचन्द्रगणयः श्रीशान्तिचन्द्रोपाध्यायाश्च । दरीदृश्य-
न्तेऽधुनाप्यनेके शैमुपोद्गालिनोऽनेकावधानकारिणः ।

ओळीतपविधानानन्तरं श्रीविजयप्रभसूरिवरैरेतस्मै व्यतारि
१७१८ तमे चैक्रमान्दे वाचकपदमिति ' मुजश्वेलीभास ' नामक-
गूर्जरकाव्यगतनिम्नलिखितपद्यावलोकनेन प्रतीयते—

ओळी तप आराव्युं विधि थकी तस फल करतलि कीध ।

वाचकपदवी सतर अढारमांजी श्रीविजयप्रभसूरि दीध ॥

श्रीभदानंदधनमहर्षिणा ज्ञानविमलसूरिणा श्रीदेवचंद्रमुनिना
च समं श्रीमतो गाढतरः परिचय इत्यष्टपद्या नवपदपूजया चानुमीयते ।

अविश्रान्तं जैनसाहित्यसेवनया श्रीसिद्धसेनदिवाकर—श्रीहरिभ-
द्रसूरि श्रीहेमचन्द्राचार्यादिसंस्मरणकारिणः श्रीमतः १७४५ तमे
चैक्रमेवत्सरे भाघमुदि वसन्तपञ्चम्यां दर्भावती (ढभोई) नगरे समपद्यत
स्वर्ग्याम् ।

श्रीमतो गुरुपरम्परा शिष्यसन्ततिस्त्वेवम्—

श्रीहीरविजयमूरि

समसादितासौ शिष्यनामावलिर्वाचकवर्गविरचितयोग (अष्ट)
दृष्टिस्वाध्याय (सञ्ज्ञाय) नामकसस्तबकपुस्तकान्ते । तथाहि मूल-
गाथान्ते—

“ इति योगदृष्टिस्वाध्यायः सम्पूर्णः .संवत् १७९७ वर्षे आपाद
वदि ११ दिने रात्रौ प्रथमे यामे लि० गणि देवविजय-श्रीघनौ-
घवन्दिरे श्रीनवखण्डपार्श्वप्रासादात् इति । श्रेयः श्रेणयः ।

स्तवकान्ते तु—“ लिखितं सकलतार्किकचक्रचूडामणि-महो-
पाध्याय श्री १९ श्रीयशोविजयगणि-तत्शिष्य सकलपण्डितोत्तम-
पण्डित श्रीगुणविजयगणि तत्शिष्य पं. श्री ५ केशरविजयगणि-
तत्शिष्य पं. श्री ५ विनीतविजयगणिशिष्यदेवविजयलिपीकृतं
श्रीघनौघवन्दिरे श्रीनवखण्डपार्श्वप्रासादात् । श्रीरस्तु ॥ ”

यथासाधनं व्यावर्णितानि सङ्क्षेपेण चरितान्यमूनि महात्मना-
ममीषां विधूनयन्तु निविडतरमनेकभवनिवद्धं तमःसमूहम्, नयन्तु
मानसं विशुद्धतरादर्शानुकारिणीं विशुद्धिम्, रचयन्तु भव्यजनमनोऽभि-
लषणीयमपवर्गमार्गमपविद्धं मे ।

विभागेऽत्र प्रथमे प्रतिप्रदानादिना सहाय्यकारिणः—

१ पूज्यपादप्रवर्तकश्रीकांतिविजयमुनिप्रवराः ।

२ प्रातःस्मरणीया दक्षिणविहारिणः सद्गुरुवः श्रीमदमरविजय-
मुनीश्वराः ।

३ श्रीविजयधर्मलक्ष्मीज्ञानमन्दिरव्यवस्थायां क्रियमाणायां उप-
लब्ध न्या. न्या. महोपाध्यायश्रीयशोविजयप्रणीतस्तोत्रत्रयस्य

प्रेसकोपीप्रेषकः श्रीजयंतविजयमुनिशिष्यः श्रीविशालविजयो
मुनिः । अनेकान्ती मुनिः श्रीहिमांशुविजयश्च ।

- ४ श्वेरी अम्यालाल नानाभाई (वडोदरा) भाण्डागारगत-
द्वारिगिरादिप्रतिप्रेषकः गान्धीत्युपाह्वः पण्डितावतंसो भग-
वानदासात्मजो लालचंद्रः ।
- ५ मुनिश्रीजयविजयपुस्तकसंहस्वप्रतिप्रदाता श्रेष्ठिनेमचंद्रतनुजन्मा
श्रेष्ठी फकीरचंद्रः (डभोई)
- ६ श्रीजैनानंदपुस्तकालय (मुरत) स्थ (त्रस्टीओ)
- ७ प्रवर्तकश्रीकांतिविजयमुनिपुङ्गवानां प्रशिष्याः श्रीपुण्यविजय-
मुनिवराः ।
- ८ श्रीभक्तिविजयशिष्यवर्याः श्रीजशविजयाः ।
- ९ श्रीआणन्दजी कन्याणजीनी पेढो लंबडी-काठियावाड.
- १० लुहारनी पोळ उपाश्रयान्तर्गताभाण्डागारकार्यवाहको शाह
भोगीलाल भूधरभाई (अमदावाद)

संशोधनादिकर्मणि सहायिनः—

- १ आगमोद्धारकारिणः श्रीसागरानंदसूरयः ।
- २ साहित्यसेवारसिकान्तकरणाः श्रीकल्याणविजयमुनिप्रवराः ।
- ३ प्रो. अभयङ्करः ।

एतेषां सर्वेषां मन्येऽन्त करणतः सहर्षमुपकारं महान्तम् । प्रय-
च्छामि च प्रमोदभरमेदुरः कोटिगस्तेभ्यः साधुवादान् ।

यथामति कृते कारितेऽपि संशोधने प्रत्यन्तराभावात् प्रमाद-
दोषेण च समुद्रभूता लोचनगोचरीभवेयुर्मनुष्यस्वभावसुलभाः यत्र
कुत्रचित् रत्नलनाः ता विशदीकुर्वन्तु सुहृदयाः सहृदयाः, विमली-
कुर्वन्तु चेतः स्वकीयं स्तुतिस्तोत्रादीनाममीषां पठनपाठनेन, शकली-
कुर्वन्तु नैकभवोपचितं विमलकेवलालोकावरोधकारकं दुष्कर्ममहीधरं
प्रवर्द्धमाननिर्मलभावनानिशितकुलिशेन मञ्ज्यात्मनः, सफलीकुर्वन्तु
परिश्रममिमं भामकीनमिति प्रार्थयति निबद्धाञ्जलिर्विदुषामनुचरः

दक्षिणविहारिश्रीमदमरविजयमुनिचरणारविन्दमधुकरः—

शिनोर
ता. ३-११-३२ }

चतुरविजयो मुनिः ।

द्वादशारनयचक्रम् ।

को नाम नो वेत्ति साहित्यदत्तदृष्टिः श्रीमल्लवादिसूरिवि-
र्याणां नाम ? । एमिरेव महानुभावैः प्रणीतं जैनसाहित्यचूडामणि-
निभं नयगमभङ्गसङ्गमातिदुर्गमं ग्रन्थरत्नमिदं श्रीसिंहगणिकमा-
श्रमणप्रणीतविवरणोपेतं विपश्चिताममन्दानन्दसन्दोहदायकं
प्रयत्नपूर्वकं संशोध्य प्रकटीचिकीर्णामो वयं विभागचतुष्टये ।

भविष्यति प्रतिविभागस्य चेतनं रूप्यकाणां सप्तकम् ।

अद्यैव ग्राहकीभूय छेदनीयानि स्वनामानि जिघृक्षुभिः ।

अनेकार्थ साहित्यसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थेऽत्र गूर्जरेश्वरकुमारपालप्रतिबोधककलिकालसर्वज्ञ-
श्रीहेमचन्द्राचार्यशिष्यश्रीवर्द्धमानगणेः, कुमारपालप्रतिबोधादि-
प्रणेतुः श्रीसोमप्रभाचार्यस्य, विद्वद्भगवत्चूडामणेरुदयधर्मगणि-
न श्रीहीरविजयसूरिपरीक्षितबुद्धेः श्रीमानसागरस्य च मूर्ति-
मान् प्रतिभाकलाप इव विपश्चिचित्ताल्हादजनकं विविधबोध-
विधायि वैदुष्यवन्धुरं शतार्थकाव्यचतुष्टयं विवरणोपेतं सङ्ग्र-
हीतमस्ति । किमत्र विशेषभणितेन ' यः किलाकरिष्यत् नयन-
माप्तिताफल्यमेतन्निरीक्षणेन स एवाज्ञास्यद् रसास्वादमस्य ।
अस्माभिर्विहितास्ति मुद्रणार्हा पुस्तिकास्य । यथासाधनं
नेष्यामः प्राकट्यम् ॥

श्रीप्रमाणनयतत्त्वालोकः (सटीकः)

प्रकाण्डवादिजेतु श्रीवादिदेवसूरिविरचित सूत्रबद्धो जैनदर्शन-
प्रतिपादको सरलपद्धतिकोऽयं ग्रन्थो दर्शनशास्त्रेऽध्येतृणामतितरामुप-
युज्यते । चालचोधिनीत्याख्यया नूतनयां टिप्पण्या संभूयित प्रस्तुतो
ग्रन्थः प्रथमत एवाऽस्माभिः प्रकाशितोऽस्ति ।

बहुषु कलकत्तादि महाविद्यालयेषु (University) पाठ्य-
ग्रन्थत्वेन नियुक्तोऽयं ग्रन्थो न्यायसाहित्य तीर्थोपाधिभूयितमुनिराज
श्रीहिमांशुविजयैः संशोध्य प्रस्तावनापाठान्तरसूत्रविषयानुक्रमणिका-
दिभिरलङ्कृत्य टिप्पणीसमेत सम्पादितोऽस्ति ।

मूल्यम्—रूप्यकमेकम्

प्रातिस्थानम्—

मेसर्स ए. एम. एन्ड कम्पनी,

पालीताणा (काठियावाड)

જૈન મંત્ર શાસ્ત્રનો મહાન ગ્રન્થ !
તૈયાર થાય છે ! . . ? . . તૈયાર થાય છે !

શ્રી ભૈરવ-પદ્માવતી કલ્પ : ।

શ્રી મલ્લિખેણુવિરચિત ગિન્દુખેણુની ટીકાયુક્ત શ્રી ભૈરવ-પદ્માવતી કલ્પ કે જેની હસ્તલિખિત પ્રત પણ જવલ્લેજ અને મહામુશીળતે મળે છે તે અમારા તરફથી પાટણ, વડોદરા, લીંબડી, અમદાવાદ, સુરત વિગેરે સ્થળોમાં આવેલા ભંડારોની પ્રતો મેળવી તે છપાવવો શરૂ કર્યો છે. આ ગ્રંથમાં દશ અધ્યાય છે અને તેમાં મંત્ર-સાધનાને લગતાં દરેક અંગોનું સ્પષ્ટિકરણ છે. વધુમાં વર્ણીકરણ, આકર્ષણ, મારણ, મોહન વિગેરે બાર યત્રોના ખોટા બનાવી આટપેપર ઉપર છાપીને મૂકવાના છે. પરિશિષ્ટમાં છ અધ્યાયની વ્યાખ્યાવાળો બીજો શ્રી પદ્માવતી કલ્પ આપવાનો છે શ્રી પદ્માવતી દેવીના દરેક જૂઠા જૂઠા મંત્રો, તેની વિધિ, તેનું ફળ, તેના લગલગ ત્રીસેક યંત્રો, તેની સાધનાની સમજ તથા જવાલામાલિની સાધના વિગેરે જાણવા માટે મંત્રસાહિત્યમાં આ ઉત્તમોત્તમ ગ્રંથ છે ખોટો અને સાધન મેળવવા પાછળ બહોળો ખર્ચ થાય છે, છતાં મંત્રના જિજ્ઞાસુઓ લાલ લઈ શકે તે માટે—

અગાઉથી આહક થનાર માટે કિંમત રૂ. ૧૦-૦-૦

પાછળથી કિંમત ૧૫-૦-૦

રાખેલ છે. માત્ર આહકો પૂરતીજ પ્રતો છપાશે અને પછી મોટી કિંમતે પણ કદાચ નહિ મળે માટે આજેજ અડધી કિંમત મનીઓર્ડરથી મોકલાવી આહક બનો !

લખો:—નવાળ પ્રધર્સ, ઠા. ડાસીવાડાની પોળના નાકે: અમદાવાદ
અથવા

નવાળ સારાલાઈ મણીલાલ ઠા. નાગજીભુધરની પોળ—અમદાવાદ

SOME VALUABLE BOOKS IN ARDHA-MAGADHI.

Edited by Prof. K. V. Abhyankar, M. A.

Gujrat College, Ahmedabad.

- 1 कूर्मापुत्र चरित With notes and translation in English and introduction in Sanskrit and English. (Prescribed as a text for the f. y. Arts Examination by the University of Bombay) 1-4-0
- 2 दशधैकालिकसूत्र with निर्युक्ति by भद्रबाहु. Edited with notes translation and introduction in English (Text-book for the Intermediate Arts Examination). 2-0-0
- 3 विंशतिविंशिका by हरिभद्रचरि with Sanskrit rendering and notes in English. (text book for the B. A. Examination). 2-0-0
- 4 आचाराङ्गसूत्र with निर्युक्ति by भद्रबाहु with notes in English. (in the Press).

Can be had of the Editor as also of the Samchalaka Prachina (Jaina) Sahityodhara Granthavali, Ahmedabad.

जैनस्तोत्रसंदोह-समालोचना ।

जैनस्तोत्रसन्दोहं ग्रन्थं दृष्ट्वाऽतितरां मोदते मे मानसम् । अत्र ग्रन्थे प्रसिद्धपाण्डित्यानां श्रीहेमचन्द्र-रामचन्द्रा-गरुड-हरिभद्र-जिनभद्र-भद्रबाहु-धर्मघोष-धनपाल-श्रीपालप्रमुखाणां तपास्वरतरादिगच्छीयानां कवीनामद्यावधि-अमुद्रितान्यश्रुतदृष्टनामानि स्तोत्रादीनि संगृहीतानि दरीदृश्यन्ते ।

अर्हनामसहस्र-अष्टोत्तशतनामसरस्वतीप्रमुखस्तोत्राणि कोपेतिहासदृष्ट्या, त्रिंशच्चतुर्भिंशतिकास्तव-द्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुलकादीनि धर्मसाहित्येतिहासदृष्ट्या, वीरस्तवाऽऽदिस्तवप्रभृतीनि द्विभाषासंकरदृष्ट्या, रामचन्द्रविरचितापद्मनुस्यर्थान्तरस्यासव्यतिरेकदृष्टान्तथलङ्कारालङ्कृतानि-कान्यालङ्कारदृष्ट्या, महावीरकलशादीनि अपभ्रंशभाषादृष्ट्या, स्वपरिशिष्टस्थितवर्द्धमानपट्त्रिंशिका छन्दश्चानन्ददृष्ट्या, ग-घपरिशिष्टगतपञ्चावत्यष्टक-ज्वलसङ्गहरस्तोत्रवृत्तिद्वयदेउलगाडामण्डनयुगादिदेवस्तवनचमन्त्रप्रभावविधिरदृष्ट्या नानासाहित्यविषयरुचीनां कवीनां सञ्चेतसां चेतांसि कुमुदबन्धुद्युतय इव कुमुदानि; आनन्दयिष्यन्तीति मामकी मतिः ।

अत्र ग्रन्थे क्वचित् पदलालित्यं, कुत्रचित् छन्दोनन्दनम्, कुत्रचिद् रचनारामणीयकम्, क्वाऽपि गुणालङ्कारविजृम्भणं, क्वचन रसविकासः, कुत्रचन चित्रकाव्योल्लासः, कुहचन भक्तिव्यक्तिः, कुत्राऽपि च कविताप्रकाश उल्लसतितरामिति कः खलु कोचिद एनं ग्रन्थं समीक्ष्य सानन्दहृदयो न भविष्यति ।

एतादृशानां कीटातिथीभूतप्रायाणामुपयुक्ततरस्तोत्राणां संपादने संशोधने च साहित्यसौहित्यवद्भिर्मुनिप्रवरश्रीचतुरविजयैर्महोदयैः प्रयत्नः कृतस्तदर्थं ते शतशो धन्यवादानर्हन्ति जगताम् । तल्लिखिता प्रयाससाध्या महती प्रस्तावनाऽपि स्तोत्रकर्तृणां संक्षिप्तचरित्राणि परिचाययति । पश्चाद्भागोऽद्यावधिसर्वत्रमुद्रितानां ज्ञातानां जैनस्तोत्राणां सूचीप्रदानेन संशोधकानां कृते सौकर्यं कृतमस्ति । स्तोत्राणां विषयस्थले टिप्पणीदत्ताऽभविष्यत्तदा वरमभविष्यत् । एतादृशप्राचीनसङ्ग्रहग्रन्थो यदि राजकीयमहाविद्यालयेषु (University) पाठ्यग्रन्थत्वेन नियुक्तो भवेत्तदा छात्राणां महानुपकारो भवेत् एतादृशस्य सुन्दर ग्रन्थस्य प्रकाशने कृताऽधिरतयत्नः श्रीयुत साराभाई नवावेतिनामा साहित्यप्रेमी श्रावकवर्यः शतशो धन्यवादानां पात्रमिति मन्ये ।

श्रीगौतमस्वामि—पद्मावतांदेव्योल्लिरत्नचित्राभ्यां अष्टभिर्यन्त्रैश्च
समलङ्कृतस्यास्य पण्यं रुप्यकं पंचकं नाधिकम् । ।

सं० १९८८
दोपालिकायाम्
वज्जपिन्याम्

}

विदुषां वशान्वदः
मुनिहिमांशुविजयः
(' अनेकान्ती ')

॥ ॐ अर्हम् नमः ॥

अनेकजैनपूर्वाचार्यविरचितः

॥ श्रीजैनस्तोत्रसन्दोहः ॥

[१]

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितः

श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चयः ।

‘अर्ह’ नामापि फर्णाभ्यां शृण्वन् वाचा समुच्चरन् ।

जीवः पीवरपुण्यश्रीर्लभते फलमुत्तमम् ॥ १ ॥

अत एव प्रतिप्रातः समुत्थाय मनीषिभिः ।

भक्त्याऽऽष्टाप्रसहस्रार्हन्नामोच्चारो विधीयते ॥ २ ॥

श्रीमानर्हन् जिनः स्वामी स्वयम्भूः शम्भूरात्मभूः ।

स्वयंप्रभुः प्रभुर्भोक्ता विश्वभूषणुर्भवः ॥ ३ ॥

विश्वात्मा विश्वलोकेशो विश्वतथ्यक्षुरक्षरः ।

विश्वविद् विश्वविघ्नेशो विश्वयोनिरनीश्वरः ॥ ४ ॥

विश्वदृष्टा विभुर्धाता विश्वेशो विश्वलोचनः ।

विश्वव्यापी विधुर्वेधाः शाश्वतो विश्वतोमुखः ॥ ५ ॥

विश्वपो विश्वतःपादो विश्वशीर्षः शुचिश्रवाः ।

विश्वदृग् विश्वभूतेशो विश्वज्योतिरनन्तरः ॥ ६ ॥

विश्वसृष्ट् विश्वसूर्विश्वेष्ट विश्वमुक् विश्वनायकः ।

विश्वाशी विश्वभूतात्मा विश्वजिद् विश्वपालकः ॥ ७ ॥

विश्वकर्मा जगद्विश्वो विश्वमूर्तिर्जिनेश्वरः ।

भूतमायिभवद्भर्ता विश्ववैद्यो यतेश्वरः ॥ ८ ॥

सर्वाद्विः सर्वदृक् सार्वः सर्वज्ञः सर्वदर्शनः ।

सर्वात्मा सर्वलोकेशः सर्ववित् सर्वलोकाजित् ॥ ९ ॥

सर्वगः सुभ्रुतः सुश्रूः सुवाक् सूर्विर्बहुभ्रुतः ।

सहस्रशीर्षः क्षेत्रज्ञः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ १० ॥

युगादिपुरुषो ब्रह्मा पञ्चब्रह्ममयः शिवः ।

ब्रह्मविद् ब्रह्मतत्त्वज्ञो ब्रह्मयोनिर्योनिजः ॥ ११ ॥

ब्रह्मनिष्ठः परब्रह्मः ब्रह्मात्मा ब्रह्मसम्भवः ।

ब्रह्मेष्ट् ब्रह्मपतिर्ब्रह्मचारी ब्रह्मपदेश्वरः ॥ १२ ॥

विष्णुर्जिष्णुर्जयी जेता जिनेन्द्रो जिनपुङ्गवः ।

परः परतरः सूक्ष्मः परमेष्ठी सनातनः ॥ १३ ॥

इति श्रीबर्हत्सामसहस्रसमुच्चये प्रथमशतप्रकाशः ॥ १ ॥

जिननाथो जगन्नाथो जगत्स्वामी जगत्प्रभुः ।
 जगत्पूज्यो जगद्वन्द्यो जगदीशो जगत्पतिः ॥ १ ॥
 जगन्नेता जगज्जेता जगन्मान्यो जगद्विशुः ।
 जगज्ज्येष्ठो जगच्छ्रेष्ठो जगद्व्येष्ठो जगद्वितः ॥ २ ॥
 जगद्व्यो जगद्वन्धुर्जगच्छस्ता जगत्पिता ।
 जगन्नेत्रो जगन्मैत्रो जगद्गोपो जगद्गुरुः ॥ ३ ॥
 स्वयंज्योतिरजोऽजन्मा परं तेजः परं महः ।
 परमात्मा शमी शान्तः परंज्योतिस्तमोऽपहः ॥ ४ ॥
 प्रशान्तारिरनन्तात्मा योगी योगीश्वरो गुरुः ।
 अनन्तजिदनन्तात्मा भव्यबन्धुरबन्धनः ॥ ५ ॥
 शुद्धबुद्धिः प्रबुद्धात्मा सिद्धार्थः सिद्धशासनः ।
 सिद्धः सिद्धान्तविद् ध्येय सिद्धः साध्यः सुधीः सुगीः ॥ ६ ॥
 सहिष्णुरप्युक्तोऽनन्तः प्रभविष्णुर्भवोद्भवः ।
 स्वयम्भूष्णुरसम्भूष्णुः प्रभूष्णुरभयोऽव्ययः ॥ ७ ॥
 दिव्यभाषापतिर्दिव्यः पतवारू पतशासनः ।
 पूतात्मा परमज्योतिर्द्वर्माव्यक्षो दमीश्वरः ॥ ८ ॥
 निर्मोहो निर्मदो नि स्वो निर्दग्धो निरुपद्रवः ।
 निराधारो निराहारो निर्लोभो निश्चलोऽचलः ॥ ९ ॥
 निष्कामी निर्ममो निष्कर्तु निष्कलङ्को निरञ्जनः ।
 निर्गुणो नीरसो निर्भी निर्ब्यापारो निरामयः ॥ १० ॥
 निनिमेषो निरावाधो निर्द्वन्द्वो निष्क्रियोऽनघः ।
 निःशङ्कश्च निरातङ्को निष्कलो निर्मलोऽमलः ॥ ११ ॥

तीर्थकृत् तीर्थसृष्ट् तीर्थङ्करस्तीर्थकरः सुदृक् ।

तीर्थकर्ता तीर्थभर्ता तीर्थेशः तीर्थनायकः ॥ १ ॥

सुतीर्थोऽधिपतिस्तीर्थसेव्यस्तीर्थिकनायकः ।

धर्मतीर्थकरस्तीर्थप्रणेता तीर्थकारकः ॥ २ ॥

तीर्थाधीशो महातीर्थः तीर्थस्तीर्थविधायकः ।

सत्यतीर्थकरस्तीर्थसेव्यस्तीर्थिकतायकः ॥ ३ ॥

तीर्थनाथस्तीर्थराजस्तीर्थेष्ट् तीर्थप्रकाशकः ।

तीर्थबन्धस्तीर्थमुख्यस्तीर्थाराध्यः सुतीर्थिकः ॥ ४ ॥

स्थविष्ठः स्थविरो ज्येष्ठः प्रेष्ठः प्रष्टो वरिष्ठधीः ।

स्थेष्टो गरिष्ठो बहिष्ठो श्रेष्ठोऽणिष्ठो गरिष्ठधीः ॥ ५ ॥

विभवो विभयो वीरो विशोको विजरो जस्न् ।

विरागो विमदोऽव्यक्तो विवक्तो वीतमत्सरः ॥ ६ ॥

वीतरागो गतद्वेषो वीतमोहो विमन्मथः ।

वियोगो योगविद् विद्वान् विघाता विनयी नयी ॥ ७ ॥

क्षान्तिमान् शुद्धिमीमूर्तिः शान्तिभाक् सलिलात्मकः ।

वायुमूर्तिरसङ्गात्मा वह्निमूर्तिरधर्मधुक् ॥ ८ ॥

सुयज्वा यजमानात्मा सूत्राभस्तोमपूजितः ।

ऋत्विग् यज्ञपतिर्याज्यो यज्ञाङ्गममृतं हविः ॥ ९ ॥

सोममूर्तिः सुसौम्यात्मा सूर्यमूर्तिर्महाप्रभः ।

व्योममूर्तिरमूर्तात्मा नीरजा नीरजाः शुचिः ॥ १० ॥

मन्त्रविन् मन्त्रकृन् मन्त्री मन्त्रमूर्तिरनन्तरः ।

स्वतन्त्रः सूत्रकृत् स्वत्रः कृतान्तश्च कृतान्तकृत् ॥ ११ ॥

॥ इति श्रीमहंजामसहस्रसुखये तृतीयस्तोत्रमकाशः ॥ ३ ॥

कृता कृतार्थः संस्कृत्यः कृतकृत्यः कृतक्रतुः ।

नित्यो मृत्युक्षयोऽमृत्युरमृतात्माऽमृतोद्भवः ॥ १ ॥

हिरण्यगर्भः श्रीगर्भः प्रभूतविभवोऽभवः ।

स्वयम्प्रभः प्रभूतात्मा भवो भावो भवान्तकः ॥ २ ॥

महाऽशोकप्वजोऽशोकः कः स्रष्टा पद्मविष्टरः ।

पद्मेशः पद्मसम्भूतिः पद्मनाभिरनुत्तरः ॥ ३ ॥

पद्मयोनिर्जगद्योनिरित्यः स्तुत्यः स्तुर्ताश्वरः ।

स्तवनाहो हृषीकेशोऽजितो जेयः कृतनित्यः ॥ ४ ॥

विशालो विपुलोद्योतिस्तुलोऽचिन्त्यवैभवः ।

सुसंवृत्तः सुगुप्तात्मा शुभयुः शुभकर्मकृत् ॥ ५ ॥

एकविधो महावैद्यो मुनिः परिवृद्धो दृढः ॥

पतिर्विधानिधिः साक्षी विनेता विहतान्तकः ॥ ६ ॥

पिता पितामहः पाता पावित्रः पावनो गतिः ।

त्राता भिषग्वरो वर्यो वरदः पारदः पुमान् ॥ ७ ॥

कविः पुराणपुरुषो वर्षायान् ऋषभः पुरः ।

प्रतिष्ठाप्रसवो हेतुर्भुवनैकपितामहः ॥ ८ ॥

श्रीवत्सलक्षणः श्लक्ष्णो लक्षण्यः शुभलक्षणः ।

निरक्षः पुण्डरीकाक्षः पुष्कलः पुष्कलेक्षणः ॥ ९ ॥

सिद्धिदः सिद्धसङ्कल्पः सिद्धात्मा सिद्धशासनः ।

बुद्धबोद्धयो महाबुद्धिर्वर्द्धमानो महर्द्धिकः ॥ १० ॥

वेदाङ्गो वेदविद् वेद्यो जातरूपो विदांवरः ।

वेदवैद्यः स्वसवेद्यो विवेदो वदतांवरः ॥ ११ ॥

सुधर्मा धर्मधीर्धर्मा धर्मात्मा धर्मदेशकः ।

धर्मचक्री दयाधर्मः शुद्धधर्मो वृषन्वजः ॥ १ ॥

वृषकेतुर्वृषाधीशो वृषाङ्गश्च वृषोद्भवः ।

हिरण्यनाभिर्मृतात्मा भूतभृद् भूतभावनः ॥ २ ॥

प्रमद्यो विमद्यो भास्वान् मुक्तः शक्तोऽक्षयोऽक्षतः ।

कूटस्थः स्याणुरक्षोभ्यः शास्ता नेताऽचलस्थितिः ॥ ३ ॥

अग्रणीर्गमणीर्गम्यो गण्यगण्यो गणाग्रणीः ।

गणाविपो गणाधीशो गणज्येष्ठो गणार्चितः ॥ ४ ॥

गुणाकरो गुणाम्भोविर्गुणज्ञो गुणवान् गुणी ।

गुणादरो गुणोच्छेदी सुगुणोऽगुणवर्जितः ॥ ५ ॥

शरण्यः पुण्यवाक् पृतो वरेण्यः पुण्यगर्गुणः ।

अगण्यपुण्यधीः पुण्यः पुण्यकृत् पुण्यशसनः ॥ ६ ॥

अतीन्द्रोऽतीन्द्रियोऽधीन्द्रो महेन्द्रोऽतीन्द्रियार्थदह् ।

अतीन्द्रियो महेन्द्राचार्यो महेन्द्रमहितो महान् ॥ ७ ॥

उद्भवः कारणः कर्ता पारगो भवतारकः ।

अग्राह्यो गहनः गुह्यः परार्द्धिः परमेश्वरः ॥ ८ ॥

अनन्तर्द्धिरमेयर्द्धिरचिन्त्यर्द्धिः समग्रधीः ।

प्राप्यः प्राग्यूहरोऽत्यग्रः प्रत्यग्रोऽग्रोऽग्रिमोऽग्रजः ॥ ९ ॥

प्राणकः प्रणवः प्राणः प्राणदः प्राणितेश्वरः ।

प्रधानमात्मा प्रकृतिः परमः परमोदयः ॥ १० ॥

॥ इति श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चये पञ्चमशतप्रकाशः ॥ ५ ॥

महाजिनो महाबुद्धो महाब्रह्मा महाशिवः ।
 महाविष्णुर्महाजिष्णुर्महानाथो महेश्वरः ॥ १ ॥
 महादेवो महास्वामी महाराजो महाप्रभुः ।
 महाचन्द्रो महादित्यो महाशूरो महागुरुः ॥ २ ॥
 महातपा महातेजा महोदको महोभयः ।
 महायशो महाधाम महासत्त्वो महाबलः ॥ ३ ॥
 महाधैर्यो महावीर्यो महाकान्तिर्महाद्युतिः ।
 महाशक्तिर्महाज्योतिर्महाभूतिर्महाद्युतिः ॥ ४ ॥
 महामतिर्महानीतिर्महाक्षान्तिर्महाकृतिः ।
 महाकीर्तिर्महास्फूर्तिर्महाप्रज्ञो महोदयः ॥ ५ ॥
 महाभागो महाभोगो महारूपो महावपुः ।
 महादानो महाज्ञानो महाशास्ता महामहाः ॥ ६ ॥
 महामुनिर्महामौनी महाव्यानो महादमः ॥
 महाक्षमो महाशीलो महायोगो महात्रयः ॥ ७ ॥
 महाव्रतो महायज्ञो महाश्रेष्ठो महाकविः ।
 महामन्त्रो महातन्त्रो महोपायो महानथः ॥ ८ ॥
 महाकारुणिको मन्ता महानादो महायतिः ।
 महामोदो महाघोषो महेज्यो महसां पतिः ॥ ९ ॥
 महावीरो महाधीरो महाधुर्यो महेष्ट्वारुः ।
 महात्मा महसां धाम महर्षिर्महितोदयः ॥ १० ॥
 महामुक्तिर्महागुप्तिर्महासत्यो महार्जवः ।
 महाबुद्धिर्महासिद्धिर्महाशौचो महावशी ॥ ११ ॥

महाधर्मो महाशर्मा महात्मज्ञो महाशयः ।

महामोक्षो महासाहस्यो महानन्दो महोदयः ॥ १२ ॥

महामवाधिसन्तारी महामोहारिसूदनः ।

महायोगीश्वराराध्यो महामुक्तिपदेश्वरः ॥ १३ ॥

इति श्रीमदश्वामसदसमुच्चये पष्ठशतप्रकाशः ॥ ६ ॥

आनन्दो नन्दनो नन्दो बन्धो नन्दोऽभिन्दनः ।

कामदा कामदः काम्यः कामधेनुरारिजयः ॥ १ ॥

मनः क्लेशापहः साधुरुत्तमोऽधहरो हरः ।

असङ्ख्येयः प्रमेयात्मा शमात्मा प्रशमाकरः ॥ २ ॥

सर्वयोगीश्वरोऽचिन्त्यः श्रुतात्मा विष्टरश्रवाः ।

दान्तात्मा दमतीर्थेशो योगात्मा योगसाधकः ॥ ३ ॥

प्रमाणपरधिर्दक्षो दक्षिणोऽध्वर्युरध्वरः ।

प्रक्षीणबन्धः कर्मारिः क्षेमकृत् क्षेमशासनः ॥ ४ ॥

क्षेमी क्षेमङ्करः क्षेप्यः क्षेमधर्मा क्षमापतिः ।

अप्राप्तो ज्ञानिविज्ञेयो ज्ञानिगम्यो जिनोत्तमः ॥ ५ ॥

जिनेन्दुर्जनितानन्दो मुनीन्दुर्दुन्दुभिस्वनः ।

मुनीन्द्रबन्धो योगीन्द्रो यतीन्द्रो यतिनायकः ॥ ६ ॥

असंस्कृतः सुसंस्कारः प्राकृतो वै कृतान्तवित् ।

अन्तकृत् कान्तगुः कान्तश्चिन्तामणिरमोष्ठदः ॥ ७ ॥

अजितो जितकामारिरमितोऽमतिशासनः ।

जितक्रोधो जितामित्रो जितक्लेशो जितान्तकः ॥ ८ ॥

सत्यान्ना सत्यविज्ञानः सत्यवाक् सत्यशासनः ।

सत्याशीः सत्यसन्धानः सत्यः सत्यपरायणः ॥ ९ ॥

सदायोगः सदाभोगः सदातृप्तः सदाशिवः ।

सदागतिः सदासौख्यः सदाविषः सदोदयः ॥ १० ॥

सुघोषः सुमुखः सौम्यः सुखदः सुहितः सुहृत् ।

सुगुप्तो गुप्तिमृद् गोप्ता गुप्ताक्षो गुप्तमानसः ॥ ११ ॥

इति श्रीअर्हन्नामसहस्रसमुच्चये सप्तमशतप्रकाशः ॥ ७ ॥

बृहद् बृहस्पतिर्वाग्मी वाचस्पतिरुदारधीः ।

मनीषी धिषणो धीमान् शेमुषीशो गिरांपतिः ॥ १ ॥

नैकरूपो नयोत्तुङ्गो नैकात्मा नैकवर्मकृत् ।

अविज्ञेयः प्रतर्क्यात्मा कृतज्ञः कृतलक्षणः ॥ २ ॥

ज्ञानगर्भो दयागर्भो रत्नगर्भः प्रमास्वरः ।

पद्मगर्भो जगद्गर्भो हेमगर्भः सुदर्शनः ॥ ३ ॥

लक्ष्मीशः सदयोऽध्यक्षो दृढयोनिर्नयोऽशिता ।

मनोहरो मनोज्ञोऽर्हो धीरो गन्भीरशासनः ॥ ४ ॥

धर्मयूपो दयायोगो धर्मनेमिर्मुनीश्वरः ।

धर्मचक्रायुधो देवः कर्महा धर्मघोषणः ॥ ५ ॥

स्थेयान् स्थवीयान् नेदीयान् दवीयान् दूरदर्शनः ।

सुस्थितः स्वास्थ्यभाक् सुस्थो नीरजस्को गतस्पृहः ॥ ६ ॥

वश्येन्द्रियो विमुक्तात्मा निःसपत्नो जितेन्द्रियः ।
 श्रीनिवासश्चतुर्वक्त्रश्चतुरास्यश्चतुर्मुखः ॥ ७ ॥
 अध्यात्मराम्योऽगम्यात्मा योगात्मा योगिवन्दितः ।
 सर्वत्रगः सदाभावी त्रिकालविषयार्थदृक् ॥ ८ ॥
 शङ्करः सुखदो दान्तो दमी क्षान्तिपरायणः ।
 स्वानन्दः परमानन्दः सूक्ष्मवर्चा परापरः ॥ ९ ॥
 अमोघोऽमोघवाक् स्वाज्ञो दिव्यद्यौष्टिगोचरः ।
 सुरूप सुभगस्त्यागी मूर्त्तोऽमूर्त्तः समाहित ॥ १० ॥
 एकोऽनेको निरालम्बोऽनीदृग्नाथो निरन्तरः ।
 प्राथ्योऽभ्यर्ध्यः समभ्यर्च्येत्त्रिजगन्मङ्गलोदयः ॥ ११ ॥
 ॥ इति श्रीभट्टधामसहस्रसमुच्चये अष्टमशतप्रकाशः ॥ ८ ॥

ईशोऽधीशोऽधिपोऽधीन्द्रो ध्येयोऽमेयो दयामयः ।
 शिवः शत्रुः शुभः सारः शिष्टः स्पष्टः स्फुटोऽस्फुटः ॥ १ ॥
 इष्टः पुष्टः क्षमोऽक्षामोऽकायोऽमायोऽस्मयोऽमयः ।
 दृशा दृश्योऽणुरस्थूलो जीर्णो नव्यो गुरुर्लघुः ॥ २ ॥
 स्वभूः स्वात्मा स्वयम्बुद्धः स्वेशः स्वैरीश्वरः स्वरः ।
 आद्योऽलक्ष्योऽपरोऽरूपोऽस्पर्शोऽश्लेषोऽरिहाऽरहः ॥ ३ ॥
 दीपोऽलेभ्योऽरसोऽगन्धोऽच्छेधोऽभेधोऽजरोऽमरः ।
 प्राज्ञो धन्यो यतिः पूज्यो महोऽर्च्यः प्रशमी यमी ॥ ४ ॥

श्रीशः श्रीन्द्रः शुभः सुश्रीरुत्तमश्रीः श्रियः पतिः ।

श्रीपतिः श्रीपरः श्रीपः सच्छ्रीः श्रीयुक् श्रिया श्रितः ॥ ५ ॥

ज्ञानी तपस्वी तेजस्वी यशस्वी बलवान् बली ।

दानी ध्यानी मुनिमैनी लयी लक्ष्यः क्षया क्षमी ॥ ६ ॥

लक्ष्मीवान् भगवान् श्रेयान् सुगतः सुतनुर्वधः ।

बुद्धो वृद्धः स्वयंसिद्धः प्रोचः प्रांशुः प्रमामयः ॥ ७ ॥

॥ इति श्रीअर्हधामसहस्रसमुच्चये नवमशतप्रकाशः ॥ ९ ॥

आदिदेवो देवदेवः पुरदेवोऽधिदेवता ।

युगादीशो युगाधीशो युगमुख्यो युगोत्तमः ॥ १ ॥

दीप्तः प्रदीप्तः सूर्याभोऽरिप्तोऽविप्तोऽधनो धनः ।

शत्रुघ्नः प्रतिघस्तुक्नोऽसङ्गः स्वङ्गोऽप्रगः सुगः ॥ २ ॥

स्याद्वादी दिव्यगीर्दिव्यध्वानिरुदामगीः प्रगीः ।

पुण्यवार्गैर्गवागर्हमागधीयोक्तिरिद्धगीः ॥ ३ ॥

पुराणपुरुषोऽपूर्वोऽपूर्वश्रीः पूर्वदेशकः ।

जिनदेवो जिनाधीशो जिननाथो जिनाप्रणीः ॥ ४ ॥

शान्तिनिष्ठो मुनिज्येष्ठः शिवतातिः शिवप्रदः ।

शान्तिकृत् शान्तिदः शान्तिः कान्तिमान् कामितप्रदः ॥ ५ ॥

श्रियां निधिरधिष्ठानमप्रतिष्ठः प्रतिष्ठितः ।

सुस्थिरः स्थावरः स्थाणुः पृथीयान् प्रथितः पृथुः ॥ ६ ॥

पुण्यराशिः श्रियोराशिस्तेजोराशिरसंशयी ।

ज्ञानोदधिरनन्तौजा ज्योतिर्मूर्तिरनन्तधीः ॥ ७ ॥

विज्ञानोऽप्रतिमो भिक्षुर्मुमुक्षुर्मुनिपुङ्गवः ।

अनिद्रालुस्तन्द्रालुर्जागरूकः प्रमामयः ॥ ८ ॥

कर्मण्यः कर्मठोऽकुण्ठो रुद्रो भद्रोऽभयङ्करः ।

लोकोत्तरो लोकपतिर्लोकेशो लोकवत्सलः ॥ ९ ॥

त्रिलोकोशस्त्रिफालज्ञस्त्रिनेत्रस्त्रिपुरान्तकः ।

त्र्यम्बकः केवलालोकः केवली केवलेक्षणः ॥ १० ॥

समन्तभद्रः शान्तादिर्धर्माचार्यो दयानिधिः ।

सूक्ष्मदर्शी सुमार्गज्ञः कृपालुर्मार्गदर्शकः ॥ ११ ॥

प्रातिहार्योऽज्ज्वलस्फीतातिशयो विमलाशयः ।

सिद्धानन्तचतुष्कश्रीजीयाच्छ्रीजिनपुङ्गवः ॥ १२ ॥

उपसंहारः—

एतदष्टोत्तरं नामसहस्रं श्रीमदहृतः ।

भक्त्याः पठन्तु सानन्दं महानन्दौककारणम् ॥ १३ ॥

इत्येतज्जिनदेवस्य जिननामसहस्रकम् ।

सर्वापराधशमनं परं भक्तिविवर्द्धनम् ॥ १४ ॥

अक्षयं त्रिषु लोकेषु सर्वस्वगैकसाधनम् ।

स्वर्गलोकैकतोपानं सर्वदुःसैकनाशनम् ॥ १५ ॥

समस्तदुःखहं सबः परं निर्वाणदायकम् ।

कामक्रोधादिनिःशेषमनोमलविशोधनम् ॥ १६ ॥

शान्तिदं पावनं नृणां महापातकनाशनम् ।

सर्वेषां प्राणिनामाशु सर्वाभिष्टफलप्रदम् ॥ १७ ॥

जराज्जाड्यप्रशमनं सर्वविद्याप्रवर्तकम् ।

राज्यदं राज्यभ्रष्टानां रोगिणां सर्वरोगहृत् ॥ १८ ॥

वन्ध्यानां सुतदं चाशु क्षीणानां जीवितप्रदम् ।

भूतप्रहविषत्वंसि श्रवणात् पठनाज्जपात् ॥ १९ ॥

इति श्रीभर्हन्नामसहस्रसमुच्चये दशमस्तप्रकाशः ॥ १० ॥

इति श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितः श्रीभर्हन्नामसहस्रसमुच्चयः ॥

[२]

तपाश्रीधर्मघोषमूरिविरचितः

श्रीजिनस्तवन ।

(संस्कृतप्राकृतभाषाभिन्नपूर्वास्तोत्रार्चः ।)

विश्वत्रयैकदर्शन ! सहस्रदर्शननतक्रम ! जिनेन्द्र ! ।

सवर्णतपत्तदंसण ! अणंतदंसण ! चिरं जयसु ॥ १ ॥

पूर्वाकृतसुकृतानां पूर्वाशीलितविशुद्धशीलानाम् ।

अविहिततवाण पुर्वि न होइ तुह दंसणं देव ! ॥ २ ॥

भवशतवृत्तमपि पापं त्वदर्शनतो विलीयते नाथ ! ।

पिंडीभूयं पि घयं दुअं जहा जलिरजलणाजो ॥ ३ ॥

समयोऽयमेव शस्यः सलक्षणोऽसौ तदहस्व्यनघम् ।

पक्खो वि सो सपक्खो जगबंघव ! दीससे जत्थ ॥ ४ ॥

द्रष्टुरदृष्टे वाञ्छा दृष्टे त्वयि नाथ ! विरहजं दुःखम् ।

इअ जइ दुहावि न सुहं तहावि तुह दंसणं होउ ॥ ५ ॥

पूर्वार्जितमुष्टतृप्तं भाविशुभनिबन्धनं हरति चैनः ।
 इमं कालयत्तयमुदयं जियाण तुह दंसणं दुल्लहं ॥ ६ ॥
 स्वामिन् ! स्वदर्शनं कुरु तथा यथा स्यात् पुनर्न तदभावः ।
 जन्धधवेयणाओ चक्रपुक्खयवेयणा दुसहा ॥ ७ ॥
 नामापि नाथ ! यस्ते वरमन्त्रसधर्मकीर्त्तयति तस्य ।
 मिच्छादंसणदोसो लहु नासइ किं पर भाणिमो ? ॥ ८ ॥
 य इति जिन ! त्वामन्यूनदर्शनाऽन्यूनदर्शनं नौति ।
 सुप्रिशुद्धदर्शनः स श्रयति सत्वरं सर्वदर्शिवम् ॥ ९ ॥

[३]

श्रीसोमप्रभमूरिप्रणीतं
 श्रीसाधारणस्तोत्रम् ।

श्रीवीतराग ! विगतस्मर ! कोपमानं
 ये त्वां समप्रजगतां जनकोपमानम् ।
 मूर्खोदये नयनगोचरमानयन्ति
 ते दुर्गतिं स्फुरदघोपरमा न यन्ति ॥ १ ॥
 पश्यन्ति शीतरुचिमण्डलसोदरं ये
 वस्त्रं प्रगे तव जिनेन्द्र ! विनिद्रनेत्राः ।
 तेषामशेषमुखनाधिपतित्वभाजां
 लोकाः कृमाब्जमवलोकितुमुत्सहन्ते ॥ २ ॥
 यः प्रातरेव नमस्तां भवदादियुग्मं
 सञ्जायते क्षितिर्जस्तिलको ललाटे ।

पुसां स एव सपदि त्रिदिवापवर्ग—

लक्ष्मीवशीकरणकौशलमाविर्भति ॥ ३ ॥

आसादयत्युदयमम्बुजबन्धुबिम्बे

सर्वज्ञ ! ये परिहृतापरशेषकृत्याः ।

आलोकयन्ति विकसन्नयनास्तदास्यं

दास्यं सुरासुरनराः प्रथयन्ति तेषाम् ॥ ४ ॥

यस्तायकं विकचपङ्कटहाभिराम—

भालोकेते वदनभीश ! निशाविरामे ।

आलोकेते स्वसमवाप्तसमीहितार्थः

कस्याप्यसौ न सुखमर्थितयाऽपरस्य ॥ ५ ॥

यः पादपद्ममुदयाचलचुम्बिबिम्बे

चण्डद्युतौ जिन ! नमस्यति तावकीनम् ।

तस्यास्तिकं भजति कामदुघा करेऽस्य

चिन्तामणिर्वसति सद्गनि कल्पवृक्षः ॥ ६ ॥

त्वत्पादपङ्कजनखाशुपयःप्रवाहे

मज्जन्ति ये त्रिभुवनैकविभो ! विभाते ।

निःशेषपातकमलोपगमो-ज्वलास्ते

मुक्त्वङ्गनाहृदयगलभतां व्रजन्ति ॥ ७ ॥

सुप्तोत्थितः प्रथममेव जिन ! त्वदीय—

मुदीक्षते वदनदर्पणमुज्ज्वलं यः ।

तस्यान्वह निखिलगङ्गलभाजनस्य

स्याचित्तितार्थघटना सुलभा जनस्य ॥ ८ ॥

सोमप्रभाचार्यमभावयन्न

पुसां तमः पद्मपाकरोति ।

विलोक्यमाने तदपि प्रभाते

तवानने नश्यति यतिराग ! ॥ ९ ॥

[४]

श्रीहरिभद्रमूरिविरचितं

साधारणजिनस्तोत्रम् ।

त्वत्सेवानिरतास्त्वदर्पितदृशस्त्वत्सङ्कथामु स्थितान्

त्वद्भक्तास्त्वदनन्यसक्तमनसस्त्वत्तो न चान्यार्थिनः ।

देवास्मांश्च रुजादिभिः परिगतानालोक्य नोपेक्षितुं

युक्तं ते पशवो यतो जिनपते ! सर्वेऽनुकम्प्यास्तव ॥१॥

त्वद्रूपैकनिरूपणप्रणयिताबन्धो दृशि त्वद्गुण-

प्रामाकर्णनरागिता करयुगे त्वत्कीर्तन वाऽपि न ।

त्वत्पादार्चनचातुरी करयुगे त्वत्कीर्तन वाऽपि न

युत्रापि त्वदुपासनव्यसनिता मा नाथ ! विश्राम्यतु ॥२॥

सर्वज्ञोऽसि विमर्शकोऽसि विदिताशेषाशयोऽसि प्रभुः

सर्वस्यापि दयान्वितोऽसि भगवस्तेनेह पूत्कुर्महे ।

अस्मान्नाथ ! हठात् त्वदेकमनसो भक्ताननाथानिव

प्रोन्मथन्त्यधिकाधिक मुनिपते ! पश्याऽऽधयो व्याधयः ॥३॥

स्यामिन् ! न प्रणतोऽसि न स्तुतिपथं नीतोऽसि नासि स्मृतो

न ध्यातोऽसि भवत्वनेन भगवन् ! स्वप्नेऽपि नाभ्यर्थितः ।

एकस्मिन्नपि नाथ । तेषु विहिते कुत्रापि जन्मान्तरे

प्रोन्मथन्ति कदाचिदेव नियतं नैवंविधा व्याधयः ॥ ४ ॥

एतानि नाथ । चटुल्यानि दुराशयानि

दुष्कृतानि रम्यविषयोपनिबन्धनानि ।

दुर्दान्तयाजिसदृशान्यविधेयभावाद्

वश्यानि मे कुरु सदैव पण्डिन्द्रियाणि ॥ ५ ॥

मूढो विवेकविकलो विधृतोर्व्याहु-

र्न त्वं शृणोषि यदहं जिन ! राखीमि ।

मां तत्र कर्मणि नियोजय येन देव !

संसारचक्रगहनं न पुनर्विशामि ॥ ६ ॥

सर्वापदां निलयमधुवमस्वतन्त्र-

मासन्नपातमविवेकमंसारमज्ञम् ।

यावच्छरीरकमिदं न विपद्यते मे

सावन्नियोजय विभो ! कुशलक्रियासु ॥ ७ ॥

अज्ञस्य मे हतविवेकमहाधनस्य

चौरैः प्रभो ! बलिभिरिन्द्रियनामधेयैः ।

संसारकूपकुहरे विनिपातितस्य

देवेश ! देहि कृपणस्य कुरावल्ग्वम् ॥ ८ ॥

दीने भोजनतत्परेऽथ कृपणे निद्राभिभूतेऽलसे

व्याधिब्याकुलिते कुभूषणस्ते धृष्टे च दुष्टे शठे ।

मिथ्यावादिनि कामकोपसहिते क्रूरे कुरूपे जडे

कारुण्यं मयि नाथ ! नाऽथ कुरूपे भावैकयुक्ते सदा ॥ ९ ॥

जाने निरक्षन्महं तव तत् स्वरूपं—

माडम्बरं परमसौ रचना रतवाय ।

भूमेः स्वभारभरभङ्गुरतां विचिन्त्य

नाकुञ्चितकैचरणं किमु लावकोऽपि ? ॥ १० ॥

निर्वाणाधृतमग्न ! भग्नमदन ! व्यालघ्नबोधावधे !

चिन्तामात्रफलोपलेन समतां व्रूतेऽत्र धन्यो जनः ।

कैनाऽप्यत्र समं न नाथ ! यदियं मुग्धा भक्तिर्मन्यते

तन्मे वीतकपाय ! सारनिकष ! क्षन्तव्यमेतत् त्वया ॥ ११ ॥

मया मार्गे मार्गे निवृत्तनिवृत्तं सम्भृतदृशा

शरण्यो नैवान्यरत्वमिदं जिन ! दृष्टः कचिदपि ।

तदन्येषां मार्गं सकलमपि हित्वा हतधियां

तवाद्गौ संलग्नो जिगमिपुरहं निर्धृतिपुरीम् ॥ १२ ॥

हे लोचने ! पश्यतमस्तनिद्रे ।

आश्चर्यभृतां गहिर्मां जिनस्य ।

न ज्ञायते ध्वंसिनिजीवलेफे

किं जीवतामेप्यति वा न वेति ? ॥ १३ ॥

अर्हन् ! जिनेन्द्र ! जितगन्ध ! तीर्थनाथ !

विष्वस्तदोष ! विषयान्तक ! वीतराग ! ।

स्वामिन् ! समुद्धृतभवोदधिमग्न विश्व !

विश्वज्ञ ! निर्धृतिरमारमणीय ! जीयाः ॥ १४ ॥

कामं कामकरालितं स्फुरदुरुक्रोधाग्निकीलेन्धनं

मायाकल्पवितुद्यमानमनसं मानाहिनाऽभ्याहतम् ।

प्रस्तं प्रस्तसमस्तविग्रहधिया लोभेन भीमेन मां

त्रायस्वोत्तमपादनं (?) जिनपते ? पादद्वयं ते श्रितम् ॥१५॥

प्रशान्तानामीक्ष ! प्रथममविधेयेषु करुणां

वितन्वानेनाहं नियतमवधूतोऽस्मि भवता ।

इदानीं त्वापन्नं जननमरणादिव्यतिकरैः

प्रसीद स्वामिन् ! मां निजपदविधेयं कुरु चिरात् ॥१६॥

त्वदीयायां स्वामिन् ! जिनवृषभ ! वाचि स्थिररुचे—

जैनस्य व्यामोहो न खलु भवति कापि विषये ।

मयि त्वेकान्तेन स्थगितहृदये मोहतमसा

महामायाजालैर्निबिडमिव नद्धो विजयते ॥ १७ ॥

प्रसीद कुरु कारुण्यमनुकम्पां विधेहि नः ।

येन शाम्यन्ति दुर्वाराः सद्य एव महारुजः ॥ १८ ॥

ये दारिद्र्योपहतवपुषो ये च दौर्भाग्यदग्धा

ये वा शत्रुव्यसनविकला ये च दौस्थ्योपतप्ता ।

ये वा केचिज्जिनवर ! भृशं पीडिता दुःखभारै—

स्तेषामेकस्त्वमसि शरणं तर्पितानामिवाम्भ ॥ १९ ॥

नान्यं स्तौमि न चार्चयामि न मनस्यारोपयाम्यर्थये

न स्वप्नेऽपि जिन ! त्वदङ्गुलिकमलद्वन्दाद्वत्तेऽन्येमि वा ।

नाथैतन्मम कुर्वतः प्रतिदिनं यत् किञ्चिदप्यरितं तद्

यन्नास्त्येव हि नारितं तत्तदपि च त्यस्यामि नैतद् व्रतम् ॥२०॥

[५]

श्रीनरचन्द्रमूरिमणीत-
सर्वजिनसाधारणस्तव : ।

सरति सरति चेत. स्तोतुमेतन्मदीयं
महित महितवृन्दैरप्यदस्त्वच्चरित्रम् ।
परम ! परमवृद्धिस्फूर्तयो मादृशा किं
त्रिदुर्त्रिदुरधुर्यास्तात ? तत्ते स्वरूपम् ॥१॥
तदपि तदपि धायाजानमुज्जागरूका
मततमततमासी भक्तिरेतां गिरं मे ।
लरगिलरिशित्वाङ्गे भूयुत पादपाली
जलदजलदरिद्रे नैति नेतः ! प्ररोहम् ॥ २ ॥
हृदयहृदयमित्या लोचयते नाम कामं
विशदविशदतापहान्तचिन्तैस्तथापि ।
तनुमतनुमहिम्नी तावका किन्तु हित्वा
विधुरविधुरभावं नैव नेतस्तनोति ॥ ३ ॥
भवद्विभवविलासास्ते जगन्नाय ! न त्वा
भनवमनव जाग्रत्यागमुत्तापयन्ति ।
वनमवनमदम्भोवाहसंवाहितश्री—
महिममहिमभानोर्भानवः किं दहन्ति ? ॥४॥
सहम ! सहपरस्त्रीनेत्रपीयूषसत्रं
समव समवगाढः कोऽस्ति धन्यस्त्वदन्यः ।

सरासि सरसिजौघः सास्सौरम्यगेहं

मलिनमलिनमुच्चैर्वञ्चयेत् किं कदाचित् १ ॥५॥

यमनियमानिकेते किं त्वयि स्फूर्जमाने

मनासि मनसिजस्य स्फूर्तिरुत्कीर्तनीया ।

पतति पतति सर्पदर्पसर्पान्तकाले

विपमविपमहिम्नां कः प्रकाशो जिनेश ! ॥ ६ ॥

हरसि हरसिताभिः मृत्रितज्जानलक्ष्म्या

नयन ! नयनभाभिलातरज्ञानपङ्कम् ।

तमसि तमसितिन्ना लोकमाक्रान्तामिन्दुः

करनिकरनिपातैः किं न शुभीकरोति ? ॥७॥

नवरनवरवासौकस्यदोषान्धकारे

दनवदनवलक्षा देशनोर्वी मुदे स्यात् ।

विधुतविधुतनुचा शारदी पौर्णमासी

वनपवनपरीता मोदयत्येव देव ! ॥ ८ ॥

नयविनयविवेका (या) स्वद्वचःपावितानां

न मदनमदमोहैर्म्हानिमायान्ति नेत ! ।

तिरयति रयमुच्चैर्लोचनालोकलक्ष्म्या

रचिकरविकलानामन्धकारप्रचारः ॥ ९ ॥

भवति भवतितीर्पुर्नाथ ! नाभव्यजन्तु-

र्वत ततततवाचाऽप्यन कस्तेऽपराधः ? ।

धुरि मधुरिमगात्रां नूनचूताङ्गुरास्ते

कमपि कमपि वाणीसौरभं लम्भयन्ति ॥ १० ॥

सममसममहोभिरवद्गुणैः सिद्धिवध्वा

सनरस 'नरचन्द्रः' कारित्वा वाचां विलासः ।

दिशमदिशमरुद्धश्रद्धया किञ्चिदेना—

मल ममलमतिन्वस्तर्कयिवा तथापि ॥ ११ ॥

[६]

सर्वजिनस्तवः ।

कला^१ भवन्त सकला भवन्तं कला भवन्तं सुतप कृपाया ।
 कला भवन्तं हितवृद्धयेवि कला भवन्तं जिन ! जेतुमीडे ॥१॥
 नागारमायासमयं विमुच्या— ऽनागा रमाया मय नाम पद्मौ (?) ।
 नागारमाया पवने मुने ! त्वां ऽनागारमायाति कृती शरण्यम् ॥२॥
 मन्दारमालासुरभीरुदेहे मन्दारमालाभद्रशो न भावाः ।
 मन्दारमालानभुजो भर्जस्त्वाम् ॥३॥
 समा नपापा भविनोऽश्महेम समान पापाय विपक्षलोपिन् । ।
 समान पापा चरणान् विवेका समान पापा सुमत. पुनर्नो ॥४॥
 भावारमानन्त्यमितं हरन्तं भावारमानन्दकरं धरन्तम् ।
 भावा रमानङ्गमयाः शुभा नु भावारमानन्दुरधीश ! न त्वाम् ॥५॥
 पद्मा नवा तामसमेव्यभिव्या— पद्मानवा तापकरं धरन्तम् ।
 पद्मा नवाताप्रपदौ च दीता पद्मानवाता व्यथपध्यधस्ते ॥६॥
 शमो दया तामस शान्तसर्वा शमोदया तार मनङ्गनाशे ।
 शमो दया दारपरं समेते शमोदया तापदसम्पदा माम् ॥७॥

सदा भवारातिभिदे ननेन्द्र ! सदाभवारागवशी कृतीस्त्वाम् ।

सदा भवाराङ्ग न पापिनः स्वः सदाभवाराद्भुतहारयामे ॥८॥

सदाऽगमं ते वितसंविदुल्ल— सदागमं तेज इवाऽत्र मूर्त्तम् ।

सदा गमन्तं शरणं वरेण्य— सदा गमं तेन सुखी भवेयम् ॥९॥

महायमानं जन भाव भास्व— न्महायमानं गतिदे नमस्ते ।

महायमानं हरतेऽत्र भावा— महायमानन्दपदाय कुर्वे ॥१०॥

एवमीश ! मयका बहुभावा—

देव सुन्दरगुणाम्बुसमुद्र ! ।

संस्तुतो जिन ! पदाम्बुजसेवा—

मेय मे वितनु विघ्ननमस्य ! ॥११॥

[७]

साधारणजिनस्तवनम् ।

प्रातिहार्यकलितासनशोभं

त्वां स्तुवे जिनपते ! जितलोभम् ।

वीतराग ! विगतान्तरोगं

सूषदिष्टशिवकारणयोगम् ॥१॥

योजनक्षितिषु विस्तृतशास्त्रो

भात्यशोकतरुष तवेश ! ।

उल्लसत्परिमल परितोऽयं

पञ्चवर्णकुसुमप्रफग्ध ॥२॥

सर्वजन्तुमुगमा जिन ! पञ्च—

त्रिंशददमुत्तगुणा तव वाणी ।

इन्दुयुन्दविमला चमराली

शोभते तव शुभोमयतश्च ॥३॥

विष्टपत्रयगरिष्ट ! वरिष्ठं

सिंहविष्टरमधिष्ठितवास्वम् ।

द्वादशार्कनुलितामलमासं

भाति मण्डलमिदं तव शृष्टे ॥४॥

दुन्दुभिर्दिवि परस्तव दिव्यो

दं प्रनीति मधुरोद्गुरवोप ।

आतपत्रविततत्रितयं तु

शोभते शिरसि ते जगदीश ! ॥५॥

इयमिष्टुत्तगुण. शमसिन्धो !

वीतराग ! भुवनत्रयबन्धो ! ।

वासवान्वित ! वशीकृतमुक्तिं

देहि मे निजपदा वयभक्तिम् ॥६॥

[८]

श्रीकनकप्रभसूरिसन्दब्धः

(८) साधारणजिनस्तवः ।

जयति जङ्गमकल्पमहीरुहो

जयति दुःखमहाणर्वतारक ।

जयति विश्वसनावनदीपको

जयति भूतलशीतरुचिर्जिनः ॥१॥

जयति कोपदवानलनीरदो	जयति मानमहीरुहकुञ्जरः ।
जयति कूटकुडङ्गिहिमागमो	जयति लोभमहोदाधिमन्दरः ॥२॥
विजयते जगदेकविलोचनो	विजयते निरुपाधिकबान्धवः ।
विजयते भवरोगीचिकित्सको	विजयते शिवपत्तनपण्डितः ॥३॥
जयति मारविकारनिशाकर-	प्रसरसंवरणैकदिवाकरः ।
जयति संसृत्तिकाननसम्भ्रम-	भ्रमणास्त्रिजनेकसुधासरः ॥४॥
भविकमानसहंसविलासभू-	नयनचापलोभमहौषधम् ।
सुभगतासुभगं करुणाशरं	विजयते भुवनाधिपतेर्वपुः ॥५॥
अमरदानवमानयनायक-	अमरराजिविराजिषदाम्बुज ।
जयति रत्नगणैरिव सागरः	परिगतो विविधातिशयै प्रभुः ॥६॥
विषयपङ्क्तिमोहजलोद्भूतसद-	बहुलरागतरङ्गभराकुले ।
विजयते विपुले भवपल्वले	कमलमेकमहो जिनपुङ्गवः ॥७॥
शमनिधेः कट लोचनचारुता	जिनपतेर्वपुः मुखचन्द्रमाः ।
अहह धैर्यगुरोर्हृदयस्थली-	भुवनभर्तुरहो भुजवैभवम् ॥८॥

देवोऽष्टादशदोषवर्जितवपुः सत्प्रातिहार्यश्रियं
विभ्राणोऽष्टविधान् वहन्तिशयांस्तांस्तार्थसुखिंशतम् ।

पञ्चत्रिंशदुदारवागतिशयो नीलान्जमुक्ता जया-
कालिन्दी कनकप्रभो विजयते विश्वाधिपः सर्वविद् ॥९॥

॥ सं० १४८१ वर्षे महा सुदि १५ शुक्लेऽलेखि ॥

[९]

सर्वजिनस्तवः ।

जिनपते ! द्रुतमिन्द्रियविप्लवं दमवतामवतामवतारणम् ।
 वितनुपे भववारिधितोऽन्वहं सकल्या कल्या कल्याकया ॥१॥
 तत्र सनातनसिद्धिसमागमं विनयतो नयतो न यतो जनम् ।
 जिनपते ! सविषेकमुदित्वराधिकमला कमला कमलासयेत् ॥२॥
 भवविष्टद्विष्टते कमलागमो जिनमतो नमतो न मतो मम ।
 न रतिदाऽमरमूरुहकामधुरू सुरमणीरमणीयता ॥३॥
 किल यश शशिनि प्रसृते गसी नरकतारकतारकतामित ।
 व्रजति शोपमतोऽपि महानहो विभवतो भवतो भवतोयधि ॥४॥
 न मनसो मम येन जिनेश ! ते रसमय समय समयत्यसौ ।
 जगद्भेदि विभाव्य तत् क्षणादुपरता परता परतापकृत् ॥५॥
 त्वयि बभूव जिनेश्वर ! भास्वती शममता ममता मम तादृशी ।
 यतिपते ! तदपि कियते न किं शुभवता भवता भवतारणम् ॥६॥
 भवति यो जिननाथ ! मनः शमाञ्चित ! नुते तनुते तनुतेजसि ।
 किमिव नो भविनस्तमतां सुखप्रसविता सविता सवितारयेत् ॥७॥
 परमया रमया रमयात् तवाङ्घ्रिकमलं कमलं कमलम्भयम् ।
 न नतमानत मानतमां नमन् वरविभारविभारविभासुर ! ॥८॥
 जमरसागरसामरनिर्मिता जिन ! नुतिर्ननु तिग्मरुचेर्यथा ।
 रुचिरसौ चिरसौख्यपदप्रदा निहतमोहतमोरपुवीर ! मे ॥९॥

[१०]

श्रीभावदेवसूरिसिन्धुः

केवलाक्षरमय

श्रीजिनस्तवः ।

अनवरतनमरनरवरशतनतपदकमलयमल ! मलदलन ! ।
 अनपशदचरणचयमय ! ततरभरधरणधवल ! जय ॥१॥
 जय सरसवचनवशजन ! समधन ! सदवयवसरलकरचरण ! ।
 जलजदलनयन ! गतमल ! शशधरवरवदन ! गजगमन ! ॥२॥
 जय सुदय ! सनय ! भवदवकवलन [शमन] नवजलदसमयसम ! ।
 अचलवल ! सकलभयहर ! शमदमलयभवन ! जगदवन ! ॥३॥
 अदमत्तमकरणगजगणखरतरखरनखरनखरभवधरण ! ।
 अवतमसमसममधमयमपहर मम समयतपनपद ! ॥४॥
 हतसततभवजगमचर मते कर लसदभय दहन कमनग ! ।
 अपनय मम भवरसभरमशरणजनशरण ! गतमरण ! ॥५॥
 असदयवशभवदवकरगतरसदलपटलहरणखरपवन ! ।
 मम वचनमनसमहमहरवतर कनकनगवदतरल ! ॥६॥
 जनमथनमदनयनमदफणधरगरलदरदमनपतगवर ! ।
 हतशकलमय मम जननजलगतलवणकणवदमलय ॥७॥
 नमदमलनयनकजवनदशशतकरबहुलगहनभवदहन ! ।
 अकरणगमपरबलरणजयभट ! जय परमपदसदन ! ॥८॥

इति भक्तिरचितकेवल—

विमलाक्षरमालया जिनाधीश !

शुभ ' भावदेव ' सूरि—

स्तुत ! केवलमक्षरं देहि ॥ ४ ॥

[११]

श्रीसोमप्रभाचार्यविनिर्मितम्
श्रीजिनस्तवनम् ।

व्यधित साधितसाधुतपाः कृपां शमधनामधनाशकरीं च यः
तमविरामविराद्धमनोभवं जिनमभानममानगुणं स्तुवे ॥ १ ॥
विभयदं भवदद्विसरोरुहं नमति यो मतियोगपरः प्रभो ! ।

स हृतमोहतमो गतमत्सरः समतया मतया परिभ्यते ॥ २ ॥
जिन ! तवाऽऽनतवासवसंहते ! सुवनपावन ! पादपयोरुहे ।
कलितयालितया समवाप्यते शमधुरा मधुरा मधुवज्रनैः ॥ ३ ॥
शुभवतो भवतो वचसि श्रुते शमदमे भदमेघसमीरणे ।
अवमतां वमतां भविनां विभो ! परमते रमते न मनाग् मनः ॥ ४ ॥

दममता ममतामयभावनावनधनाधन ! नाथ ! तवागमात् ।
मम भवामभवा सपदि क्षयं विषदवाप दवानलसोदरा ॥ ५ ॥
विमलक्रोमलक्रोफनदारुणक्रमतलो मतलोभहतिर्जिनः ।
रुचितताचितताररदः सतामवमभावमभाग्यपदं हतात् ॥ ६ ॥

भवशतावशतार्तधुरासुरवजनतो जनतोपकरः प्रभुः ।
स्मरविकारविकाशविबन्धकः सममता मम ना जयतादधम् ॥ ७ ॥
घनतपा नतपाकरिपुर्जिनो विधुरसिन्धुरसिंहसहोदरः ।
विषमदोषमदोत्खननक्षमः शममयो मम योगमतिं क्रियात् ॥ ८ ॥
शुभवचा भवचारकमोचनः समदयो मदयोधजयी जिनः ।
मदनसूदनसूचितविक्रमः प्रवरसंवरसन्ततये स्तुवे ॥ ९ ॥

सोमप्रभाचार्यमभावनाथ

यदृच्छया सञ्चरते न यत् ।

तत्रापि लब्धप्रसरं लभन्ते

ज्ञानं भवन्तं भविनः स्तुवन्तः ॥ १० ॥

[१२]

शान्तावेषापराभिषानं

साधारणजिनस्तवनम् ।

शान्तो वेषः शमसुखफलाः श्रोतृगम्या गिरस्ते

कान्तं रूपं व्यसनिषु दया साधुषु प्रेम शुभ्रम् ।

इत्थम्भूते हितकृतपतेस्त्वय्यसङ्गा विबोधे

प्रेमस्थाने किमिति कृपणा द्वेषमुत्पादयन्ति ॥ १ ॥

अतिशयवती सर्वा चेष्टा वचो हृदयङ्गमं

शमसुखफलं प्राप्तौ धर्मं स्फुटं शुभसंश्रयम् ।

मनासि करुणा स्फीता रूपं परं नयनामृतं

किमिति मुमते ! त्वय्यन्यं स्यात् प्रसादकरं सताम् ॥ २ ॥

निरस्तदोषेऽपि तर्वाव वत्सले कृपाग्निनि त्रातारि सौम्यदर्शने ।

हितोन्मुखे त्वय्यपि ये पराङ्मुखाः पराङ्मुखास्ते ननु सर्वसम्पदाम् ॥ ३ ॥

सर्वसत्त्वहितकारिणि नाथे न प्रसीदति मनस्त्वयि यस्य ।

मानुषाद्यतिरिक्तस्त्वमूर्तेरन्तरं किमिह तस्य पशोर्वा ? ॥ ४ ॥

त्वयि कारुणिके न यस्य भक्तिर्जगदभ्युद्धरणोद्यतस्वभावे ।

नहि तेन समोऽधमः पृथिव्यामथवा नाथ ! न भाजनं गुणानाम् ॥ ५ ॥

एवंविधे शास्तारि वीतदोषे महाकृपालौ परमार्थवैधे ।

मध्यस्थभावोऽपि हि शोच्य एव प्रद्वेषद्वेषे क एष वादः ? ॥६॥

न तानि चक्षूंषि न यैर्निरिह्यसे न तानि चेतांसि न यैर्विचिन्त्यसे ।

न ता गिरो या न वदन्ति ते गुणान् ते गुणान् येन भवन्तमाश्रिता ॥७॥

तच्चक्षुर्दृश्यसे येन तन्मनो येन चिन्त्यसे ।

सज्जनानन्दजननी सा बाणी स्तूयसे यया ॥८॥

न तव यान्ति जिनेन्द्र । गुणा मिति

मम तु शक्तिरुपैति परिक्षयम् ।

,निगदितैर्बहुभिः, क्रिसिद्धारैः—

स्परिमाणगुणोऽसि नमोऽस्तु ते ॥ ९ ॥

[१३]

वायटगच्छीयश्रीअमरचन्द्रमूर्तिमाश्रितम्

पञ्चघर्गपरिहारमयं

साधारणाजिनस्तवनम् ।

(पञ्चानन्दमहाकाव्यमध्यगतम्)

अमुपदुष्टवृत्तम् ।

संसारसारं शैवश्रीसरसीसरसीरुहम् ।

ऋषीश्वरं वृषावासं श्रेयसां संश्रयं श्रेये ॥ १ ॥

सुरावासश्रिया स्वैरं स सर्वसहया सह ।

आशा यशःशशी यस्य सहासाः सहसाश्रयत् ॥२॥

गुणम् ।

वृपेशं रोषविषयवैरिशोपरसैर्वरम् ।

उपाह सायवेलासु सेवेयाऽहं लवे लवे ॥ ३ ॥

श्रेय श्रीवाहिवलयशाल ! शीललयाश्रय ! ।

उर्वाशेस्वरसेव्याऽसि रसावासववासवै ॥ ४ ॥

रसाशीर्विषयिष्वस्वविहायस्तु शिवाश्रय !

अवार्यवीर्यसूर्योऽसि वसुराशिविलाससू ॥ ५ ॥

संसारवैरिवैरस्यावसायहर ! संहर !

अहोऽरिवारं विश्वस्य श्रेय.श्रीशर्वरीश्वर ॥ ६ ॥

अशरीरारिसंहारहर्पसंहर्पसाहस ! ।

विश्वविश्वेश ! विश्रीयसर्वाहो विसं हर ॥ ७ ॥

पञ्चवर्गरहितामिमां स्तुतिं

पिष्टपञ्चविषया पठन्ति ये ।

पञ्च पञ्चिन्महाव्रता ध्रुवं

पञ्चमी गतिमवाप्नुवन्ति ते ॥ ८ ॥

[१४]

परमात्मपट्त्रिशिका ।

सत्त्वेषु मैत्रीं गुणिषु प्रमोदं छिद्येषु जीवेषु कृपापरत्वम् ।

मध्यस्थभावं विपरीतवृत्तौ सदा ममान्मा विदधातु देव ! ॥१॥

शरीरतः कर्तुमनन्तशक्तिं विभिन्नमात्मानमपास्तदोषम् ।

जिनेन्द्र ! कोषादिव खड्गयाष्टिं तव प्रसादेन ममास्तु शक्ति ॥२॥

दुःखे सुखे वैरिणि बन्धुवर्गे योगे वियोगे भवने वने वा ।

निरावृत्ताशेषममत्वबुद्धेः समं मनो गेऽस्तु सदापि नाथ ॥३॥

मुनीश ! लीनाविव कीलिताविव स्थिरैर्निग्वाताविव विम्बिताविव ।

पादौ त्वदीयौ मम तिष्ठतां सदा तमो धुनानौ हृदि दीपकाविव ॥४॥

एकेन्द्रियाया यदि देव ! देहिन् प्रमादिना सञ्चरता यतस्ततः ।

क्षता विभिन्ना मलिता निपीडिता ममास्तु मिथ्या दुरनुष्ठितं तदा ॥५॥

मुक्तिमार्गप्रतिकूलवर्तिना मया कपायाक्षवशेन दुर्धिया ।

चारिष्यशुद्धेर्यदकारि लोपनं तदस्तु मिथ्या मम दुष्कृतं प्रभो ॥६॥

यिनिन्दनालोचनगर्हणैरहं मनोवच कायरूपायनिर्मितम् ।

निहन्मि पापं भयदुःखकारणं भिषग् विषं मन्त्रगुणैरिवाखिलम् ॥७॥

अतिक्रमं यं यमपि व्यतिक्रमं जिनातिचारं स्वचरित्रकर्मणः ।

व्यधामनाचारमपि प्रमादतः प्रतिक्रमं तरय करोमि शुद्धये ॥८॥

क्षितिं मनःशुद्धिविधेरतिक्रमं व्यतिक्रमं शीलवृतेर्यिलङ्घनम् ।

प्रभोऽतिचारं विषयेषु वर्तनं वदन्त्यनाचारमिहातिशक्तिताम् ॥९॥

यदर्थमात्रापदयाक्यहीनं मया प्रमादादिह किञ्चनोक्तम् ।

तन्मे क्षमत्वा विदधातु देवी सरस्वती केवलबोधलब्धिम् ॥१०॥

बोधिः समाधिः परिणामबुद्धिः स्वात्मोपलब्धिः शिवसौख्यसिद्धिः ।

चिन्तामणिं चिन्तितवस्तुदाने त्वां वन्दमानस्य ममाऽस्तु देव ॥११॥

यः स्मर्यते सर्वमुनीन्द्रवृन्दैर्यः स्तूयते सर्वनरामरेन्दैः ।

यो गीयते वेदपुराणशास्त्रैः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥१२॥

यो दर्शनज्ञानमुखस्त्वभावः समस्तसंसारविकारबाह्यः ।

समाधिगम्यः परमात्मसञ्ज्ञः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥१३॥

निपृदते यो भवदुःखजालं निरीक्षते यो जगदन्तरालम् ।
 अन्तर्गतो येऽग्निः निरीक्षणीयः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १४ ॥
 विमुक्तिमार्गप्रतिपादको यो यो जन्ममृत्युव्यसनव्यतीतः ।
 त्रिलोकलोकीविकलोऽकलङ्कः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १५ ॥
 क्रोडीकृताशेषशरीरविर्गा रागादयो यस्य न सन्ति दोषाः ।
 निरीन्द्रियो ज्ञानमयोऽनपायः स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १६ ॥
 यो व्यापको विश्वजनीनवृत्तिः सिद्धो विबुद्धो ध्रुवकर्मबन्ध ।
 ध्यातो धुनीते सकलं विकारं स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ १७ ॥
 न स्पृश्यते कर्मकलङ्कदोषैर्यो ध्यान्तसङ्घैरिव तिग्मरश्मि ।
 निरञ्जन नित्यमनन्तमेकं त देवमातं शरणं प्रपद्ये ॥ १८ ॥
 विभासते यत्र मरीचिमाली न विद्यमाने भुवनाधिमासी ।
 स्वात्मस्थितं बोधमयप्रकाशं त देवमातं शरणं प्रपद्ये ॥ १९ ॥
 विलोक्यमाने सति यत्र विश्वं विलोक्यते स्पष्टमिदं विविक्तम् ।
 शुद्धं शिवं शान्तमनाद्यनन्तं तं देवमातं शरणं प्रपद्ये ॥ २० ॥
 येन क्षता मन्मथ-मान-मूर्च्छा-विपाद-निद्रा-भय-शोक-चिन्ताः ।
 क्षयानलेनेव तत्प्रपञ्चस्तं देवदेवं शरणं प्रपद्ये ॥ २१ ॥
 न संस्तरोऽश्मा न तृणं न मेदिनी विधानतो नो फलकं विनिर्मितम् ।
 यतेर्निरस्ताक्षकपायविद्विष मुधीभिरात्मैव सुनिर्मले मतः ॥ २२ ॥
 न संस्तरो भद्रसमाधिसाधनं न लोकपूजा न च सङ्घमीलनम् ।
 यतस्ततो ध्यानरतो भवानेशं विमुच्य सर्वामपि बाह्यासनाम् ॥ २३ ॥
 न सन्ति बाह्या मम केचनाऽर्था भवामि तेषां न कदाचनाहम् ।
 इत्थं विनिश्चिय विमुच्य बाह्यं स्वस्थ सदा त्वं भव भद्र ! मुक्तौ ॥ २४ ॥

आत्मानमात्मन्यवलोकमानस्त्वं दर्शनज्ञानमयं विदुर्द्धः ।

एकाग्रचित्तः खलु यत्र तत्र स्थितोऽपि साधो । लभसे समाधिम् ॥ २५ ॥

एकः सदा शाश्वतिको ममात्मा विनिर्मलेश्चाधिगमस्वभावः ।

बहिर्भवाः सन्ति परे समस्ता न शाश्वताः कर्मगवाः स्वकीयाः ॥ २६ ॥

यस्यास्ति नैक्यं वपुषाऽपि सार्द्धं तस्यास्ति किं पुत्रकलत्रमित्रैः ।

पृथक्कृते चर्मणि रोमकूपाः कुतो हि तिष्ठन्ति शरीरमध्ये ? ॥ २७ ॥

संयोगतो दुःखमनेकमेदं यतोऽदनुते जन्मवने शरीरी ।

तत्तद्विधाऽसौ परिवर्जनीयो यियासुना निर्वृतिमात्मन्यनिताम् ॥ २८ ॥

सर्वं निराकृत्य विकल्पजालं संसारकान्तारनिपातहेतुम् ।

विविक्तमात्मानमवेक्षमाणो निर्लायसे त्वं परमात्मतत्त्वे ॥ २९ ॥

स्वयं कृतं कर्म यदात्मना पुरा फलं तदीयं लभते शुभाशुभम् ।

परेण दत्तं यदि लभ्यते स्फुटं स्वयं कृतं कर्म निरर्थकं तदा ॥ ३० ॥

निजार्जितं कर्म विहाय देहिनो न कोऽपि कस्यापि ददाति किञ्चन ।

विचारयन्नेवमनन्यमानसः परो ददातीति विमुञ्च शेमुषीम् ॥ ३१ ॥

इति द्वात्रिंशत्ता वृत्तः परमात्मानमीक्षते ।

अनन्यगतचेतस्को बाल्यसौ पदमव्ययम् ॥ ३२ ॥

यै परमात्माऽमितगतिविद्यः सर्वविविक्तो भृशमनवधः ।

शाश्वदधीतो मनसि लभन्ते मुक्तिनिकेतं विभवजरं ते ॥ ३३ ॥

सुरिविरचितम्] देवपत्तननिवासि-जिनस्तवनम् (३५)

[१५]

श्रीविजयप्रभसूरीयम्

श्रीदेवपत्तननिवासि-जिनस्तवनम् ।

नतनाकिनिकायनरप्रमदं प्रमदप्रकरप्रसरन्महिमम् ।
महिमण्डलमण्डनमात्महितं महितं जगता महताऽसुमता ॥ १ ॥
सुमतिप्रदमुत्कुटमोहमहातमहानिकृते तरणे. किरणम् ।
किरणं जनवन्धितदेवमणेर्भनसा श्रमणैर्विहितस्मरणम् ॥ २ ॥
स्मरणप्रवणं स्मरशूलभृतोऽभृत विश्वमसङ्ख्ययशःप्रसरैः ।
प्रसरत्कलिकालमुकल्पतरुं तरुणीजनगीतगुणं भविनाम् ॥ ३ ॥
भवनाशकरं करणानिलयं लयश्रीनमनोभवकायरुचम् ।
रुचिराननतर्जितचन्द्रमसमसमञ्जसजन्ममनोजकरम् ॥ ४ ॥
करणद्विपमारणहस्तिरिपुं रिपुमित्रसमेक्षणमिष्टपरम् ।
परमार्हतपूजितपत्कमलं मल्वर्जितकीर्तितरङ्गभरम् ॥ ५ ॥
भरणीपतिनिर्भयशर्मददं मददन्तिविभेदनकेशरिणम् ।
रणमुक्तमनुं नुत पारगतं गतमन्सरमात्मनि भव्यजनाः ! ॥ ६ ॥

इत्थं श्रीविजयप्रभ-

सूरीश्वरसिद्धिदो जिनो जीयात् ।

देवकपत्तनवासी

स्तुतो मया सुधनवृद्धिकरः ॥ ७ ॥

[१६]

श्रीमहीमेरुमुनिप्रणीता
जिनस्तुतिपञ्चाशिका ।

(क्रियागुप्ता)

सकलसुरेश्वरमुख्या विबुधाः सुविशुद्धबुद्धिनिधयोऽपि ।
 स्तवनं तीर्थाधिपते ! 'जिनेश ! ते नैव कर्तुमिह ॥ १ ॥
 इति जानन्नपि नित्यं तथाप्यहं मुग्धमानसः पवितुम् ।
 'विनयी हे जिनराज ! स्तवनमिषाचे निर्जा जिहाम् ॥ २ ॥
 मन्ये न सर्वशाले तव वृत्तं विबुधवर्ण्यमानमिह ।
 पुण्यप्रभृतगुरुतरमहिमाऽतिक्रान्तसकलसुरम् ॥ ३ ॥
 स्तुतिवादीक्षेऽर्मकरध्वजं जिन ! त्वां सुरेशसंसेव्यम् ।
 समवसृतिमध्यभाजं संसृतिहरणं कदा मोदात् ? ॥ ४ ॥
 तत्त्वतरुजलदधारासासितभूवलय ! भव्यजनवाराः ।
 अतिशयसमूहशाली नाथ ! भवांश्चरणगुणपाली ॥ ५ ॥
 सरल ! ससार ! सलक्षण ! संसारासारतां समधिगत्य ।
 सर्वज्ञ ! सर्वसङ्गे भगवन् भवानभावाय ॥ ६ ॥
 संसारवारिराशिं विषमतरं दुस्तरं च जिनराज ! ।
 विदभासिततारमुखं लब्ध्वा वैराग्यमत्र भवान् ॥ ७ ॥

१ हे जिन ! ईशते । २ विनयी ईहे । ३ गुरुतरमहि माति ।
 ४ ईक्षे । ५ नाथ-पालय । ६ ससार । ७ तत्तार-वीर्णवान्,
 सुख क्रियाविनोपणम् ।

भाषितशुचिसत्यागं अदितोदितधाम ! सद्गुणधाम ! ।
 कृत्वा कर्मेनिगसं दूरीकृतदुःखभववासम् ॥ ८ ॥
 निर्जितमनोज्ञ ! हरोऽम्बलगुणमण्डल ! विशालस्तम्भाल ! ।
 कृपया भावारिभय भविनां भूमौ भवानेव ॥ ९ ॥
 अष्टविधकर्मरोगापनोदविशदागंद सदा विभूद ।
 त्वमविपद जन्तूना हितेऽद्या शुद्धसिद्धान्तम् ॥ १० ॥
 शशिशोभमानसाधितं यशोऽतिघवलीकृतावनीवल्लय ।
 नि शेषजन्तुकृणा निष्कारणवत्सलोऽत्र भवान् ॥ ११ ॥
 कनकविराजित्तोचे सुरनरतिर्यग्विजातसद्भोचे ।
 भवतेश ! समुवसरणे द्वेधा धर्मो धराभरणे ! ॥ १२ ॥
 न कदा करुणाम्बुनिधे रजनीश ! परोपकारिता भवत ।
 विद्रुतेह यथा तपनात् प्रकाशिता विश्वविश्वहिता ॥ १३ ॥
 उज्जितसंसृतदोषे पापिन्यपि जन्तुपुण्यमतिपोषे ।
 मैत्र्याऽपरत्र रोषे निरीक्षिते भवति कृततोषे ॥ १४ ॥
 ननु निर्ममे त्वदीये हृदये जिन ! वेदि मुदितया वास ।
 मित्रामित्रेषु यतस्त्वमेकरूप सदा विदित ॥ १५ ॥
 शिवपदसाधनविहितादरस्य भवतस्तप समाचरत ।
 हृदये सङ्क्रान्तिमये स्थान न कदापि रोषेण ॥ १६ ॥

१ अगम । २ जहार उज्ज्वल० । ३ अगद—अधीकधः ४

अधित—अदधात् । ५ उचे—अवादि । ६ करुणाम्बुधे हे ईश ! अजनि ।

७ स्यादौ सप्तमी स्यादौ वर्तमाना । ८ निर्ममे—ममत्वरहिते, क्रिया-

पदपक्षे निर्ममे—निर्मितवान् । ९ अये इति क्रियापदम् ।

दुःसहसुरनरतिर्यक्कृतोपसर्गावली त्वया त्रेधा ।
 विश्वे क्षमीश ! सम्यक् सिद्धिसुखात्वादरसिकेण ॥ १७ ॥
 दुर्जनजनेन लपितं दुर्वचनं श्रवणशूलसदृशमपि ।
 भवता सुरपतिविहितस्तुतितुल्यममानिमुनिमुख्य ! ॥ १८ ॥
 भव्यजननयनकैरववने विकाशं सदा ददानेन ।
 चन्द्रोपमितिर्भवतासितेन युक्तं जगन्नाथः ॥ १९ ॥
 विषयमतिविषमरजनीविनाशमनिशं वितन्वता भवता ।
 रवितोऽधिकेन लोके भावि ख्यातिप्रतापेन ॥ २० ॥
 भव्यविभारोचिष्णुर्निशकरिष्णुर्भवं भयोपेतम् ।
 एकस्त्वमेव संवरमिन्द्रियजयसम्भवं सत्यम् ॥ २१ ॥
 चित्रं विशददयास्थः क्षमावतां मुख्यतां सदैव दधत् ।
 सकलं भावारिखुलं नाथ ! त्वं त्रिभुवने विदितः ॥ २२ ॥
 अमृतरसादपि समधिकरसं विशेषादशेषशान्तरसम् ।
 नक्तं दिवापि चित्रं त्वं न सदा सार्वधानं जिन ! ॥ २३ ॥
 ननु नव्यरम्यरञ्जितसुरनन्यपद ! प्रभावतो भवतः ।
 आजन्मजातवैराचित्रं तिर्यग्गणेनापि ॥ २४ ॥
 विदितचस्त्रिषु रहो मुख्यां के के न विषयजं सौख्यम् ।
 जिनवर ! भवता तु जने तत् त्यक्तं विषमिवाऽवेत्य ॥ २५ ॥

१ अक्षमि हे ईश ! । २ अमानि । ३ तेन-भवता चन्द्रोप-
 मिति, युक्तं जगन्नाथः असि । ४ अभावि इति क्रियापदम् ।
 ५ असौ एव सदा न न अघातः-अदधः । ६ आपि क्रियापदम् ।

दोषैरष्टादशभिर्नाथ ! मनस्ते मलीमलं न जने ।
 समतो नितरां क्षालितकर्ममलत्वात् कदाचिदपि ॥ २६ ॥
 इह ते विशेदाचाराचरणपरस्य प्रभो ! मनो न मनाक् ।
 संवेगसावधानं कदापि पञ्चप्रमादेषु ॥ २७ ॥
 हरिहरमुख्या देवा जिन ! विख्याता जगत्त्रये सन्तु
 त्वय्येव परं प्रफटं दृश्यतैया वीतरागत्वम् ॥ २८ ॥
 परिनिघ्ननूपे देदीप्यमानचरणे मुभक्तिरिह भवति ।
 येन जिनेश्वर ! सत्या दुःप्राप्ता मुक्तिरपि तेन ॥ २९ ॥
 प्रकटितमुख ! फलिकाले लयालयं शमरसं जने योऽत्र ।
 स तव प्रसादविशदः परमां पुष्टिं जगामैवम् ॥ ३० ॥
 ये परमार्युरमायं तव शासनयानपात्रमतिनिविडम् ।
 ते तैलतारतरं भवजलधिं लीलया लोके ॥ ३१ ॥
 ये दुर्गतिभयभीता नैव विकारेषु मानसं स्वीयम् ।
 लब्ध्वा ते जिन ! बचनं ते धन्याः शिवपुरं प्राप्ताः ॥ ३२ ॥
 या भवमतयो^१ धुर्या मोहबले मुख्यतां क्षमाधीश ! ।
 तास्तत्त्वज्ञस्तरसा तवाज्ञया वर्जिताः सततम् ॥ ३३ ॥
 कामाग्निं जलद ! दुर्बलदुःस्वक्षेप्येषु ये कपायेषु ।
 चित्तप्रसरं न जनास्ते वसुधायां तवादेश्याः ॥ ३४ ॥

१ न भकृत । २ अविशत-प्रविष्टम् । ३ आ-समन्तात् दृश्यते ।

४ भवति । ५ जगाम । ६ भयुः-जम्बुः ७ तेषः-तीर्णवन्तः । ८

भद्रुः-दत्तवन्तः । ९ भयुः । १० दद्रुः-दत्तवन्तः ।

यः परमविभाव ! सदानन्दमये तव मते ह्यकम्पमतिः ।
 तस्य जिनेश्वर ! विश्वे न दुर्लभा शिवपदावामिः ॥३५॥
 यः किल निर्मलमनसाऽस्मेरदेवममाय ! निर्ममाधीश ! ।
 तव नाम महामन्त्रं समीहितं करगतं तस्य ॥३६॥
 यः श्रीजिनेन्द्र ! मिथ्यामतिमुदितो मानसे नवक्रोधात् ।
 शुभवाति भवति द्वेषं नहि भवति स भव्यताशाली ॥३७॥
 सद्भ्याव्यतीतनवनयमवसम्भूतानि पापकर्माणि ।
 तव शिवकर ! सद्भ्यानाजिनीतिभक्तिप्रसक्ता मा ॥३८॥
 तापं पापं च जने समन्ततः सन्ततं निरस्यन्ती ।
 तव वागविबुद्धेर्गङ्गाबोदीन्द्रवर्ण्यतम ! ॥३९॥
 तादृक्षसमवसरणं भवभयहरणं जगत्त्रयीशरणम् ।
 न तव पुरा के भव्या दृष्ट्वा पुरतः परानन्दम् ? ॥४०॥
 भक्त्या धाम मनोरमपुरनिर्मितमवसरणं रुद्धिवरम् ।
 हृदये भवन्तमीशं न वयं मिथ्यात्वमतिमूढाः ॥४१॥
 सुरतरुरिह तव चरितं निशम्य मन्ये विदूरतरदेशम् ।
 चिन्तातिगफलदातुर्वहुर्धामं विराजमानस्य ॥४२॥
 भक्तकलाविल्लासादिलातलाभासिकेवललोकात् ।
 भवतोऽधिगत्य सुकृतं संसारं मूलतः सुजनः ॥४३॥

१ अस्मरत्-स्मृतवान् । २ मायसे-म धकः अधात् । ३
 जिनाति-जीर्णीकरोति । ४ अवादि । ५ आणु-आसवन्त भतः ।
 ६ अधाम-अस्यापयाम । ७ आम-अर्पित चकार । ८ असात्-
 अन्तमकृत ।

विज्ञते पापपारावदलितनरकालिमोहनृपकारा ।

कांस्काञ्च ते जिनाज्ञा सुपालिता साधुजनमान्या ॥४४॥

आज्ञा यदि त्वदीया लब्धा भवकोटिदुर्लभेह मया ।

तत्तां कामगवीमपि नाहं तु समीहया युक्तः ॥४५॥

संसारे कान्तारेऽनन्तभवान्नाथ ! जन्तुनाऽनेन ।

दु खं वचनातीतं विना तवाज्ञां जिनाधीश ! ॥४६॥

त्रिभुवनविदितोदयोतै त्वयि दृष्टे यथहं न जगदीश ! ।

मोहान्धकारभिदुरे सकोऽपि दोषो ममैव तदा ॥४७॥

नित्यं प्रीणितहृदये भ्रापितनिःशेषजन्तुजातदये ।

विहितान्तरारिविजये त्वयीक्षिते मोदमहमभये ॥४८॥

सितकरमौम्यतरास्ये योगिजनैस्तत्त्वतस्तु समुपास्ये ।

मोहेनाहं दास्ये कथं त्वयीशे श्रितेऽहास्ये ? ॥४९॥

अहमिह हरिहरमुख्याऽनेकसुराणां चरित्रमाकर्ण्य ।

त्वामेव देवदेवं निष्कारणवत्सलं लोके ॥५०॥

भग्नजनेशोधीश्वर ! पवित्रचारित्रराघनं मुमतिम् ।

सततं समीहमानं माममलजाननीरनिधिः ॥५१॥

पदनतनिर्जरराजे भवत्यहं सेवकोऽपि गाढतरम् ।

तेन त्वदीयसेवा भवे भवे म भृशं भूयात् ॥ ५२ ॥

१ आ—समन्तान् समीहे । २ उद्गमोक्ते हे कान्त !—स्वामिन् !
आरे—प्रापि । ३ प्रीणितहृत्—भये—गच्छामि । ४ श्लोके—अवलोकयामि ।
५ भग्नजनं शाधि—निर्क्षां देहि हे ईश्वर । ६ हे पदनतनिर्जर !
राजे—शोभेऽहम् ।

गच्छाधिपश्रीजयकीर्तिसूरि-
 शिष्यो महामेरुहं स्तवं ते ।
 कृत्वा क्रियागुप्तकवित्वमिथं
 त्वामेव दध्यां हृदये जिनेन्द्र ! ॥५३॥

[१७]

श्रीचन्द्रप्रभसूरिप्रणीतं
 साधारणजिनस्तवनम् ।
 (प्रभातकुलकापरारूपम्)

प्रातेरेव समुत्थाय तीर्थनाथ ! मुखं तव ।
 ये पश्यन्ति प्रणश्यन्ति तेषां नियतमापदः ॥१॥
 जिनेन्द्र ! त्वन्मुखाभोजं प्रातः पश्यन्ति ये नराः ।
 सार्द्धं सर्वज्ञकल्याणार्नित्यं त्यजति तान्न राः ॥२॥
 भावतो भवतो दृष्टं मुखं दिनमुखे न यैः ।
 भर्त्यजन्मफलं नाथ ! नाशितं नाशितं हि तैः ॥३॥
 प्रभो ! प्रभोदयेऽवदयं पश्यन्नास्थं तवान्वहम् ।
 नरो न रोगदारिद्र्योपद्रवैर्देव ! दूयते ॥४॥
 नेदं पुण्यमपुण्यानां प्रभो ! प्रातः प्रयाति ते ।
 मुखं सुखमभीष्टानां सुदृष्टेर्दृष्टिगोचरम् ॥५॥
 दृष्ट्वा ते वीतरागास्थं कान्तोपान्तं मनोहरम् ।
 कथमभ्येति भव्यानां कान्तोपान्तं मनो हरम् ? ॥६॥

यस्ते सुतोत्थितः परयेत् पादपद्मं सुदारुणम् ।
 न पुनर्लभते नाथ ! भवे दुःखं स दारुणम् ॥७॥
 निःशेषमङ्गलागारे प्रगेऽङ्घ्री यो न नाथ ! ते ।
 वीक्षते स कथं मूढो मोक्षसौख्यस्य नाथते ? ॥८॥
 प्रभा ते पादयोः स्पृष्टा प्रमाते शिरसा प्रभो ! ।
 विभवं वितनोत्याशु विभवं च पदं नृणाम् ॥९॥
 प्रभो ! त्वत्पादयोर्नित्यमरुणामरुणोदये ।
 स्पृशन्न स्पृश्यते नाथ ! पातकैर्भवपातकैः ॥१०॥
 त्वत्पादनखचन्द्राणां ज्योत्स्नया स्नपिता विभो ! ।
 प्रणन्तारः प्रगे भान्ति मूर्त्तपुण्योज्ज्वला इव ॥११॥
 किं गुणैः किं कुलेनापि किं रूपेण किमाज्ञया ? ।
 किं विभो ! विभवेनापि न चेन्नित्यं त्वमीक्ष्यसे ॥१२॥

एतत्प्रभातकुलकं पुलकं दधानो

यस्ते निशान्तमुपगम्य निशान्त एव ।

त्वामिन् ! पठेत् त्रिविवासमुपास्य पश्चा-

च्चन्द्रप्रभामलमुपैति पदं स मुक्तेः ॥१३॥

[१८]

श्रीसोमप्रभसूरिविरचितं

साधारणजिनस्तवनम् ।

श्रीमन् ! धर्मं श्रय मम मनः सन्मतेऽम्ब ! प्रसीद

श्रेष्ठे ! श्रेयोजलभरनदि ! प्रोहस त्वं प्रकामम् ।

रोमाङ्कुरास्तनु तनु । भज त्वं च मां भाव । बन्धो !

मातस्त्वं गौः ! प्रसर च यथा संस्तुवे श्रीजिनेन्द्रम् ॥ १ ॥

त्वं नाथस्त्वां स्तुवे नाथ सनाथोऽहं त्वया नमः ।

तुभ्यं त्वन्मे शुभं ज्ञानं तवाऽनन्तगुणास्त्वयि ॥ २ ॥

अवचूरिः ।

हे भीमन् ! हे धर्म ! मम मनः त्वं भव । भव इति क्रियापदम् ।
कः कर्ता ? त्वम् । किं कर्मतापन्नम् ? मनः । कस्य ? मम । श्रीरस्या-
स्तीति श्रीमान् तस्य सम्बोधने हे भीमन् ! । हे सन्मते ! अम्ब ! मां
त्वं प्रसीद । प्रसीद इति क्रियापदम् । कः कर्ता ? त्वम् । कं कर्मतापन्नम् ?
माम् । सुष्ठु-शोभना मतिर्यस्य स सन्मतिः । तस्य सम्बोधने हे सन्मते ! ।
ह भयोजकभरणदि ! हे भवे ! त्वं प्रोक्षत । प्रोक्षत इति क्रियापदम् ।
का कर्त्री ? त्वम् । कथम् ? प्रकामम् । ह तनु । रोमाङ्कुरात् तनु तनु इति
क्रियापदम् । कान् कर्मतापन्नान् ? रोमाङ्कुरान् । किं कर्तुं ? त्वम् । हे भावा
ह बन्धो ! मां त्वं भज । भज इति क्रियापदम् । कः कर्ता ? त्वम् । कं
कर्मतापन्नम् ? माम् । च-पुन । हे मातः । हे गौः । प्रसर । प्रसर
इति क्रियापदम् । का कर्त्री ? त्वम् । कथम् ? यथा श्रीजिनेन्द्र
अहं संस्तुव । संस्तुवे इति क्रियापदम् । कः कर्ता ? अहम् । कं
कर्मतापन्नम् ? श्रीजिनेन्द्रम् । कथम् ? यथा ॥ १ ॥

त्वं नाथोऽसि । असीति क्रियापदम् । कः कर्ता ? त्वम् । कि-
म्भूतः ? नाथः । त्वां नाथं अहं स्तुवे । स्तुवे इति क्रियापदम् । कः
कर्ता ? अहम् । कं कर्मतापन्नम् ? त्वाम् । त्वां किञ्चिदिष्टम् ? नाथम् ।
त्वयाऽहं सनाथोऽस्मि । अस्मीति क्रियापदम् । कः कर्ता ? अहम् ।
अहं कथम्भूतः ? सनाथः । केन ? त्वया । तुभ्यं नमोऽस्तु । अस्तु
इति क्रियापदम् । किम् ? नमः । कस्मै ? तुभ्यम् । त्वन्मे शुभम् । त्वत्त-
मे-मम शुभं वर्त्तते । वर्त्तते इति क्रियापदमध्याहार्यम् । किम् ? शुभम् ।
कस्य ? मम । कस्मात् ? त्वत्-त्वत्तः । तव ज्ञानं वर्त्तते । वर्त्तत इति
क्रियापदम् । किं ? ज्ञानम् ? । कस्य ? तव । त्वयि अनन्तगुणाः

युवां जिनं पश्यतमाक्षिणी ! हे नैर्मन्यमग्यं श्रयते यथा वाम् ।
प्राप्तं फलं स्वस्ति गतं युवाभ्यां पापं च पुण्य युवयोश्च तेज ॥३॥

यूयं नश्यत रे कषार्यरिपव ! युष्मान् जिनं प्रेक्षते
युष्माभिर्भीषितं जगन्मुनिपति ऋद्धोऽस्ति युष्मभ्यमा ।
भाग्यं युष्मदपासरन्ननु बलं युष्माकमद्य क्षितं
किं युष्मासु न चेतनाऽस्ति यदियत्यद्यपि वो धृष्टाः ॥४॥

अवधूरिः ।

सन्ति । सन्तीति क्रियापदम् । के कर्तार ? अनन्तगुणा । कस्मिन् ?
त्वयि ॥ २ ॥

‘ युवाम् ’ हे अक्षिणी ! युवां जिन पश्यतम् । पश्यत इति
क्रियापदम् । के कर्तृणी ? युवाम् । कं कर्मतापदम् ? जिनम् ।
यथा वां अग्यं नैर्मन्य श्रयते । श्रयते इति क्रियापदम् । किं कर्म ?
नैर्मन्यम् । किम्भूतम् ? अग्यम् । के ? युवाम् । कथम् ? यथा
युष्मदो द्वितीया द्विवचनेन सह वाम् इत्यादेश । निर्मलस्य भावो
नैर्मन्यम् । भावे ये, वृद्धौ सिद्धिः । युवाभ्यां फलं प्राप्तम् । युवाभ्यां
स्वस्ति गतं अस्तु । च-पुन युवाभ्यां पापं गतम् । तृतीया-चतुर्थी-

१ अग्यम्—प्रधानम् । २ ‘ श्रिग् सेवायाम् ’ फलवत्कर्तारि
‘ इगितः ’ (सिद्ध० ३—३—९५) आत्मनेपदम् । ३ ‘ द्वित्वे वां
नो (सिद्ध० २—१—२२) इति वाम् आदेशः । ४ युवाभ्यां-
सम्प्रदानभूताभ्याम् । युवयो सम्बन्धि पुण्य युवयोर्विषयभूतयो-
स्तेजश्च । समस्तीति क्रियापदं स्वयमेवाध्याहार्यम् । ‘ यत्राऽन्यन्
क्रियापदन श्रूयत तत्राऽस्तीति भवति परः श्रय्यते ’ इति न्यायबलात् ॥
इति युष्मद सप्तविभक्त्येकविंशतियचनप्रयोगरूपोदाहरणामि ॥

अहं वीरः प्राप्ताः शरणमबला मां त्रिभुवनं

मया जिग्ये मह्यं स्पृहयति मही मद भुवि सुखम् ।

ममायं साम्राज्यं मयि बलमलं तावदिति हि

स्मयं दधे यावन्न जिन । मदनोऽव्याधि भवता ॥५॥

अथचूरिः ।

पञ्चमीद्विषयनोदाहरणम् । युवयोः पुण्य वर्तते । कथम् ? च-पुनः ? युवयोः तेजो वर्तते ॥ ३ ॥

‘युयम०’ रे कषायरिपवः ! यूयं नश्यत । नश्यत इति क्रियापदम् । कषाया एव रिपवः कषायरिपवः तेषां सम्बोधन हे कषायरिपवः । ‘नशाच्च अदर्शने’ इत्यस्य ‘दियादेः इयः’ (सिद्ध० ३—४—७२) इति इयप्रत्यये पञ्चमी ते सति सिद्धम् । युष्मान् जिनः प्रेक्षते । युष्माभिर्जगत् मथितम् । आः हाते येदे । युष्मभ्यं मुनिपतिः क्रुद्धोऽस्ति । युष्मद् भाग्यं अपासरत् । ‘ए गती’ अपपूर्वः । गतु इत्यामन्प्रणे । युष्माक बलं क्षितम् । कथम् ? अथ । युष्मासु किं चेतना नास्ति ? यत्अद्यापि यः इयती धृष्टता वर्तते । केपाम् ? पः । किम्भूता ? इयती । कथम् ? यत् । कथम् ? अपि । युष्मदो बहुवचने आसि‘पदायुग्ं बिभक्त्यैकवाक्ये यस्नता बहुवचने’ (सिद्ध० २-१-२१) इत्यामा सह यमादेशो चेति सिद्धम् ॥ ४ ॥

‘अहं०’ अहं वीरोऽस्मि । किलक्षणः ? वीर । मां अबलाः शरणं प्राप्ताः । प्राप्ता इति क्रियापदम् । के कर्तारः ? अबलाः । किं कर्मतापन्नम् ? शरणम् । क कर्मतापन्नम् ? माम् । द्विकर्मको धातुः । मया त्रिभुवनं जिग्ये । मह्यं मही स्पृहयति । भुवि सुखं वर्तते । कस्मात् ? मत् । अस्मत्पञ्चम्यैकवचनम् । मम अयम्-प्रधानं साम्राज्यं वर्तते । साम्राजो भाव साम्राज्यम् । किलक्षणम् ? अयम् । कथम् ? मम । अस्मदो दसा सह ‘तव मम दसा’ (सिद्ध० २-१-१५)

आवां याव इतो निहन्ति न जिनो नौ मित्र ! यत्र स्थिता-

चावाम्यामभवत् स्मरस्य सखितौ क्रुधश्च कामान्तकः ।

पुण्यं चाऽय परिच्युतं वत बलं क्षीणं न धीश्चावयोः

सञ्चिन्त्येति विभो । प्रणेशतुररं त्वदद्वेपरागाविमौ ॥६॥

इति मम आदेशः । मयि बलं अहं-अत्यथ वृत्तते । वर्तते इति क्रियापदम् । किं कर्तुं ? बलम् । कस्मिन् ? मयि । हि-निश्चितम् । तावत् इति मदनः-कामः-स्मय-गर्वं दध्रे । दध्रे इति क्रियापदम् । कः कर्त्ता ? मदन । कं कर्मतापन्नम् ? स्मयम् । कथम् ? तावत् कथम् ? हि । हे जिन । यावत् मदनः भवता न अव्याधि-न सावितः । अव्याधि इति क्रियापदम् । केन कर्त्ता ? भवता । कं कर्मतापन्नः ? मदनः । कथम् ? यावत् । कथम् ? न । 'व्यधंश्च साहने' 'भावकमणोः' (सिद्ध० ३-४-६८) इति निधि 'अद्यतना' (सिद्ध० ५-२-४) न लुकि । 'ज्जिति' (सिद्ध० ४-३-५०) वृद्धौ पूर्व 'अह् धातोरादिहस्तन्यां चामाडा' (सिद्ध० ४-४-२९) इति अटि अन्वाधि इति सिद्धम् ॥ ५ ॥

'आवां०' इतः आवां याव । 'यावः' इति क्रियापदम् । कौ कर्त्तारौ ? आवाम् । कुतः ? इत । हे मित्र ! यत्र स्थितौ नौ-आवां जिनो न निहन्ति । निहन्ति इति क्रियापदम् । क कर्त्ता ? जिनः । कौ कर्मतापन्नौ ? नौ-आवाम् । कथम् ? न । नौ किं-

१ आवाभ्यां स्मरस्य सहाय्योऽभवत् । आवाभ्यां सम्प्रदान-भूताभ्याम् । कामान्तकः क्रुद्धोऽस्ति । 'क्रुद्धदुहेर्वाग्याऽर्थ्यं प्रति कोपः' (सिद्ध० २-२-२०) इति चतुर्थी । कामान्तक-जिनः । अनेन विशेषणेन स्मरसहाय्ययो रागद्वेषयोः क्रोधहेतुत्वप्यनक्ति । आक्षेपो. सम्प्रतिष्ठ इष्ट क्षीणम् । आवयोर्विशेष्यभूतयोः धीः नास्ति ।

मग्ना नाथ ! भवार्णवे वयमितस्तत् तारयास्मान् शुभे-

दृष्टोऽस्माभिरसि त्वमीश ! वितरासुभ्यं मनोवाञ्छितम् ।

अस्मन्नाशय पातकं मुनिपते ! ऽस्माकं त्वमेवोदिता-

ऽस्मानु ज्ञानमुदीरय त्वदपर को न स्मृतेर्गोचरः ! ॥७॥

अथचूरिः

लक्षणौ ? स्थितौ । कुत्र ? यत्र । आवाभ्यां स्मरस्य सञ्चिता अम-
घत् । अमघत् इति क्रियापदम् । का कर्त्ता ? सञ्चिता । कस्य ?
स्मरस्य । काभ्याम् ? आवाभ्याम् । अस्मदस्मृतीयाद्विषयने भ्यामि
आवादेने दस्याऽऽत्वे सिद्धम् । च-पुनः । आवाभ्यां कामान्तकः
मुद्धोऽस्ति । जस्तीति क्रियापदम् । क कर्त्ता ? कामान्तकः ।
किलक्षणः ? मुद्ध । काभ्याम् ? आवाभ्याम् । कामस्य अन्तकः
कामान्तकः । च-पुनः । आवाभ्यां । अथ पुण्य परिश्रुतम् । परि-
श्रुतामिति क्रियापदम् । किं कर्तुं ? पुण्यम् । काभ्याम् ? आवा-
भ्याम् । कदा ? अथ । तृतीया-चतुर्थी-पञ्चमी द्विवचने समान
रूपम् । सर्वत्राऽऽवाभ्याम् इति ज्ञयम् । यत् इति सेदै ।
आवयोः यत् क्षीणम् । क्षीणम् इति क्रियापदम् ।
आवयोः न धीरस्ति । अस्तीति क्रियापदम् । का कर्त्ता ?
धीः । कथम् ? न । हे विमो ! इति सञ्चिन्त्य इमौ रागद्वेषौ
त्वत्त अरम् अत्यथम् । प्रणेशतुः-नष्टौ । प्रणेशतुः इति क्रियापदम् ।
को कर्त्तारो ? रागद्वेषौ । किलक्षणौ ? इमौ । मिद्धि पूर्ववत् ।
कथम् ? अरम् । किं कृत्वा ? सञ्चिन्त्य । कथम् ? इति ।

‘मग्ना नाथ’ हे नाथ ! वयं भवार्णवे मग्नाः । मग्ना इति क्रियापदम् ।
क कर्त्तारः ? वयम् । कस्मिन् ? भवार्णवे । अथ पुनर्णयः नपार्णयः
‘अमा त्वामा’ (सिद्ध० २-१-२४) इति त्वादेशः यदात् पर- ।
अत्रापि ‘अमा त्वा मा’ (सि० २-१-२४) इति माऽऽदेशः ।

एवं पवित्रमां स्तुवेऽनवरतं त्वाऽहं नतत्वं प्रभो !

रक्षाऽहं त्वमपीश ! पाहि भवतो मा संस्तुत ! त्वां जवात् ।

भद्रं ते स्मृतमक्षमुद्धृतभव ! त्रैलोक्यनीलोत्पल !

श्रीसोमप्रभसूरिसंस्तुतगुण ! श्रेयःश्रियं देहि मे ॥८॥

[१९]

नमस्कारस्तवनम् ।

अरिहंताण नमो पूर्वं अरहंताणं रहस्सराहियाणं

पयओ परमिद्धीणं अरुहंताण धुअरयाणं ॥१॥

निदुद्धुअट्टुकम्मिघणाण वरणाणदंसणघराणं ।

मुत्ताण नमो सिद्धाणं परमं परमिद्धिभूयाणं ॥२॥

तस्मिन् भवार्णवे । तत्-तस्मात् कारणात् । इत भवार्णवात् एव
अस्मान् तारय । तारय इति क्रियापदम् । कः कर्ता ? त्वम् ।
कान् कर्मतापन्नान् ? अस्मान् । ' पूर्वं युष्मान् अथ अस्मान् ' इति
सिद्धम् । कथम् ? तत् । इतः ? इत भवार्णवात् । हे ईश !
धुमः एव शृणोऽसि । अस्मभ्य त्वं मनोवाग्दित वितर । हे मुनिपते !
अस्मत् पातकं त्वं नाशय । हे मुनिपते ! अस्माक एवमेव ईशिता
यत्ते । अस्मासु ज्ञानमुदीरय । उदीरय इति क्रियापदम् । कः
कर्ता ? त्वम् । किं कर्मतापन्नम् ? ज्ञानम् । केषु ? अस्मासु । न
अस्माकम् एवम् अपरः स्मृतेर्गोचरः कोऽस्ति ? अपि तु न कोऽपि ।
कैलक्षणः ? अपरः । कस्मात् ? एवम् । पुनः किंलक्षणः ? गोचरः ।
कस्याः ? स्मृतेः । केषाम् ? नः अस्माकम् । सर्वत्र पूर्वं युष्मच्छब्द-
एवम् सर्वविभक्तिबहुवचनेषु अस्मदो रूपं ज्ञेयम् । गोचरभयाद्य
नाधनिका कृता इति ॥७॥

आयारधराण नमो पंचविहायागसुद्रियाणं च ।
 नाणीणायरियाणं आयारुवएसयाण सया ॥३॥
 वारसविहं अपुव्वं दिताण मुभं नमो मुअहराणं ।
 सययमुवञ्जायाणं सञ्जायञ्जाणजुत्ताणं ॥४॥
 सञ्चेसिं साह्णं नमो तिगुत्ताण सव्वलोए वि ।
 तवनियमनाणंदसणजुत्ताणं वंमयारीणं ॥५॥
 एसो परानेदीणं पंचप्पवि भावओ नमुक्कारो ।
 सव्वत्तम कीरमाणो पावत्त पणात्तणो होइ ॥६॥
 भुवणे वि भंगलाणं मणुयानुरअमरखयस्महियाणं ।
 सव्वेसिमिमो पढमो होइ महामंगलं पढमं ॥७॥
 चत्तारि नंगलं मे हुंतु रहंता तहेव सिद्धा य ।
 साह् अ सव्वक्कालं धम्मो य तिलोचमंगट्ठे ॥८॥
 चत्तारि चेव सत्तुरामुरत्त लोगतत्त उत्तमा हुंति ।
 अरहंत सिद्ध साह् धम्मो जिणदोसेयमुयारो ॥९॥
 चत्तारि वि अरिहंत सिद्ध साह् तहेव धम्मं च ।
 संसारघोररक्खसभण्ण सरणं पवज्जामि ॥१०॥
 अह् अरहओ भगवओ महइ महावीर यद्धमाणत्त ।
 पणयसुरेसरसेहरवियलियत्तुमच्चियकूमत्त ॥११॥
 जत्त वरयम्मचक्कं दिणयरत्तिवं व भासुरच्छायं ।
 तेएण पज्जलंत गच्छइ पुरओ जिणिंदत्त ॥१२॥
 कायासं पायालं सयलं महिमंदलं पयासंतं ।
 मिच्छत्तमोहातिमिरं हरेइ तिष्ठं पि लोयाणं ॥१३॥

सयलमि वि जियलोए चितियमित्तो फेइ सत्ताणं ।

रक्खं रक्खसडाइणिपिसायगहजक्खभूआण ॥ १४ ॥

लहइ विवाए वाए ववहारे भावओ सरंतो ग ।

जूए रणे य रायंगणे य विजय विसुद्धपा ॥ १५ ॥

पच्चसपओसेसु सययं भवो जणो सुहज्जाणो ।

एयं झापमाणो मुक्खं पइ साहगो होइ ॥ १६ ॥

वेयालरुददाणवनरिंदकोहंडिरेवईणं च ।

सव्येसिं सत्ताणं पुरिसो अपराजिओ होइ ॥ १७ ॥

विज्जु प्न पज्जलति सन्नेसुवि अक्खरेसु मत्ताओ ।

पंचनमुक्कारपए इक्किं उवरिमा जाव ॥ १८ ॥

ससिधवल-सलिलनिम्मलआयारसह च वणिगं विंदु ।

जोयणसयप्पमाणं जालासयसहस्सदिप्पंतं ॥ १९ ॥

सोलससु अक्खरेसुं इक्किं अक्खरं जगुज्जोय ।

भससयसहस्समहणो जम्मि त्तिओ पंचनवकारो ॥ २० ॥

जो थुणइ हु द्धमणो भविआ गवेण पंचनवकारं ।

सो गच्छइ सिवलोअ उज्जोअंतो दस दित्ताओ ॥ २१ ॥

तवनियमसजमरहां पचनमुक्कारसारहिनिउत्तो ।

नाणतुरगमजुत्तो नेइ फुडं परमनिआणं ॥ २२ ॥

सुद्धपा सुद्धमणा पचसु समिईसु सजुअ तिगुत्तो ।

जे तम्मि रहे लग्गा सिग्घ गच्छति सिवलोय ॥ २३ ॥

थभेइ जल जलग चितियमित्तो वि पचनवकारो ।

अरि-मारि-चोर-राउल-घोरुवसगा पणासेइ ॥ २४ ॥

अद्वेय य अद्वसयं अद्वसहस्सं च अद्व कोडीओ ।
 रक्खतु मे सरीरं देवासुरपणमिया सिद्धा ॥ २५ ॥
 उँ नमो अरहंताणं तिलोयपुज्जो य संथुओ भयवं ।
 अमरनररायमादिओ अणाइनिहणो सिवं दिसउ ॥ २६ ॥
 निट्ठवियअठक्कम्मो सुइभूय-निरंजणो सिवो सिद्धो ।
 अमरनररायमहिओ अणाइनिहणो सिवं दिसउ ॥ २७ ॥
 सन्वे पभोस-मच्छर-आहियाहियया पणासमुवयंति ।
 दुग्गुणियकयधणुसदं सोउं पि महाधणु सहसा ॥ २८ ॥
 इय तिहुयणप्पमाणं सोलसपत्तं जलंतवित्तसरं ।
 अट्ठार अट्ठयल्यं पंचनमुक्कारचक्रमिणं ॥ २९ ॥
 सयल्लज्जोहयमुवणं विदावियसेससत्तुसंघायं ।
 नासियमिच्छत्तत्तमं वियल्लियमोहं इयत्तमोहं ॥ ३० ॥
 एय सया मज्झत्थो सम्मदिट्ठो विमुद्धचारित्तो ।
 नाणी पवयणभत्तो गुरुजणमुत्तसूतणापरमो ॥ ३१ ॥
 जो पंचनमुक्कारं परमो पुरिसो पराइ भत्तीए ।
 परियत्तेइ पइदिणं पयओ सुद्धप्पओ अप्पा ॥ ३२ ॥
 अद्वेय य अद्वसयं अद्वसहस्सं च उभयकालं पि ।
 अद्वेय य कोडीओ सो तइयभवे ल्हइ सिद्धिं ॥ ३३ ॥
 एत्तो परमो मंतो परमरहरसं परंपरं तत्तं ।
 नाणं परमं नेयं सुद्धं ज्ञाणं परं ज्ञेयं ॥ ३४ ॥
 एवं कवयमभेयं स्वाहयमत्थं परामवणरक्खा ।
 जोइ मुनं बिंदुं नाओ तारालवो विमत्ता ॥ ३५ ॥

सोलस परमक्खरवीयविंदुगम्भो जगुत्तमो जो उ ।
 सुअवारसंगसायरमहत्थपुब्बत्थपरमत्थो ॥ ३६ ॥
 नासेइ चोरसावयविसहरजळजलणबंधणसयादं ।
 चित्तिजंतो रत्तससरणरायभयाई मावेण ॥ ३७ ॥

[२०]

नमस्कारस्तवनम् ।

—:०:—

नम्रामरेश्वरकिरीटानिविष्टशोण—

रत्नाप्रभापटलपाटलिताङ्घ्रिपीठा ।

तीर्थेश्वराः शिवपुरीपथसार्थवाहा

नि शेषयस्तुपरमार्थविदो जयन्ति ॥१॥

लोकप्रभागभवना भवभीतिमुक्ता

ज्ञानावलोकितसमस्तपदार्थसार्था ।

स्वाभाविकास्थिरात्रिशिष्टसुखैः समृद्धाः

सिद्धा विलीनयनकर्ममला जयन्ति ॥२॥

आचारपञ्चकसमाचरणप्रवीणा

सर्वज्ञशासनधुरैकधुरन्धरा ये ।

ते सूरयो दमितदुर्दमवादिवृन्दा

विश्वोपकारकरणप्रवणा जयन्ति ॥३॥

सूत्रं यतीनातिपटु स्फुटयुक्तियुक्त—

युक्तिप्रमाणनयमङ्गगमैर्गभीरम् ।

ये पाठयन्ति वस्सूरिपदस्य योग्या—

स्ते वाचकाश्चतुरचारुगिरो जयन्ति ॥४॥

सिद्धाङ्गनासुखसमागमबद्धवाञ्छाः

संसारसागरसमुत्तरणैकचित्ता ।

ज्ञानादिभूषणविभूषितदेहभागा

रागादिघातरतयो यतयो जयन्ति ॥५॥

[२१]

श्रीदेवेन्द्रसूरिविनिर्मितानि

त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवनानि ।

प्रथमभरतस्तवः ॥ १ ॥

अतीतजिनाः—

केवलज्ञानिनं निर्वाणिनं सागरमेव च ।

महायशोऽर्मिर्धे वन्दे भक्त्या विमलनामकम् ॥ १ ॥

सर्वानुभूतिं प्रणमः श्रीधरं दत्तसंज्ञकम् ।

दामोदरं सुतेजस्कं स्वामिनं मुनिसुव्रतम् ॥ २ ॥

सुमतिं शिवगत्याख्यमस्तार्धं च नमोऽश्चरम् ।

अनिलं यशोधराह्वं कृतार्धं च नमाम्यहम् ॥ ३ ॥

जिनेश्वरं शुद्धमतिं सेवे शिवकरं तथा ।

स्यन्दमं सम्प्रति चेत्यतीताः सन्तु श्रिये जिनाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

रूपमं चाऽजितं चैव सम्भवं चामिननन्दनम् ।

सुमतिं पद्मप्रभाख्यं सुपार्श्वं नौम्यहं जिनम् ॥ ५ ॥

चन्द्रप्रभं च सुविधिं कलये हृदि शीतलम् ।

श्रेयांसं वासुपूज्यं च विमलानन्तजिजिणौ ॥ ६ ॥

धर्मनाथं तथा शान्तिनाथं कुर्व्युं तदन्तरम् ।

मल्लिं सुनिसुव्रताङ्गं पूजयामितमां नमिम् ॥ ७ ॥

नेमिनं पार्श्वनाथं च वर्द्धमानमभिष्टुम ।

इत्यमी वर्तमानास्ते भूयासुर्भूतये जिनाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

पद्मनाभं मूरदेवं सुपार्श्वं च स्वयंप्रभम् ।

सर्वानुभूतिमभितो वन्दे देवश्रुताह्वयम् ॥ ९ ॥

उदयाख्यं च पेढालं पोट्टिलं सितकीर्तिकम् ।

सुव्रतं चाममं निष्कषायं हृदि निवेशय ॥ १० ॥

निःपलासं निर्ममाख्यं चित्रगुप्तं तथा श्रये ।

समाधि—संवर—यशोधरान् विजय—मल्लिकौ ॥ ११ ॥

देवं चानन्तवीर्यं च स्तुवे भद्रकरं तथा ।

इत्येते भाविनोऽर्हन्तो धितं निघ्नन्तु मेऽन्वहम् ॥ १२ ॥

इत्याद्यभरतक्षेत्रेऽर्तीताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां दक्षुः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

द्वितीयभरतस्तवः ॥ २ ॥

अतीतजिनाः—

रत्नप्रभाभिधं सेवेऽमित—सम्भवसंजकौ ।

अकलङ्कं तथा चन्द्रस्वामिनं च शुभङ्करम् ॥ १ ॥

सत्त्वनाथमहं स्तौमि सुन्दरं च पुरन्दरम् ।

स्वामिनं देवदत्तं च तथा वासवदक्षकम् ॥ २ ॥

श्रेयांसं विश्वरूपं च तपस्तेजसमञ्जसा ।

प्रतिबोधं च सिद्धार्थं भजेऽहं संयमाऽमलौ ॥ ३ ॥

देवेन्द्रं प्रवरं विश्वसेनाख्यं मेघनन्दनम् ।

सर्वज्ञं नौमि चेत्येतेऽतीतास्तन्तु मुदे जिनाः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

युगादिं स्तौमि सिद्धान्त महेश—परमार्थकौ ।

समुद्गरं भृघरं चौदघोतमार्जवनामकम् ॥ ५ ॥

अभयनाथाऽप्रकम्पौ पद्मं सेवामि भावतः ।

पद्मानन्दं प्रियकरं तथा सुकृतनाथकम् ॥ ६ ॥

भद्रेश्वरं मुनिचन्द्रं पञ्चमुष्टिं त्रिमुष्टिकम् ।

गाङ्गिकं प्रगवनाथं सर्वाङ्गं प्रणिदग्महे ॥ ७ ॥

ब्रह्मेन्द्रमिन्द्रदत्ताख्यं तथा जिनपतिं स्तुवे ।

इत्येवं वर्त्तमानाहर्दृष्टं भद्रं ददातु नः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

सिद्धनाथं सम्यगाख्यं जिनेन्द्राभिधमाश्रये ।
 साम्प्रतं च तथा सर्वस्वामिनं मुनिनाथकम् ॥ ९ ॥
 विशिष्टापरनाथाख्यौ ब्रह्मशान्तिं च पर्वतम् ।
 कामुकं धामनामानं कल्पं संवरमाश्रये ॥ १० ॥
 'स्वस्थाऽऽनन्दौ रविचन्द्रं प्रभवं भावये हृदि ।
 सन्निधिं च सुवर्णं च सुकर्माणं तथैव च ॥ ११ ॥
 अममं पार्श्वनाथं च वरिवस्थामि शाश्वतम् ।
 इति भाविजिना मङ्क्षु मोक्षसौख्याय सन्तु मे ॥ १२ ॥
 इत्थं द्वितीयभरतेऽतीताया जिनपुङ्गवाः ।
 संस्तुता अदमुतां दधुः श्रीसहस्रतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

तृतीयभरतस्तवः ॥ ३ ॥

अतीतजिनाः—

वृषभं प्रियमित्राख्यं शान्तनुं सुमृदुं तथा ।
 अतीतमव्यक्त-कलाशत-सर्वजितः स्तुवे ॥ १ ॥
 प्रवृद्धं प्रवजिताख्यमीडे सौधर्मनाम्नकम् ।
 तमोऽन्धदीपवज्रेशौ बुधनाथं प्रबन्धकम् ॥ २ ॥
 अतीतस्यामिप्रमुखैः पल्योपममकोपनम् ।
 निष्ठितं मृगनारिं च हृदयान्तरहं वहे ॥ ३ ॥

देवेन्द्रं च प्रयच्छं च शिवनाथं तथाऽऽश्रये ।

इत्यतीता जिनाः सन्तु सतां पातकघातकाः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

ब्रह्मेन्द्रं कर्षटं चापि वृषभं प्रियतेजसम् ।

प्रशमं विषमाङ्गाख्यं श्रये चारित्रनामकम् ॥ ५ ॥

प्रभादित्यं मुद्गकेशं पीतवाससमाश्रये ।

सुररिपुं दयानाथं सहस्रध्वजसंज्ञकम् ॥ ६ ॥

जिनसिंहं रेपकं च बाहु—श्रीवाम्य—योगकान् ।

योगनाथं कामरिपुं नमामोऽरण्यवासकम् ॥ ७ ॥

नमिकं च तथा ज्ञानगर्भमेकार्जितं भजे ।

भयन्वमी वर्त्तमाना जिनेन्द्राः सर्वशर्मदाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

रत्नकेशं चक्रहस्तं कृतज्ञं परमेश्वरम् ।

सुमूर्तिं शुद्धार्तिमपि निष्केशमभिनौम्यहम् ॥ ९ ॥

प्रशस्तकं निराहारं मुहूर्त्तत्वामिनं श्रये ।

द्विजनाथं तथा श्वेताङ्गदं चारुकनाथकम् ॥ १० ॥

देवनाथमहं वन्दे दयाधिकं च पुष्पकम् ।

नरनार्थं प्रतिकृतिं नागेन्द्रं च तपोनिधिम् ॥ ११ ॥

अध्रामोऽञ्जलनाथं चाऽऽरण्यकं च दशाननम् ।

सात्त्विकं चेति भाव्यर्हन्मालिका मङ्गलाय मे ॥ १२ ॥

एवं तृतीयभरतेऽतीताया जिनपुङ्गवा ।

संस्तुता अदमुतां दधुः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

चतुर्थभरतस्तवः ॥ ४ ॥

अतीतजिनाः—

मदमत्तं तथा मूर्तिस्वामिनं च निरागमम् ।
 प्रलम्बकं नमस्कुर्वे पृथ्वीपत्याभिधानकम् ॥ १ ॥
 चारित्रनिर्भिमञ्चामोऽपराजितसुबोधकौ ।
 बुद्धेऽं वैतालिकाख्यं त्रिमुष्टिं मुनिबोधकम् ॥ २ ॥
 तीर्थस्थामिक—धर्मार्थं ग्रामेशं च समोधिकम् ।
 प्रभ्वनादिप्रभुं सर्वतीर्थं नौमि नरोपमम् ॥ ३ ॥
 कुमारकं विहारप्रस्वामिनं धरणेश्वरम् ।
 विकासं च चतुर्विंशत्यतीतां पान्तु वो जिनाः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

जगन्नाथं प्रभासे च संवरस्वामिनं श्रये ।
 भरतेशं तथा दीर्घाननं विख्यातमेव च ॥ ५ ॥
 अक्प्रानिकं (?) प्रबोधं च तपोनाथं च पापकम् ।
 त्रिगरं सागरं वन्दे श्रीवासाख्यमहम्मत्तम् ॥ ६ ॥
 सुकर्मेष्टं नमस्कुर्वे क्रमान्तिकाऽमलेन्द्रकौ ।
 ध्वजासिकं प्रसादाख्यं विपरीताह्वयं तथा ॥ ७ ॥
 पृगाङ्गं स्वामिनं वन्दे कपाटक—गजेन्द्रकौ ।
 ध्यानजं चेत्यमी वर्त्तमानास्तीर्थङ्करा श्रिये ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

वसन्तव्यजमीडेऽहं तथा स्वातिमातुलम् ।
 त्रिपद्म-घटितौ चैवावसं चापदादिकम् ॥ ९ ॥
 भ्रमानन्दं त्रिनयनं विद्वांसं पृथुगं तथा ।
 भगेन्द्रं गोस्याभिनं च नमस्यामि प्रवासिनम् ॥ १० ॥
 भग्दलोकं महावस्तू-दयार्य-स्वामिनौ श्रये ।
 दुर्दरिक-प्रबोधेशाऽभयागान् नौम्यहं तथा ॥ ११ ॥
 दफारिक व्रतस्वामि-निधानकौ श्रये तथा ।
 त्रिकर्मकं चेति भावि-जिनेशा सन्तु शान्तये ॥ १२ ॥
 इत्थं चतुर्थे भरतेऽतीताद्या जिनपुद्गवाः ।
 संस्तुता अदमुतां दयुः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

पञ्चमभरतस्तवः ॥ ५ ॥

अतीतजिनाः—

पद्मचन्द्रं च रत्नाङ्गं पूजयेऽहमयोगकम् ।
 सर्वार्थं मृगनाथं च हरिमङ्गं गणाधिपम् ॥ १ ॥
 पारित्रिकं ब्रह्मनाथं मुनीन्द्रं दीपकं तथा ।
 राजर्षिं च विशाखं चाऽचिन्तितं चिन्तयाम्यहम् ॥ २ ॥
 रावेस्वामि-सौमदत्तौ जयस्वामिनमाश्रये ।
 मोक्षनाथं तथा श्रग्यभानुं च धनुषाङ्गकम् ॥ ३ ॥

रोमाञ्चकं मुक्तिनाथं प्रसिद्धं च नमाम्यहम् ।

तथा जिनेशमित्येतेऽतीतास्तीर्थकृतः श्रिये ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

पद्मप्रभं प्रभावं (कं) च बलनाथं युगेश्वरम् ।

सुपमाङ्गं बलातीतं भृगाङ्कं समुपास्महे ॥ ५ ॥

कलम्बकं पत्रिनाङ्गमथ नौमि निपेधकम् ।

पापाप्रहर-सुत्वामि-मुक्तिचन्द्रांस्तथा श्रये ॥ ६ ॥

धम्रासिक-नदीतट-मलधारि-सुसंयमान् ।

ईडे मलयसिंहं च क्षोभं देवघरं तथा ॥ ७ ॥

प्रयच्छन्तागमिकौ च विनीतस्वामिनं स्तुमः ।

रतानन्दं चेति वर्त्तमाना भवतुदो जिनाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

प्रभावकं विजयेन्द्रं सुभावं हृदि भावये ।

दिवाकर-भागधेयो धनदं चापि पौषधम् ॥ ९ ॥

जिनदत्तं श्रये पार्श्वस्वामिनं मुनिसिंहकम् ।

आस्तिकं च भवानन्दं नृपनाथं नरायणम् ॥ १० ॥

प्रथमाङ्कं भूपतिं च दृष्टांशुं प्रभवीरुकम् ।

नान्दनं भार्गवं चापि चेतोऽन्तः स्थापयेऽन्वहम् ॥ ११ ॥

परावसुं किल्बिषादं नवनासिकमर्चये ।

भरतेशं चेति भाविजिनास्सन्तु भयापहा ॥ १२ ॥

इत्थं पञ्चमभरतेऽतांताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां द्रव्यः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

प्रथमैरवतस्तवः ॥ ६ ॥

अतीतजिनाः—

पञ्चरूप जिनहरं तथा सम्पुटिकं स्तुवे ।
 उज्जयन्त तथाऽर्घ्यप्रयिकाख्यमभिनन्दनम् ॥ १ ॥
 रत्नेशं रामेश्वराङ्गुष्ठिकविन्यासकाङ्क्षया ।
 अरोम सुविधान च प्रदत्त नौमि निश्चितम् ॥ २ ॥
 कुमारस्वामिन सर्वशैलारव्य च प्रभञ्जनम् ।
 सौभाग्यं दिनफराद्भ सस्मरामि व्रताभिधम् ॥ ३ ॥
 स्तौमि सिद्धिहर शारीरिक कल्पद्रुमाभिधम् ।
 तीर्थादिं च मालेशं चेत्यतीता पान्थु वो जिना ॥ ४ ॥

चर्त्तमानजिनाः—

बालचन्द्र सुचन्द्रासिसेनाख्यौ नन्दिपेणकम् ।
 ऋषिदत्तं व्रतधर सोमचन्द्रं स्मराम्यहम् ॥ ५ ॥
 दीर्घानन शतायुष्कं सेवे शिवशताढ्यम् ।
 श्रेयासं स्वयजलं च सिंहसेनोपशान्तकौ ॥ ६ ॥
 गुप्तिसेन सदावीर्यं पार्श्व-स्वाम्यभिधानकौ ।
 मरुदेवं श्रीधराद्भ द्यामकोष्ठ समाश्रये ॥ ७ ॥
 अग्निसेनाऽसिदत्तौ च वीरसेनं श्रेयतराम् ।
 इत्येव चर्त्तमाना वो हरन्तु दुरित जिना ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

सिद्धार्थं च विमलाख्य यशोधोपमभिष्टुम ।
 नन्दिपेण तथा स्वर्गमद्गलं वज्रधारिणम् ॥ ९ ॥
 निर्वाणं धर्मध्वजं च सिद्धसेनं स्तवीम्यहम् ।
 महासेनं रघिमित्रं सत्यसेनाभिषानकम् ॥ १० ॥
 श्रीसेनं मोहसेन च समञ्चामि स्वयं जिनम् ।
 देवदत्त मुव्रताह जिनेन्द्र च सुपार्श्वकम् ॥ ११ ॥
 सुकोशलमनन्ताय विमलामृतसेनकौ ।
 बन्धेऽभिदत्तमित्येते भाव्यहन्तः शुभाय मे ॥ १२ ॥
 इत्याद्यैरवतक्षेत्रेऽतीताया जिनपुङ्गवा ।
 संस्तुता अमुता दद्यु श्रीसङ्गतिलक्षत्रियम् ॥ १३ ॥

द्वितीयैरवतरतवः ॥ ७ ॥

अतीताजिनाः—

वज्रस्यामीन्द्रदत्ताख्यौ सूर्यकाह पुरूरवम् ।
 स्वामिक्रमवबोधाख्य विक्रमेश नमाम्यहम् ॥ १ ॥
 निर्घण्टक—हरीन्द्राख्यो प्रणमामि प्रतेरितौ ।
 निर्वाणं मृरिनामानं धर्महेतु चतुर्मुखम् ॥ २ ॥
 जनकेन्दुं स्वयनाक विमलादित्यनामकम् ।
 देवप्रभ—धरणेन्द्रौ सतीर्थं समुपास्महे ॥ ३ ॥

उदयानन्द-शिवाख्यौ वरिवस्यामि धार्मिकम् ।

क्षेत्रस्वामि-हरिश्चन्द्रावित्यतीता जिना मुदे ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

अपश्चिमं पुष्पदन्तमर्हन्तं सुचरित्रकम् ।

सिद्धानन्दं नन्दकं च पद्मरूपं तथा स्तुवे ॥ ५ ॥

.....मं च रुक्मीन्द्रं चित्तपालकम् ।

पेढाल-सिद्धस्वराख्या-ऽमृतेन्दु-स्वामिनामकान् ॥ ६ ॥

भोगलिङ्गं च सर्वार्थं मेघानन्दं तथा श्रये ।

नन्दिकेशं ह्रस्मविष्टायकं च स्वशान्तिकम् ॥ ७ ॥

नन्दिस्वामिनमानौमि कुण्डपार्थं विरोचनम् ।

इत्यमी वर्त्तमानाः स्युः सर्वज्ञाः सर्वसिद्धिदाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

वीरार्यं स्तौमि विजयप्रभं सत्यप्रभं तथा ।

महामृगेन्द्रं चिन्ताप्रमणिसञ्ज्ञमशोचितम् ॥ ९ ॥

श्रीधर्मेन्द्रमहं वन्दे तथा चैवोपवासितम् ।

पद्मचन्द्रं बाधकेन्द्रं चिन्ताहिकोत्तराहिकौ ॥ १० ॥

अप्रासिकं देवजलं तारकं नौम्यमोषकम् ।

नागेन्द्रं नीलोत्पलं च प्रकम्पं च दुरोहितम् ॥ ११ ॥

उन्नतेन्द्रं पार्थसञ्ज्ञं निर्वर्चसमथाश्रये ।

वियोपितं चेति भाविजिनाः सन्तु शिवाय मे ॥ १२ ॥

इति द्वितीयैरवतेऽर्ताताद्या जिनऽङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां ददुः श्रीसद्भातिहकश्रियम् ॥ १३ ॥

तृतीयैरवतस्तवः ॥ ३ ॥

अतीतजिनाः—

सुमेरुकं जिनकृतं ऋषिकल्प-स्ववृन्दकौ ।
 निर्ममस्वामिनं वन्दे कुटिलकमनारतम् ॥ १ ॥
 ऋद्धिमन्तममृतेन्द्रं शास्त्रानन्दाह्वयं नुमं ।
 कल्याणक-हरिमादौ बाहुस्वामिनमादरात् ॥ २ ॥
 भार्गवं च सुमद्रेषं पञ्चपादं विशेषितम् ।
 ब्रह्मचार्य-ऽऽसङ्ख्यगति-चारित्रेशानुपास्महे ॥ ३ ॥
 परिणामित-काम्बोजौ निधिनार्थं च कौशिकम् ।
 सेवे धर्मेशमित्येतेऽतीताः स्युः शर्मणे जिनाः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

उपाहित-जयस्वामि-श्रीरामेन्द्राभिधानकान् ।
 पुष्पकं मण्डिकं चैव प्रभानन्दमथाश्रये ॥ ५ ॥
 स्तुवेन दमसिंहाख्यं हस्तीन्द्रं चन्द्रपालकम् ।
 अश्वबोधं जनकादिं विभूतिकमनारतम् ॥ ६ ॥
 कुमारचन्द्रं सौवर्णं हरिप्रभमथाश्रये ।
 प्रियमित्रं धर्मदेवं धर्मचन्द्रं प्रवाहितम् ॥ ७ ॥
 नन्दिकमश्वातीतं चाऽपूर्वनाथमथ स्तुवे ।
 चित्रकं चेत्यमीं वर्तमानां सिद्धयै जिनाधिपा ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

रवीन्दुमभिवन्देऽहं तथा च कुसुमालिकम् ।
 पृथ्वीमन्तं कुलपुरोधिकं घर्माभिधानकम् ॥ ९ ॥
 विसोमं वरुणाभिरुत्यामिनन्दौ सर्वभावुकम् ।
 सुदृष्टं मौष्टिकं भक्त्या सौपार्णिकमथाश्रये ॥ १० ॥
 सोमचन्द्रं क्षत्राधिपं जिनेन्द्र चक्रमेधिनम् ।
 तमोरिपुं स्तुवे देवं निर्मितं कृपपार्श्वकम् ॥ ११ ॥
 बहुनन्दाऽघोरिकाख्यौ दृष्टस्वामिविकुञ्चिकौ ।
 श्रये ब्रह्मेशमिष्येते जिन्ता सौख्यदा भ्रात्रिभ्यः ॥ १२ ॥
 इत्थं तृतीयैरवतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।
 संस्तुता अद्भुतां ददुः श्रीसहस्रतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

चतुर्थैरवतस्तवः ॥ ४ ॥

अतीतजिनाः—

कृतान्ताऽम्बरिकौ देवादित्यमहाहिकाभिधम् ।
 चन्द्रनाथं वाणिगाख्यं त्रिभानुमभिनौम्यहम् ॥ १ ॥
 भजे ब्रह्मादि-वज्राक्षौ तिरोहितमपापकम् ।
 लोकोत्तरं लिङ्गधरं विद्योतिकं सुमेरुकम् ॥ २ ॥
 सुभाषितं वत्सलाख्यं जिनेन्द्रं च तुषारकम् ।
 भुवनस्यामिनं सेवेतरां चैव पुष्कालकम् ॥ ३ ॥

सुविधानं च वन्देऽहं हिमाकाशमसंक्र(का)यम् ।

त्र्यम्बरं चेतीमेऽतीता जिनाः स्युर्भवमेदिनः ॥ ४ ॥

वर्त्तमानजिनाः—

निशामिता—ग्राहिताख्या—वचिन्तिकमुपाश्रये ।

छायादि—तपोधनाद्धौ स्वर्नाथं च तपोनिधिम् ॥ ५ ॥

पुष्पकेतुं धार्मिकं च चन्द्रकेतुं प्रहारिणम् ।

वीतरागं तथोद्धोतं पूजयामि तपोनिधिम् ॥ ६ ॥

अतीतं मेरुदेवं च दामिकारुण्यमभिष्टुमः ।

क्षमितं च शिलादिलं विश्वनाथं नमाम्यहम् ॥ ७ ॥

तप्तोऽक्रन्दं सहस्रादिं तप्तोऽन्तिकं च ब्रह्मजम् ।

नौमीति वर्त्तमाना मे जिनाः स्युर्वाञ्छितार्थदाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

यशोधरं वृत्तार्हन्तमभयघोषमर्चये ।

निर्वाणकं व्रतवसुं रविराजाभिधानकम् ॥ ९ ॥

अभजितमृजुनशं तपश्चन्द्रं स्तुमस्तमाम् ।

शारीरिकं महासेनं सुग्रीवस्वामिनं तथा ॥ १० ॥

दृढप्रहार्यऽम्बरिकौ वृषातीतं च तुम्बरम् ।

सर्वशालं प्रतिजार्तं पूजयामि जितेन्द्रियम् ॥ ११ ॥

तपादि—रत्नाकराख्यौ देवेशं नौमि लान्छितम् ।

प्रवेशमित्यमी भाविदेवाः पुष्पान्तु व शिवम् ॥ १२ ॥

इत्थं चतुर्थस्वतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां दद्युः श्रीसद्गतिलकाश्रियम् ॥ १३ ॥

पञ्चमैरवतस्तवः ॥ ५ ॥

अतीतजिनाः—

सुसम्भवं श्रियः फल्गुं श्रीश्रीपूर्वकनामकम् ।
 सौन्दर्यगौरिकाभिरूयं तथा चैव त्रिविक्रमम् ॥ १ ॥
 नारसिंहं मृगवसुं सोमेश्वर—सुभातकौ ।
 विमल—विबोधनामानौ तथा सङ्गमकं स्तुवे ॥ २ ॥
 मान्यातक—सुतेजस्कौ विद्याधर—सुलेचनौ ।
 मानाधिक—पुण्डरीकौ नौमि चित्राङ्गनामकम् ॥ ३ ॥
 माणिभद्र सर्वकालं भूरिश्रवसमाश्रये ।
 पुण्याङ्गमिति चातीतास्तीर्थनाथाः पुनन्तु नः ॥ ४ ॥

वर्तमानजिनाः—

गाङ्गेयं बलभद्रं च भीमकं च ध्वजासिकम् ।
 सुभद्रं स्वामिनं चान्ते धारये हतिकाद्वयम् ॥ ५ ॥
 नन्दिघोषं जगन्नाथं वज्राख्यं वज्रनाभिकम् ।
 सन्तोषस्वामिनं सेवे सुधर्माणं तथैव च ॥ ६ ॥
 फणादिं वीरचन्द्रं चाऽमोघनाथं स्तवीम्यहम् ।
 स्वच्छं चाकोपकाऽकामौ तथा सन्तोषकाद्वयम् ॥ ७ ॥
 शत्रुसेनं चक्षुष्मन्तं दयासाथं च कीर्तये ।
 शुभ नौमीत्यमी वर्तमानाश्छिन्दन्त्वघं जिनाः ॥ ८ ॥

भाविजिनाः—

अदोषितं वृषस्वामि—विनयानन्दसञ्ज्ञकौ ।

मुनिनाथेन्द्रकौ चन्द्रबाहुं ध्यायामि सादरम् ॥ ९ ॥

दिलादित्यं वसुबोधकं मूर्तिकं धर्मबोधकम् ।

देवाङ्ग—मरीचिकाद्वावभिर्नौमि सुजीवनम् ॥ १० ॥

यशोधरं गौतमं च मुनिशुद्धं प्रबोधकम् ।

शतानीकं च चरितनाथं स्मृतिपथं नये ॥ ११ ॥

कृतार्थकं यदर्थो (?)—सुधामानं स्मराम्यहम् ।

ज्योतिर्मुखं सूर्यकं चेत्यमी भाविजिना मुदे ॥ १२ ॥

इतीपुसङ्ख्यैरवतेऽतीताद्या जिनपुङ्गवाः ।

संस्तुता अद्भुतां दद्युः श्रीसङ्घतिलकश्रियम् ॥ १३ ॥

हेमचन्द्राम्यर्थनया श्रीमदेवेन्द्रसूरिणा ।

त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवाः दश विनिर्मिताः ॥ १ ॥

मयुरानगरीस्तूपे पट्टतः पूर्वसूरिमिः ।

लिपीकर्मकृता एते सम्प्रदायोऽयमेव हि ॥ २ ॥

॥ इति त्रिंशच्चतुर्विंशतिकास्तवनानि सम्पूर्णानि ॥

सकलसुविहितसूरिसमाजराज — श्रीतपागच्छाधिराज — भट्टारकप्रभु-

श्रीविजयदेवमूरीश्वरसाम्राज्ये विजयिनि महोपाध्यायश्रीशान्ति-

चन्द्रगणिचरणारविन्दचञ्चरीकसमानपण्डितअमरचन्द्रगणिना

लिखितानि । संवत् वसु—निधि—शरभूवदन—सुधाकर-

मिते (१६९८) वर्षे मार्गशीर्षासिततृतीयायां दक्षिण-

देशे श्रीविद्यापुरसमीपवर्तिश्रीस्याहपुरे ॥

[२२]

श्रीचारित्ररत्नगणिशुष्मिता चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः ।

यस्ते श्रीऋषभ ! स्तौमि पदतामरसद्वयम् ।

स मुहुः परमानन्दपदतामरसद्वयम् ॥ १ ॥

भगवन् ! भवतो भव्या जितशत्रुभवादरम् ।

प्रपद्यन्ते पद सद्यो जितशत्रुभवादरम् ॥ २ ॥

यद्यभीप्सथ निस्सीमशम्भवं परमागमम् ।

तदा भजत भो भव्या ! शम्भवं परमागमम् ॥ ३ ॥

अथ चूरिः ।

‘ यस्ते श्री० ’ परम आनन्दो यस्मिन् तत् परमानन्द यद्
पद मुक्तिरक्षणं तस्य ता-रुदमी-आनन्दसुखादिरूपा तां मुहुः ।
कथम् ? ‘ अरसद्वयम् ’ न विद्यते रसद्वयं यस्मिन् विगलितरसान्त-
रास्वादमित्यर्थः । क्रियापदविशेषणमिदम् ॥ १ ॥

शत्रुरिव शत्रु अनन्तदुःखदायित्वात् शत्रुध्वंसो भवश्च ।
भरम्-भयर्थम् । अपुनः प्ररोहम् । जित शत्रुभवो येन तस्मात् ।
भवतः इत्यत्र ‘ तन्मयवपः रमाधारे ’ (सिद्ध० २।२। ७४) इति
पञ्चमी । भवन्त प्राप्य इति भावः । अदर-भयरहितं पद मुक्ति-
रक्षणम् । जितशत्रोर्नृपाद् भव-उत्पत्तिर्यस्य तत्सम्बोधनम् ॥ २ ॥

निस्सीम यत् शम्-मुखं तस्य भवम्-उत्पत्तिभूमिम् । परा वा
या-रुदमीः शिवश्रीरूपा तस्या आगमम्-सङ्गम यदि यूयमभीप्सथ-
वाञ्छथ इति योगः ॥३॥

स्वर्गोभिर्जगतौ सर्वाभिनन्दन ! सुखाकरः ।

तप्तां भवार्तितापेनाऽभिनन्दन ! सुखाकरः ॥ ४ ॥

सुमते ! कृतनम्राङ्गिमङ्गलोद्भव ! भारती ।

तनुते तव विज्ञानां मङ्गलोद्भव ! भारती ॥ ५ ॥

देहद्युतिजिता ताम्रपद्मप्रभमहीनतम् ।

सेवे शिवाय देव ! त्वां पद्मप्रभ ! महीनतम् ॥ ६ ॥

तस्मिन् सर्वश्रियां पापहृदये भवदागमः ।

वासं सुपार्श्व ! यस्याऽऽप हृदयेऽभवदागमः ॥ ७ ॥

येन त्वच्चरणे पूता चन्द्रप्रभ ! मही नता ।

सुलभा तस्य कीर्त्यास्तचन्द्रप्रभ ! महीनता ॥ ८ ॥

अवचूरिः ।

हे सर्वाभिनन्दन !—सर्वाल्लादक ! त्वं सुखाकरोति स्म । कुम्भा-
तो त्वादिपाठबलात् शवपि । सुखस्य जाकरः ॥ १ ॥

मङ्गला नाम राज्ञी तस्या ब्रह्मो यस्य । मा च रतिश्च
भारती ॥ ५ ॥

अनन्ता—सम्पूर्णा ता—लक्ष्मी अनन्तज्ञानादिरूपा यस्य तं मही-
नतम् ॥ ६ ॥

पापहृत्—अयः शुभकर्म यस्य तस्मिन् पापहृदये । सर्वश्रियां
आगतोऽभवदिति योगः । शेष स्पष्टम् ॥ ७ ॥

मही—पृथ्वी नता—नमस्कृता । महीनो—राजा तस्य भावः कर्म
वा महीनता—राज्यमित्यर्थः ॥ ८ ॥

बुधा ! सेवध्वमाप्तेऽशुविधिं कामदायकम् ।

यदि वो बुद्धिराराद्बुधुविधिं कामदायकम् ॥ ९ ॥

देवान्तरै कथं तेऽस्तु नन्दाभव ! समानता ? ।

यत्ते जगत्त्रयी ज्ञातानन्दाऽभव ! समा नता ॥ १० ॥

मुक्त्यर्द्धा नमता दत्ते श्रेयासं कमलाकरम् ।

स्तवीमि गुणपद्माना श्रेयास कमलाकरम् ॥ ११ ॥

सम्प्राप्तविश्वत्रिनयीजयाङ्गजमदा तम् ।

वासुपूज्य ! भजामि त्वा जयाङ्गजमदान्तकम् ॥ १२ ॥

अथचूरि. ।

काम-राग छति-छिनत्तीति कामदायकस्तम् । शुविधि-शोभना चारम् । कामाः-चिन्तितार्था तान् वदातीति कामदायकस्तम् ॥ ९ ॥

नन्दा नाम राज्ञी तस्या भवो यस्य । ते-तव देवान्तरै समानता-सादृश्यम् कथमस्तु ? । यत्-यस्मात् । ते-तुभ्यम् । ज्ञाता-नन्दा-ज्ञातप्रमोदा समा-सकला विश्वत्रयी नता-ननाम इति योग । हे अभव !-भससार ! ॥ १० ॥

नमतां दत्तानि श्रेयांसि-कल्याणानि येन तम् तथा । कमला-रुदमीम् करोतीति कमलाकरः तम् तथा । गुणपद्मानां कमलाकर-मिति योग ॥ ११ ॥

सम्प्राप्तो विश्वत्रितरया जयो येन एवविधो योऽङ्गज-काम-स्तस्य भद्र-दर्पस्तस्यान्तक-विनाशकम् । जया नाम राज्ञी तस्या अङ्गज-सुतम् । अदान्त-केनाप्यनुपद्रुत-क-सुख यस्य स, अदान्तक तथा ॥ १२ ॥

विमलेश ! श्रितोपान्तं सन्नतामरसंसदा ।

स्तुवे तवाऽद्वियुग्मं श्रीसन्नतामरसं सदा ॥ १३ ॥

नमस्कृता न तेऽनन्तराज ! मानवनायकः ।

गुणद्रुमाणां माहात्म्यराजमान ! वनाय कः ? ॥ १४ ॥

विश्वातिशायिमाहात्म्योदयाय परमाय ते ।

नतोऽस्मि धर्म ! निस्सीमदयाय परमायते ! ॥ १५ ॥

तव भक्तिं विना स्थानं सदा भावि भवोदधौ ।

अतस्त्वां सुकृती शान्ते ! सदाभाविभवो दधौ ॥ १६ ॥

अवधूरिः

सन्नता-प्रणता या अमरससद्-देवपर्यत् तया भित्तोपान्तम् ।
भ्रिया-शोभया सद्य-जितत्वेन विपण्ण तामरस येन ॥ १३ ॥

हे अनन्तराज ! ते-तुभ्य नमस्कृता । कः ? मानवनायकः-मान-
वानां नायक । सर्वातिशायिसम्पदन्वितत्वेन स्वामी न स्यादिति
योगः । ते कीदृशाय ? गुणद्रुमाणां वनाय-काननाय । हे माहात्म्य-
राजमान ! ॥ १४ ॥

परमा-प्रकृष्टा परमपदमाप्तत्वेन आयति-उत्तरकालो यस्य तरस-
म्बोधनम् । परा-प्रकृष्टा-भा-लक्ष्मीः अनन्तसुखादिस्था यस्य तस्मै
परमाय । ते-तुभ्यम् । अहं नतोऽस्मीति योगः ॥ १५ ॥

सुगमः । पर, सुकृती कीदृशः ? सन्तो-अन्येभ्योऽतिशयायेत्वेन
विशिष्टौ अप्पाद्विषयी-कान्तिद्वये यस्य स सदाभाविभवः । अतस्ति
हि जिनभक्तिभावा विमवादिमृद्धिः ॥ १६ ॥

कुन्धुनाथ ! जगन्मायश्रीनन्दनजयेश्वर ! ।

असीमगुणलक्ष्मीणां श्रीनन्दन ! जयेश्वर ! ॥ १७ ॥

चक्रपांस्तव यः सेवां परमादरसङ्गतः ।

परं पदं स दुष्कर्मोपरमादरसं गतः ॥ १८ ॥

दुरन्तदुरिताभोधिकुम्भोद्भव ! भवापदम् ।

हत्वा तत्त्वासयेऽघानां कुम्भोद्भव ! भवापदम् ॥ १९ ॥

प्रणतस्त्वामहं देव ! सुमित्रभव ! भक्तितः ।

तन्मा योचय विश्वैकसुमित्र ! भवभक्तितः ॥ २० ॥

क्रमान्बुजं नमैः स्तौमि नतामरसभाजनम् ।

अस्त्राक्षीजातु यत्क्षोणीं न तामरसभाजनम् ॥ २१ ॥

अवचूरिः

जगन्ति मध्नाति-पीडयतीति जगन्मायः यः श्रीनन्दनः-काम-
स्तस्य जये ईश्वर !-शम्भो ! । श्रीः नाम राशी तस्या नन्दनः-पुत्र-
तत्सम्बोधनम् । असीमगुणलक्ष्मीणां हे ईश्वर !-स्वामिन् ! एवं जय
इति योगः ॥ १७ ॥

परमस्य-आदरस्य सङ्गत-सङ्गेन यः तव सेवां चक्री-चकार ।
दुष्कर्मणामुपरमात्-विगमात् हे अपर ! परं पदं तद्गतः-प्राप्तः
इति योगः ॥ १८ ॥

भवः-सत्तारः स एव दुःखरूपत्वाद् आपद्-विपद् तां हत्वा
एवं तत्प्राप्तये भव इति योगः । अघानां अपदं-अस्थानम् ॥ १९ ॥
' प्रणतस्त्वा ' सुगमः । पर भवेन-सत्तारेण कृत्वा या भक्तयः-भजनानि
हृदये सां मोक्षं इति शेषः ॥ २० ॥

नता भमरसभा-देवपर्यट् जनाः-मानवाश्च यस्मै । तामरसानि-
देवसञ्चारितकमलानि भाजन-आधारो यस्य ॥ २१ ॥

श्रीनेमे ! प्रीतिरासेन ! भवता मेऽघवारिणा ।
 चातकस्येव ब्रह्मज्ञान्तर्भवता मेघवारिणा ॥ २२ ॥
 यस्त्वां पार्श्वजिन ! स्तौति परमानन्दभावितः ।
 तस्मिन् नित्योदिता रागं परमानन्द भाऽवितः ! ॥ २३ ॥
 त्वया जितान्यदेवर्द्धिर्वर्द्धमानप्रभावतः ।
 त्वयि देवाधिदेवत्वं वर्द्धमान ! प्रभावतः ॥ २४ ॥
 जिन ! त्वद्वदने दृष्टे रजनीश्वरहारिणि ।
 प्रीतिर्मम तमोराशेरजनीश्वर ! हारिणि ॥ २५ ॥
 स्वर्णाञ्जनजपाब्जेन्दुरुचिराजितविग्रहाः ।
 देयासुर्वः श्रियः सार्वार्वा रुचिरा जितविग्रहाः ॥ २६ ॥

अघचूरिः

‘प्रमाण्युज०’ सुगमः । पर अघवारिणा भवता आसेन-प्राप्ते-
 न-मे-मम प्रीतिरस्ति । शेष स्पष्टम् ॥ २१ ॥

‘श्रीनेमेः०’ पूर्वोर्द्ध स्पष्टम् ॥ २२ ॥ हे भवितः ! । तस्मिन् नित्यो-
 दिता भा-प्रभा- च केवलज्ञानरूपा । पर-प्रकृष्ट राग-स्नेहम् ।
 भानन्द-वद्यन्ध । ‘अदु बन्धने’ ॥ २३ ॥

वर्द्धमानो यः प्रभाव तस्मात् । अतो हेतोः त्वयि प्रमौ हे
 वर्द्धमान ! देवाधिदेवत्वमस्तीति योगः ॥ २४ ॥

रजनीश्वरः-चन्द्रः वद्वद् हारिणि-मनोज्ञे । हे ईश्वर !-स्वामिन् !
 मे-मम । प्रीतिरजनि । तमोराशेर्हारिणि-विनाशिनि ॥ २५ ॥

विग्रहः-देहो रजश्च । श्रिय कीदृशीः ? रुचिराः-मनोज्ञाः ॥ २६ ॥

निर्णिक्तभक्तिमन्तं मां महागमनयाञ्चित ! ।

महोदयं सतां दत्तमहागम ! नयाञ्चित ! ॥ २७ ॥

पदे नन्दन्ति ते भक्ता श्रुतदे विततोदये ।

तव भक्तिविधौ चित्तं श्रुतदेवि ! ततो दये ॥ २८ ॥

इत्यस्तेतरदेवसुन्दरमह श्रीणां विलासालया

राकानिर्मलसोमसुन्दरयग शुभीकृताशाचया ।

नूता श्रीऋषभादिवीरचरमा सार्वार्थतुर्विंशति

स्तन्यासुर्मम मुक्तिलम्भनचणां चारित्रलक्ष्मीं पराम् ॥ २९ ॥

अवचूरिः

महान्तो ये गमा-सदृशपाठा, नयाः-नैगमादयस्तै अञ्चितः ।

सतां-वत्तमानां दत्ता महा-वत्सवा येन तत्सम्बोधनम् । हे आगम !
हे अञ्चित !-पूजित ! मां महोदयं त्व नय इति योगः ॥ २७ ॥

हे श्रुतदे ! ते-तव भक्ता जना विततोदये पदे नन्दन्तीति
योगः । तत-तस्मात् कारणात् अह तव भक्तिविधौ चित्तं दये-
ददामि इति सम्बन्धः ॥ २८ ॥

इति चतुर्विंशतिजिनस्तुतीनामवचूरिः ।

[२३]

द्वासप्ततिजिनस्तोत्रम् ।

वंदे भरहजिणिंदे कालत्तयमाविणो कमेण इमे ।
 पढमो केवलनाणी उसहजिणो पउमनाहो अ ॥ १ ॥
 बीओ निब्बाणजिणो अजिओ तह सूरदेवतिथयरो ।
 तहओ सागरनामो संभवनाहो सुपासो अ ॥ २ ॥
 चउत्थो अ महायस अभिनंदणसयपभा य तिथयरा ।
 पचमओ विमलजिणो सुमई सव्वाणुमई अ ॥ ३ ॥
 सव्वाणुभूइनामो छट्ठो पउमप्पहो य देवसुओ ।
 सिरिहरसुपासनामो उदयजिणो सत्तमो कमसो ॥ ४ ॥
 दत्तो तह चंदपहो पेढालपह अहट्टमा हुंति ।
 नवमा पुण दामोअर सुविहिपह पुडिलो चेव ॥ ५ ॥
 दसमो सुत्तेअनामो सीयलसयकित्तिनाम तिथयरा ।
 सामिजिणो सेअंसो सुव्वयसार्मा इगारसमा ॥ ६ ॥
 बारसमा तिथयरा मुणिसुव्वय वासुपुज अममजिणा ।
 तेरसमो सुमइजिणो मिमलो तह निकसाओ अ ॥ ७ ॥
 चउदसमा पुण सिवगइ अणंतजिण निप्पुलाइ तिथयरा ।
 यत्तरसमो अच्चाओ धम्मजिणो निम्मओ अ तहा ॥ ८ ॥
 सोलसमो नेमीसर संतिजिणो नित्तगुत्तनामो अ ।
 सतरसमो अनिलजिणो कुंयु समाही य तिथयरा ॥ ९ ॥
 तिथयरा य जसोहर अर सवरनामाइ अठारसमा ।
 जिणवर कयाध मल्ली जसोहरो इगुणवीसइमे ॥ १० ॥

वीसइमो जिणेसरमुणिसुव्वयविजयदेवनामाणो ।
 इगवीसमतित्थयरा सुद्धमई नमिजिणो मल्ली ॥ ११ ॥
 बावीसइमा सिक्करनेमिजिणेसरो देवतित्थयरो ।
 तेवीसइमा संदण पासजिणा—णंतविरियजिणा ॥ १२ ॥
 चउवीसइमा संपइ वीरो भद्दो बहुत्तरि जिणिंदा ।
 सिद्धिवहुत्तिलकचंदनरसोवमा दिंतु कल्लणं ॥ १३ ॥
 इति द्वाप्तसत्तिजिनानां सिद्धानां स्तोत्र पवित्र पठनार्थम् ॥
 नमो जिनेभ्यः ॥ श्री श्रीः ॥

[२४]

पूर्वाचार्यचिनिर्मितं

आभाणकगर्भितं

श्रीजिनस्तोत्रम् ।

सुरभसुरस्वरमहियं महियमय मयणमाणविद्वणं ।
 नमिक्ख जणिं ओहाणएहिं तं विन्नविस्सामि ॥ १ ॥
 सामिय ! अहं अहज्जो अणंतकालेण कइवि तं गइह ! ।
 संपाधिक्ख सोक्ख तुह सुयं तइवि गुरुक्कम्भो ॥ २ ॥
 धित्तूण संजमं परिचइत्तुमिच्छामि विसयमुक्खमहं ।
 णइ बुद्धा ता बुद्धा पिच्छामि नागलोगामि ॥ ३ ॥
 रोसगगी सन्वत्तवं दहेइ खिज्जामि पोरिसी भग्गा ।
 उट्ठंति वायइत्थि रडाए दुक्खए पूर्णी ॥ ४ ॥

आजम्भं पालियसंजमेण गिण्हंतएण भवसुक्खं ।
 विकिणिओ एस मए सामिय ! बुढीए अरहद्दे ॥ ५ ॥
 सुक्खत्थी अल्लीणो कुत्तिथिए निवडिओ ग्हि भवकूवे ।
 सामिय ! सच्चमिणं तं चुण्णगया चुंटिया आया ॥ ६ ॥
 गीहेमि तेसिमिण्हि दट्ठुणं अइसए पसिद्धे वि ।
 बलिकायं तं मुत्तं जं सुत्तं तोडए कण्णं ॥ ७ ॥
 सयमेवजिऊण दुक्खमन्नस्स देसि पुण आलं ।
 सूयरि खद्धो वाडो भग्गं पुण पइयत्स मुहं ॥ ८ ॥
 जइ नत्थिह चक्खित्तं तहवि मह कुणसु सिद्धिसंबंधं ।
 नवि थक्खिस्सइ सामिय ! वीवाहो कच्चरीहि विणा ॥ ९ ॥
 भावविट्ठणस्स महं चरणेण न नाह ! होसए सुद्धी ।
 जहिं वसइ नग्गस्सवणो परियट्ठी तत्थ किं कुणइ ? ॥ १० ॥
 करिय तहावि हु पावं गुरुणो आलोइउं न सक्कमि ।
 सामिय ! अट्ठमिखद्धा विज्जो समुरुत्ति तं सच्चं ॥ ११ ॥
 गुरुमोहमोहिए मह मणम्मि लग्गइ न तुज्झ उवएसो ।
 चिक्कणघडए सामिय ! दल्लिऊणं पाणियं जाइ ॥ १२ ॥
 कुमयमइभावियाणं सुद्धो घम्मो न तुज्झ पडिहाइ ।
 पक्काणं भंडाणं किं पुण कण्णाइं लग्गंति ? ॥ १३ ॥
 जे केवि दुब्बियट्ठा तुह वयणं अन्नहा परूवित्ति ।
 ते धोडयपुच्छव्व होडयंति कल्होडयं नाह ! ॥ १४ ॥
 तुह वयणे सिद्धिले पण्णवेमि वयणेहिं नाह ! महुरेहिं ।
 जो मरइ गुलेणं चिय तस्स विसं दिज्जए कीस ? ॥ १५ ॥

पडिवज्जिय तुह सीलं सक्केमि न पालिउं न छुइउं ।

इय सामिय ! सच्चमिणं तं न य मरइ न मंचयं देइ ॥१६॥

उट्ठंति कहां ही संपइ तुह पहु ! जडा विवाएणं ।

सच्चमिणं ओहाणं ससएहिचि लहुइया लइया ॥१७॥

मुक्खत्थी सव्वजणो तुमं पुणो नाह ! देसि सिवमुक्खं ।

अक्खयमउलं तमिणं मिट्ठं विज्जेण विय दिट्ठं ॥१८॥

नरयप्पाउगं घंधिऊण पुच्छमि होमि किं पावो ।

पयं मुंडियमुंडस्स त खु नक्खत्तपुच्छणयं ॥१९॥

इह लोए परिवद्धो होउ पहु ! नाहिउ भणिसु अहं ।

खीरं खंडं मिट्ठं परलोयं केण पुण दिट्ठं ? ॥२०॥

तुह दिक्खं पडिवण्णो लज्जामि न नाह ! भिक्खभमणेणं ।

जइ नच्चणे पयदा ता किं घंधुइकरणेणं ? ॥२१॥

जइ नाह ! तुह मयाओ लम्भइ मुक्खं किमन्नतित्थीणं ।

जइ किर घयं सुगंधं किमागयं गुब्बरस्स तर्हि ? ॥२२॥

कम्मयत्था तुह देसणाइ न ल्हंति नाह ! पडिवोहं ।

सच्चमिणं तं जइ मरइ चिल्लओ तो न बेकरइ ॥२३॥

तुह वयभंगा सव्वा वि गंतुं निरयं सिवं पयाहिति ।

जाइस्सइ सग्गा नग्गस्सवणओ जइ परिविगुत्तो ॥२४॥

छज्जंति तुज्झ मुणिणो चरणेण किं पुणोवि लद्धाहिं ? ।

वाईसइ भंक्कणिया किं पुण पयवद्धकिंक्किणिया ॥२५॥

संसारदुक्खास्सिन्नो जणो तए वण्णियं च सिद्धिसुह ।

इक्क उम्माहाय वीयं पुण मोरसंछवियं ॥२६॥

पइ पयाहिए पयत्थे परिछिंदइकोण अन्नतिथिसु ।
 हत्थद्वियकंकणयं को पुण जोएइ आरिसए ॥ २७ ॥
 पइं दुट्ठा पाविट्ठा सब्बत्थवि दुक्खमेव पावंति ।
 भिज्जइ साधिय ढाला जहिं चहइ कवेडओ देव ॥ २८ ॥
 तिजयप्पहु ! तुह मयमंतरेण अचिरेण सिज्जइ न मुक्खो ।
 नहु अंबाणं सद्धा पूरिज्जइ अंभिल्लआहिं ॥ २९ ॥
 गाहिज्जंतो अमयं व सुहयरं नाह ! तुह वरं धम्मं ।
 गिण्हामि नेव अहयं मूढो निब्बग्गसेहरओ ॥ ३० ॥
 ता सच्चं ओहाणं फाडिज्जइ धेउरेहिं गल्लई ।
 पाइज्जंतो वि षयं बुब्बुयइ सच्चयं अहवा ॥ ३१ ॥
 किं बहुणा भणिजेणं नलं मग्गेमि देसु चारित्तं ।
 जेण भणिज्जइ सब्बे पया पाविट्ठा उ हत्थिपण ॥ ३२ ॥
 इय कइवयओहाणएहिं थुणिओ जिणिंद ! भब्बाणं ।
 संसारविरत्ताणं सामिय ! सुमयं गयं देसु ॥ ३३ ॥
 इति ओहाणवधेन स्तोत्रम् ॥

[२५]

चतुस्त्रिंशजिनातिशयस्तवनम् ।

योस्सामि जिणवरिंदे अञ्जुअमूएहिं अइसयगुणेहिं ।
 ते तिविहा साहाविय कम्मक्खइआ सुरकया य ॥ १ ॥
 देहे विमल्लमुगन्धं आमयपासेहिं वज्जिअं अरअं ।
 रुहिरं गोकसीरामं निव्विस्सं पंडुरं मंसं ॥ २ ॥

आहारा नीहारा अदिस्सा मंसचक्खुणो सययं ।
 नीसासो अ सुगंधो जम्भप्पभिर्द्दु गुणा एए ॥ ३ ॥
 खित्ते जोयणमित्ते जं जियकोडीसहस्सओ माणं ।
 सन्वसमासाणुगयं वयणं धम्माववोहकरं ॥ ४ ॥
 पुब्बुप्पन्ना रोगा पसमंती ईद्वयरमारीओ ।
 अइवुट्ठि—अणावुट्ठी न होइ दुब्भिक्खडमरं वा ॥ ५ ॥
 देहाणुमगगलमं दीसइ मामंडलं दिणयरामं ।
 एए कम्मक्खइया सुरभत्तिकया इमे अत्ते ॥ ६ ॥
 चक्कं छत्तं रयणज्जओ अ सेयवरचामरा पउमा ।
 चउमुहपायारतियं सीहासण हुंदुभि असोगो ॥ ७ ॥
 फंटयहिट्ठा हुत्ता ठायंति अवट्ठियं च नहरोमं ।
 पंचेव इंदियाथा मणोरमा हुंति छप्पि रिऊ ॥ ८ ॥
 गंधोदगं च वासं वासं कुसुमाण पंचवण्णाणं ।
 सउणा पयाहिणगई पवणणुकूलो नमंति दुमा ॥ ९ ॥
 भवणवद्देवाणमंतरजोइसवासी—विमाणवासी अ ।
 चिट्ठंति समोसरणे जहण्णयं कोडिमित्तं तु ॥ १० ॥
 इंतेहिं जंतेहिं घोहिनिमित्तं च संसयत्थीहिं ।
 अविरहियं देपेहिं जिणपयमूलं सयाकालं ॥ ११ ॥
 चउहा जम्भप्पभिर्द्दु इक्कारस कम्मसंखए जाए ।
 नय दस य देवजणिण चउतीसं अइसए वेदे ॥ १२ ॥
 चउतीस जिणाइसया एए मे वणिआ समासेणं ।
 दिंतु ममं जिणवसभा सुअनाणं बोहिलाभं च ॥ १३ ॥

[२६]

प्रथमभरतगत-वर्चमानकालीन—

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

अमरनररायमहिम् सिद्धे नमिऊण सञ्चभावेणं ।
 गणणावलियाइ जिणे कित्तिजंते निसामेह ॥ १ ॥
 पढमं उसमं वंदे वीयं अजियं च संभवं तइयं ।
 अभिनंदणं चउत्थं सुमइजिणं पचमं वंदे ॥ २ ॥
 पउमप्पह जिण छट्ठं सुपासजिणं नाम सत्तमं वदे ।
 चंदप्पहजिणचंदं नाणधरं अट्ठमं वंदे ॥ ३ ॥
 नवमं च पुप्फदंतं दसमं वदामि सीयलं सिरसा ।
 सिजंसं इगारसमं चारसमं वासुपुज्जजिणं ॥ ४ ॥
 तेरसमं विमलजिणं चउदसमं अणंतयं नमंसामि ।
 पनरसमं चिय धम्मं संतिं वंदामि सोलसमं ॥ ५ ॥
 सतरसमं चिय कुंशुं अट्ठारसमं अरं जिणं नमंसामि ।
 महि एगुणवीसं वीसं मुणिसुव्वयं वंदे ॥ ६ ॥
 नमिनाह इक्कवीसइमो वावीसइमो अरिट्टवरनेमी ।
 तेवीसइमो पासो चउवीसइमो महावीरो ॥ ७ ॥
 इय चउवीसइत्तिथयरा सन्वे चिय केवली अमियणाणी ।
 देवामुरेहि महिया दित्तु समाहिं च बोहिं च ॥ ८ ॥

[२७]

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

पद्मो नरेसराणं पद्मो साहूण केवली पद्मो ।
 पद्मो तित्थयराणं 'रिसह'जिणो कुणउ कल्लाणं ॥ १ ॥
 कंचणगोरसरीरो लंछणि वरकुंजरो गवलवण्णो ।
 रिदुरयणं य रेहड जस्स जिणो सो जयउ 'अजिओ' ॥ २ ॥
 अभवो 'संभवदेवो' पक्खालियसयलकम्ममललेवो ।
 भवभीरुयभवियाणं दुहभवसभवमयं हरउ ॥ ३ ॥
 जस्संगचंगिमाणं तुलमाणं कंचणं पि अणवरयं ।
 हवइ अणेगागारा तं जिण 'मभिनंदणं' वदे ॥ ४ ॥
 गन्भवसहिनिवसंतो पयधारुजलफुरतविणाणो ।
 संजणिअजणणिसुमई 'सुमई' ति थेसरो जयउ ॥ ५ ॥
 सो जयउ 'पउमनाहो' वण्णमिसेणं पयासिओ जेण ।
 मणनिच्छूदो राओ जणलोयणपच्चयत्थं व ॥ ६ ॥
 सिवपुरिविहियनिवासो दुरियं अबहरउ जिणवर 'सुपासो' ।
 फणमणिसेणिमिसेणं पईवपव्व व पयढंतो ॥ ७ ॥
 पूरियपुट्टुल्लट्ठियकेवलधवलीकयं व जस्संगं ।
 सो 'चंदप्पह'देवो नंदउ सुगविंदकयसेवो ॥ ८ ॥
 पणमामि 'पुप्फदत्तं' देवं पुरिसुत्तमं अक्किण्हं पि ।
 मयरद्धयं अक्कमं संकरमीसाणमवि अभव ॥ ९ ॥
 संसारदुहदवानलजालापरितावताविअं तत्तं ।
 कारुण्णजलहि सामी 'सीयल' मह सीयल कुणसु ॥ १० ॥

'सेयंसो' जंतूणं खणंपि दिट्ठे वि जस्स मुहकमले ।
 सेयं सो जं देह पडओ तं कहे भणिमो ! ॥ ११ ॥
 सो जयउ 'वामुपुजो' जं सेवइ सेरहो लंछणत्थो ।
 जमयाहणत्तिमेयं मा होउ पुणत्ति मण्णंति ॥ १२ ॥
 जो विमलो देहेणं विमलो नाणेण दंसणेणं च ।
 विमलो चारित्तेगं सो जयउ जिणेसरो 'विमलो' ॥ १३ ॥
 तं नमह जिण 'मणंतं' संपत्तविसाल्लभवसमुदंतं ।
 जस्स न लब्भइ अंतं सुहदंसणनाणविरयाणं ॥ १४ ॥
 पणमह जिणवर'धम्मं' धम्मियमणुया विमुद्धभावेणं ।
 स्वविज्जुण जेण कम्मा होइ अरुम्मा सयाकालं ॥ १५ ॥
 संतो 'संति' जिणिंदो संतिकरो संतदुरियसंताणो ।
 संतिं करेउ संतावनासणं संतिसंताणं ॥ १६ ॥
 निरुवमसिद्धिसणाहो सिवपुरिपुरलग्गमगगसत्थाहो ।
 मह होउ 'कुंधुनाहो' संपाटियदुविहमुहलाहो ॥ १७ ॥
 सिद्धिपुरंधीइ कए मुक्का चउसद्धिसहत्सरमणीओ ।
 'अर'जिणवर ! तुह चरियं अच्छरियं कस्स न जणेइ ! ॥ १८ ॥
 निम्महियमोहमल्लं 'मल्लि' तित्थेसरं पणिवयामि ।
 इत्थीण पहाणत्तं निव्वटियं जस्स तित्थंमि ॥ १९ ॥
 धरणिभरधरणस्त्रिजो जस्स समीवंमि वीससइ कुम्भो ।
 लंछणल्लेण देवं तं 'मुणिमुव्वय' महं वंदे ॥ २० ॥
 निघमखंडियचित्तं पटुप्पयावं कलंरूपरिमुक्कं ।
 अरुणकरं निदोसं अहिनउचंदं 'नमि' नमह ॥ २१ ॥

रायमई रायमई रायमई जेण तिण्णि परिचत्ता ।

घणवण्णो घणवण्णो घणवण्णो सो जयउ 'नेमी' ॥ २२ ॥

पायटियसत्तत्तो घरणिदसरीरफणकडप्पेण ।

तुइभगवासपासो 'पासो' मह मंगलं देउ ॥ २३ ॥

जियमोहमहावीरो चरमो तित्थंकरो 'महावीरो' ।

असमसमो असमसमो निरत्तर कुणउ कल्लाणं ॥ २४ ॥

* 'जिणानली' दिअपुरतनाणा विभिन्नण्णा उ तणुप्पमाणा ।

संपत्तससारसमुदपारा सुहावहा होउ तिलोअसारा ॥ २५ ॥

सुनयजलगभीरो वामकल्लोलमालो

पयडियवरसुत्तो चारुमुत्तीहिं जुत्तो ।

विलसिरवहुसत्तो किं नु कुगाहचत्तो

जिणवयगसमुदो देउ अम्हाण भइ ॥ २६ ॥

दिअलकरणोरुतेअविरहीभूअंधयारागमा

हुंकारज्जुणिमुत्तिभीरविमुही भूअ न विदेसणो ।

अच्चंतं जिणसासणंमि निरया सब्बण्णुसेवाकरा

सब्बे हुंतु सुरामुरा भगवओ सघस्स खेमंकरा ॥ २७ ॥

* उपर्युक्तगाथापि सह एतत् पद्यत्रयसंयोजनात् चतुर्विंशते-
र्जिनानां स्तुतयो भवन्ति । अग्रेऽपि एतच्चिन्हाङ्किते स्थलेऽयमेव
नियमो ज्ञेयः ।

[२८]

ज्ञानस्तोत्रम् ।

अट्टावीसवियर्षं मङ्गनामणपकष्यणाठाणं ।
 भीमभवजलहिषोयं हयसोयं भावओ वंदे ॥ १ ॥
 सुयनामणमणेगविहं निहयदुहं पणयपाणिविहियमुहं ।
 सद्दहणपदणवावडमईण कयसिवपयं वंदे ॥ २ ॥
 अहमोहिनामणमणुवममणंतसत्ताण जणियनिब्बाणं ।
 दुविहंपि पटिहयदुहं पणयदुहं तावओ वंदे ॥ ३ ॥
 मुणियमणोगयभावं पहणियभन्वंगिदग्गसंतावं ।
 रिउयिउलमइसहावं नाणं मणपज्जवं वंदे ॥ ४ ॥
 लोयालोयविलोयणपडु फुडु सन्वत्थदेसयं सुहयं ।
 अन्नाणहरं हरिणंकनिम्मलं केवलं वंदे ॥ ५ ॥
 इअ सेयपंचमीए पंचवियर्षपि नाणमवियर्षं ।
 पूयंति नमंति धुणंति ते नरा निव्वुदमुविंति ॥ ६ ॥

[२९]

श्रुतज्ञाननमस्कारः ।

ईसाणिंदसुरासुररायपणयपयपंकएण वीरेण ।
 सक्खा भवल्खवुम्मवदुक्खहरं मुखवमुखस्सकरं ॥ १ ॥
 करणत्तयपसरनिरोहकारयं अत्थओ जमच्चत्थं ।
 रद्धअं गणहारिगणेहिं गंधओ इत्थ स सुहत्थं ॥ २ ॥

तं सुयनाणं नाणं नासडं सव्वन्नुणो गुणे हाणि ।
 जयडं तिजयत्तिकित्तिं दावियसुत्तिं सुहपवित्तिं ॥ ३ ॥
 अंगाणंगनिबद्धं सुपसिद्धं निहयमोहसंबंधं ।
 सुअनाणमइन्नाणं सन्नाणं जयडं जीवाणं ॥ ४ ॥
 ता कुसमयमयवग्गो भव्वमणोक्काणणंमि परिभमई ।
 जाणज्जवि जिणपवयगहरिणो सद्धं निसामेइ ॥ ५ ॥
 मइसुयमणोहिकेवलनाणाणि कुणंतु वो सिवसुहाणि ।
 सन्नाणत्तरणदंसगगुणाग हाणिं च निहणंसु ॥ ६ ॥
 नमहं सुयमसेसं सव्वनाणप्पवेस
 भुवणजणियचुज्जा से गुणाणं च पुज्जा ।
 कयकुसमयचागो सुद्धसद्धम्मरागो
 पवरगुणमणीणं भायणं जेण होइ ॥ ७ ॥

[३०]

श्रीजिनभद्रमूर्तिविरचितं

श्रीद्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुलकम् ।

नमिळ्ळण जिण अंगाण पयप्पमाण अहं पयंपेमि ।
 तत्थ पयमत्थ उवळद्धि जत्थ किर एवमाईअं ॥ १ ॥
 अट्ठारस उत्तीसा नावत्तरि सहस तह य अणुकमसो ।
 आयारे सुअगडे ठाणगे चेव पयसस्वा ॥ २ ॥
 समवाए अ पमाणं लक्खो एगो सहस्स चउआल ।
 भगवइए पयसंस्वा दो लक्खो सहस्स अडसीइ ॥ ३ ॥

नायाधम्मकहंगे अद्वच उत्थकोडीकलाकलिए ।
 पण लक्खा छावत्तरि सहस उवासगदसाअंगे ॥ ४ ॥
 सत्तामि लक्खिगारस सहस्स बावन्न अट्टमे अंगे ।
 अंतगडदसानामे लक्खा तेवीस चउसहस्सा ॥ ५ ॥
 तहणुत्तरोववाई नवमे अंगमि लक्ख छायाल ।
 अडसहसा अह दसमे पण्हावागरणनाममि ॥ ६ ॥
 बाणवाई लक्खाइं सोल सहस्सा तहा विवागसुए ।
 इक्कारसमे अंगे पयप्पमाणं इमं वुच्छं ॥ ७ ॥
 एगा कोडी चुलसीइ लक्खा बत्तीस सहस्स इअ माणं ।
 इक्कारस अंगणं भणिअमहं बारसंगमि ॥ ८ ॥
 त पुण दिट्ठीवाओ स पंचहा वणिओ अ समयमि ।
 परिकम्मसुत्तपुब्बगय-णुओगा तह चूलिआओ अ ॥ ९ ॥
 तत्थ य पुब्बगयमि पढमे उप्पायनामए पुब्बे ।
 कोडी एगा अह बीअ अग्गेणियमि पुब्बमि ॥ १० ॥
 छण्णवाई लक्खाइं तइए बीरिअपवायपुब्बमि ।
 पयलक्खाइं सत्तरि अहत्थिनत्थिप्पवायमि ॥ ११ ॥
 तुरिए पुब्बं सट्ठी लक्खा अह पंचममि पुब्बमि ।
 नाणप्पवायनामे इग कोडी एगपयहीणा ॥ १२ ॥
 छट्ठे सच्चपवाए पुब्बे इग कोडि छहि पण्हिं अहिआ ।
 आयप्पवायपुब्बे सत्तमि पयकोडि छवीसा ॥ १३ ॥

कम्पप्पवायपुब्बे अट्टमि इगकोडि सहस अत्सीइ ।
 नवमे पच्चक्खाणप्पवाइ लक्खाग चुलसीइ ॥ १४ ॥
 विज्जणुपवाय दसमे पुब्बे इगकोडि दस य लक्खाट्ठं ।
 इक्कारसे अवंझे पुब्बे पयकोटि छन्नीसा ॥ १५ ॥
 पाणाउणायपुब्बे बारसमे छपण लक्ख इग कोडी ।
 किरिआविसालपुब्बे तेरसमे कोडि नवगंमि ॥ १६ ॥
 तह लोमविंदुसारे चउदसमे पुत्थि बारकोडीओ ।
 लक्खा तह पन्नासं इअ सत्त्वंगे पयपमाणं ॥ १७ ॥
 एयं पयप्पमाणं दुवालसंगत्स मुअसमुदत्स ।
 नेयमुवंगार्इणवि सुआण समयाणुसारेणं ॥ १८ ॥
 उप्पन्न विमलकेवल—नाणेणं जिणवरेण वीरेण ।
 परमत्थरूवअथो निदंतिओ सत्त्वमुत्ताणं ॥ १९ ॥
 सुत्तं तु गणहरकयं तम्हा सव्वप्पयत्थसंजुत्ता ।
 पणमह जिणिंद वीरं भवजलहीवारमिच्छंता ॥ २० ॥

इअ नंदिसुत्तविवरण—

मणुसरिऊगंगपयपमाणमिणं ।

जिणगणहरोवइडं

लिहिअं जिणभदमूरीहिं ॥ २१ ॥

[३१]

महाकविश्रीधनपालप्रणीतः

संस्कृतमाकृतमयः

श्रीवीरस्तवः ।

सरभसवृत्त्यत्सुरस्युवतिकुचतटवृटितहारतारकितम् ।
जायं सिद्धत्थनरिंदमंदिरं जस्स जम्ममि ॥ १ ॥
बुद्ध्वाऽवधिना निजजन्ममज्जने हृदयभावमशनिभृतः ।
लीलाइ चलणकोडीइ चालिओ जेण सुरसेलो ॥ २ ॥
येन च बाल्ये विबुधो विवर्द्धमानः सविभ्रमं नभसि ।
हणिऊण मुट्ठिणा वामणीऊओ कुलिसकदिणेणं ॥ ३ ॥
सुरपतिपुरतो विवृत्तिं वितन्वता विततवाइमयं येन ।
जणियं जयस्स विजोवएससमए महच्छरियं ॥ ४ ॥
मातापित्रोः प्रेमानुबन्धमधिकं विबुध्य यः स्थितवान् ।
दिब्बालंकारफुरंतविग्गहो चत्तसंगो वि ॥ ५ ॥
येन परित्यज्य जरत्तृणमिव राज्यं समं सुहृत्स्वजनैः ।
वूढो ददनियममरो लीलाइ गिरिंदरुंदयरो ॥ ६ ॥
सङ्गमरुमुराधिपविक्षितदिसदम्भोलिभेदसम्भ्रान्तः ।
चमरो चलणुप्पलमूलमागओ रक्खिओ जेण ॥ ७ ॥
येन धनकर्मपटलं प्रकटतपोवन्हिना विनिर्देह्य ।
पलयरवितेयपायड्ढुप्पाडितमक्खयं नाणं ॥ ८ ॥

यश्च सुचिरं पृथिव्यां मित्यात्वान्धं विबोध्य भव्यजनम् ।
 ठाणं जन्मणजरमरणरोगपरिवजियं पत्तो ॥ ९ ॥
 तं नमत्त नम्रशतमस्त्रमणिमुकुटविटङ्कघृष्टचरणयुगम् ।
 सुवणस्स वि बन्धणपालणक्खमं वदमाणजिणं ॥ १० ॥

[३२]

श्रीरामचन्द्रसूरिसन्दब्धः

श्रीआदिदेवस्तवः ।

जातद्वपमुत्थितानलमधिगतजिण्यं प्ररूढधर्मपथम् ।
 जौ पदमं चिअ भयवं कयवं अवयरिय भरहमिणम् ॥ १ ॥
 अविकल्पितान्यपि फलान्यवलोक्य जनस्य यं प्रयच्छन्तम् ।
 १ईसाए पत्तखमा वि कप्पतरुणो समुच्छिन्ना ॥ २ ॥
 विषयप्राप्तमशेषं दोषमयं प्रत्यहं कथयतापि ।
 २जेण सयं चिअ रइआ विसयवई भारही पुहवी ॥ ३ ॥
 यस्मै विगतस्मयविस्मयाय कृतकर्मवर्म्ममेदाय ।
 ३अपवर्गलग्नमइणो नमंति सुरअसुरनरवइणो ॥ ४ ॥

छाया—

- १ यः प्रथमं खलु भगवान् कृतवान् अवतीर्य भारतनिदम् ॥
- २ ईष्येया प्राप्तक्षमा अपि कल्पतरवः समुच्छिन्नाः ॥
- ३ येन स्थितं किल विरचिता विषयवती भारती पृथ्वी ॥
- ४ अपवर्गमार्गलग्नमतयो नमन्ति सुरासुरनरपतय ॥

निविडतमजडिमघनपटलपिहितपारेवोधमानवो यस्मात् ।

‘मङ्गणोभजासलिलानलाण भेयं जणा पत्ता ॥ ५ ॥

सौपानपद्गतिसखी पदयुगली प्राप्य यस्य शिवनगरे ।

‘के के न गया गच्छन्ति के न के न हु गमिस्सन्ति ॥ ६ ॥

अवतरति यत्र भगवति भारतभागं प्ररूढभाग्यमरम् ।

‘जाया किसिसेवा—पासुपल्ल—वाणिज्यवहारा ॥ ७ ॥

पर्वाभिरामचन्द्रावदातकीर्तिप्रभासितदिगन्तम् ।

‘पढमनिवं पढममुणि पढमजिणेशं नमह निच्चं ॥ ८ ॥

[३३]

श्रीजिनवल्लभसूरिविरचितं

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नमिरासुरसुरविलसिरसिरमणिमयमउटघडियपयवीढं ।

वन्दिय दियभवपासं पासं तं चिय धुणामि अहं ॥ १ ॥

जाणामि सामि ! बहुभवभवणेण जमनया कयाई तुमं ।

नाहं नाहं पत्तो पत्तो पुणरुम्भवो किहं इयरा ? ॥ २ ॥

ता संपइ पइदिवसं भवसंभवकर सियं सुजस ! ।

तुह पयकमलं विमलं पणयं मणयं ममंफित्थ ॥ ३ ॥

५ मणिनी—मार्या,सलिलानलानां मेद जनाः प्राप्ताः ॥

६ के के न गया गच्छन्ति के न के न किल गमिष्यन्ति ॥

७ जाता कृपिसेवा—पाशुपाल्य—वाणिज्यवहाराः ॥

८ प्रथमनृपं प्रथममुनिं प्रथमजिनेशं नमत नित्यम् ॥

हृयदुरियदाहमाहप्पपसगनिब्बवियभवियसंदोहं ।

पग्गामयरसवरिसं वमुपहु तुह दंसणं जमिह ॥ ४ ॥

हे पास ! पसिय सियदंतपंतिकंतिप्पयासियदियंत ! ।

भयवंत ! भयंत ! पसंत ! कंत ! दंतिय ! जिणिद ! ॥ ५ ॥

फारुप्फुल्लं तुह उवरि फणिफणासत्तयं फुरंतं मे ।

कयसत्तत्तत्तसंखा यक्खाणखणं व पडिहाट ॥ ६ ॥

उवरि पग्गुरियफणिवइच्चूडामणिकिरणरइयसुरचावं ।

अट्ठमीसणभवदवतवियभवियवणपसमणसमत्थं ॥ ७ ॥

कयकुनयकमलमलणं ययगजलं जणियमुवणयलहरिसं ।

विकिरतं नवजलहरसरिसं त पास ! पणमामि ॥ ८ ॥

जे खरजरजजरिया खयखीणा सूलसल्लिया मणुया ।

दढकुट्टनदुनकुट्टनहमुहा चम्पुपरिहीणा ॥ ९ ॥

तेवि तुह सरणमुंदरसायणं काउमाउरमुविज ! ।

सुरसुंदरनयणाणंद ! देहसोहा लहु लहन्ति ॥ १० ॥

गुरुकोवफारफुक्कारभासुरो फणिवई वि फुल्लफणो ।

चित्तंमि तुमं जेसिं तेसिं कीडु व्व होइ फुडं ॥ ११ ॥

कयविकयरूचमीसणपभूयमूएहिं जेऽभिगूअप्पा ।

गदब्भसदसंदब्भनिब्भरुब्भरियमुवणयला ॥ १२ ॥

तुह नाममदमुदामुदियदेहा जिणिद ! ते वि दुअं ।

संपत्तनिवसरूवा हवंति बहुल्लेवकवप्पजा ॥ १३ ॥

जे वि गयजक्खरक्खसाखुदासुरजक्खस्वित्तवालाई ।

ते वि तुह सुत्तकित्तणमित्तेणं शत्ति नासंति ॥ १४ ॥

दुग्गे मग्गे ललकतकरे-रुददप्पबहुसप्पे ।
तुह नम्मसिद्धमंतेण जंतुणो जंति विगयभया ॥ १५ ॥
निंदू पयारविंदं वंदंती तुम्ह थिरपया होइ ।
वंशा तं ज्ञायंती ज्ञति सुपुत्ते लहइ महिला ॥ १६ ॥
उग्गेवसग्गचग्गा कुग्गहविग्गहअवग्गहाई य ।
पसमंति समग्गा तेसु जेसि तं भमसि देसेसु ॥ १७ ॥
हय्काससास वयगयविलास धुयत्तास दसदिसिपयास ।
नयपूरियास कुवलयनगास सठकमटमयनास ॥ १८ ॥
सयलाहिवाहिविसहरगहगुरुभयभीयजणकयासास ।
सासयपयकयआवास पास ! मं पास पयप्पणयं ॥ १९ ॥
बहुभवरीणा दीणा सिरिहीणा पासजिण ! समल्लीणा ।
मणुया नंदंति दुयं तुह सुहसत्थाइ पायजुयं ॥ २० ॥
इय सच्चमच्चवंच्छियकारय ! तारय ! दुहोहजलहीओ ।
भीओ भवभवणाओ इमं तुमं विन्नवेमि अहं ॥ २१ ॥
खुद्दोयइवविइवदच्छमविच्छिन्नदिन्नजणवंधं ।
पासजिण ! बल्लई ते पुणो वि तुह दंसणं हुज्जा ॥ २२ ॥

[३४]

श्रीजिनवल्लभमूरिप्रणीतं
पञ्चकल्याणकस्तोत्रम् ।

महोपाध्यायश्रीशान्तिचन्द्रगणिगुरुभ्यो नमः ।
सम्भं नमिऊण जिणे चउवीसं तेसि चेव पत्तेयं ।

बुद्ध्यं चुइ-जम्मण-दिक्ख-नाग-निग्वाणकछाणे ॥ १ ॥

कत्तियवहुले पंचमि संभवनाणं दुवाल्सीइ चुओ ।

नेमिचुइ पउमजम्मो तेरसि पउमप्पहे दिक्खा ॥ २ ॥

पनरसि मुक्खो वीरे सिय वारसि चुई अरमुविहिनाणं ।

मग्गसिर कसिणपंचमि जम्मो सुविहिस्स छट्ठि वयं ॥ ३ ॥

दसमीइ वीरदिक्खा इकारसि पउमनाहनिग्वाणं ।

सियदसमि जम्म मुक्खो अरत्त इकारसीइ पुणो ॥ ४ ॥

अरदिक्खा नमिनाणं मल्लिजिणे जम्मादिक्खनाणाणि ।

चउदसि जम्मो पुण्णिम निक्खमणं संभवजिणस्स ॥ ५ ॥

पोसाइ दसमिगारसि पासे वारसी तेरसी ससिणो ।

जहसंखं जम्भवया सीयल्लनाणं चउदसीए ॥ ६ ॥

सुद्धे छट्ठी विमले नवमी संतिस्सिगारसी अजिण् ।

अभिर्नदणे चउदसि पुण्णिम धम्मै य नाणं च ॥ ७ ॥

माहाइ छट्ठि पउमचुइ वारसी सीयल्लत्त जम्भवया ।

तेरसि मुक्खो उत्तमे सिज्जंसेमावसा नाणं ॥ ८ ॥

सियवीय नाणजम्मा वसुपुज्जभिर्नदणाण अह जम्मो ।

तइआइ विमलवग्ग्माण चउत्थि दिक्खाइ विमलस्स ॥ ९ ॥

अट्ठमि जम्मो अजिण् नवमी-वारमी-तेरसीसु वयं ।

अजियभिर्नदणधग्ग्माण फग्गुणकसिणछट्ठीए ॥ १० ॥

नाणं सुपास सत्तमि सुपासमुक्खो ससिस्स नाणं च ।

सुविहिचुई नवमीए इकारसि नाणमुसग्गस्स ॥ ११ ॥

सिज्जसज्जम् सुव्वयणाणं वारसिहि दिक्ख सेयंसे ।
 तेरसि चउदसि जम्भो पनरसि दिक्खा य वसुपुज्जे ॥ १२ ॥
 सियविय चउत्थि अट्टमि चवण अरमल्लिसंभवजिणागं ।
 वारसि मुक्खो मल्लिस्स जयइ मुणिमुव्वयवयं च ॥ १३ ॥
 चित्ताइ चउत्थि पासे चवणं नाण च पचमी चवणं ।
 ससिणी उसभे अट्टमि जम्भवया मुद्वतइमाण ॥ १४ ॥
 कुंधूनाणं पचमि सिद्धी संभव—अणत्त—अजियाणं ।
 नवमी मुक्खो मुमडस्स नाणमिक्कारसीईए ॥ १५ ॥
 तेरसि जम्भो वीरे पुणिम पउमस्स नाग महबहुले ।
 वइसाइ पडिबि बीआ कुथू तह सीयले मुक्खो ॥ १६ ॥
 पचमिहि कुथुदिक्खा सीयलचुइ छट्ठि दसमि मुक्खो ।
 तेरसि जम्भो चउदसि दिक्खानाणा अणंतस्स ॥ १७ ॥
 चउदसि जाओ कुथू सियचउत्थि चुओभिनंदणो जयइ ।
 सत्तमि धम्मोवि चुओ अट्टमि अभिनदणो सिद्धो ॥ १८ ॥
 जम्मट्टमि नवमि लयं मुमइजिणे दसमि केवलं वीरो ।
 वारसि तेरसि चुइ विमले अजिय अह जिट्ठवहुलम्मि ॥ १९ ॥
 छट्ठि चुई सेयसे सुव्वयजम्मट्टमी नवमि मुक्खो ।
 जम्भो मुक्खो तेरसि चउदसि दिक्खा य संतिस्स ॥ २० ॥
 सियपचमीइ मुक्खो धम्मे नवमी य वासुपुज्जचुई ।
 वारसि सुपासजम्भो तेरसि दिक्खा सुपासस्स ॥ २१ ॥
 आसाढाइचउत्थी उसभचुई सत्तमी विमलमुक्खो ।
 नमिदिक्खा नवमीए सियउट्ठीइ वीगजिणचवण ॥ २२ ॥

अट्टमि सिद्धो नेमी वमुपुजो निव्वुओ चउदसीए ।
 सावणबहुले तइआ सिद्धिगओ जयइ सेयंसो ॥ २३ ॥
 सत्तमि चवणमणंते अट्टमि नमिजम्म नवमि कुंथुचुई ।
 सियवीय चुओ सुमई पंचमि छट्ठि नेमिजम्मवया ॥ २४ ॥
 पासस्सट्ठमिमुक्खो सुव्वयचुई पुण्णिमाई भइवए ।
 संतिससिचवणमुक्खा सत्तमि अट्टमि सुपासचुई ॥ २५ ॥
 सियनवमि सुविट्ठिमुक्खो नेमिस्सासोय अमावसानाणं ।
 पुण्णिमचुई नेमि जिणवल्लह पयं देसु पणयाणं ॥ २६ ॥

[३५]

श्रीदेवेन्द्रशूरिभिः कृतः

श्रीआदिदेवस्तवः ।

सिरिरिसहनाह ! तुह पयनहकंतीओ जयंतु तिजयस्स ।
 जंतीओ वज्जपजरभावं भावारिभीयस्स ॥ १ ॥
 तुह कमकमलं विमलं दहुं दूराउ देव ! पहदिवसं ।
 पन्ना कल्लिमलमुक्का रायमरालुव्व धावति ॥ २ ॥
 असरिसभवदुहदंदोलिघोलियाण जियाण जयनाह ! ।
 तं चिय उक्को सरणं सीयत्ताणं व दिणनाहो ॥ ३ ॥

तिहुयगपहु ! अमयंपिच सम्मं तुह पवयणे परिणयंमि ।
 अजरामरभावं खलु ल्हंति लहु लहुयकम्माणो ॥ ४ ॥
 देव ! वरनाणदंसणदुहावि तुह दंसणेण देहीण ।
 नीरेण चीवराणं स्वणेण स्वयमेइ मालिन्नं ॥ ५ ॥
 तुह समरणेण सामिय ! किलिदुक्कम्मोवि सिञ्जण जीवो ।
 किं नहु जायड कणगं लोहपि रसस्स फरिसेणं ॥ ६ ॥
 पहु ! तुह गुणधुणणेणं विशुद्धचित्ताण भवियसत्ताण ।
 घगनीरेण व जंबूफलाइ विगलंति पावाइ ॥ ७ ॥
 दंसणपवणे नयणे भालं नालं हवेइ तुह नमणे ।
 ता पच्चक्खीभाव लहु मह तिजईस ! वियेस्सु ॥ ८ ॥
 इय सधुओसि देविंदविंदवदिय ! जुगाइजिणचंद ! ।
 मह देसु निप्पकपं भवे भवे नियपण भत्ति ॥ ९ ॥

[२९]

श्रीदेवेन्द्रमूरिविरचितः
 शाश्वतचैत्यस्तवः ।

मिरिउसहवद्वमाणं चंदाणणवारिसेणजिणचंद ।
 नमिउं सासयजिणभवणसंसपरिकित्तणं काह ॥ १ ॥

अवचूरि ।

श्रीगुरुभक्तमानचन्द्राननवारिपेणनामक शाश्वतजिनचतुष्कं
 नत्वा शाश्वतजिनमचनसङ्ख्यापरिकीर्त्तन करिष्ये ॥ १ ॥

जोहवणेषु असंखा सगकोडि विसयरिलक्खभवणेषु ।

चुलसीलक्ख सगनवइसहस्स तेवीसुवरिलोण ॥ २ ॥

बावन्ना नंदीसरग्गि चउचउर कुण्डले रुयगे ।

इअ सट्ठी चउवारा तिदुवारा सेसजिणभवणा ॥ ३ ॥

पत्तेयं वारेसु अ मुहमंडव-रंगमंडवे तत्तो ।

मणिमयपीठं तदुवरि थूमे चउदिसिसु चउपडिमा ॥ ४ ॥

तत्तो मणिपीठजुगे असोग-धम्मज्जओ य पुक्खरिणी ।

पइभवणं पडिमाणं मज्जे अटुत्तरसयं च ॥ ५ ॥

अथचूरिः ।

ज्योतिष्कज्यस्तरेष्वसंख्यया तानि जिनभवनानि, तेषां अपरि-
मितत्वात् । प्रतिधिम्यमानं वैकैकजिनायतनसद्भावात् इति । नन्दीश्वरे-
अष्टमद्वीपे ५२ । कुण्डले-द्वादशद्वीपे । रुचंके-अष्टादशद्वीपे चत्वारि
चत्वारि जिनभवनानि सन्ति । चतुर्द्वाराणि तेषु प्रत्येकम् । एवं
सर्वसङ्ख्यया षट्जिनभवनानि चतुर्द्वाराणि । तेषु प्रत्येकं प्रत्येकं
१२४* जिनविम्बानि स्युः । शेषाणि त्रिभुवनवर्तीनि त्रिद्वाराण्येव ।
तेषु विंश शत विम्बानि भवन्ति । कुण्डल-रुचकद्वीपचक्रपादपर्वतयोः
क्रमेण ४२८४ योजनसहस्रा वयस्य द्वापत्येकसहस्रावगावौ । कुण्डलो
मूले विस्तार १०२२, मध्ये ७०२२ शिरसि ४२२ । रुचकस्तु मूले
१००२२, मध्ये ७०२२ शिरसि ४०२२ ॥ ३ ॥

चतुर्द्वारेषु त्रिद्वारेषु च प्रासादेषु मध्ये १०८ विम्बानि । द्वारा-
णामप्रतः प्रथमं मुखमण्डपा-षट्शालारूपाः १, ततो रत्नमण्डपाः-
प्रेक्षागृहरूपाः २, वमयेऽपि १७० योजनानि आयामाः, ५० योजन-
विस्तृता । ७२ योजन उच्चाः, ततो मणिमयपीठ १६१६ योजनदी-
र्घविस्तार तन्मध्ये समवसरणाचतुर्विधु चतस्रः प्रतिमाः ४ ततोऽनो-
क्तवृक्षः ८ योजन उच्चाः, ततो इन्द्रध्वजः १६ योजन उच्चाः । ततः
पुष्करिणी १०० योजनदीर्घाः, ५० विस्तारा, ७२ योजन ऊर्ध्वेऽधो ४५॥

* अष्टोत्तर शत मध्ये चतुर्थे द्वारेषु एव १२४

जोदघणेषु असंखा सगकोटि विसयरिलस्तभवणेषु ।
 चुलसीलक्ख सगनवदसहस्स तेवीमुवरिल्लोण ॥ २ ॥
 वावन्ना नंदीसरम्मि चउचउर कुंडले रुयगे ।
 इअ सट्ठी चउवारा तिदुवारा सेसजिणभवणा ॥ ३ ॥
 पत्तेयं वारेसु अ मुहमंडव-रंगमंडवे तत्तो ।
 मणिमयपीठं तदुवरि थूमे चउदिसिसु चउपडिमा ॥ ४ ॥
 तत्तो मणिपीठजुगे असोग-धम्मज्जओ य पुक्खरिणी ।
 पद्मभरणं पडिमाणं मज्जे अदुत्तरसयं च ॥ ५ ॥

अवचूरिः ।

ज्योतिष्कज्यन्तरेष्वसङ्ख्यातानि जिनभवनानि, तेषां अपरि-
 मितत्वात् । प्रतिबिम्बमानं चक्रेकाजिनायकनसङ्ख्यात्वात् इति । नन्दीश्वरे-
 भट्टमठोपे ५२ । कुण्डले-द्वादशाष्टोपे । रुचके-अष्टादशाष्टोपे चत्वारि
 चत्वारि जिनभवनानि सन्ति । चतुर्द्वाराणि तेषु प्रत्येकम् । एवं
 सर्वसङ्ख्यायां षाष्टिजिनभवनानि चतुर्द्वाराणि । तेषु प्रत्येकं प्रत्येकं
 १२४* जिनविम्बानि स्युः । द्वेयाणि त्रिभुवनवर्त्तानि द्विद्वाराण्येव ।
 तेषु विंश शत विम्बानि भवन्ति । कुण्डल-रुचकष्टोपचक्रपालपर्वतयो-
 क्रमेण ४२८४ योजनसहस्रा उच्यन्ते द्वावप्येकसहस्रावगादा । कुण्डलो
 मूले विस्तार १०२२, मध्ये ७०२२ शिरसि ४२२ । रुचकस्तु मूले
 १००२२, मध्ये ७०२२ शिरसि ४०२२ ॥ ३ ॥

चतुर्द्वारेषु त्रिद्वारेषु च प्रासादेषु मध्ये १०८ विम्बानि । द्वारा-
 णामप्रतः प्रथमं मुखमण्डपा-पट्टशास्तरूपाः १, ततो रङ्गमण्डपाः-
 प्रेक्षागृहरूपाः २, धर्मयेऽपि १७० योजनानि आयामाः, ५० योजन
 विस्तृता । ७२ योजन उच्यते, ततो मणिमयपीठ १६१६ योजनदी-
 र्घविस्तार तन्मध्ये समवसरणाचतुर्दिक्षु पतत्तः प्रतिमाः ४ ततोऽशी-
 ष्वर्षाः ८ योजन, २३५, ततो रुचकः १५ योजन, २३५ । ततः
 पुक्खरिणी १०० योजनदीर्घाः, ५० विस्तारा, ७२ योजन ऊर्ध्वेऽधो ४५॥

* अष्टोत्तर शत मध्ये चतुर्षु द्वारेषु एव १२४

पडिमा पुण गरुआओ पणधणुसय लहुय सत्तहत्थाओ ।

मणिपीढे देवच्छंदयम्मि सीहासणनिसना ॥ ६ ॥

जिणपिट्ठे छत्तधरा पडिमा जिणभिमुह दुनि चमरधरा ।

नागा भूआ जवत्ता कुंडधरा जिणमुहा दो दो ॥ ७ ॥

सिरिविच्छन्नाभिचुच्चुअ पय-कर-केस-महि-जीह-तालुरुणा ।

अकमया नह अच्छी अतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

ताराइरोमराई अच्छिदला केसभमुहरिदुमया ।

फलिहमया दसण वयरमय सीस विदुममया उट्ठा ॥ ९ ॥

कणगमयजाणु जघा तणुजट्टी नाससवणभालोरू ।

पालिअकनिसण्णाण इय पडिमाणं भवे वण्णो ॥ १० ॥

अवचूरिः ।

उस्सेइअगुलेण अहउद्धमसेस सत्तरयणीओ । तिरिलोण पण

धणुसय सासयपडिमा पणिवयामि ॥ १ ॥ राजप्रस्थीये ()

५०० धनु प्रमाणा प्रतिमा सन्ति ॥ ६ ॥

कुण्डधरा-आज्ञाधरा नागा भूत्वा यत्नाश्च प्रतिप्रतिम द्वौ द्वौ
पुरा भवतः ॥ ७ ॥

केशमहीमस्तक पद्मरागमया , ८ तारादीनि, अरिष्टरत्नमयानि
इन्द्रेनीलमयानि-इत्यर्थः ॥ ९ ॥

जह्वादीनि कनकमयानि-कनकनयानीत्यर्थः । इति पर्यङ्कासननि-
पण्णानां प्रतिमानां वर्गो भवेत् ॥ १० ॥

भवणवणकप्पजोइस उववायभिसेय तह अलंकारा ।

ववसायसुहम्मसहा मुहमंडवमाइ छक्कुआ ॥ ११ ॥

तिदुआरा पत्तेअं तो पण सम थूम सट्ठि विंचेहिं ।

चेइयविंचेहि समं पइभवणं विंच असीइसयं ॥ १२ ॥

जोयण सयं च पत्ता विसयरि दीहत्त पिहुलउच्चत्तं ।

वेमाणिय नंदीसर कुंडल रुअगे भवणमाणं ॥ १३ ॥

तीस कुलगिरिसु दस कुरु मेरुवण असीय बीस गयदंते ।

वक्खारेमुं असीई चउ चउ ट्ठुयार मणुयनगे ॥ १४ ॥

अथचूरिः ।

भवनपत्ति-व्यन्तर-ज्योतिष्क-द्वादशकल्पान्शतमानिरुदेवेषु प्रति-
पिमान उपपातसभा १, अभिषेकसभा २, अलङ्कारसभा ३, व्यवसाय-
सभा ४, सौधर्मा ५, नामानः पञ्च पञ्च सभा मुखमण्डपादिपद्वयुक्ता-
विद्वारा भवन्ति ॥ ११ ॥

भवनपत्यादिस्थेषु प्रासादेषु प्रत्येकं प्रत्येक १०८ विम्बानि
स्युः । कथम् ? गर्भगृहे १०८, सभाग्रिकस्तूपत्रयं १२ पञ्चगुणितं १०
सर्धमालिने १८० विम्बानि । सभानां प्रमाण 'जोयणसय च'
() इत्यादिप्रासादप्रमाण ज्ञेयम् । प्रवेयकानुस्तरविमानेषु
शुनः १२० विम्बानि भवन्ति । यतस्तत्र पञ्च सभा न सन्ति ।
'गेविग्गाईसु न सभाई' () इति वचनात् चतुर्णा-
रेषु च प्रासादेषु १२४ विम्बानि स्युः ॥ १२ । १३ ॥

हिमपदादयः षट् वर्षधराः पञ्चगुणाः ३० कुलगिरयः पञ्च-
सु महाविदेहेषु देवकुस्तरकुम्भेदाद् दश एकैकमेव भद्रशालादि-
चतुर्वनमावात् । वने वने चतुर्दिक्षु चैत्यसद्भावात् १६ जिनभवनानि ।
पञ्चगुणाः ८०, मेरुलगावारा गजदन्ताः तथैव पञ्चगुणाः २० ।
द्वात्रिंशद् ३२ विजयानामन्तरे १६ वक्खाराराः पञ्चगुणाः ८० धा-
तकीखण्डपुष्करवार्दपुकारेषु ४ प्रत्येक चैत्यसद्भावात् । मानुषो-
त्तरेऽपि चतुर्दिक्षु एकैकसद्भावात् ॥ १४ ॥

एयाइं असुरभवनण्डिआइं पुव्वुत्तमाणभद्राइं ।

दलमित्तो नागाइं नवसु वणेसु इओ अद्धं ॥ १५ ॥

दिग्गयगिरीसु चत्ता दहे असी कंचणेसु इगसहस्सो ।

सत्तरि महानईसुं सत्तरिसयं दीहवेयड्ढे ॥ १६ ॥

कुंडेसु तिसय असिआ वीसं जमगेसु पंच चूलासु ।

इक्कारस सयसत्तरि जंवूपमुहेसु दस तरुसु ॥ १७ ॥

अवचूरिः ।

एतानि कुलगिर्यादिसतस्थामानि असुरकुमारभवनगतानि च
८ चैत्यानि । इतोऽर्धमानानि भवनपतिनागादिनिकायगानि चैत्या-
नि । ततोऽप्यर्धमानानि ध्यन्तरगानि । ज्योतिष्कगानां त्वनिय-
ततया प्रमाणं नोक्तमिति सम्भाव्यते ॥ १५ ॥

मेरोर्विधु विदिधु वा दिग्गजगिरयः पञ्चगुणा ४०, हिम-
वदादि६गिरयस्तेषु प्रत्येकमेकैकह्रदभावात् ते पञ्चगुणा. ३०,
तथा शीतागा. पञ्च, शीतोदगाश्च पञ्च एव १०८ह्रदास्ते च
विदेहपञ्चकेऽपि भावात् पञ्चगुणाः ५०, त्रिशन्मीलने ८० शीता-
शीतोदाह्रददशकस्य प्रत्येक पार्श्वद्वये दश दश वाञ्छनगिरयः ।
एव शीताशीतोदयोर्विंशति पञ्चगुणिता १०० । एवं जम्बूद्वीपगङ्गा-
सिन्ध्यादिमहानद्यः पञ्चगुणा. ७० भरतैरावतयोः ३२ विजयेषु
प्रत्येकमेकैको दीर्घवैताड्यः एवं ३४ ते च पञ्चगुणाः १७० ॥ १६ ॥
द्वात्रिंशद्विजयगतगङ्गासिन्धुरक्तारक्तवतीनदीनिर्गमनकुण्डानि ६४ प-
ञ्चगुणानि ३२० तथा विजयान्तरकत्रयोऽन्तरनद्यो प्रहावती-
प्रमुखाः १२ तासां निर्गमनकुण्डानि १२ पञ्चगुणानि ६० सर्व-
मीलने ३८० देवकुरगतशीतानदीपार्श्वद्वये यमकगिरिद्वयम् । तयो-
त्तरकुरगतशीतोदापार्श्वद्वयम् तद्वद्वये । एव ४ पञ्चगुणाः २० प्रत्येक-
मेकैकभावात् । चैत्यान्यपि २० एवमन्यत्रापि पञ्चमेरुचूलास्वेकैक-

वद्वियद्वे वीसा कोसतयद्वं च दीहवित्थारा ।

चउदस धणु सयचालीस अहिय उच्चतणे सच्चो ॥ १८ ॥

अडदीवि विदिसि सोलस सुहुमीसाणगदेवनगरीसु ।

एवं वर्त्तीससया गुणसद्विजुआ तिरिमलोए ॥ १९ ॥

एवं तिहुयणमज्जे अडकोडी सत्तवण्ण लक्खा य ।

दो य सया वासिया सासय जिणभवण वंदामि ॥ २० ॥

अयचूरिः ।

चैत्यभावात् । जम्बूद्वीपे मेरुपार्श्वे पूर्वदिशि जम्बूद्वीपाः, पश्चिमायां शास्मली । धातकीखण्डे मेरुद्वये पूर्वस्यां धातकीदृक्षद्वयम् । पश्चिमायां तु शास्मलीद्वयम् । पुष्करवार्द्धेऽप्येव पुष्करवरदृक्षद्वयम् । शास्मली-दृक्षद्वयं च । एवं दृक्षाः १० तत्र मूलजम्बूद्वीपस्य मध्यगतशास्त्रायां एकं जिनगृहम् । तथा तथा तत्प्रथमबलयभूताष्टोत्तरशतह्रस्वजम्बूमध्य-शास्त्रानु प्रत्येकमेकैकभावात् १०८ । तथा प्रथमयनमध्य पृथानाहत-देवसम्बन्धिनां पूर्वादिक्स्थ ४ मयनानामीशानादिविदिक्स्थ ४ प्रता-दावतसकानां चाग्तरेषु ८ पृष्टेषु ८ प्रासादाः सर्वमीलिने ११७ एते च प्रतिपृक्षभावाद् दशगुणाः ११७० ॥ १७ ॥

वद्व०—हैमवतहरिर्वर्षरम्यकहिरण्यवताप्यक्षेत्रचतुष्केऽप्येकैकवृत्त-चैताग्र्यः ते च पञ्चगुणाः २० दिग्गजादिवृत्तवैताग्न्यान्तेषु १० स्थानेषु २९५५ प्रासादाः क्रोशदीर्घाः, तदर्धविस्ताराः, १४४० धनुस्त्रिंशश्च स्युः ॥ १८ ॥

अष्टमद्वीपे—नन्दीश्वरे पूर्वदक्षिण-दक्षगपरयोः सौधमेन्द्रमहीषीणां इतरयोस्वीशानेन्द्रमहिषीणां चतस्रः चतस्रः नगर्य तत्र चकैक चैत्यम् । एव ' तीसकुलगिरिसु ' इत्यादिना ' अडदीवि विदिसि सोलस ' इत्याद्यन्तेन प्रोक्ताः प्रासादाः नन्दीश्वरादिस्थिताः पूर्वोक्ताः षष्टि प्रासादाः सर्वे मेलिता तिर्यग्लोके ३२५९ एवं पूर्वोक्ता मय-

सट्टी लक्खा गुणनवइ कोडि तेरकोडि सय बिंब भवणेषु ।
 तियसय विसति इगनवइ सहस्र लक्खातिगं तिरिण ॥ २१ ॥
 एगं कोडिसयं खलु नावना कोडि चउनवइ लक्खा ।
 चउ चत्तसहस सगसय सट्टी वेमाणिबिंबाणि ॥ २२ ॥
 १० पनरस कोडि सयाई दुचत्तकोडी उ डवनलक्खा य ।
 छत्तीस सहस असीआ तिहुयणबिंबाणि पणमामि ॥ २३ ॥
 सिरिभरहनिवडपमुहेहि जाई अनाई इत्थ विहिंभाई ।
 देविंदमुणिंदयुआई दिंतु भवियाण सिद्धिसुह ॥ २४ ॥
 इति श्रीशाश्वतीजनप्रतिमासङ्ख्यास्तवः ॥

अवचूरिः ।

नपतिस्थाः प्रासादाः ७७२००००० मित्ता उर्ध्वलोकस्थाः ८४९७७२३
 मिलितास्तिर्यग्लोकस्थाश्च ३२५९ सहस्र्याः सर्वे मिलिताः ८५७००२८२
 माना यथोक्ता शाश्वतजिनप्रासादाः स्युः ॥ २० ॥

सङ्की० भयनपतिगतप्रासादानां ७७२००००० रूपाणामशीत्याधिकं
 शतगणनेन तद्गतसर्वविम्बसङ्ख्या यथोक्ता स्यात् । १३ कोडिशता-
 दिरूपास्तिर्यग्लोकस्था ३२५९ प्रासादानां मध्ये ३१९९ चैत्यानां
 त्रिद्वाराणां १२० गणनेन तद्विम्बानां सर्वसङ्ख्या ३९१३२० रूपा
 स्यात् ॥ २१ ॥

पृगं० द्वादशदेवलोके चैत्येषु ८४९६७०० मितेषु अशीत्याधिक-
 शतेन गुणकारेण ९ प्रैवयकानुत्तरविमानेषु ५ चैत्यानि ३२ शतेषु
 १२० गुणकारेण धायमङ्कः समेति । 'पृग कोडि०' सर्वसर्वविमानिक-
 विम्बसङ्ख्यारूपः यदुक्तं 'खलसी लक्खा छन्नवइ सहस्रमत्तमयकप्प
 जिणभवणा । कप्पाइया तिमया तेवीसजुया पणिवयामि ॥'

इति नन्दीभरादिशाश्वतचैत्यस्तवाऽवचूरिः ॥

श्रीधर्मघोषसूरिविरचितानि
जिनस्तोत्राणि ।

(३७]

आदिनाथ १३ भवस्तोत्रम् ।

नाभिमरुदेवितणयं कणयनिहं वसहलछण रिसह ।
 पंचधनुस्सयमाणं धुणामि तेरभवकहणेण ॥१॥
 नाह ! धणसाथवाहो पढमभवे सिडपइडिण आसि (१)
 उत्तरकुराइ बीए (२) सोहम्ममुरो तुमं तइए (३) ॥२॥
 चउत्थं गंधसमिद्धे स्वयरचइ महाबलो (४) तहेसाणे ।
 निनामिजिय सयपह पिअ ललिअगो अ पचमए (५) ॥३॥
 लोहगलम्मि छे सिरिमइरमणो निबो बइरजंधो (६) ।
 देवुत्तरकुरुजुअले सत्तमि (७) अट्टमि सुहम्ममुरा (८) ॥४॥
 नवमे पंहंकराए साहुचिगिच्छी तुम अभयघोसो (९)
 निवसच्चिवसिदिसत्थाहपणिअमुअमित्तपणगजुओ (९) ।
 अच्चुअइंदसमाणा दसमे (१०) इक्कारसे वइरनाहो ।
 पुंउरगिणीइ चक्की चउभाया सारही छट्टो (११) ॥५॥
 बारसमे सञ्जेटे (१२) रिसह जिणो तेरसे विणीआए ।
 दुण्णि सुआ दो धूआ सामिअ ! छट्टो तुह षणुत्तो (१३) ॥७॥
 बहुलासादचउत्थीचवणं चित्तइमीइ जम्मवया ।
 फग्गुणिगारसि नाणं निब्बाणं माहतेरसिए ॥७॥

इअ थुणिओ आहजिणो देविंदनरिंदविंदपणयपओ ।

मह होउ महाविजाणंदसिरीधम्मकित्तिपओ ॥९॥

[३८]

श्रीचन्द्रप्रभ७भवस्तोत्रम्

महसेणलक्खणसुअं चंदपहं चंदचिन्हमिदुनिहं ।

सत्तभवकित्तणेणं थुणामि सट्ठसयधणुम्माणं ॥१॥

सामि ! तुमं आसि निवो पढमभवे सिवपुरंमि सिरिवम्मो (१) ।

बीए सोहम्मसुरो (२) तइअभवे कोसलपुरीए ॥२॥

सिरिअजियसेणचक्की (३) चउत्थए अच्चुए महिट्ठिसुरो (४) ।

तह रयणसंचयपुरे पचमए पउमनाहनिवो (५) ॥३॥

छट्ठमि विजयंते (६) सत्तमए अहमो जिणवरिंदो ।

चंदाणणापुरीए सिरिचंदप्पहजिणवरिंदो (७) ॥४॥

पोसाइ धारसिभवो तेरसि चउ फग्गुसत्तमी नाणं ।

भइवसत्तमि सिवु चित्तपंचमीचवणु चंदपहे ॥५॥

इअसत्तिसधम्मकित्ती देविंदनओ पुओ अ चंदपहो ।

वरविजाणंदयरं ठाणं विअरेसु पणयाणं ॥६॥

[३९]

श्रीशांतिनाथ१२भवस्तोत्रम् ।

सिरिविस्ससेणअइरासुअं मयकं थुणामि संतिजिणं ।

वारसभवकित्तणाओ सगणहरं चत्तधणुमाणं ॥ १ ॥

रयणपुरे आसि तुम सिरिसेणनिवोऽमिनादिआदइओ ।

पदमभवे (१) बीए पुण उत्तरकुरुजुअलिआ (२) दोवि ॥२॥

सोहम्मसुरा तइओ (३) चउत्थए अमिअत्तेज-सिरिविजया ।

निवई मिह भयगिबई पंचमए पाणए अमरा (५) ॥३॥

छेट्टे सुमापुरीए अपराइ अणतविरअ बलविण्ह (६) ।

सत्तमए त अच्चुअ इदो इअरो पदमनरए ॥ ४ ॥

तो उवड्ढिअ होउ विजाहराय मेहमाउति ।

जाओ अच्चुअकपे सो तुह सामाणिओ देवो ॥ ५ ॥

त विजाहरचक्की अट्टमए रयणसचयाइ डमो ।

सहसाउ होउ तुह सुओ (८) नवमे दो तडअगोविज्जे (९) ॥६॥

पुटरिगिणीइ चक्की भायरा मेहरह ददरहत्ति ।

दसमे (१०) इकारसमे दुण्णि वि देवा उ सव्वट्ठे (११) ॥७॥

चरमे पचमचक्की संती सोलसाजिणो गयउरे तं ।

चक्काउहुत्ति इअरो सुओ गणहरो अ तुह पदमो (१२) ॥८॥

पोससिअनवमि नाण तुह भदवबहुलसत्तमी चण ।

जिटुस्स बहुल्लेतरसि जम्मसिवा चउदसीडि वय ॥९॥

एवं देविंदमुणिंदबदिओ सतिनाहतित्थयरो ।

ससहरसधम्मकिच्ची गवेउ भविआण सतिकरो ॥१०॥

[४०]

श्रीमुनिसुव्रत ९ भवस्तोत्रम् ।

घणवण्णं चिण्हट्टियकुम्मं पउमावईसुमित्तसुअ ।
 वीसधणु नवभवकित्तणेण सुणिसुव्वयं शुणिमो ॥ १ ॥
 पढमम्मि सुप्पइट्ठं सिरिकेउनिवो अहेसि तुमं (१) ।
 सोहम्मो बिई (२) तइए कुबेरदत्तो वरपुरम्मि (३) ॥ २ ॥
 चउत्थे सणकुमारे (४) पचमए वज्जकुडलनरिंदो ।
 पोराणपुरवरम्म (५) छट्ठमवे बभलोगम्मि (६) ॥ ३ ॥
 सत्तमए चपाए सिरिवम्मु (७) वराइअम्मि अट्ठमए (८)
 नवमे रायगिहपह (९) सिरिमुणिसुव्वय जिणवरिंदो ॥ ४ ॥
 फग्गुणवइवारसि नाणु जिट्ठ अट्ठमिहि जम्मु नवमि सिव ।
 फग्गुण सिअनारसि वउ सावण पुण्णिम सुवय चवणं ॥ ५ ॥
 इअ देविंदाइनवो सिरिमुणिसुव्वय जिणो ममाइथुवो ।
 सुअघम्मकित्तिआणं विज्जाण दिसउ मह दाण ॥ ६ ॥

[४१]

श्रीनेमिनाथ ९ भवस्तवनम् ।

नेमिरायमइजुअ थोसामि सिवासमुदविजयमुअं ।
 दसधणुहतणुं माणेणं नवभवकहणेण संसंकं ॥ १ ॥
 त देव ! धणवइवई दाणानिवई आसि पढममयलपुरे (१)
 वीयमवे सोहम्म (२) तइए पह सूरतेअपुरे (३) ॥ २ ॥
 चित्तगई खयरवई रयणवइंदो (३) चउत्थि माहिंद (४) ।

पिअमइपिअ अवराइअनिवोसि सिहपुरि पंचमए (५) ॥३॥
 आराणि दिवि सामाणिअतिअसा छट्ठंमि (६) सत्तमे उ भवे ।
 तं हथिणाउरनाहो संखनिवा जसमईसणाहो (७) ॥४॥
 अवराइयम्मि अमरा अट्ठमए (८) दुट्ठुरिट्ठुरिउनेमी ।
 नचमे अरिट्ठुनेमी (९) जिअराओ राइमइपणओ ॥ ५ ॥
 सिवमासादासिअट्ठमि सावणपंचमिहिं जम्मु छट्ठि वयं ।
 कात्तिअ वई वारसि चुड तुह आसोअअमावसी नाणं ॥६॥
 इअ शुणिओ दुहदलणो देविंदनओ अरिट्ठुनेमिजिणो ।
 मइ धम्मकित्तिविज्जाणंदयरो होउ सयकालं ॥ ७ ॥

[४२]

श्रीपार्श्वनाथ१०भवस्तवनम् ।

नवहत्थं नीलाहं वामंगजमाससेणयं पासं ।
 भवदहगसंथवेणं थोसामि दुहावराहिगयं ॥१॥
 पदमभवे षोअणपुरि मरुमूइदिओसि कमठभुअगहओ (१)
 पहु ! वणदिओसि बीअम्मि कमकुअडभुअगडसिओ (२)
 तइए, पहु ! सहसोरे इअरो धूमाइ (३) तिलयपुरि तुरिए ।
 खयरवइ किरणवेगो गहिअवओ कमठभुअगहओ (४) ॥३॥
 अण्णुअसुरो तमिअरो रिद्धिए पंचमे (५) हओ छेहे ।
 कमठचिलाएण मुहंकरापहु वज्जनाहरिसी (६) ॥४॥
 तं मज्जिमगोविजे सत्तमए सत्तमीइ इअरो उ (७)
 अट्ठमभवे सुरपुरे कणयपहो खयरचकिमुणी ॥५॥

कमठहरिहरिअजीओ (८) जीओ नवमे भवम्मि तं सामि ।
 पाणयकप्पम्मि सुरो इअरो पकप्पहाइ पुढवीए (९) ॥६॥
 वाणारसीइ पासो तेवीसइमो जिणो तुमं आसि ।
 दसमे कमठजुलिगो चमढिअकासां अहमहिंदो (१०) ॥ ७ ॥
 सावणिसअट्टुमि सिव नाण चुई चित्तकसिणचउत्थीए ।
 पासस्स पोसकसिणे दसमांगारसीहिं जम्मवया ॥८॥
 इअ थुणिओ ददचमढिअसदकमढासुरबलो हवउ पासो ।
 सिरिधम्मकित्तिविजाणंदयरो नमिरदेविदो ॥९॥

[४३]

श्रीवीर२७भवस्तांत्रम् ।

तिसळासिद्धत्थसुअ सीहक सत्तहत्थ कणयनिइं ।
 भवसत्तावांसकहणेण वद्धमाणं थुणामि जिण ॥१॥
 नयसारो सुग्गामे पढमे (१) बीए भवे पहु । सुहम्मे (२)
 तइए मरिइ निदंढी (३) विणिभाइ चउत्थए बमे (४) ॥२॥
 कुळागि कोसिअदिओ पचमि (५) संसारचउर छट्टुभवे ।
 थूणाइ पूसामित्तो सत्तमि (७) सोहम्मि अट्टुमए (८) ॥ ३ ॥
 नवमे अग्गि जोओ चेडअगामम्मि (९) दसमि ईसाणे ।
 इगदसमि अग्गिमूई मदिरि ११ वारसमि सणकुमरो १२ ॥४॥
 तेरसमे सेअबिआ भारदाओ १३ महिंद चउदसमे (१४) ।
 रायगिहिं थावरादिओ पनरसमे (१५) सोलसे बमे (१६) ॥५॥

रायगिहि विस्समृद्धं सत्तरसि (१७) अट्टारसे महासुक्को (१८) ।
 गुणवीसे पोअणपुरि तिबिहु (१९) वीसे तमतमाण (२०) ॥ ६ ॥
 पहु ! इगवीसे सीहो (२१) पंकाह दुवीसमम्मि (२२) तेवीसे ।
 मूआपुरि पिअमित्तो चक्की (२३) सोहम्मि चटवीसे (२४) ॥ ७ ॥
 पणवीसे छत्तग्गाह नंदणो (२५) षाणयम्मि छव्वीसे (२६) ।
 खत्तिअकुडग्गामे सत्तावीसे महावीरो (२७) ॥ ८ ॥
 मगसिरवड्ढसंमि वय कत्तिअमावसि सिव सिआसाढे ।
 छट्ठि चुइ विसाहदसमी नाणु भवो चित्ततेरसिण ॥ ९ ॥
 इअ सिस्वीरजिणिंदो युणिओ भत्तिअभरनमिरदेविंदो ।
 वरधम्मकित्तिविद्धिं विज्जाण देउ मह सिद्धिं ॥ १० ॥

[७४]

महामन्त्रगर्भितः

अजितशान्तिस्तवः ।

सिरिरिसिह—अजिअ—सभय—अभिनंदण—सुमइ—सयप्पह—मुपासा ।
 चंदपह—सुविहि—सीअल—सिअस—वसुपुज्ज—विमल—णंता ॥ १ ॥
 धम—सति—कुंथु—अर—मळि—सुवय—नमि—पास—वीर—तेवीसं ।
 जिणपुंढरिआ पुंढरिअपण्वए जत्थ समुसरिआ ॥ २ ॥
 वासासु विहिअवासा सुविहिअसित्तुंजए अ सित्तुंजे ।
 तहिं रिट्ठनेमिणो रिट्ठनेमिणो वयणणो जे उ ॥ ३ ॥
 देविंदधुआ युणिआ वरविज्जा णंदिसेणगणिवइणा ।
 समयं वरमंतसधमकीत्तिणा अजियसंतिजिणा ॥ ४ ॥

तेहिं पि अजिअसंती थुणामि रागाइरिउअजिअसंती ।

विउलतउज्जियसंती संपाइअतिजयजिअसंती ॥ ५ ॥

असुरिंदसुरिंदनरिंदचंदनार्गिंदबंदिवंदेहिं ।

बंदिअपयारविंदे वंदे जिअसंतिजिणचंदे ॥ ६ ॥

अजिअजिओ दुज्जयनिजिअतिजयंतरारिजाएण ।

तिजईसो तिजईससोहिओ जयउ जिणनाहो ॥ ७ ॥

सत्ताणं सत्ताणं संताणं कुणइ संतसंताणं ।

संति अ संतिकय उवसंती संतिकयउवसंती ॥ ८ ॥

पणवउत्ति नमो भगवओ अरिहओ जिअस्स सिज्जउ मे ।

संतिस्स य स भयवई जं महइ सया महाविज्जा ॥ ९ ॥

अजिअ सरइं अजिए रिऊहि अपराजिए जयम्मि सया ।

माहप्पराजिए अ णिहए असंवाहावलेहिंपि ॥ १० ॥

जो कुणइ लोगसारे भत्तिपट्ठिई पसाहेइ ।

लहुसब्बकामिअत्थे पुण्णसया सोहइ सया सो ॥ ११ ॥

जे संति संतिभत्ता कयासियपसंति समुवसंतिपरा ।

सब्बं पावं असुह उवसाहिंति अ दुहं ते ॥ १२ ॥

इट्ठुं साहंति अ संतिं संतिण्णदुप्पयाइभया ।

अविरोहजुआ रोहंति निरुवसग्गं निरुवसग्गं ॥ १३ ॥

इअ अजिअसंतिजुअलं विमलं विमलगिरिसंठिअं सययं ।

खुद्दोवदवविंदं विदावइ दुअं नमंतस्स ॥ १४ ॥

जइ मग्गइ उग्गसमग्गदुग्गउवसग्गसंगदुक्खल्यं ।

ता सरह सयलमंगलफुल्लाणावलिनिलअमेअं ॥ १५ ॥

ढाढ़णि—जोहणि—वेआल—जकस्त्र—स्वस्वस—पिसायमूआणं ।

न हु भवइ तस्स भयं जो सरइ थयं मयहरं एअं ॥ १६ ॥

इअ अजिअसंतिपुत्तं पस्सिअअउमासवच्छरपउत्तं ।

जो पढइ मुणइ सम्मं सो पोवइ सिवमुहं गम्मं ॥ १७ ॥

[४५]

श्रीवज्रस्वामिविरचितम्

श्रीगौतमस्वामिस्तवनम् ॥

स्वर्णाष्टाप्रसहस्रपत्रकमले पद्मासनस्थं मुनिं

स्फूर्जल्लम्बिविभूषितं गणधरं श्रीगौतमस्वामिनम् ।

देवेन्द्राधमरावलीविरचितोपास्ति समस्ताद्भुत—

श्रीवासातिशयप्रभापरिगतं ध्यायामि योगीश्वरम् ॥ १ ॥

किं दुग्धाम्बुधिगर्भगौरसलिलैश्चन्द्रोपलान्तर्दले ?

किं किं श्वेतसरोजपुञ्जरुचिभिः किं ब्रह्मरोचिःकणैः ? ।

किं शुक्लस्मितपिण्डकैश्च घटिता किं केवलत्वामृतै—

र्भूतिस्ते गणनाथ ! गौतम ! हृदि ध्यानाधिदेवी मम ॥२॥

श्रीखण्डादिपदार्थसार्थकणिकां किं वर्तयित्वा सतां

किं चेतांसि यशांसि किं गगमृतां निर्यास्य तदाक्लुषाम् ।

स्त्यानीकृत्य किमप्रमत्तकमुनेः सौख्यानि सञ्चूर्य किं ?

• ।भूर्तिस्ते।विदधे मम स्मृतिपथाविष्टाविनी गौतम ! ॥ ३ ॥

नीरागस्य तपस्विनोऽद्भुतसुखवाताद् गृहीत्वा दलं

तस्याः स्वच्छामाम्बुधे रसभरं श्रीजैनमूर्तेर्महः ।

तस्या एव हि रामणीयकगुणं सौभाग्यभाग्योद्भवं

मद्ध्यानाम्बुजहंसिका किमु कृता मूर्तिः प्रभो ! निर्मला ॥४॥

किं ध्यानानलगालितैः श्रुतदलैराभासिसद्भावना—

ऽमोद्घृष्टैः किमु गीलचन्दनरसैरालेपि मूर्तिस्तव ? ।

सम्यग्दर्शनपारदैः किमु तपःशुद्धैरशोधि प्रभो !

मच्चित्ते दमिते जिनैः किमु जमेन्दुप्रावतश्चाषटि ॥ ५ ॥

किं विश्वोपकृतिक्रमोद्यममयी ? किं पुण्यपेटीमयी ?

किं वात्सल्यमयी ? किमुत्सवमयी पावित्र्यपिण्डीमयी ? ।

किं कल्पद्रुमयी मरुन्मणिमयी किं कामदोग्धीमयी

या धत्ते तव नाथ ! मे हृदि तनुः कां कां न रूपश्रियम् ? ॥६॥

किं कर्पूरमयी सुचन्दनमयी पीयूषतेजोमयी

किं चूर्णाकृतचन्द्रमण्डलमयी किं भद्रलक्ष्मीमयी ? ।

किं वाऽऽनन्दमयी कृपारसमयी किं साधुमुद्रामयी—

त्यन्तमे हृदि नाथ ! मूर्तिरमला नाऽभावि किंकिमयी ? ॥७॥

सन्तःसारमपामपास्य किमु किं पार्थिवजनानां रसं

सौभाग्यं किमु कामनीयसुगुणश्रेणो मुपित्वा च किम् ? ।

सर्वस्वं शमशीतलोः शुभरुचैरौ—वत्यमाच्छिद्य किं ?

जाता मे हृदि योगमार्गापथिकी मूर्तिः प्रभो ! तेऽमला ॥८॥

ब्रह्माण्डोदरपूरणाधिक्यशः कर्पूरपारीरजः—

पुञ्जैः किं धवलीकृता तव तनुर्मद्ध्यानसमस्थिता ।

किं शुक्लस्मितमुद्गरैर्हृतदलद्दुःकर्मकुम्भक्षरद-

ध्यानाच्छामृतवेणिभिः प्लुतधरा श्रीगौतम । भाजते ॥ ९ ॥

इत्थं ध्यानमुधासमुद्रलहरीचूलाञ्जलन्दोलन-

क्रीडानिश्चलरोचिरुज्ज्वलवपुः श्रीगौतमो मे हृदि ।

भित्त्वा मोहकपाटसम्पुटमिति प्रोज्झासितान्तःस्फुर-

ज्योतिर्मुक्तिनितम्बिनी नयतु नां सप्रहतामात्मनः ॥१०॥

श्रीमद्गौतमपादवन्दनरुचिः श्रीवाङ्मयस्वामिनी

मर्त्यक्षेत्रनगेश्वरी त्रिभुवनस्वामिन्यपि श्रीमती ।

तेजोरात्रिरुदात्तविंशतिभुजो यक्षाधिपः श्रीः सुरा-

धीगाः शासनदेवताश्च ददतु श्रेयांसि भूयांसि नः ॥११॥

[४६]

कविकुलप्रभप्रणीतं

मन्त्राधिराजापराभिधानं

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नत्वोपासितचरणं कमठेन प्राप्तबोधिना पार्श्वम् ।

कमठोपदिष्टमन्त्राक्षरगर्भां तन्नुतिं करवै ॥ १ ॥

वन्दे श्रीपार्श्वजिनं प्रथमं परमेष्ठिनां सदा ध्येयम् ।

यन्नामस्मरणमपि प्रणमयति दुरन्तदुरितानि ॥ २ ॥

पट्कोणयन्त्रमध्ये जन्मजरामृत्युनाशनं पार्श्वम् ।

पुनरुक्त्या च प्रणवं ह्रींकारं दोषविनिकारम् ॥ ३ ॥

मायावीजं हूं हः सनाथमथ यः समस्तसुखदक्षः ।

किञ्च त्रैलोक्यसखं ध्वनिसारं फट् फट् स्वाहा ॥ ४ ॥

एकान्ते सुदृढमना ऐन्द्रीहरिदभिमुखः पवित्राङ्गः ।

श्रीपार्श्वनाथचरणाम्बुजसेवामधुकरः सुकृती ॥ ५ ॥

ध्यानविधौ निष्णातो ब्रह्मस्थः सद्गुरूपदेशेन ।

यो ध्यायति त्रिसन्ध्यं तस्याऽध्वन्यो भवेदेषः ॥ ६ ॥

नारिर्न हरिर्न करी नाऽहिर्नाग्निर्न सागरो न गदः ।

न क्षमापतिर्न दस्युर्न रुजा नाकालमरणमपि ॥ ७ ॥

तस्य भयाय प्रभवति हृदये जागर्ति यस्य पार्श्वेनः ।

पवनेरिताम्बुदा इव किन्वेते शठिति विघटन्ते ॥ ८ ॥

दुष्टसुरशाकिनीग्रहमुद्गलवेतालराक्षसप्रमुखाः ।

विलुठन्ति किङ्करा इव पदयोः पार्श्वक्रमन्यातुः ॥ ९ ॥

स कविर्वादी वैद्यो दैवज्ञो मन्त्रतन्त्रनिष्णातः ।

सकलकलानां निलयो भवति हृदि स्मरति यः पार्श्वम् ॥ १० ॥

एवं कमठाधिष्ठित—

सुमन्त्रगर्भं जिनेन्द्रपार्श्वस्थ ।

यः पठति स्तवमनिशं

स कविकुलप्रभतया घटते ॥ ११ ॥

[४७]

श्रीवादिदेवसूरिप्रणीतं

श्रीकलिकुण्डपार्श्वजिनस्तवनम् ।

आर्त्तनामोदरं कृत्वा हुंकार रेफसंयुतम् ।
 नादयिन्दुसमायुक्तं ॐकारं सम्पुटं स्थितम् ॥ १ ॥
 दिक्षु वज्राटसम्भिन्नं षोडशस्वरवेष्टितम् ।
 वज्राग्रेषु च सर्वेषु मूलमन्त्रं यथास्थितम् ॥ २ ॥
 श्वेताम्बरधरो मन्त्री शुभध्यानपरायण ।
 उत्तराभिमुखो भूत्वा लिखेद् यन्त्रं शुभोदये ॥ ३ ॥
 कांश्यभाजनमध्ये तु चन्दनेन सुगन्धिना ।
 लिखेद्दर्भस्य लेखिन्या मुष्टित्रयप्रमाणतः ॥ ४ ॥
 सुगन्धैः कुसुमैः श्वेतैः अष्टोत्तरशतेन च ।
 अर्चयेद् विधिना यन्त्रं फल यावद् दिने दिने ॥ ५ ॥
 लिखितं पूजितं चैव प्रक्षान्य मुजलेन तु ।
 तज्जल पीतमात्रं तु परविद्याविनाशनम् ॥ ६ ॥
 शाकिनीभूतवैतालपिशाचोरगराक्षसाः ।
 भवन्ति निःप्रभाः सर्वे यन्त्रस्यास्य प्रभावतः ॥ ७ ॥
 शूल विशूचिकाऽजीर्णं लृप्तादिस्फोटकादयः ।
 अग्निबोलेष्टतात् (नीतिः) विषं व्याघ्रस्पर्शजम् ॥ ८ ॥
 गर्भस्य वेदना यस्या गूढगर्भा तु या भवेत् ।
 एव रोगैस्तु दुःस्वार्ता मुस्थाः स्युः सर्वजन्तवः ॥ ९ ॥

वन्ध्यापि लभते पुत्रं मृतवत्सा च गर्भसूः ।

दुर्भगाः सुभगाश्चैव *मन्त्रयन्त्रानुभावतः ॥ १० ॥

[४८]

श्रीमुनिचन्द्रसूरिप्रणीतम् श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

नमामि श्रीपार्श्वं कलिगिरिशिरःकुण्डनिकट—

प्रदेशावस्थानाधिगतकलिकुण्डाभिघमहम् ।

तदासन्नायातक्षितिपबहुमानातिशयतः

त्वयं प्रादुर्भूतप्रतिममखिलोपद्रवहरम् ॥ १ ॥

त्वमर्च्यस्त्वं ध्येयस्त्वमनिशमुपास्य. सुकृतिनां

त्वमानम्य. सम्यक् किमिह बहुना त्वं च शरणम् ।

त्वमेवासि त्राता जगति कलिकुण्ड ! त्वदपरो

न कश्चित् क्षुद्रोपद्रवहरणदक्षः क्षतभयः ॥ २ ॥

सकारान्तं बीजाक्षरमथ उकाराग्रिमयुतं

कृतोर्ध्वाधोयान्तं द्विजपतिकलाबिन्दुकलितम् ।

निविष्टान्तर्नाम प्रणवयुगकोटीपरिगतं

ज्वलद्वज्रैर्युक्तं दिशि विदिशि चाष्टाभिरभितः ॥ ३ ॥

अधोवज्रस्याग्रात् परिवृतमकारादिभिरपि

द्विरष्टाभिर्वर्णै रङ्गितचरमैर्दक्षिणगमात् ।

अथोद्धार मायाक्षरमलवयस्याथ उपरि

स्कारं तत्पष्ठस्वरशङ्खकलाबिन्दुकलितम् ॥ ४ ॥

चतुर्थं च प्राग्वत् प्रकटतरसंयोगरचितं

ततः पूर्वं दीर्घं ननु गरसमेतं तमथ च ।

सचिन्दुं लक्ष्मीं चान्ययुगजलधामाभिधमहो

परं तत्त्वं नीचैर्जनवशकरं नाम तदपि ॥ ५ ॥

चतुर्थी प्राग्वान्तमथ हुतमुत्तृप्तिविचनं

वैरैर्वर्णैरेभिर्दशसहितपद्भिः परिगतं

परिजातं तत्त्वं जयतिकलिकुण्डाल्यममलं ॥ ६ ॥

तद्विधं सम्पूर्णं गुरुजनगिरा दोषहरणम्

पवित्रे पात्रे च स्फुरदमलसौराष्ट्रिकमये

शुचिश्चीखण्डेन प्रचुरतरसौभाग्यगुणिना ।

त्रिमुष्टिप्रामाण्यै कुशसहितदर्भैर्विलसितं

क्षणादेतत् तत्त्वं भुवि विजयते स्वास्थ्यजनकम् ॥ ७ ॥

अगक्तं आकिन्धा गिरसि निहितं शङ्कुशकलं

कृतं लीलामात्रान्निखिलपरविद्याविदलनम् ।

विगीर्णा चेदानीं जगति ननु दाहन्वरकथा

पुरःसाद् दष्टे जयति कलिकुण्डे भगवति ॥ ८ ॥

प्रचण्डो दण्डोऽयं सपटि कटिः कुण्डस्य सहसा

भवेद् मृतादीनां प्रकटनिरदण्डो निरवधिः ।

असावेव त्राण भवति नियतं मान्त्रिकतते-

रपि क्षुद्रार्तायाः कचिदपि कथंचिद्विधिवशात् ॥ ९ ॥

इति श्रीमान् पार्श्वः प्रमुरखिलकन्याणवसतिः

समुद्रो विद्यानामतिगायवतीनां निरुपमः ।

स्थितः सिद्धिस्थाने नाहितशुनिषन्द्रप्रफटित-

स्फुरन्मन्त्रात्मा मे शमयतु समग्रं भवगयम् ॥ १० ॥

[४९]

कविचक्रवर्तिश्रीपालविरचितं
श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

भक्त्या सर्वजिनश्रेणिरसंसारमहामया ।।
स्तोत्रमारभ्यते बद्धरसं सारमहा मया ॥ १ ॥
श्रीनाभेय ! भवान् पुंसामलङ्कारमणीयते ।
अभूत् ते चित्तमाकण्डुमलं का रमणी यते ॥ २ ॥
समुलङ्घितसंसारकान्तार ! तरसाऽजित ! ।
मां पुनीहि जगन्नाथ ! कान्तारतरसाजित ! ॥ ३ ॥
निरस्तः केन मोहस्त्वां विना शम्भव ! दारुणः ।
तेनासि दहनीकर्तुं विनाशं भवदारुणः ॥ ४ ॥
अभिनन्दन ! युष्मासु सदाचरणधीरता ।
जेतुमेनासि नान्येषां सदा च रणधीरता ॥ ५ ॥
श्रीः पुंसां मुमते ! ध्वस्तकलितापाय ! दक्षता ।
तद्भक्तेस्तत्र पापेषु कलिता पापदक्षता ॥ ६ ॥
पद्मप्रभ ! सिपेवे त्वां मुक्ताहारमुदारता ।
त्वयि लोकत्रयी मुक्तिमुक्ताहार ! मुदा रता ॥ ७ ॥
सुपार्श्व ! देशनायां ते चतुराननकोमलाः ।
गिर. श्रुत्वा न तुष्टाव चतुरानन ! कोऽमलाः ॥ ८ ॥
चन्द्रप्रभ ! भवानेव सत्तमः सप्रभावताम् ।
यो धत्ते चैव सक्षेत्रं सत्तमः सप्रभावताम् ॥ ९ ॥

सुविधे ! कैर्वचोमार्ग विभवस्तव नीयताम् ।

त्वय्येव मन्यते स्वर्गविभवः स्तवनीयताम् ॥ १० ॥

त्वयि निर्वृतिदानाय शीतले ! सविभावसौ ।

सितोऽस्मि सकलहृदशीतलेशविभावसौ ॥ ११ ॥

तं श्रेयांसं स्तुवे भक्त्या कामं केवलनामिनम् ।

यस्मादन्ये न गृह्णन्ति कामं के वलिनामिनम् ॥ १२ ॥

वासुपूज्य ! विभो ! स्तौमि भवन्तं सत्त्वराशयः ।

यत्प्रासादात् तरन्त्येव भवं तं सत्त्वराशयः ॥ १३ ॥

यं स्मृत्वाऽपि लभन्ते स्म देहिनः सुरसम्पदम् ।

स त्वं विमल ! निदोषं देहि नः सुरसं पदम् ॥ १४ ॥

अनन्तजित् ! तव श्रेयः सुतरामापदञ्चकः ।

त्वामीशं प्राप्य नावैति सुतरामापदं च कः ? ॥ १५ ॥

केपां नाऽभूच्चमत्कारो धर्मराज ! सतामसौ ।

विकारौ यत् त्वया ध्वस्तौ धर्म ! राजसतामसौ ॥ १६ ॥

शान्तं यन्नागमो दोषविकलं कतमो नयः ।

तद्वचस्ते स किं स्तौति विकलकृतमो न यः ॥ १७ ॥

तेजः कुन्थो ! भवोत्तारकरालम्ब ! तवारिभिः ।

कूर्चाग्नेरिव न ध्वस्तं करालं यत् वारिभिः ॥ १८ ॥

अर ! त्वदुपमानम्य विभवोदधिरेकदा ।

जन(नः) तीर्णोऽखिलकर्मविभवो दधिरेकदा ॥ १९ ॥

मल्लिदेव ! दयारूपममानं ते नवं धनम् ।

त्वया कर्मास्यमुच्छेद्यममानं तेन बन्धनम् ॥ २० ॥

श्रीसुव्रत ! व्यघार्पीःस्म महीनतरसं यमम् ।
 अजैपीस्त्वं जनान्तुमहीनतरसंयमम् ॥ २१ ॥
 नमे ! यस्मिन्नतोऽस्मि त्वाममानं दमयोगतः ।
 'स एव समयः कामं भमाऽऽनन्दमयो गतः ॥ २२ ॥
 ताः समन्नाक्षिपन्नेमे ! कमनीयतमा नवम् ।
 यासां दृशाऽपि नानङ्गकमनीयत मानवम् ॥ २३ ॥
 पार्श्वनाथ ! जगाम त्वां कोपमातङ्गतापदम् ।
 यः पुषोप तपःसिंहं कोऽपमातङ्गतापदम् ॥ २४ ॥
 जातलक्ष्मीं तमो हर्तुं वर्द्धमान ! प्रभो ! दयाम् ।
 देहिमद्य विधेहि त्वं वर्द्धमानप्रभोदयाम् ॥ २५ ॥
 शुचिर्जिनाली वः पायादपवित्रा समानसा ।
 योऽस्नाद्यस्यास्तमोग्गोसा (!) दपवित्रा समानसा ॥ २६ ॥
 जिनागमं तमोब्धंसे रविकल्पमपापदम् ।
 नमाम्यममांकमलै रविकल्पमपापदम् ॥ २७ ॥
 त्वया वाग्देवि ! तत्कार्यं महतोद्यमयाऽऽदरात् ।
 यथा मोहमयां तार्य महतोद्यमयादरात् ॥ २८ ॥
 इति सुमनसः श्रीपालकविरचितनयः समस्तजिनपतयः ।
 अविनाशिजानदृगो दिग्गन्तु वः ... ॥ २९ ॥

[५०]

पण्डितावतंसश्रीरामचन्द्रसूरिकृता

अपहृतिद्वात्रिंशिका ।

भवद्गुणानां त्तुतये जगद्गुरो ! कृतादरः सोऽयमपहृतौ जनः ।
 अशस्तमप्याश्रितकर्म मन्यते यतः प्रसन्नः शुभमेव सुप्रमः ॥१॥
 सितं न ते सद्य हिरण्मयाचले चक्रास्त्यदः पन्नगसेव्य । किन्त्वसौ ।
 फणीश्वरः क्षमाभरमङ्कुरस्थितिस्तवाश्रिते वोपिकया रसातलात् ॥२॥
 जिनेश ! नेदं सदनं तवेन्दवप्रभावमासि प्रतिभाति किं पुनः ।
 वृषाहसिंहस्य विषदद्विषावलीविपाटनस्फाटिकपञ्जरं परम् ॥३॥
 इदं न ते नीलतनुच्छविच्छटाकदम्बकं किन्तु फणीन्द्रकेतन !
 त्वया त्रिलोकीविषदां विषकृते तरङ्गितं कालभुजङ्गमण्डलम् ॥४॥
 अदः समुन्मीलितनीलमङ्गतः प्रभोर्मिजालं त्रिजगत्पते ! न ते ।
 अपि त्वसौ स्फूर्तिमियर्तिं चापलच्छिदे श्रियामायसरृङ्खलावलिः ॥५॥
 सरोजसौन्दर्यजुपोस्तवोन्मिषत्यसौ मुनीश ! क्रमयोर्न शोणिमा ।
 प्रसह्य रागः स ग्रहिष्कृतो हृदस्त्यदङ्घ्रिसेवामपि तु प्रपन्नवान् ॥६॥
 निरायतात्मा न तवोपरि स्फुरत्ययं भुजङ्गाधिपनि (ति)र्गुणाधिकः ।
 अपि त्वसौ रञ्जुरजीर्णरागया स्वधाम नेतुं मुमुचे शिवश्रिया ॥७॥
 क्षमाभृतां धुर्य ! तवेदमुद्ययौ तदा न शोणाहिफणामणीमहः ।
 अभूदयं किन्त्वरुणोदयः पुरा स्फुरिष्यतो ब्रह्ममयांशुमालिनः ॥८॥
 तवायमामाति भुजङ्गपुङ्गवः प्रशान्तमूर्दन्य ! न मूर्ध्नि किन्त्वयम् ।
 तपोऽधिकं त्वां भुवनाभयाचलं विचिन्त्य भेजे कमठाजटावली ॥९॥

अशोपिताशोपरुजस्तव प्रभो ! न धर्मचक्रं पुरतः स्फुरत्यदः ।
 स्वकुष्ठनिष्ठापननिन्दुराशया समाश्रित. किन्त्वयमीश्वरस्त्वियाम् ॥१०॥
 अयं जिनानामधिराज ! राजते न ते जितारिज ! वज्रभृदध्वजः ।
 असौ स्फुटं किन्त्वतिवृद्धिविश्वगत्वदीयकीर्तस्वलम्बयष्टिका ॥११॥
 सुवर्णशैलः किल नायमत्र ते जिनेन्द्र ! नैतद् भवनं च निर्मलम् ।
 असौ कुमारक्षितिभृद्यशोङ्करः शुभैककन्दादमु(दु)दगादपि त्वतः ॥१२॥
 इयं न ते पादनस्वोज्ज्वलगुतिर्विनम्रभालेष्वभिपङ्गमङ्गति ।
 तदाश्रया पुण्यलिपेरपि त्वदः प्रमार्ज्जनोर्जस्वलमम्बु वल्गति ॥१३॥
 तव प्रभाचक्रमुदञ्चिमेचकं चकास्ति नैतन्मणिमात्रपन्नगम् ।
 तनुं दधानः क्षणदामयि त्विदं विभाति सप्तर्षिविभूषितं नभः ॥१४॥
 स एव रोचिष्णुकडारकेसरच्छटाफटप्रा तप (तव) मौलिपृष्ठतः ।
 नृसिंह ! नैदं तु महःकदम्बकं विडम्बयद् बिम्बमशीतरोचिपः ॥१५॥
 इदं न फुल्लफणभृत्फणामणीमहस्तवोच्चैः शमिनामधीश्वर ! ।
 समुल्लसद्ध्यानमुधाभयात् त्वहेर्विपार्चिरेतन्मिषतः पलायितम् ॥१६॥
 इदं तव ज्योतिरुदेति विष्टपत्रयोदरन्यापि जिनेश ! न त्वदः ।
 अहीन्द्ररत्नाक्षिफरस्फुरन्नखैरुपर्यधोमध्यविकस्वरं महः ॥१७॥
 न रक्तकङ्कलिरसौ चकास्ति ते निपेवते त्वामपि नृत्वगुप्तये ।
 अशेषषड्जीवनिकायतायिनं मुनीश ! रागः स वनस्पतीभवन् ॥१८॥
 जिन ! द्विजानां तव देशनावनावमी न कान्तिस्तवकाश्चकासति ।
 विमुक्तिकान्ताभरणाय किन्त्वयं कृपापयःसागरमौक्तिकोत्करः ॥१९॥
 न मूर्ध्नि भूषा प्रणयी फणीश्वरं क्षमाभृतामीश ! विमर्षिं किं पुनः ।
 अमुं दधानेन कलापिना त्वया शिवं विरोधप्रशमा प्रकाश्यते ॥२०॥

अमी न नम्रावनिशासिनां शिरःस्रजः पुरस्ते पतयालवोऽलयः ।
 अपि त्वसौ पादनखांशुताटिता गलत्यहो पापमलस्य मालिका ॥२१॥
 इदं न ते नीलतनूरुचामुपर्युदञ्चि दन्तोऽवलरोचिरासदः ।
 जगत्त्रयीमङ्गलवल्लिकाननं चकास्त्यदः किन्तु लसत्प्रसूनकम् ॥२२॥
 इयं न ताम्राङ्घ्रिनखांशुमङ्गरी जिनेज ! लेद्यापि तु भाति तैजसी ।
 विनम्रदुष्कर्मविधक्षया तव प्रसन्नपदभ्यां झटिति स्फुटीकृता ॥२३॥
 इदं न मौलौ धरणोरगेश्वरस्फुरत्फणालीफलकं जगत्पते ! ।
 तवापि तु ध्यानमुधाम्बुपायिन करातपत्रं भुवनश्रिया धृतम् ॥२४॥
 अयं न गाङ्गेयगिरिस्त्वमप्यसौ न चेह नीलीवलसोदरच्युतिः ।
 अवल्लिलोकाभरणैकपङ्कजं हिरण्मय किन्तु सनीलपद्मम् ॥२५॥
 नमस्यतां भालतलेषु नैप ते जपासख. पावनखत्विपां चयः ।
 पदं दठव्या मुकुतश्रियस्त्विदं विराजते यावकरागबाल्गितम् ॥२६॥
 अयं न नीलोपलशेस्तरायितं त्वदीयमूर्तिस्तपनीयभूधरः ।
 जगत्सु कल्याणनिपः स्फुरत्यपि त्वसौ वतंसार्पितनीलपल्लवः ॥२७॥
 इयं न ते पादनखांशुमण्डली सतां ललाटाङ्गणकुङ्कुमच्छटा ।
 उदेप्यतः पुण्यरवेरपि त्वसावबन्ध्यसन्ध्याभ्रकदम्बडम्बरः ॥२८॥
 फणीन्द्ररत्नाश्रितमेवकद्युतामिदं न ते वृन्दमुदेति देहतः ।
 नभःकृतावासमपि त्वदस्ताडित्वतां कदम्बं कमठाम्बुमृज्जयात् ॥२९॥
 यमीष्टसिद्धेर्गृह्मिन्द्रनीलजं न ते विनीलाङ्गरुचामयं चयः ।
 इदं त्वया किन्तु वियन्नसच्छविच्छलात् स्वतेजःप्रसराय कल्पितम् ॥३०॥
 विभाति भोगीन्द्रफणामणिप्रभा क्षमाभृतामीश ! न ते शिरस्थसौ ।
 अपि त्वयं सिद्धिवधूविमूषणोपयोगमूर्गेरिकधातुसञ्चयम् ॥३१॥

गगनपुलिनप्रेङ्ख ज्योतिर्नखोत्करतारका

तव तनुरियं श्यामा वामातनूद्भव ! भासते ।

शुचिरदरुचिर्नेपा व्याख्याविधाविह केवला—

ऽभिनवशशिनः सच्चक्राणा मुदेऽपि तु कौमुदी ॥३२॥

[५१]

श्रीपार्श्वनाथस्य ।

अर्थान्तरन्यासद्वात्रिंशिका

—४४१—

धर्मार्थकामात्मकमीश ! ते गिरा निर्बाधमर्थत्रितयं प्रसाधयन् ।

अर्थान्तरन्यासविधिं समीहते सोऽयं जनस्तावकभूमिकातिथिः ॥१॥

संस्तुतौ तव जिनेश ! नेशते तेऽपि बन्ध्यधिपणाः पुरन्दराः ।

तत्र सादरमतिस्तदप्यहं कोऽपि वा स्वलति नो मनोरथः ॥२॥

अश्वसेनतनुभूः स भूयते यः स्वयं फणिफणोष्णवारणम् ।

बिभ्रदन्तमनयज्ञगाल्त्रयी तापमद्भुतगुणा हि सज्जनाः ॥३॥

येन काञ्चनगिरौ विनिर्ममे गासनोन्नतिबधूकरग्रहः ।

युक्तमेतदथवा कुमारतां बिभ्रतां खलु मुजहसक्तिभाम् ॥४॥

रक्षितो विपथरः कृपालुना येन तापसद्भुतासविह्वलः ॥

वापदं गतवति द्विनिह्वकेऽप्युत्तमाः स्युरूपकारत्पराः ॥५॥

यत्प्रसादमुदितस्तदा मणी प्राप नागनगराधिराजसाम् ।

उत्तमेषु जियमेन रागिणां सम्पदः कस्तले गतापदः ॥६॥

यश्चकार करुणाचणं मनो दुर्गतिं स कमठस्तदप्यगात् ।
 सज्जनेषु सहनेष्वपि ध्रुवं दुष्कृतेन पतयालवः खलाः ॥७॥
 यो वितृष्णहृदयः प्रकाशयन् पीतशान्तरसमुत्थतां स्वयम् ।
 देहिनां भववनभ्रमङ्गमं चिक्षिपे चरितमद्भुतं सताम् ॥८॥
 येन वाञ्छितफलैः समन्ततो दर्शनान्तरजुषोऽपि योजिताः ।
 अत्युदारचरितोज्ज्वलात्मना नास्ति वा स्वपरयोरिहान्तरम् ॥९॥
 येन तैः स्वचरितैरलित्विषा सौरभं किमपि हेमभूमृतः ।
 ह्याप्यते प्रगटमेव किन्तु तद् यन्न शक्यमिह वा कलावताम् ॥१०॥
 यः कषायकलुषाभिषङ्गिनां क्षालयन् गलितरागसङ्गतिः ।
 मुक्तिरक्तहृदयश्चिरं बभौ को नु वेत्ति चरितं महात्मनाम् ? ॥११॥
 तत्त्वपावन ! मुनीश ! दर्शनादन्तिजन्मनि मनस्यबोधि याः ।
 सङ्गमाद्धि महतां महात्मनां चित्कल कलति किं कुतूहलम् ॥१२॥
 रागिणां किल रसायनं तनूद्वर्तनं तदपि यस्य जायते ।
 सर्वमेव जगतां हिताय वा कल्पते परमसिद्धिशालिनाम् ॥१३॥
 याञ्चया भवतु सन्तनोति यश्चित्त एव नहि तं समीहितम् ।
 लाघवाय यदमुष्य लङ्घनं कोऽपि हन्त महतां महामहः ? ॥१४॥
 मौलिमण्डलविलासमण्डनं दर्शयन् शतिफणीशमुत्फणम् ।
 सन्तनोत्यहिभयज्वरक्षयं चित्रमेव चरितं महात्मनाम् ॥ १५ ॥
 वर्त्तमानगपि भूतभावि वा दूरवर्त्त्यपि समीपवर्त्ति वा ।
 योऽवलोकयति विश्ववल्गितं कापि दृष्टिरपरैव योगिनाम् ॥ १६ ॥
 एक एव जगतां मनस्सु यः कृष्णमूर्तिस्वदातपुण्यभूः ।
 भोगिकेतुभिरगम्यविग्रहो योगिनो हि विपरीतवृत्तयः ॥ १७ ॥

यः स्वयं दधदनश्चरात्मतामिष्टसिद्धिघटनामिषु सताम् ।
 अध्युवास कनकाद्रिचूलिकां शैलगासस्तयो हि योगिनः ॥ १८ ॥
 नेत्रयोः प्रणयितामुपेत्य यः सज्जकजलसगोत्रगात्रकः ।
 दृष्टिमाशु तनुते निरञ्जनां सृष्टिरेव हि नवा महात्मनाम् ॥ १९ ॥
 यस्य न स्वलति तत् कचिन्महः स्फूर्जितं वृषशतैर्नतात्मनः ।
 सौजसः स्फुटमधृष्यतेजसः सूर्यतः शिरसि दुर्गशालिनः ॥ २० ॥
 बिभ्रता मृशमताढ्यजीवता येन धर्मकलयात्र दुष्कलौ ।
 आन्तरारिघ्नजयः कृतः सता चातुरी जयति काचिदद्भुता ॥ २१ ॥
 निर्व्यपेक्षद्वयो दयानिधिः कल्पयत्युपकृतिं जनेषु यः ।
 कारणेन किल योपकारिता सा हि नूनमथवा स्वविरुध ॥ २२ ॥
 आप्रहो जनयितुं प्रभायता यस्य काञ्चन कलामुपेयुषः ।
 इन्दुसुन्दरयशः फलेग्रहिर्निर्वृतिं दिशति वा स्थितिः सताम् ॥ २३ ॥
 यं प्रभुं समधिगम्य धारयत्युद्धकैः कनकभूधरः गिरः ।
 कः क्षितौ सकलकाङ्क्षितप्रदं प्राप्य रत्नमथवा न दृष्यति ? ॥ २४ ॥
 यत्पदप्रणयिनां वृणामगुः सिद्धिपद्वतिमहो मनोरथाः ।
 येन गौरवभृतामुपासनं कामधुकसुरभितो न भिद्यते ॥ २५ ॥
 यस्य रूपमनघं परः किमप्यास्ति कः कलयितुं प्रगल्भधीः ।
 एवमेव सकलातिवर्तिं वा वृत्तमद्भुतगसाय कल्पते ॥ २६ ॥
 यः सुवर्णगिरिदिस्फुरत्यदस्तप्रकाशयति वृत्तमात्मनः ।
 कस्य गोप्रकटितप्रभावतः श्लोकसिद्धिरुदयं न याति वा ? ॥ २७ ॥
 भारती यदुपदेशपेक्षलामर्थसिद्धिमनुधावति ध्रुवम् ।
 काञ्चनाचलकलामुपेयुषां सिद्धयो हि वृषलीसमाः सताम् ॥ २८ ॥

कालकूटमपि सत्यमुत्कटं यत्प्रभाववशतः सुधायते ।

विश्ववल्गदधमृत्युहारिणो नेदमद्भुतममुष्य वा प्रभोः ॥ २९ ॥

येन सान्द्रकरुणाद्रेचेतसा वैभवाभ्युदयभङ्गिसङ्गिना ।

उद्धृतं विपदुदन्वतो जगद् विश्वदुर्गतिहृतः श्रियः सताम् ॥ ३० ॥

यस्य संस्मरणमीक्षणं गुणोष्कीर्तनं क्षपनमर्चनं च तत् ।

पूरयत्यसुमतां मनोरथान् किं न वा भगवतः शुभावहम् ? ॥ ३१ ॥

गङ्गं विशेषकमवाप्य जिनं मुवृत्त—

कार्तस्वरक्षितिमृताखिललोकलक्ष्मीः ।

त्यक्तान्यवीक्षणरसा विदधे क्षणेन

क्षोभावहो भवति वा तिलकप्रयोगः ॥ ३२ ॥

[५२]

पार्श्वनाथस्य

व्यतिरेकद्वात्रिंशिका ।

यदिह देवकदम्बकतः स्वकैर्गुणगणैस्त्वमसि व्यतिरेकभूः ।

तदवतंसितशारदया दयानिलय ! तत्प्रयतोऽस्मि तव स्तवे ॥ १ ॥

स भवताद् भवतां भवतान्तिहृद् मुजगभूषणभूः परमेश्वरः ।

जगति पूरितकाममहोत्सवः कनकसानुगतो नवशङ्करः ॥ २ ॥

स्फुटसुदर्शननन्दकविक्रमः सकलविश्वनिषेव्यमहोदरः ।

इह बभौ भुवि यः पुरुषोत्तमः कमठकीर्तिसहस्तु न केवलम् ॥ ३ ॥

अकृत तल्लवनाश्रयि कर्म यः स्फुटमपातरूपङ्ककलङ्कितः ।
 त्रिजगदुद्धरणोद्धुरया धुरा नववराहतया विदितः क्षितौ ॥ ४ ॥
 परमहंसमनोहरविग्रहः शुचिचतुर्वदनः कमलालयः ।
 समधितिष्ठति यः परमेष्ठितां वहति नैव तु वेदसमुन्नतिम् ॥ ५ ॥
 हरिमनोहरचित्रचरित्रभूर्जगति विभ्रदनन्त इति श्रुतिम् ।
 भजति यः कलितं चलटम्बरं कमपि नैप तु काममपालयन् ॥ ६ ॥
 परशुभासितनीलतनुचुतिध्वरणसंश्रयसाधुवृष्टिस्थितिः ।
 वहति विघ्नविनायकतां परं सकलनागशिराः खलु यः श्रुतः ॥ ७ ॥
 असमगतिरनङ्गारज्वरानुपहतः स्फुटपावकजन्मभृत् ।
 जगति योऽत्र बभार कुमारतामयमहो स्वयमेव तु तारकः ॥ ८ ॥
 क्षणविनश्वरविश्वमयीं स्थितिं न्यवहरन् विदितः खलु मारजित् ।
 भजति बुद्धकलां स्वयमेव यः प्रथयति स्म पुनर्न निराग्नताम् ॥ ९ ॥
 जितमनस्कतया मुसमाधितां दधदपि प्रथयन् वपुषः क्षयम् ।
 परमयोगरहस्यनिवासभूरितरनाथविलक्षण एव यः ॥ १० ॥
 निखिलविश्वगशाश्वतरूपभृन्निजगुणोद्यतशब्दमनोहरः ।
 भजति काञ्चन योऽभिनवाम्बरश्रियमनश्वरतारकशीतगुः ॥ ११ ॥
 अनुपलभ्यस्वमण्डलडम्बरः सकलतारकवैभवभासुरः ।
 य इह कृष्णकलानिधिकौशलो नवमहः स्फुरितंतुल्यत्यलम् ॥ १२ ॥
 न कमलं विकचं कुरुते गवां व्यतिकरैर्विकिरंस्तमसस्ततिम् ।
 मुदितकौशिकसंश्रितपादतां वहति योऽत्र नवीनदिवाकरः ॥ १३ ॥
 न वियति स्थितिवत्सितमादधे न खलु कैरवबोधकृदक्षि यः ।
 क्षणदयाधिगतप्रणयो नवामृतकरः कलिताम्युदयो नवः ॥ १४ ॥

प्रमदयन्नमृतेन कृताञ्जलीन् गततृपः शिखरिश्रियमावहन् ।
 अकलुपः कमठाम्बुदवृष्टिभिस्त्वभिनवः किल यः कमलाकरः ॥ १५ ॥
 प्रकटयन्नवनस्थितिपाटवं भुवि कलां कलयन्निह हारिणीम् ।
 सकलकामसमुद्भवसौहृदः श्रयति यो नवकेसरिणः श्रियम् ॥ १६ ॥
 दधदहो विबुधाश्रितपादतां भुजगराजिविराजितमौलिताम् ।
 किमपि यः स्वगुणैर्भुवनाद्भुतैर्दिविषदामचलादतिरिच्यते ॥ १७ ॥
 सुमनसामधिगम्य तयाऽत्र यः श्रयति नन्दनतां कमलाचले ।
 परमयं शतधारिभिदेलिमाद्भुतमहाबलवैभवशोभितः ॥ १८ ॥
 विबुधकुङ्जरतां विततान यः कनकसानुमति स्थितिमाश्रितः ।
 विजयिनागकृतोच्चरणः परं गितितनुः सततं विमदोदयः ॥ १९ ॥
 शिरसि बिभ्रदहीन्द्रनिभाजटापटलमिष्टफलस्फुटपादभृत् ॥
 तनुकलां कलयन्नभसः सखीमभिनवः खलु यः सुरपादपः ॥ २० ॥
 भुवनतापकृदक्षणिकोन्नतिर्भुवि विकीर्णरजाक्षतकन्दलः ।
 अपर एव विनीलघनद्युतिर्य इह भाति गिरौ विहितस्थितिः ॥ २१ ॥
 अहरसत्कवृषोदयमादधद् भृशमरालवयो (?) नुदयन्मदः ।
 वहति मानसमप्यजलाशयं स्फटिकरौलयशा नव एव यः ॥ २२ ॥
 असमरत्नजिघृक्षुजनं नयन्नहह कन्दरमीरितदुर्गतिः ।
 वहति सद्गुणरोहणतां परं य इह नागवरश्रियमाश्रयत् ॥ २३ ॥
 निजगिरस्यहिमक्षयमावहन्नपि निवर्तितवेपथुरक्षिणाम् ।
 य इह नव्यगिबोदयकृद्गिरीश्वरस्तया जगति स्पृशति प्रथाम् ॥ २४ ॥
 स्फुरदगस्तिमिताद्भुतवैभवः परमशङ्कगणेन च न श्रितः ।
 कमठभृङ्गभृदरखलितक्षमस्त्वजनि यो नव एव महोदधिः २५ ॥

प्रगुणनायकतां स्वयमेव तां दधदशेषितदुष्कृतवैकृतः ।
 सकललोकशिरःकृतसंश्रयः श्रयति यो नवमौक्तिकयष्टिताम् ॥ २६ ॥
 न धरणीसुविरागमुपैति यः किल नवालिसमोन्नतविग्रहः ।
 अरिपुरीत्यधिकं प्रमनःस्थितिः प्रकटयत्यहरीशमहोवलम् ॥ २७ ॥
 न चरणाश्रयणं भरतो दधौ स्फुरति किञ्चन सौरयनिग्रहम् ।
 मनसि यस्य गुरुश्च नगाधिभूर्वसति नूतनरागकलाश्रितः ॥ २९ ॥ युग्मम्
 विषमहारि विजृम्भितमीयुषः श्रवणवीक्षणतुल्यलसददृशः ।
 फणपतेर्न च यस्य कलान्तरं किमपि भोगपरित्यजनं विना ॥ २९ ॥
 शुचिदगाश्रयदीप्रमहोदयः कुशलभासितसन्ततनामभृत् ।
 दधदजलनिरञ्जनतां न यः स्फुरति कोऽपि नवः खलु दीपकः ॥ ३० ॥
 जगति पूर्वविधेर्विनियोगजं विधिनतान्ध्यगलत्तनुतादिकम् ।
 सकलमेव विलुप्यति यः क्षणादभिनवः शिवसृष्टकरः सतान् ॥ ३१ ॥
 इत्थङ्कारमकारणैकसुहृदं विश्वस्य पार्श्वं जिनं
 तं स्तोतुजिजगद्विलक्षणगुणप्रामाभिरामाकृतिम् ।
 यः कश्चिद्विकचीबभूव बत मे भाग्यातिरेकस्ततः
 स्तल्लोकव्यतिरिक्तमुक्तियुवतिप्रेमप्रमोदोत्सवः ॥ ३२ ॥

[५३]

श्रीमुनिसुव्रतदेवस्तवः ।

देवस्तनोतु हरितोत्पलकोशकान्तिः

शान्तिं श्रियं च परमां मुनिसुव्रतो वः ।

यस्य क्रमाम्बुरुहमुदगतचक्रचाप—

माश्रिय कर्मजयिनः कृति नाम नाऽऽसन् ? ॥ १ ॥

श्लाघ्यान्तरस्य विरहेण गिरां कवीन्द्राः

स्तोत्राणि ते जिन ! गृणन्ति शिवावहानि ।

यस्मात् तय स्तधनसम्भविना महिम्ना

प्राप्ति. शिवस्य कृतिनां कियती फलाप्तिः ॥ २ ॥

तेषां गिर. खलु गिरः कविचक्रवाले

ते नाम विभ्रति यश.कुमुभावतंसम् ।

येषां मुखाम्बुरुहमश्नति वास्तवाय

वाग्देवता भगवती भवतः स्तवाय ॥ ३ ॥

ये त्वां स्तुवन्ति परद्रूपगघोषणाभि—

स्ते जाट्यक्रुश्मलदृश परमार्थवन्त्या. ।

एषापि कापि विषणिर्ननु मूढतायाः

सत्तां यदन्यविषयां महतेऽन्तरात्मा ॥ ४ ॥

तस्मै नमः. सरुलकालगिरोवतंस—

लक्ष्मीगृहाय समयाय महोदयाय ।

यत्र त्रिलोकविभवप्रभवैकमित्रे

चेतस्तवाङ्घ्रिप्रक्रमलोलुपकमाविरस्ति ॥ ५ ॥

श्रेयो निमित्तमपि ये गृहमेधिनोऽपि

धावन्ति वैभवभराय धनोद्भवाय ।

नि सङ्गतैकगरणानि पदं शरण्य ।

स्वप्नेऽपि तेषु कृतवन्ति न ते वचांसि ॥ ६ ॥

अस्मासु दुःस्थितगिरोमणिषु प्ररूढ-

श्रद्धाकणेषु करुणा तव तन चित्रम् ।

श्रद्धानवन्ध्यमनसः पगवोऽपि येनाऽऽ-

कृष्टाः स्वयं भगवता भवसिन्धुमध्यात् ॥ ७ ॥

लक्ष्मीः प्रणश्यति चिरं सरुजो भवन्ति

नीचैरपि प्रसभमीश ! तिरस्क्रियन्ते ।

त्वद्वाक्यतत्त्वपरिबोधसुधापराञ्चः

कां कां न नाथ ! विपदं कलयन्ति लोकाः ॥ ८ ॥

किं तैः श्रुतं किमवधारितमार्यकार्य-

वन्द्येषु किं परिणतं च महेश ! तेषु ।

वाचस्तथापि निगमस्य शमैकरूपा

लोकद्वयद्विधि विफर्मणि ये ग्मन्ते ॥ ९ ॥

कारुण्यमावह शरण्य ! कृपास्पदेषु

किं देवदेव ! तव दृष्टिरियं पराची ।

तैस्तैर्जगन्नयजयैः क्षतपुण्यपापै-

स्ते सन्तु सङ्कटतमाः शिवभूमिभागाः ॥ १० ॥

भूमीभुजां त्रिदशभूमिभुजां च कुन्द-

कोशावदातमहसः ककुभां मुखेषु ।

खेलन्ति याः सपदि कीर्तिकुरङ्गनेत्रा-

स्तास्ते पदाम्बुरुहभक्तिवधूमुजिष्याः ॥ ११ ॥

किं कौतुकं नवसुधामधुरैर्यदीश !

सूक्तैस्तथापि परितप्यति कोऽपि पाप्मा ।

वाताधिकास्तनुमृतो हि घनागमेन

विश्वोपकारिपयसापि बहन्ति पीडाम् ॥ १२ ॥

तान्यद्भुतान्यहरह प्रविलोम्य पूर्वं

सदृष्टयो जिन ! भवन्तु न तत्र चित्रम् ।

अस्मादृश खलु सुतूहल्याम योऽय-

मप्रेक्षिताद्भुतलवोऽपि ययार्थदृष्टि ॥ १३ ॥

प्राप्त रुधश्चिदपि तावदय तवाभ्या

श्रद्धानुसत्त्वमिदमस्ति मनोऽपि सम्यक् ।

त किञ्चिदप्यथ पृथु प्रथय प्रसाद

येन त्रियास्रपि भवत्यमलासु वृत्ति ॥ १४ ॥

कालाय विश्वमहिताय नमोऽस्तु तस्मै

तेभ्यस्त्रिधास्मि विनत सतत जनेभ्य ।

यामैश्वर्यभिरुपदेगगिरोऽभिवर्षन्

यत्रासि यैर्जिन ! वृत्तो निजनेत्रपात्रम् ॥ १५ ॥

मार्गान्तरप्रणयत्रासितचेतसोऽपि

स्वर्गोऽरुसा चिरमुपासत एव लक्ष्मीम् ।

तत्किञ्चिदस्ति मितपुण्यमपास्तपाप

स्थान तु नेतुमलमेव तत्रैव यन्या ॥ १६ ॥

ताः सम्पदोऽपि विषद खलु यास्त्वदुत्त-

सूक्ताञ्जनामृतदद्या मुखयन्ति चेत ।

श्लेष्मज्वरार्त्तवपुषा शिशिराम्बुपान-

स्वास्थ्यस्य जीवितविहारपरो विपाक ॥ १७ ॥

तस्याग्रतो बहुतृणं त्रिदशेश्वरोऽपि

यद्वात्यमेतदखिलं भुवनं लघीयः ।

अर्वाणमध्वनि नियोजयितुं यमेप

श्रीसुव्रतो जिनपतिः स्वयमाजगाम ॥ १८ ॥

कृत्येऽपि केपु निरताः खलचेतसोऽपि

शुद्धाशया अपि चरन्ति च केऽथ कृत्यम् ।

तेषामगम्यपरलोकफलोदयानां

देवः परं फलयितुं चतुरो विपाकम् ॥ १९ ॥

क्लेशाविलेपु नरकैरुनिबन्धनेषु

किं कुर्महे कलुषकर्मसु याति चेतः ।

न त्वेव देव ! परमं प्रशमाश्रितासु

निर्वाणहेतुषु मनागपि सक्तियासु ॥ २० ॥

कृत्येषु नन्दति विषीदति विक्रियासु

भद्रां दधाति विजहात्यपथं स एव ।

श्रीदेवसुव्रत ! य एव विकाशिकुन्द—

कौशात्विषां तव दशां ललितैः पवित्रः ॥ २१ ॥

आजन्मरोगिषु परामवसारभाव—

पीडावृथाकृतसमस्तगुणोदयेषु ।

अस्मादृशेषु परदास्यनियन्त्रितेषु

काञ्चिदिशं विमृश सुव्रतदेवदेव ! ॥ २२ ॥

स्तुतयः शतशः पुरा कृताः

कविभिः सन्ति महद्भिस्सुताः ।

तदिदं तु निजस्य जन्मनः

मुखवन्ध्यत्वनिवेदना परम् ॥ २३ ॥

नितरामतराम चन्द्रकीर्त्ते !

भवजलधिं न विना तव प्रसादात् ।

प्रथय जिन ! ततस्तथा प्रसादं

सफलमनोरथवीथयो यथा स्मः ॥ २४ ॥

[५४]

श्रीनेमिजिनस्तवः ।

यदुकुलतिलकं समृद्धलक्ष्मीर्नरकनिरोधविधानचक्रकक्षः ।

जगतां धृतशङ्खचक्रपाणिर्दिशतु जिनः पुरुषोत्तमः शिवानि ॥१॥

स कविः खलु वास्तवं चरित्रं तव परिकीर्त्तयितुं कृताग्रहो यः ।

धिकं तांस्तु नरेन्द्रचन्द्रयोषिन्नरितमवास्तवमेव ये स्तुवन्ति ॥२॥

समयोऽथ न पारभेदसङ्गी मतिसौहृद्यकृते महामतीनाम् ।

इतरेषु रहः पुनस्तवेदं निखिलप्राणिगणेन नित्यमैत्री ॥ ३ ॥

समता कुत एव ते सहान्यैरुत्कर्षेऽपि मनांस्यपत्रपन्ते ।

यमिनां मृतपाद् गुणाधिकत्वे महिमा कः कथिते प्रशंसितोऽस्तु ॥४॥

न तमांसि न वा रजांसि दृष्टिं पुरुषस्यप्रभवन्ति तस्य रोद्धुम् ।

अनिशं खलु शासनाञ्जनं ते सविधे यस्य विजृम्भते जिनेश ! ॥५॥

परपरिभावदीनदीक्षितेषु क्षितिनाथेषु यथार्थिनो भवन्ति ।

भवति यदि तथा भवेयुरस्मिन् किमसुलभं भुवने तदास्तु वस्तु ॥६॥

न तपो न जपो न संवरो वा भवनाशाय विना त्वदुक्तमन्त्रात् ।

प्रगुणेष्वविशेषकारणेषु प्रसवति बीजगुप्तास्य नाम्बुसेकम् ॥७॥

करणोपचयो भवच्छिदायै स च साम्येन तदेतदात्मवश्यम् ।
 किमियत्यपि मुक्तिकर्मणेऽसौ भवदुक्ते भवति द्विषां विमोहः ॥ ८ ॥
 उभयोरपि योग्यतापवर्गं प्रति पुरुषस्य मुमेधसः क्षियाश्च ।
 वपुस्त्रमयं च योगभाजामपि तव सैष गुदे न कस्य पन्थाः ॥ ९ ॥
 खलमनसो यदि मादृशोऽमी तदपि तवोचितमौचित्यं विधातुम् ।
 विजनेषु महोधरेषु गुर्वी सलिलमुचो रचयन्ति किं न वृष्टिम् ॥ १० ॥
 त्वयि मयि न नाम कोऽपि भेदो यदि कृपां कुरुपे कृपास्पदेषु ।
 सवितुर्महचन्द्रसारकाभ्यो भुवनविकासविलासतो विशेषः ॥ ११ ॥
 व्रतमसिनिगितं चिरं दधानेष्वपि विकृतिं कचिदीश ! वीक्ष्य काश्चित् ।
 दिशतस्तव मूलनागमन्ये कथय कथं तु कृपालुतां स्तुवीरन् ॥ १२ ॥
 परिणाममशेषजन्तुवाचां दधदखिलान् सह संगयांश्च भिन्दन् ।
 नहि केवलमेव केवलं ते वचनमपीश्वर ! केवलं तदेवम् ॥ १३ ॥
 विभवलवमदान्धनेत्रपात्रैरवगाणितां कचिदर्थितां बहन्तः ।
 तव वचनपवित्रताविरागं दधति बहन्त्यपरेऽपि रोषमुच्चैः ॥ १४ ॥
 धिक् तानि हहा पितंश्च तेषां ये भवतोऽपि विगाह्य तत्त्वसिन्धुम् ।
 घननिगडविश्रृङ्खलाङ्घ्रिपातं गगननिवेगितनेत्रमर्थयन्ते ॥ १५ ॥
 विरचितगुरुकर्मवर्मभेदे निरवधिशर्मणि शाश्वतावलोके ।
 श्रद्धा यदि जन्मकोटिलक्षैरपि भवति त्वयि किं न नाम लब्धम् ॥ १६ ॥
 पवनः खलु पावनो जडोऽपि द्विषतस्त्वां विबुधादपि ध्रुवं सः ।
 सततं तव य. पदान्जपीठीमनुकूलवमुपेयिवानुपास्ते ॥ १७ ॥
 विभवैः समयप्रभावकत्वादपि हृदयेन्द्रियसंवरो वरीयान् ।
 तदिदं तव तत्त्वसूत्रकत्वं द्विषमपि कन चिरं चमत्करोति ॥ १८ ॥

शक्तिर्यदि मानसं विजेतुं किमस्त्रिन्दुःखगृहस्थचिन्तनेन ।
 जनकजनककर्मणो वचोभिः किमिह परैर्विभवार्जनावबोधैः ॥ १९ ॥
 प्रवचनपरिधारिणोऽप्यमी ये विदधति कर्मसु तामसेषु वृत्तिम् ।
 खलु तेषु बहिश्चरित्रमुत्स्यः सुगतिमपोहत् एव ते निदेशः ॥ २० ॥
 निवसति स जडेषु या न नाम श्रीलोलेषु दधाति नास्पदं च ।
 शिवभूमीसरसीं विना न सा श्री पदयुगली तव लभ्यते महद्भिः ॥ २१ ॥
 विसदृशमपि भावजातमेतद् युगपदशेषविशेषमीश ! बिभ्रत् ।
 समवसृतिमही च शासनं च द्वयमपि सोदरता ध्रुवं ददाति ॥ २२ ॥
 मयि शोकघनी प्रवासनी च प्रभवपरामभवभारविह्वस्य ।
 भवति खलु जनस्य सौममस्यं तव वचनामृतविप्रुषां निपेकैः ॥ २३ ॥
 अवर्त्मनि वचःपतेरपि गिरामसौ मादृशां
 मलीमसदृशां ध्रुवं त्वयि क एव देवस्तव ।
 तथापि सफलो मम स्तवनसम्भवोऽयं श्रमः
 फलन्ति नहि देवताः किमुत भावना स्वा. सताम् ॥ २४ ॥

[५५]

उपमाभिः

जिनस्तुतिद्वात्रिंशिका ।

आस्ते समस्तभुवनेष्वपि नोपमा ते
 स्तुत्यै पुनर्जिनपते ! प्रयत्तस्तयास्मि ।
 उदामदामरचना मम तत्त्वपुष्पै
 सैषा न साध्यमिह चा तव किं महिम्नः ॥ १ ॥

नीलोत्पलासितवपुर्विपुलप्रसर्पद्ध्यानानलः प्रदहतादुरितानि देवः ।
 यस्मिन्नकुण्ठकमंठाभ्रभुवा तदानीं ततायसीव पयसां प्रलयः प्रपेदे ॥२॥
 वैरोचनेन रचितं दनुजेन्द्रजैत्रे तन्निग्रहोद्यतमताविव भूमिदानम् ।
 तज्जीवनं खलु वृथा कमठेन वृष्टं यस्मिन्नभीष्टघटनाय जिनः स वोऽस्तु ॥
 आप्लाविते जगति मेघजलैरपारकासारतां वसुमतीवलये प्रपन्ने ।
 यन्मूर्तिराप तुलनां नलिनीवनस्य वामाङ्गजः स जगतां मुदमादधातुं ॥
 येनाधरीकृतलसत्कमठप्रतिष्ठासुचैः क्षमां गुरुतमां दधता तदानीम् ।
 काचित् कुलाचलकला कलयाम्यभूये भूयादमेयमहिमा स विभूतये वः ॥
 पार्श्वस्थ जन्ममहमज्जनजागरूकास्ताः पास्तु दुग्धजलधेर्जलविप्लुपो वः ।
 गात्रे प्रभोः पुटकिनीदलवालमित्रे मुक्ताप्र....करकान्तिमुपासते यः ॥६॥
 भूतै वपुर्मवतु वा भुजगध्वजस्य विश्वश्रियो मरकतोद्भवकुट्टिमाभम् ।
 यत्र प्रवालसखपाणिनस्त्रांशुजालं संलग्नतच्चरणयावकवच्चकास्ति ॥ ७ ॥
 उत्तमजात्यतपनीयविनिद्रमद्रपीठप्रतिष्ठितविनीलतनुः सभायाम् ।
 चामीकराद्रिशिखरस्थितनीलरत्नसापत्नकं दधदयं जयताजिनेन्द्रः ॥८॥
 आकर्ण्य गर्जिमिव यस्य गिरं गभीरां सानन्दमुद्गिदुरपुण्यकलापभाग्भिः ।
 जज्ञे शिखण्डिभिरिवोन्नमृतां मनोभिः पाथोदसोदरतनुः स मुदेऽस्तु देवः ॥
 व्योन्नः सखी तनुमयूखसखी सुखाय श्रीमन्मत्सेनकुलसिन्धुकलानिषेर्वः ।
 व्याख्याविधौ दशनदीधितिरुजिहाना ज्योत्स्नेव यत्र किल निर्वृत्तये न कस्य ॥
 उत्कर्षिपार्षदमहर्षिजनापनिद्रज्योतिर्मयान्तरदृशः सततप्रकाशैः ।
 सिद्धाङ्गनस्यजनतां जिनपार्श्वभर्तुर्व्यातन्वती तंरुचिस्तनुतां श्रियं वः ॥
 संसारसिन्धुकुहरे हरिसेव्यलक्ष्मीसम्पादकः सुमनसाममृतप्रदाता ।
 मन्थाचलेन्द्रतुलनां कलयन्ननस्रं जीयाद् भुजङ्गपतिविभ्रमभृजिनेशः ॥

पार्श्वप्रभोः परिलसत्पुरतस्तमांसि तद्गर्भचक्रमचिरान्मुकुलीकरोतु ।
 ग्राच्याचलेन्द्राशिखरस्य पुरस्सरं यद् विभ्वं विडम्बयति वारिजबान्धवस्य ॥
 सम्यक्त्वरत्नविभवं जिनपुङ्गवो वः कालोदसोदरवपुर्विपुलीकरोतु ।
 यस्मिन्नशोकदलपाटलपाणिजांशुजालं प्रवालवनविभ्रममाविभर्त्ति ॥१४॥
 कुर्यादुदञ्चदहिरत्नमहास्ताडित्वदम्भोद....वधुमेप कथावशेषम् ।
 यस्योन्नतिर्भुवि न कस्य समस्तकामवल्लीः सपल्लवभराभरणाः करोति ॥
 विभ्रत् क्षमां स नरकक्षयवद्भक्तक्षः पायादल्लकुवलययुतिभृजिनो यः ।
 रत्नत्रयीतिलकितां स्वतनुं दधानः प्रादुश्यकार करणिं पुरुषोत्तमस्य ॥
 पुत्रागमङ्गिसुभगालिबिनीलमूर्तिरुत्तुङ्गभूरिशिखरश्रियमादधानः ।
 भूयादशोकतरुभूषितभूमिभागः श्रीमान् वसन्त इव सम्भृतसिद्धिरागः॥
 व्याक्रोशमेचकुरोशयकाननश्रीर्वामाङ्गभूर्जिनपतिर्जगतीं पुनातु ।
 उन्मीलदुत्पलदलश्रुतिमेति यस्मिन्नालायितस्ववपुषः फणिनः फणाली ॥१८
 विभ्वं पवित्रयतु पार्श्वजिनः स यस्य चन्द्रोत्पलः कतकचूर्ण इवोपदेशः ।
 भन्धाय निर्मलयति स्म रजःप्रशान्तिं सम्पाद्य कस्य हृदयं न जलाशयस्य॥
 देवः स दूरयतु धो दुरितोपतापं विन्ध्यावनिध्र इव सम्भृतमद्रयूथः ।
 देवेव यद्वपुरुदश्चिमरीचिमात्रन्यालोकनादपि जनं परितः पुनीतौ (ते)॥
 देवः सदा सिततनुः सुमनोजनानां पौरन्दरद्विरदवत् प्रमदं प्रदत्ताम् ।
 स्वर्णाचले कलयति स्म कलां यदीयालानस्य मन्दिरमदः सहिरण्यकुम्भम्॥
 निस्सीमनिःसमतमप्रशमैकसौख्यसख्यं स जागरयतादिह वीतरागः ।
 लाक्षेव यस्य हृदि तत्क्षणमिष्यमानध्यानानले विलयभाप विलासचापः ॥
 रत्नैकदीपक इवाखिलविषकेलिवेम्भोदरे स्फुरति यः सततप्रकाशः ।
 निःस्नेहतां दधददग्धदशोज्ज्वलश्रीः सस्पर्शमुक्तिरमणीरतये सतां स्तात् ॥

आशाकरीन्द्रकरिणि दधदधसेनगोत्रोदभवः स भवनीरधितेरधामा ।
 चातुर्यतश्चरणजादलयन् रजांसि जीयात् क्षमाघरणान्त्यधुरीणवृत्तिः ॥२४॥
 नीलोत्पलान्ति सुरलोकसदा शिरस्सु मालाङ्गणेषु मृगनाभिविशेषकान्ति ।
 प्रोदधिकूर्चचिकुरान्ति मुखेषु यस्य पादत्वयः फलतु सैप मनीषितानि ॥
 रूप च रूपमिव यस्य हृदि क्षमा च भाति क्षमेव करुणा करुणेव सा च ।
 स्वस्मिन्नसंशयसमाप्तनिजोपमानः पार्श्व स पार्श्व इव विश्वजन पुनीताम्
 श्रेयोल्ताः स्तवकितास्तनुता सदैव कान्तिः कलिङ्गतनयैव यदङ्गयष्टे ।
 तत्त्वोपवेशविकसदशनाशुगङ्गासङ्गान्न कस्य कृतिनः शिवमाततान ॥२७॥
 वैरायमाणकमठोल्बणद्विष्टसृष्टौ छत्रीभवद्भुजगराजफणासमाज ।
 शालस्तमाल इव बालदलप्ररोहचेतोहरास्थितिररोचत य स वोऽव्यात् २८
 त्रैलोक्यमाङ्गलिकभूष इवेन्द्रनीलप्रोन्मीलदशुचयमेचकित स पार्श्वः ।
 चूलावलम्बिसहकारस्तानुकारप्रोत्फुल्लपद्मगफण फलतु श्रिय व ॥२९॥
 पायादपायसरित परितस्तमालबालप्रबालरुचिराङ्गरुचिर्जिनो व ।
 विश्राजते भवमहाजलधौ जनानां य सेतुदण्ड इव शैवलजालनील ३०
 कल्याणभूधरविभूषण ! तीर्थलक्ष्मीमल्लीमयैकमुकुटे शशिशुभ्रधाम्नि ।
 कृष्णाभ्रकप्रियसखीं द्युतिमुद्रहन् वस्तीर्थद्वरः सकलमङ्गलकेलयेऽस्तु ॥

जन्मान्धेनाऽमृतकर इव त्वं मया नाथ ! दृष्टो

दु स्येन स्वर्विटपिन इव प्रापि ते पादसेवा ।

तन्मे प्रीत्यै भव सुरभिवत् पञ्चमोदामागत्या

तन्वानस्य श्रुतिमधुमुचं कोकिलस्यैव वाचम् ॥ ३२ ॥

[५६]

जिनस्य

दृष्टान्तगर्भस्तुतिद्वात्रिंशिका ।

दृष्टान्तभूमिः किमिवाऽस्ति वस्तुतो स्वर्गमूर्खोऽनन्यसमानवैभयम् ।
 तेन स्तुतिं कल्पयितुं तथापि यत् प्रागन्म्यमन्येमि कला तवैव सा ॥
 विश्वेश ! विश्वज्ञ ! तव प्रसादनादैरन्यो विशुद्धासु ममात्र का त्रपा ' ।
 अभ्युन्नतेऽम्भोमुचि दीनवक्त्रकः किं चातकः कूजति नाऽभृतागया ' ॥
 स्वामिन् ! न संसारमिमं दुरुत्तरं मन्दोऽपि मन्ये त्वयि कामवर्षिणि ।
 सत्सार्थवाहं प्रतिपद्य हेलया दुःस्थोऽप्यतिक्रामति दा महाटवीम् ॥३॥
 श्रीवीतराग ! त्वयि मे प्रभौ सति स्वान्तं ॥ इत्या विषयैः स्फुरिष्यते ।
 प्रावीण्यपुण्ये पदिकेऽनुगतवरे किं वा प्रगल्भ्येत सलोप्त्रदस्युभिः ? ॥४॥
 मीमांस्यमानं जगदीश ! शासनं चेतो हरत्यामुखदुर्गमं तव ।
 सञ्चर्व्यमाणो ह्यसकृन् किं सतां पुष्पाति रागं खदिरः कटुमुखे ? ॥५॥
 सन्त्येव देवास्तथमिह क्षितौ पुनः कल्याणकन्दः सुमनोमनोहरः ।
 भूमीभृतस्ते कति नाऽश्मराशयः सैकः परं कश्चन काञ्चनाचलः ॥६॥
 शान्तामुदात्तां च जिन ! त्वदाकृतिं दृष्ट्वाऽऽर्द्रतां कः कठिनोपि नो मजेत् ' ।
 मूर्त्या सुधासिन्धतनोः कलानिधेर्निःप्यन्दमिन्दोर्दृष्टोऽपि निभ्रते ॥७॥
 पादौ तवाऽऽसाद्य गुरो ! क्षमाभृतां विश्वं मनो मे न तृणाय मन्यते ।
 उत्तुङ्गधारीधरशृङ्गसङ्गतः सर्वं हि सर्वं मनुतेतरां न कः ? ॥८॥
 त्वद्गोः प्रबन्धे त्रिजगद्धितेऽप्यहो मोहव्यपोहो न भवामिनन्दिनाम् ।
 विश्वप्रकाशव्रतभाजि मास्करे किं मान्द्यमास्कन्दति कन्दरातमः ? ॥९॥

ज्योतिर्मयाज्जगतनौ जिन ! त्वयि प्राप्तेऽस्तु दूरे न तु दैवतं परम् ।
हस्तस्यिति बिभ्रति रत्नकङ्कणे किं दर्पणेनाऽर्पितमस्मकान्तिना ॥ १० ॥
यत् किञ्चिद्बुधतुरं परेऽप्यसौ देवाधिदेव ! प्रभुता तव ध्रुवम् ।
सा स्वामिनः कापि किल प्रगन्भता सौभाग्यमायान्त्युपजीविनोऽपि यत् ११
दुर्वारभावारिपराबुभूषया निर्मूलितं नाथ ! बलान्मनस्त्वया ।
आरुम्य सम्यक्प (?) णे यतः क्षितेः कौतस्कुती स्याद द्विपतां समुन्नतिः १२
त्वत्पादपद्मद्वयसौरभोर्भयः कुर्वन्त्यकन्याणघटाविघटनम् ।
गन्धे हि वा केसरिणः प्रसृत्वरे स्युः कान्दिङ्गीकाः किमु नाम न द्विपाः १३
निःकान्चनत्वं कलयन्नपि प्रभो ! मध्यस्थभावेन मनो धिनोपि नः ।
दारिद्र्यमुद्रामुदरं ददद्यतः क्षामोदरीणामधिकं न किं मुदे ? ॥ १४ ॥
मूर्तिर्जिनेन्द्रो ! तव दारुणोष्मणः पीयूषवर्षेण पुनाति देहिनः ।
ज्वालाजटालास्तपनोपमान किं ज्योत्स्नाम्भता शीतलयन्यहो रागी १५
श्रेयः फलयेव महाभयागमकलान्तात्मनामप्यनुचिन्तनं तथा ।
मूढश्रुतानां हि निरीक्षणं क्षणात् किं नाम नामोधमहो रवेर्भवेत् ॥ १६ ॥
सन्त्येव भूयांस्यधिदेवतान्यहो नैतानि तु त्वं जिन ! सर्वकामदः ।
भूयस्तैरैः स्यात् तरुभिः सकल्पितः श्रीस्थूललक्षः किमु कल्पपादपः १७
हित्वा प्रभो ! त्वां प्रविजृम्भिवैभवं मुग्धः परं ध्यायति देवतां पराम् ।
सन्त्यन्य चिन्ताफलमीप्सितप्रदं सस्याधिदेवीं श्रयते कृपीबलः ॥ १८ ॥
काङ्क्षामि लक्ष्मीमपि नान्यदैवतात् तत्तः समीहे जिन ! दुःस्थतामपि ।
स्यादुर्जनान्नेह महेम्यता मुदे दारिद्र्यमुद्रापि शिवाय सज्जनात् ॥ १९ ॥
लोकोत्तरः कोऽप्यासि देवदेव ! तत् कस्ते महिम्नः कलने प्रगन्भताम् ।
को वा दवीयः स्यमहामहीधरोत्सेधं परिच्छेत्तुमतुच्छसाहसः ॥ २० ॥

प्रौढप्रतापोम्ममृता प्रभो ! त्वया मिथ्यादृशां कापि कला व्यलीयत ।
 उदामधाम्ना हि निदाघमानुना दीर्घं न नीहारगिलावतिष्ठते ॥२१॥
 त्वां देव ! सन्त्यज्य कलौ जनोऽन्वगान्मुण्डावलीमण्डनमन्यदैवतम् ।
 प्रायो रजःपर्वणि मृतिराजितं के नैव राजानमनुजन्ति वा ॥ २२ ॥
 रागो गलत्येव मनोगतः सतां नीरागवैराग्यरसोक्तिभिस्तव ।
 विस्त्रंसमेवाश्रयते यदैन्दवैः शोफालिकानां कुसुमोत्करं करैः ॥ २३ ॥
 मौलौ तयाऽयं शमधातुवादिनः फुल्लफणास्फारमणीरुचारुणः ।
 विश्वस्य कल्याणकृते प्रकल्पते स्यान्नागरङ्गो हि महार्थसिद्धिदृत् ॥२४॥
 स्याद्वादमुद्राम्बुदयाद्भुतप्रदं लोकेश्वर ! त्वं नयवादमादिशः ।
 न्याप्यस्थितिं विभ्रति वा प्रजापतौ किं दुर्लभा स्याज्जयवैजयन्तिका ! २५
 त्वं पालयस्येव विलीनमत्सरः स्वामिन् ! विपक्षादपि संसृतं जनम् ।
 निश्चिन्मसन्न प्रणयी महाशयैः पुत्रोऽपि शत्रोरपि रक्ष्यतेऽथवा ॥२६॥
 कामान् सदा ध्यानवतां फललहो श्रीपार्श्वनामस्मरणादरस्तव ।
 यत् सिद्धमन्त्रेण समस्तसिद्धयः प्रादुर्भवन्तीह कुतूहलं न तत् ॥२७॥
 त्वद्वीक्षणेन क्षपिते रजस्यहो व्यञ्जन्ति बाष्पं प्रमदस्पृशां दृशः ।
 अभ्युद्धृते धूलिभिरेव हन्ति किं न श्रोतसां सैकतभूमयः पयः ॥२८॥
 ज्योतिर्मयत्व हरसे हृदि स्फुरन्नन्दाय मोहं खलु निर्मलात्मनाम् ।
 बद्धास्पदो ह्यभ्रकमन्दिरोदरे दीपाङ्कुरः कुङ्कुमल्यत्यलं तमः ॥२९॥
 उल्लङ्घयत्पापदमाश्रितः सुख त्वत्पादसेवारसमुत्समानसः ।
 द्वैपं पयः प्राप्य पतिं हि यादसां सांयात्रिकः को न तरल्यनावुलम् ॥३०॥
 कारुण्यपीयूषपयःस्पृशा दृशा सम्भावय त्वं शठमप्यमु जनम् ।
 वात्सल्यताच्छिल्यनिधे ! प्रसीद मे न स्यात्कुमाता हि भवेत् कुजातकम् ३१

भवहेशावेशाद्गुण ! विशदलोकंपृणगुण—

कृपासिन्धोरन्यं क इन्न जिन ! जागर्त्ति भवतः ।

स्फुरद्भीष्मप्रीष्मालपितजगतां कालजलदो

विदम्भप्रारम्भः स परमगदङ्कारमहिमा ॥ ३२ ॥

[५७]

श्रीयुगादिदेवद्वात्रिंशिका.

युगादिदेवाय युगादियोगिने युगादिराजाय युगादिशिल्पिने ।

अपारसंसारपयोधिसेतवे नमो नमस्ते जिन ! मुक्तिहेतवे ॥ १ ॥

अलोकमाक्रामति यः सलीलया विशीर्णसीमार्गलमेकज्ञम्पया ।

स एव ते वृत्तविशेषवर्णनाविधानसंरम्भपरः परं नरः ॥ २ ॥

बलिं व्रजामः कतिशः स्वयं वयं सुमेधसस्तस्य भहेन ! वेधसः ।

भवद्गुणप्राप्तसमृद्धिर्शंसिनीं चकार बाणो विदुषां मुखेषु यः ॥ ३ ॥

अजानतां भेदमुपवृद्धांभसोः स्वयं स येषामभवद् भवान् गुरुः ।

अशेषसम्पत्तिविलाससम्पदां त्रिसन्ध्यमेषामहमानतस्त्रिधा ॥ ४ ॥

इमामशेषां प्रविभज्य काश्यपीं यथायथं पुत्रशताय कल्पयन् ।

धिषातुकामो विषयोपसंहर्तिं व्यधत्त गूम्नाविषयान् कथं भवान् ॥ ५ ॥

बभूव नैकोऽपि समुद्रमाश्रयजमुं प्रचेताश्च्युतपाशविशसः ।

भवन्तमाराप्य समुद्रशेखरं पुनर्विपाशाः कति न प्रचेतसः ॥ ६ ॥

नमोऽस्तु तस्मै भुवनोपकारिणे मनःप्रयत्नाय यथाप्रवृत्तये ।

सदाऽप्यनासादिततत्त्वविप्रुषो यतस्तवोक्तं स्पृहयन्ति जन्तवः ॥ ७ ॥

तपोभिरुग्रैः करणोपरोधनैरकृत्रिमैराद्रधतस्तव स्थितिम् ।
 विपश्चितः के न भवन्ति हेतुना सचेतसोऽपि प्रविलीनचेतसः ॥८॥
 तमःप्रणटामलदृष्टिवर्त्मनि प्रवद्वमिधे (!) प्रभवद्भिर्कर्मणि ।
 रवेरियोन्मीलितभाववैभवस्तवावतारं जिन ! भाग्येऽभवत् ॥९॥
 तवाङ्घ्रिसेवारसिकैः कुटुम्बितामिह प्रपन्नैरवनौ मुरासुरैः ।
 कृताश्विरं यामिकमात्रदेहिनो (त) रसातलस्वर्गनिवासिनो महाः ॥१०॥
 अमुं प्रमथन्ति न ये जटाविलं तवाध्वमन्येन भवोदधिं बुधाः
 भवन्ति सर्वेन्द्रियगान्तवेधसो न ते नवीनाऽमृतसम्पदां पदम् ॥११॥
 निवासमर्हन्ति न ये महोदधे (!) मलीमसा मुक्तिपुरं वपुःस्पृशः ।
 कृता भवप्रामतलेषु ते त्वया विपन्तृपाणां करदाः कुटुम्बिनः ॥१२॥
 महाहंसां दुर्नयशूरचेतसां विमोहमूर्खालुदृशां च मादृशाम् ।
 शरण्य ! को नाम सकर्णमानसो ध्रुवं त्वदन्यः शरणं भवे भवेत् ॥१३॥
 बृहन्न किञ्चिद् गगनाङ्गणात् परं न चाऽपरं मुक्तिपदात् प्रियङ्करम् ।
 न बीजमन्यद् व्यसनस्य कामतः परो न कश्चिद् गवतो यथार्थवाक् १४
 अहंयवो ये किल रोपतोषजैः परे प्रबन्धै रिपुभिर्बर्हिभिः ।
 उपासितैस्तैर्मनसापि मादृशाश्चिरं त्रपन्ते तव किङ्करा अपि ॥१५॥
 वसुन्धरामन्नुवतां नृपार्विता भवन्तु शास्त्रैरपि सन्तु विश्रुताः ।
 सुखोन्मुखे चेत् पथि सोत्सवाः परे तदा मुजिष्यैस्तव मादृशैर्जितम् १६
 अस्त्रण्डिताखण्डलवन्दितश्रिया त्वया त्यजन्तः सह साम्यविल्वम् ।
 सुधामर्यां तामपि मुक्तिभूमिकां मनीषिणो न स्पृहयन्ति चेतसि ॥१७॥
 त्रिलोकरक्षाभिरिहाभिमन्त्रितः प्रियङ्कराभिस्तव सूक्तिपङ्क्तिभिः ।
 ददानुबन्धैरपुनर्महं ग्रहैश्चिरं गृहीतोऽपि न कोऽपि मुच्यते ॥१८॥

व्रतं विहाय स्पृहयन्ति ये श्रियं व्रजन्ति ते पूज्यतमां परे दशाम् ।
 त्वया पुनर्वेद्य ! विमुञ्चतां व्रतं स्थितिः प्रकल्प्तामलिनानुरूपिणी ॥१९॥
 तदेव नास्त्यस्ति तदेव चेत्ययं चलाचलस्ते वचनस्य ढम्बरः ।
 शिवाय कस्याप्यशिवाय कस्यचिन्मुदेऽथ कस्याप्यमुदेऽथ कस्यचित् २०
 अमुत्र यत् किञ्चिदचिन्त्यवैभवं सनातनं गर्भं न तत्र साक्षिणः ।
 इहापि गच्छंस्तव देव ! धर्मेना भवत्यवाच्यस्य न भाजनं जनः ॥२१॥
 गुणैकरूपा गमभङ्गशान्तिनी चकास्ति येयं तव वाक्यवागुरा ।
 स एव दूरं विनियन्त्यते न या य एव बन्धैरचिराय मुच्यते ॥२२॥
 प्रसीद सीदन्तममुं जगज्जनं नियोजय कापि महार्थकर्मणि ।
 क्षमाभृति त्वय्यपि व्यासति प्रजामजातदैव्याः कथमीश ! नाङ्गिनः ॥
 क्रतुक्रियाभिर्विषयोपदेशनां निशम्य वाचो हृदयङ्गमा जनः ।
 विरोधिनीर्वैपयिकस्य शर्मणः क एव ते सूक्ष्मगिरोऽनुरुच्यते ॥२४॥
 विशृङ्खलैर्योऽमृतपोऽपि लज्जते प्रियाप्रणामप्रमुखैर्विकर्मभिः ।
 परां परेतैरपि यान्ति पूज्यतामहो विमोहान्धलमानसं जगत् ॥२५॥
 प्रसादमासाद्य कुतोरिन्नां जनः स लाघवोऽपि ध्रुवमेव गौरवम् ।
 तव प्रासादा (नृ) न पुनर्मुहुर्मुहुः स गौरवोऽप्यञ्चति लाघवं परम् २६
 अकल्पवृक्षा विबुधप्ररोहिणी विशीर्णदोषा गुरुराजराजिनी ।
 समुत्थितज्योतिरकृष्णवर्मिका त्वयि प्रभो ! सारतभूरभूदियम् ॥२७॥
 शुभाशुभं बाह्यमथान्तरं भवत्प्रणीतसंवादि विलोकयन्नपि ।
 प्रशान्तिवन्त्यैर्ग्रहिलाभिरुक्तिभिः प्रतार्यते पश्य परैः कथं जनः ॥२८॥
 सतां न तत् कौतुकमस्तु विप्लुते यदेव भूयांस्तव गौरवोदयः ।
 कृपाद्विषः कामजुषः परां परे यदञ्चित्ति यान्ति तदेव कौतुकम् ॥२९॥

पट्टानि चाट्टानि कियन्ति कुर्महे महेश ! युष्माकमपारसम्पदाम् ।
 विना न यः शर्म सतां सदोदयं वचोभिरेभिः किल किं न पूर्यते ॥ ३० ॥
 विघटय फलद्रुपाणि भुर्भुवःस्वर्घटय घटां त्रिवसम्पदामपाराम् ।
 उपनय गुरुकर्ममर्मभेदं नय भवभीतिमसम्भवामवस्थाम् ॥ ३१ ॥
 माहात्म्यं तव परिमातुमीहते यः सख्यातुं जगदणुसञ्चयं स लोलः ।
 साफल्यं तदपि मुमेधसः स्ववाचामाधातुं विदधति ते गुणप्रशस्तिम् ॥ ३२ ॥

तां पुण्यपापजयिनीं कनकाभिराम-

चन्द्रांशुपुल्लविगदामधिगम्य भूमिम् ।

आत्यन्तिकीमनुभवामि यथा मुदं मे

श्रीनाभिनन्दन ! तथा प्रथय प्रसादम् ॥ ३३ ॥

श्रीशीलवर्द्धनगणिवोर्य स. १४९९ ॥

(५८]

शान्ति-द्वात्रिंशिका.

(अपूर्णा)

सदोदितानन्दमनन्तदर्शनं निरन्तरालोकमशोकविस्मयम् ।
 अवैरसौहार्दमपुण्यकल्मषं स्मरामि शान्तिं दुरितोपशान्तये ॥ १ ॥
 शुभाशुभान्तःकरणैकसाक्षिणे जगद्विपत्तिप्रतिघातकाङ्क्षिणे ।
 यथार्थबोध [प्रविधान] वेधसे नमोऽस्तु ते तीर्णभवार्णवाभ्यसे ॥ २ ॥

क्लमानुविद्धेषु भिदेलिम्बेषु च स्पृहा कुतो वैषयिकेषु कर्मसु ।
 भवद्वचःप्रीतिविलीत (न)चेतसः पदे परेऽपि क्रमशो विराशिषः ॥३॥
 यदि प्रभावो व्यसनापगान्तये विचेतनानामुपलास्थिवीरुधाम् ।
 धनश्वरज्ञानमयस्य किं ततो न ते प्रभावः प्रभविष्णुरापदः^१ ॥४॥
 कुतीर्थिनां कापि कृताचिं(र्थि)ता गिरः क्वचित्तु जीवानुविघातपिच्छिलाः ।
 त्रिलोकलोकाभयदानदीक्षिता जिनेन्द्र ! सर्वत्र तु सूक्तयस्तव ॥५॥
 प्रतीपमेतां भवकृत्यनिम्नगां विगाढुमाजीवितवृत्ति यः क्षमः ।
 प्रवेगतीव्रामवसानग्रीतलां स एव वीर्थो तव यातुमर्हति ॥ ६ ॥
 गिरं परेषां भवतन्त्रसूत्राणां कृताञ्जलिः को न शृणोति सोत्सवः ।
 वचः पुनस्ते भवतन्त्रसूदनं सकामधीरुद्वजते ततस्ततः ॥ ७ ॥
 न विस्मयोऽसौ यदमी सुधाभुजो भुजिष्यतां यान्ति नदीणचेतसः ।
 स विस्मयो यद्विनमन्ति ते रव्यं विवेकदुःस्था अपि मेदिनीरुहः ॥८॥
 विसम्पदो ये सरुजश्च ये परैस्तिरस्कृता ये न च ये सुमेधसः ।
 स्पृता न हास्यादपि नाथ ! तैर्भवपदद्वयी जातु युगान्तरेष्वपि ॥९॥
 न कौतुकं यद् भवतोऽपि शासनाद् गानाः पराञ्चो जगदीश ! कोटिशः
 गरीयसी सा ननु भाग्यभूमिका यया त्वमीशो भगवानवाप्यसे ॥१०॥
 महौजसश्चेत् प्रलयप्रसादयोस्तथा सतां काममधीश्वराः परे ।
 अरोपतोपः परमार्थदृश्वनां त्वमेव देवः शिवकाङ्क्षिणां पुनः ॥११॥
 प्रियाप्रणामश्रमस्त्रिभौलयः परे क्व च त्वं क्व च वीतविप्लवः ।
 भवन्निरासेन भवेच्छिवैर्यिनस्तथापि तान् केचिदुपासते जटाः ॥१२॥

महर्द्धयो यस्य विपेण बूर्णिताः स्मरन्त्यकृत्यानि न ते हरादयः ।

अमुष्य कन्दर्पसदर्पभोगिनस्त्वमेव नाथ । ध्रुवमाहितुण्डिकः ॥१३॥

कुटुम्बभाजां विषयार्त्तचेतसां कुतीर्थिनां वृत्तिमवेक्ष्य पेशलाम् ।

जनो जडः स्निह्यति कामकर्मसु क्रियां हि सर्वोऽप्यनुयाति शासितुः १४

ररक्ष पारापतमात्तसाध्वसं यदात्ममांसीर्त्तपतिर्भवन् (!) भवान् ।

कृपालुतां ते भुवनेषु घोषयन्नयं न विश्राम्यति कीर्त्ति*डिण्डिमः ॥१५॥

त्रिधानिरुद्धाखिलभूतविप्रियाक्रियासु वृत्तिर्यदि नाम दुष्करा ।

हितैषिणो नाथ ! मनीषिणः पथा तथापि ते मुक्तिपुरीं वियासवः १६

जिघांसितार महितारमेकतो दृशाऽभिपिञ्चन् करुणार्द्रपद्मणा ।

विशेषदृष्टिं स्वपरेषु हेलया प्रशशितारं जितवान् न किं भवान् ॥१७॥

यमर्थयन्ते मत्स्वकल्मषैः परे गतक्रतुश्रीपरिरम्भणोत्सवम् ।

स एव ते वाक्यसुधासुमेधसां विभाति हालाहलतोऽपि दुस्तहः १८

अवाप्तनिर्वाणमत्तापनोदयं निरञ्जनं स्नेहनिगसभास्वरम् ।

प्रदीपमेकं जगतां विपश्चितः श्रयन्ति के त्वां न तमोजिघांसवः ॥१९॥

तपश्च तीव्रं विषमश्च संयमो द्वयं त्वया देव ! शिवाय पश्यता ।

कुशावलम्बेन शिवाधिरोहिणः परे कृताः कस्य न हास्यभूमयः ॥२०॥

रहस्यधाम्ना विपदामथोन्मिभिर्न ये विपीदन्ति विगीतकर्मसु ।

अवाप्य ते त्वामपि देवदेवतं चिरं सहिष्यन्ति चतुर्गतिरुमान् ॥२१॥

तव प्रणीतेरनुकूलमाचरन्निहैव लोफः शुभमश्नुते फलम् ।

तदप्यगाधैः स्थगिताः कुकर्मभिर्भवत्पतीपं विचरन्त्यमेधसः ॥२२॥

निषिद्धलोलाविहितार्थविद्विपोऽसमञ्जसज्ञानकरालचक्षुषः ।
उपेक्षिताश्वेद् भवताऽपि मादृशास्ततो भवेद्युर्विपदां कुटुम्बिनः ॥२३॥
प्रसाध्य ते शर्म हटेन देहिनो निकृत्य जिवातु जिनेन्द्र ! को न यः ।
पलादमुल्लैः स्वपरौ मुखाच्चना तदप्यगार्धं प्रतिलम्भितौ तमः ॥२४॥
इदं कृपापात्रमतल्लिका जगद् भवान् पुनर्विश्वकृपालुकुञ्जरः ॥
तदौचित्यं त्वस्य परस्य चिन्तयन् प्रतिक्रियां कामपि फर्तुमर्हसि २५
तथा त्वया, तत्त्वमधीश ! सूत्रितं यथा सुरश्रीरपि भाविविप्लवः ।
ततः श्रुतेर्वर्त्मनि भोगसाधने कियत् प्रवृत्तं ग्रहिलेन्द्रियं जगत् ॥२६॥
पराशयेभ्यः परभागवासिनः स्थितिरुमाः सन्तु परेऽपि लक्षशः ।
अखण्डवृत्त्या बत तत्त्वपद्धतेर्जिनेन्द्र ! सन्तः कृपयैव विस्मिताः ॥२७॥
नवं नवं धाम नवा नवा रुचिर्नवो नवो वैभवगौरवोदयः ।
तव प्रसाद प्रणयाञ्चितात्मनां नवं नवं शम नवा नवा रतिः ॥२८॥
कियद् यशो धाम कियत् कियन्मही रसात् × × × ×

[५९]

भक्त्यतिशयद्वित्रिशिका ।

एकातपत्रामिव शासनस्य लक्ष्मीं दधानः फणमृतफणाभिः ।
आरूढ'जाबालि'पुराद्रिहस्ती श्रियेऽस्तु वः पार्श्वजिनाधिराजः ॥१॥
सर्वज्ञ ! विजप्यमिहास्ति यत्तन्न वेदनातीत ! भवान्न वेद ।
तथापि माय्यस्थमिदं त्यदीयं किमप्यहो मां मुखरीकरोति ॥ २ ॥

महीभृतोऽमुष्य महाप्रभावः प्रासादवर्यस्तिलकीभवंस्ते ।

नेत्रातिगे मेरुगिरौ व्यनक्ति युक्तं सुवर्णाचलराजलक्ष्मीम् ॥ ३ ॥

मात्राधिकश्रीर्भवता सनाथः प्रासाद एष प्रमुपार्श्वनाथ ! ।

सतां हृदि स्फूर्तिमियर्त्ति चेत्तदन्तः प्रविष्टस्तव स प्रसादः ॥ ४ ॥

त्वद्विम्बरत्नाञ्चितचूलदण्डं नीलं नमच्छत्रमुपर्यवाप्य ।

व्यनक्तु साम्राज्यमयं जिनेश ! निःशेषशैलेषु सुवर्णभूभृत् ॥ ५ ॥

ध्रुलोकलक्ष्मीप्रणयं परत्र कल्याणमत्रापि च दातुकामः ।

शङ्के प्रभोऽभ्रंलिहचारुचूलं चामीकररुमाधरमच्यरोहः ॥ ६ ॥

रक्षोरगासङ्गतिरङ्गिताङ्गः प्रोत्सर्पदित्यदभुतवृत्तभूमिः ।

त्रिलोकलक्ष्मीनिधिकुम्भशोभां बिभ्रत् प्रभो ! पार्श्व ! पुनासि विश्वम् ॥ ७ ॥

निरूपितं तायकमुख्यरूपं जायेत सिद्धयै खलु युक्तमेतत् ।

दृष्ट्वा जिनेन्द्र ! प्रतिमापि यत्ते धत्ते परेषामुपकारमेषा ॥ ८ ॥

त्वं नन्दतात् पार्श्व ! चिरं शरण्यगिरोमणिः कश्चन यदधासि ।

जनस्य निःशेषभियां भियेव पलायनायोरगमुत्तमाङ्गे ॥ ९ ॥

श्रीपार्श्व ! पुन्नाग ! विपन्निरासव्रतं यदात्तं भवता पुराऽभूत् ।

अद्यापि जागर्त्ति तवाहतं तन्महाशया हि प्रतिपन्नसाराः ॥ १० ॥

जिनाधिनाथ ! प्रतिमा यथा ते कल्याणजन्माकरतां दधाति ।

चामीकराद्रिप्रतिमस्तथैष मन्येऽस्ति जाबालिपुराचलोऽपि ॥ ११ ॥

सङ्क्रान्तसिद्धोज्ज्वलसंविदेव निष्पादितं सिद्धशिलादलेन ।

त्वदीयमेतज्जिनचन्द्र ! द्विभ्रं ज्योतिर्मयत्वेन चमत्करोति ॥ १२ ॥

श्रीअश्वसेनक्षितिभृत्कुमार ! सुवर्णघात्रीधरमौलिरत्न । ।

अमोघवाचस्तव पार्थिवत्वं सम्प्रत्यनन्यप्रतिमं चकारित ॥ १३ ॥

वितन्वती कामपि कामपुष्टिं तुष्टिं नयन्ती कृत्तिनां मनांसि ।
 त्वत्पादसेवादवधुं जिनेन्दो ! युक्तं निकृन्तत्यमृतैकहेतुः ॥ १४ ॥
 दुःस्थात्मनोऽस्याः कलिकालसिन्धौ रूपान्तरेणोद्वरणे धरित्र्याः ।
 जगत्पते ! श्रीपुरुषोत्तम ! त्वं गदाधरत्वं किरसीति युक्तम् ॥ १५ ॥
 दुःकाललीलायितदुःस्थलोककल्याणसम्पत्तिपवित्ररात्रम् ।
 सुवर्णगोत्रे तिलकः स कोऽपि सद्वृत्त ! भासय ! चिराय जीयाः ॥ १६ ॥
 कामान् निकामं तनुताज्जनानां पतिर्जिनानामविपन्नगाङ्गः ।
 नावन्ध्यचक्षुर्मुदमाप वीक्ष्य यत्तीर्थलक्ष्मीमविपन्नगाङ्गः ॥ १७ ॥
 कृतार्थतां नाथ ! समेत्य तावदशेषसत्त्वेषु बहुर्युपेक्षाम् ।
 त्वद्भक्तिकल्पद्रुमकन्दलीयं तदप्यहो यच्छति वाञ्छितानि ॥ १८ ॥
 एकातपत्रा जिन ! शासनश्रीर्जाताऽधुनेयं भवता जिनेश ! ।
 तच्छायया स्वास्थ्यजुषां जनानां भवोऽस्तमभ्येतु स तापहेतुः ॥ १९ ॥
 रत्नार्चिरुन्मद्भरिभङ्गियोगिफणौषपर्णं मुमनोचिताङ्गम् ।
 गाङ्गेयभूतदमुषि सुप्रतिष्ठं श्रीपार्श्वकल्पद्रुममाश्रिताः स्मः ॥ २० ॥
 देव ! त्वदीयं वदनं विलोक्य कृतार्थतां मेऽथ दशौ प्रपन्ने ।
 धत्तः समस्तेन्द्रियमण्डलेऽपि बाष्पाभिपेकस्फुटराज्यलक्ष्मीम् ॥ २१ ॥
 सन्तापकेऽस्मिन् भवधर्मकाले तव प्रणामावसरे ममाद्य ।
 भालस्थलेऽजायत भूरजोऽपि सत्कन्दलः पुण्यकदम्बशास्त्री ॥ २२ ॥
 त्रातस्तवाङ्ग्री शरणं श्रितस्य ममाङ्गतः सम्प्रति निःसरन्तु ।
 धर्मापि तं द्वारमवाप्य साक्षाद् भियाऽन्तरङ्गा इव कण्टकास्ते ॥ २३ ॥
 संस्नाप्य पञ्चामृतपूर्णकुम्भैर्मन्त्रमन्थ्यर्चनमल्लिकाभिः ।
 स्वामिन् ! मयात्मा विमलीकृतोऽयं चित्रं त्रिलोक्यां सुरभीकृतश्च ॥ २४ ॥

भवप्रभूतासुखसन्निपातकदर्थितस्य स्तुवतो भवन्तम् ।
 भवागदङ्कार ! चिराय जिह्वा सुधामयी मेऽद्य कलां दधाति ॥२५॥
 आपीय कर्गाञ्जलिसम्पुटेन प्रभाववृत्तानि तवादभुतानि ।
 करालखेलफलिकालदुःखम्लान्तं चिरात्रिर्वृत्तिमेति चेतः ॥ २६ ॥
 वैडूर्यरत्नाङ्कुरसोदराणि तवाङ्गवल्लिघुतिटम्बराणि ।
 विपच्चमूसंहरणैपिणो मे प्रयान्तु कालायसकङ्कटत्वम् ॥ २७ ॥
 आज्ञेश्वरस्त्वं जगदेकनाथ ! विज्ञातनिःशेषमनोविशेषः ।
 तवाजया तन्मयि वर्तमाने गतायसादः किमु न प्रसादः ? ॥२८॥
 श्रीअश्वसेनान्वयपूर्णचन्द्र ! विश्वैककारुण्यसुधासमुद्र ! ।
 कुलप्रभुस्त्वं चिरसेवकोऽहं मयि प्रसादस्तव युज्यते तत् ॥ २९ ॥
 महाप्रभावोऽसि महेज ! मह्यं प्रभावलेखं कमपि प्रयच्छ ।
 त्वद्गर्भदासोऽहमिति प्रसिद्धिरन्योन्यलभ्या भुवने ममास्ताम् ॥३०॥
 स्यामी त्वमेकः खलु मे जिनेश ! चिरेण वा सम्प्रति वा प्रसीद ।
 तावत्त्वदीयाङ्घ्रिसरोजसेवा....रामलीलं हृदयं मदीयम् ॥ ३१ ॥
 मामेकमेव व्यवसायसारमन्तरायं दधतो द्विधापि ।
 यत्किञ्चिदस्तीह तदस्तु नान्यदभ्यर्थये त्वां भुवनैकनाथ ! ॥३२॥

[६०]

प्रसादद्वात्रिंशिका ।

पायात् पार्श्वेतिभुवनपतिर्यत्प्रसादोर्जितानां

निःसामान्यं स्फुरति परमप्रीतिहेतुः फलं तत् ।

धन्याः सिद्धिप्रणयिनिपुणा (?) नर्घरत्नत्रिकात्मा

भावं लब्ध्वा दधति यदहो विश्वलोकाग्रभूपाम् ॥ १ ॥

संसारान्धौ प्रकृतिविषमावर्त्तदुर्देगमूर्त्तौ

श्रेयः किञ्चित् कचन भविनां यत् कदाचित् कथञ्चित् ।

निःसन्देहं तदिह भुवनामेय ! वामेय ! देव !

त्वन्पादाब्जप्रणयकणिकाक्रीडितानां विवर्त्तः ॥ २ ॥

संभेदेन प्रसृमरनिजस्रोतसां तीर्थभूताः

क्रीडापूताखिलवसुमतीमण्डलाः केऽप्यमोघाः ।

भोक्षाय स्युर्भुवि तनुभृतामाश्रितानां यदेपां

योगीश ! त्वच्चरणयुगलीपांशुसंसर्गलीलाः ॥ ३ ॥

यजिह्वाप्रोज्झितजललवासङ्गतः कुष्ठशान्ति—

र्यन्मूत्राम्भःपरिमलतया हेमतामेति लोहम् ।

अक्षीणत्व दधति निधयो यत्करन्यासयोगात्

त्वद्योगश्रीपरिचयमृते तादृशस्ते कथं स्युः ? ॥ ४ ॥

यद् गाहन्ते तरणिकिरणालम्बनेनाम्बराग्रं

यद्वर्षास्वन्यसलिलजुषः क्षमातले सञ्चरन्ति ।

मध्येज्वालागहनदहनं यत् समार्धिं दधन्ते

धन्याः केचित् तदखिलमदः खेलितं त्वत्प्रसत्तेः ॥ ५ ॥

अन्तःक्रीडाविषिनवमुधं बद्धकेलिक्रमो यत्

यसन्मुक्ताप्रकरमस्त्रः पुष्पवर्षं दधानः ।

स्व.श्रीसङ्गं प्रथयति हरिः साप्सरः सन्निधान-

स्वामिन् ! सोऽयं लवणिमकणस्त्वत्पदद्वन्द्वभक्तेः ॥ ६ ॥

वृत्तेनोर्न्या शशिमदमुखापीतशौर्योष्मणेव

रूपाभृदंशैरिव च कलितै स्वप्रतापाग्निना च ।

एकच्छत्रं विरचयति यत्कोऽपि मर्त्याधिपत्यं

सोऽयं वामातनुभव । भवत्पादपद्मप्रसादः ॥ ७ ॥

गीतश्लोकः शशिशुचिगणोदधिरोमाश्चसूचि-

त्युतिक्रौडानिविडतरदलकन्धुक पन्नगाभिः ।

यत्पातालं भुजगतिलकः शास्ति विश्वेश ! पार्श्व !

त्वत्पादान्जद्वयपदलिमोलासलीलायित तत् ॥ ८ ॥

यद्वैताद्यं रजतवपुषं स्व यशोराशिमुच्चैः

पिण्डीभूतं किल विलभते कोऽपि विद्याधरेन्द्रः ।

त्रैलोक्यश्रीतिलक ! भवतः स्मेरपादारविन्द-

द्वन्द्वासेवारसपरिणतेः स्फूर्जितं किञ्चिदेतत् ॥ ९ ॥

शृङ्गारस्याखिलरसमहाराग्यलक्ष्मीभिरुच्चै-

रम्यर्च्यन्ते नयननलिनस्राविणीभिर्वधूभिः

केचिन्मर्त्या मदनजयिनो यन्महीमण्डपान्त-

श्रीमत्पार्श्व ! स्फुरति भवतः सैष सेवाप्रभावः ॥ १० ॥

राज्यप्राप्तिश्रृणसमुदितामन्दनान्दीनिनादैः

कर्णस्फोटादिव न वचनं श्रूयते कस्यचिद् येः ।

भूपाः पुंसो यदिह सुधियां यान्ति वाग्वक्ष्यतां ते-

ऽप्येष स्वार्मिस्तव पदरजःसङ्गमङ्गेर्विलासः ॥ ११ ॥

गोश्रीवन्धं विदधति मिथो निर्विरोधानुबन्धा-

स्वद्वय्याख्यानाङ्गणघरणिषु प्राणिनो वैरिणोऽपि ।

तन्नाश्वर्यं जिनं यदधिकं त्रिहृततन्त्रिवास—

स्त्वान्ते पुंसि प्रमदविगदाश्रीख (श्व) वागीश्वरी च ॥ १३ ॥

हैमक्षमाभृत्तिलक ! तव यः प्रापितः पादनम्र—

स्तां कस्तुरीस्तवकरचनां मेचकाङ्गप्रमाभिः ।

व्यक्तं पीताम्बरमिव नरां कृष्णतां तं वहन्तं

प्रीदप्रेमासवपरयगाः संश्रयन्त्याशु लक्ष्मीः ॥ १४ ॥

शश्वन्नामाक्षरपरिचयश्चेतमासञ्चितस्ते

सेकः सत्त्वं स्फुरति परमः कामदः कोऽपि मन्त्रः ।

नव्यं केपामपि तदपि तं व्याकरोषि प्रतीमः

प्रीत्यै विधागतलिपिक्लस्याहिमर्तुः श्रितस्य ॥ १५ ॥

साक्षात्कारः सकलजगतां रयाद् यत्तः केवलं त—

बद्धः किञ्चिद्विशति कृतिनां देव ! युष्मत्प्रसादः ।

अन्धानां तन्नियतविषयां श्रुष्टिसृष्टिं दधानः

केपामेष स्तवनवचसां गोचरे सञ्चरिष्णुः ॥ १६ ॥

मित्राभावं मजति तपनः सौमनामेति दोषा—

धीशः शश्वद् भवति विलसन्मङ्गलश्रीः सवकः ।

सान्वर्थत्वं बुधगुरुगवी न त्यजत्येव मन्द—

स्थाना यस्यादिति जिन ! तवाऽनुग्रहे सदग्रहाः स्युः ॥ १७ ॥

भूताः स्यूताः स्वमनसि भिया राक्षसाः कातराक्षा

यक्षाः कक्षां दधति विधुरां स्युः पराचः पिशाचाः ।

दुःखप्राप्ते प्रशमपदवीपान्थतामावहन्ते

सेवाहेवाकिं तव जने निर्विरामे जिनेश ! ॥ १८ ॥

श्रीवामेय ! त्वयि विहरति ग्रौढरूढप्रमावे

प्रादक्षिण्यप्रवणगतयः पक्षिणः प्राग् वमृवुः ।

तत् किं चित्रं वससि हृदये त्वं यदीयेऽधुनापि

स्यादेतस्याऽध्वनि न शत्रुनप्रातिकूल्यं कदाचित् ॥ १९ ॥

कारागारं विविशुरवगाः कण्ठपादप्रतिष्ठा-

माभिन्नाणाः घुपितवृपत्तौ शृङ्खलामायसौ ये ।

तां सौवर्णीं सपदि दधतस्ते निरीयुः करीन्द्र-

स्फन्धासीनास्तव जिनवर ! ध्यानवद्वावसानाः ॥ १९ ॥

मैत्रौ प्राप्य प्रस्टमरमरुत्कम्पितां धूमकेतु-

र्यः त्वं तेजः प्रथयति समित्सङ्गलब्धाधिकश्रीः ।

पादन्धासं शिरसि तरसा ते नदीयेऽपि कुर्यु-

र्यं देव ! त्वाममृतमदुरं मानसे धारयन्ति ॥ २० ॥

स्वर्णक्षोणीधरवरगिरःशैखर ! श्रीजिनेग !

व्यक्तं सेयं परमहिमता काचिदुद्भूयते वः ।

पुंसां पादास्थितिसमुचिता यत्तडागापगाम्भः-

सम्भाराणां परमहिमता स्यादनुद्वेगहेतुः ॥ २१ ॥

दुर्वर्णत्वं दधदपि रसाविद्धनिःशेषधातु-

श्च्योतत्कुण्डलपितवपुषां सिद्धनाथाऽधुनापि ।

सद्यः पिण्डं भवति चिकित्सितैरभं यत्सुवर्ण

स्फूर्तिः कापि स्फुटमनवधेस्तवत्प्रसादौषधस्य ॥ २२ ॥

तन्वन्नामस्मरणवशतः प्राणिनां पोतमाजा-

मग्गोराशेर्जलभरमृतो लङ्घनं दुर्दिनेऽपि ।

नूनं नाथ ! ग्रथयसितरां सुप्रसन्नान्तरात्मा
संसारान्वेरपि तटमुवः प्रापणे नैपुणत्वम् ॥ २३ ॥

सर्पदंष्ट्राणां भित्तिसंज्ञागलोकाधिराज—

स्फूर्जन्मूढाभरणधरणस्याज्ञयेव स्थितात्मा ।

कालव्यालः स्थलकुत्रलयोल्लासलीलमुपैति ।

श्रीमत्पार्श्व ! त्रिभुवनपते ! त्वत्पदाम्भोजभाजाम् ॥ २४ ॥

कौपाटोपज्वलनजनितैस्तैः स्फुलिङ्गैरिवोमैः—

रक्षां पतैः कृतदवधुभिर्मिलसैन्धैर्निरुद्धे ।

अम्भःप्राप्तिर्यदि भयमवस्वेदमूर्यत्र सत्रं

दिष्टया युष्मच्चरणशरणास्ते लघूलङ्घयन्ति ॥ २५ ॥

स्थानेवात....मज्जिन ! कृपास्तन्द्रपीडूषवृष्ट्या

दृष्ट्या दिष्ट्या तव नृपतयस्तापनिर्वापमापुः ।

यस्मादेपां समुदयिसमित्सङ्गमैरुष्मलश्री—

वैरिमातः प्रफटदहनः शान्तिमाशु प्रपन्नः ॥ २६ ॥

मूर्त्तं तेजः प्रकटयति यः केसरैः स्वैः कडारैः

किञ्च स्वीयं यश इव नस्वैर्मुक्तमुक्ताफलोच्चैः ।

विल्यातारिद्विरदविजयः सोऽपि राजा मृगाणां

न स्याच्चित्रार्पित इव भिया जाप्रति त्वत्प्रतापे ॥ २७ ॥

स्फूर्जद्गर्जिः स्फुटमदपयोवृष्टिभृच्चैनपिष्ट—

व्यासक्रीडानिबिडतमतडिददन्तवल्गद्वलाकः ।

मत्तव्यालः प्रलयसमयाम्भोदमूर्यन्तराश्री—

स्तं त्वदध्यानाद्भूषितमनसां स्यात्कृतातङ्कपङ्कः ॥ २८ ॥

सङ्ग्रामार्थि प्रबलविलसद्वाहिनीसन्निपातो—

यत्कीलालाकुलितसकलप्राणिधर्मं क्षणेन ।

निर्मथ्यान्तः सर्पादि बलिना भृशता बाहुनैव

श्रीकान्तत्वं दधति कति न त्वत्प्रसादामृतद्विः ॥ २९ ॥

प्रौढोत्पाता अपि विदधते क्षमाकम्पनाशा—

ह्योषप्रायाः प्रजाममचिरा ..रक्षेयु तेषाम् ।

ये निःस्यन्दीकृतनिजहृदा निःप्रकम्पक्षमं त्वा—

मासावल्लीस्तवकनधनं निर्विरामं स्मरन्ति ॥ ३० ॥

स्फूर्तिं बिभ्रत् परशुमरतो भद्रकुम्भाधिकथी—

विघ्नश्रेणीहरणानिपुण. कौऽपि देवोऽयमेकः ।

श्रेयः कर्मोद्गमसमुचितारम्भसरन्ध्रभाज—

स्तद् भोरेनं गमयतितर्मा निष्प्रमादं प्रसादम् ॥ ३१ ॥

भातं कृत्वाञ्जलिमुकलितं सोऽहमभ्यर्थये त्वां

तृष्णार्तिं वा कथयतु जनो मामथो न्यस्ततृष्णम् ।

यद् यत् किञ्चिज्जगति परमानन्दसम्पत्तिकन्द—

स्तत्तन्मह्यं वितर वितर त्वं प्रसीद प्रसीद ॥ ३२ ॥

[६१]

॥ ७८

षोडशिकाः

साधारणजिनस्तवाः।

सकलसमयोपवृंहकसमयस्थितिजन्तुमखिलतुल्यगिरं ।

गतपापं गतपुण्यं पुण्यकृते जिनपतिं स्तौमि ॥ १ ॥

दुरितानि हरसि जनयसि भद्राणि तनोपि मद्भु दिक्षु यशः ।

किमपरमुपनयसि शिवं त्वमेव जिन ! दृष्टमात्रोऽपि ॥ २ ॥

नृत्यत्पुरन्दरवधूसिन्दूरपरागापिञ्जरदिगन्तम् ।

तव समवसरणमगरणशरणं शङ्केऽस्मि न गतोऽहम् ॥ ३ ॥

अपविस्मयविगतस्मयविश्वत्रयरूपदर्शनादर्श !

गिरामिव सर्वपथीनां न दृष्टवानस्मि तव मूर्तिम् ॥ ४ ॥

पुरुहूतपाणिसञ्चार्यमाणकनकाम्बुजाङ्गविश्रान्ता ।

न भुवि न वियति गतिर्या तव समजनि सान मे साक्षात् ॥ ५ ॥

तव पथि वित्तमसि धिरजसि सच्छाये सामृते महासरले ।

अपरपक्षाधिगमकरे कृतद्यानहमीश ! नास्मि पदम् ॥ ६ ॥

आजन्मरुचां रुचिधामगुरुतिरम्भारसारभारखनिः ।

दुःखग्रामकुटुम्बी त्रातस्तेनाऽस्म्यहं जातः ॥ ७ ॥

लङ्घयति यस्तवाज्ञात्मान्ययमीश ! वैरमुद्रहति ।

यः स्वात्मन्यपि वैरी कृपालुरन्येषु स कथं स्यात् ? ॥ ८ ॥

लक्ष्मीप्रभवे पुरुषोत्तमाश्रये सत्त्वधाम्नि निस्ताघे ।

यस्तव समयोदन्वति मज्जति स परं व्रजति पारम् ॥ ९ ॥

जम्भारिचक्रकृतसेव ! देवदेवस्त्वमेव खलु विदुषाम् ।

ये पुनरपरे देवास्ते देवाः कम्पलमतीनाम् ॥ १० ॥

तव वचनसुधारसपानपावनीभूतरुर्णपथकुहरः ।

कलुषविपगर्मिताभिर्मुह्यति को वाग्भिरपरेषाम् ॥ ११ ॥

अमरासुरनरलक्ष्मीः सौभाग्यं ब्रह्मति तावदेवेयम् ।

भवदुपदेशसकर्णैर्न वीक्ष्यते चापलं यावत् ॥ १२ ॥

विपयविषयघूर्णनामेगभङ्गुरस्तुत्यकृत्यमार्गाणाम् ।

अमृतप्रवेशकुण्डलं तव आसनमेव जाङ्गुलिकः ॥ १३ ॥

अभवनिरस्तु शिवस्य स्वर्गस्य क्षमाश्रियश्च नित्यमपि ।

यदि भवति भवति तुष्टे स्वातन्त्र्यं मे सदा भवतु ॥ १४ ॥

अर्हन्ननन्तमुख ! आश्रितिकावलोक !

विश्वोपकारिकरुणागृह ! मुक्तिनाथ ! ।

निःक्लेश ! निर्मम ! निरामय ! निःस्वभाव !

देवाधिदेव ! कृतसेव ! नमो नमस्ते ॥ १५ ॥

भवसङ्क्लेशसन्तप्ताराम चन्द्रांशुरोचिषि ।

प्रसीद यच्छ संवासे तस्यां मे निर्वृत्तिक्षितौ ॥ १६ ॥

[६२]

अनास्पद ! मनोवाचाभिन्द्रियाणामगोचरः ।

श्रद्धाविशुद्धिविज्ञेय ! श्रीमन्नर्हन् ! नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥

पात्रं न वाचां सद्रूपं यत् पात्रं तदसत् पुनः ।

अवास्तवात् ततः सर्वे संस्तवास्त्वयि वस्तुतः ॥ २ ॥

सामान्यात्मा विशेषात्मा सर्वधेद् वस्तुविस्तरः ।

अन्यगीर्त्यः किमेकान्तविशिष्टा भक्तो गिरः ॥ ३ ॥

कस्यचिन्नागदङ्गारस्तामसस्य भवानपि ।

उल्लकलोचनस्थस्य तिमिरस्येव भानुमान् ॥ ४ ॥

त्वयि श्रद्धोद्गमाज्जय ! जानाम्यात्मानि भज्यताम् ।

कुतः सौदामिनी वारिवाहवन्ध्ये विहायसिः ॥ ५ ॥

तस्यावश्यं पुरो मुक्तियोऽध्वनीनस्तवाध्वनि ।
 वृष्टौ प्रकाशमानस्य तिग्मांशोरिव कर्मुकम् ॥ ६ ॥
 सद्यः पुष्यन्ति ये योषित्पादघातमहोत्सवैः ।
 अशोकगोत्रिणो देवास्ते पुरस्ते तृणं तृणम् ॥ ७ ॥
 मञ्जुसिद्धानमञ्जीरंनिःस्वनदमुजफङ्गणम् ।
 अप्रतस्ते शचीलास्यं दृश्यं धन्यस्य कस्यचित् ॥ ८ ॥
 स श्लाघ्यस्तुम्बुरोर्वीणाप्रपञ्चस्वरसञ्चयः ।
 त्वद्गणाद्घोषणोत्कण्ठैर्योगीन्द्रैरपि यः स्तुतः ॥ ९ ॥
 कर्ममर्मभिदि श्राद्धो यः स्याल्लालाटिकस्त्वयि ।
 असौ जायेत विश्वश्रीवक्त्राम्भोजललाटिका ॥ १० ॥
 भवतोऽचिन्त्यतेज्ज्ञांसि वचांसि सहजान्यपि ।
 यथाभरं यथाग्भांसि परिणाममुपासते ॥ ११ ॥
 सा ते सचेतसः कस्य विस्मयाय न जायते ।
 अथावः कुर्वन्ती, धाणी गतिश्च भुवि कण्टकान् ॥ १२ ॥
 त्वत्प्रणामकिणश्रेण्या भालमूर्यस्य सिम्भला ।
 दन्तुरा शक्रकोटीरभामिस्तस्याद्भिपीठिकाः ॥ १३ ॥
 हास्यादपि भवत्पादाः कापि तैर्वीक्षिता ध्रुवम् ।
 दुर्नयैकनिषण्णानामपि येषां शुभोदयः ॥ १४ ॥
 तवाद्भिनस्वरज्योत्स्नाशिखाचूडालभूमिषु ।
 जह्वालोकण्ठवैयालात् कामुकी मुक्तिकामिनी ॥ १५ ॥
 स्वामिननन्तफलकल्पतरो ! ऽमिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

अक्रस्तुताद्घ्निसरसीरुह ! दुःस्थसार्धे

देव ! प्रसीद करुणादुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६३]

अनन्तदर्शनज्ञानमुखगीर्यमविगम्यम् ।

अशोकहर्षाप्रत्यृहकन्याणं संस्तुवे जिनम् ॥ १ ॥

गजो हन्तु ते धर्मदेशनासरितः सताम् ।

मज्जनपि जनो यामु न जाड्यमधिगच्छति ॥ २ ॥

त्वत्पादपाटलन्योतिःकडारकचरीजुपि ।

नम्राणां मांसला मूर्ध्नि कटाक्षा निर्बृतिश्रियः ॥ ३ ॥

लघुस्नदक्षिणा देव ! भवाम्भोधिर्महानपि ।

सर्वज्ञसविदो व्योम निरन्तमपि मुष्टिगम् ॥ ४ ॥

असान्तापिकसिद्धान्तविदुचन्द्रकितध्रुतिः ।

हिंसापिच्छलवेदोक्तिशृणां को नाम संस्पृशेत् ॥ ५ ॥

विसारिसौरभोल्लासमिलितालिकुलास्तृतः ।

दिव्यपुण्योपहारस्ते पञ्चवर्णोऽपि मेचकः ॥ ६ ॥

पुरस्ते भान्ति विश्वस्य वन्दारोः प्रति यातनाः ।

देशनां श्रोतुमायाताः पातालादिव नारकाः ॥ ७ ॥

चिबुधाध्वन्यपि प्राप्ता ये नीचगतयो जनाः ।

ते प्रयान्त्येव पातालं नाथ ! पाथो यथाभ्रजम् ॥ ८ ॥

आदिगोत्राऽपि निःशेषदोषकाननलाविना ।

ब्रह्मादीनामशेषाणां त्वया मूर्ध्नि कृतं पदम् ॥ ९ ॥

अद्यश्चीनो भवाम्भोधिसमुत्तारस्त्वदञ्चिनाम् ।
 अद्यप्रातीनमेवेशं सिद्धिसौधाधिरोहणम् ॥ १० ॥
 वैहासिकः कथं न स्यादसौ निर्वाणकुट्टिमे ।
 यः स्याद् भवद्गुणोद्घोषवाचाट्थादुक्कर्मभिः ॥ ११ ॥
 निर्द्धनकिन्नरोगीतगन्धारप्रामसौरमैः ।
 मेरीमुखोदरोदगीर्णैर्व्याकुलशानि भाङ्कृतेः ॥ १२ ॥
 प्रचलच्चामरोदबुद्धगन्धवाहविगृह्णलैः ।
 धौतदिग्गजगण्डाङ्गदानाम्भांसि जलोर्मिभिः ॥ १३ ॥
 चारीप्रचारनिर्घातपतद्भिः शैलसानुभिः ।
 कम्पमानावनीव्यग्रनागराजगिरांसि च ॥ १४ ॥
 त्वज्जन्म मज्जनारम्भसंरम्भोत्कर्षहर्षणैः ।
 हरन्तु द्विम्बपण्डानि ताण्डवानि बलत्विषः ॥ १५ ॥
 स्वामिन्नन्तफलकम्पतरो ! ऽभिराम—
 चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।
 शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे
 देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६४]

अर्हते देवदेवाय ग्रीर्णसंसारहेतवे ।
 पर्याभाशेषकृत्याय ज्योतिर्मात्रामने नमः ॥ १ ॥
 वन्दारुशक्रकोटीरत्नच्छायाच्छटाच्छिदः ।
 तमो मुष्णन्तु विश्वस्य भवत्पादनखांशवः ॥ २ ॥

तव क्रमनखादर्शरङ्गोत्सङ्गाग्रनर्त्तकीम् ।

स्वस्य पश्यन्ति ये मूर्तिं कस्यास्ते नारूपदं त्रियः ॥ ३ ॥

विशीर्णाशेषदोषस्य कामाहङ्कारहारिणः ।

भवतो देवदेवोऽस्तु को नामैकधुरः पुरः ॥ ४ ॥

पथा तवापि गच्छन्तः सारम्मा यान्ति दुर्गतिम् ।

यादांस्यपि जिनाधीश ! दहन्ते जातवेदसा ॥ ५ ॥

स्वयम्भुगम्भुवैकुण्ठैः शिल्पनाट्यच्छलोद्भटैः ।

यदा क्षितमिदं विश्वमर्वाक्दृष्टि तदौचिती ॥ ६ ॥

हर्षाधुक्षालिता दृष्टिर्या न पश्यति ते मुखम् ।

सा पश्यति मदोत्तानचक्षुषां विद्विषां क्रमौ ॥ ७ ॥

त्पदुक्ततत्त्वयोग्यायामलङ्घनीचेतसाम् ।

किमस्मिन्न पडक्षीणं त्रिलोकेऽस्तु सुमेधसः ॥ ८ ॥

तेजस्तेषां यशस्तेषां तेषां गौरवङ्गवरम् ।

स्वर्गस्तेषां शिवं तेषां येषां त्वयि मनो रतम् ॥ ९ ॥

तव प्रसादैरानन्दं जिघृक्षोः स्थावरं परम् ।

यायावरेषु कः कामोद्यावाद्माजन्मशर्मसु ॥ १० ॥

भवद्वाक्यमुधासारैः कर्णाः पूर्णा न ये मुहुः ।

आकस्मिकरूपो मन्तुस्ते पूर्यन्ते वचोविपैः ॥ ११ ॥

कामज्यालविपोच्छालमूर्छालमनसां वृणाम् ।

नरेन्द्रशुन्दवन्धाड्भिर्भवानेवाहितुण्डिकः ॥ १२ ॥

यादसामिव पाथांसि स्वर्गो दिविषदामिव ।

विधग्भरेव मर्त्यान्तां विस्तेरिव मर्त्यता ॥ १३ ॥

सुखानामिव सन्तोषो दुःकीर्तेरिव दुर्णयः ।

आत्मैव पुण्यपापानां प्रशमस्येव संवरः ॥ १४ ॥

प्रेष्यतेव महाघोनामारम्भ इव दुर्गतिः ।

क्षेत्रं त्वमेव देवेश ! सर्वज्ञ ! ज्ञानसम्पदः ॥ १५ ॥

स्वामिजनन्तफलकल्पतरो ! ऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शकस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्ये

'देव ! प्रसीद करुणां कुरु 'देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६५]

आनन्दमर्हतः पादास्ते देयासुरनश्वरम् ।

ये नरवेन्दुप्रभाजालैः कुर्वन्ति पितमो जगत् ॥ १ ॥

विद्वानपि यथा हास्यः परकाव्यैः कविर्भवन् ।

तथा भक्तोऽप्यहं स्तोत्रं पात्रं कुर्वन् भवद्गुणान् ॥ २ ॥

त्वद्वाक्यश्रवणादेव देव ! अश्रयन्ति दुर्महाः ।

धूमरीशौकरासिका मारुन्दमुकुरा इव ॥ ३ ॥

द्विपोऽपि गमयत्येव त्वन्मूर्तिं सौदृढं क्षणम् ।

पिचुमन्दफलानीव पाकः कामधुरं रसम् ॥ ४ ॥

शतपत्रपुष्पाणीव वचसा शिशिरेण ते ।

द्विपतामपि चेतांसि रक्तिमानमुपासते ॥ ५ ॥

उच्चं प्राप्याऽपि ते (मं)स्थानं ये न निश्चलवृत्तयः ।

'पातालं ते प्रयास्यन्ति पादा वटतरोरिव ६ ॥

क्षेमङ्करा भद्रकरास्तव पादाः प्रियङ्कराः ।

सर्वङ्गपा विपत्तीनां किञ्च नाडिन्धमा द्विषाम् ॥ ७ ॥

प्रातः कुतीर्थिनां चण्डजाद्यपिण्डाल्पमेधसाम् ।

वचांस्यवास्तवान्येव रागद्वेषजुषामिव ॥ ८ ॥

वराकः किमलम्भूष्णर्विजातुं तां भवप्रवीम् ।

यां श्रुत्वा स्वर्गनाथोऽपि भिक्षुकत्वाय सोत्सवः ॥ ९ ॥

निर्वाणविमुखा हिंसाः सर्वज्ञज्ञानविद्विषः ।

श्रुतयोऽपि प्रमाणं चेज्जितं देव ! तदाहसा ॥ १० ॥

कुतीर्थिनां रतवेन स्यात् कृपादुरपि निष्कृपः ।

अम्भांस्यपि बहन्त्येव देव ! पावकसङ्गमात् ॥ ११ ॥

स मेघः पुष्करावर्तो जडात्मा ते कुतः समः ? ।

युज्यते येन संसिक्ता फन्दलैश्च तृणैश्च भूः ॥ १२ ॥

परप्रसादैरुदगर्वा ये बहन्तः गिरोधराम् ।

न लज्जन्ते ध्रुवं तैस्ते न पीतं वचनामृतम् ॥ १३ ॥

रजोगृहिरसावात्मा यथा विरजसीभवेत् ।

तथा स्वदृष्टिपीयूषच्छटाभिरभिषिञ्च माम् ॥ १४ ॥

स्थालवः कीर्तयस्तेषां ग्लान्निवो दुरितादयः

निराकरिष्णवो येषामघानि तव दृष्टयः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुतादिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६६]

जगन्ति तीर्थनाथस्य पान्तु पादनस्वाश्रव ।
 अगाधे रज्जवो येऽस्मिन् भवाम्भोधौ निमज्जताम् ॥ १ ॥
 दत्तपद्मोदयाः क्लृप्तकलत्रत्कान्तिटम्बराः ।
 जाड्य हरन्तु ते पादा वसन्तदिवसा इव ॥ २ ॥
 कल्पते नाथ ! घाताय स्वीकृतोऽपि कुतीर्थिकः ।
 विध्यापयन्ति पाथासि गाढोष्णान्यपि पावकम् ॥ ३ ॥
 सयमैकधुरीणानामात्मनीनेरुचेतसाम् ।
 नाकेऽपि नरकास्थैव त्रातस्वन्मार्गदृष्टानाम् ॥ ४ ॥
 नम्ररम्भालकोत्सङ्गसङ्गिर्पूररेणवः ।
 त्वदङ्घ्रिपङ्कजे देव ! बिभ्रता ते परागताम् ॥ ५ ॥
 जलपाकास्त्वद्गुणौघस्य ये न स्युर्मन्दमेधसः ।
 सौख्यप्रसुप्तिकास्तेषां कथं स्युर्जम्भविद्विषः ॥ ६ ॥
 श्रियः कीर्तेश्च लुण्ठका ध्रुव ते देव ! विद्विषाम् ।
 फर्माचलस्य कुट्टाकास्त्वद्वाक्यकुलिशेन ये ॥ ७ ॥
 भवक्लेशाग्निसन्तप्ता पारदा इव पाथसि ।
 शुद्धात्मानो निमज्जन्ति गीतलासु तत्रोक्तिषु ॥ ८ ॥
 भवत्प्रणीतसिद्धान्तसुधास्नानमुमेधसाम् ।
 परोपनीतो मोक्षोऽपि नरकादतिरिच्यते ॥ ९ ॥
 तत्र सूक्तिसुधासारैः परब्रह्मामिलापुकाः ।
 कामुका निर्वृत्तिश्रीणां न के कर्माणि यातुकाः ॥ १० ॥
 ईश ! त्वात्पादपद्मस्य शसुता ये रजःकणौ ।
 ईशते स्वःशिवश्रीणामुदरम्भरयोऽपि ते ॥ ११ ॥

अन्तर्निःसारमापातरम्यं ग्राम्यानुरञ्जकम् ।

चित्रकाव्यमिवान्येषां वचः पर्यन्तनीरसम् ॥ १२ ॥

मनीषिपरितोषिण्यो मनःश्रोत्ररसायनम् ।

सत्काव्यानीव ते देव ! परमार्थपरा गिरः ॥ १३ ॥

निष्फला भोगिसंसेव्या जाड्यनिर्माणकर्मणम् ।

गिध्यादृशां गिरो देव ! श्रीखण्डतरुसोदराः ॥ १४ ॥

वचस्वी च यज्ञास्वी च तेजस्वी च क्षणेन सः

मल्लीचिलासिनी यत्र खेलतस्तव लोचने ॥ १५ ॥

स्वामिनन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६७]

नमो निर्द्वन्द्वनिर्दोषदोषसन्तानवीरुधे ।

देवाय वीतरागाय प्राप्तनिर्वाणशर्मणे ॥ १ ॥

मनसा यत् परोक्षोऽसि हृदये निवसनपि ।

तत्ते चरित्रवैचित्र्यमवैति यदि केवलम् ॥ २ ॥

मलीमसदृशो जाड्यकण्डूलास्तुन्दिलाहंसः ।

विशुध्येयुः कथं विश्वजनीनः स्यान्न चेद् भवान् ॥ ३ ॥

प्रकाशयति वस्तूनि प्रत्याशं व्योतिषा त्वयि ।

कुतोऽन्येषां प्रमा चन्द्रे ताराणामिवःपार्वणे ॥ ४ ॥

रक्तोद्भेदं पयांसीव मृदून्यपि वचांसि ते ।

विद्रावयन्ति जन्तूनामेनांसि प्रचितान्यपि ॥ ५ ॥

नखेन्दुमण्डलौज्यो ज्वावितानपरमांसलाम् ।

त्वत्पादिपादपञ्चायां श्रयन्ति परित्तापिनः ॥ ६ ॥

श्रेयांसि पशुघातेन संसत्तामपि पूज्यता ।

येषां तेषां प्रणास्तारो नाथ ! मात्स्यिकसौनिकाः ॥ ७ ॥

तत्त्वस्पृशोऽपि वाचस्ते मुधा दुर्मेधसं प्रति ।

दिवाऽपि जनुप्रान्धस्य तमिस्रासोदरोदयम् ॥ ८ ॥

यः सर्वाङ्गीणरोमाञ्चपद्मलः स्तौति ते गुणान् ।

सर्वकर्माणविज्ञानं स स्यात् सर्वपथीनवाक् ॥ ९ ॥

रिपुश्रीवन्हिना दृष्टिर्वैपागाजन्म दहते ।

तैः कदाचिन्न दृष्टोऽसि पूवितोऽसि स्तुतोऽसि च ॥ १० ॥

सन्ताप्यते यथा लोकः क्रूरैर्निःसत्त्वराजकः ।

त्वद्विमुक्तस्तथा नाथ ! मिथ्यात्वान्धैश्चरित्रवान् ॥ ११ ॥

चक्रासिचापदम्भोलिभाजो यस्य त्वदङ्घ्रयः ।

सहायाः सोऽभ्यमित्रीणः किं न स्याद् भावशत्रुषु ॥ १२ ॥

ये पराञ्चस्तवोपास्तेर्नास्तिकाः स्वस्तिवेदमनः ।

वैभवान्धविरोध्यन्तरासंसारं वसन्ति ते ॥ १३ ॥

ते सिद्धिसुन्दरीवक्षःपर्यङ्कोत्सन्नशायिनः ।

त्वत्पादपङ्कजकोट्ये रन्यन्ति मनीषिणः ॥ १४ ॥

अभङ्गुरामनावाधाममन्दानन्दमेदुराम् ।

मुक्तिं त्वदञ्चिनो यान्ति भासुरज्ञानमूर्तयः ॥ १५ ॥

स्वामिन्नन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ॥

गुरुस्तुताङ्घ्रिसरसीरह ! दुःस्वसाथे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६८]

स्वयम्भुवं भुवो नाथं लक्ष्मीनाथं कलानिधिम् ।

समन्तभद्रं भास्वन्तं तीर्थनाथमुपास्महे ॥ १ ॥

पापास्तवाङ्घ्रिपीठोपकण्ठं नैव लुठन्ति ये ।

वैरिवेश्माङ्गणक्षोणौ पांमुरायां लुठन्ति ते ॥ २ ॥

जगत्प्रयैकमित्रस्य ये तवाऽपि विरोधिनः ।

भृत्या भृत्यद्विपो भर्तुर्भूयासुः प्रतिजन्मनि ॥ ३ ॥

किं ते रजोभिराफीर्णामुद्रहन्ति वपुःस्थलीम् ।

भवत्पादनस्तन्व्योत्प्लाच्छटाभिः स्नान्ति येऽन्वहम् ॥ ४ ॥

मार्गतां यत्नतो देव ! त्वदाराधनसाधनम् ।

नास्ति वैनयिकादन्यत् किञ्चिदौपयिकं सताम् ॥ ५ ॥

वाचालोऽपि तव स्तोत्रैः पत्याहंयुरपि त्वया ।

कैः कैर्न पूज्यते.. देवदैत्यनरेश्वरैः ॥ ६ ॥

आत्मद्विपो द्विपन्ति त्वां ये पापीयोमतल्लिका ।

अष्टमं नरकं यान्ति प्राक्स्वयमिद्वैव ते ॥ ७ ॥

असौ किं गौर्न बोढा यः किं राजाऽसौ न पाति यः ।

असौ देवेश ! किं देवो यः कुटुम्बविसंस्थुलः ॥ ८ ॥

देवाधेत् कामिनीपादप्रणामनम्रमौलयः ।

ततोऽस्तु स्वस्ति भण्डेभ्यः संस्तुमो विटपेटकम् ॥ ९ ॥

नमो लीलाविलासाय पानशौण्डकलाय च ।

यन्दामहे भुजङ्गाङ्घ्रीन् निर्वाणप्राप्तिहेतवे ॥ १० ॥

उदगायन्तः प्रवृत्त्यन्तो विनिघ्नन्तश्च नित्यशः ।

यद्युपास्याः शिवश्चाद्वैस्ततो योगजुषो हताः ॥ ११ ॥

पाणौ गच्छं प्रिया श्रोगौ गिस्त्री भाले गले फणी ।

सायं वृत्तं वृषो यानमहो ध्येयस्य साधुता ! ! ! ॥ १२ ॥

आदिशन्तः परं ब्रह्म मृतकुञ्जाग्नितिलोदकैः ।

त्वदन्ये कस्य हास्याय न जायन्ते विबुद्ध्यः ॥ १३ ॥

येऽमलस्यान्तरस्यापि कानेन ब्रुवतेऽत्ययम् ।

तेऽपि प्राद्वगिरः पश्य लोकस्यापानमत्तताम् ॥ १४ ॥

स एव वाग्मी स श्राद्धः स प्रज्ञालः स मेधिरः ।

त्वत्प्रणामकिणैर्यस्य द्युमंयोः पत्रलं गिरः ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलरूपतरोऽमिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुःस्वसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[६९]

उपास्महे जिनेन्द्रस्य शङ्खपद्माञ्चितौ क्रमौ ।
 शान्धतीमस्तसङ्कलेशां सम्पदं स्पृहयालवः ॥ १ ॥
 यथा पण्डस्य सौभाग्यमुपहासाय योषिताम् ।
 तथा त्वयि मम स्तोत्रसंरम्भोऽयं सुमेघसाम् ॥ २ ॥
 प्रमोदोद्भिन्नरोमाञ्चव्याजेन नवपल्लवान् ।
 त्वदञ्चनपवित्राणां प्रसूते पुण्यपादपः ॥ ३ ॥
 व्याकुलस्यापि यामिन्यां यथा निद्रा प्ररोहति ।
 विगृह्यलेन्द्रियस्यापि त्वदुपास्तौ तथा शुभम् ॥ ४ ॥
 तस्य सौस्नातिकः सोऽपि जम्भारिः प्रोषितारये ।
 नमस्करोति यस्तुभ्यमभ्यर्णशिखरैर्भवः ॥ ५ ॥
 स्तौति या न भवद्वीर्यां त्रैलोक्यत्राणदीक्षिताम् ।
 सन्त्रासकाहला रतौति सा वाणी द्विपतां यशः ॥ ६ ॥
 प्रयत्नेऽपि यथा मूको नालम्भूष्णुः प्रजल्पितुम् ।
 त्वत्पदानि तथा देव ! क्रोधक्लिन्नोऽपि हिंसितुम् ॥ ७ ॥
 त्वन्मार्गनिर्मलात्मानः पूर्णेऽपि निमृत्तं जडैः ।
 निस्तुपाणीव गत्यानि न रोहन्ति भवे जनाः ॥ ८ ॥
 प्रसाधितोऽपि रागाणां न यथा प्रवयाः प्रियः ।
 तथा प्रख्यातिभामोऽपि ब्रह्माद्या भवदञ्चिनाम् ॥ ९ ॥
 सौनिकानां पथा येन मूयते विश्वगर्हितैः ।
 किं कुर्मः केऽपि तेनापि प्राप्ताः पूज्यतमां दशाम् ॥ १० ॥
 कोऽप्यनेहाः स ते देव ! प्रसादेन भवे भवेत् ।
 चेतो जुगुप्सते यत्र योषित्येष्णो मिदेलिमात् ॥ ११ ॥

योपिता न यथा कोऽपि स्वकीय कुटिलत्मनाम् ।

तथा विरक्तचित्तस्य त्रातरस्तु भ्रमान्वहम् ॥ १२ ॥

दृष्ट्याऽप्याजन्म सर्वेषा यथा भ्रान्तिर्नभो नति ।

तथा काल प्रसूऽढापि तत्त्ववृत्ति कुतीर्थिनाम् ॥ १३ ॥

मम त्यक्तान्यकृत्यस्य नासाग्रन्यस्तचक्षुष ।

अस्तु पूर्वाङ्गमन्याङ्गसायाङ्गेषु त्रयि क्षणः ॥ १४ ॥

किञ्चित् कारुण्यमास्थाय प्रसीद जगता पते ।

पचेलिमानि जायन्ते यथैनासि चितान्यपि ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

वन्द्यावदातचरिताक्षितविश्वक्षत् ।

शक्रस्तुताङ्गिसरसीरह ! दु सप्तार्धे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

दधानो यामिमौ मुद्रामन्त्यजोऽपि विलज्जते ।

देवस्य पूजयन्तस्तां विलीयन्ते न किं जनाः^२ ॥ ५ ॥
हराकारोऽपि चेद् याति पूज्यतां महतामपि ।

उपस्थाच्छादनक्लेशस्ततो लोभस्य दुर्जनः ॥ ६ ॥
निमील्य नेत्रे विद्वांसो द्वयं निश्चिन्वतामिदम् ।

मुक्तेरुपायास्त्वनीतो परनीतो तु संसृते ॥ ७ ॥
देव । यद्यस्ति देवस्य भवतोऽन्यस्य कस्यचित् ।

देवलक्षणलेशोऽपि प्रमाणं जगती तदा ॥ ८ ॥
पन्थानीं द्वाविमौ देवनरकान्यभिचारिणौ ।

अन्येषु प्रीतिलेशोऽपि द्वेषलेशोऽपि तु त्वयि ॥ ९ ॥
कृपाऽपि कल्पते दिष्ट्या त्वदन्यैः पापजन्मने ।

दहन्ति धीरुधोऽम्भासि चित्रामु यनजान्यपि ॥ १० ॥
सर्वस्यात्मा महांस्तेन शम्भु छीगलवानपि ।

देवत्वमन्यतामन्ये मन्यन्ते तस्य किं पुनः ॥ ११ ॥
प्रतीक्ष्य नृत्यतो वीक्ष्य विलज्जेऽन्तः परानपि ।

त्वयं तु केऽपि नृत्यन्ति देवा सन्तोऽपि कौतुकम् ॥ १२ ॥
न सूत्रयसि विधानि न नृत्यसि न गायसि ।

किञ्चिन्न दत्ते नादत्ते ततः किं मन्यसे जडैः^४ ॥ १३ ॥
चाक्षुषानपि पश्यन्ति न ये भावान् यथास्थितान् ।

अतीन्द्रियं गवन्तं ते कथं पश्यन्तु तामसा ॥ १४ ॥
छीशखगीतवृत्तादि यत् कुत्सायै महात्मनाम् ।

तदेव येषां पूजायै तेभ्यो भद्र हितं नमः ॥ १५ ॥

स्वामिजनन्तफलकल्पतरोऽमिराम् ~

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्रुतम् ॥

शक्रस्तुताद्गिसरसीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७१]

यथावस्थितबोधस्य यथावस्थितवादिनः ।

अरागद्वेपमोहस्य देवस्य पथमाश्रये ॥ १ ॥

उपेक्षावान् जगद् रक्षन् कृपावान् निर्जयन् परान् ।

मध्यस्थः परमाक्रामन् दत्से कस्मै न विस्मयम् ! ॥ २ ॥

प्रणान्तक्षेत् किमन्येषां मर्माणि तुदसे गिरा ।

निराकाङ्क्षोऽसि चेद् विश्वं केनोपकुरुरेषधुना ॥ ३ ॥

प्रत्यूहं जयतात्मानमशेषं रक्षता परम् ।

निर्जिता यत् त्वया त्रातः ! परे चित्रं न कस्य तत् ॥ ४ ॥

न सैन्यानि न दुर्गाणि नोपाया न च हेतयः ।

एवमेव द्विपोऽशेषान् जयतस्ते नवो नवः ॥ ५ ॥

सर्वत्र मुदिता मैत्री कृपोपेक्षा च जन्तुषु ।

इयं यागपि नान्येषामनुष्ठाने तु का कथा ? ॥ ६ ॥

आमैरुनिष्ठे निःशेष ... चिन्तापराङ्मुखे ।

न जानोमः कुतोऽप्यर्थादर्धिनस्त्वयि तात्त्विकाः ॥ ७ ॥

उदास्त्व यदि वा कुप्य प्रसीद यदि वा मयि ।

अहं पुनः शिवायापि प्रपद्ये नार्थितां त्वयि ॥ ८ ॥

आकृप्य पाल्यमानानां विषयैर्व्यसनान्बुधो ।

स्वामी त्रिलोकलोकस्य त्राणं देव ! त्वमेव नः ॥ ९ ॥

न विस्मयो यदर्थन्ति त्वादृशो वीतविप्लवाः ।

यदिन्दुः पार्वणो रम्यस्तत्र किं नाम कौतुकम् ? ॥ १० ॥

इयन्तं कालमुदण्डजाड्यपिण्डान्धमानसः ।

त्रातभ्रान्तोऽस्मि संसारकान्तोरे सत्ययि त्वयि ॥ ११ ॥

पुण्यनैपुण्यसम्प्राप्यः साक्षात्कारः कुतस्त्वयि ।

त्वप्नेऽपि देव ! भूयान्मे त्वदर्शनमहोत्सवः ॥ १२ ॥

क्षीयन्तां नाम पापानि भवत्पादसपर्यया ।

पुण्यान्यपि यदायान्ति क्षयं तेनाऽस्मि विस्मितः ॥ १३ ॥

प्रसीद सीदते मद्यमेधि दीने मयि प्रभुः (भो !) ।

समाधिब्याधिविष्वस्तं.....देव ! पालय ॥ १४ ॥

मादृशां पापबीजानां स्थानं कापि न विद्यते ।

वयं पूकुर्महे तेन भूयो भूयस्तवाग्रतः ॥ १५ ॥

स्वामिननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरूढ ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७२]

क्षमाभृतेऽर्हते तस्मै नमो विस्मयवेश्मने ।

जाड्यतापहरी यस्मात् प्रादुरास सरस्वती ॥ १ ॥

विस्मयाय परं तेषां येषां त्वं नासि संस्तुतः ।

चित्राय तारकास्तेषां साक्षाद् येषां न भानुमान् ॥ २ ॥

मिथ्यात्वान्धमनाः कालमियन्तं नाथ ! सर्वथा ।

कोऽस्मि कुत्रास्मि कस्यास्मि नेदमस्मि प्रपन्नवान् ॥ ३ ॥

त्वद्वाक्यभानुभिर्लनसान्द्रमोहतमःस्थितिः ।

इदानीं स्वं परं स्थानमस्थानं चास्मि बुद्धवान् ॥ ४ ॥

विषं तैर्भक्षितं मूर्ध्नि पातितः स्वे महाशनिः ।

क्षम्पा प्रदत्ता कल्पाग्नौ नासि यैर्देव ! सेवितः ॥ ५ ॥

सैन्यानि सम्पदः पूजा वैभवादि महोत्सवाः ।

तेषां हर्षाय कल्पन्तां ये देव ! भवतो द्विपः ॥ ६ ॥

जातास्ते किं प्रवृद्धाः किं मर्त्याः किं सचक्षुषः ? ।

वीतसंसारसञ्चार ! त्रातर्यैर्नासि वीक्षितः ॥ ७ ॥

येषामन्हाय देहेऽपि परित्यागोत्सुकं मनः ।

तेषां त्वदश्विनां नाथ ! का नामास्था धनादिषु ? ॥ ८ ॥

गुणिनोऽपि रजोदेइया न्यायिनोऽपि तिरस्कृताः ।

वयं तथापि.....विरज्यामो न पाप्मनः ॥ ९ ॥

पाप्मानः केऽपि वैरस्यं त्वद्वाग्भिरपि बिभ्रते ।

कूपोदभवानि यादांसि क्लाम्यन्ति क्षीरनीरघौ ॥ १० ॥

त्वत्प्रसादेन जानीमः सन्तोषसुखसौरभम् ।

तथापि चेतोऽसन्तोषं दधाति करवाम किम् ? ॥ ११ ॥

द्विपन्तस्त्वां निमज्जन्तु कामं पापेषु कर्मसु ।

तव श्रुत्या निमज्जामो यद्वयं तत्र कौतुकम् ॥ १२ ॥

श्राम्यन्तु नृप संसारे प्रसङ्गस्तव शासनात् ।

शासनं ते समारूढा भ्राम्यामः किं वयं हताः ? ॥ १३ ॥

त्वदाज्ञां नानुतिष्ठन्ति यद् द्विपस्ते तदौचित्ये ।

यद् वयं नानुतिष्ठामस्वद्भुजिभ्याः स को नयः ^२ ॥ १४ ॥

अर्हअर्हन्निति त्रातस्त्रातुं पृक्कुर्वतो मम ।

ममं समन्ततः कण्ठ पाप पुण्यं च शुष्यतु ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रायदातचरिताञ्जितविश्वचक्र ! ।

गक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरह ! दुःस्थसार्धं

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७३]

सजन्मानमजन्मानं स्थावर नञ्चरात्मकम् ।

विश्वरूपनरूपं च देव जिनपतिं स्तुवे ॥ १ ॥

सतामुन्नीलयन् दृष्टिं पापपङ्कं त्वगोपयन् ।

भानुमान् भवतः कोऽन्यो लोकस्यास्य समस्वतः ^२ ॥ २ ॥

कपायवह्निना विश्वे ज्वलत्यस्मिन् समन्ततः ।

त्वमेव पुष्करावर्तो देवनासारमावहन् ॥ ३ ॥

कुतीर्थयायिनां नाथ ! संसारापारवारिधौ ।

निर्यामको भवानेव नृणां सर्वपथीनदृक् ॥ ४ ॥

त्वदाधारमिदं येन विश्वं विश्वं चराचरम् ।

त्वमेव देव ! मन्यन्ते ततस्तत्त्वस्पृशो विशत् ॥ ५ ॥

अनन्तरत्नभाजोऽपि स्तनत्रयवतो मम ।

समुद्रास्ते जडात्मानः प्रकृष्यन्तां कुतः प्रभो ! ॥ ६ ॥

त्वत्त समुद्रत प्राप्त रत्नत्रयगिद मम ।

प्राणालयेऽपि नो शक्य हर्तुमिन्द्रियदस्युभि ॥ ७ ॥

त्वनीत्या कण्टकान् सोढु गाढोत्कण्ठो यथास्म्यहम् ।

तथा न सम्पदो भोक्तु भूर्भुव त्व समुद्रमवा ॥ ८ ॥

तथा त्वयि न मे रागो मोक्षदानैकदीक्षिते ।

त्वदन्येषु यथा द्वेषो नाथ । नारकवर्त्मसु ॥ ९ ॥

भवत्सिद्धान्तपीयूषपानसौहित्यसोसव ।

लज्जते गर्हते विद्वान् ब्रह्मादीना विचेष्टितै ॥ १० ॥

दैन्य मर्त्येषु कुर्वन्ति मादृशा किं सति त्वयि ।

ककुभो भासयत्यन्हा पत्यौ दीपेषु का स्पृहा २ ॥ ११ ॥

देव ! त्वन्मार्गसवादिदु स्व प्राप्यापि ये हता ।

न पापेषु विपीवन्ति पशवस्ते न मानवा ॥ १२ ॥

शुभोदकां क्रिया कर्तुं नास्मि लब्धामपि क्षम ।

त्वन्निश्चय फल किञ्चित् कुर्यात् कुर्यान्न वा न वा ॥ १३ ॥

निपिद्वाधानसोत्कण्ठान् मादृशो विहितद्विष ।

त्वत्तलाणैकहेवाकान् कौ नामाद्रियता पर २ ॥ १४ ॥

शाधि न कस्मलाचारानेधि न शाश्वत पति ।

आतरान् जहि न गत्रून् देहि न स्थिरमन्तिकम् ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ॥

अक्रस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह । दु स्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७४]

क्षीणापायोऽपि निःशेषविशेषोपेयसिद्धिभाक् ।

देव । पुण्यातु विश्वस्य वीतरागो विरागताम् ॥ १ ॥

न याम्ननो विरज्यन्ते शासकेन त्वयाऽपि ये ।

राज्येऽपि भास्वतस्तेषां ध्वान्तामोगमृतैव मूः ॥ २ ॥

शाम्यन्नपि भवद्वाह्यः शमं नायाति तादृशम् ।

न सा कूपोदकैश्चलाया वीरुधां या घनोदकैः ॥ ३ ॥

तपस्यन् आश्रितं ज्योतिः श्रद्धधानोऽपि पश्यति ।

मर्मभेदिषु घर्मेषु वर्षास्वपि घनोदकम् ॥ ४ ॥

उपसर्गान् स्वयं सोढा बाध्यते न भवोर्मिभिः ।

हिमानीं बाधितुं देव । नाम्भोमग्रा तरस्विनी ॥ ५ ॥

आफालं यैर्न लब्धोऽसि ते गोध्या एव जन्तवः ।

लब्ध्वापि यैः पुनस्त्यक्तः कस्तेषां ब्रूहि निर्णयः ? ॥ ६ ॥

निधीनालोक्य जाताः स्म सद्यस्तद् वयमन्धलाः ।

यदासाद्य भवान् भर्ता सगीचीनं न सेवितः ॥ ७ ॥

महान्तो हन्तकारेऽपि यद् वैरिमुखवीक्षिणः ।

त्वदाजालोपकोपस्य स ध्रुवं दण्डडिण्डिमः ॥ ८ ॥

प्रसीद कुरु कारुण्यं दीनचूडामणौ मयि ।

एनांसि बिभ्रतां नाशमेधांसीव कुशाचुना ॥ ९ ॥

सम्पदो विषदः सर्वा विशीर्यन्ते यथा मम ।

तथा प्रतिक्रियां काञ्चित् कर्तुं संरम्भमुदह ॥ १० ॥

भूयसीभिः समुद्रेण याश्चाभिर्नाथ ! मा कथाः ।

पाल्यपालनकष्टा हि महीयःपदसम्पदः ॥ ११ ॥

संवरीतुं हृषीकाणि स्वस्वगोचरवर्त्मनः ।

ततो भवान् भवानेव ज्ञातुमौपयिकं क्षमः ॥ १२ ॥

तैस्तैः स्वकर्मभिर्यान्तं कृतान्तवदनोदरे ।

स्यं स्वकीयं च शोचन्ति भवन्मार्गवहिर्मुखा ॥ १३ ॥

पथा केन भवस्यास्य स्तोत्रमाधातुमुत्सहे ।

भ्राम्यतो यत्र लब्धोऽसि दुरापस्त्वं मया पतिः ॥ १४ ॥

अनेहसे नमरतस्मै सर्वकल्याणसंसदे ।

त्रात ! स्यां यत्र निःशेषसङ्गमज्ञसमुत्सुकः ॥ १५ ॥

त्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽभिराम-

चन्द्रावदातचरिताश्रितविश्वचक्र ।।

शक्रस्तुताद्ग्निसरसीरुह ! दुःस्थसार्धे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

परेभ्यस्ते विशेषोऽरितक्षणीयो जडैरपि ।

विवेकिमानिनोऽप्येतं लक्षयन्ति न केऽपि किम् ? ॥ ४ ॥

अन्यदिप्याः प्रतिष्ठितं स्वपुष्पमपि वाग्मिनः ।

तव दिप्या पुनर्देव ! सख्यमपि नो वयम् ॥ ५ ॥

त्वया प्रपञ्चिताः सर्वे पन्थानः स्यात्पदाङ्किताः ।

भारती भवतोऽन्येषां किमेकान्ता त संसती (?) ॥ ६ ॥

अन्तर्बहिश्च वस्तूनि भवन्मार्गानुगानि चेत् ।

तदा प्रपञ्चतां लोकः का याज्ञा वास्तवे पथि ? ॥ ७ ॥

अन्यायैकजुषो मन्दान् वीक्ष्य मङ्गलशालिनः ।

भवान्तरं भवन्तं च पुण्यं चास्मि प्रपन्नवान् ॥ ८ ॥

पापैकबद्धकक्षोऽपि लक्ष्म्या यत्कोऽपि वर्द्धते ।

त्वदङ्घ्रिभक्तिलेशस्य विलासः स विजृम्भते ॥ ९ ॥

त्वयि भक्तेस्ततः शक्तिर्यदन्यायेऽपि सम्पदः ।

भिषजः कोऽनुभावोऽस्तु पथ्यलेहिनि देहिनि ॥ १० ॥

भवद्भक्त्यैकनिष्ठेन बाष्पानुष्ठानविद्विषा ।

तदकृत्यं कृतं किञ्चित् प्रकम्पे यत् स्मरन्नपि ॥ ११ ॥

प्रकाशनं पुरोऽन्येषु कथाऽपीयं महीयसी ।

त्वस्य दुश्चरितान्यस्मि विज्ञातुं नात्मनाप्यलम् ॥ १२ ॥

श्रोत्रशूलं महापापकारि यद्वाऽन्यदुच्यते ।

अस्मत्पापप्रकाराणां विदुरो न भवानपि ॥ १३ ॥

त्वद्भक्तिलेशमात्रेण काञ्चिद् यदि परंगतिः ।

अन्यथा नित्यमग्नोऽस्मि देव ! सन्तमसाम्बुधौ ॥ १४ ॥

स्वतन्त्रो देव ! भूयासं सारमेयोऽपि वर्त्मनि । ।

‘मा स्म भूवं परायत्तल्लोकस्यापि नायकः ॥ १५ ॥

स्वामिनन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र । ।

गक्रस्तुताद्घिसरसीरुह ! दुस्थसार्धे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७६]

मैत्री-प्रमोद-कारुण्यमाप्यस्थ्यमहितोदयम् । ।

स्मरामि क्लेशनाशाय जिनेशस्य पदद्वयम् ॥ १ ॥

भवामि दीनः प्रत्यर्थं भूयसामीग ! जन्मिनाम् ।

निस्शेषहेतोरेकस्य हताशो न पुनस्तव ॥ २ ॥

लक्ष्मीलेशकृतो नीचानप्युपासितुमुत्सहे ।

तयोपास्तौ पुनर्मन्दः सर्वसम्पद्विधायिनः ॥ ३ ॥

त्वत्पथेनास्तु मैत्री मे पूर्णमन्यैर्जगज्जनैः ।

प्रमोदो विरतौ भूयाद् दूरे तिष्ठन्तु सद्गुणाः ॥ ४ ॥

भीतार्त्तदीनैः किं लोकैः कृपा स्वात्मनि जृम्भताम् ।

कृतं क्रूरैरुपेक्षास्तु कामिनीनेत्रकर्मसु ॥ ५ ॥

पत्तिस्तेऽहं पतिस्त्वं मे सैषा मे भावना सदा ।

एकत्वभावना तेषां येषां त्वं नासि नायकः ॥ ६ ॥

त्रिलोकैकपतिर्नाथ ! यस्य मे शरणं भवान् ।

सोऽहं हास्यः कथं न स्यां नास्ति मे शरणं ब्रुवन् ॥ ७ ॥

परेभ्यस्ते विशेषोऽस्तिक्षणीयो जडैरपि ।

विवेकिमानिनोऽप्येतं लक्षयन्ति न केऽपि किम् ? ॥ ४ ॥

अन्यत्रिप्याः प्रतिष्ठातुं स्वपुष्पमपि चाग्निनः ।

तव शिष्या पुनर्देव ! स्वस्त्वमपि नो वयम् ॥ ५ ॥

त्वया प्रपञ्चिताः सर्वे पन्थानः स्यात्पदाङ्किताः ।

भारती भवतोऽन्येषां किमेकान्ता त संसती (?) ॥ ६ ॥

अन्तर्बहिश्च वस्तूनि भवन्मार्गानुगानि चेत् ।

तदा प्रपद्यतां लोकः का याश्चा वास्तवे पथि ? ॥ ७ ॥

अन्याथैकजुषो मन्दान् वीक्ष्य भङ्गलशालिनः ।

भवान्तरं भवन्तं च पुण्यं चास्मि प्रपन्नवान् ॥ ८ ॥

पापैकबद्धक्षोऽपि लक्ष्म्या यत्कोऽपि वर्द्धते ।

त्वदङ्गिभक्तिलेशस्य विलासः स विजृम्भते ॥ ९ ॥

त्वयि भक्तेस्ततः शक्तिर्यदन्यायेऽपि सम्पदः ।

मिपजः कोऽनुभावोऽस्तु पथ्यलेहिनि देहिनि ॥ १० ॥

भवद्भक्त्यैकनिष्ठेन ग्राह्यानुष्ठानविधिषा ।

तदवृत्त्यं कृतं किञ्चित् प्रक्रम्ये यत् स्मरन्पि ॥ ११ ॥

प्रकाशनं पुरोऽन्येषु कथाऽपीयं महोयसी ।

स्वस्य दुश्चरितान्यस्मि विज्ञातुं नात्मनाप्यलम् ॥ १२ ॥

श्रोत्रशूलं महापापकारि यद्वाऽन्यदुच्यते ।

अस्मत्पापप्रकाराणां विदुरो न भवानपि ॥ १३ ॥

त्वद्भक्तिलेशमात्रेण काञ्चिद् यदि परंगतिः ।

अन्यथा नित्यमग्नोऽस्मि देव ! सन्तमसाम्बुधौ ॥ १४ ॥

त्वतन्त्रो देव ! भूयासं सारमेयोऽपि वर्मेनि ।

। मा स्म मूव परायत्तल्लोकस्यापि नायकः ॥ १५ ॥

स्वामिन्नन्तफलकल्पतरोऽमिराम—

न्नन्द्रावदातचरिताश्चित्तविश्वचक्र । ।

गमस्तुताङ्घ्रिसरसीरुह ! दुस्थसार्धे

देव ! प्रसीद करुणा कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७६]

मैत्री-प्रमोद-कारुण्यमाध्यस्थ्यमहितोदयम् । ।

स्मरामि क्लेशनाशाय जिनेशस्य पदद्वयम् ॥ १ ॥

भवामि ङीनः प्रत्यर्थं भूयसामीश ! जन्मिनाम् ।

निशेषहेतौरेकस्य हतागो न पुनस्तव ॥ २ ॥

लक्ष्मीलेशकृतो नीचानप्युपासितुमुत्सहे ।

तवोपास्तौ पुनर्मन्द. सर्वसम्पद्विधायिनः ॥ ३ ॥

त्वत्पथेनास्तु मैत्री मे पूर्णमन्यैर्जगज्जनैः ।

प्रमोदो विरतौ भूयाद् दूरे तिष्ठन्तु सद्गुणाः ॥ ४ ॥

भीतार्त्तदीनैः किं लोकैः कृपा स्वात्मनि जृम्भताम् ।

कृत क्रूररूपेक्षास्तु कामिनीनेत्रकर्मसु ॥ ५ ॥

पत्तिस्तेऽह पतिस्त्व मे सैषा मे भावना सदा ।

एकत्वभावना तेषां येषा त्व नासि नायक ॥ ६ ॥

त्रिलोकैकपतिर्नाथ ! यस्य मे शरणं भवान् ।

सोऽह हास्य कथं न स्या नास्ति मे शरणं ब्रुवन् ॥ ७ ॥

विश्वस्माद्विश्वतोऽन्यत्वं त्वत्तः पुनरनन्यताम् ।

य एव भावयेन्नाथ ! स एव शिवमश्नुते ॥ ८ ॥

अहं ममेति सम्मोहो येषां जीर्णस्तवोक्तिभिः ।

कृतिनस्ते न बाध्यन्ते स्वस्वकीयविपत्तिभिः ॥ ९ ॥

स्वाम्यं स्वतां च गच्छन्तस्ते विषीदन्ति किं बुधाः ।

भयद्वावाक्यसुधासारैर्येषामार्द्रैः सदा मनः ॥ १० ॥

यत्पूर्वं पूजितो नासि न ध्यातो न च संस्तुतः ।

तेनास्मि याम्पना प्राप्तत्वातः ! क्रूरेषु दासताम् ॥ ११ ॥

नास्म्यलं याचितुं किञ्चिच्छ्रज्जमानः स्वयाम्पभिः ।

तथापि बोधिमाधेयाः कथञ्चित् कापि जन्मनि ॥ १२ ॥

तत्कर्म न कृतं किञ्चिदत्र जन्मनि शोभनम् ।

बोधिमात्रेऽपि येनाशां हताशः करवाण्यहम् ॥ १३ ॥

न नाम संयमं प्राप्य न कृतं संयमोचितम् ।

तत् किञ्चन कृतं देव ! यत्पापस्यापि नोचितम् ॥ १४ ॥

एकोऽहं देव ! दोषाणामशेषाणां महाखनिः ।

निवेदिते यथावस्तु साम्प्रतं यद् विवेहि तत् ॥ १५ ॥

स्वामिन्ननन्तफलकल्पतरोऽगिराम-

चन्द्रावदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताद्भिसरसीरुह ! दुःस्यसार्थे

देव ! असीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७७]

स्वातन्त्र्यश्रीपवित्राय परमब्रह्ममूर्तये ।

साधिताशेषसाध्याय नमो भगवतेऽर्हते ॥ १ ॥

त्रातस्त्वं त्राणमाधारः सम्पत्तिः प्राग्भवं गतिः ।

त्वमेव देव ! विश्वस्य विश्वस्याप्यस्य जीवितम् ॥ २ ॥

प्रगान्तपावनाकारे त्वयि येषामदेवधीः ।

येषां हुताशसङ्कल्पः पार्वणे श्वेतरोचिषि ॥ ३ ॥

न प्रसीदसि रागान्धे न कुप्यसि विरागिणि ।

शुभाशुमे तथापिस्तस्त्वत्तो रक्तविरक्तयोः ॥ ४ ॥

इदं ध्यानमयं योगः सा श्रद्धा सा च भावना ।

यदन्तः सततं त्रातस्त्वदाज्ञापालनव्रतम् ॥ ५ ॥

कामधेनुर्वशे तस्य कल्पद्रुस्तस्य किङ्करः ।

त्वं भवान्भोधिमग्नस्य यस्य हस्तावलम्बनम् ॥ ६ ॥

कामाः कामममी तस्य पांशुदेव्याः सुमेधसः ।

शाश्वतानन्दमाशंसुर्यस्यासि त्वमधीश्वरः ॥ ७ ॥

तस्यास्य जन्मनः कुर्मो निजस्य कतिशो बलिम् ।

एकान्तश्रद्धतां प्राप यत्र नस्त्वयि मानसम् ॥ ८ ॥

तव स्तवनयोग्यायां यदि किञ्चित् फलं ततः ।

त्वदन्यस्य गुणान् स्तोतुमाकाले स्यामवागहम् ॥ ९ ॥

तथा न चूडारत्नस्य जटालैः किरणाञ्चलैः ।

शोभते भालमूर्ध्ना त्वत्प्रणामकिणैर्यथा ॥ १० ॥

अमूर्द्धा तत्र मूयासं वासवस्यापि जन्मनि ।

प्रणामः क्रियते यत्र भवतोऽन्यस्य कस्यचित् ॥ ११ ॥

जानामि यद् विचाताऽसि नोपकारापकारयोः ।

त्वामेव सेवितुं देव ! स्पृहयालुस्तथाप्यहम् ॥ १२ ॥

न ते कोऽपि न कस्यापि महेश ! स भवान् भवान् ।

भूर्भूवःस्वस्तथाप्येतत् त्वत्पादाङ्कितमानसम् ॥ १३ ॥

ममाऽपवित्रो मूर्द्धाऽयं त्वदन्यनतिकल्मषैः ।

त्वत्प्रणामहुताशेन विशुद्धिं लभतां गृह् ॥ १४ ॥

मुक्तिशुक्तिनिपेयस्य परप्रह्वरसस्य नः ।

सौहित्यसम्पदं देव ! प्रसीद भव दक्षिणः ॥ १५ ॥

स्वामिननन्तफलकल्पतरोऽभिराम—

चन्द्रायदातचरिताञ्चितविश्वचक्र ! ।

शक्रस्तुताङ्घ्रिसस्सीरुह ! दुःस्थसार्थे

देव ! प्रसीद करुणां कुरु देहि दृष्टिम् ॥ १६ ॥

[७८]

श्रीविजयसिंहाचार्यविरचितं

श्रीनेमिजिनस्तवनम् ।

नेमिः समाहितधियां यदि दैवयोगा—

धिते परिस्फुरति नीलतमालकान्तिः ।

तेषां कुठार इव दूरनिबद्धमूल—

दुष्कर्मवल्लिगहनं सहसा च्छिनत्ति ॥ १ ॥

जय त्वं देवेश ! त्रिभुवनपते ! ज्ञान्तद्दय !

त्रिलोकीसङ्कल्पद्रुमवरकपाकार ! वरद !

समुद्रतुं मिय्याजलधिलहरीतः क्षणमितो

मयि द्रोणीदीर्घां जिन ! सकरुणा निक्षिप दृशम् ॥ २ ॥

पूजापत्रचयैर्निरन्तरलसत्पत्रावलीमण्डितो

नानावर्णसुगन्धिपुष्पनिकरैः सर्वत्र य पुष्पितः ।

पादान्ते परिणामसुन्दरफलैः सम्भूषितः सर्वतो

नेमि. कल्पतरु. सतामविकलं देयात् तदग्र्यं फलम् ॥ ३ ॥

आश्चर्यं भुवनैकभूषण ! भवान् कल्पद्रुमः पण्डितैः

सित्तो भक्तिजलेन तो(ते)षु कुरुते थो(क्षे)माङ्कुरं यत् किल ।

एतत्मावपि चित्रमेतदपर नेमे ! दुराप सुरै—

रुचैर्यत् तदपि प्रशान्तमतिभिर्नरैः फलं प्राप्यते ॥ ४ ॥

उद्यन्मोहमहान्धकारतराणिबैलोक्यचिन्तामणि—

नित्यानन्दपदभूयाणविपणिलोकाग्रभूषामणिः ।

निर्वाणैकपुरप्रयाणसरणिः सञ्ज्योतिरेकारणी

दिश्यान्नेमिजिन स किङ्करसुरश्रेणि. सतां भङ्गलम् ॥ ५ ॥

धन्यैः कैश्चन धीरसस्तुतगुणः पापैः पुनर्नन्दित—

स्तुन्या तेषु तव प्रवृत्तिरिति ते श्लाघ्यैः नीरागता ।

तेषां यत् तु शुभाशुभेन घटना तत्रासि हेतु. कथं

को जानात्यथवा जगत्त्रयपते ! तत्त्वं जिन ! त्वादृशम् ॥ ६ ॥

देव । त्वं गतबन्धनः प्रविदलनिःशेषकर्मस्थितिः

पूर्वस्वीकृतभग्नदुष्टफलकः पोतस्तथाप्यद्भुतम् ।

त्वामाश्रित्य गतागतैर्विरहितं संसारवारांनिधिं

तीर्णाः केऽपि तरन्ति केचन पुनश्चित्रं तरिष्यन्ति च ॥७॥

रामाक्रान्ततनुस्तथा बहुमरुत्संसर्गतधञ्जलः

किञ्चान्तर्ज्वलति प्रकाममपरं कुप्राहसत्त्वाकुलः ।

अम्भोधिश्चलुकाकृतिः कथमसौ त्रैलोक्यविस्तारिण—

स्ते साम्यं लभते सुवृत्तचिलसन्मुक्तालयो यद्यपि ॥ ८ ॥

मूर्तिस्ते जगतां महार्तिशमिनी मूर्तिर्जनानन्दिनी

मूर्तिर्वाञ्छितदानकल्पलतिका मूर्तिः सुधास्यन्दिनी ।

संसारान्बुनिधिं तरीतुमनसां मूर्तिर्ददा नौरियं

मूर्तिर्नेत्रपथं गता जिनपते किं किं न कर्तुं क्षमाः ॥९॥

किं तत्रास्ति निरन्तरं न भवतः सद्गः कुरङ्गीदृशां

किं वा तत्र विभो ! पयोधरपरिष्वङ्गोऽपि नाह्लादकः ? ।

यन्मामत्र विहाय निर्वृतिमना नाथोज्जयन्ते गतः

पायाद् वोऽमिहितः स भोजसुतया देवः शिवानन्दनः ॥१०॥

अत्यन्तं यदि जीवितादपि विभो ! नीरागता बहभा

सत् किं सिद्धवधूसमागमविधौ त्वं स्निग्धसेऽहर्निशम् ॥११॥

यद्येतद् द्वितयं प्रियं वद मया कस्तेऽपराधः कृतो ?

जल्पन्ती गणितोग्रसेनतनया नो येन सोऽस्तु श्रिये ॥१२॥

श्रीगनीलत्तमालकज्जलधनञ्जयः सुधाशीतलो

न्यालोलक्षणदीर्घिकः प्रतिपदं हेमाङ्बुजैः पूजितः ।

त्व ससारमगौ निरन्तरमहादुःखाकुले देहिना
 मार्गः स्वर्गपुरस्य नाथ ! विततः किंवाऽपवर्गस्य च ॥१२॥
 शुद्ध्यानसरो विनीलनलिनाकारोऽपवर्गद्रुम—
 छायाबन्ध इवैरुक्तेनल्लिङ्गोर्मये स्फुरत्तारकः ।
 नीलादमप्रभवत्तदेकममल पात्र पर ज्योतिषः
 कुर्याद् योगबलच्छवि सुकृतिना नेमिर्विशुद्ध पदम् ॥१३॥
 आरुर्णायतयोर्विनीलनलिनश्वेताम्बुजातश्रियो
 किञ्चिन्मन्थरयोर्मनाग् नसृणयोरुद्धृतसत्तारयोः ।
 कारण्यामृतसारिणीसरल्योः ससन्धयो सर्वदा
 नेमेर्यामि वलि दृगोऽस्तु वसुधाश्वेतच्छटाच्छाययोः ॥१४॥
 त्रैलोक्यालम्बदण्डः परमपदगृहारोहनि श्रेणिदण्ड
 कन्दर्पाघातदण्डो भवजलधिपतेर्देहिना सेतुदण्ड ।
 दोर्दण्डः पातु नेमेर्नरकपुरमहाद्वारोर्ध्वैरुदण्डः
 सहस्रार्धारदण्डो हरिनिनिडकरात् कर्षणान्दोलदण्ड ॥१५॥
 एते मूढधियो वदन्ति किमपि स्वामिन् ! मदीय मन—
 स्त्वेव कल्पयते त्वमेव भुवने देवाधिदेवः परम् ।
 यत्रैतानि जगन्ति जातधिविधव्यावर्तनोद्वर्तन—
 व्यापाराणि परिस्फुरन्ति सतत विज्ञानरूपे त्वयि ॥१६॥
 रागद्वेषमिहस्युलेन मनसा यत्किञ्चिदासेवित
 जन्मन्यत्र परत्र वा गतिवशात् तैस्तैरुपायैः स्तुम ।
 तत् सर्वं जिनचन्द्र ! सर्वगमहाज्योतिःस्वरूपे त्वयि
 प्रत्यासयमुपागते हृदि कथं वनाति नियस्यतिम् ॥१७॥

यस्यते ङाङिभास्करप्रभृतयः सूक्ष्माणुगः सर्वगं

यल्लोकत्रयभास्करद्युति पुनः सूक्ष्मं न यद्वीक्ष्यते ।

यत्कर्मन्धनदाहदारुणमिदं निर्वाण्यं देहिनां

तज्ज्योतिर्जगदेकबन्ध ! गुणिभिस्त्वं योगिभिर्गीयसे ॥१८॥

यत्रैष स्मरभिडभल्लिनिकरः कल्पान्तकालानल-

स्पर्द्धिक्रोधदवानलः पुनरियं यस्मिन् जरा राक्षसी ।

यत्रायाति पुरो महाभयकरः पञ्चत्वपञ्चानन-

स्तेपां तद् भवकाननं भयकरं त्राता न येषां भवान् ॥१९॥

देवाकृष्य करेण केसरिपदं दन्ती कपोलस्थलीं

कण्डूक्यहिरेष बभ्रुपुरतो मार्गं निरुध्य स्थितः ।

व्याघ्रं व्यात्तविशालवक्त्रकुहरं जिघ्रयजन्नं मृगो

यत्रैव पङ्गवः प्रशान्तमनसस्तामर्थये त्वदमुवम् ॥२०॥

चेतस्तावदपारनिर्मलगुणाम्भोधौ निमग्नं मुदा

चक्षुस्त्वद्ददनावलोकनवगाद् बाष्पाम्बुपूरप्लुतम् ।

नो वाचाभिह मादृशामहरहः प्रातोऽप्यनल्पैनसा

न ध्यातो न विलोकितो न च जिन ! स्तोत्रैः स्तुतः स्वेच्छया २१

निःसङ्गोऽपि निःस्सुकोऽपि निरुहङ्कारोऽपि निर्वाणपि

त्यक्त्वा शेषममत्वबुद्धिरपि यत्त्वं वीतरागोऽपि सन् ।

त्वं स्वामित्वमनिन्दितो गुरुरसि त्वं मे पिता जीवितं

मिथ्यास्मिन्नपि चेन्ममास्ति गदिते त्वन्मे प्रमाणं भवान् ॥२२॥

सम्यग्ज्ञानीवहीनमूढमतयस्तत्त्वानीभिज्ञा वयं

तत्त्वप्रीतिमतो नरस्य नियतं मुक्तिश्चरित्रात्मनः ।

हेतुः सर्वसमीहितस्य भवतः पादप्रसादः परं

तस्माद् देव ! भवे भवे मम भवेत् त्वत्पादसेवासुखम् ॥२३॥

इति जगति दुरापाः कस्यचित् पुण्यभाजो

बहुसुकृतसमृद्ध्या सम्भवन्त्येव वाचः ।

जिनपतिरपि यासां गोचरे विद्यनाथो

दुरितविजयसिंहः सोऽस्तु नेमिः शिषाय ॥ २४ ॥

[७९]

श्रीजिनवल्लभसूरिप्रणीतं

श्रीपार्श्वजिनस्तोत्रम् ।

पायात् पार्श्वः पयोदघुतिरुपरि फणिस्फारफुल्लफणाली

बिभ्रद् विस्फूर्जदूर्जस्वलमणिकिरणासूत्रितेन्द्रायुधां वः ।

संरूढप्रौढकर्मद्रुमवनगहनग्लोपपुण्यद्विशुद्ध—

ध्यानाग्निज्वालमालानुकृतिसकृतया समधा प्रोल्लसन्ती ॥१॥

सद्भक्तिव्यक्तियुक्तत्रिदशपतिनमन्मौलिमन्दारदाम—

श्च्योतत्किञ्चल्कल्कल्यतिकरकनरोदारपादारविन्द ! ।

दृष्ट्वा पीयूषसृष्ट्या दधदसिलजनघ्रातमातङ्गमुक्तं

भग्यानन्याजमन्याद् भवदवदवधून्मन्थितान् पार्श्वनाथः ॥२॥

सम्पत्पूर्णं तु किन्तु प्रमदभयमथो निर्मितं गर्भणे हो,

रोहत्कल्याणवल्लिप्रचयमुत भवन्नाकिलोकावतारम् ।

द्वयं सन्देहदोला दधदधिकमभात् पञ्चकल्याणकेषु

त्रैलोक्यं यस्य स स्याज्जिनपतिरपतिः सर्वकल्याणकृद वः ॥३॥

श्रीमान् यः पापतापप्रगमहिमरुचिः सप्तभिः पञ्चगेन्द्र-

स्फारोत्फुल्लस्फटाभिः स्फुटफलितमणिप्रांशुरदिमच्छटाभिः ।

भाति भ्रान्तिच्छिद्यै जगति मुनयसत्तत्त्वसत्सप्तमङ्गी-

सङ्ख्याव्याख्यानचन्द्रक्षण इव स जिनः श्रागनिष्टं पिन्दु ॥४॥

भक्तिप्राभाग्नमामरविसर्गिरः श्रेणिचञ्चत्किरीट-

स्पष्टोच्चैः कोटिकापोऽन्वलचञ्चनखादर्शसङ्क्रान्तकायम् ।

सेवासज्जं यदग्रे त्रिजगदपि विद्यायुगसंसारशत्रु-

त्रासानिर्भातिदेवाश्रितमिव स विमुर्व्यस्यतु व्यापदं वः ॥५॥

उन्मीललीलमुद्यल्ललितमुदियदस्तोकविन्बोकनुच्चैः

साचिप्राञ्चकटाक्षच्छटमधिकमवद्विभ्रमारेचितभ्रु ।

स्वःखैणं नाक्षिपद्यं स्मरपरिचिदिति व्यक्तशृङ्गारभावं

भग्याधिव्याधिवन्धं हरतु स भगवान् भगनकन्दर्पदर्पः ॥६॥

दैव्यादन्योन्यगृह्यानुकृतपरतया त्रासतो हासतो वा

देव ! प्राहुर्नमस्ते इति पद्मपि ये केऽपि तेऽपि क्रमेण ।

स्वःक्रान्तोन्मुक्तमुक्तावलिललितकटाक्षच्छटालस्यलस्या

मङ्क्षु स्युर्मोक्षलक्ष्मीकुचकलशतटीतारहारप्रकाशः ॥७॥

स्फूर्जन्मोहप्ररोहच्छिदुरपरशुना सद्य उदामघाम्ना

नाम्नाम्नातेन यस्य त्रिजगति निखिलोपद्रवा विद्रवन्ति ।

नन्वाद् वन्दारुवृन्दारकनिकरनमन्मस्तकस्तोमशस्त-

श्रस्तास्तोकप्रसूनस्तवकितंचरणोपान्तपार्श्वः स पार्श्वः ॥ ८ ॥

दृश्य विमुग्धमतिना जिनवल्लभेन ।
 ये स्पष्टमष्टकमद समुद पठन्ति ।
 भूयोऽनुभूय भवसम्भवसम्पदं ते ।
 मुक्त्यङ्गनास्तनतटे सततं छठन्ति ॥ ९ ॥

[८०]

श्रीअभयदेवसूरिविरचितं
 श्रीमहावीरस्तोत्रम् ।

जइज्जा समणो भयव महावीर जिणुत्तमे ।
 लोग्गनाथे सयबुद्धे लोग्गतिअधिबोहिण्ण ॥ १ ॥
 वच्छर दिण्णदाणोहे संपूरियज्जणासण्ण ।
 नाणत्तयसमाउत्ते पुत्ते सिद्धात्थराइणो ॥ २ ॥
 चिच्चा रज्ज च रिट्ठ च पुर अतेउर तहा ।
 निक्खमिच्चा अगाराओ पव्वइए अणगारिय ॥ ३ ॥
 परीसहाण नो भीए भेरवाण खमाखमे ।
 पच्चहा समिए गुत्ते बभयारी अकिंचणे ॥ ४ ॥
 निम्ममे निरहंकारे अक्रोहे माणवज्जिए ।
 अमाए लोभनिम्मुक्को पसते छिन्नवधणे ॥ ५ ॥
 पुक्खर व अल्लेवे च संखो इव निरज्जणे ।
 जीवे वा अण्णडिग्घाए गयणं व निरासण्ण ॥ ६ ॥

वाय्वा अपडिवद्धे कुम्भो वा गुत्तइंदिए ।
 विष्णुमुको विहगुव्व स्वगिसिंगव्व एगगे ॥ ७ ॥
 भारंडे वाऽपमत्ते य चसहेवा जायथामए ।
 कुंजरो इव सौंडीरे सिंहो वा दुद्धरिस्सए ॥ ८ ॥
 सागरो इव गंभीरे चंदो वा सोमलेसए ।
 सूर्गे वा टित्ततेउल्ले हेमं वा जायख्वए ॥ ९ ॥
 सव्वसहे धरित्ति व्व सायरिंदु व्व सच्छहे ।
 सुट्टु हुअहुआसव्व जलमाणे य तेयसा ॥ १० ॥
 वासी चंदणकप्पे य समाणे लेट्टुकंचणे ।
 समे पूयावमाणेसु समे मुक्खे भवे तहा ॥ ११ ॥
 नाणेणं दंसणेणं च चरित्तेणमणुत्तरे ।
 आलएणं विहारेणं महवेणजवेण य ॥ १२ ॥
 लाववेणं च खंतीए गुत्तीमुत्ती अणुत्तर ।
 संजमेण तवेणं च संवरेणमणुत्तरे ॥ १३ ॥
 अणेगगुणमयाइण्णे धम्मसुक्काण ज्ञायए ।
 खाइक्खएण संजाए अणतवरकेवली ॥ १४ ॥
 वीयराए य निर्गंथे सव्वन्नू सव्वदंसणे ।
 देविंदटाणविदेहिं निव्वत्तियमहामहे ॥ १५ ॥
 सव्वभासाणुगाए य भासाए सव्वसंसए ।
 जुगव सव्वजीवाणं छिंदित्तं भित्तगोयेरे ॥ १६ ॥
 हिए सुहे अ निस्सेसकारए याव्वपाणिणं ।
 महव्वयाणि पचेव पण्णवित्ता सभावणे ॥ १७ ॥

संसारसाथरे बुद्धजंतुसंताणतारण ।
 जाणव्व देसियं तित्थं संपत्ते पंचमिं गइं ॥ १८ ॥
 सेसिवेआथले मिच्चे अरुये अयरामरे ।
 कम्मप्पवंचनिम्मुक्के जण वीरे जण जिणे ॥ १९ ॥
 से जिणे वद्धमाणे अ महावीरे महायत्ते ।
 असंखदुक्खस्विण्णाणं अम्हाणं देउ निव्वुइ ॥ २० ॥
 इअ परमपमोआ संयुओ वीरनाहो
 परमपसमदाणा देउ तुल्लत्तणं मे ।
 अस्समसुद्धुइसुं सग्गसिद्धीभवेसुं
 कगयकयवरेसुं सत्तुमित्तेसु घा वि ॥ २१ ॥
 पयडीव सह पहाणं ।
 सीसेहिं जिणेसराण सुगुरुणं
 वीरजिणथयं एवं
 पढउ कथं अभयसूरिहिं ॥ २२ ॥

[८१]

श्रीजिनदत्तसूरिविरचितं
 श्रीअजितशान्तिजिनस्तवनम् ।

शक्रः सहस्रनयनोऽपि गुणावसानं

द्रष्टुं क्षमोऽस्ति न ययोर्जगदेकपत्न्योः

यान्वस्पतिप्रभृतयोऽपि ययोरशेषान्

वक्तुं गुणानिह नहि प्रमविष्णवः स्युः ॥ १ ॥

स्तोतुं तयोर्जडमतिः किमहं क्षमोऽरिम

निर्मेरनिर्मलगुणानसमानशेषान् ।

त्वत्पादकम्पितफलप्रदपादप्राप्तेः

पूर्वं प्रसूनामिति भाविफलं तदग्रे ॥ २ ॥

अजितमजितं रागेणागःप्रणागनपण्डितं

स्फुटमनिकटीभूतः श्रीणां स यो न विनोति तम् ।

सुरजनबन्धूनेत्रानन्दक्षणक्षणदाकरं

करणवशगो न त्वं नान्यं प्रवेत्ति स मूढधीः ॥३॥

विनमदमरराजीमौलिमालाग्रभाग-

प्रवरमरकतालीभृङ्गसंसर्गजोभि ।

यदमलपदपद्माद्वन्द्वमद्वन्द्वबन्धं

प्रतिदिनमनवयं मौलिनाऽहं बहामि ॥ ४ ॥

जिनवरमजितं करोमि भक्त्या

कृतकृतिविनुतिं कृपाकृपाणी ।

कृतकुमतभिदं हृदन्तराले

नयविनययुतोऽहमेव देवम् ॥ ५ ॥

चन्दे शान्तिं दत्तविश्वैकशान्तिं

भ्रान्तं भूयस्तैर्न यैराश्रितोऽसौ ।

संसारेऽस्मिन् दुर्निवारान्तरारि-

च्छेदच्छेकं मूर्तिमत्कल्पवृक्षम् ॥ ६ ॥

कासधासाङ्गहासादगननखमुखाक्षिष्यग्रन्थिगोपा—

तीसारहेम्मापित्तञ्चरपदनकटीकण्ठविद्याग्रहाश्च ।

ज्वालावालेयद्वताश्रवणजठरजाऽपानकुष्टाङ्गदाहा—

न स्युस्तस्यामया योऽजितमतिविनयान्नोति शान्तिं च भक्त्या ॥७॥

तृणोष्णे न पयो न मारिरपि न द्वीपी न दन्तो च नो

सिंहो न च्चलनो न पन्नगमया भीतिर्न भूतास्तु न ।

शाकिन्यो न विनायका न तु विष नारातयो नाजयो

न क्षेत्राधिपगोत्रपाः प्रतिभयं कुर्वन्ति तोस्तौति य ॥८॥

यजन्मस्नात्रकृत्यक्षणमिलदमरश्रेणिराजै सहर्षं

कुम्भै सच्छातकुम्भैरमृतधृतपय पूरपूर्णैरपूर्णम् ।

स्वर्णाद्रौ कर्मसुद्राभिदभिमतपदप्राप्तुमेयासकामैः

स्नात्रं चित्र पयित्र निजनिजपरिपत्सङ्गतैः सन्ध्यायि ॥९॥

स्नात्रं विधाय विधिना सुवृत्तार्थतान

॥

स्वर्गाधिपायपदवी मुस्ता च नीताः ।

इत्थं प्रमोदभरनिर्भरभान्यमान—

गात्रा मुदा नवतुरिन्द्रगणाः सदारा ॥ १० ॥

शुचित्तमयगमुन्धस्थूलकालाम्बुदाली—

स्तनित्तमधरयन्तो ध्वानत किञ्चिदुच्चैः ।

मदमलिनकपोल्यलीनमत्तालिमाल—

द्विरदपतितुरङ्गकाणमेके च चक्रुः ॥ ११ ॥

उत्फुल्ललोचनलसत्पुलास्थलीला—

सरमेरसस्मरमुखप्रजिताञ्जभासः ।

पीनोन्नतस्तनमृरैर्विन्ताङ्गभागा—

श्वश्रद्धालित्रयदिराजिततुच्छमध्याः ॥ १२ ॥

त्रिदशपतिपुङ्गवो हावभावाङ्गभङ्ग—

प्रभवकिरणकेलीकौलिताशेषलेखाः ।

यदतिरुचिररूपं प्रेक्षणाक्षेपवत्यः

सद्गमाभिनयनृत्यं यत्पुरो हीत्यकार्पाः(र्षुः) ॥ १३ ॥

अमानबाधारहितं जिनाजित—

ममानबाधारहितो जनोऽजितः ।

विनत्य शान्तिं भवतीरराजितं

विनत्य शान्तिर्भवतीरराजितः ॥ १४ ॥

इत्युदाममकामकामितफलान्यादातुकामः शमी

सानन्दं पठति स्तवं शमशठोऽकुण्ठः सदा कर्मठः ।

या व्याजेन विनाऽनयोस्स जिनयोः पक्षादिपर्वस्वमुं

त्थर्लब्ध्या जिनदत्तनम्रजनता शर्मास्तकर्मा भवेत् ॥ १५ ॥

इति श्रीमदजितशान्तिजिमस्तवनम् ।

वाचनाचार्यधुर्यस्मर्यश्रीश्रीश्रीज्ञानविमलगणिप्रवराणां पं०

श्रीवल्लभगणिनाऽलेखि । आविर्भावशोदापठनार्थम् ।

। [८२]

श्रीधर्मसूरिप्रणीतं

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम् ।

फस्तूरीतिलकं भुव परिभवत्राणैककल्पद्रुमः

श्रेयःकन्दनचाम्बुदलजगतीवैदूर्यरत्नाङ्गदः ।

विप्राभोजमतङ्गज कुचलयोत्तंसः स्ववंगश्रिया

नैत्राणाममृताञ्जन विजयते श्रीपार्श्वनाथः प्रभु ॥ १ ॥

उत्सर्पन्नयमङ्गलैकनिलय । त्रैलोक्यदत्ताभय ।

प्रध्वस्तामय । विश्वविश्रुतदय । स्याद्वादविद्यालय ।।

उद्दामातिशय । प्रसिद्धसमय । प्रक्षीणकर्मोच्चय ।

प्रोन्मुक्तस्मय । मन्यकैरववनीचन्द्रोदय । त्व जय ॥ २ ॥

ये मूर्ति तव पश्यत शुभमयीं ते लोचने लोचने

या ते यत्किं गुणावलीं निरुपमा सा भारती भारती ।

या ते न्यस्तति पादयोर्वरदयो सा कन्धरा कन्धरा

यत्ते व्यायति नाथ । वृत्तमनघं तन्मानस मानसम् ॥ ३ ॥

किं स्नात्रैरलमङ्गरागविधिभिः कार्यं किमन्यर्चनैः

पर्याप्त स्तुतिभिः कृत प्रणतिभिः पूर्णं कलोद्गतीतिभि ।

वक्त्रेन्दौ तव चेच्चकोर्युवतिप्रीतिं दृशोर्विभ्रति

स्वान्त चेत्तव पादपङ्कजयुगे घटेऽलिलीलायितम् ॥ ४ ॥

कान्तिः कापि कपोलयोर्विमलयोः श्रीः कापि सौम्ये मुखे
 च्छाया कापि विशालयोर्नयनयोर्भा काऽपि कण्ठेऽनघे ।
 शोभा काऽप्युरसि स्थिरे सरलयोर्बाहोः किमप्यूर्जितं
 त्रैलोक्यैकशरण्ययोश्चरणयोस्ते देव ! किं ब्रूमहे ॥ ५ ॥
 किं पीयूषमयी किमुन्नतिमयी किं कल्पवल्लीमयी
 किं सौभाग्यमयी किमक्षरमयी किं विश्वमैत्रीमयी ।
 किं वात्सल्यमयी किमुत्सवमयी किं लब्धिलक्ष्मीमयी
 दृष्ट्वेत्थं विमृशन्ति ते युक्तितनो मूर्तिं जगत्पावनीम् ॥ ६ ॥
 स्वामिन् ! दुर्जयमोहराजविजयप्राविण्यभाजस्तव
 स्तोत्रं किं कमठोरुदर्पवलने श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो ! ।
 तिग्मांशोर्यदि वा स्फुरदग्रहमहःसन्दोहरोहद्रुहः
 खद्योतद्युतिसंघतिश्रुतिपदे वर्तेत किं कोचिदः ॥ ७ ॥
 सश्रीफान् तव वक्त्रदुग्धजलधेरुद्भूतमत्यद्भुतं
 मोहोच्छेदकतत्त्वसप्तकवचः पीयूषमित्यादृतः ।
 विश्वेभ्यः फणभृद्भिः फणिमणिव्याजात् प्रफुल्लफणा-
 पात्रीभिः पृथुभिर्विभाति परितः स्वामिन् ! प्रयच्छन्निव ॥ ८ ॥
 किं मन्त्रैर्मणिभिः किमौषधगणैः किं किं रसस्फातिभिः
 किं वा संवननैः किमञ्जनवरैः किं देवताराधनैः ।
 जन्तूनामिह पार्श्वनाथ इति चेन्नित्यं मनोमन्दिरे
 कल्याणी चतुरक्षरा निवसति श्रीसिद्धविद्याऽद्भुता ॥ ९ ॥
 भास्वन्तं परमेष्ठिनं स्मररिपुं बुद्धं जिनस्वामिनं
 क्षेत्रज्ञं पुरुषोत्तमं गणविभुं सौम्यं कलाशालिनम् ।

योगीन्द्रं विबुधाधिपं फणपतिं श्रीदं गिरामीश्वरं

ज्योतीरूपमनन्तमुत्तमधियस्त्वामेव संवेदते ॥ १० ॥

रूपादौ विषये विदन् विगुणतां त्व न्यायविद्यागुस्—

र्त्रेद्वाद्देतमुदाहरन्निह भवान् मीमांसकग्रामणीः ।

भावानां परिभावयन् क्षणिकतां बौद्धाधिपस्त्वं विदं—

स्त्वं कर्मप्रकृतीः पृथक् पुरुषतः कैवल्यमाशिश्रयः ॥ ११ ॥

त्व कारुण्यनिधिस्त्वमेव जनकस्त्वं बान्धवस्त्व विभु—

स्त्व आस्ता त्वमचिन्त्यचिन्तितमणिस्त्वं देवता त्वं गुरुः ।

त्व प्रत्यूहनियारकस्त्वमगदङ्कारस्त्वमालम्बनं

तत् किं दुःस्थमुपेक्षसे जिनपते ! श्रन्नालुमेनं जनम् ॥ १२ ॥

शिष्यस्ते तव सेवकस्तव विभो ! प्रेप्यो मुजिष्यस्तव

द्वा.स्थस्ते तव मागधस्तव शिशुस्ते देव ! सौत्नातिकः ।

पत्तिः पार्श्वजिनेन ! ते नुत(ननु) तवायत्तोऽस्मि मामादिश

स्वामिन् ! किं करवाणि पाणियुगलीमायो-न्य विज्ञापये ॥ १३ ॥

स्वःश्रीरिच्छति चक्रवर्तिकमलाम्ब्येति स्थितिः सेवते

कीर्तिः श्लिष्यति संस्तुते सुभगतापीशाति नीरोगता ।

नित्यं दान्छति खेचरत्वपदवी तीर्थेऽलक्ष्मीरपि

त्वत्पादाञ्जरनःपवित्रिततनुः सप्रश्रयं वीक्षते ॥ १४ ॥

नो कीर्तिं त्रिदिवाधिपत्यमपि नो नो चक्रवर्तिश्रियं

सौन्दर्यं न तु पाटवं न विभवं नो विष्टपप्राप्तवम् ।

नो सर्वौषधिमुख्यलब्धिनिवहं नो मुक्तिमभ्यर्थये

किं तु त्वचरणारविन्दयुगले मर्तिं जिन ! स्प्रेयसीम् ॥ १५ ॥

इत्थं भूमिमृदश्चसेनतनय ! श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो ! ।

श्रीवात्मात्मज ! सुप्रवर्तितनय ! श्रीधर्मसूरिस्तुत ! ।

ये कुर्वन्ति तव स्तवं नवनवं प्रीत्युल्लसन्मानसा-

स्तेभ्यस्त्वं नतवत्सलो निजपदं दद्याखिलोक्तीविभो ! ॥१६॥

[८३]

श्रीजिनपतिसूरिप्रणीतं

यमकमयं

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

श्रीनाभेय ! जिनेज ! त्वं नन्दायतशितांशुकः ।

यथा कुमुद्वतीनेता नन्दायतगितांशुकः ॥ १ ॥

उपाध्यमजितं भक्त्या कं दधानमनेकपम् ।

प्रणतोद्बोधितज्ञानकन्दधानमनेकपम् ॥ २ ॥

श्रीसम्भव ! प्रपन्ना ये समयं ते सदादरात् ।

ते संसारवनान्मुक्तिं समयन्ते सदा दरात् ॥ ३ ॥

येऽभिनन्दन ! ते तीर्थराज ! पादसभाजनाः ।

विलसन्ति चिरं तेऽत्र राजपादसभाजनाः ॥ ४ ॥

पूजिताङ्घ्रिद्वयो मुक्त्यै कान्ता राजीवमालया ।

सुमते ! तव ह्नाहःकान्तारा जीवमालया ॥ ५ ॥

पद्मप्रभः सुदृष्टीनां भूरिशोभातपोदयः ।

हन्त्यात् तमांसि पूषेव भूरिशो भातपोदयः ॥ ६ ॥

सुपार्श्व ! त्वच्छ्रुतं श्रुत्वा दर्पकोपकमानकम् ।

मुञ्चन्ति जन्तवः शान्तदर्पकोपकमानलम् ॥ ७ ॥

भवांश्चन्द्रप्रमेन्द्रेण यैरभाजि समुन्नतः ।

तैः कर्मपादपः प्राप्तायैरभाजि समुन्नतः ॥ ८ ॥

सुविधे ! त्वद्विधिं प्राप्य प्रनाथन्यसमाहिताः ।

ये ते श्रेयःश्रियं श्रुतप्रमाद्यन्ति समाहिताः ॥ ९ ॥

सेवन्ते शीतल ! त्वां ये देव ! सम्पन्नकेवलम् ।

अपि मुक्तिर्भवेत् तेषां देवसम्पन्न केवलम् ॥ १० ॥

श्रीश्रेयांस ! तनूभाजां परमोक्षगतिर्मवान् ।

अनन्तान् हन्वविश्रान्त परमोक्षगतिर्मवान् ॥ ११ ॥

वासुपूज्य ! नवस्वर्णनीरजारूढसत्कमः ।

हर त्वं विहरन्मोहं नीरजा रूढसत्कमः ॥ १२ ॥

विमल ! त्वां प्रति स्वं ये रञ्जयन्ति मनो भवम् ।

अपि दुर्जयमुच्चैस्तेऽरं जयन्ति मनोभवम् ॥ १३ ॥

जग्मिवांसमनन्त ! त्वां नमस्यन्ति महापदम् ।

ये ते विद्यत्रयीलक्ष्मीनमस्यन्ति महापदम् ॥ १४ ॥

नाश्रितस्तव सिद्धान्तो येनावीतनयस्ततः ।

वरं धर्माजिनधर्मा ये नावीतनयस्ततः ॥ १५ ॥

श्रीशान्ते ! देहिनां देहि सारङ्गविदधधृतिम् ।

शर्मकर्मततेरङ्कुसारङ्ग ! विदधध धृतिम् ॥ १६ ॥

कुन्थुनाथः सुपन्यानं विधुतारो वृषाद्यतः ।

पुंसा तन्यात् पिनाकीय विधुतारो वृषाद्यतः ॥ १७ ॥

येन त्व नाश्रितः कर्मवर्णैश्चानरोपमः ।

सोऽग्नाथः कुधीर्मन्यावनवैश्चानरोपमः ॥ १८ ॥

नाट्प्रिषन्नस्तुतः सिद्धिप्रतिपन्नसदारुणः ।

येन ते मिषते मल्ले ! प्रतिपन्नसदाणः ॥ १९ ॥

श्रीमुव्रतजिनाधीनमक्षमालोपशोभितम् ।

विरश्चिमिष सेवच्यमक्षमालोपशोभितम् ॥ २० ॥

देव्योऽपि तद्गुणोद्गानासहा मन्दरसानुगाः ।

गार्यान्ति त्वां नमे ! भक्त्या सहामन्दरसानुगाः ॥ २१ ॥

तृष्णातापा त्वया वर्ष गमिता दानवारिणा ।

श्रीनेमे ! जिन ! ताराध्यगमितादानवारिणा ॥ २२ ॥

पार्श्व ! देव्यः सदावल्लसमहाहारतरङ्गिताः ।

नाटयन्ति चरित्रं ते महाहारतरङ्गिताः ॥ २३ ॥

बीरो जिनपतिः पातु तन्वानः काञ्चनश्रियम्

विभ्रन्नन्नेषु निःसीर्मा तन्वा नः काञ्चन श्रियम् ॥ २४ ॥

गर्भजन्मव्रतज्ञानश्रेयःकल्याणकेष्वयम् ।

जिनश्चिनोतु भव्यानां श्रेयः कल्याणकेष्वयम् ॥ २५ ॥

भूत्यै भवन्तु जन्तूनां सत्पक्षाहितमानसाः ।

*हंसा इव जिनोत्तंसाः सत्पक्षाहितमानसाः ॥ २६ ॥

श्रयच्य आसनं जैनं प्रौढपाठीनधीवरम् ।

बोढारमिव गङ्गायाः प्रौढपाठीनधीवरम् ॥ २७ ॥

डिम्बमम्बा द्वियादुद्यत्कलकण्ठीरवासिता ।

सिद्धबुद्धासिता कीर्त्या कलकण्ठीरवासिता ॥ २८ ॥

स्तवस्तव जिनैकोऽपि तनोति मुरसम्पदम् ।

पुंसां नाथ ! प्रतिक्षिप्तातनोऽतिसुरसं पदम् ॥ २९ ॥

वासवस्तुतपदो महामहा भक्तदत्तविलसं (यं) महापदः ।

वागपोहिततमस्तमा जिनस्वामिनो विदधतां सुखधियम् ॥ ३० ॥

इति श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तुतयः । कृतिरिय जिनपतिसूरीणाम् ॥

[८४]

श्रीदेवेन्द्रसूरिमणीतं

श्रीयुगादिजिनस्तवनम् ।

जय देवाधिदेवाऽऽधिब्याधिवैधुर्यनाशन ! ।

सर्वदा सर्वदारिद्र्यमुद्राविद्रावणक्षम ! ॥ १ ॥

अगण्यपुण्यकारुण्यपण्यापण ! वृषध्वज ! ।

जय सन्देहसन्दोहशैलदम्भोलिसन्निभः ॥ २ ॥

स्फुरत्कपायसन्तापसन्तापशमनामृत ! ।

जय संसारकान्तारदावपावरूपावन ! ॥ ३ ॥

सदा सदागमाम्भोजविवोधनदिनप्रभो ! ।

नत्वा न त्वा मवे भावि भाविनः पतनं खलु ॥ ४ ॥

ये देवदेव ! गम्भीरनामे ! नाभेय ! मूरिभिः ।

त्वद्गुणैः स्वं नियच्छन्ति ते मुक्ताः स्युर्मेहाद्भुतम् ॥ ५ ॥

देव । त्वन्नाममन्मन्त्रो येषां चित्ते चकास्ति न ।

गौहमर्पविषे तेषां कथं यातुं दायं क्षणात् ? ॥ ६ ॥

परितृणन्ति ये निरयं त्वदीयं षट्पङ्कजम् ।

तेषां तीर्थेभ्यग्यादिषदवी न दवीयमी ॥ ७ ॥

नमः मद्दर्शनज्ञानवीर्यानिन्दमयाय ते ।

अगन्तवन्तुमन्तानत्राणप्रवणचेतसे ॥ ८ ॥

एवं युगादितीर्थेण ये स्तुवन्ति सदा नराः ।

क्षेपेन्द्रघृन्दवन्द्याम्ते प्राप्नुयन्ति महोदयम् ॥ ९ ॥

[८५]

श्रीजिनेश्वरमूरिप्रणीतं

यमकाङ्क्षितं

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवनम् ।

ऋषभनाथ ! भनाथनिभानन ! प्रसृतमोहतमोहननक्षम ! ।

दिशं सुवर्णसवर्णसुवर्णरुक् परमकाममकामवि णेरुक् ॥ १ ॥

सुरुचिरं रुचिरं रुचिरक्षितैर्वरमुरैरमुरैश्च यदचित्तम् ।

अजितदेव ! तदेव तव क्रमद्वयमपीशमधीशमनस्तवै ॥ २ ॥

सुमनसं भवसम्भवसम्भवत्सुमहसं महसंहतिकारणम् ।

स्तुतं जितारिजितारिचतुर्पाङ्गजं सुमहितं महितं जिनसम्भवम् ॥ ३ ॥

त्वमभिनन्दन ! नन्दन ! संवरक्षितिमृतोऽतिमृतोऽतमसंवर ! ।

वितरं मङ्गलमङ्गलसञ्जम ! प्लवगलक्षण ! लक्षणशोभितम् ॥ ४ ॥

सुरिप्रणीतम्] चतुर्विंशतिजिनस्त्वनम् (२११)

मुजिनपञ्चम । पञ्चमरागजिन्मधुरनिःस्वन । निःस्वनरार्थवृत् ।
इन ! नमो न न मोहमपास्यते वसुमते सुमते ! सुमतेऽत्र ते ॥५॥
अरुणसुप्रभसुप्रभ ! सुप्रभो ! सुवि नतामर ! तामरसाङ्गमृत् ! ।
धरधराधिपनन्दन ! नन्दनरतनु सुखानि सुखानिरसि श्रियः ॥६॥
शिवसुपार्श्वसुपार्श्व ! तमरतमरतपनकल्प न कल्पविलह्नन ।
कनककेतकविग्रह ! विग्रहच्छिदुर ! मेदुरमेधय मे सुखम् ॥७॥
अपरिदेवन ! देव ! नदे वनस्फुरदपस्मरपस्मर सेवन ।
किरत मोहतमोह गशिप्रभस्मिततुपास्तुपातकरप्रभः ॥८॥
अनवमं नयमं नयमङ्गलं विदधतं दधतं च रुचिं शुचिम् ।
जिनमिह स्मरत स्मरतक्षणं सुविधिमार तमारततक्षणम् ॥९॥
दृढरथाङ्गज ! नन्दजनं दरप्रशमनं शमनं शमनस्तम ।
दशमतीर्थप ! रागपरागतगमव शीतल ! शीतल्ले शमम् ॥१०॥
देव । श्रीमद्विष्णुविष्णुप्रभूतः कामं कामं ध्वंसमानः समानः ।
धर्मं दद्याद् धाम धामत्रजस्य श्रीश्रेयांसः श्रीसनाथः सनाथः ॥११॥
विद्यां दद्यादप्रमादप्रमादहृतव्याधिक्षप्रसादप्रसाद ! ।
शोणाश्मश्रीसप्रभाव प्रभावस्तीर्थस्वामी वासुपूज्यः सुपूज्यः ॥१२॥
त्वममदा मम दारितसज्जमन्त्रभवलक्षवलक्षवलक्षमः ।
शिवरमां चरमां कृतवर्मभूः (?) नय विमो ! विमलो विमलोज्ज्वलाम् १३
अमदनं मदनप्रसुरासुरवजनविभ्रमविभ्रमविभ्रमाम् ।
जिनमनन्तमनन्तमनन्तकप्रभुमनन्तमनङ्गजमार्चितः ॥१४॥
कुलिशविद्रुममन्दममन्दिरं पिदधतं दधतं महिमोद्भुतम् ।
महत धर्ममधर्ममतच्छिदं गुरुमहोदमहोदमभूषितम् ॥१५॥

भदनशासनशासनशासनः × × × ×

सुपमधीश्वर शान्तिरगान्तिहृद् रचयतादचिरादचिरासुतः ॥१६॥

रुचिरजातिरजातिमृतिक्षितिः क्षममनाममनाममनागपि ।

विवुधवन्धुरबन्धुरसौ रजः किरतु कुन्धुरमन्तुरमं तुद (तु !) ॥१७॥

प्रवररोचिररोचिररोचितप्रवरमोक्षरमोक्षतकेवलः ।

विसमदः समदः समदः परं नतिमतोऽतिमतो नयतु प्रमुः ॥१८॥

वरतमालतमालदलप्रभासततमा नतमानबदानवा ।

हरतु महिरमारमारजल्लिजगतः शरणं शरणं श्रियः ॥१९॥

निविडमञ्जनमञ्जनसप्रभ । क्षपदमोक्षदमोक्षदयामृतैः ।

सुसुनिसुव्रत ! सुव्रतसज्जनाम्बुजसुमित्रसुमित्र ! सुमित्रभूः ॥२०॥

अकलिलः कलिलक्षविलक्षणः सकलमुत्पलमुत्पललक्षणः ।

गवि पदं विषदं विषदन्तकृन्नमिरमन्दरमं ददतां जिनः ॥२१॥

सुकचिराजिविराजितसंसदा श्रुतमसन्तमसन्तमसं तदा ।

अशिवदं शिवदं शिवाङ्गजं महत वै हतवैरवृपाङ्गजम् ॥२२॥

कलिकुमार्गकुमार्गनिर्गल—द्विपरिपो ! ऽपरिपो ! परिपोपक ! ।

सुमहसोमहसोज्झित । पार्श्व ! मां त्वमय विस्मय ! विस्मयकृद्वचः २३

भृशमदभ्रगदभ्रमदभ्रमप्रथमनः सुमनःसुमनः स्तुतः ।

असुमतः सुमतः सुमतोऽवदातपरगः परगधरमो जिनः ॥२४॥

सुमहितानि हितानि वितन्वतां जिनपतेरमृतेरमृतेरेशितुः ।

च्युतिजनिप्रतकेवलकेवलप्रमदमोक्षदमोक्षमहांसि नः ॥२५॥

अवतु सज्जनसज्जनयप्रदरिथरतरा गतरागरिपुर्जिनाः ।

प्रभवतो भवतो भवतोऽवतो तमतरो गतरो गतरोदकृत् ॥२६॥

उकर यो व्रते दत्तविद्रावणं सर्वदा सर्वदारिद्र्यविद्रावणम् ।
 तं महामो महामोहसंवासकं त्रासकं विद्विषां पार्श्वमत्रासकम् ॥४॥
 शर्मदं कर्मदन्तीन्द्रपञ्चाननं स्तौमि राकाशशाङ्काजैत्राननम् ।
 श्रीजिनं श्रीजिनं नादिनां वादिनां शुद्धबुद्ध्या सुराचार्यसंवादिनाम् ॥५॥
 सारवक्षस्तटं रत्नराजिस्फुटं सद्गुणैरुद्भटं तेजसाऽत्युत्कटम् ।
 कीर्त्तिभाजं नमामो नमामोदकं तीर्थराजं स्मराम स्मराम प्रभुम् ॥६॥
 नागराजध्वजं प्रहृष्टाव्रजं देहिनां दर्शितप्राप्तमुक्तिव्रजम् ।
 सश्रयामो जिन सन्मतं सन्मतं श्रचश्वसेनस्य वाऽऽनन्दनं नन्दनम् ॥७॥
 मोहन मोहनद्या बहं भिन्दते दर्पकन्दर्पकन्दं समुच्छिन्नते ।
 साध्वसं साध्वसं तोषव शोषव विघ्नते विघ्नतेस्त्वा नमस्तीर्थराद् ॥८॥
 जीवराजीवराजीवराहस्करो पुष्पकोदण्डकोदण्डनिर्जित्वरः ।
 धूततीर्थाधितीर्थाधिनाथः सुखं रात्वसौ भाग्यसौभाग्यवृद्धिप्रदः ॥९॥
 भीमदं भीमदं संहरन्त नृणां सत्कर्म सत्कर्म विक्रम विश्रतम् ।
 सूरस सूरसङ्गागतेजःपद शुभ्रमाः शुभ्रमा कीर्त्तिमर्चं जिनम् ॥१०॥
 यो विजिग्ये तपःकामठं कामठं दुर्गतिद्वारसम्पातकम्पातकम् ।
 त नमामो मुनीपावन पावनं तीर्थप क्रोधविध्यापनं ध्यापनम् ॥११॥
 जगद्भावलक्षं बलक्षं यगोमिः प्रभारागिधारांगिधासं जिताशम् ।
 सुधामाङ्गमव्याधिमाधिच्छिदं नमामोऽनमामोदमौशं दमौशम् ॥१२॥
 वरीय समाधि समाधिप्रमोषखिलोर्कामहोदो महोदोपशोष ।
 नमद्युक्षमेवक्षमेश. स पार्श्वस्तनोतु प्रमोदं प्रमोदश्चित नः ॥१३॥
 शमीशः शमीश. कुबोधान्यकान्ते महीयोमहीयो भृशं व्यातनोतु ।
 समेऽतः समेत. त्रिया ऋषकूपप्रपातात् प्रपातात् प्रभु. पार्श्वनाथ. ॥१४॥

मलानामलानाय बोभूयमानः शमानाशमानाय मालोयमानः ।

घनानां घनानां रुचिं प्रास्यमानः स्वकान्त्या स्वकान्त्या

नितोऽव्याब्जिनो माम् ॥१५॥

सुखाने । सुखानेकधाम्नां कधाम्नां भवाने भवानेतृकोऽपि च्छिदेऽर्हन् ।

प्रमाद प्रमादक्षयाय क्षयाय व्रजस्य व्रजस्य प्रधानस्य लब्ध्वै ॥१६॥

क्षमाद क्षमादस्वपादप्रसादभ्रमादभ्रमादप्रणाश प्रणादम् ।

महाना महानागदंकार ! सार ! प्रभो ! मे प्रभोमे दिश त्वं जिनेन्द्र ॥१७॥

मनोभूषणं भूषणं विश्वविश्वे महःपूषणं पूषणं मोहवृत्ते ।

समध्यासितं ध्यासितं नम्रदेवं रमाराजितं राजितं नौमि देवम् ॥१८॥

पुसन्मौलिसन्मौलिगृष्टाङ्घ्रिपवाः सुकल्याणकल्याणसिंहासनस्थः ।

समाधानमाधानदक्षो मतक्षो रमा रातु मारातुस्त्वच्छिदेऽर्हन् ॥१९॥

योगतो योगतो निवृत्तिं निवृत्तिं नीरतो नीरतोपप्रदस्तीर्थपः ।

साधितः साधितन्याधिनाशोऽवतादानतो दानतोशान्धिभिर्वै बुधैः ॥२०॥

इति जिनेश्वरसूरिनुतो गुणै-

रमलसत्कम ! देहि शिवालयम् ।

त्वमिह पार्थ ! कृतप्रणतप्रभा

रम ! लसत्कम ! देहि शिवालयम् ॥२१॥

[८७]

श्रीजिनप्रमसूरिप्रणीतः

श्रीचतुर्विंशतिजिनस्तवः ।

(श्लेषमयः)

यं सततमक्षमालोपशोभितं सेवतेऽमरालीशः ।

कमलासनः स्वयम्भूः स श्रीमान्नाभिमूर्जयति ॥ १ ॥

अहितासननिष्णातः पुरुषोत्तमसंश्रितः ।

विनतानन्दनो विश्वविनेताऽवतु वो जिनः ॥ २ ॥

श्रीजयचन्द्रसूरिकृता

अथचूरिः ।

कमलासनो, सनोति-ददाति । 'पण्यी दाने' इत्यारय । इन्द्रः ।
सर्वातिशयसूचनी प्रथमार्यापक्षे स्वयम्भूः-महत्ता । कमलासन यस्य स
तया । हसः । सेवते इति सण्टङ्कः ॥ १ ॥

हिंसादिप्ररूपणपराणां परेषां शाक्य-साङ्ख्य-आक्षेपपादादीनां
अहितानां असने-निराकरणे निष्णातः-निपुणः । विनतानां-प्रणतानां
आनन्दन-मोदकः । विश्वं विनयति-शास्त्रीत्येवशीलो विश्वविनेता ।
पक्षे 'महिना-सर्पाणां तासने-क्षयनयेन दक्षः । पुरुषोत्तम-विष्णु
संभितः । विनता-सुपर्णा तस्या नन्दनो-गरुड इत्यर्थः । विश्वेषां
सर्वेषां पीनां-पक्षिणां नेता-प्रभुः ॥ २ ॥

श्रीमान् कैरवचन्द्रविलोचनो गारुडच्छविवर्धनः ।

शम्भवजिनोऽस्त्वहीनस्थितिमाक् तादर्थ्यध्वजः प्रीत्यै ॥ ३ ॥

मुदेऽभिनन्दनः स्ताद् वः सुमद्राभोगमाजनम् ।

सद्धर्मसंयुगरतो भवजैत्रः कपध्वजः ॥ ४ ॥

हर्षितकोकविनिवहस्तुत्योदयजनयितः कृतान्तस्य ।

श्रीसुमते ! जीयाश्चिरमिन । त्वमुच्चैरुपाहन्तः ! ॥ ५ ॥

अचचूरिः ।

कैरवचन्द्रपुरे विलोचने-नयने यस्य स तथा सुवर्गच्छविशरीर ।
सर्मा स्थितिः-भाधारं चैत्यतह-प्रदक्षिणा-सङ्घप्रणामादिकां भजते
य स तथा । तादर्थ्य-अश्वः ध्वजो-लाम्छनं यस्य । पक्षे प्रियः पतिः ।
कैरवचन्द्रपुरी-चन्द्रसूर्यां विलोचने यस्य स तथा । शरकतकान्तिकाप ।
अहीनां इतः-शेषनागराजः तत्र स्थिति-स्थानं भजते य स तथा ।
तादर्थ्यो-गारुडो ध्वज-वाहन यस्य ॥ ३ ॥

शोभनानां-भद्राणां यः आभागः-विस्तारः तस्य भाजन-
भास्वपदम् । सन्तम्-शोभनम् । देशधिरतिरूप धर्मं सयुनक्ति इति
सद्धर्मसयुक् जनेषु इति गम्यते । अधिरमान रत्न-वन्द्यो यस्य स
तथा । वङ्गमुखादिखात् विद्यमानलोप ससारजेता । वानरलाम्छन ।
पक्षे सुमद्रा-अर्जुनभार्या तस्या यो भोगः-सेवन तस्य स्थानं तत्का-
रिखात् एव वक्तिः । सद्धर्मणा-प्रधानधनुषा ताण्डीयानिधानेन
सयुगे-सद्ग्रामे रतो-रतिमान् । हरजेता-किरातरूपधारिणः शम्भो
तेन रणे पराजितवान् अर्जुनः ॥ ४ ॥

हर्षिता-हर्षं प्रापिता कु-पृथ्वी येन स तथा । तस्यामन्त्रणम् ।
'राक्षसिद्धकृतेभ्योऽन्तः' (अभि का २ 'लो. १५६) इति
निघण्टुवचनात् । कृतान्तः-सिद्धान्तं तस्य हे जनायितः ।-निष्पादक !
पक्षे हर्षित कोकसशानां योनां-पक्षिणां निवहो येन । कृतान्तस्य-
यमस्य पितः ।-सूर्य । रात्रिविनाशक ! ॥ ५ ॥

पद्मप्रभः सौमनसं धर्मं विभ्रत् सदाशये ।

उमाविभूषितः पातु प्रद्युम्नः श्रीधराङ्गजः ॥ ६ ॥

विधुरविधिपणस्नेही पृथ्वीतनयः सुवर्णवर्णतनुः ।

भवतु सुपाश्र्वो भयदप्रतीपचर्यः श्रिये वक्रः ॥ ७ ॥

चन्द्रप्रभ ! श्वेतरुचे ! तावकी मूर्तिरस्यति ।

तापं प्रजाया विश्वस्थास्ततमादधती *शशम् ॥ ८ ॥

अचचूरिः

सुमनसां अय सौमनसः शुद्ध इति यावत् तं धर्मं सदाशये-
चित्ते धरन् । यक्षोऽलङ्कृतः । प्रकृष्ट शुम्भ-यल यस्य स तथा ।
श्रीधरः-प्रभोः पिता । पक्षे वौष्य चाप धरन् । सदा-निरन्तरम्-
शयं-करे हस्ते । उमाविभूषा-ईश्वरेण वपित-दग्धः । 'ऊपू दाहे'
इत्यस्मात् के । 'ऊपू रुजायाम्' इत्यस्मात् के ऊपितः । चन्द्रपः ।
विष्णुतनय श्रीनन्दनत्वात् ॥ ६ ॥

मन्देषु-विशिष्टमतिषु च स्नेही । तरुपाकारित्वात् भगवतः ।
पृथ्वी भगवतो माता । भयदानीं रोगादीनां प्रतीपा-प्रतिकूला चर्या-
विहारो यस्य स तथा । तरिमन् विहरति तेषामभावात् । पक्षे
चन्द्रसूर्यवृहस्पतीनां मित्रम् । ज्योतिःशास्त्रप्रसिद्धत्वात् । मङ्गलः ।
कुङ्कुमचर्णः । भयकारिणो घृता चर्या यस्य स तथा । वक्रगामित्वाद्
वक्रः ॥ ७ ॥

सितकान्ते ॥ निराकृताशाना । तन्वती शम् ।-सौव्यम् ।
पक्षे चन्द्रः ध्वस्तान्धकारा । शशं-लाम्बनं धरन्ती ॥ ८ ॥

* आदधती शशम् । पक्षे आदधती हे ईश ! शम् ।

नारीणां हृदि निवसत्यनिरुद्धगुरुप्रथोज्ज्वलशरीर ! ।

रामेय ! मकरकेतो ! सुविधे ! वृषभासनविदग्ध ! ॥ ९ ॥

जनतापापहृत्कुल्याश्चित्श्रीरमृतप्रदः ।

हरिस्तोमाभिनन्द्यो वः शीतलोऽन्याद् घनागमः ॥ १० ॥

अथचूरिः

अरीणाम्-भगवदाशालोपकारित्वात् मिथ्यादृष्टीनां हृदि निवास
न वितनोपि । अस्त्रलितप्रौढकोटं ! शुक्लवर्णत्वात् श्वेतकाय ! ।
रामाभगवन्माता तस्या अपत्यम् । ' ह्यापयूलः ' (सिद्ध ७ ६।१।
७०) इत्यनेन पृथगि रामेय ! । मकरलार्म्भन ! । पुण्यप्रकटननिपुण ! ।
एतान्यामन्प्रणपदानि । पक्षे स्त्रीणां चित्ते निवसंमि । अनिरुद्धो-
ऽनर्हसुतः । ' अनिरुद्ध सुतस्तस्य ' (' ' ' ')
ततस्तस्य गुरुः पितृत्वात् । ततो निरुद्धगुरुरिति प्रथा-कीर्तियस्य स
तथा । अथवा अनिरुद्धेन गुर्वी पृथा यस्येति तस्य सम्बोधनम् ।
उज्ज्वलः-शुभारो रस स शरीर यस्य स तथा मन्मथत्वात् ।
तस्य । श्रीनन्दनः । मकरध्वजः । वृषभासन-ईश्वरस्तेन विशेषेण
दग्धः ॥ ९ ॥

प्रजापापहारकः । कुलीनैः पूजितः-स्तुतः । । अष्टमहाप्राप्ति-
हायादिका श्रीर्यस्य स तथा । ' महानन्दोऽमृत सिद्धिः ' (अभि०
का. १, श्लो० ७४) इतिवचनात् अमृतप्रदः-सिद्धिद । इन्द्रसमूहस्य
पूज्यः । घनः परतीर्थैः छेतुमशक्यत्वात् । निबिडः आगमः-समयो
यस्य स तथा । पक्षे लोकतापविनाशकः । कुल्यासु-नदीषु अञ्जिता
समवया बदकरूपा श्रीर्यस्य । कुल्याभिः अञ्जिता-अङ्गीकारतः
रुजितः श्रीर्यस्येति न त तथा । नोदयत् न नृपुञ्जनसृष्टिर्गणैः
वर्षाकालः ॥ १० ॥

प्रीयाद् वः काञ्चनरुचिराजीवाध्यासिनी नलिनहस्ता ।

विष्णुं प्रमोदयन्ती श्रीश्रेयांसस्य सा भूर्तिः ॥ ११ ॥

तिरस्कुर्वन् कायकान्त्या मिन्दूरं महिषध्वजः ।

समवर्ती वासुपूज्यः सूर्यान्दी सुस्वाय वः ॥ १२ ॥

विमलः सौम्योऽङ्गं मे भोगासक्तः स हेल्या हन्यात् ।

हरितालसमानरुचिर्यः श्यामापतिमतोपयत ॥ १३ ॥

अवचूरिः ।

सुवर्गवर्णा । जीवानां आधि मनोव्यथा अस्यति इति-क्षिपतीत्ये-
वञ्जीला या सा तथा । कमलं हस्ते लक्षणत्वेन यस्याः सा । तथा विष्णु
भगवत्पितर मन्दयन्ती । प्रसिद्धा । काञ्चनकान्तिकमलोपवेशिका ।
कमलकामलकरा नारायण श्रीः ॥ ११ ॥

अतिशायिरणकान्तिवात् सिन्दूरमधःकुर्वन् इत्यर्थः । महिषला-
भ्युतः । मध्यस्थः । सूरिणां-विदुषां आनन्दनशीलः । पक्षे मृदं असि-
तकान्तित्वेन अस्ति-कृपाण क्षिपत् । महिषबाहनो-यम सूर्यसुतत्वात्
सूर्यान्न्दनशीलः ॥ १२ ॥

अमीमः दुःख मम सांसारिकसौख्येष्वसक्तः । प्रसिद्धः । योगेन ।
हन्तु । हरितालेन पीतत्वेन समाना रुचिर्यस्य स तथा, सुवर्गकान्ति-
रित्यर्थः । श्यामाण्या भगवतो माता तस्याः पति-मर्ता श्रीकृतवर्मा
त निजपितरमित्यर्थः । पक्षे बुध-सोमस्यापत्यमिति व्युत्पत्तेः । परा-
भिधया निजभिधया सह-साक सौरव्यासक्त इत्यर्थः । हरिता नीला ।
आ-समन्तात् 'लस श्लेषे' इत्यस्मात् शाने लसमाना-लसनशीला
रुचिर्यस्य सः तथा । कोऽर्थः ? 'साहित्ये कालनीलयोरैक्यम्, इति-
कृत्वा श्यामाङ्ग इत्यर्थः । श्यामा-रात्रिस्तस्या पतिं चन्द्रमसम् तपु-
श्रत्वात् तदानन्दकारित्वे बुधस्य ॥ १३ ॥

वर्या जनुमुद्द्रूपः पातु वो धारयन् क्षमाम् ।

भूरिभोगविरोचिष्णुरनन्तो विष्णुना श्रितः ॥ १४ ॥

पाठान्तरे—

मञ्जुलाङ्गलसञ्छायश्चन्द्रगौरसुरादृतः ।

जीयादनन्तः श्रीज्येष्ठो भीमतालोपलक्षितः ॥ १५ ॥

अयचूरिः ।

प्रधानाम् । प्रशस्यः सुहृत् सुहृद्द्रूपः प्रशस्तार्थे रूपम् प्रत्ययः ।
ततः पद्योसमासः । क्षान्तिम् ॥ अनेकभोगविमुखः । इत्येव श्रितः ।
पक्षे—प्रधानाङ्गनसमानरूपः । ननु सिततरकान्तिरिवाम् शोपनागराजस्य
इदं विशापणमनुपपन्नम् । नैवम् । सितत्वेनाऽसितत्वेन च तस्य
द्विधापि शास्त्रे प्रसिद्धत्वात् । कथमेतद् ? इत्युच्यते 'स च इयामो-
ऽथवा शुक्लः सितपङ्कजलाञ्छनः' (अभि. का. ४, श्लो. ३७४) इति
नियण्टवचनप्रामाण्यात् इति । पृथिवीम् । अनेकफणविराजमानः । शेषा-
हिः नारायणेन श्रितः तत्पृष्ठपायिष्वात् तस्यैवमुक्तिः ॥ १४ ॥

मञ्जुला-मनोरमाऽङ्गस्य लसन्ती छाया-कान्तिर्यस्य । नन्वेतावता
मत्तयतः कान्तेः शोभनत्वमवगतम् सामाभ्येन । परं अर्हतां पञ्चवर्णसम्भ-
वेन च वर्णविशेषावगतिः । इत्याह 'चन्द्रगौर'-इति 'चन्द्रो स्वर्णकर्पूरो'
() इति वचनात् चन्द्रगौरः-कनककान्तिरित्यर्थः
देवाश्रितः-कमलाप्रधानः सौन्दर्यभावरान्वितः । पक्षे चारुहलसशोभः
'अवदातगौरशुभ्रवलक्षधवलार्जुनाः' एकार्थाः (अभि. का. ६ श्लो. २९)
इतिवचनात् चन्द्र इव गौरः सितः-श्वेतवर्ण इत्यर्थः । मदिरासक्तः
प्रियमधुत्वात् तस्य । नलमद्रः-कृष्णाग्रजत्वात् श्रियो ज्येष्ठः भीमो यस्तालः
स ध्वजे यस्य ॥ तथा ॥ १५ ॥

सदयो ध्यानगरीयानमोदयददीपयच्च भानुकुलम् ।

यो वैदेहीहितकृत् स श्रीरामो जयति धर्मः ॥ १६ ॥

नयज्ञपुरुषाधारो वहन्नवसुधाधरम् ।

अहीनः कोऽपि पायाद्वः श्रीगान्तेर्विस्तरो गिराम् ॥ १७ ॥

रुचिताम्रं सद्वात्रोधवनतमाश्रितमशोकपुनागैः ।

विभ्राजिमृदुलताद्यं स्तुवेऽन पदयुगं कुन्धोः ॥ १८ ॥

अवधूरिः ।

न्यासाहितः । ध्यानेन गरीयान् । भानुसञ्ज्ञितस्य निजपितुः कुलं
प्रमोदितवान् द्योपितर्वाश्च । व-निश्रितम् । देहिना ईहितकारकः ।
भियाभिरामः । पक्षे प्रधानाऽयोध्यासज्ञा नगरी । तत्सम्बन्धिनो जनान्
प्रमोदयन् अदोदिपय्य सूर्यवत्, सूर्यवाशित्वात् तस्य । वैदेही-सीता
तस्या हितकारी ॥ १६ ॥

गणधरादीनां विभ्रामभूमित्वात् आधारः, प्रधानसुधासारैश्च
वहन् । सर्वगुणसम्पूर्णः काश्चिदपूर्वः वाणीप्रपन्नः । पक्षे अहीनः-शेषस्त-
स्य नवीनरिपमाह 'नयज्ञपुरुषाधारः' विष्णुविभ्रामभूमि । न धारयन्
पलुधामारम् ॥ १७ ॥

कान्त्यारणम् । प्रधानपरिवृत्ततमम् । गतशोकपुरुषकाण्डैराश्रितम् ।
शोभनशीलम् । सौकुमार्येण समृद्धम् । रक्षकम् । पक्षे रुधिरचूतम् ।
शोभनामलकीधवानी नतत्वात् वनमपि नतमुच्यते 'अदृशा काणः'
इतिवत् । अशोकपुनागैः पृक्षविशेषैः सहितम् । यक्षिवरागमानम् ।
मृद्वोभिर्लताभिरावृतम् । वनमिति विशेष्यम् ॥ १८ ॥

अवामनतरङ्गौको गभीरस्तिमिराजितः ।

श्रिये समकरो वः स्तादरं नाथो महोदधिः ॥ १९ ॥

महिर्महाबलोऽनलसस्यातिप्रथित उच्चकै रयवान् ।

विदधदहिंसोपचयं पुनातु हरिणादृतो भव्यान् ॥ २० ॥

कृतभूतनयादेश उच्चैरक्षोभयावहः ।

सौमित्रिर्नन्दतात् पद्मानन्दनो मुनिसुव्रतः ॥ २१ ॥

अवधूरिः ।

अनुकूलः सन्तौ ये नतास्तेषां भक्तिरागस्य स्थानम् । अंतुष्टः ।
अज्ञानेन अजितः । निरुपमहरत-सम्प्रीहस्तः आवेपेमहस्तौ वा । तेजो
धारयन् । महानां-वत्सवानां उदधिर्वा । पक्षे उच्चकलाहानां स्थानम् ।
पर्वतनीक्षेपकः । मारयशोभितः । मर्करः सहितः । महान् समुद्र इति
विशेष्यम् ॥ १९ ॥

अतिशायिवलः । अमदकीर्तिप्रख्यातः । भाग्यवान् । कुर्वन् जीप-
दपापोपम् । इन्द्रेण प्रतिपन्नः । पक्षे वायुः अग्निर्मज्ज्या अतिविख्यातः ।
वेगवान् सर्प सपोपम् । मृगं प्रतिपन्नम् तस्य हरिणवाहनत्वेन, वृष-
दम्भवात् ॥ २० ॥

सम्पादितसद्भूतनयोपदेशः, कृतजन्तुनर्यादेशो वा । स्तिर-
लक्ष्म्यावहः । सुमित्रस्य राज्ञोऽपत्यम् । पद्मा भगवतो जननी । पक्षे
कृतसीतादेशः । रत्नस्य मयावहः । सुमित्राया अपत्यं लक्ष्मण इति
विशेष्यम् । पद्मोऽष्टमबलदेवः ॥ २१ ॥

असमाननक्रमकरं समाश्रयं जलपतञ्चिवर्गणाम् ।

नमिनाथं सज्जनदत्तरङ्गमानमत भुवनपतिम् ॥ २२ ॥

श्रेयः संवरदस्य श्रीनेमेर्लीला तनोतु वः ।

पिप्रतो जगति गोभिर्यादबोह्लासवर्द्धिनी ॥ २३ ॥

धमृतकरः पार्श्वजिनो हरिणाङ्कितविग्रहः कलानिलयः ।

नन्धात् तमालसत्तमरुचिरच्छविरोपधीभर्ता ॥ २४ ॥

धत्ते योजनलक्षोर्ध्वैर्मानं योगधुरन्धरः ।

कन्याणमोत्रः श्रीवीरः सोऽस्तु सन्नन्दनः श्रिये ॥ २५ ॥

अवचूरिः ।

निरुपममुखचरणपाजिम् उपलक्षणरवात् सर्वाङ्गसुभगम् । जडेषु
पततां हीयमानानाम् धर्मार्थकामानां आधारम् । राजाद्यवस्थायां
युक्त्वा सन्निपेवणात् । सत्प्राणिबल्लसानुरागम् । जगत्पतिम् । पक्षे
महान्तो विसदृशा वा नम्रमकरा-जलचरजन्तुविशेषा यत्र । जलप-
क्षिसमूहानां आधारम् । अमन्दाः स्वन्नन्त कङ्कोला यत्र । भुवन-
जल तपति समुद्रमिति विशेष्यम् ॥ २२ ॥

शिवसुखं कर्म । पालयन्तीति । विश्वम् । पाग्निम् । पक्षे
शम्बर-जलम् तदोऽम्बुदस्तस्य । पूरयन्ती भुव जलैः वा दधानलवृद्धि-
च्छेदिनी ॥ २३ ॥

शिवकरः । अहिना छाञ्चितघण्टाः कलानां स्थानम् । तमालो
वृक्षविशेषस्तद्गुचिरच्छविः । अच्छा-स्वच्छा विगतरोमा धीर्यस्य स
तथा । भर्ता-स्वामी । पक्षे चन्द्रः-मृगाङ्किततनुः । षोडशोऽंशः-
कला । रजना-रुसत्तमा रुधिरा च्छविर्यस्य । औपधीनां पति-
भर्ता इति तत् कर्मणि द्वितीया शस् ॥ २४ ॥

रोचनविषयग्रामा समुद्रसहिता समानगोपचिता ।

अवनी पारगतानां पुनातु वः पञ्चकल्याणी ॥ २६ ॥

मुक्तिश्रीमृगलोचनास्तनघनाश्लेषक्रियालङ्कृताः

श्लेपालङ्क्रियया स्तुता इति मया सार्वार्थतुर्विगतिः ।

भीरुत्वोद्भवमाजिनप्रभवति कूरापि दूरान् महा—

मोहद्वामाभृदनीकिनी मयि यथा कुर्युस्तथानुग्रहम् ॥ २७ ॥

*वभूव भद्रैकरतोऽस्तमन्युः शिवालयं प्राप्य महासुखी यः ।

महेश्वरस्तीर्थकृतां समूहः सना कपालादृत एष जीयात् ॥ २८ ॥

अथचूरिः ।

यो भगवान् जनलक्षकृतं मान-पूजां धत्ते । योगे-रत्नत्रये
धुरन्धरः । उत्तमान्वयः । कल्याण सुकृदभिधानो वा । सत्तामानन्दनः ।
पक्षे योजनलक्षप्रमाणम् । उच्चैर्मान धत्ते । यः भगवन् धुरन्धरः ।
कल्याणं-सुवर्णं गोमः-पर्वतं सुवर्णाचलो-मेरुरिति विशेष्यम् ।
श्रीमननन्दनवन ॥ २५ ॥

रोचन इति कर्तर्यम् विषयग्रामः-शब्दादिगणः हृष्यः स
यस्याम् । सहर्षस्ताहिता भक्ता असमाना गोपा-इन्द्रास्तेक्षिता-
व्याप्ता । यत्रा समुदिति पृथग् विशेषणम् । जगतां हर्षदायकत्वात्
रसेभ्यो हिता तत्समये तद्वृद्धिभवेनात् असमानगोपचितेति पृथग्-
प्रीतिरक्षणादिकारिणी । पक्षे रुचिरस्थानदेशग्रामा । आन्ध्रयुक्ता । समा-
समप्रा नगैः-शैलेः उपचिता ॥ २६ ॥

मुसैकनिरतः राजाणवस्थायाम् मद्रा एकरता यस्येति वा मुस्ता-
दिवात् कस्य परनिपात निरस्तक्रोधः । सिद्धिं सम्प्राप्य । महा-
मुक्तीवभूवेति सण्डद्भुः । महास्वामी नाकपालः-इन्द्रस्तेनारतः । पक्षे

सत्तारकं मेघविरुद्धमस्तु सन्मङ्गलं सद्बुधजीवकाव्यम् ।
 मोहारिमज्जिष्णुपदं जिनेन्द्रश्रुतं मुदे मन्दतमोवियुक्तम् ॥२९॥
 जगद्द्रुहामृद्धिभरस्य दाता त्रयस्फुरद्भासुरहादिनीरुः ।
 प्रकर्षदो मोरसभावितानां पिपर्तु वंशं वरदो महेन्द्रः ॥३०॥

अवचूरिः ।

मद्रो-धुपभो मद्रा-गङ्गा वा तत्र रतः । ध्वस्त ऋतुस्तन्निरासक-
 त्वात् । शिवा-गौरी तस्यां लय-रतिम् । महेश्वर-शम्भुरिति विशेष-
 यम् । सदा कपाल प्रतिपद्यः ॥२८॥

सर्ता तारकम् । मे-मम अघ-विरुद्ध तद्व्यसिद्ध्यात् । सन्निः
 बुधर्जिवः काव्य वर्णनीयम् । मोहरिपुम्भजनशीलानि पदानि यस्य ।
 भमन्दाऽज्ञानावियुक्तम् । पक्षे शोभनतारकम् । मेघैः विशेपेण रुद्धम् ।
 मङ्गल-बुध-जोव-काव्या ग्रहा जीवकाव्यो-गुम्भुको । चन्द्रमसा-
 चन्द्रेण हारीणि मामि यस्मिन् । जिष्णुपद-व्योमेति विशेष्यम् ।
 शनिराहुष्यामवियुक्त-सहितम् ॥ २९ ॥

विश्वद्रोहिणा ऋद्धिभरस्य छेदकः 'दावक् लघने' ()
 इतिपाठे शये-हस्ते स्फुरन्तो-भासुरा हादिनी-वन्धनं यस्य
 स तथा । प्रहर्षदा वमा-कीर्ति-कान्तिर्वा यस्य । भक्तिमता । वासव ।
 पक्षे जगद्द्रुहो-युक्ताः । 'अदीर्घाद् विरामैक्यञ्जने' (सिद्ध० १।३।३२)
 इति दस्य द्विरवम् । आशये लक्षणया मध्ये-स्थाने वा । हादिनी-
 विद्युत् । मोरा-मयूराः उणादौ ओरप्रस्थयान्तौ मोरशब्द । तेषां
 समार्या गाविताः-प्राप्ताः । शम्भरदो-जलदः । स पिपर्तु-पाल-
 यतु ॥ ३० ॥

॥ इति श्री जिनप्रभमूर्तिकृतस्तोत्रावचूरि श्रीजयचन्द्रमूर्तिकृता ॥

[- ८८ -]

श्रीजिनेप्रभसूरिप्रणीतः
श्रीऋषभदेवाज्ञास्तवः ।

नयगमभंगपद्माणा विराहिआराहिआवि सपमाणा ।
भनसिवदाणसमाणा जिणवरआणा चिरं जयतु ॥१॥
इकु धिय तुह आणा दुहं सुहं देइ सामियाणंतं ।
इक्कावि मेहुवुट्ठी विसं व अमिअं व पत्तगुणा ॥२॥
भमिओ भवो अणंतो तुह आणाविरहिणहिं जीवेहिं ।
पुण भमियव्यो तेहिं जेहि न अंगीकया आणा ॥३॥
जो न कुणइ तुह आणं सो आणं कुणइ तिहुअणत्सावि ।
जो पुण कुणइ जिणाण तत्साणा तिहुअणे देव । । ॥४॥
तं पुण्ण पडिपुण्णं तं महनिउणं अणोवम सामि । ।
जेण जिणनाह । सम्मं जाणिज्ज जहट्ठिआ आणा ॥५॥
नरयगई वि हु सगो तुह आणाभादिआण भविआणं ।
सगोवि नरयअहिओ जिणवरआणाविमुत्ताणं ॥६॥
तुह आणामट्ठाणं तिलोयलच्छीइ नाह । न हु सुक्खं ।
आणाजुत्ताणं पुणो न देइ दुक्खं दरिदं पि ॥७॥
तुह जिणवरिंद । आणा विराहिआ जं पमायदोसेण ।
भवं भमंतेण मए त मिच्छा दुक्खं होउ ॥८॥
निउणमईगम्माणा ववहारेणं न निजए सम्मं ।
निच्छयओ पुण नियमा तुह जिण । भणिअं पमाणं मे ॥९॥

मिच्छतावततो पत्तो तुह आणतरुवरच्छायं ।

ता तत्थ कुण पसायं सामी वित्तामदाणेण ॥१०॥

इह विण्णत्तो जिणपहु ।

जिणपहसूरीढि जगगुरु पढमो ।

विण्णत्तीइ पसायं

निन्दिगं कुणउ अम्हाणं ॥११॥

[८९]

श्रीजिनप्रभसूरिमणीतः

श्रीपार्श्वनाथलघुस्तवः ।

(नवग्रहश्लेषः)

दोसावहारदक्खो नालीयायरवियासगोपसरो ।

रयणत्तयस्स जणओ पासजिणो जयउ जयचकैवू ॥१॥

अवधूरिः ।

दोपादीनां-भूषादीनां अपहारे-दूरीकरणे दक्षः-समर्थः ।

‘ नाली० ’ न अलीके-असरयवचने आदर विकाशयितु गोप्रसर-
वाक्समूहो यस्य स तथेति । ‘ रय० ’ रत्नत्रयस्य-शानदर्शन-चारित्र-

टिप्पणकम्

१ गौः-वाणो किरण च । २ पक्षे रत्नारत्नजः-यमः । ३ पक्षे
जगरक्षुः-सूर्यः ।

कयकुवलयपडिवोहो हरिणं कियविग्रहो कलानिलगो ।

विहिऔरविंदमहणो दिअराओ जयइ पासजिणो ॥२॥

अवचूरिः ।

रूपस्य जनकः—रूपादकः इत्यर्थः । पार्श्वजिनो जयतु 'जयचक्र' जगच्चक्रुः—विश्वलोचन इत्यर्थः । अथ जगच्चक्रुः—आदित्य प्रथमप्रहो जयतु । क्रियासम्बन्धः । स च कयम्भूतः ? 'दोसा' इति पदम् । दोपाया—रात्रेः अपहारे दक्षः रात्रिच्छेदकत्वात् इति । 'नाली०' नालीकाकरविकाश्री—कमलस्यण्डविकाशो गोप्रसर—किरणप्रसारो यस्येति । तथा 'रयण०' इति रत्नात्मजस्य—रत्नादेवोत्पन्नोः यस्य जनकः—पिता जयति ॥ १ ॥

कृत कुवलयस्य—पृथ्वीमण्डलस्य प्रतिबोधो येन स तथेति । 'हरि०' हरिणा—सर्पेण अङ्कितो विग्रहो—देहो यस्य स तथा । सर्प-लाम्बनधारितवान् । 'कलानिलगो' इति स्पष्टम् । 'विहि०' विहितं—कृत अरिघृन्दस्य—वैरिसमूहस्य मयन येन स तथा 'दिअराओ' इति वितरागः—खण्डितरागः इत्यर्थः । जयति पार्श्वजिन । अथवा 'दिअराओ' द्विजराज—चन्द्रः स च कृतकुवलयप्रतियोधः हरिणाङ्कितविग्रहः कलानिलयः विहिताराविन्दमधनो जयति ॥२॥

काग्या निर्जयन्—तिरस्कुर्वन् असिम्—सङ्कलताम्, दूरम्—आय-र्थम् । पृथ्वीनन्दनः—पृथ्वा आनन्दकृत् । अक्रूर—स्वच्छतरामनः परि-णामधारकत्वात् । 'जय०' जगज्जन्तूनां अमृतमिव वाक्यं यस्य स तथेति । सुमङ्गलः—शोभनकल्याणवान् जयति प्रभुपार्श्वजिनः ।

४ हरिः—सर्पः सेनाऽङ्कितः । ५ आरं—अरिसम्बन्धि घृन्दम् । ६ छिन्नरागः । पक्षे द्विजराजः—चन्द्रः ।

कंतीदे णिजिणितो^१ सिंदूरं^२ पुह्विनंदणो कूरो ।

जयजंतु अमयवक्को सुमंगलो जयइ पासजिणो ॥३॥

उप्पलदलनीलरुई हरिमंडलसंधुओ इलाणंदो ।

रयणिअरदारओ मह बुहो पसीइज पासपह ॥४॥

अयचूरिः ।

अथवा सुमङ्गलः-शोभनो मङ्गलग्रहः, कान्त्या शरीरेण निर्जयन्
सिंदूरं रक्तवर्णत्वात् । ' पुह्विनंदणो ' वसुधासुतः । क्रूरप्रहत्वात् ।
' जयजन्तुअमय० ' इति जगज्जन्तूनां अमतो विश्वज्जनानां अनमीष्टः,
पक्रः वक्रासित्वात् ॥ ३ ॥

नीलनीरजकांतिः हरिमण्डलै संस्तुतः-इन्द्रमण्डलै, कृतः संस्तवः
यस्य सः इन्द्रविहित्यर्थेनः । इलाया-धराया आनन्दवायित्वात्
' आयुर्वै घृतम् ' इति यावत् ' कारणे कार्योपचारात् ' इति । रजो-
निकरदारकः-पापप्रकरमदलनः ' महबुहो ' महाबुधः सर्वज्ञत्वात् ।
प्रसीदतु पार्श्वप्रभुः ।

अथवा ' मह ' इति मम बुधो-ग्रहभेदः प्रसीदतु-प्रसादपरो
भवतु । ' उप्पल० ' इति नीलवर्णत्वात् । ' हरिमण्डल० ' हरिमण्ड-
लेन, सूर्यमण्डलेन सह संस्तवः-परिचयो यस्येति सदा दिनकरमण्डल-
स्यापित्वात् इति भावः । अथवा वक्षितो नित्यसंक्षितत्वात् । इला-
नंदो ' इला नामेति बुधस्त्री, तस्या आनन्दः प्राग्वत्, रजनीकरः-
चन्द्रः सस्य दारकः-सुत इत्यर्थः ॥४॥

टिप्पनकम् ।

१ कान्त्या-शरीरद्रोण्या । २ असिम्-रक्तम् । ३ क्रूरम्-आत्यर्थम् ।
नन्दनः हर्षदः । ४ क्रूरः-स्वच्छाप्तरात्रा । ५ जगज्जन्तवमृतत्वात् ।
६ कस्याणवान्

नादिअवायविअडो नायथो नायरायकयपूजो ।
 सिरिपासनाहदेवो देवायरिओ सिव दिसउ ॥५॥
 रायावदसमुजलतणुप्पहामडलो महामूर्ह ।
 असुरेहिं नमिज्जतो पासजिणिंदो कई जयउ ॥६॥

अचचूरि ।

न अहितवादविदग्ध, ज्ञायस्य-सदाचार स्थित (ज्ञातार्थ) नागराजकृतपूज इति पद व्यक्तम् । श्रीपार्श्वनाथदेवा देवै आवृत-पूजितः देवावृत सुख दिशतु । अथवा देवाचार्यो-गुरु सुख दिशतु, स च नास्तिकवादविदग्ध सदुपयोगित्वात् लोकायतमतस्य । नाके-स्वर्गे आकाशे वा तिष्ठतीति वा नाकस्थ, नागराजपूज्य-शक्रार्चित इत्यर्थः ॥ ५ ॥

राजावर्त्त-भुज नीलोत्पलविशेष वदतु समुग्गवल लघुप्रभा

टिप्पणकम् ।

अथो मङ्गल ग्रह कामया सिन्दूरम् । रक्तवर्णरागमङ्गलस्य । जग-
 र्जगत्पूजां अमृत-अनभीष्ट वक्रो यस्य स । 'भौम यके
 वपुर्लवा ह्यु' ।

रजोनिकरानिवारक । महाबुध । सूर्यमण्डलासन्न । इला-बुधपत्नी
 सन्नयन । वस्त्रदलनीलरुचि । शम्भोरपि साम्यम् नीलवर्णत्वात्
 श्रीपार्श्वजिनस्य बुधस्य च । रजनिकर-चन्द्र यस्य दारक-पुत्र ।

नास्तिकानां । अहित । नाकस्थ न्यायस्थ नाको-नाग ।
 देवाचार्य देवैरावृत । राजावर्त्त-नीलोत्पलविशेष राघटो मणिर्वा ।
 रोप्य इवोग्गवल । महद्विक । क-ज्ञान वेत्तीति कावेत् । पक्षे कवि-
 शुक । 'मपाजन्ता श्रुको मधामध काव्य' (जमिनि काव्य २ श्लो २२)
 इति हिम ।

तिमिरासिसमारूढो संतो दुःखावहो जयमि धिरो ।
 बहुलतमासरिससिरी जयचक्रसुखो जयउ पासो ॥७॥
 कवलीकयदोसारैरमायंडरहं अहोतणुविमुक्तं ।
 लोआमरणीभूतं पासजिणं सत्तमं सरह ॥८॥

अवचूरिः ।

मण्डल यस्य स तथा । महाभूतिः-महावि. करः । असूरः उपलक्ष-
 णावाद् भवनपतिभिर्नम्यमानः पार्श्वजिनेन्द्रः कविर्जयतु । क-ज्ञान
 वेत्तीति कवी । अथवा कवि-शुक्र, स च राज्ञो रूप्यस्य भावर्त्तो-
 द्रय सद्रूप समुज्ज्वल तनुप्रभामण्डल यस्य स तथा । यतः 'कवि-
 स्त्वत्यन्तधवलः' (भुवनदीपके श्लो ३४) अथ कविना कथं राज्यशब्देन
 रूप्य-चन्द्रपर्यायवाचित्वादिति दूमः । मघाभूतिः-मघासु भूति-जन्म
 यस्य स तथा । असुरैः-दैवैः नमस्यमानो यतोऽसुरगुरुत्वात् इति
 स जयति ॥ ६ ॥

तिमिरं-भजान अस्याति-क्षिपतीति शील-स्वभाव श-सुख
 अर्थाद् अत्र मोक्षमुखलक्षणं तत्र आरूढः-प्रपन्नः सन्तोऽत्र शमी
 अष्टादशदोपरहितत्वात् । 'दुःखावहो' दुःखापहः शरीरिणं शारीरमा-
 नसदुःखविधातीति । 'जयमि धिरो' जगति-लोके स्थिर-स्थैर्यवान् ।
 बहुलतमा-अतिशयेन प्रचुरा अतदधी-निरूपमा धी-ज्ञानादिका
 लक्ष्मीरस्य स तथा 'जयचक्र' जगच्चक्रुरिव चक्रुः । ध्रुत-तिद्धान्तो
 यस्य स तथा । जयति पार्श्वः । अथवा स्थिर इति शनैश्चर. स च
 तिमिराशिः-मीनराक्षिस्त समारूढः सन् दुःखावहो भवति । जगति
 बहुलतमा पृच्छपक्षनिशा तयो सशो भोः अत्र धीः-शोभा यस्य ॥
 तथा । तथा जगच्चक्रुः-सूर्यमुनुर्जयति ॥ ७ ॥

दोषानां आकरा दोषाकरा एवविधा माया सा कवलीकृता-
 ग्रासीकृता येन स तथा त क० । 'हरहं' भयानं समस्तभया-

दुरिआहं पासनाहो सिहावमालिनहो भुवणकेतु ।

दूरं तमरासीओ सत्तमठाणट्टिओ हरउ ॥ ९ ॥

१ दोषाणां आकराः माया च, पक्षे चन्द्रमूर्यमण्डलम् ।

२ सम्बोधने

अयच्छूरिः ।

पहारिवात् । अहो इत्यत्र स्मरणवर्ता सम्बोधने 'तनुविमुक्तं'-शौवा-
रिक्शरीरम् । राघवपञ्चकरहितम् 'लोपेति' लोकस्य चतुर्दशरज्ज्वा-
त्मकस्य आभरणीभूत-भलङ्कारभूतं पार्श्वजिनसत्तम सर्वजिनोत्तमत्वात् ।
अथवा हे लोकाः । सत्तमं शोभन राहुग्रह भरत । किंविशिष्टम् ।
'कवलीकृतं' प्राप्तीकृतचन्द्रसूर्यमण्डलमित्यर्थ । 'अहोतणुविमुक्तं'
अघस्तणुविमुक्तं शिरोमायधारकत्वात् । भरणीभूत-भरणीनक्षत्र-
जातम् ॥ ४ ॥

दुरितानि-पापानि पार्श्वनाथो हरतु-दूरीकरोतु । किंवि० ?
शिखाभिः किरणैः 'धमालि' ति व्याप्ता मत्ता यस्य स तथोक्तः ।
तथा भुवनकेतुः-जगतो ध्वजप्रायः । पुन किं०? दूर-दुरयती । कस्मात्?
तमोराशितः' मिथ्यादिमोहादितम.पुत्रास् अत एव सत्तमे-भेष्टे
स्थाने-भक्ष्ये स्थितः । अथवा भुवनं-जगति केतु.-नवमग्रहो भुवन-
केतुः स विज्ञानि-दुरितानि दूर यथा भवति तथा हरतु । स च
शिरसा-चूडया 'भवमालिय'ति ध्यातम् नमो येन सः । तथा स हि
शिखापान् श्रदयते तथा तथा तमोराशितो-राहुसधितराशेः सत्तमे स्थाने
स्थितः । तथा ज्योतिषां सत्तमगृहगो यो विवृतुन्दाक्रान्तवेक्षण' केतुः
इति गमयसाह ॥ ९ ॥

इति नवमग्रहस्तुतिगर्भं जिनरमसूरिभिर्गुम्फितं स्तवनं तव पार्श्व ।
पठति यः तमशुभा अपि प्रहा न पीडयन्ति । चन्द्रादीनां शुभ-

इह नवगह्वरुदगम्भं जिणपद्मसूरिर्हि गुंफितं युवणं ।

तुह पास ! पढइ जो तं असुहा वि गहा न पीडंति ॥१०॥

अवचूरिः ।

खेऽप्यथाष्टमद्वादशादिस्थानवशादशुभावं, शुभस्तु, तृतीयएकादशादि-
स्थानवशात् पीडकरत्येवेति अशुभा इत्युक्तमिति । इति स्तवावचूरिः॥

लिखितेये श्रीविक्रमपुरे परे संवत्सराकमुनिरातिशशिवर्षे पागुण-
वदि ८ दिने ॥

टिप्पनकम् ।

तिमिर-अज्ञानं अस्यतीति तिमिरासी-मोक्षः तस्य शं-सुखं
आरुढः । शान्तः । अतिशयेन प्रवरा-असरशी श्रीः-जिनलक्ष्मीरूपा
यस्य सः । जगच्चक्षुरिव भुतं-क्षात्रं यस्य सः । पक्षे स्थिरः-शान्तिः ।
शेषोक्तः मोनशाद्वारुढः सन् दुःखावहः स्यात् । कृष्णपक्षनिशासम-
वेहः । सूर्यसुतः ॥ ७ ॥

कवलीकृतो दोषाणां आकरो माया च येन । इरगम् । भद्रो
सम्बोधने । देहमुक्तं-भेष्टम् । पक्षे हे लोकाः ! सप्तमसं-राहुम् । भ्र-
ण्या जातम् । प्रस्तचन्द्ररविरथम् । अधःशरीरविमुक्तम् ॥ ८ ॥

किरगीश्वरान्तखः । पक्षे घृष्टाव्यासाकाशः भुवनस्य भवजमायः
दूरवर्ती तमोराशितः सप्तमः । अत एव मोक्षे स्थितः । एवं भुवने
केतुः-नवमो ग्रहः दूरितं हस्तु इति । राहुसंभितराशेः सप्तमस्थानस्थितः

राहुःकाया स्मृतः केतुर्ग्रह राशौ भवेदयम् ।

सप्तमात् सप्तमके केतु राहुः स्यात् यत्र चाशके ॥

इति ज्योतिषसार-भुवनदीपक (श्लोक २२) वचनप्रामाण्यात् ॥१॥

‘ इयं ’ सुगमम् ।

[९०]

श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीतं

श्रीगौतमस्तोत्रम् ।

जन्मपयित्तियसिरिमगहदेस अवयंसगुण्वरगामं ।

गोयमगुत्तं सिरिइंदभूइगणहारिणं नमिमो ॥ १ ॥

वसुभूइकुलविभूषण ! जिट्ठाउड्डजाय ! कंचणच्छाय ! ।

पुहवीउअरसरोरुहभराल ! तं जयसु गणनाह ! ॥ २ ॥

समचउरंसागिइमय ! संघयणं वज्जरिसहनारायं ।

फलयं ते फ्रावि सिरि देहे तुह सत्तकरुंगे ॥ ३ ॥

सह वसदिएहिं जणं मज्झिमपावाइ तुह कुणंतस्स ।

माणो वि हु बोहिफलो अहेसि तुह वीरदंसणओ ॥ ४ ॥

पेयपयत्थे तुह जीवसंसण जिणवरेण विच्छिन्ने ।

निकखंतो तं पहु ! लहु पंचहिं सह खंडिअसएहिं ॥ ५ ॥

वइसाहसुद्धइकारसीइ पुण्वण्हदेसकालंमि ।

महसेणवणे पण्णासवच्छरंत्ते सि पण्वइओ ॥ ६ ॥

गिहिभावे जं तुमए सम्मं आराहिओ महावीरो ।

तेणन्भासेण तमेव सेवसे समणभावेवि ॥ ७ ॥

पण्णासल्लिखे स्वित्तो जिणेण तिपइकत्तिछविंद ते ।

वित्थरिओ तह तक्खण दुवालसंगप्पणयणेण ॥ ८ ॥

इगवीससयक्खरसूरिमंतसवणाउ ज्ञत्ति संजाया ।

आमोसहि—विप्पोसहिपमुहा तुह लद्धिरिंछोली ॥ ९ ॥

तुह अंगं फरिसिय जं फासइ पवणो जलासयाण जटं ।

तं पीऊण मणुत्सा उर्विति छम्भासमारुग्गं ॥ १० ॥

तंबंपि होइ हेमं निट्ठीवणफाट्ठाविलित्तं ते ।

तिहुयणअच्छेरकरं जयइ अहो जोगमाहप्पं ॥ ११ ॥

नूणं विसिद्धफलं थावरत्तिथाउ जंगमं तित्थं ।

इअ अट्ठावयमुज्झिय ते रिसिणो तं चिअ छीणा ॥ १२ ॥

फोडिन्नदिन—सेवालि—तावसा तिजुअ पनरस सया य ।

अप्पा य तप्पिआ पडु ! इग पायसपटिगहेण तए ॥ १३ ॥

अक्खीणमहाणसलद्धिणो अ तुह नामगहणमित्तेण ।

अजवि ल्हंति भविआ मणचुंविअरिद्धिसिद्धीओ ॥ १४ ॥

पडु ! अन्ने दायारा संतं चिअ वत्थु विअरिउं पइणो ।

तं पुण सदिविक्खवाणं विअरसि केवलमसंतंपि ॥ १५ ॥

परिसाइ तिसट्ठिअहिअतिसयपासंडिवयणविण्णासा ।

तुह वयणनीरपूरे इकंमिधि तणमिव तरंति ॥ १६ ॥

इअरद्धउमत्थसुअमयपसमत्थं चेव वत्थुवित्तीए ।

आणंदोहिवइअरे तुह खलिअं सुव्वए नूणं ॥ १७ ॥

अम्हारिसावि विगुणा जं गणहरसदमुव्वहंति जए ।

सो तुम्ह फहिअगणहरमंतनिवेसस्स महिमल्लो ॥ १८ ॥

‘तोसं वरिसंते पडु ! केवललब्धिं सयंवस्सुर्वित्तिं ।

तमुविक्खिथा तं वीरभत्तिभंगप्पसंगमया ॥ १९ ॥

सिद्धे जिणंमि केवलमिओहरीहिं जिणुव तं महिओ ।
 दीवा पवत्तिओ किं न दीवओ तप्पहं भयइ ? ॥२०॥
 कत्तिअसिअपाडिबए केवलमहिमा सुरेहि तुह विहिआ ।
 तेणज्जवि तम्मि दिणे दीसइ ऊसवमई पुहई ॥२१॥
 तुह छत्ततलं अप्पं सित्तं जो झाइ अमयबिंदूहिं ।
 सो संत्तिपुट्टिकित्तीण भायणं होइ अणुदिअहं ॥२२॥
 मोहतनोहं हरिउं बारसवरिसाइ केवलपहाहिं ।
 अणुगहिअ जणं मुणिमणकमलाइं पयासिय रविव्व ॥२३॥
 बाणवड्यासजीवी निसिरिअ सगणं सुहम्मसामिम्मि ।
 मासं पाओवगओ रायगिहे तं गओ सिद्धि ॥२४॥
 नमिरसुररायसेहरचुंबिअपय ! संथुओसि इअ भयवं ! ।
 जिणपह ! मुणिंद ! गोयम ! मह उवरिं पसीअ अविसामं ॥२५॥

[९१]

श्रीजिनप्रमसूरिमणीतं

मन्त्रगर्भितं

श्रीगौतमस्वामिस्तोत्रम् ।

उनमखिजगनेतुर्वीरस्याग्रिमसूने ।

समग्रलब्धिमाणिक्यरोहणायेन्द्रभूतये ॥ १ ॥

पादाम्भोजं भगवतो गौतमस्य नमस्यताम् ।

वशीभवन्ति त्रैलोक्यसम्पदो विगतापदः ॥ २ ॥

तव सिद्धस्य बुद्धस्य पादाम्भोजरजःकणः ।
 पिपेत्ति कल्पशारखीव कामितानि तनूमताम् ॥ ३ ॥
 श्रीगौतमोऽक्षीणमहानसस्य तव कीर्तनात् ।
 सुवर्णपुष्पां पृथिवीमुच्चिनोति नरश्चिरम् ॥ ४ ॥
 अतिदोषेतरां धाम्ना भगवन् ! भास्करां श्रियम् ।
 अतिसौम्यतया चान्द्रोमहो ते भोमकान्तता ॥ ५ ॥
 विजित्य संसारमायावीजं मोहमहीपतिम् ।
 नरः स्यान्मुक्तिराज्यश्रीनायकस्त्वत्प्रसादतः ॥ ६ ॥
 द्वादशाङ्गीविधौ वेधाः श्रीन्द्रादिसुरसेवितः ।
 अगण्यपुण्यनैपुण्यं तेषां साक्षात्कृतोऽसि यैः ॥ ७ ॥
 नमः स्वाहापतिज्योतिस्तिरस्कारितनुत्विपे ।
 श्रीगौतमगुरो ! तुभ्यं वागीशाय महात्मने ॥ ८ ॥

इति श्रीगौतम ! स्तोत्र—

मन्त्रं ते स्मरतोऽन्वहम् ।

श्रीजिनप्रभसूरेखं

भव सर्वार्थसिद्धये ॥ ९ ॥

[९२]

श्रीसोमतिलकमूर्तिकृतं

ज्ञानपञ्चमीस्तवनम् ।

श्रीशैवेयं यादवविशालकुलकुवलयकहिमररिमम् ।

गौसम्भारविभासितवस्तुस्तोमं नमस्कृत्य ॥ १ ॥

विश्वप्रकाशकारणतरणिज्ञानस्तवेन संयुक्तम् ।
 भक्तिभरभावितात्मा वक्ष्येऽहं पञ्चमीस्तवनम् ॥ २ ॥
 क्रमतो मतिश्रुतावधिसुमनः पर्यायकेवलारव्यानि ।
 ज्ञानानि पञ्च केवलिकथितानि सुदुर्लभानि नृणाम् ॥ ३ ॥
 यस्मादेतेषु पुनस्त्रिकालमुपकारकरणकौरव्यात् ।
 तद्वेदिभिर्गुरुतरं श्रुतं स्पृतं मन्यसत्त्वानाम् ॥ ४ ॥
 तस्मादनवरतमिदं श्रयणीयं शुद्धबुद्धिभिः सम्यक् ।
 अविशिष्टज्ञानानामवातिहेतोर्विशिष्टानाम् ॥ ५ ॥
 उत्पत्त्यादित्रिपदीरूपं त्रिजगद्वितं त्रिजगदीशैः ।
 गदितं तृतीयनेत्रोपमं श्रुतं प्रकटितत्रिजगत् ॥ ६ ॥
 प्रकृतिपरोपकृतिभरैः प्राकृतमयमिदमकारि गणभृद्भिः ।
 नहि जलधिर्विपुलतरस्तरीतुमलमन्तरेण तरीम् ॥ ७ ॥
 सर्पत्सदर्पकन्दर्पसर्पगरलोर्मिमिर्धर्मि याद्वि ।
 अमरत्वमभिलषद्भिर्भयदमृतमिव पीयते भावकैः ॥ ८ ॥
 किञ्च यदोमित्यक्षरमिवाक्षरं लिप्सवः पदं विशदम् ।
 कारणत्रितयविशुद्ध्या विधिवद् ध्यायन्ति शुद्धधि ॥ ९ ॥
 सुहृदयहृदयाकाशप्रचारिणा स्वरसमीरणेनेव ।
 येनाह्नयन्त घनान्यघानि घनमण्डलानीव ॥ १० ॥
 स्वस्वचरित्राकर्णनरसिक्ताश्चलितासंनान्धलाभरणाः ।
 यस्मै विस्मितहृदयाः स्पृहयन्ति सुराः कृतोज्ज्वलयः ॥ ११ ॥
 यस्मात् समुल्लंसाऽस्तुल्यफलमिव कल्पपादपादवेनौ ।
 धर्मः कर्मक्षयकर्त्रिरुपमं शर्मप्रदानपटः ॥ १२ ॥

यस्य पुरो नमतां परमावाः स्फूर्तिं भजन्ति मूलये ।

अभिगारमं रामसिका मदोत्कटाः करटिनो ननु के ! ॥ १३ ॥

जिवमोल्लिखन्तुत्तरमुखकमलप्रीवेयकानयप्रीवः ।

सुरदशनोदरहृदयः पर्यन्तार्णवविशालकटिः ॥ १४ ॥

सुरगिरिनाभिश्च नमो चलयाम्बितमुजपदादिकावयवः ।

यत्र त्रिभुवनपुरुषः सङ्क्रामत्यात्मदर्श इव ॥ १५ ॥

भवतस्तदवतु भवतो भजन्तु भव्याश्च तदभवन्तोऽपि ।

कृत्यानि तेन कुर्यन्त्यनिशं तस्मै नमस्यन्तु ॥ १६ ॥

जानीत ततः स्वहिताहितं विहायाहितानि कृत्यानि ।

तस्य स्मरताजस्रं तस्मिन् यूयं यतध्वं च ॥ १७ ॥

यन्मनसीदं ज्ञानं मिथ्यात्वं नैव तं पराभवति ।

किं रघिविमानमभितः प्रसरन्ति तमांस्यपि कदाचित् ? ॥ १८ ॥

श्रयत श्रुतप्रग्रहणं यद् यत् संस्पृश्य संसृतिसमुद्रम् ।

अतिलङ्घ्य लेभिरे प्राक् परमपदं द्वीपवदनेके ॥ १९ ॥

यस्येदं हृदि वसति प्रकटितविकटप्रभावसम्भारम् ।

मन्त्र इव तस्य न पुरः स्फुरन्ति विपदः कदाचिदपि ॥ २० ॥

जगति तदस्ति न किञ्चिन्न साध्यते.....खिफालविदः ।

यचनैर्विरोधरहितैरासिद्धेर्वीतरागस्य ॥ २१ ॥

तस्मादाराधयताध्ययनेनाऽप्यापनेन वाचनया ।

धर्मकथया तस्याऽनुस्मरणेनाऽन्वहं तपसा ॥ २२ ॥

कर्मापनयत पुस्तकपुस्तिकाकारणैस्तदर्चाभिः ।

तद्गोपनोपकरणध्यानविधानैर्भवोपचितम् ॥ २३ ॥

एव श्री नेमिनाथ मनसि सुमनसं संस्तुवन्तं स्मरन्तं
पञ्चम्या पञ्चबाणाखिलविशिखमुखध्वेसवज्रीपमानम् ।
ज्ञानस्तोत्र पवित्रं सुतपसि निरता ये पठन्ति प्रकामं
तेषां ज्ञान न दूरे निवसति सुगति पञ्चम पञ्चमी वा ॥२४॥

[९३]

धर्मघोषद्वारिविरचितः

भाविचतुर्विंशतिजिनस्तवः ।

देवेन्द्रवन्दितान् भाविचतुर्विंशतिमर्हन्त ।
भाविशधर्मकीर्त्तिश्रीविषानन्दशिवान् स्तुवे ॥ १ ॥
प्रथमं पद्मनाभोऽर्हन् जीव श्रेणिकमूपते ।
जीयाजीव सुपार्श्वस्य द्वितीयं सुरदेवक ॥ २ ॥
तृतीयोऽर्हन् सुपार्श्वारव्यो जीव पोटिलकस्य तु ।
तुर्यं स्वयम्प्रभाभिख्यो जीवो जायाद् दृढायुष ॥ ३ ॥
पञ्चमः कार्तिकजीवः सर्यानुभूतिनामक ।
जिनो देवश्रुतो नाम जीव शङ्खस्य पष्टक ॥ ४ ॥
उदयाण्यो जिनो भावी नन्दजीपस्तु सप्तम ।
जिनो जीव सुनन्दस्याऽष्टम पेढालनामक ॥ ५ ॥
जयतात् केरल(शी)जीरो नवम पोटिलो जिन ।
जीवो रेयलिनामुस्तु (१) शतकीर्त्तिर्दशमोऽर्हन् ॥ ६ ॥

जीवः सत्यकिसंज्ञस्यैकादशः सुव्रतो जिनः ।
 कृष्णस्य शार्ङ्गिणो जीवोऽममाल्यो द्वादशो जिनः ॥ ७ ॥
 बलदेवस्य जीवोऽर्हन् निष्कपायस्योदशः ।
 रोहिणीश्राविकाजीवो निष्पुलकश्चतुर्दशः ॥ ८ ॥
 निर्ममः मुलसायास्तु जीवः पञ्चदशो जिनः ।
 रेवतीश्राविकाजीवश्चित्रगुप्तस्तु षोडशः ॥ ९ ॥
 जीवो गवालिनामाऽस्ति समाधिः सप्तदशोऽर्हन् ।
 जीवो मार्गलिसंज्ञस्याष्टादशः संवराभिधः ॥ १० ॥
 जीवो द्वैपायनस्यैकोनविंशोऽर्हन् यशोधरः ।
 जीवः कर्णस्य विंशस्तु विजयास्यो जिनेश्वरः ॥ ११ ॥
 जीवस्तु नारदस्यैकविंशो महाभिधो जिनः ।
 अम्बडस्य तु जीवोऽर्हन् द्वाविंशो देवनामकः ॥ १२ ॥
 त्रयोविंशो जिनोऽनन्तवीर्योऽन्यादमरस्य तु ।
 जीवः स्वातेर्जिनो जीयाश्चतुर्विंशोऽत्र भद्रवृत् ॥ १३ ॥
 इत्याख्या जीवसंज्ञाभिः संस्तुता भाविनो जिनाः ।
 विश्राणयन्तु मे शीघ्रं श्रेयः संश्रेयसीं श्रियम् ॥ १४ ॥

[९४]

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

जय जय जिणिद ! तिमसिदविंदविंदिअपयारविंदजुअ । ।

सिरिपासनाह ! मणवंछिमत्थसंपायणसमत्थ । ॥ १ ॥

सामि ! न याणामि अहं अहेसि तुह कित्तिअं न लयण्णं ।
 नयणाइं टंति तुह नामधारणं पत्थरेवि परं ॥ २ ॥
 नयणा निरत्थया ते जयदमयंजण ! न जेहि दिट्ठोऽसि ।
 पायावि वंचिआ सा सुरसंयुज ! जेहि न हु थुणिओ ॥ ३ ॥
 हिअयं हिअयाणंदं न हिअयाणंदं न जं तुमं जाइ ।
 सवणा वि असवणा ते न हु तुह गुणाण पवणा जे ॥ ४ ॥
 नाह ! सिरं त असिरं तिहुअणनमिअस्स जं न ते पणयं ।
 भालंपि भग्गभग्गं तुह पयपीढे न जं लगं ॥ ५ ॥
 अकयत्था ते हत्था जे तुह कमकमलसेवअसमत्था ।
 पायावि बहुअपाया गंतूण न वंचिआ जेहिं ॥ ६ ॥
 जम्मो वि सो अरम्मो न जम्मि सम्माणिओ तुमं सामि !
 लच्छी वि सा अलच्छी तुहुच्छवे जा न सुच्छाहा ॥ ७ ॥
 किं बहुणा नाह ! इह तुह सेवावज्जिअस्स जं किच्चि ।
 तं सब्वंपि निरत्थयमणत्थसत्थप्पयाणाओ ॥ ८ ॥
 ता विण्णत्तो ससिकरसधम्मकित्तिभर ! पास ! तित्थयर !
 तुह सेवाए सहलाणि हुंतु मह लोअणाईणि ॥ ९ ॥

[१५]

श्रीपार्श्वनाथस्तवनम् ।

पूर्वं पामरपुङ्गवेन सकलं साम्राज्यमासादितं
 यस्माद् भोगपरंपरापरिचयो जातो बहूनामपि ।

सोऽयं सर्वजनीनकृष्णविटपी चिन्तामणिः कामधुक

श्रीपार्श्वो भवतादजागृहगतो नित्यं मुदे देहिनाम् ॥१॥

कासस्थासमगन्दरोदरगलग्रन्थिन्यथाविद्वला

दुष्टाष्टादशकुष्टजातिगलितक्षेत्रा अपि प्राणिनः ।

यन्नामाक्षरकीर्तनामृतरसैः कल्या भवन्ति ध्रुवं

श्रीपार्श्वे तमहं नमामि तरसा शङ्खेस्वरावस्थितम् ॥२॥

नष्टा कष्टपरम्परा परिभवो दूरे न दैन्यं कचिद्

रोगः शान्तिमुपैति याति कुमतिर्नैवास्ति तेषां भयम् ।

निर्वाणाध्वनि सार्धवाहमसमं ध्यायन्ति ये मानवा

वामेयं प्रकटप्रभाववसतिं श्रीस्तम्भनावस्थितम् ॥ ३ ॥

भूपाला भुवि पार्श्वनाथ ! भगवन् ! राज्योन्नतिं सेवकाः

त्वामित्वं सकलार्थसाधककतमं निःस्वा धनानि प्रभो ! ।

रोगार्तास्तदभावमापुरपरे सर्वार्थकामानरा-

स्वतः साधुजनाः त्रिवं प्रशमिनो जावालिदुर्गस्थितेः ॥४॥

यः पूज्यो जगतां नमन्ति सुधियो यं येन मोहो जितो

यस्मै संस्पृहयन्ति चारुमतयो यस्माच्छुभं देहिनाम् ।

यस्यानन्तचतुष्टयं निरुपमं यस्मिन् स्थितं सद्गुणैः

स श्रीपार्श्वजिनेश्वरो वितरतास्त्वरूपसंस्थः शिवम् ॥ ५ ॥

भोगिस्कन्धनिबद्धपादयुगलं रफूर्जफणाडम्बरं

कायोत्सर्गजुषं शिरीषनगरप्राप्तादलब्धोदयम् ।

ध्यानरथं कमठोपसर्गविगमे कैवल्यलक्ष्मीयुतं

श्रीपार्श्वे जगतां विदारितरुजं पश्यन्ति धन्या जनाः ॥६॥

अद्यापि प्रकटप्रभावमवनं पञ्चालदेगक्षिते—

भ्रूडारत्नपदे सुरेश्वरनतं श्रीवर्द्धमाने पुरे ।

वन्दे पार्श्वजिनेश्वरं जितरिपुं भिन्नेन्द्रनीलघुतिं

चैत्ये वीरविभोर्मवार्तिशमनं श्रीजैत्रमल्लाह्वयम् ॥ ७ ॥

कामप्रोधमदाविवेकविषयव्यासङ्गल्लुप्तात्मनां

नोत्तारो मववारिघेस्तनुभृतां श्रीपार्श्वनाथप्रभोः ।

पादाः सूर्यदिः यानपात्रमनघं नोऽनन्तकालेष्वपि

द्वीपस्थस्य कणीन्द्रशेखरशिखारत्नप्रभाभासिनः ॥ ८ ॥

देव ! श्रीकलिकुण्डमण्डनमणिर्वाणारसीभूषण !

त्वामिन् ! श्रीमथुराधिनाथ ! भगवन् ! नागहूदालङ्कृते !

कामान् श्रीफलवर्द्धिबद्धवसते ! सम्पूरय प्राणिनां

शश्वच्छ्रीजिणहाधिमन्त्रिवसतिश्रीपुण्ड्रपार्श्वप्रभो ! ॥ ९ ॥

श्रीनागाष्टकुलायचूलतिलकं पद्मावतीसेवित-

यः पार्श्वं प्रणवादिबीजसहितं ह्रींकारसंवेष्टितम् ।

नित्यं ध्यायति निश्चलेन मनसा वीतस्पृहो मानव—

स्तस्यै.. वमेव यान्ति विषदः सिध्यन्ति सर्वा. श्रियः १०।

इत्थं भक्तिवशीकृतेन रचितं स्तोत्रं पदं सम्पदां

मिथ्यात्वद्रुमभङ्गकुञ्जरपते ! रोल्म्वरामद्युतेः ।

श्रीपार्श्वस्य विभोर्मयापि कुधिया कल्याणकामैर्मुदा

मन्येधर्मवैरैः सदैव गुरुणा घोषेण पाषठ्यताम् ॥ ११ ॥

[९६]

श्रीवीरजिनस्तवनम् ।

जय श्रीसर्वसिद्धार्थ ! सिद्धार्थनृपनन्दन ! !
 तुमेरुधीर ! गम्भीर ! महावीर ! जिनेश्वर ! ॥१॥
 योऽप्रमेयप्रमाणोऽपि सप्तहस्तप्रमोषित ।
 पूर्णेन्दुवर्ण्यवर्णोऽपि स्वर्णवर्णसवर्णक ॥२॥
 सदृश कौशिके सके सपे च क्रमसंस्पृश ।
 पीयूषवृष्टिसृष्ट्या य दृष्ट्या दिष्ट्या विदुर्बुधा ॥३॥
 दिष्टपत्रितयोत्सङ्गरङ्गदुत्तुङ्गकीर्तिना ।
 सनाथ येन नाथेन विश्वं विश्वम्भरातलम् ॥४॥
 यस्मै चक्रे नमः सेवाद्देवाकोत्सुकमानसै ।
 वीराय गतवैराय मर्त्यामर्त्यासुरेश्वरै ॥५॥
 यत्माद् द्वेपादयो दोषा क्षिप्र क्षीणा क्षमास्वने ।
 दोषा पूषमयूखेभ्य इव हर्यक्षलक्षणात् ॥६॥
 यद्देहघृतिसन्दोहसन्देहितवर्षुदधौ ।
 रविः खद्योतपोतबुल्याढम्बरत्रिदम्बनाम् ॥७॥
 भविना यत्र चित्तस्ये स्युर्धोवृद्धिसिद्धय ।
 त वर्द्धमानमानौमि वर्द्धमानसुभावन ॥८॥
 इति यस्ते वास्तवं पठति वीर ! जिनचन्द्र ! जातरोमाश्च ।
 यात्यपवर्गं स द्रुतमखर्वगर्वारिवर्गजयी ॥९॥

[९७]

सर्वजिनस्तवनम् ।

नप्राखण्डलमौलिमण्डलमिलन्मन्दारमालोच्छलत्—

सान्द्रामन्दमरन्दपूरमुरभीभूतकमाम्भोरुहान् ।

श्रीनाभिप्रभवप्रमुप्रमृत्तिकौंस्तीर्थद्वरान् शङ्करान्

स्तोष्ये साम्प्रतकाललब्धजननान् भक्त्या चतुर्विंशतिम् १

नन्द्यान्नाभिमुतः सुरेश्वरनतः संसारपारं गतः

क्रोधाघैरजितं स्तुवेऽहमजितं त्रैलोक्यसम्पूजितम् ।

सेनाकुक्षिभवः पुनातु विभवः श्रीशम्भवः शम्भवः

पायान्मामभिनन्दनः सुवदनः स्वामी जनानन्दनः ॥२॥

लोकेशः सुमतिस्तनोतु नमति श्रेयःश्रियं सन्मतिं

दम्भट्टौ फलभं मदेभशरभं संस्तौमि पद्मप्रभम् ।

श्रीपृष्ठीतनयं सुपार्श्वमभयं वन्दे विलीनाभयं

श्रेयस्तस्य न दुर्लभं शशिनिभं यः स्तौति चन्द्रप्रभम् ३

बोधिं नः सुविधे ! विधेहि सुविधे ! कर्मद्रुमौषधे !

जीयादम्बुजकोमलकमलतलः श्रीमाञ्जु जिनः शीतलः ।

श्रीश्रेयांस ! जय स्फुरद्गुणचयः श्रेयःश्रियामाश्रयः

सम्पूज्यो जगतां श्रियं वित्तनुतां श्रीवामुपूज्यः सताम् ४

मोक्षं वो विमलो ददातु विमलो मोहाम्बुचाहानिलो

ऽनन्तोऽनन्तगुणः सदा गतरणः कुर्यात् क्षयं कर्मणः ।

धर्मो मे विषदं छयताच्छिवपदं दद्यात् सुखैकास्पदं

शान्तिस्तीर्थपतिः करोत्विमर्गतिः शान्तिं कृताघक्षितिः ५

कुन्धुर्मेधरवो भवादवतु वो मानेभकण्ठीरवो

भक्त्या नम्रनरामरं जिनवरं प्रास्तस्मरं नौम्यरम् ।

श्रीमल्लेखनतक्रमोन्विततमो मल्लेऽस्तु तुभ्यं नमो

विश्वाचर्यो भवतः स पातु भवतः श्रीसुव्रतः सुव्रतः ॥६॥

लोभाभ्योजतमेश्वरोपम ! नमो ! धर्मे धियं धेहि मे

वन्देऽहं वृषगामिनं प्रशमिनं श्रीनेमिनं स्वामिनम् ।

श्रीमत्पार्श्वजिनं स्तुवेऽस्तवृजिनं दान्ताक्षदुर्वाजिनं

नौमि श्रीत्रिशलाङ्गजं गतरुजं मायालतायां गजम् ॥८॥

इत्थं धर्मवचोवितानरचितं धर्यं स्तव मुदयुत-

सद्धर्मद्रुमसेकसंघरमुचां भक्त्याऽर्हतां नित्यशः ।

श्रेयःकीर्त्तिकरं नरः स्मरति यः संसारमाकृत्य सो-

ऽतीतातिः परमे पदे चिरमितः प्राप्नोत्यनन्तं सुखम् ॥८॥

(कमलबन्धकाव्य कविनामवर्मम्)

[९८]

यमकपयाः

चतुर्विंशतिजिनस्तुतयः ।

जिनं यशःप्रतापास्तपुष्पदन्तं समं ततः ।

संस्तुवे यत्क्रमौ मोहं पुष्पदन्तं समन्ततः ॥ १ ॥

अवचूरिः ।

सामान्येन जिनसिद्धान् स्तौति-अर्हन्तं शुद्धीकादिसिद्धं वा
सभ-सभोक्त भक्ताभक्तेषु तुल्यं वा तत्र. तम् 'आद्यादिभ्यः' (७-२
-८४) इति द्वितीयार्थे तत्प्रत्ययः । सम्यग् यज्जीत ॥ १ ॥

प्रातस्तेऽङ्घ्रिद्वयी येन सरोजस्थ ! समा नता ।
 त्वयाऽस्तु जिनधर्मान्नसरोऽजाऽस्य ! समानता ॥ २ ॥
 वन्दे देव ! च्युतोत्पत्तिव्रतकेवलनिर्वृतिम् ।
 विश्वार्चित ! च्युतोत्पत्तिव्रतके बलनिर्वृतिम् ॥ ३ ॥
 चतुरास्यं चतुःकायं चतुर्धा वृषसेवितम् ।
 प्रणमामि जिनाधीश चतुर्धावृषसेऽयितम् ॥ ४ ॥
 जिनेन्द्रानञ्जनस्यामात् कल्याणान्जहिमप्रभान् ।
 चतुर्विंशतिमानौम्यकल्याणान्जहिमप्रभान् ॥ ५ ॥
 विलोक्य विक्रामभोजकाननं नाभिनन्दनम् ।
 ब्रह्मुत्कायते कोऽपि कागनं नाभिनन्दनम् ॥ ६ ॥
 भवानीश ! सदा यस्याजित ! निष्कोप ! नाथति ।
 अहितो न हि त स्वाभिजितनिष्कोपनाथति ॥ ७ ॥

अवचूरिः ।

सह मया-प्रिया या सा समा । हे अज !-भद्रम् । । त्वया
 समानता ॥ २ ॥ च्युतोत्पत्ति-गतजन्मा । व्रतस्य क-सुखस्य ई-
 श्री यस्य । वला-पुष्टा निवृत्तिर्यस्य । ततो द्वन्द्व । च्युतम्-प्यवनम्
 ॥ ३ ॥ वृषभैः-इन्द्रैः, देवानां चतुर्धात्वेन तत्स्वाभिनामापि चतु-
 र्विध्यम् । यद्वा देवानां वृषाण 'ते लुग् वा' (३-२-१०८) इति
 देवपदलोपः । सह इया-प्रिया यः स से, अत्रित-कान्तिमान् ततो
 द्वन्द्वः ॥ ४ ॥ अञ्ज-रक्षोत्पलमत्र ग्राहम् । चन्द्र ॥ ५ ॥ अमण-
 भावत्वेन लुञ्जितकेशम् । विकसित वा । कनति वा-शोभते यत् तत्
 अम्भोज कन् ततो बहुव्रीहि ॥ उल्लुक् स्यात् ॥ ६ ॥ नाथ इव
 आचरति-योगक्षेमकारी भवति । दहेप्रमया । पीडयति ॥ ७ ॥

सनातनाय सेनाङ्गमव ! शं भव शम्भव ! ।

भगवन् ! भविकानामभव ! शम्भवगम्भवम् ॥ ८ ॥

दुष्कृतं मे मनोहंसमानस ! स्याऽभिनन्दन ! ।

श्रीसंवरधराधीशमानसस्याभिनन्दन ! ॥ ९ ॥

अज्ञानतिमिरध्वंसे सुमते ! सुमतेन ! ते ।

क्रियते न नमः केन सुमतेऽसुमतेन ते ॥ १० ॥

त्वां नमस्यन्ति येऽङ्गस्थपद्म ! पद्मप्रभेग ! ते ।

त्रैलोक्यस्य मनोहारिपद्म ! पद्मप्रमेशते ॥ ११ ॥

सद्भक्त्या य सदा स्तोति सुपार्श्वमपुनर्भवम् ।

सोऽस्तजातिमृतिर्याति सुपार्श्वमपुनर्भवम् ॥ १२ ॥

सहर्षा ये समीक्षन्ते मुखं चन्द्रप्रभाऽङ्ग ! ते ।

विदुः सफलसौख्यानां मुखं चन्द्रप्रभाङ्ग ! ते ॥ १३ ॥

सदा स्वपादसलीनं सुविधे ! सुविधेहि तम् ।

येन ते दर्शनं देव ! सुविधे सुविधेहितम् ॥ १४ ॥

अथश्रुतिः ।

शाश्वताय सुरवाय । प्लुतविवक्षणात् भकाराभावे मधुर् । हे
अजन्मन् ॥ ८ ॥ लिन्दि ॥ ९ ॥ शुद्धमते !-शोभनमते ! । रविरिवा-
धरति ॥ १० ॥ मनोहारिणी पद्मा-श्री. यस्या नायो भवति ॥ ११ ॥
न पुन भव सप्तास्य जन्मनो वा यस्य । मोक्षम् ॥ १२ ॥ अङ्ग
इति कोमलामन्त्रणे । मुख-वपाय चारित्र्याधात्मक, तन्मूलत्वात् स्व-
र्गापवर्गादिसौख्यानाम् ॥ १३ ॥ शोभनविधे ! सुष्ठु विधया-प्रका-
रणे ईहित वाञ्छित-चेष्टित वा क्रियाद्वारेण समाधरितम् ॥ १४ ॥

यथा त्वं शीतल ! स्वामिन् ! सोमः सोमो मनोऽहरः ।
 भव्यानां न तथा भाति सोमः सोमो मनोहरः ॥ १५ ॥
 तं वृणोति स्वयंभृष्युश्रेयासं बहु मानतः ।
 जिनेशं नोति यो नित्यं श्रेयासं बहुमानतः ॥ १६ ॥
 वाक्यं यस्तव शुश्राव वासुपूज्य ! सनातनम् ।
 भवे कुर्यात् तमोदाववाः सुपूज्य ! सनाऽतनम् ॥ १७ ॥
 कस्य प्रमोदमन्यत्र विमलात् परमात्मनः ।
 हृदयं भजते देवाद्विमलात् परमात्मनः ॥ १८ ॥
 दृष्ट्वा त्वाऽनन्तजिद् ! भावपराजितमनो भवम् ।
 भविनां नाथ ! नोऽन्येत्यपराजितमनो भवम् ॥ १९ ॥
 श्रीधर्मेण क्षमारामप्रकृष्टतरवारिणा ।
 सनाथोऽस्मि कृच्छ्रवर्द्धो प्रकृष्ट तरवारिणा ॥ २० ॥
 त्वया द्वेधारिवर्गो यत् पदौ श्रीग्राऽऽन्ति नाथते ।
 शरणं तद्भवी प्वस्तापदौ श्रीग्राऽन्तिनाथ ! ते ॥ २१ ॥

अवचूरिः ।

सोमः-शीतलः । सह उग्रया-कीर्त्या । सोमः-अरोद्रः । सोमः-
 गौरशरीरयुक्तः ॥ १५ ॥ अप्रार्थितमपि स्वयं भवनशीलम् श्रेय-
 मद्रम् यस्य तम् । यहु-अत्यर्थम् । मा-एङ्मीः । नतो-नष्ट । आन्तर-
 प्रीतिः ॥ १६ ॥ सनातन-नित्यम् अतनं-गमनम् ॥ १७ ॥
 परं-प्रकृष्टम् । आत्मनः ॥ १८ ॥ भावपरैः-आन्तर्यवर्गिभिः हरम् ॥ १९ ॥
 प्रकृष्टेन-प्रकर्षण । प्रकृष्ट-विनाशय इत्यर्थः । तरवारिः-पद्मविशेष
 ॥ २० ॥ द्वाह्य आन्तरश्च । आन्ति-वन्द्ये । नाथते-इच्छति ॥ २१ ॥

वीतरागं स्तुवे कुन्थुं जिनं शम्भुं स्वयम्भुवम् ।
 सरागत्वात् पुनर्नान्यं जिनं शम्भुं स्वयम्भुवम् ॥२२॥
 विजिग्ये लीलया येन प्रद्युम्नो भवताऽदरः ।
 भविनां भवनागाय प्रद्युम्नो भवतादरः ॥२३॥
 स स्थान्मह्ये ! नमह्येस्वो मह्यस्य प्रतिमह्यते ।
 क्रमौ मनसि यो मोहमह्यस्य प्रतिमह्य ते ॥२४॥
 विधत्ते सर्वदा यस्ते ससुव्रत ! समुन्नतिम् ।
 समात्वादयति स्वामिन् ! स सुव्रत ! समुन्नतिम् ॥२५॥
 दृष्ट्वा समवसृत्यन्तर्नभीशं चतुराननम् ।
 पश्येत् कोऽजितस्त्वं धीमानभीशं चतुराननम् ॥२६॥
 श्रीनेमिनाथमानौमि समुद्रविजयाङ्गजम् ।
 हेलानिर्जितसम्प्राप्तसमुद्रविजयाऽङ्गजम् ॥२७॥

अवचूरिः ।

जिनं-विष्णुम्, शम्भु-शिवम्, स्वयम्भुव-ब्रह्माणम् ॥ २२ ॥
 काम. । अदर-निर्भयः । प्रकृष्टेन त्यक्तं दुष्मन्-द्रव्यं येन स त्वम् ।
 भवतात्-भव । हे अर !-जिन ! ॥ २३ ॥ नमस्तः-नमनशीला
 लेखा-देवा यस्य स तथा 'मदैष् हर्षे' मदनं-मत् 'कुत्सम्पदादिभ्यः'
 विष्प्रत्ययः । मद-हर्षं लाति-ददाति 'कचित्' (५ । १ । १७१)
 मह्यस्य-हर्षदस्य । यद्वा मह्यस्य-अहङ्कारलावकस्य प्रतिमह्यते-धार-
 यति ॥ २४ ॥ सह शोभनैः तः । समुत्-सहर्षः ॥ २५ ॥ जितस्त्वं
 जितेन्द्रियम् । अजितस्त्वं-अजितेन्द्रियम् । अ-विष्णुम्, ईश-हरम्,
 चतुरानन-प्रजापतिम् ॥ २६ ॥ सम्प्राप्तः आसमुद्र विजयो येन
 अङ्गजेन स हेलया निर्जितो नेमिना ॥ २७ ॥

शिवार्थी सेवते ते श्रीपार्श्व ! नालीककोमलौ ।

न क्रमावनिशं नम्रपार्श्व ! नाऽलीक ! कोऽमलौ ॥२८॥

वरिवस्यति यः श्रीमन्महावीरं महोदयम् । । ।

सोऽञ्जुते जितसम्मोहमहावीरं महोदयम् ॥२९॥

श्रीसीमन्धरजिनस्तुतिः—

श्रीसीमन्धरतीर्थेशं सादरं नुतनिर्जरम् ।

योऽज्ञानं विदधे भस्मसादरं नुत निर्जरम् ॥३०॥

पञ्चदशक्षेत्रजजिनस्तुतिः—

ये ध्वन्द्वन्तेऽर्हतो भारतैरावतविदेहकान् ।

प्राप्यते प्रवरोदकां तै रा वत विदेहकान् ॥३१॥

सप्ततिशतजिनस्तुतिः—

सप्ततिशतं जिनानामुत्कृष्टपदवर्तिनाम् ।

ध्वन्द्वे मनुष्यलोकेऽहमुत्कृष्टपदवर्तिनाम् ॥३२॥

अथशूरिः ।

नम्रः पार्श्वो यस्य सः सः । असत्यरहित ! भमलौ-निर्मलौ
॥ २८ ॥ महान् उदयो यस्य तम् । अञ्जुते-प्राप्नोति । महोदय-
निर्वाणम् ॥ २९ ॥ नुत-स्तुत । निर्जर-जरारहितम् । नुतनिर्जर-प्रणु-
तसुरम् ॥ ३० ॥ भारतैरावतविदेहकेषु भवान्, भारतैरावतविदेहकेषु
नाकान्वि-शोभन्ते 'स्वचित् स्वः' () प्रवरोदकां-शुभायतिफला
पुण्यानुषान्धिपुण्यफला इत्यर्थः । रा-रक्ष्मीः । वत इत्यामन्त्रणे । विदे-
हकान्-विदेहान् ॥ ३१ ॥ सर्वोत्कर्षतो युगपत् एककालभाविनाम् ।
उत्कृष्टपदे-प्रधानपदे ॥ ३२ ॥

नन्दीश्वरद्वीपचैत्यस्तुतिः—

श्रीमन्नन्दीश्वरद्वीपेऽप्रतिमाः प्रणुताऽच्युताः ।

द्विपश्चाशति चैत्येषु प्रतिमाः प्रणुताऽच्युताः ॥३३॥

शाश्वताऽशाश्वतविम्बस्तुतिः—

यद्यात्मनिच्छसि स्थानमकृत्रिममकृत्रिमम् ।

जैनविम्बव्रजं तद्वेऽम कृत्रिमकृत्रिमम् ॥३४॥

त्रिकालजिनस्तुतिः—

ये जिनेन्द्रान् नमस्यन्ति साम्प्रतातीतभाविनः ।

दुष्कृताश्च ते विमुच्यन्ते साम्प्रतातीतभाविनः ॥३५॥

साधारणजिनस्तुतिः—

परात्मानो जिनेन्द्रा यैर्नायन्ते मानसं प्रति ।

पदं यान्ति जगन्माननीयं ते ऽमानसं प्रति ॥३६॥

आगमस्तुतिः—

सोऽस्तु मोक्षाय मे जैनो नयसङ्गत आगमः ।

अपि यं बुध्यते विद्वानयसङ्गत आगमः ॥३७॥

अवचूरिः ।

अप्रतिमाः—प्रधानाः । प्रणुताऽच्युताः—नतेन्द्राः । अच्युताः—
शाश्वताः । प्रणुत—स्तुत ॥ ३३ ॥ अकृत्रिमं—कौटिल्यराहितम् प्रज्ञास्व-
भावमित्यर्थः । 'अम शब्दभवत्योः । भज—सेवस्व ॥ ३४ ॥ परमात्म-
स्वरूपाः । ते भग्न्याः अमा—निभीका न सम्प्रत्यपि । अपिर्गम्यः ।
यद्वा अमाना—मपरिमिता सा—लक्ष्मीर्यत्र तद् अमानस पद तत् प्रति-
यान्ति ॥ ३५ ॥ नयैः—जैगमादिभिः सङ्गतः समन्तात् अनुगतः ।
गमा—सदृशपाठाः यत्र स आगमः । अपि मिश्रक्रमे । विद्वानपि-
सुधीरपि । अयः—शुभावाह देवं यस्य संयोगात् ॥ ३७ ॥

श्रुतदेवतास्तुतिः—

त्वन्नामाऽज्ञानमिदं धर्मकीर्त्तये श्रुतदेवते ।।

यन्न कोऽपि तदग्रे स्वकीर्त्तये श्रुतदेवते ॥३८॥

सर्वसम्यग्दृष्टिदेवदेवतास्तुतिः—

यश्चाभ्याधाः सुराः सर्वे वैयावृत्यकरा जिने ।

भद्रं कुर्वन्तु सदाय वै यावृत्यकराजिने ॥३९॥

[९९]

श्रीपार्श्वदेवस्तवनम् ।

विश्वस्ताखिलकर्मजालविलसत्संज्ञानसद्दर्शनं

च्योतीरूपमरूपगन्धमरसं स्पर्शादिभिर्वर्जितम् ।

सिद्धावस्थमवस्थितातुलमुखं वर्यैकवर्यात्मकं

निस्सीमातिशयप्रभावभवनं श्रीपार्श्वनाथं स्तुवे ॥१॥

काऽयं ते जिनराज । राजकिरणग्रामाभिरामः स्तवः

काऽहं प्रातिमसौरभस्फुरदुरुप्रज्ञाविहीनः प्रभो ।।

अवचूरिः ।

अज्ञानभेदस्वभावं कीर्त्तये समुक्तीर्त्तयन्त प्रयुजे-प्राहयामि ।

भवते-यदते न कोऽपीति योगः स्वकीर्त्तये-निजस्फूर्त्तये ॥ ३८ ॥

॥-भीः तस्या दृष्ट-आश्रयण तस्य क-मुख तेन राजति ॥ ३९ ॥

१ त्रिलोकोत्सवः ।

किन्तु त्वद्गुणराशिरक्तहृदयस्तत्र प्रवृत्तोऽस्म्यहं

शक्याऽक्यविचारणामु विकलः प्रायो हि रागो जनः ॥२॥

विष्वस्तामय ! निर्जितेन्द्रियहय ! प्रक्षीणकर्माश्रय !

श्रीलीलालय ! निर्मितस्मरणय ! स्याद्वादविधामयं ।।

मिथ्यात्वप्रलय ! प्रहीणविषय ! स्फूर्जत्रिलोकीदय !

श्रीपार्श्व ! स्मयरोपदोषकुनयज्वंसिन् ! सदा त्वं जये ॥३॥

किं कारुण्यमयी किमुत्सदमयी किं विश्वमैत्रीमयी

किं वाऽऽनन्दमयी किमुन्नतिमयी किं सौख्यरेखामयी ? ।

इत्थं यत्प्रतिमां समीक्ष्य भविनश्चेतश्चिरं तन्वते

स श्रीपार्श्वजिनस्तनोतु विशदश्रेयांसि भूयांसि नः ॥४॥

आधिन्याधिविरोधिवारिधियुधि व्यालस्फटालोरो

भूतप्रेतमलम्लुचाटिपु भयं तस्येह नो जायते ।

नित्यं चेतसि 'पार्श्वनाथ' इति हि स्वर्गापवर्गाप्रदं

सन्मन्त्रं चतुरक्षर प्रतिकूलं यः पाठसिद्धं पठेत् ॥५॥

त्वं देवः शरणं त्वमेव जनकस्त्वं त्वं गुरुस्त्वं मुहूर्त्

त्वं बन्धुस्त्वमसि प्रभुस्त्वमसवस्त्वं मे गतिस्त्वं मतिः ।

तत् किं पार्श्वविभो ! पुरःस्थितमपि त्वं सेवकं किङ्करं

मामद्यापि लसदयारसिकया दृष्ट्यापि नो वीक्षसे ? ॥६॥

शस्योऽयं समयः क्षणोऽयमनघः पुण्या त्वियं शर्वरी

श्लाघ्योऽयं दिवसो लवोऽयममलः पक्षोऽयमर्चास्पदम् ।

मासोऽयं विशदः समाः स्फुटमिमाः श्रीपार्श्व ! विश्वप्रभो !

यत्र त्वद्ददनं व्यलोक्यत मया निःशेषसौख्यावहम् ॥७॥

धन्योऽहं कृतकृत्य एष नृभवस्तीर्णो भवाम्भोनिधि-

र्विध्वस्तान्तरवैरिवारविषयो लब्धखिलोकोदयेः ।

श्रीमत्पार्श्वविभो । सदा त्रिजगतीविश्रामभूरप्यहो

यस्त्वं हंस इवाऽधुना विदधसे मन्मानसे संस्थितिम् ॥८॥

इत्थं त्वा सितधर्मकीर्तिभवनं स्तुत्वेदमभ्यर्च्यते

श्रीमत्पार्श्वजिन ! त्वयापि हितदा यस्मै कृते तत्पजे ।

प्राज्यं राज्यमनिर्वला च कमला शुद्धान्तबन्धादिकं

विधानन्दपदाय स स्पृहयति त्वस्मै मदीयं मनः ॥९॥

[१००]

श्रीमहावीरकलशः ।

(अपभ्रंशमयः)

यस्तेजोऽस्तरवी रेखपवी रेकाद्रिभेदने !

महावीरऽत्र सम्मोहजयवीरे नतोऽस्म्यहम् ॥१॥

पुण्णिमचंदसधम्मकित्तिवरविज्जाणंदं

नमिअ जिण्णिंदं भत्तिजुत्तपणमिरदेविंदं ।

पयडित्सं सिरिवद्धमाणजिणजम्मणमहिमं

जिम्ह सुरगिरिसिरउवरि रइअ सुस्वरिहि सुरम्मं ॥२॥

अत्थित्थ खत्तिअकुंडगामे मणभिरामे पुरवरे

वरसिद्धत्थराजो पवरकाओ सुरवरो विव सुरपुरे ।

१ त्रिलोकोत्सवः

तत्सासि तिसल्लो कैलिकुसला कोमलंगि सुगेहिणी
 जियरूवदेवी सन्वदेवीलोअमाहि सिरोमणी ॥३॥
 अह पाणयाओ मुहलयाओ चविउ वीरजिणेसरो ।
 आसोढविअसे छट्ठिदिवसे नाणतेअदिणेसरो ।
 अवयरिउ गम्मे सुहपगम्मे तीइ चउदस सुविणए
 गयसीहपमुहे लच्छिमिमुहे दरिसयेंतो रमणए ॥४॥
 ता तिजयसामिणि हंसगामिणि वहइ गम्मे सुहरिसिआ
 जिम साइसल्लिह बिंदु निम्मलमुत्तिमुत्तिअसरिसिआ ।
 चित्तमासह सुद्धतेरसि लहिय मज्झिमरत्तयं
 पसवेइ नंदणु सीलसंदणु सकललोअपवत्तयं ॥५॥
 अह उड्डु लोअह पुण्यदाहिणपच्छिमुत्तररुअंगओ
 अट्टट्टु कुमरिअ चउरविदिसिहि चउर मज्झिमरुअगओ ।
 आवित्तु विरयहि जम्मि वीरह सूइकम्म सुदिविखआ
 पवणम्भदप्पणकलसवीअणचमरदीवयरक्खिआ ॥६॥
 अह ओहिनाणिण जम्मु जाणिण जिणह आसण उट्ठिओ
 चउरंगनामं तिसपणामं करिवि जाणुदुगट्ठिओ ।
 पंजलिअ कहियं सकथयय सक हरिणिगमेसिणं
 जिणमहिमकारणि घंटताडणि आइसइ निदेसिणें ॥७॥
 पालाविहियविभाणिं लखजोयणपमाणि
 आरूहिउ आगम्म युणवि जणणिं बहुमाणि ।
 अवसोअणि पडिमुत्ति मुत्तु करि गहिउ जिणेसरु
 इगरुविण धारित्तु छत्तु अवरेण सुरेसरु ।

दालितउ दोहि चमरु^१ सुरवर^२ गंतु^३ कुलिसकर^४ अमरगिरि,
 अइपंडुअकवल^५ आसणि निविसइ वीरु उच्छगि धरि ॥८॥
 त्रिधंटा त्रिधंटा त्रिवाइत्तु धंटा विमाण विमाण प्रती पुटुधंटा ।
 मिह चडिहो चडिहो उचरंता सम देवदेवीगणेहि तुरेता ॥९॥
 नवण्णे सुरिदा दुवे सूरचेदा गिरिदग्गि वीस गया दाणविदा ।
 सविदा दुतीस दुहा बंतरिदा चउत्ताट्टि सन्धेवि मिलिआ सुरिदा १०
 अहो भवसत्ता ! वह एगचित्ता सुमिल्लेवि रोळ पियह अमियघोळ ।
 सुरिदेहि विहिय कयं तुह सहियं महावीरजम्मे मह ज सुरम्मे ११
 कय रुपहेमं मणीमडिमइअं सहरसं फलरसाण अटुट्ट अहिअं ।
 जिअ कखीर खीरोअहिक्खीरभरिअं सुफप्परपूराड गंवेहि सहियं १२
 ति पंचाहुप्फजलीमोअपुव्वं सुफालागरुप्पवरसइदिणधूव ।
 विअसंतसव्वत्तुप्फाइमहिअं सदेवेहि देवीहि हत्थेहि गहियं १३
 अह उट्ठिअम्मि अच्चुअइदे न्हवणत्थ भणइ सुहमिंदो ।
 किं सुइअजलपभार लहु सहिसड एस जिणचदो १४ ॥१४॥
 वरओहिनाणिण एहु जाणिण वामपयअगुट्टए
 चंपेइ आसणु दुरिअनासणु वीरु वीरु पहिट्टए ।
 टलटलिअ सुरगिरि अडिय कुलगिरि सडहडियदिग्घट्टया ।
 झलझलिय सायर पडिय कायर फडिय मेइणिवट्टया ॥१५॥
 अडवडिरदेहं अडिरनेह विहडियं अच्चरगण
 निविड विड्ढजा करइ करिजा तडंतडिर कोडि.. रसणं ।
 रोसाणलउडो भीमभिउडो लउडि भीसणमालओ
 पमणेड आळ विसि विआट्ट करड कोणु विआलओ ॥१६॥

ता नाड सिग्धं गलिअविग्धं विक्रमं परमिट्ठिणो
 पाएमु लग्गिचि अत्ति मग्गिचि पुग्गहं पहुदिट्ठिणो ।
 कारड सहरिसं गलिअमरिसं मज्जणं जिणसामिणो
 तेसट्ठिइंदिहिं मुक्कमंदिहिं सायर सिवगामिणो ॥१७॥

ता द्रकटिट्ठैकटिट्ठैग्गट्ठै दक्क त्रंयकडाहला
 वजड फहिं भहिंति भौमभौभौमेरुभंगुलकाहला !
 घघघहिंघहिंति घौघघौघौ घोरघक्खियघक्कणा
 नमिवि भंगे चंगरगे नच्चुनच्चिहि नच्चणा ॥१८॥
 दददौगदौदौ धधघघौधौ धुमधुमंतमइला
 छछछफल छछफल बहिं बहिंति छौछछं कंसला ।
 क्रमक्रमकि क्रमकटि जगटि जगटि जल्लरीसंकारण
 गाइत्तु उँउँ होहहुंहुं इअ थुणंति सुतारण ॥१९॥
 देव ! निखिलनयननलिननिकरबोधनविधिदिनकर !
 करणनिकरवनगहनदहनभास्वरवैद्यानर ! !

रपतिततिनतचलनक्रमलयामल ! रजनीकर—
 करसंहतिसितशीलभारधरणैकधुरन्धर । ॥२०॥
 रणीधरस्वरधीर ! विगतदुष्टाष्टमहामद !

मदनहुताशनविपुलतापतापितजननीरद ! !
 दनवसनरक्तत्वचिजितनागजवर ! सुविहित—
 हितकर ! जिनवर ! दलितकलुष ! जय जय जगदीश्वर ! २ ?
 ईसाण सुरेसरि अंकि निवेसरि वीरजिणेशरि हरिसभरे
 इमरुचि तिसूलं रिउसिरिसूलं दाहि उ चमरे सिअचिहुरे ।

इगि आतपुवारण सुमहिमकारण धारंतउ जिणजम्ममहे
 सोहम्मसुराहिवु वरवसहाहिवु चउर विउव्वइ वरककुहे ॥२२॥
 त उ ता हसिअं गिरितुंगह सिंगह निरसरिअं रयजिअनिलं
 वरसीरसरिच्छा अच्छअतुच्छा गच्छहि धारा गयणयलिं ।
 निवडंती सोहइ सुरगण मोहइ कयजिणजम्मणमहिमगुणा
 तं जाय सु तण्हा अडदिसि जुण्हा अहमहमिग विहिआगमणा२३
 तउ नच्चइ अच्छर गच्छिमच्छर नवनवरंगसुरंगभरे
 गुणगुमिरमृदंगिं ममरवसंगिं उल्लति उल्लति उल्लसिरे ।
 गायंति अ किन्नर वरस्सर सुरकयतारवितारह एव झुणी
 वायंती वीणा वेणिपवीणा वंस सुवंसा आलविणी ॥२४॥
 सुरतरुनिस्संदिणी हिमयरचंदिणी वुसृणिविलेविणु जिणधवले
 कंकणकंदुल्लय धडिवरघुल्लय हारविराइअवच्छयले ।
 सुरकुमुमह माला मउलि विसाला आलइ आलइ उंतिअले
 सहजल्लयणत्तिगु किउ आरत्तिगु मंगलिवकु मंगलनिलए ॥२५॥
 पडिविववसोअणि विज्जवहराणि मिल्लिवि जिणजणणिपासि जिणं
 सह मणिलंबूसय कुंडलदूसइजुअल्ल जिणंते पवरगुणं ।
 जिणजणणीरक्खं सुरपच्चवस्वं उग्घोसाविय तत्थ गओ
 नंदीसरमहिमा विहिउ सुहम्माहिवु सक्कि हिंसिउ सग्गि गओ ॥२६॥
 विहिअमज्जण विहिअमज्जणमहिम सुरवरिहिं
 जिम सुरगिरिसिरउवरि वीरजिणह सुरगिरिसुधीरह ।
 तिम तुम्हिवि भविअजण ! कुणह इत्थ तेलुक्कवीरह

न्हवणविलेवणपूज तह आरत्तिज मंगलिकु
जिम पामउ निचंपि इह आरत्तिउ मंगलिकु ॥२७॥

[१०१]

जीवविचारस्तवनम् ।

संसारजिएसु जहा विणु जिण । तुह वंसणेण मोहवसा ।
इह थावरतसजाईसु भमिओ तह विणुवे किंपि ॥१॥
पुढधाउतेउयाऊ वणत्सई थावरा पुण इगिंदी ।
चउह तसा वेहंदितेइंदिचउरिंदिपंचिंदी ॥२॥

पृथ्वीकायभेदाः—

रुप्यसुवण्णसीसयतउतंबयलोहधाउधाउडिआ ।
मणिरयणफलहविदुमसकरपाहाणबहुजाई ॥३॥
पारयरसम्भगंधयहिगुलहरिआलमणसिलपलेवा ।
दणीस खडी वण्णी स्वारी तूरी उ वेद अ ॥४॥
सिंधुव-मुंचल-टंकण-सोवीरंजण-सिलजउ-कसीसं ।
अरणिहय कलउट्टी मट्टीमाई पुढविभेआ ॥५॥

अपकायभेदाः—

भोमागासजलाई ओसा-हरितणुअ-हिम-करा-महिआ ।
धयखीरसरुधुधणोदहाइ, मेया उ आउत्स ॥६॥

तेजःकायभेदाः—

इंगाल-जाल-मुम्भुर-कलिआ-बिज्जुक कणयजोइगी ।
मणि-अरणि-अयसवज्जगिमाइआ-तेउकायबिआ ॥७॥

वायुकायभेदाः—

उब्भामय-उकलिआ मंडलि-मुह-सुद्ध-गुंज-वायाई ।
पिहुणाइ वाय घण-तण्णवायाइ बाउज्जिअमेआ ॥८॥

वनस्पतिकायभेदाः—

वणसइकाइअजीवा दुविहा साहारणा य पत्तेया ।
जेसिमणंताण-तण्ण एगा-साहारणा-ते ऊ ॥९॥

साधारणवनस्पतिप्रकाराः—

कदा-अंकुर-किसलय-उगंता सब्बकोमलफळ च ।
सेवाल-पणय-भूरुह गूढसिराई सिणाइदले ॥१०॥

मणियं चः—

गूढसिरसंधिपञ्चं समभंगमहीरगं च छिन्नरुहं ।
साहारणं सरीरं तन्निवरीअं च पत्तेयं ॥११॥

अनंतकायभेदाः—

अइअ-सूरण-मूलअ-गज्जर-गिरिमा-हलिइ-कच्चूरो ।
मुत्था-धेग-चिराली क्वरिमुआ-छोद-खिन्लइडा ॥१२॥
पिंडाल-आल-पिंडी ल्हसणं वजाइ-कंद विरुहाई ।
वस-करीराई करल कोमलबिली मुजरवल्ली ।
सतावरि-पल्लंको-टकाइम-वत्थुलो अमयवल्ली ।
व्णपी-कुंआरि-थोहरि-व्णय-तरु-छाडि-गिरिकण्णी ॥१४॥

गुग्गुलि—गलोअमाई छिण्णरुहा कट्टओ वहुलछल्ली ।

इच्चाइ खल्ल अणेगे मेया उ अणंतकायाणं ॥१५॥

प्रत्येकवनस्पतेर्लक्षणं प्रकाराश्चः—

जेसिक्किक्कि सरीरे इक्किक्कु जिउ उ ते उ पत्तेआ ।

फल—कुल्ल—मूल—पत्ता तण—कट्टा हरिअवीअकुली ॥१६॥

सिअवत्ताई पिहु पंसुडीअजिआ जाइमल्लिआइ पुणो ।

नालिअबद्धेगजिआ दुजिआ संघाडधनार्ह ॥१७॥

अवरिथतिः—

पत्तेअवणे मुत्तुं पण पुढ्याई दुहा सुहुमथूला ।

सुहुमा उ सन्वलोए संति निलागणिजलअगिज्जा ॥१८॥

द्वीन्द्रियप्रकाराः—

चंदण—संख—कवड्डय—लहकालस—मुत्ति—जल्लअ—गंडोला ।

मेहर—इअरकायर किमिमाइ बहाइ वेइंदी ॥१९॥

त्रीन्द्रियजीवभेदाः—

मंकुण—जूआ—पिसुआ कुंथुदेहिअ—पिपीलि—मंकोडा ।

गदहय—चोरकीडा चंचड—गोगीड—घण्णाडा ॥२०॥

गुम्मिय—गोमयकीडा इल्ली धियवल्ली जा उ अ महल्ला ।

तिण—गोवालिअ—इलिआ तेइंदिअ इंदगोवाई ॥२१॥

चतुरिन्द्रियजीवप्रकाराः—

चउरिंदि मच्छु—कुत्तिअ दंस—मसा—सलभ—कोकिला कविला ।

कंसारि—डोलि—विंछिअ—ढंकण—भमरी—भमर—तिडा ॥२२॥

चतुर्धा पञ्चेन्द्रियास्तत्र सप्तविधा नारकाः—

पचिदिआ उ चउहा नारय—तिरिआ—मणुस्स देवा य ।

नेरइआ सत्तविहा नेया नरयणुढविनामा ॥२३॥

रयणपह—सकरपहा बालअपह पपकह अ धूमपहा ।

तमपह—तमतमपहा सत्त अहोऽहो नरयणुढवी ॥२४॥

निर्यगूजीवभेदा —

जलयर—थलयर—खयरा तिविहा ओहेण तिरिअपचिंदी ।

सुसुमार—मच्छ—कच्छव—गाहा—मगराइ जलचारी ॥२५॥

चउपय उरपरिसप्पा भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा ।

इगखुर—दुक्खुर—निखुरा चउपय खर—गो—गय—सुणार्इ ॥२६॥

उरपरिसप्पय साली—दिइ गोणस—गोर—कसिण—सप्पार्इ ।

भूअपरिसप्पय धिरोलय नउलुदर—गोह—सरडाई ॥२७॥

खयरा रोमयपक्खी चम्मयपक्खी य पायडा चेव ।

नरलोगाओ बाहिं समुगपक्खी विययपक्खी ॥२८॥

सव्वे जल—थल—खयरा सम्मुच्छिम—गम्भया दुह नरा य ।

कम्माकम्मगमहिया अतरदीवा तिहा मणुआ ॥२९॥

दैवनिकायभेदा —

भवणवइ—वाणमतर—जोइस—वेमाणिआ चउह देवा ।

दस—अट्ठ—पच—दुविहा बोद्धवा उवरवरि कमसो ॥३०॥

भवनपतीना १० भेदाः—

असुरा नाग—सुवण्णा विज्जु—ग्गो—दीव—उदहि—दिसि—बाऊ ।

थणिअ कुमारा जोअणसहसाहो भवणवइ दसहा ॥३१॥

व्यन्तराणां भेदाः—

पिसाय—भूअ—जक्खा, य, रक्खसा किन्नरा य किंपुरिसा ।

महोरगय गंधच्वा वणद्ध रयणाइसयहिद्धा ॥३२॥

अणपण्णी पणपण्णी इसिवाई भूअवाइजे कंदे ।

महकंदे फोहंडी पयगे रयणाइमसयंतो ॥३३॥

व्योतिष्क—वैमानिकप्रकाराः—

पंचविहा जोइसिआ ससि—रवि—गह—रिक्ख—तारयामेआ ।

चारसहा कप्पसुरा ऽकप्पाइआ दुदसविहा उ ॥३४॥

सोहम्मोसाण—सणकुमार—माहिंद—बुंभ—वंतय्या ।

सुक—सहस्साराणय—पाणय—आरण—अचुअकप्पा ॥३५॥

सुवरिसण—सुपडिवदे मणोरमे सन्वभद—सुविसाले ।

सुमाणस—सोमणसे विअ पिअंकराइच्चणुत्तरया ॥३६॥

प्राणाः—

इग-बि-ति-चउरिंदिअ सनि असनि चउ छा सगद्ध नव वस य ।

पाणा ञ्जसासाउग पणिदि तणु—बइ—मण—बलित्ति ॥३७॥

पूरंतो इअ भमिओ तुमे अदिद्धुम्मि नाह । दिट्ठोऽसि ।

संपइ मुत्तिज्जिअतं देहि जहि पनरविह सिद्धा ॥३८॥

पंचदशसिद्धभेदाः—

तित्थातित्थ, जिणाजिण, गिहि—अण्ण—सल्लिआ—धीनर—नपुंसा ।

पचेअ—सयंबुद्धा बुद्धबोहिकणिगसिद्धा ॥३९॥

ते साइअणंतठिई अकाय—तणु—भवठिई अ कम्मवई ।

दिंतु अजोअणिकुलठिईणंतविरिअषम्माकित्तिठिई ॥४०॥

पञ्चत्रिंशज्जिनवाणीगुणस्तवचनम् ।

जोअणगमइमागह सन्वभासाणुवाइणिं वाणिं ।
 पणत्तीसपवरगुणकित्तणेण धुणिमो जिणिंदाणं ॥ १ ॥
 मेहमणोहरसुगुहिरनिग्घोसं^१ वंसधंससोहिल्लं^२ ।
 महुमहुरमालओसियपमुहरायरायं भवविरायं^३ ॥ २ ॥
 सकयपमुहसलक्खणं सकारजुअप्फुडक्खरपयाई ।
 गामाण चा....चाउवचारपरं^४ उदात्तसरं^५ ॥ ३ ॥
 मडिरवपूरिअगयणं^६ सरलणुकूलत्तओ सुदक्खिण्णं^७ ।
 इअ सत्तसइअइसय.....सामिं जिणवयणं ॥ ४ ॥
 तह अत्थासय अडवीसअइसयं अप्पगंथसुमहत्थं^८ ।
 अन्वाहयाभिधेयं पुन्वावरचक्र अविरोहं^९ ॥ ५ ॥
 सिद्धत्थसूइसिट्ठं^{१०} सिट्ठं व.....उत्तमाविकखं^{११} ।
 परदूसणाविसयओ अवहरिन्नुत्तराइसयां^{१२} ॥ ६ ॥
 संसय असंभवेणा संदिद्धं^{१३} सोअजणमणाइहरं^{१४} ।
 देसद्धाई पत्थावुत्तिअं^{१५} उदिअत्थत्तपरं^{१६} ॥ ७ ॥
 अविक्किण्णपसरिअमसंदिद्ध धिकारातिवित्थरविओगा ।
 वरसंबंधपसरणां^{१७} मिहपइवकाइ साकंसं^{१८} ॥ ८ ॥
 अइमिद्धमहुरिमगुणं सुहियं सन्वेसि धयगुडाइव^{१९} ।
 नियविसए कयसोआरलोअवित्थिण्णअच्छरिअं^{२०} ॥ ९ ॥

जमगाइगुणविसेसो अतुच्छ अभिषेजो वुदारत्थं^{१३} ।

अण्यपरभूमि अणुसारि देसणार्हहिं अभिजायं^{१४} ॥ १० ॥

तिहुअणपरसंसणिज्जं^{१५} परमंमावेहयं^{१६} च अविलंबं^{१७} ।

सथुइपरनिंदरहिअं^{१८} धम्मत्थग्गासपडिवद्धं^{१९} ॥ ११ ॥

लिंगवयणकालतिण परुक्खपच्चक्खकारगाञ्जत्थो ।

उवणयवयणचउक्के अविपरीअत्थं^{२०} अतुरिअं^{२१} च ॥ १२ ॥

पत्थिअवरत्थिसरूया वण्णणाणेगजाइ सुविचित्तं^{२२} ।

चत्तपयवणवक्कं^{२३} वयणंतरओ विसेसजुअं^{२४} ॥ १३ ॥

अभिषेएमणभंती अविब्भमोणादरो अविक्खेवो ।

किलिर्किंचिय मिच्छाअय रोसायसुजुगवमसइकरणं च^{२५} ॥ १४ ॥

इअ विब्भमाइमणदोसविरहिअं सत्तसाहसोवेअं^{२६} ।

आ अत्थसिद्धिमच्छिण्णहेउ^{२७} मायासरहिअं च^{२८} ॥ १५ ॥

इअ सव्ववयणपणतीसइसयसाहिअवओ जिणो थुणिओ ।

सद्धम्मकित्तिविजाणंदयरं.....हेउगिरं ॥ १६ ॥

[१०३]

निकाचिततीर्थकृन्नामकर्मणां जिनानां
भवत्रयीस्तवनम्

रिसहाइ जिणवरिंदे चउवीस युणामि णणयदेविंदे ।

जिणमत्तीइ सुत्तिये तित्थयरमुनामतिमवेहिं ॥ १ ॥

पुंडरिगिणि वज्रनाहो^१ सन्वद्रे^२ 'रिसह' जिणु विणीआण^३ ।
 मुस्सीम विमलगाहण^४ विजण^५ उज्झाड^६ 'अजिअजिणो'^७ ॥ २ ॥
 विडलनल मुत्तपुरीण^८ सत्तमगेविज^९ 'संमनु' सविथी^{१०} ।
 रयणसंचय महावल^{११} जयंति^{१२} अभिनंदणु^{१३} 'विणीआण'^{१४} ॥ ३ ॥
 पुंडरगिणी अडयलो^{१५} जयंति^{१६} उज्झाड^{१७} 'मुमद' अ मुसीमा^{१८} ।
 अवराडअनिपु^{१९} नवमे गेविज^{२०} कोसंबिण^{२१} 'पडमपहो'^{२२} ॥ ४ ॥
 नंदीमुमाड^{२३} अट्टमगेविज^{२४} पाणारसी 'मुपासजिणो'^{२५} ।
 पडमनिपु रयणसंचय^{२६} विजयंति^{२७} चंदपुरि 'चंदपहो'^{२८} ॥ ५ ॥
 पुंडरिगिणि महपडमो^{२९} आणह^{३०} कायंदिआड^{३१} 'मुविहि'जिणो^{३२} ।
 पडमु मुसीमा^{३३} पाणह^{३४} मदिलपुरि 'सीअल' नरिंदो^{३५} ॥ ६ ॥
 नलिणीगभुसभाए^{३६} अचुह^{३७} 'सिजंस' नाहु सीहपुरे ।
 पडमतरु रयणसंचय^{३८} पाणह^{३९} चंपाड^{४०} 'वमुपुजो'^{४१} ॥ ७ ॥
 पडमस्तेषु महापुरि^{४२} सहसारे^{४३} 'विमल' नाहु कंपिन्ठे^{४४} ।
 रिदुपुरे पडमरहो^{४५} पाणह^{४६} उज्झाड^{४७} णंतजिणो^{४८} ॥ ८ ॥ x

[१०४]

श्रीदुःपमाकालस्तवनम् ।

विरजिणभुवणविस्सुय पवयणगयणिक्कदिणमणिसमाणे ।

वटंतमुअनिहाणे थुणामि सूरि जुगपहाणे ॥ १ ॥

वीस^१ तिवीस^२ दुर्नवइ^३ अडसयरी^४ पंचसयरि^५ गुणनउई^६ ।
 सयओ^७ सगसी^८ पणनउई^९ सगसी^{१०} छरसयरि^{११} अडसयरी^{१२} ॥२॥
 चउनवइ^{१३} अट्ट^{१४} तीय^{१५} सग^{१६} चउ^{१७} पनरुत्तरसय^{१८} तित्तोससय^{१९} ।
 सयउ^{२०} पणनवइ^{२१} नवनवइ^{२२} चत्त^{२३} तेवीसुदयसूरी ॥३॥

प्रथमोदयः—

अह उदयाणं पढमे जुगपवरे पणिवयामि तेवीसं ।
 सिरिसुहम-वयर-पडिवय-हरिस्सहं नंदिमित्तं च ॥४॥
 सिरिसूरसेण-रविमित्त-सिरिप्पहं भणिहर च जसमित्तं ।
 धणासिंह-सव्वमित्तं धम्मिहं सिरिविजयणंदं ॥५॥
 वदामि सुमंगलं-धम्मसिंह-जयदेवसूरि-सुरदिन्नं ।
 वइसाहं कोडिन्नं मामाहुर-वणियपुत्त-सुरदिन्नं ॥६॥
 उदयाणंतिमसूरी पुसमित्त-अरिहेमित्त-वइसाहं ।
 वंदे सुकित्तिथावर-रहसुअ-जयमंगलमुणिंदं ॥७॥
 सिद्धत्थं ईसाणं रहमित्तं भरणिमित्त-ददमित्तं ।
 सिरिदेवइमित्तं सिरिधर च गागहम्मसूरि ॥८॥
 सिरिसगइमित्तं कित्तिमित्त-सुरमित्त-फग्गुमित्तं च ।
 कल्लाणदेवमित्तं नमामि दुप्पसहमुणिवसहं ॥९॥
 घदे सुहम्म-जंवूं पभव सिज्जमवं च जसमइ ।
 संभइविजय-सूरि मइवाहु सिरियूलमइ च ॥१०॥
 महगिरि-सुहत्थि-गुणसुदर च सामजखंदिलायरियं ।
 रवइमित्तं धम्मं च मइगुत्तं च सिरिगुत्तं ॥११॥

सिरिवधरमजरविस्वसूरिं पणमामि पूसमित्तं च ।

इअ सत्तकोडिनामं पदेमुदणं वीसेजुगपवरो ॥१२॥

द्वितीयोदयः—

वीए तवीसं—वयरं नार्गहेत्थिं च रेवईमित्तं ।

सीहं नाग जुण—भूअदिनेयं कालयं वेदे ॥१३॥

सिरिसव्वमित्तं—हारिल—जिणभदं वंदिमो उमासाई ।

पूसमित्तं संभूअं माढरसंभूअ—धम्मरिसिं ॥१४॥

जिट्ठ च फग्गुमित्तं च धम्मघोसं च विणयमित्तं च ।

सिरिसीलमित्तं—रेवइसूरिं सुमिणमित्तं—रहमित्तं ॥१५॥

इअ सव्वोदयजुगपवरसूरिणो चरणसंजुए वदे ।

चउरुत्तरदुसहस्से दुप्पसहते सुहम्माई ॥१६॥

इअ सुहम—जंबू तम्भवसिद्धां एगावयारिणो सेसा ।

सइददुजोअणमज्जे जयतु दुम्भिवखडमरहरा ॥१७॥

जुगपवरसरिससूरी दूरीं कयं भवियमोहेतं मपंसरो ।

वंदामि सोलसुत्तरइगदसलक्खे सहस्से अ ॥१८॥

पंचम अरम्मि पणपन्नलक्ख पणपन्नसहस्स कोडीणं ।

पचसयकोडिपन्ना नमामि सुचरण सयलसूरी ॥१९॥

तित्ती संलक्खाओ चउर सहस्साईं x x x x (१)

इगं नवइ दूसमाए सूरिणं मज्झिमगुणानं ॥२०॥

यचाय्म फोटी लक्खसाणं हुत्ति उह सहस्साणं ।

चउपन्नं कोडिसया चउचालीसाउ कोडीओ ॥२१॥

[१०५]

। ऋषिमण्डलस्तवः ।

सकलसकलचक्रवर्ति-पण्डितोत्तमपण्डित-

श्रीबुद्धिविमलगणिगुरुभ्यो नमः ।

भक्तिभरनमिरसुरवरकिरीडमणिपंतिकंतिकयसोहे ।

उसभाइजिणवरिंदाण पाययंकेरुहे नमिमो ॥ १ ॥

निज्जिय परीसहचमुं संभग्गुवसग्गवग्गारिउपसरं ।

संपत्तकेवलसिरिं सिरिवीरजिणेसरं वंदे ॥ २ ॥

अवचूरिः ।

यय श्रीऋषमादिजिनवरेन्द्राणां पादपङ्केरहान्-चरणकमलान्
नमामः-नमस्कुर्मः । किंविशिष्टान् पादपङ्केरहान् ? भक्तिभरनम्रसुरवर-
किरीडमणिपङ्क्तिकान्तिकृतशोभान् ॥ १ ॥

अह श्रीवीरजिनेश्वर वन्दे । किंविशिष्ट श्रीवीरजिनेश्वरम् ? नि-
जितपरीपद्मचमुम् । पुनः किंविशिष्टम् ? सम्भगोपसत्तैवार्गिरिपुमसरम् ।
पुनः कथम्भूतम् ? सम्प्राप्तकेवलश्रियम् ॥ २ ॥

अर्थः ।

अग्रे भगवदादिक जिनवरेन्द्र तेषां चरणकमल नमस्कृतं । किंसा छठ
चरणकमल ? भक्ति तेषु वारि करी नम्र-नमता सुर-देव तेषां, वर-प्रधान
किरीट-मुकुट तेह तेषां ने, मणि तेह तेषां भक्ति-श्रेणी तेह तेषां ने भक्ति
तेषु कृत-श्रीधी शोभा छठ ॥ १ ॥

हुं श्रीमहावीर जिनेश्वर वादतं । किंसा छठ ? निमित्त-छटी परीपद्म
इषिणी यभू-सेना छठ निष्पृष्ट. संभक्त-भागवत वसुसर्गइषिया रिपु-वधरी
तेहनडं वर्ग-समूहनड प्रसर-व्याप छठ. सम्प्राप्त-धर्मी देवज्ञानइषिणी
श्री छठ. ॥ २ ॥

નિમ્મવિય વારસંગે નિહયજળંગે વિમુક્તભવસંગે ।

કરુણામયજલનિહિણો નમામિ ગણહારિણો સન્ધે ॥૩॥

મરહમહારાયરિસિં ગિહિવેસુપ્પન્નનાણવરરયણં ।

દસહિં સહસેહિ સમં નિવસંતં વંદિમો સિરસા ॥૪॥

હત્થિચિલ્લગત્ત્સ ન કેવલં તિ સોઝ્ઞ વરિસપહિમંતે ।

પયપડમસમુપ્પાહિયનાણવરો જયત્થ યાહુબલી ॥૫॥

અવચૂરિઃ ।

મહ સર્વાન્ ગણધારિણો નમામિ । કથમ્ભૂતાન્ ગણધારિણઃ ?
નિર્મિત્તજ્ઞાદશાજ્ઞાન્ । પુનઃ કથમ્ભૂતાન્ ? નિહતાનજ્ઞાન્ । પુનઃ
કથમ્ભૂતાન્ ? વિમુક્તભવસજ્ઞાન્ । પુનઃ કથમ્ભૂતાન્ ? કરુણામૃત-
જલનિધીન્ ॥ ૩ ॥

યય મરતમહારાજપિં શિરસા વન્દામહે । કિં વિશિષ્ટં મરતમ્ ?
ગૃહિવેપોત્પન્નજ્ઞાનધરણમ્ । પુનઃ કથમ્ભૂતમ્ ? દશભિઃ નૃપસહસ્રૈઃ
સમં-સયુક્તં નિઃક્રાન્તમ્ ॥ ૪ ॥

યાહુબલિનામા સુનીન્દ્રો જયતુ । કિં વિશિષ્ટો યાહુબલિઃ ?

અર્થઃ.

હું સપ્રધાઈ ગણધર નમરકરક, કિસા હઈ ગણધર ? નિપજ્ઞવિશાં બાર
અંગ હઈ, નિહત-હલિઈ અનંગ-કંઈ હઈ. વહી કિસા હઈ ગણધર ?
વિમુક્ત-મેરિહઈ અવ-સંસારનક સંગ હઈ. કરુણા રૂપિઈ અમૃત તેહ તણ-
સમુદ્ર હઈ. ॥૩॥

અગ્રે ભરત મહારાજ ઝાપીશ્વર મસ્તકિ કરી વાંદઈ-નમરકરક. કિસા
હઈ ભરત ? ગૃહવેષે ઉત્પન્ન-ઉપન્ન વર-પ્રધાન જ્ઞાન-કેવલરૂપીઈ રાજ હઈ.
વહી કિસિઈ, હઈ ભરત ? દસ સહસ્ર રાય સહિત દીક્ષ લીધી હઈ ॥૪॥

યાહુબલિ ઝાપીશ્વર જયવત વર્તઈ. કિસિઈ હઈ યાહુબલિ ? પગરૂપીયાં,

तं जायमउज्झाण तक्खसिलाविसयपव्वइयं ।

वंदे। बाहुवलिरिंसि निब्बुयमद्वावण सेले ॥ ६ ॥

सुरवइणा अहिसित्ता भरहवण अद्रमरहवरपइणो ।

आइच्चजसम्पमुहा अट्टवि सासयसुहं पत्ता ॥ ७ ॥

अग्नेवि पुहविवइणो उसमस्स पउप्पण असंखिज्जा ।

जाव जिअसत्तुराया अजियजिणपिया समुप्पन्नो ॥ ८ ॥

अथचूरिः ।

पदपद्मसमोत्पादितज्ञानवरः । किं कृत्वा ? वर्षप्रतिमान्ते हस्तिवि-
लक्षय-हरितान आरूढस्य न केवलज्ञान इति श्रुत्या ॥ ५ ॥

आदिष्ययशःप्रमुखा भट्टौ राजानः शाश्वतसौख्यं प्राप्ताः ।
कथम्भूता भट्टौ राजान ? सुरपातिना-इन्द्रेण भरतपदे अभिषिक्ताः-
अनुक्रमेण राज्ये स्थापिता । पुनः कथम्भूता ? अर्द्धभरतवरप्रभयः ॥ ७ ॥

अन्येऽपि भीमरतेश्वरात् आदिष्ययशःप्रमुखेभ्यः
सन्तानिकेभ्यः अपरे-अन्ये ऋषभस्य पदात् पदे-पदानुक्रमेण
पयेयाः पृष्णीपतयो-राजानोऽभवन् यावत् अजितजिनपिता ।
राजा समुपजः ॥ ८ ॥

अर्थः ।

अथ तेन विदुः समग्रं उत्पादित-उपादे उपनय
करी पर-प्रधान छह. किसिठ करीनछ ? वर्ष द्विषसना कठसग
साथीछ यडिया केवलज्ञान नहीं छसिठ साबलीन'छ ॥५॥

आदिष्ययशः प्रमुख आठ राज साश्वतां-सौभ्य भाग्या.
आठ राज ? सुरपति-ईद्विष वरतेश्वरनछ पादि अक्षिपेडिया
पर्थसारिया. वकी किरया छछ ? आठछ अर्थभरतवर
तथा पर-प्रधान कठुर छछ. ॥७॥

अनेराछ वरततठ आदिष्ययशः प्रमुख आठ स'
अनेरा श्रीकृष्णदेव तथार्थ पटानुक्रमिठ अस'भ्य

निम्नविय वारसंगे निहयजणगे विमुक्तभवसंगे ।

करुणामयजलनिहिणो नमामि गणधारिणो सन्वे ॥३॥

भरहमहारायरिसिं गिहिबेसुप्पन्ननाणवररयणं ।

दसहिं सहस्सेहि समं निक्खंतं वंदिमो सिरसा ॥४॥

हरिधविलगगत्स न केवलं ति सोऊण वरिसपडिमेंते ।

पयपउमसमुप्पाडियनाणवरो जयउ बाहुवली ॥५॥

अथचूरिः ।

अह सर्वान् गणधारिणो नमामि । कथम्भूतान् गणधारिणः ?
निर्मितद्व्यादशाङ्गान् । पुनः कथम्भूतान् ? निहतानङ्गान् । पुनः
कथम्भूतान् ? विमुक्तमवसङ्गान् । पुनः कथम्भूतान् ? करुणामृत-
जलनिधीन् ॥ ३ ॥

यय भरतमहाराजपिं शिरसा वन्दामहे । किं विशिष्टं भरतम् ?
गृहिबेपोत्पन्नज्ञानवररत्नम् । पुनः कथम्भूतम् ? दशभिः नृपसदृशैः
समं-सयुक्तं निःक्रान्तम् ॥ ४ ॥

बाहुमलिनानां मुनीन्मो जयतु । किंविशिष्टो बाहुमलिः ?

अर्थः-

हं सुधर्माह गणधर नमस्कृतं, किंसा छह गणधर ? निपन्नविधां आर
अंग छह, निहत-हस्तिह अंग-क-हपे छह. वली किंसा छह गणधर ?
विमुक्त-मेदिहह अव-संसारनह संज छह. कइथा इपिह अमृत तेह तल्लं
समुद्ध छह. ॥३॥

अग्रे भरत महाराज ऋषीश्वर भक्तिके करी चाँदह-नमस्कृतं. किंसा
छह, भरत ? गृहवेधे उत्पन्न-उपनह पर-अधान ज्ञान-केवलइपीठ-रत्न छह.
वली किसिह, छह भरत ? इस सहस्र राय सहित दीक्षा, वीधी छह ॥४॥

बाहुमलि ऋषीश्वर नव्यवंत वर्तह. किसिह छह बाहुमलि ? भगइपीयां

तं जायमउज्झाए तक्खसिलविस्सयण्वइयं ।

वंदे वाहुबलिरिंसि निवुंयमट्ठावण सेले ॥ ६ ॥

सुरवइणा अहिसिन्ना भरहवए अद्धभरहवरपइणो ।

आइच्चजसप्पमुहा, अट्ठावि साप्पयसुहं पत्ता ॥ ७ ॥

अन्नेवि पुहविवइणो उसमस्स पउप्पए असंखिजा ।

जाव जिअसत्तुराया, अजियजिणपिया समुप्पनो ॥ ८ ॥

अथचूरिः ।

पदपद्मसमोत्पादितज्ञानवरः । किं कृत्वा ? वर्णप्रतिमान्ते हस्तिबि-
लमस्य-हरितन आरुढस्य न केवलज्ञान इति ध्रुत्वा ॥ ५ ॥

आदित्ययशःप्रमुखा अष्टौ राजानः शाश्वतसौख्यं प्राप्ताः ।
कथम्भूता अष्टौ राजान ? सुरपातिना-इन्द्रेण भरतपदे अभिषिक्ताः-
अनुक्रमेण राज्ये स्थापिताः । पुनः कथम्भूता ? अर्द्धभरतवरप्रभवः ॥ ७ ॥

अन्येऽपि श्रीभरतेश्वरात् आदित्ययशःप्रमुखेभ्यः अष्टाभ्यः
सन्तानिकेभ्यः अपरे-अन्ये ऋषभस्य यदात् यदे-यदानुक्रमेण असङ्-
ख्येयाः पृथ्वीपतयो-राजानोऽभवन् यावत् अजितजिनपिता जितशत्रु-
राजा समुत्पन्नः ॥ ८ ॥

अर्थः ।

कथं तेन भिदुः समकाल उत्पादित-वपाटे वपनस्य 'ज्ञान-केवलज्ञान' तिलकं
करी वर-प्रधानं छत्रं, किसिद्धं करीनस्य ? वर्षं, द्विपसना काठसम्पन्नं प्राति
छापीय, अयिमां केवलज्ञान नहीं, छत्रिद्ध सासलीनर्थं गणाः

आदित्ययशः प्रमुख आठ राजा शाश्वत-सौख्य पाप्मा, किंसा छत्र
आठ राजा ? सुरपति-ईदृश भरतेश्वरनस्य पाटि अभिषेकिया-अनुक्रमेण पाटि
अर्धसारिया, यदी किरिया छत्रं ? आठस्य अर्द्धभरतसेनं तत्सु-सोय सद्वज्रदेस,
तत्सु वर-प्रधानं काठर छत्रं, गणाः

अनेराई भरतवत्तु आदित्ययशः प्रमुख आठ सन्तानिया तस्य अपर-
अनेरा श्रीकृष्णदेव तत्सुई पट्टानुक्रमेण असंख्याता पृथ्वीपति-राय ता

ઉજ્જિત્તુ રજ્જલર્ચિ પન્વહ્યા કેવિ સિવપુરં પત્તા ।

સન્વદૃપઃપથઢવરં અવરે તે વંદિમો સન્વે ॥ ૯ ॥

તિળમિવ મરહપહુત્તં ચદ્ધત્તુ નનરદ્સહસ્સપરિયરિણ ।

નિવસંતે નરનાહે નમામિ નવસગરપામુક્કલે ॥ ૧૦ ॥

વિમલજિણેસરતિત્થે થેરાણં અંતિયમ્મિ પન્વહ્જો ।

ચઠ્ઠસપુબ્ધી પત્તો મહવ્વલો પંચમે કલ્પે ॥ ૧૧ ॥

અથ્ચરિઃ ।

તે સર્વેડપિ રાજ્યલક્ષ્મીં ત્યત્થા પ્રમજ્જિતાઃ તેષાં મધ્યે કેચિત્
શિવપુર પ્રાપ્તા અપરે સર્વાર્થપ્રસ્તરે વરે-સર્વાર્થવિમાને વરે પ્રાપ્તાઃ અહ
તાન્ સર્વાન્ વન્દે ॥ ૯ ॥

અહ નવસગરપ્રમુલ્લાન્ નરનાયાન્ સાર્વભૌમાન્-ચક્રવર્તિનો
નમામિ । કયમ્ભૂતાન્ ? તૃણમિવ ભરતપ્રમુલ્લં ત્યક્ત્વા નરપતિસહસ્ર-
પરિકરિતાન્ નિષ્ક્રાન્તાન્-પ્રમજ્જિતાન્ ॥ ૧૦ ॥

મહામલઃ પશ્ચમે કલ્પે પ્રાપ્તઃ । કયમ્ભૂતો મહામલઃ ? વિમલ-

અર્થ.

લગઈ હઉંયા. જા' લગઈ શ્રીઅજિતનાથ-ખીજઈ તીર્થેકર તેહનઈ પિતા જિત-
રાતુ રાત્ર ઉપનઉ. ॥૯॥

તે સઘલાઈ રાજ્યલક્ષ્મી છાંડી પ્રમજ્જિત-મતધારી હુઆ-દીક્ષા લીધી
તેહભાલી કેટલાઈ મુક્તિઈ પુહતા. અપર-અનેરા મુક્તિભાગી, તુ ખીજ વર-
પ્રધાનિ સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનિ પુહતા. હુ તે સઘલાઈ ઋષીશ્વર વાંદઈ ॥૧૦॥

હું નવસગરપ્રમુખનરનાથ-ચક્રવર્તિ નમઈ. કીસા છઈ નવસગર પ્રમુખ
તૃણા-તિણખલાની પરિઈ ભરતક્ષેત્ર તણઈ પ્રજુતવ-રાજ્ય ત્યજીનઈ સહસ્રાયે
પરિવરિયા નિષ્કાંત-દીક્ષા લીધી છઈ ॥૧૦॥

મહામલ રાજઋષીશ્વર પાચમઈ દેવલોકે પુહતુ. કિસિઈ છઈ મહામલ ?

તત્તો ચદ્વ જાઓ વાણિયગામે મુદંસણો સિદ્ધી ।

ચીરસગામે પુનરવિ ચલદસપુન્ચી ગઓ સિદ્ધિ ॥ ૧૨ ॥

પયરયમિવ રજસિરિં ઝગ્નિય ગહિયવ્વપ્ અચલપમુદ્દે ।

અટ્ટવિ ચલદેવરિસી ધુણામિ નિઘ્વાણમણુપત્તે ॥ ૧૩ ॥

અચચૂરિઃ ।

જિનેશ્વરતીર્થે સ્પવિરાચાર્યસમીપે પ્રતાપિતઃ । પુનઃ કથમ્ભૂતો મહાબલઃ ?
ચતુર્દશપૂર્વો-ચતુર્દશપૂર્વધરઃ ॥ ૧૧ ॥

તત્તો મહાવલોકાન્ મહાબલજીવમ્પ્રુત્વા વાણિગ્યગ્રામે મુદ-
ર્શનનામા શ્રેષ્ઠી જાતઃ પુનરપિ શ્રીમહાવીરસમીપે દીક્ષાં લાભ્વા ચતુ-
ર્દશપૂર્વધર સન્ સિદ્ધિં ગતઃ ॥ ૧૨ ॥

અથ અષ્ટાવપિ અચલપ્રમુખાન્ ચલદેવાન્-ચલદેવરૂપીન્ નમામિ
કથમ્ભૂતાન્ અષ્ટૌ ચલદેવાન્ । પદરજ ઇવ રાગ્યશ્રિય સ્પર્શવા ગૃહીત-
પ્રતાન્ નિર્વાણં-મૌક્ષ અનુપ્રાપ્તાન્ ॥ ૧૩ ॥

અર્થઃ.

વિમલનાથ-તેરમથ તીર્થેષ્ઠ તેહનથ તીર્થિ-તેહનથ શાસનિ રથવિર આત્માર્થ
તેહનથ સમીપે દીક્ષા લીધી છઠ. વલી કિસોઠ છઠ મહાબલ ? ચલદપૂર્વધર
છઠ ॥૧૧॥

તે પાંચમા દેવલોક તથ મહાબલનકે છપ ચિત્રી વાણિગ્યગ્રામિ મુદર્શન
ધસિર્થ નામિથે યેષિ હજીઠ. તે મુદર્શન શ્રેષ્ઠી પુન-વલી શ્રીમહાવીરનથ
સમીપે દીક્ષા લઈ ચલદપૂર્વધર હોઈ સિદ્ધિ-મુક્તિ થિત ॥૧૨॥

હુ આઠઈ અચલપ્રમુખ બળદેવ ઋષીશ્વર નમરકરક, કિરયા છઈ
આઠઈ બલદેવ ઋષીશ્વર ? પણ લાગ્યા રાગી પવિર્થ રાગ્યલક્ષ્મી છોડી દીક્ષા
લીધી છઠ. વલી કિસા છઠ ? નિર્વાણ-મૌક્ષ પામિયા છઠ. ॥૧૩॥

जेषुगातवं तत्तं अवराहं ददु निययरूवस्स ।

तुंगियगिरिवरसिहरे सो राममहामुणो जयउ ॥ १४ ॥

रामो तवप्पमावा सुपत्तदाणाउ ज्जत्ति रहकारो ।

अणुमोअणाइ हरिणो संपत्ता वंमल्लोगम्मि ॥ १५ ॥

इक्खागरायवसहो पडिबुद्धो नाम कोसलासामी ।

तह नेया अंगाए चंदच्छाए निरुवमाए ॥ १६ ॥

अवचूरिः ।

स राममहामुनिर्जयतु, येन रामभद्रपिणा तुङ्गिकगिरिवरशिखरे
वसं वपस्तसम् । किं कृत्वा ? निजरूपस्य अपराधं दृष्ट्वा ॥ १४ ॥

रामः तपःप्रभावात्, त्यकारः-सूत्रधारः सति-शीघ्रं सुपात्र-
दानात् । मृगो-हरिणः अनुमोदनाया त्रयोऽपि ब्रह्मदेवलोका-
प्राप्ताः ॥ १५ ॥

इक्ष्वाकुराजसु वृषभ-श्रेष्ठः कौशालायाः-अयोध्यायाः स्वामी
प्रतिबुद्धनामा, तथा अङ्गाया नगर्याः स्वामी चन्द्रच्छायः कम्पभू-
ताया अङ्गायाः ? निरुपमायाः ॥ १६ ॥

अर्थः ।

ते रामभद्रपिण्डे नयवत् पर्वत, विशुद्धं रामं । नयवत्पिण्डं तुंगिया
पर्वतनगरे शिखरी वसं तपः तपिषु । प्रसिद्धं करी नहि ? निज-आपणा ३५
तस्य अपराधं दृष्ट्वा ॥ १४ ॥

राम तपना प्रभावात्, त्यकारः-सूत्रधारः सति-शीघ्रं सुपात्रदानतया
प्रभावात्, मृगस्य अनुमोदना वर-दानना वर, ये त्रि-लोकं पायमन् ब्रह्म-
देवलोका प्राप्ताः ॥ १५ ॥

ईक्ष्वाकुवंशीयं रामं भाषि वृषभ-श्रेष्ठं कौशला तस्य स्वामी प्रतिबुद्धं
ईक्ष्वाकुवंशीयं रामं (१) तथा-तिमं अंगानगरी तस्य नेता-स्वामी चन्द्र-
छायं रामं (२) कोशी छद्मं अंगानगरी ? निरुपमं छद्म-अनोपमं छद्म ॥ १६ ॥

संखे फासीराया कुणालदेसाहिवो तहा रुपी ।

‘कुरुवइ’ अदीणसत्तू पंचालपहू अ जियसत्तू ॥ १७ ॥

संजायजाइसरणा पंचवइआ छप्पि ‘महिजिणपासे ।

चउदसपुन्वी एए जयंतु’ अपुणम्मव पत्ता ॥ १८ ॥

सट्ठि वाससयाइं जेणं छट्ठेण भाविओ अप्पा ।

बहुविहलदिसमिद्धं विण्हुं वंदामि अणगारं ॥ १९ ॥

अचचूरि ।

काश्या-घाणारस्याः शङ्गे राजा, तथा कुणालदेशस्य अधिपति-
-स्वामी स्वामी । राजा, कुरुमण्डलस्याधिपतिः अदीनशत्रुः^१ च^२ अन्यत् ।
पञ्चालदेशस्य प्रभुः-जितशत्रुः ॥ १७ ॥

एते जयन्तु । कथम्भूताः ? सम्जातजातिस्सरणाः पुन कथ-
म्भूताः ? एते यद्यपि श्रीमहजिनपार्श्वे प्रमजिताः । पुनः कथम्भूताः ?
चतुर्दशपूर्विणः । पुनः कथम्भूताः ? अपूर्णमेव प्राप्ताः ॥ १८ ॥

‘अहं विण्हुं-विण्णुकुमारं नमामि, यो विण्णुकुमारो’ वैक्रियदेह-

अर्थः ।

काशी-वाल्मीकी नगरी तक्षुष स्वामी राजा राज (३) कुशाव देश
तक्षुष-अधिपति-स्वामी, इक्ष्मी भसिर्ध नाभिर्ध (४) कुश्मंडल देश तक्षुष
स्वामी अदीनशत्रु राजा (५) पञ्चावदेश अधिपतिपुरपाटक्षु तक्षुष स्वामी-
राज जितशत्रु (६) ॥१७॥

ये छह राजा जयवंत वहुं, ये ते किंसा छह ? सज्जन-वपना नति-
रभरक्ष छह, वही किंसा छह छह ? श्रीमहजिनायनर्ध समीप दीक्षा-दीधी
छह, वही किंसा छह ? यउद पूर्वधर छह, वही किंसा छह ये छह ? अपुन-
व-व-मोक्ष पागिया छह ॥१८॥

ह ते विण्णुकुमार नमर्ध, जिण्णु विण्णुकुमारि वैक्रियदेहवधिर्ध करी

जो तित्थरस प्यमावणमकासि वेउव्विदेहलद्धीए ।

तं विण्हं गयतिण्हं नमामि पत्तं सिवपुरंमि ॥२०॥

एगूणे पंचसए खंदगसीसाण कुंभकारकडे ।

पालयकयउवसग्गे पत्ते पणमामि अपवग्गे ॥ २१ ॥

ददुण अण्णतित्थियपराभवं भवसयाउ निव्विण्णो ।

नैगमअदुसहस्सेण परिवुडो कित्तिओ सिट्ठी ॥ २२ ॥

अवचूरिः ।

लब्ध्या तीर्थस्य प्रभावनां अकार्पात् । किंविशिष्टं विष्णुं ? गततृष्णम् पुनः कथम्भूत विष्णु ? शिवपुरे प्राप्तम् ॥ २० ॥

अहं एकचक्राचार्यक्षिप्याणां एकोनानि पञ्चदशतानि 'प्रणमामि । कथम्भूतानि एकोनानि ? कुम्भकारकटे पालकपुत्रोहितेन प्राणां सकृतोपसर्गानि अपवर्ग-मोक्ष प्राप्तानि ॥ २१ ॥

कार्तिकश्रेष्ठी नैगमानां-वल्किपुत्राणां अष्टोत्तरसहस्रेण परिवृतः मुनिसुमनस्त्वामिसमीपे प्रमज्जितः-दीक्षितः । किंविशिष्टः कार्तिक-

अर्थः ।

तीर्थं तृती प्रभावना अधी. द्विसिद्धिं छद् विष्णुकुमार ? तृष्णा रक्षित छद्. निर्दोष छद्. वधि द्विसिद्धि छद् ? शिवपुरि-मोक्षनगरिं पुदतड छद्. ॥२०॥

हुं 'अ'मकसूरि तस्या शिष्य ओकठि कल्यां पांचसठि नमस्करं, द्विसा छद् ? कुंभकारकटि नगरि पावक कृत प्राणान्तकपसर्ग छद्. वही द्विरथा छद् ? अपवर्ग-मोक्ष प्राप्तिया छद्. ॥२१॥

कार्तिकश्रेष्ठी-वल्किपुत्र अष्टोत्तर सहस्र परिवरिथां श्रीमुनिसुमनस्त्वामि नर्ध समीपे दीक्षा लीधी. द्विसिद्धिं छद् कार्तिकश्रेष्ठी ? अ-न्य-अनेरा तीर्थिक-कुक्षिणि तेदनले, पराभव देणी संसारना अयतठ निवर्तित-दुःखनड छद्, ते

पञ्चदशो मुणिमुञ्चयसामिसगासमि वारसंगधरे ।

वारससमपरिआजो सोहम्मे सुरवई जाजो ॥ २३ ॥

मुगिलगिरिमि सुकोसलेन वाधीकजोवसगणेण ।

पत्तं परमं ठाणं कित्तिघरेण वि परं नाणं ॥ २४ ॥

काउं गुणरयणतवं अट्ट उ अवस्सोहसागरप्पमुहा ।

विण्हुमुआ संपत्ता सिद्धिं इकारसंगधरा ॥ २५ ॥

अथचूरिः ।

ध्रेष्ठी ? अन्यतीर्थिकस्य परामत्र इष्टा भवमयात् निर्विण्णः । अवसन्नः ।

पुनः कथम्भूतः कार्तिकेध्रेष्ठी ? द्वादशाङ्गवित् द्वादशसमपर्यायः-

पालितव्रतः सौधर्मसुरपतिः-इन्द्रो जातः ॥ २२-२३ ॥

सुकोशलेन मुभिना मग्निलगिरौ-चित्रकूटपर्वते परम पद मोक्ष-

स्थान प्राप्तम् । कथम्भूतेन सुकोशलेन ? व्याघ्रीकृतोपसर्गेण । कीर्ति-

धरेणापि तत्पित्रा वर ज्ञान-केवलज्ञान प्राप्तम् ॥ २४ ॥

अष्टौ अक्षोभ्यसागरप्रमुखा वृष्णिमुत्ताः सिद्धिं सम्प्राप्ताः । किं

कृत्वा ? गुणरत्नतपः कृत्वा । कथम्भूता अष्टौ अक्षोभायाः ? एका-

दशाङ्गधराः ॥ २५ ॥

अर्थः ।

कार्तिके मग्नी पार वरस्य पावित्रीक्षा इ तस्य सौधर्म देवलोकि सुरपति-

र्धे इति ॥ २३ ॥

सुकोशले मङ्गात्मा मग्निलगिरि चित्रकूट पर्वते परमस्थान-मोक्ष

प्राप्ति, किञ्चित् छद्म सुकोशले कथीयते । वाघिपूजितं इत-प्रधानं उपसर्ग

छद्म, अनर्थं कीर्तिधरिण-ते सुकोशलेन पिता वर-प्रधानं केवलज्ञान

प्राप्ति ॥ २४ ॥

आठ अक्षोभ्यसागर वृष्णिमुत्त-अधः वृष्णिशायना मुत्त-मेठा सिद्धि-

मुक्तिं प्रेक्षता. किञ्चित् करीनधः ? गुणरत्न वार्त्तिके नाभिर्ध तप करीनधः किं

कृत् ते आठ ? एकार अत्र धरस्य छद्म. ॥ २५ ॥

तं वंदे रहनेमिं चउरो वञ्छरसयाइं जस्स गिहे ।

जो वरिसं छउमत्थो पंचसए केवली जाओ ॥ २६ ॥

जालि-मयालि-उवयालि-पुरीससेणे य वारिसेणे य ।

पञ्जुन-संब-अनिरुद्ध-सच्चे नेमी य दढनेमी ॥ २७ ॥

पन्नासं पन्नासं मजाओ चईय वारसंगधरा ।

सोलससमपजाया सिद्धा सित्तुंजए दसवि ॥ २८ ॥

अवचूरिः ।

अहं तं रहनेमिं वन्दे । यस्य चत्वारि वर्षशतानि गृहपातेऽ-
भवन् । यो वर्षे छग्रस्थो जातः, य पञ्च वर्षशतानि केवली जातः ॥
॥ २६ ॥

जालिः १ मयालिः २ उपजालिः ३ पुरिषसेनः ४ वारिषेणः ५
प्रयुम्नः ६ शाम्बः ७ अनिरुद्धः ८ सत्यनेमिः ९ हवनेमिः १० एते-
दशापि पञ्चाशत् पञ्चाशत् भार्याः त्यक्त्वा प्रव्रजिताः । कथम्भूता
एते दश ? द्वादशाङ्गधारिणः ॥ २७ ॥

पुनः कथम्भूता दश ? द्वादशसमपर्याया-द्वादशवर्षपालितप्रताः ।
पुनः कथम्भूता दश ? दशापि शत्रुञ्जये सिद्धाः ॥ २८ ॥

वत्तीसपुरंधिवई देवहपुत्ता अणीयजसपमुहा ।

८ छप्पिय नेमिसुसीसा चतुदसपुव्वो गया सिद्धि ॥ २९ ॥

जो गेविजाउ चुओ आयाओ तह कुले विसालम्मि ।

तं देवईअवच्चं गजसुकुमालं नमंसामि ॥ ३० ॥

बन्धामि नेमिसीसं वयदिणगहिभेगराइवरपडिमं ।

सोमिलकयउवसगं पत्तं पणमामि अपवगं ॥ ३१ ॥

अवचूरिः ।

अनीकपश प्रमुखाः पटपि देवकीपुत्राः श्रीनेमिसुशिष्याः
-चतुर्दशपूर्विणः सिद्धिं गताः ॥ कथम्भूता पटपि ? सार्वत्रिकपुर-
न्धीपतय -गृहवासे सार्वत्रिकदुर्भार्यापतयः ॥ २९ ॥

अह गजसुकुमाल नेमिशिष्य वन्दे । कथम्भूत गजसुकुमालम् ?
प्रतदिने एष गृहिता वरा एकरात्रिप्रतिमा-कायोस्तर्गविशेषा तम् ।
पुनः कथम्भूत गजसुकुमालम् ? सोमिलकृतोपसर्गं शिव प्राप्तम् ॥ ३० ॥

अर्थः ।

अनीकपश प्रमुख श्रीदेवकीना छठ पुत्र, श्रीनेमिनाथना सुशिष्य
हुंता. अवधपूर्वधर हुध मुक्तिध गिया, किसीना छठ ? गृहस्थवासि अनीस
कवचना पति छठ, पुत्र श्री-कवच कहीठ ॥ २९ ॥

हं गजसुकुमाल श्री नेमिनाथनई शिष्य वाहई, किसिठ छठ गज
सुकुमाव ? छठ मयध दिहाउध गृहीत-क्षीधी पर-प्रधान प्रतिमा-काउसग
विशेष छठ, वही किसिठ छठ गजसुकुमाव ? सोमिलकट्टिध-सससध इत-
उपसर्ग इतव सिद्धि गिठ छठ ॥ ३० ॥

જો વાસુદેવપુરઓ પસંસિઓ દુષ્કરં કરેડ ત્તિ ।

સિરિનેમિજિનવરેણં તં ઢંઢણરિસિં નમંસામિ ॥ ૩૨ ॥

ઈન્મકુલવાલિયાઓ સુપરિચ્છાઓ જેણ વત્તીસં ।

જસ્સ ય નિસ્સમળમહં દસારકુલનંદનો કાસી ॥૩૩॥

જો પુરિસસહસ્સજુઓ પવ્યહઓ નેમિપાયમૂલમ્મિ ।

સો થાયચાપુત્તો ચડદસપુન્વી સિવં પત્તો ॥ ૩૪ ॥

અર્થચૂરિઃ ।

અહ ત્ત ઢંઢણકાપિં નમસ્કરોમિ । ય ઢંઢણક્ષપિઃ વાસુદેવ-
પુરતાઃ-અગ્રતઃ શ્રીનેમિજિનવરેણ દુષ્કર કરોવોતિ પ્રશસિતઃ-વ્યાખ્યાતઃ
॥ ૩૨ ॥

યેન ઇન્મકુલવાલિકાઃ-વ્યવહારિણાં વાલિકાઃ પરિણીતાઃ, સુપ્ત-
-અતિશયેન દ્વાગ્રિશક્ષહૃદ્યાઃ પરિચ્છાઃ, યંસ્ય નિસ્સમળમહોત્સવ
દીક્ષામહોત્સવ દસારકુલનંદનો-વાસુદેવોઽકાર્પીત્ ॥ ૩૩ ॥

યઃ પુરુષસહસ્રયુતઃ શ્રીનેમિનાથપાદમૂલે શ્રવણિતઃ શ્રીનેમિના-
થ પાદમૂલે પ્રમણિતઃ ॥ થાયચાપુત્રઃ-થાયચાઃ-સાર્થવાહપત્ની તત્ત્વાઃ
પુત્રઃ ચતુર્વિંશત્પૂર્વા સિદ્ધિં યતઃ ॥૩૪॥

અર્થ.

હું તે ઢંઢણકુમાર જાણી નમસ્કરઉં, જે ઢંઢણ ખડખીયર વાસુદેવ
આગલિ શ્રીનેમિજિનવરે દિઉં કુઃકર કરઉં છતિ-છસિઉં-પ્રસંસિઉં-વખાણીઉં.
॥ ૩૨ ॥

જિણુછ ધનવંત વ્યવહારીયા તણી જાલિકા પરિણી ખત્રીસ સમકાદ
છાંડી, જેહ તણુછ દીક્ષામહોત્સવ દસારકુલનંદન—વાસુદેવિં કીધવ. ॥૩૩॥

જે સહસ્રપુરુષ સહિત શ્રીનેમિનાથ તણુઈ પાયમૂલિ દીક્ષા લીધી,
થાયચા સાર્થવાહની કલત્ર તેહનડ બેઠઉં, ચઉદ પૂર્વધર હુંતઉં સિદ્ધિં જિઉં
॥ ૩૪ ॥

सहस्रजुओ तस्सीसो चउदसपुब्बी सुओ गओ सिद्धि ।
 इक्कारसंग सुअसीस सेलओ तहय पंचसए ॥ ३६ ॥
 जो उ परक्कमइ तवं छिन्नं ल्हं च देहममाणंतो ।
 सिद्धिं चिह्नयरयमल सेलगपुत्तं तयं नमिमो ॥ ३७ ॥
 असुरसुरपन्नगिंदा जं तं पडिमागयं नमंसंति ।
 उज्जितसेलसिहरे तं सिरसा सारणं वंदे ॥ ३८ ॥
 बारसभिक्खूपडिमा जेण ण चत्ता महाणुमावेण ।
 बारससया नियमेणं अट्टमच्छट्ठाणि जो कासी ॥ ३९ ॥
 तं खवियपेमदोसं वंदे जरमरणसोगमुत्तिण्णं ।
 अचलसुहसागरगयं निव्वाणमणुत्तरं पत्तं ॥ ४० ॥

अचचूरिः ।

तद्विलप्यः तस्य-धावन्नापुत्रस्य शिष्यः शुक सहस्रशिष्ययुतः
 चतुर्दशपूर्वधरः सिद्धिं गतः । तथा शुकस्य शिष्यः शैलकः सिद्धिं
 गतः । कथम्भूतः शैलकः ? एकादशाहो । पुनः कथम्भूतः शैलकः ?
 पञ्चशतशिष्यसहितः ॥ ३६ ॥

अर्थः ।

ते यावन्त्या पुन वल्लु शिष्य शुक धसिष्ठ नमिष्ठ, सहस्रशिष्य परिव-
 वरिष्ठ, चतुर्दशपूर्वधर सिद्धिष्ठगिष्ठ, तेह शुकगिष्ठ शिष्य रोवक तथा-तिम सिद्धिष्ठ
 गिष्ठ, तिसिष्ठ छठ ते रोवक ? धय्यार अग धरर्ध छठ, पवी तिसिष्ठ छठ ते
 रोवक ? पायसर्ध शिष्य सहित छठ ॥ ३६ ॥

मुच्चा जिणिंदवयणं सच्चं सोअं ति पभणिओ हरिणा ।

किं सच्चं ति पवुत्तो चित्ततो जाइसरणाओ ॥ ४१ ॥

संबुद्धो जो पढमं अज्झयणं सच्चमेव पणवइ ।

कच्छल्लनारयरिसिं तं वंदे सुगडमणुपत्तं ॥ ४२ ॥

नारयरिसिपामुक्खे वीसं सिरिनेमिनाहतित्थम्मि ।

पण्णारस पासत्तित्थे दस सिरिवीरस्स तित्थम्मि ॥ ४३ ॥

पत्तेयबुद्धसाह नमिमो जे भासिउ सिवं पत्ता ।

पणयालीस रिसिभासियाइं अज्झयणपवराइं ॥ ४४ ॥

अवचूरिः ।

अहं तं कच्छल्लनारदक्रुपिं वन्दे । यो जिनेन्द्रवचनं 'सत्यं शौचम्' इति श्रुत्वा हरिणा-वासुदेवेन किं सत्यं इति पृष्टः । उत्तरमलब्धवान् सन् चिन्ताग्रस्तः सन् जातिस्मरणप्राप्तः सन् प्रबुद्धः केवलज्ञानमयो जातः । पुनर्यः सत्यमेवाध्ययनं प्रवृत्तवान् । कथंभूतं नारदम् ? सद्गतिं प्राप्तम् ॥ ४१-४२ ॥

अर्थः.

इं ते कच्छल्लं धसिणं नामिणं नारदं कृपिं वाहकं, जे नारदं जिनेन्द्रवचनं वचनं 'सत्यं शौचम्' इति सांख्यी, वासुदेविणं द्विसिणं सत्यं धसिणं पूजिणं उत्तरं आशुपामतणं चित्तप्रपञ्चित-छिदापोहं करतणं अतिदमरल्लं पाणिणं हुतणं तत्तावत् प्रबुद्धं हुण-केवलज्ञानं अंशुअं हुण, अनअं वंसीं उल्लुणं पत्ति-सकं सत्यं अं धसिणं अध्ययनं प्रवृत्तिं, द्विसिणं अं नारदं ? सुगति-भुगतिं तील्लुणं पदुंतणं अर्थं ॥ ४१-४२ ॥

पहरिज्जंतो दुजोहणेण तह पंडवेहि थुवंतो । । ।

समस्तमुत्तमावो दमदंतमहामुणी जयउ ॥ ४५ ॥

जलणाउ नेमिसीसु त्ति भणंतो जंमण्हि उक्खित्तो । ।

सिरिकूयवायरमुणी रामसुजो जयउ सिद्धिगजो ॥ ४६ ॥

अवचूरिः ।

नारदऋषिप्रमुखा विंशति प्रत्येकबुद्धाः श्रीनेमिनाथतीर्थेऽभवन्,
युवं पञ्चदश प्रत्येकबुद्धाः श्रीपार्श्वनाथतीर्थे, दश प्रत्येकबुद्धाः श्रीमहा-
धीरतीर्थेऽभवन् । वयं तान् पञ्चचत्वारिंशत् प्रत्येकबुद्धान् ऋषीन् नमामः ।
ये साधवः पञ्चचत्वारिंशद् ऋषिभाषितानि अध्ययनानि भाषित्वा
शिव-मोक्ष प्राप्ताः ॥ ४३-४४ ॥

स दमदन्तमहान्ऋषिर्जयतु । यो दमदन्तः दुर्योधनेन प्रहर्ष-
माणः तथा पाण्डवैः स्तूयमानः समस्तभुवित्रभावो जातः ॥ ४५ ॥

स रामसुतः कुञ्जवारकमुनिर्जयतु । यो द्वारिकाया दाघे ज्वल-
नात् अह नेमिशिष्यः इति भणन् जृम्भकदेवैः उरिक्षतः—उत्पादितः नेमि-
समीप समवसरणे मुक्तः प्रव्रजितश्च । कथम्भूतः मुनिः ? सिद्धि गतः ॥ ४६ ॥

अर्थः ।

नारद ऋषिप्रभुषा वीस प्रत्येकबुद्ध श्रीनेमिनाथनगरीतीर्थे इत्या, ५६
प्रत्येकबुद्ध श्रीपार्श्वनाथनगरी शालिनी इत्या, दश प्रत्येकबुद्ध श्रीमहाधीरना-
गरीशालिनी इत्या, अग्रे ते पञ्चितीस प्रत्येकबुद्ध ऋषीश्वर बाह्वे—नमस्करार्थे
के साधु पञ्चितीस ऋषिभाषित अध्ययन बापी—प्रश्नी मोक्षि पुढता ।
४३-४४ ॥

ते दमदन्त ऋषीश्वर जयवन्त वर्तकि, जे दमयत दुर्धमिनगि अहुरितकि-
प्रहार दीनतकि, अनग पाडवे स्तुपीतकि समस्तभुवित्रस्वभाव इकि ॥ ४५ ॥

ते राम—जयदेव तल्लि जेठकि कुञ्जवारल्लुकि धसिर्ध नाभिगि महाराम
जयवत्तु वर्तकि. जे द्वारिका नजरीनगरी हापि जयवन आगलि तकि पीढता
इ नेमिनाथनगरी शिष्य धसिर्ध बाह्वेठि नृबाह्वेठि जेपाडकि श्रीनेमिनाथन-
समीपि समवसरलि भेदिठकि, श्रीनेमिनाथनगरी समीपि दीक्षा बोधी, सिद्धि
गठि महारामा ? सिद्धि गिठि ॥ ४६ ॥

पचवि निवपटुमुखा चउदसपुञ्जी जुहिद्विदुल्लसुहा ॥

दोमासियसलेहणपुञ्जं सित्तुजए सिद्धा ॥ ४७ ॥

पटिवोहियप्पएसिं केसिं वंढामि गोयमसमीवे ।

वियलियससयवगं अंगीकयचरमजिणमगं ॥ ४८ ॥

कालियपुत्तो मेहलि थेंरे आणंदरमिखए तइए ।

कासव एए य चउरो पासावच्चिज्ज मुनिपवरा ॥ ४९ ॥

अथचरि ।

पञ्चापि पाण्डुनृपसुता सुधिष्ठिरप्रमुखाः गृहितव्रताः द्विमासी-
सलेपणापूर्वं शत्रुञ्जये सिद्धाः । कथम्भूताः पाण्डुसुताः चतुर्दशपूर्विण ४७

अह केशिकुमार-केशिकुमारगणधर वन्दे । कथम्भूत केशिगण-
धर ? प्रतियोधितप्रदेशिम् । पुनः कथम्भूतम् ? गौतमसमीपे-
गौतमपार्श्वे विदलितमशयधर्म । पुनः कथम्भूत गणधरम् ? अङ्गी-
कृतचरमजिनमार्गम् ॥ ४८ ॥

कालिकापुत्रः मेरालि १ स्थविर. २ आणदञ्चरपि तृतीयः का-
श्यपः पुते चत्वार श्रीपार्श्वनाथसन्तानिन मुनिप्रवरा ॥ ४९ ॥

अर्थ.

पाचव पांडुरामना पुत्र सुधिष्ठिरप्रमुखा दीक्षा स्वीधी इती, जिमसवाडा
संभेदनापूर्वक-साठि दिन अनशन पावन पूर्वक शत्रुञ्जय तीर्थे सिद्धा-
मुक्तिप गिया. इसा छठ पाचव अश्वीश्वर ? अष्टपूर्वधर छठ ॥ ४७ ॥

इ केशिकुमार गणधर वादंड. इसिठ छठ केशीगणधर ? प्रतियोधित
प्रदेशि रान छठ, इसिठ छठ केशी गणधर ? गौतम गणधर नठ समीपि
विदलित-निर्दलित-इतिठ ॥ देह तल्ल-समूह छठ. वही मिये छठ गणधर ?
अणीकरिठ अरमण-ओमहावीर तेहनठ मार्गे छठ ॥ ४८ ॥

कालिकापुत्र चेअठि, स्थविर २, आणंद अपि जीनठ, कश्यप अच्चा-
रध श्रीपार्श्वनाथना सत्तागीया, मुनिप्रवर-मुनि महात्मा माहि अजेसर ॥ ४९ ॥

अकहिंसु जयजाओ सरागतवसंजमेहिं समणावि ।

कम्माक्सेसपडिबंघओ अ देवा हविज्जंति ॥५०॥

जं तं तिव्वचरित्तं पाओवगयं तु सायइ सियाली ।

मुगिहल्लसेलसिहरे वंदे कालासवेसरिसिं ॥५१॥

धम्मे ददसनाहो जो निच्चं मंदरो इव अकंपो ।

इहलोगनिप्पिवासो परलोगवेसओ धीरो ॥५२॥

कालासवेसियसुओ आया सामाहयं ति थेराणं ।

वयणं सोउं पडिवन्नपंचजामो गओ सिद्धिं ॥५३॥

अयचूरि ।

पुष्किकानगर्या इति अकथयन् । इतीति किम् ! श्रमणा अपि सरागतपः—सयमे. कर्मावशेषप्रतिबन्धतः देवा भवन्ति ॥५०॥

x x x x

कालस्य वैशिकमुतः प्रतिपन्नपञ्चयामः—पञ्चमहावतरूपगृहीत-
प्रतः सन् सिद्धिं गतः । किं कृत्वा ? आत्मा एव सामायिक इति
स्थविराणां वचः श्रुत्वा ॥५३॥

अर्थः.

पुष्किकानगरीयं ईसिद्धं कहिंसे, एसिद्धं डिंसिद्धं ? अमण्—महात्मा सराग-
तप संयमि करी कर्मविशेषेणा प्रतिबन्धतत इव कुष्ठ, नष्ट सराग तप संयम-
न इति तडि मुक्तिर्ह ॥५०॥

x x x x

अव तस्य वैशिक ईसिद्धं नामर्ह जेटइ, पडिवज्जिणं गृहीत—दीधण्ड-
पञ्चमहावत एसिद्धं इवडि सिद्धिं विव, डिंसिद्धं करी 'नष्ट' आत्मा ईनि
सामायिक एसिद्धं स्थविर—पंडितं वयन साक्षी नर्ह ॥५३॥

पुक्खलवईड विजए सामी पुडरिणिणीह नयरीए ।

दूटूण कडरीयस्स कम्मदुब्बिलसियं घोरं ॥ ५४ ॥

सिरिपुंडरीयराया निक्खंतो काउ निम्मलं चरणं ।

थोवेण वि ऋलेणं संपत्तो जयउ सच्चट्टे ॥ ५५ ॥

वीरजिणपुब्बपियरो देवानंदा अ उसमदत्तो अ ।

इकारसंगविउणो होऊणं सिवसुह पत्ता ॥ ५६ ॥

अवचूरिः ।

पुक्खलावत्यां विजये पुण्डरीकिण्या नगर्याः स्वामी श्रीपुण्डरी-
कराजा निष्क्रान्त-प्रवर्जितः । किं कृत्वा ? 'दूटूण' दधुभ्रातु-कण्ड-
रीकस्य कर्मदुर्लभित घोर चारित्रत्यागरूप दृष्टा । कथम्भूतः ॥ पुण्ड-
रीकः ? निर्मल चारित्र कृत्वा श्लोकेनावि कालेन सर्वार्थं गतो
जयतु ॥ ५४॥५५॥

वीराजिनस्य पूर्वपितरौ देवानन्दा ऋषभदत्तश्च एकादशाङ्ग-
विदौ भूत्वा शिवसुह प्राप्तौ ॥ ५६ ॥

अर्थः ।

पुक्खलावतीविजय पुण्डरीकिणी नगरी तल्लुक् स्वामी श्रीपुंडरीक राज
निष्क्रान्त-दीक्षा लीपी, जिसिउ करी नई ? दूटूण बाध कुंडरिक तेह तल्लु
दुर्लभित-घोर चारित्रत्यागरूप-प्रतपरिहाररूप कर्म देखीनई ॥ ५४॥

जिसिउ छई पुंडरीक मुनि ? निर्मल चारित्र पावी दोडा बाधभाही
सर्वार्थ सिद्धि जिउ हूतल लयवत वर्तल ॥ ५५॥

भीमहावीर देव तल्ला पूर्व-पद्विला पितर-मावित्र देवानदा अनई
ऋषभदत्त दीक्षा लेह धर्म्यार अग तल्ला लक्षु होई मोदसुभ पाग्या ॥ ५६॥

ददृणु सवुद्धो रिद्धिं वसहस्त जो अरिद्धिं च ।

सो करकडू राया कलिंजनवयवई जयउ ॥ ५७ ॥

पचालदेसबहिवो पूजमपूजं च इदकेउस्त ।

ददृ विरक्तकामो पन्वइओ ढोमुहनरिंदो ॥ ५८ ॥

सुचा बहूण सद वल्याणमसदह च एगस्त ।

बुद्धो विदेहसामी सक्केण परिक्षिखओ अ नमी ॥ ५९ ॥

अवचूरि ।

स करकण्डुराजो कलिंजनपदपतिर्जयतु । यः करकण्डुरो-
बुले वृषभस्य रूपादि-लक्ष्मीं दृष्ट्वा, चार्धके रूपादि अनादि-रूपादि-
हार्नि दृष्ट्वा सवुद्ध -प्रतिबुद्ध ॥ ५७ ॥

एव पञ्चोलदेशाधिपति द्विमुखनरेन्द्र प्रयोजित कथम्भूत
द्विमुख ? इन्द्रकेतोअन्दनकुसुमाविपूजां च-अन्यत् तिर्यक्पते-
तिर्यक्पतितस्य-भूमौ पतितस्य पादघर्पणादि अपूनां दृष्ट्वा विर-
क्तकाम ॥ ५८ ॥

विदेहस्वामी, राजा नमि बहूनां वल्यानां शठं भुत्वा एक-
स्याभुत्वा च बुद्ध । कथम्भूतो नमि ? शक्केण परीक्षित ॥ ५९ ॥

अर्थ

ने करकण्डुराज जोकुवभादि तत्रल्ल वृषभ तएणी पतली अरिद्धि देभी,
भउपल्लि पतएणी अनिद्धि-हानि देभी प्रणिमोथ पाभीओ ॥ ५७ ॥

पायावदेश-अपिथपुरपाटल्ल तल्लउ रवामी द्विमुख राज प्रयोजित
दुठ-दीक्षा लीधी कसिठ छठ द्विमुख ई छट्ठस्तल्ल रदठि यदन पुप्पादिक
देभीनठ, लुठ पडिया पज यसवादिउ अपूल-अवज्ञा देभी विरक्त काम
दुठ वैराग्यवंत दुठ ॥ ५८ ॥

विदेह रवामी राज नमि वल्लयने शठ अलसायणी-ओउनउ शठ
न दुठ छसिठ लएणी अणिमोथ पाभिउ कसिठ छठ नमि ई रीठ-छट्ठि
परिभिठ ॥ ५९ ॥

उष्णुल्लपल्लवं विगयपल्लवं तह ददूण चूअतरं ।

गंधारारायवसमो पडिवज्रो नगई भगं ॥ ६० ॥

नयरम्मि लिइपइद्वे चउरोवि परुप्परं समुल्लावं ।

अकरिंसु तत्थ जाओ जक्खो भत्तीइ चउवयणो ॥ ६१ ॥

पुष्पुत्तराउ चवणं पन्वजा तह य तेसि समकालं ।

पत्तेयबुद्धकेवलि सिद्धि गया एगसमएणं ॥ ६२ ॥

अयचूरिः ।

गन्धार^१जवृषभः नम्य इति नाम्ना मार्ग—मोक्षमार्गं
चारित्र्यरूपं प्रतिपद्यते । किं कृत्वा ? चूततरु—भाद्रवृक्षं उष्णुल्ल-
पल्लवं—विकस्वस्मज्जरीकं दृष्ट्वा, तथा विगयपल्लवं—पल्लवरहितं सह-
कारं दृष्ट्वा ॥ ६० ॥

क्षितिप्रसिद्धितनगरे पुरावहि स्यचतुर्द्वारयक्षचैत्ये चतुर्दिगम्य
आगता चत्वारोऽपि मिलिताः परस्परं समुल्लापं अकार्षुः, तत्र
तेषां निरीहत्वं दृष्ट्वा भक्त्या यक्षचतुर्मुखो जातः ॥ ६१ ॥

तेषां चतुर्णां दशम—प्राणतदेवलोकात्—पुष्पोत्तरविमानात्

વીરજિજ્ઞાસુસત્તમપુલ્કવીસન્ધુસિદ્ધિગૃહજોગો ।

નંદન પસન્નચંદો તત્કાલં કેવલં પત્તો ॥ ૬૩ ॥

પિતાવસનવગરણં પમજયંતસ્સ કેવલં નાણં ।

ઉપ્પન્નં જસ્સ કપ્પ વલ્લભીરિસ્સ તરસ્સ નમો ॥ ૬૪ ॥

જં ચેવ ય જાણામિ તં ચેવ ન વ ત્તિ મણિય પબ્બહુઓ ।

અહુમુત્તરિસી સિરિવીરઅંતિય ચરમદેહધરો ॥ ૬૫ ॥

અચ્ચૂરિઃ ।

સમકાલ વ્યવનમ્ । સયેષ તિર્થા સમકાલં પ્રમગ્ધા, પ્રત્યેકપુદ્ગાઃ
સન્તઃ, ઇકશ્મિન્ સમયે સિદ્ધિઃ ગતાઃ ॥૬૨॥

સ પ્રસન્નચન્દ્રો જયતુ । યો વીરજિજ્ઞાસુસત્તમપુલ્કવી-સર્વા-
ર્થસિદ્ધિઃપાતિપોષ્યઃ સન્ ક્ષપકશ્રેણ્યા તત્કાલં કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્તઃ ॥૬૩॥

તસ્મૈ વલ્લભીરિણે નમઃ । જગત્તિ-વિશે વસ્ય-વલ્લભીરિણઃ
પિતૃતાપસોપકરણં વલ્લભાદિ વચ્ચાચ્છલેન પ્રમાર્ગયતો ગુહ્યવેદપિ
કેવલજ્ઞાન ઇપદ્ધમ્ ॥૬૪॥

અતિમુક્તક ક્ષપિ । યદેવ જાનામિ ઇતિ મળન્ જનનીજન-

અર્થઃ.

અવન હુડ, તથા-તિમ નિર્ધ તેદનઈ સમકાલ પ્રમગ્ધા-દીક્ષા પ્રત્યેક પુદ્ગ
દોષ એકઈ નિ સમઈ આરિ સિદ્ધિ-મુક્તિઈ આ. ॥૬૨॥

તે પ્રસન્નચન્દ્ર ઝાપિ જયવત વર્તઈ, જે પ્રસન્નચન્દ્ર શ્રીમદ્દાવીર હથી
સાતમી નરક-પૃથ્વી અનઈ સર્વાર્થ સિદ્ધિ ગતિ યોગ્ય હસિઈ હૃતઈ ક્ષપક
એણિ તઈ તત્કાલ કેવલજ્ઞાન પામિઈ. ॥૬૩॥

તેદ વલ્લભ ચીરીનઈ નમરકાર હુઈ. જે વલ્લભચીરીનઈ જગ-વિશ્વ
આદિ પિતા તાપસ તણાં કપકરણુ-વાકલાં વચ્ચાચ્છલિ પડિચેહતાં શુદ્ધરથ
નઈ વેપિ યક કેવલજ્ઞાન ઉપનઈ ॥૬૪॥

અહમુત્તર ઝાપીશ્વર રાવનઈ જેટક આઠ વરસનક પ્રાપ્તપ્રતિબોધ હૃતઈ

कुमरं सत्थवाहवहुं मंतिं मिढं च जो उ पन्वावे ।

संबुद्धो गोईणं तं वंदे खुइयं कुमरं ॥ ६६ ॥

धन्नो सो लोहज्जो खंतिखमो पवरलोहसरिवण्णो ।

जत्स जिणो पत्ताओ इच्छद्द पाणीहिं मुत्तं जे ॥ ६७ ॥

अवचूरिः ।

काम्यां किं जानासि ? किं न जानामि ? इति शृष्टः सन् मृत्युं जानामि पर कदा भविष्यति इति न जानामि इति मनित्वा जन्-
मीजनकयोरनुमत्या श्रीवीरस्यान्तिके प्रमाजितः । कथम्भूत भतिमुक्तकः ?
चरमदेहघरः ॥६५॥

अहं स क्षुल्लकुमार वन्दे । यं पूर्वं गुरु-उपाध्याय-प्रवर्तिनी-
मातुमिं द्वादश वर्षाणि याचयित्वा रक्षितोऽपि निर्गतः सन् गीति-
कया-पृकया गायया सम्बुद्धः सन् कुमार, सार्यवावधू, मन्त्रिणं
मिढं पृतान् चतुरः प्रमुद्धान् ग्रामाजयत् ॥६६॥

स लौहित्यमुनिर्धन्य, कथम्भूतः लौहित्यमुनिः ? क्षान्त्या

अर्थः.

' ज जानव न न जानव ' ईसिउं लख्खक भाविने पूठिउं इतउं भूत्थु
नख्खुं दुसिउं पल्लि न नख्खुं कसिउं इसिउं, ईसिउं लख्खी भाविने भनावी
श्रीमदापीर नईं समीधि दीक्षा दीधी. कसिउं छउं अउमुत्त ? छउसिउं देउ
धरईं छईं-तइसव भेइसगभी छईं. ॥६५॥

इ ते क्षुल्लकुमार मदात्ता पांइउं, जे पदिसिउं दीक्षा दीधी पूठिउं
शुश्रे, उपाध्याये प्रवर्तिनीये, माउं पार पार वरस मागी राभिउं थिकउं
निसरिउं, नर्तिशी तल्ली, गीतिकां अेकई माथार्थ प्रति संपुज्जिउं इतउं.
कुमार, सार्यवाटवहु, प्रधान, पुतार जे व्यासथ प्रतिभुउं इता
दीक्षा दीधी ॥६६॥

ते लौहित्य मुनि धन्य, कसिउं छउं लौहित्य मुनि ? क्षमा ईनि करी

जो कम्मसेसवळिं अट्टविहं छिदिदं निरवसेसं ।

सिद्धियसहिमुवगओ तमहं लोहं नमंसासि ॥ ६८ ॥

जेणेगराइयाए चउदस अहिआसिया उ उवसग्गा ।

वोसट्टचत्तदेहं तमहं वंदे समणमदं ॥ ६९ ॥

भोगेसु य रज्जंतो धम्मं सोळ्ळ वद्धमाणस्स ।

सो समणो पव्वइओ सुपइट्टरिसिं नमंसासि ॥ ७० ॥

जो वागरिळ्ळ वीरेण सिंहनिळ्ळीए तवोकम्मे ।

उस्सप्पिणीइ भरहे अपच्छिम्भो सत्तितं वंदे ॥ ७१ ॥

धणकणगरयणपउरो जेण य संसारभमणभीण्ण ।

मुक्को कुटुंबवासो तं सिरसा सुव्वयं वंदे ॥ ७२ ॥

जेण कयं सामण्णं छम्मासे ज्ञाणसंजमरणं ।

तं मुणिमुदारकित्तिं गोभदरिसिं नमंसासि ॥ ७३ ॥

अवचूरि ।

एष सहते-क्षमते इति शांतिक्षमः, पुनः कथम्भूतः रौद्रित्यमुनिः ? प्रवरलोहसदृशवर्णः, यस्य पात्रात् जिनः-श्रीमहावीरः पाणिभ्यां भोवतुं इच्छति ॥६७॥

x

x

x

x

अर्थः

क्षमतव-सहित छर्छ, वधी किसिह छध मुनिः प्रवरलोह तेह सरीपउ देहनाइ वध् अतएव शां-काइव वध् छध. जेदना पत्रतउ जिन-श्रीमहावीर पाणि-हाथे इरी निभवा-आइए करिवा पांछर्छ ॥६७॥

वारित्तपुरे जायं सोहम्मवडंसिया च यत्ताणं ।

सिद्धिं विह्वयरयमलं चारित्तरिसिं नमंतामि ॥ ७४ ॥

छट्ठेणं छम्मासे सहित्तु अक्कोसताडणाईणि ।

अज्जुणमालागारो खवित्तु परिनिब्बुओ कम्मे ॥ ७५ ॥

माहणमहिलं सपयं सगम्म विच्छित्तु पत्तवेरगो ।

घोरागारं च तवं फाउं सिद्धो ददप्पहारी ॥ ७६ ॥

जाइसरं रायसुअं खंतिजुअं कूरगइडुअं वंदे ।

चउरोऽवि तहा रवगे पंचवि सिवमयलमणुपत्ते ॥ ७७ ॥

अवचूरिः ।

×

×

×

×

अर्जुनो नाम आरामिक षण्मासान् यावत् पठ्ठेन तपसा
लोकानां आक्रोशताडनादीनि महित्वा कर्माणि क्षिप्य वा परिनिर्वृतः—
मुक्तिं गतः ॥७५॥

×

×

×

×

ब्रह्महाराः ब्राह्मणं ब्राह्मणीं सभर्तृकां सगर्भां छित्वा घोराकार
अतिघोर तपः कृत्वा सिद्धः—मुक्तिं गतः ॥७६॥

अहं जातिस्मरणसहित राजसुत क्षमायुक्तं कूरगइडुक वन्दे ।

अर्थः.

अर्जुन आवागारी छ भास जण्डु छह्ठ चपिठि लोक तप्पा आहोरा
वयन-इह वयन अनर्थताडना प्रहारादिक सरीनर्थ कर्म क्षपी परिनिर्वृति-
मुक्ति, जित ॥७५॥

इहप्रहार ब्राह्मण भद्रिवा श्री-ब्राह्मणी भर्तार सदित सर्गभा छद्दी-
दह्दी घोराकार-अविद्धि यार तप करी सिद्धि-मुक्तिछ जित ॥७६॥

हं नतिस्मरण सहित राजपुत्र क्षमायुक्त धसिद्ध कूरगइडु भद्रात्मा

फोडिनदिनसेवाल-नामए पंचपंचसयकलिए ।

पडिवुद्धे गीयमदंसणेण पणमामि सिद्धे य ॥ ७८ ॥

एगस्स रवीरभोयणहेऊ नाणस्सया मुणेयन्वा ।

वीयस्स य परिसाए दिट्ठाए बिणम्मि तइअस्स ॥ ७९ ॥

अवचूरिः ।

तथा चतुरोऽपि क्षपकान्-साधून् वन्दे । कथम्भूतान् पञ्चापि
मुनीन् ? अवल शिव प्राप्तान् ॥७७॥

कोटिप्रादिससेवाल्लिनामानः अहं प्रणमामि । कथम्भूतान् पतान् ?
पञ्चपञ्चशततपस्विकलितान् । पुनः कथम्भूतान् ? गौतमदर्शनेन प्रसि-
द्धान् । पुनः कथम्भूतान् ? सिद्धान् ॥७८॥

एकस्य ज्ञानोत्पादः क्षीरभोजनहेतुर्ज्ञातव्यः, द्वितीयस्य परिपदि
दृष्टायां ज्ञानोत्पादे हेतुर्ज्ञातव्यः, तृतीयस्य जिने दृष्टे केवलज्ञानो-
त्पादहेतुः ॥७९॥

अर्थः ।

वाहे, तिम व्यारथ क्षपक महात्मा वाहेउ. किरया छठ पायथ महात्मा ?
अथह-निथह शिव-भोक्ष पाय्या छठ ॥७७॥

कोटिन् दिन सेवाल छसिछ नाभिछ यिहु नछ हु प्रथुमछ, किरया
छछ जे त्रिन्दछ ? (व्यारथ ?) पायसछ तपस्वीजे परिवरिया छछ, वली किरया
छछ ? श्री गौतम तथुछ दर्शनि प्रतियुछ छछ-प्रतिबोध पाय्या छछ, वली
किरया छछ ? सिद्ध छछ-मुक्तिछ पुहुता छठ ॥७८॥

जेकनछ ज्ञान उपजविधानछ क्षीर भोजन हेतु न्नाधिपडि, भीन्ननछ
परिपदा दीर्घ-समोसरन्ति दीर्घ केवलज्ञाननछ हेतु न्नाधिपडि, रत्ननछ श्री
जन महावीर दीर्घ केवलज्ञान नछ हेतु-कारण न्नाधिपडि ॥७९॥

विष्पडिवडियविभंगो संजुद्धो वीरनाहवयणेणं ।

सिवरायरिसी इक्कारसगवी जयउ सिद्धिगओ ॥ ८० ॥

चउसट्ठि करिसहस्सा चउसट्ठि सअट्ठदत्तअट्ठिसरा ।

दंते य एगमेगे पुक्करिणीओ अ अट्ठट्ठ ॥ ८१ ॥

अट्ठट्ठलम्बपत्ताइ तामु पउमाइ हुंति पत्तेयं ।

पत्ते पत्ते वत्तीसपत्तनाडयविही दिव्वो ॥ ८२ ॥

अवधूरिः ।

शिवराजऋषिर्जयतु, कथम्भूतः ? भीमदावीरवचनेन सम्जुद्धः—
प्रतिषेध प्राप्त, पुन कथम्भूतः ? तदनन्तर विप्रतिपत्तितथिमङ्गः,
पुन कथम्भूतः शिवराजऋषि ? एकादशाङ्गवित् सिद्धिं गतः ॥ ८० ॥

चतु, पट्टिकरिसहस्सा, कथम्भूताः ? चतु पट्टिरष्टगणाङ्गशिरसः,
कथम्भूतानि मुत्तानि ? अष्टाष्टदन्तानि पूर्णकस्मिन् दन्ते अष्टौ
पुष्करिण्य ॥ ८१ ॥

पुष्करिणीषु अष्टौ अष्टौ पद्मानि भवन्ति, कथम्भूतानि पद्मानि ?
प्रत्येक प्रत्येक लक्षपद्मानि, पत्रे पत्रे द्वात्रिंशद्व्यद्वन्नाटकविधिः,
कथम्भूतो नाटकाविधिः ? दिव्य-देवकृत ॥ ८२ ॥

अर्थः.

शिवराज ऋषि जयवत् पर्वत, किसिउ छई शिवराज ऋषि ? श्री-
भदावीरनउ वयनि प्रतिषेध पाभित् छउ, तिवार पूडिउ-प्रतिषेध पाभ्या
पूडिउ विरोधित् प्रतिपत्तित-भडिउजिउ विभंग ज्ञान छउ, वत्ती किसिउ छउ ?
धम्मर अंग अएणी-अएणी सिद्धि जिउ ॥ ८० ॥

अठसठ्ठि सद्धस करि-दायीयाउ श्रीधा, किरया छई ते हस्ती ? अठ-
सठ्ठी आठ गएा जेतवा दुई तेतवठ्ठि छडेका दायीयानठ्ठि मुअ, अठसठ्ठि आठ
गएा श्रीनठ्ठि तठ्ठि पायसठ्ठि गारोत्तर दुई, जेतवठ्ठि छडेका दायीयानठ्ठि पाय
सठ्ठि गारोत्तर मुअ जल्लिया, किरया छई मुअ ? आठ आठ हत्तसठ्ठि छई,
छडेकई हत्तसठ्ठि आठ पुष्करिणी-वावी ॥ ८१ ॥

छडेकी पुष्करिणीउ आठ आठ कमल, किरया हउ पद्म ? प्रत्येक-जुजुउ

एगेमरुणियाए पासायवहिंसिओ अ पइपउमं ।

अग्गमहिसीहिं सद्धिं उवगिञ्छ सो तयं,सको ॥ ८३ ॥

एयारिसइड्ढीए विलग्गमेरावणम्मि दट्ठु,हरिं ।

राया दसन्नमदो निक्खंतो पुण्णसपइण्णो ॥ ८४ ॥

रायगिहम्मि पुरवरे सम्मदिट्ठो क्याइ हिंढंतो ।

संपत्तो तत्स घरे सुवण्णगारत्स पावत्स ॥ ८५ ॥

अचचूरिः ।

प्रतिपन्न-कमल कमल प्रति कर्णिकायां कर्णिकायां एकैकः
प्रासादावतसकः प्रधानप्रासादः, तत्र प्रासादे प्रासादे अप्रमहिषीभिः
सार्द्धं देवैः शक्रे-इन्द्रे उपगीयमाने ॥८३॥

एतादृशक्रद्धया ऐरावणे गजे विलग्न-भारुढं हरि-इन्द्र दट्टा
राजा दशार्णभद्रः निष्क्रान्तः, कथम्भूतो राजा? पूर्णस्वप्रसिद्ध ॥८४॥

X X X त मेतार्य-मेतार्यञ्जयि अह नमस्करोमि । यो नव-

अर्थः.

हाय हाय पापुशीत्रय छह, पत्रि-पानि पानि पत्रिसण्ण नाटकविधि,
किसिउ छह नाटकविधि ? दिव्य-देवताकृत छह ॥८३॥

प्रतिपन्न-कमल कमल प्रतिष्ठ कर्णिका अग्रेष्ठ प्रधान प्रासाद तत्र-
तेहे प्रासादि अप्रमहिषी-ईद्राणी सहित देव-शक्रे-ईन्द्र नाईतर् ॥८४॥

इसी सिद्धि अतवसि गजे द्वि ईद्र आइद-बद्धि देवी दशार्णभद्र
राज निष्क्रान्त-दीक्षा दीधी किसिउ छह राग ? पूरी रव-आपणी
प्रतिज्ञा छह ॥८४॥

X

X

X

X

ते मेतार्य ऋषीश्वरनष्ट इ नमस्करह, ते मेतार्य अपराधिष ईय
पक्षि सेनारनष्ट इया वज्र न कहिह, किसिउ छह मेतार्य ? निज-आ-

निष्फोडियाणि दुन्निवि सीसावेढेण जस्स अच्छीणि ।

न य संजमाउ चलिओ मेयजो मंदरगिरि व्व ॥ ८६ ॥

नयपुव्वी जो कुंचगमवराहिणमवि दयाइ नाइस्से ।

तं नियजियनिरविक्षं नमामि मेअज्ज अंतगडं ॥ ८७ ॥

अभिरुद्धो वंसगो मुणिपवरे द्दु केवलं पत्तो ।

जो गिहिवेसधरो वि हु तमिलापुत्तं नमंसामि ॥ ८८ ॥

उवसमविवेगसंयरपयचित्तणवज्जदलियपावगिरी ।

सोदुवसगं पत्तो चिलाइपुत्तो सहत्सारे ॥ ८९ ॥

अवचूरिः ।

पूर्वज्ञाता अपराधिनमपि कौञ्च सुवर्णकारस्य दयया नाचरव्यौ ।
कथम्भूत मेतार्यम् ? निजजीवितगिरिपेक्षम् । पुनः कथम्भूतम् ?
अन्तर्कृतम् ॥८७॥

अहं तं हलापुत्रं नमस्करोमि । यो गृहस्थवेपधरोऽपि यशाम्ने
अभिरुद्धः सन् मुनिप्रवर द्रष्टुं केवलज्ञानं प्राप्तः ॥८८॥

चिलाहीपुत्रः सहस्रारनामानं अष्टमदेवलोकं प्राप्तः, कथम्भूतः ?

चालणगंठि व भयवं समंततो सो कजो य कीडाहिं ।
 घोरं सरीरवियणं तहवि हु अहिंसासए धीरो ॥ ९० ॥
 अद्दुढाज्जेहि राईदिणहिं पत्तं चिलाइपुत्तेणं ।
 देविंदाभरमवणं अच्छरगणसंकुलं रम्मं ॥ ९१ ॥
 ददूण समणमणहं सरित्तु जाईं भवविरत्तमणो ।
 अणुचरियं मियचरियं मुक्खं पत्तो मियापुत्तो ॥ ९२ ॥
 सुच्चा बहुपंडिय एगपंडिओ ददुमिच्छइ तुमं ति ।
 जाईं सरित्तु बुद्धो सिद्धो तह इंदनागमुणी ॥ ९३ ॥

अघचूरिः ।

वपशमविवेकसवरपदचिन्तनवज्रदलितपापगिरिः । किं कृत्वा ? वप-
 सगान् सहित्वा ॥८९॥

मृगापुत्रः मृगवत् एकाकिरवेन वनादौ अनुचर्य-मासिकानशनेन
 मोक्षं प्राप्तः, कथम्भूतः ? अनघ-निःपाप भ्रमणं दृष्ट्वा जार्तिं स्मृत्वा-
 पूर्वभवं स्मृत्वा भयपिरक्तमनाः चारित्र्य जग्राह ॥९१॥

तथा इन्द्रनागमुनि सिद्धः । यः इन्द्रनागमुनि इति श्रुत्वा

अर्थः.

इदित-इतिष्ठ मूर्खः शीघ्रं पापक्षपित्ति निरि पर्वत छर्त्त. तिस्रिष्ठ करी नष्ट ?
 वपसर्गः शीघ्रनष्ट सहीनष्ट ॥८९॥

मृगापुत्र मृग-हिरण्णी परिई वनिं ओडवड हुंछ यास दिन अन-
 शन पाही मोक्ष पाभिष्ठ. तिस्रिष्ठ छष्ट मृगापुत्र ? अनघ-निःपाप भ्रमण-
 महात्मा देवी लतिरभरलु पाभिष्ठ भव-संसारनष्ट विषय विरभिष्ठ इतठ
 दीक्षा दीधी. ॥९१॥

तथा-तम इन्द्रनाग इतिष्ठ नाभिष्ठ मुनि-महात्मा सिद्धः, न

अम्हाणमणाउट्टी जावज्जीवं ति सोउ मुणिवयणं ।

चित्तंतो धम्मरुई जाओ पत्तेअबुद्धजई ॥ ९४ ॥

पुक्खलवईए पुंडरीगिणीइ राया अहेसि महपउमो ।

चउदसपुण्यी संलेहणाएँ पत्तो महासुक्के ॥ ९५ ॥

अधश्चरिः ।

जातिं स्मृत्वा बुद्धः । इतीति किम् ? हे बहुपण्डित ! एकपण्डितः
त्वां ह्यु इच्छति ॥९३॥

धर्मरुचिस्तापस इति मुनिवचन मनसि स्मरन् प्रत्येकबुद्धो
जातः इतीति किम् ? अस्माकं यावज्जीवमनाकुट्टिः ॥९४॥

पुष्कलावत्यां विजये पुण्डरीकिण्यां नगरीं महापद्मो राजा
आसीत् । स राजा प्राप्तमतः चतुर्दशपूर्वधरः सन् सलेखनयाऽनशनेन
महाशुके-सप्तमदेवलोके प्राष्ठ ॥९५॥

अर्थः.

ईन्द्रनाभ मुनि उचिष्ठं वचनं सांख्यी नतिश्चरन् उपनयं प्रतिबोध
प्राप्ति, उचिष्ठं किरिष्ठ ? हे बहु पण्डित पुन नष्टे अकपण्डित जेष्ठवा
वाउउ ॥९३॥

धर्मरुचि तापस मुनि-महात्मा तच्छ्रुत्वा उचिष्ठं वचनं सांख्यी भन-
माहि ध्यातव्य-नितवतश्च हृतव्यं प्रत्येकबुद्ध इव, उचिष्ठं किरिष्ठ ? अभ्युदयार्थं
नितवतश्च नितवतश्च ॥९४॥

पुष्कलावती विजयि, पुण्डरीकिणीयं नगरीं महापद्म उचिष्ठं नामिष्ठ
राजं ह्येव, जे राजा प्राप्त-प्राप्ति मत्त उचिष्ठं हृतव्यं चतुर्दशपूर्वधर इत
अनशनेन कवि महाशुके-सातमर्ध देवलोकि पुष्टतश्च ॥९५॥

ततो तेयलिपुत्तो वयणेणं पुट्टिलाइ जाइसरो । ॥

केवलनाणी भासइ तेअलिनामं सुअज्जयणं ॥ ९६ ॥

जियसत्तू पहिबुद्धो सुबुद्धिवयणेण उदयनायम्मि ।

ते दोवि समणसीहा सिद्धा इक्कारसंगधरा ॥ ९७ ॥

उववण्णो जो अणज्जेसु दट्ठमुसमस्स समजहिं पटिम् ।

पण्वइओ जेण पुणो चरणावरणे उइन्नम्मि ॥ ९८ ॥

अवचूरिः ।

ततः—तस्मात् शुभदेवलोकात् च्युतः, तेतलीपुत्रः पुट्टिलाया-
वचनेन जातजातिस्मरणः प्रतिबुद्धः गृहीतमतः । केवलज्ञानी जातः ।
तेतलीपुत्रावात्, तु—पुनः । प्रधानं तेतलीनाम अध्ययनं आपत्ते ॥ ९६ ॥

सुबुद्धिप्रधानवचनेन यो जितशत्रुराजा । प्रतिबुद्धः, कथम्भूतः ?
अदृष्टान्ते मूलतस्तत्सम्बन्धं ज्ञात्वा तत्ततः । यो ह्यपि भ्रमण-
शृपमौ एकादशाङ्गधरौ सिद्धौ ॥ ९७ ॥

आर्द्रकुमारः अनार्यदेशेषु उत्पन्नः समजटा—जटासहितां कपमस्य

अर्थः.

तेह सातमा देवलोऽऽवसी अयिउ तेतलीपुत्र इह, तेतलीपुत्र पोहि-
सा तल्लुध वयनिं करि अतिरभरल्ल पाभिउ, प्रतिबुद्धं हंतव दीक्षा वेध
देवदज्ञान पाभिउ. तेतलीना पुत्र तव तिवार पुढीध प्रधान—२३३ तेतली
उसिध नाभिउ. अ वयन वापय ॥ ९६ ॥

सुबुद्धि प्रधान तेहने वयनि करी जितशत्रुराज्य प्रतिजोध पाभिउ,
दिसिउ छरि राज १ उहउ—पाण्डु तल्लुध दधाति भूषतव तेहनु स'अ'प नली
नध ज्ञात—अष्टिउ तत्त्व—परमार्थ छरि, तिवार पुढी ज्ञान प्रधानि जिहु दीक्षा
दीधी ते जिन्हुध अमल्लुपयअ धम्मार अजधर हता सिद्धा—मुक्तिं आ. ॥ ९७ ॥
आर्द्रकुमार अनार्य देशमा उपतो अनज नटासहित श्रीकपमदेवनी

અપ્પાવિ મોહજો અ ભાવવંધના દબ્બવંધનાડ કરી ।

લદ્ધજજો પરતિથિપ્પુ સો અદરિસી સિવ પત્તો ॥ ૧૧ ॥

ન દુક્કરં વારણપાસમોયણ ગયસ્સ મત્તસ્સ વણમ્મિ રાયા । ।

જહા ડ ચ્ચતા વાલણ્ણ તંતુણો તં દુક્કર મે પઢિમાહ મોયણં ૧૦૦

નાલંદાણ અદ્ધતેરસ કુલ્લકોડીકયનિવાસાણ ।

પુચ્છિય મોયમસામિય સાવયવયપચ્ચક્રાણાવિહિં ॥ ૧૦૧ ॥

અવચૂરિઃ ।

પ્રતિમાં દદ્વા પ્રયુદ્ધઃ-પ્રવ્રજિત । યેન આર્દ્રકુમારેણ પુનઃ ચરણાવરણે
કર્મણિ વ્દીર્ઘે-વ્દય પ્રાપ્તે દોષા મુક્તા ॥૧૮॥

પુનર્યેન આત્મા ભવબંધનાદ્ મોચિતઃ । યેન દ્રવ્યબંધનાત્
કરી મોચિતઃ સ આર્દ્રક્ષયિ પરતીર્થેષુ લલ્લજયઃ શિવપ્રાપ્તઃ ॥૧૯॥

હે રાજન્ ! શ્રેણિક ! વન-વનમધ્યે મદોન્મત્તસ્ય ગજસ્ય વાર-
ણપાશમોચન ન દુષ્કર મે પ્રતિમાસિ યથા ચાલકેન સન્તવો ઘોષિતાઃ
તેષાં મોચન મે-મમ હૃદયે સુદુષ્કર પ્રતિમાસિ ॥૧૦૦॥

નાલન્દાયાં ગૌતમેન સ્વામિના શ્રાવકવતપ્રત્યાખ્યાનવિધિં વૃદ્ધ,
કથમ્ભૂતાયામ્ ? અર્દ્રત્રયોદશકુલકોટીકૃતવાસાયામ્ ॥ ૧૦૧ ॥

અર્થઃ.

પ્રતિમા દેખી પ્રતિબાધ પામિલ હૃતલ દીક્ષા લીધી, નિષ્કૃષ્ઠ આર્દ્રકુમારિં
પુનઃ-વધી ચારિત્રાવરણીય કર્મ લલ્લયિ આવી હૃતલ દીક્ષા મેલહી ॥૧૮॥

નિષ્કૃષ્ઠ પુન-વધી ક્ષીણકર્મ થિલ આત્મા ભાવબંધનતલ મેલ્લાવિલ
દીક્ષા લીધી, અનલ જીલ્લ દ્રવ્યબંધનતલ કરી-હાથિલ મેલ્લાવિલ તે આર્દ્ર-
કુમાર ક્ષયીતર પરતીર્થે લલ્લજય દ્રલ્લ શિવ-મોક્ષિ પુલ્લતલ ॥૧૯॥

હે શ્રેણિક રાજન્ ? વનમાલિ મદોન્મદ દાથીયા તલ્લ બંધમોચન તે
મેલ્લાવિલલ્લ હુ કર નહી, યથા-નિમ બાલકલ તાલણા વીલમા તે મેલ્લાવિલા
તે હુ કર માલરલ લીયલ દીપલ ॥૧૦૦॥

નાલંદા પાલલ ગૌતમરવામિલ શ્રીમહાવીર શ્રાવક વત-પ્રત્યાખ્યાન

જો ચરમજિણસમીવે પઢિવત્રો પંચજામિયં ધર્મં ।
 પેઢાલપુત્તમુદય ત વદે મુણિયસયલનયં ॥ ૧૦૨ ॥
 આસી મુરસાણિજ્ઞા સીલં રૂવ ચ જસ્સ જયપયહં ।
 ત નિક્કલંતં વદે સિદ્ધિ પત્તં મુજાયરિસિં ॥ ૧૦૩ ॥
 સંતિસુખં ઝગત્તયં દુક્કરતવતેયનાણસપન્નં ।
 કિન્નરગણેહિ મહિયં મુલંસણરિસિં નમંસામિ ॥ ૧૦૪ ॥

અચ્ચૂરિઃ ।

ત પેઢાલપુત્ર વદક મુનિં વન્દે । ચ વદકમુનિ ચરમજિણસ-
 મોવે-શ્રોવૌરાગ્નિકે ચતુર્યામં ધર્મં ત્યક્ત્વા પદ્મયાધિક-પદ્મચમહાવ્રત-
 રૂપ ધર્મં પ્રતિપદ્મ. । કથમ્ભૂતૌ મુનિવ (જ્ઞાત) સકલનય ॥૧૦૨॥
 ત મુજાતનામાન ઋપિં નિષ્કાન્ત વન્દે । યસ્ય ઋવે મુરસા-
 ન્નિધ્યાત્ સીલ ચ-અન્યદ્ રૂપ જગત પ્રકટં આસીત્ । કથમ્ભૂત
 ઋપિમ્ ? સિદ્ધિં પ્રાપ્તમ્ ॥૧૦૩॥

અર્થઃ.

વિધિ પૂઠિઉ, કીસી છઠ નાલંદા પાલગી? તેરમા કુલ કોડિનઉ અર્ધ-સાદા
 બાર કુલ કોડ હૃત-કીધલ નિવાસ છઠ-સાદાબાર કુલ કોડી વસલ છઈ ॥
 ॥૧૦૧॥

તે પેઢાલ તણુકં પુત્ર ઉદક હસિઉ નામિહ મુનિ-મહાત્મા વાદઉ.
 ને ઉદક મુનિ શ્રીમહાવીરનાથ સમીપિ આરિ મહાવ્રતરૂપ ધર્મ ત્યજ પત્ય
 મહાવ્રતરૂપ ધર્મ પઢિવલિઉ, કિસિઉ છઠ મુનિ? મુનિવ-અણ્ણિઉ સકલ-
 સધલઉઈ નય-જાય છઈ ॥૧૦૨॥

તે મુલત નામા ઋપિ કીસાધર હૃતઉ વાદઉ, ને મહાત્મા ઋપિ
 તણા રીદ અનઈ રૂપ દેવતાના સાનિ-યતઉ જગવિશ્રુત-પ્રગટ્ હૂઆ. કિસિઉ
 છઠ ઋપિ ? સિદ્ધિ-મુક્તિઈ જિઉ છઠ. ॥૧૦૩॥

गिहिणोपि सीलकणयं निव्वटियं जस्स नसणकसवट्टे ।
 तं नमिमो सिवपत्तं मुदंसणमुणिं महासत्तं ॥ १०५ ॥
 जीवाणुवचायपपेसणाइं पुच्छित्तु वीरजिणपासे ।
 गिण्हित्तु पंचजामे गंगेओ जयउ सिद्धिगओ ॥ १०६ ॥
 इकारसंगधारी सीसो वीरस्स मासिण्ण गओ ।
 सोहम्मे जिणपाळियनामा सिञ्जिस्सइ विदेहे ॥ १०७ ॥

अवचूरि ।

॥ सुदर्शनमृषिं महासत्त्व नमामः, यस्य सुदर्शनस्य गृहिणोऽपि
 सत्तः शीलकनक व्यसनकपपहे निर्व्यूढम् । कथम्भूत सुदर्शनमुनिम् ?
 शिष्यप्राप्तम् ॥ १०५ ॥

त गङ्गेयनामा मुनिः पञ्चयामं-पञ्चमहाप्रवरूपं व्रतं गृहीत्वा
 सिद्धिं गतो जयतु । किं पृच्छा ? श्रीमहावीरजिनपार्श्वं जीवानां
 निगोदादिषु प्रपातः, तथा जीवानामव्यवहारराशौ वा-अथवा ।
 चतुर्गतिषु कथं प्रवेशना इत्यादि पृष्ट्वा ॥ १०६ ॥

जिनपालितनामा मुनिः श्रीमहावीरस्य शिष्यः एकादशाङ्गधरः
 मासीपवासैः सौधर्मं गतं महाविदेहे सेत्स्यति ॥ १०७ ॥

अर्थः ।

ते सुदर्शनं मुनिं महासत्त्ववंतं नम्युः । तेन सुदर्शनं तत्त्वज्ञं गृह्यमाणं
 यिद्धा शीलं इपीडं सुवर्णं व्यसनं-कपप-सकटं इपिणीतं कमुदीतं निर्व्यूढं-
 कसिं पुद्गतं । सिद्धि-मुक्तिं गितुं कथं ॥ १०५ ॥

ते गङ्गेय नामा मुनिः पञ्चमहाप्रवरूपं व्रतं लेभ्य सिद्धिं गितुं नम्यवंतं
 वर्तमानं किञ्चित् कुर्यात् नमः ? श्रीमहावीरनर्थं समीपे श्रवणत्वेन निगोदादिकं
 रथान्ते उपश्रवणं अनर्थ-तथा-तत्र अव्यवहारं राशिं वा व्यवहारं राशिं
 अथवा निवृत्तिं अतिभादि पदसिक्कं इत्यादिकं पूज्यं नमः ॥ १०६ ॥

जनपालित नामिष्ठ महात्मा श्रीमहावीरनर्थं शिष्यं धनवारं अजधरं

तीयद्वाए चपाइ सोमपत्तोड जस्स कडुतुब ।

दाउ नागसिरीए उवजिओणंतससारो ॥ १०८ ॥

स्मेधम्मघोससीसो त भुच्चा मासखमणपारणए ।

धम्मरुई सपत्तो विमाणपवरम्मि सब्बट्टे ॥ १०९ ॥

पालिय मसनियम विज्जेहिं पमणिओवि गेलन्ने ।

पण्डितो सिद्धिपुरि सपत्तो जयउ जिणदेवो ॥ ११० ॥

अचचूरि ।

सीताद्यायां-अतीतकाले चम्पानगयां यया सोमदेवपरन्या-
नागभिया अनन्त ससार उपाजित । किं कृत्वा ? यस्य धर्मरुचि
मुन कटुकतुग्यक दत्त्वा ॥१०८॥

त धर्मरुचिमुनि-धर्मपोषसूरिशिष्य सर्वार्थसिद्धि इति नाम्नि
प्रवर विमाने सम्प्राप्त किं कृत्वा ? त कटुकतुग्यक मासखमणपारणके
भुषत्वा ॥१०९॥

स जिनदेवो जयतु, यो जिनदेव ग्लानत्वे वैरा अत्यन्त-
प्रकटन भगितोऽपि मांसनियम पालयित्वा प्रयोजित च-अन्यत्
सिद्धिं गत ॥११०॥

अर्थ

इतल मास उपवासि करी सौमभर्मि देवसोकि गिह, ते देवसोइतल भिवि
भइविहेह क्षेत्रि सिनिअसिधं मुक्ति लभसिध ॥१०८॥

अतीतकालि-आगल्लं कुल्लुलं कालि यथा नगरीं शोभदेव तली
पत्नीं नागश्रीं अनन्त ससार उपानिह, प्रसिद्ध करी नई? नेह धर्मरुचि
मुनिनई कटुक द्रव्य हेह नथ ॥१०९॥

ते धर्मरुचि भइत्वा अधर्माधायसूरिनल शिष्य सर्वार्थसिद्धि
ईसिधं नामिध प्रवर अरुधं विमानि पुहलक, प्रसिद्ध करी ? ते कूक द्रव्यक
मासखमण नथ पारल्लु आहारी नई ॥११०॥

ते जिनदेव आइ नवपत्तु पर्वक, ने जिनदेव ग्लानत्वि-म द्वादि
आविध वैध अतिद्धि कहीह इतल मासनई नीम पात्री दीआधर इह अ-
अनई सिद्धि गिह ॥११०॥

दोमासकणयकजं कोटीए विहु न निट्ठिअं जत्त ।

छम्मासे छउमत्थो विहरिय जो केवली जाओ ॥ १११ ॥

बलभद्रप्पमुहाणं उक्कडदासाण पंच य सयाइ ।

जेण पडिवोहियाइं तं कविलमहारिसि वंदे ॥ ११२ ॥

वट्ठूण तवोरिद्धि पडिवुद्धा माहणा पड्ढा वि ।

जत्त अइसेसनिहिं हरिणसवलं तथं नमिमो ॥ ११३ ॥

अचचूरि ।

यस्य कपिलस्य द्विमासकचक्राव कोट्यापि न निद्रितम् ।
स कपिले जातवैराग्यः, दोक्षां गृहीत्वा पण्मासान् उग्रस्थावस्थायां
विहृत्य केवली जातः ॥ १११ ॥

तं कपिल महाशक्तिं वन्दे, येन कपिलेन बलभद्रप्रमुखाणां
चौराणां पञ्चशतानि प्रतिबोधितानि । कथम्भूतानां चौराणां ?
उक्कडदासानाम् ॥ ११२ ॥

तदानीय-तं हरिकेशवल वयं नमामः, यस्य मुनेः तपसः शक्तिं

अर्थः.

नेह कपिल तत्त्वज्ञ जिग्रास-सुवर्णं तत्त्वज्ञं कार्यं वेदित्वा नीतिज्ञ
महो, ते कपिल वैराग्य उपनय दृष्ट्वा वेदं च मत्सवाद्य उपरय दुःख विदार
करी उपवृत्तानि दुःख ॥ १११ ॥

ते कपिल महाशक्तिधर पाण्डे, तत्त्वज्ञ-कपिलेन बलभद्रप्रमुख चार
तत्त्वा पायसध प्रतिबोधया क्रिया छह चार ॥ उक्कट दास धरी सदा
छह ॥ ११२ ॥

तिपत्तं तं हरिकेशवल माहात्मा अग्रे पाण्डे, ते माहात्मा तत्त्वज्ञ

पलिओवमाइ चजरो भोभे भोत्तूण पउमगुम्मम्मि ।
 छप्पिय पुब्बवियंसा इसुआरपुरे समुप्पजा ॥११४॥
 इसुआरे पुहइवई देवी कमलावईइ तस्सेव ।
 मिगुनामाइ पुरोहिय पवरा भज्जा जसा तस्स ॥११५॥
 दुन्नियपुरोहिय सुआ संजाया बोहिकारणं तेसिं ।
 ते सज्जे पच्चइआ पत्ता अयरामरं ठाणं ॥११६॥

अथचूरिः ।

इहा प्रदुष्टा अपि माह्वणाः प्रतिबुद्धाः । कथम्भूतस्य यस्य ? अति-
 शयनिधेः ॥११३॥

पट्टपि पूर्ववयस्याः इषुकारपुरे समुत्पन्नाः । किं कृत्वा ?
 पद्मगुल्मविमाने चत्वारि पत्थोपमानि भोगान् भुक्त्वा ॥११४॥

इषुकारे पृथिवीपतिः च-अन्यत् देवी कमलायती तस्यैव
 राज्ञ भृगुनामा पुरोहितः, तस्य पुरोहितस्य जसा इति नाम्ना
 पवरा भार्या ॥११५॥

सौ पुरोहितसुखी जातौ सेपां सी प्रतिबोधकारणं जातौ, अतः
 सर्वे ते प्रव्रजिताः सन्तः अजरामर स्थान प्राप्ताः ॥११६॥

अर्थः.

अस्ति देवी अतिहि दुष्ट इहा आकाशे प्रतिभाष पाणिभा, द्विष्टिभा ? अति-
 शय तस्या निधान ॥११३॥

एष पूर्व-पट्टिष्ठ मित्र इहा इषुकारपुरे-नगरि उपना द्विष्टि करी
 नर् ? पद्मगुल्मविमानि चत्वारि पत्थोपम भोगानीर् ॥११४॥

इषुकार इति नामिष्ठ राज्ञ, अनघ कमलायतीदेवी-पट्टराणी तेदन्नि
 रायनर् भृगु इति नामिष्ठ पुरोहितः, तेद पुरोहितनघ जसा इति नामिष्ठ
 प्रवर-शरत् भार्या कवत्र ॥११५॥

णि पुरोहित तस्या अद्या इत्या, तेद सविद्नर् ते प्रतिबोधतस्तुड
 कारस्तु इत्या, निवार पूठीर् ने सधवा दीक्षा धारी इहा अनजरामर-भोक्ष
 स्थानम् पाग्या. ॥११६॥

स्वतियमुणिणा कहियाइं जस्स चत्तारि समवसरणाइं ।

तह पुण्वपुरिसचरियाइं संजओ सो गओ सिद्धिं ॥११७॥

सेणियपुरउज्जाणे परूविअं अवितहं अणाहतं ।

तं वंदे हयमोहं अमोहचरियं नियंठमुणिं ॥११८॥

बज्झं नीणिज्जंतं दट्ठं विरत्तो भवाउ निवसंतो ।

निव्वाणं संपत्तो समुदपालो महासत्तो ॥११९॥

अथचूरिः ।

स सयतो मुनिः सिद्धिं गतः । यस्य मुनेः पुरः क्षत्रियमुनिना
चत्वारि समवसरणानि कथितानि । समवसरणशब्देन परदर्शनाघतरण
ज्ञेयम् । तथा एवंपुरुषचरित्राणि कथितानि ॥११७॥

तं निर्ग्रन्थनामानं मुनिं वन्दे । येन मुनिना श्रेणिकस्याग्रे स्वस्य
अवितथ-साय अनाथाय प्ररूपितम् । कथम्भूत मुनिम् ? इतमोहम् ।
पुनः कथम्भूत मुनिम् ? अमोघचरितम् ॥११८॥

समुद्रपालः महासत्त्वो निर्वाणसम्प्राप्तः । कथम्भूतः समुद्रपालः ?
कमपि नर कथ्य-वधस्थान नीयमान दृष्ट्वा भवाद् , विरक्तः सन्
निष्क्रान्तः ॥११९॥

ॐ अर्थः ।

ते सुंयत ईसिठि नाभिठि महात्मा सिद्धिठि-मुक्तिठि जिठि । जेह सयत
मुनि आगळि क्षत्रियमुनिठि आरि समवसरण-परदर्शनावतार कदिया, तथा
तिम आपलुठि अरिअ अनअ पूर्व पुरुष तल्लु अरिअ कदिया । ॥११७॥

ते निर्ग्रन्थ धरिठि नाभिठि मुनि-महात्मा पाहठि, थल्लुठि महात्मा
श्रेणिकराय आगळि रच-आपलुठि अवितथ-सायठि अनायपल्लुठि प्ररूपित-
कदितठि । किरिठि छठ मुनि ? दत्त-दल्लुठि मोह छठ, वधी किरिठि छठ मुनि ?
अमोघ-सकूठ अरिअ छठ ॥११८॥

समुद्रपाल धरिठि नाभिठि व्यवहारीठि महासत्त्ववत्तु मुक्तिठि जिठि,
किरिठि छठ समुद्रपाल ? जेअ मनुष्य वधस्थानकि वीअवत्त देभी भव-संसार
तठ विरक्त हूणठि वीक्ष्य वीधी ॥११९॥

जयघोसेण पडिबोहिऊण पन्वाविओ विजयघोसो ।
 कासवगुत्ता ते दोवि समणसीहा गया सिद्धिं ॥१२०॥
 जायं पयागसित्थं देवेहिं कयाइ जस्स महिमाए ।
 गंगाए अंतगडं तं वंदे अणियापुत्तं ॥१२१॥
 गुट्ठीभत्ते मासस्स पारणए रोहिणीइ कडुतुबं ।
 दिण्णं दयाइ मुत्तं धम्मरुई मुत्तिमणुपत्तो ॥१२२॥

अवचूरि ।

जयघोषेण प्रतियोध्य विजयघोष मन्त्राजितः, तौ ह्यावपि का-
 श्यपगोत्रौ श्रमणसिंहौ सिद्धिं गतौ ॥१२०॥

त भक्तिकापुत्र पण्डे । गङ्गायां यस्य देव्यं कृतेन महिम्ना
 प्रयागतोर्थं जातम् । कथम्भूत भक्तिकापुत्रम् 'अंतगड'मन्तकृतम् ॥१२१॥

धर्मरक्षिमुनेः गोष्ठिकभक्ते ग्रामे मासक्षपणपारणके रोहिण्या
 कडुकतुम्बकं दत्तम् । च-अन्यत् । मुनिना दयया सत् कडुतुम्बकं
 मुत्तम् । स धर्मरक्षिर्मुक्तिं अनुप्राप्त ॥१२२॥

अर्थः

जयघोषनाभा सुरिष्ठं विजयघोष प्रतिजायि ह्रीं ह्रीं ते भिन्दुध
 काश्यपगोत्र अभयसिद्ध-अभय-महात्मा माहि सिद्ध सिद्धिं गिया ॥१२०॥

ते अत्रिकापुत्र भसिष्ठं नारिष्ठं नारिष्ठं नारिष्ठं, अत्रिकापुत्र भसिष्ठं
 देवताओ महिमा कीर्तय इ तस्य अत्रिकापुत्रं प्रयाग तीर्थं इव, भसिष्ठ
 भर्तु अत्रिकापुत्र ? अ तत्रिकेवही भर्तु ॥१२१॥

गोष्ठिकभक्ति आभि धर्मरक्षि महात्मानसि मासक्षपणपारणके
 रोहिण्या कडुक तुम्बकं दत्तम्, मुनि-महात्मासि दया दत्तं ते आह्वयि
 ते धर्मरक्षि मुक्तिं पुढवत् ॥१२२॥

उज्जुअ अंगे पत्तेयवुद्ध रुहे य कोसिज्जे ।

उज्जाए तन्मज्जा जयंति चउरो वि सिद्धाईं ॥१२३॥

भवियव्वं खल्ल सव्वं कामं विरण एवमज्झयणं ।

भासित्तु देवलासुय रायरिसी सिनं पत्तो ॥१२४॥

दोरयणिपमाणतणू जहण्णओगाहणाइ जो सिद्धो ।

तमहं तिगुत्तिगुत्तं कुम्मापुत्तं नमंस्सामि ॥१२५॥

अवचूरिः ।

अजुभाः प्रत्येकपुद्धः, रुद्राक, तथा कौशिकाचार्य उपाध्यायः
तद्वार्या एते चत्वारोऽपि सिद्धा जयन्ति ॥१२३॥

देवलासुतः राजा अरुपिः एव अध्ययन भाषित्वा शिवपद-
प्राप्तः । किम् ? भोजनाः [—लौकाः] काम विरतमन्यम् ॥१२४॥

अहं तं कूर्मापुत्रं नमामि । यः कूर्मापुत्रः द्विरन्तिप्रमाणतनुः
जघन्यावगाहनया सिद्धः—सिद्धिं प्राप्ता ॥ कथम्भूतः कूर्मापुत्रः ?
• त्रिगुत्तिगुत्तः ॥१२५॥

अर्थः.

हे अजुभा अं प्रत्येकपुद्ध, रुद्राक, तथा कौशिक उपाध्याय अन्तर्गते
उपाध्यायनी भार्या ओ म्यारुर्हि सिद्धा न्यवदं वर्तते ॥१२३॥

देवलासुत राजा अरुपि ओव—छल्लुर्हि प्रभारि अध्ययन भारी शिवपद-
प्राप्तपद प्राप्तु, किसिद्धिं भाषीनछ ? ओ नैन [—लौका] सचिद्ध विषय तल्ल
विरमलुशील होवव छसिद्धिं भाषीनछ ॥१२४॥

अहं ते कूर्मापुत्रं नमस्कृत्य, ओ कूर्मापुत्रं निदरत प्रभासु तनु—देह
जघन्य अवगाहनया सिद्धि—सुक्तिष्ठ भिन्न । किसिद्ध छह कूर्मापुत्र ? त्रिगुत्ते
गुत्त छह ॥१२५॥

जो सासयसुहृदेऊ जाओ गुरुणो वि उवसमसहायो ।

तं चंडरुदसीसं वंदे सेहं पि वरनाणि ॥ १२६ ॥

वत्तीसइ जुवइवई जो कायंदीपुरीइ पवइओ ।

छट्टुस्स सया पारणमुज्झियमायंविळं तस्स ॥ १२७ ॥

वीरपसंसिअतवरूवलच्छि नवमाससुकयपरिआओ ।

सो धनो सन्वट्टे पत्तो इक्कारसंगविऊ ॥ १२८ ॥

अवचूरिः ।

त चण्डरुदशिष्य चन्दे । यः चण्डरुदशिष्यः ज्ञाश्वतसुवहेतो-
र्गुरोः उपशमसहायो जातः । कथम्भूतम् ! शैक्षमपि वरज्ञान-केव-
लज्ञान जातम् ॥ १२६ ॥

यो धन्यः द्वात्रिंशदयुवतिपतिः काकन्दीपुर्या प्रमजितः ।
यस्य धन्यस्य सदा वद्धतपस पारणके उज्झितया भिक्षया आचाम्ल
भासीत् ॥ १२७ ॥

॥ धन्यः एकादशाहवित् सर्वार्थे प्राप्तः । यस्य मुनेः श्रीमहा-
वीरेण तपोरूपलक्ष्मी प्रशसिता । कथम्भूतो मुनिः । नवमास-
सुकृतपर्यायः ॥ १२८ ॥

अर्थः ।

ते चण्डरुद आचार्यनके शिष्य वादत, ने शिष्य साधिता सुभ
हेतुनछ उपशमसहायछ हुइ. इसिछ छठ शिष्य ? शिष्य नि हुता वर-
प्रधान केवलज्ञान हुइ. ॥ १२६ ॥

ने धन्य महात्मा जतीस युवति-अरी तल्ल पति-वर्तार होई भाइ
नगरीछ दीक्षा बीधी, नेछ धन्य महात्मानर्थ सदा छट्ट तपनछ पारण
उज्झित-नाभीनी बिक्षया छ आजिब हुइ ॥ १२७ ॥

ते धन्य कपि धन्यार अजनके लल्ल सर्वार्थ सिद्धिछ पुढाउ. ने मुनि
तली श्री महावीरि तपश्च तली वक्ष्मी प्रशंसी, इसिछ छठ मुनीवर ?
नव मसवाय सुकृत-आरिजनल्ल पर्याय-भाव प्रभाळ छ ॥ १२८ ॥

સો જયત સીલમૂરિ કેવલનાગીણ ભાયણિજ્ઞાણં ।

દિંતેણ ભાવવંદનમુવજ્ઞિયં કેવલં નાણં ॥ ૧૨૯ ॥

પિયદંસગો મુળીણવિ જો મુણિદાણપ્પભાવઓ જાઓ ।

વીરસુસીસો પત્તો માસં સંલિહિય સોહમ્મે ॥ ૧૩૦ ॥

માણુત્તં સામણં ચ પપ્પ કપ્પે સણંકુમારમ્મિ ।

ઉવવજિત્તઠ્ઠ એવં વંમે સુક્કે થ આગયણ ॥ ૧૩૧ ॥

અવચૂરિઃ ।

સ શીલમૂરિનામા ગણધરો જયતુ । યેન ગણધરેણ માગિને-
યાનાં ભાવવંદનક દદતા કેવલજ્ઞાન ઉપાર્જિતમ્ । કપમ્મૂતાનાં
માગિનેયાનામ્ ? કેવલજ્ઞાનિનામ્ ॥ ૧૨૯ ॥

યો મુણિદાણપ્રભાવતઃ મુળીનાં પ્રિયદર્શનો જાતઃ ॥ શ્રીમહા-
વીરસુશિષ્યઃ માસસંલેખનાયાં સૌધર્મ પ્રાપ્તઃ ॥ ૧૩૦ ॥

તતશ્ચુત્વા માણુપ્પ આમણ્ય ચ પ્રાપ્ય સનકુમારે કલ્પે ઉપાસ્યતે ।
પવ પુનઃ પુનર્મુનુપ્પ્યો મૂત્વા આમણ્યં પ્રાપ્ય વ્રજે શુક્રે આનતે ચ ઉપ-
સ્યતે ॥ ૧૩૧ ॥

અર્થઃ.

તે શીલસૂરિ ઈસિઈ નામિઈ અણુધર ન્યાય વ વર્તક, અણુધ શીલસૂરિઈ
આરિ સાણેનઈ લાવવાદણુઈ દેયતાં કેવલજ્ઞાન ઉપાર્જિતં, કિસિયા ઇઈ
આરઈ સાણિગ ? કેવલજ્ઞાની ઇઈ ॥ ૧૨૯ ॥

જે મુનિ-મહાત્માનઈ દાનતણ પ્રભાવતઈ મહાત્મા રહઈ પ્રિય-વક્ત્ર
દર્શન હઈ તે શ્રીમહાવીરનઈ સુશીષ્ય માસ દીસ સંલેખના-અનશન પાડી
સૌધર્મઈ દેવલોકિ પુહતક ॥ ૧૩૦ ॥

તિદા હૃતક ચિધી મનુષ્ય લવ આવી આમણ્ય-આરિત્ર પામી સન-
કુમાર દેવલોકિ ઉપજિસિઈ, એવં-દણુઈ પ્રકારિઈ વધી વધી મનુષ્ય લોઈ
આમણ્ય-આરિત્ર પામી બ્રહ્મદેવલોકિ શુક્રદેવલોકિ આનતિ દેવલોકિ ઉપજિસિઈ
॥ ૧૩૧ ॥

आरण्य सञ्चद्रे ततो सिद्धिस्तर्हि विदेहेषु ।

तमह सुबाहुसाहुं नमामि इकारसंगधर ॥ १३२ ॥

अन्नेवि भदनंदिप्यमुहा नवनिवकुमारमुणिवसहा ।

संपत्तसुहविवागा सुबाहुगमणं नायव्वा ॥ १३३ ॥

अचचूरिः ।

पुष्पमनुष्पमेण आरण्ये सर्वार्थसिद्धे उत्पत्स्यते । मानुष्य प्राप्य
महाविदेहे सेत्स्यति, अह त सुबाहुसाहु-सुबाहुमुनिं एकादशाक्षधर
नमस्करोमि ॥१३२॥

भद्रनन्दिप्रमुखा भवनृपकुमाराः सुबाहुसदशपाठेन ज्ञातव्या ।
कथभूतास्ते ? मुनिवृषभाः । पुनः कथम्भूतास्ते ? सम्प्राप्तमुज-
विपाकाः ॥१३३॥

वैधर्मिकेण रोदकेण श्रीवीरसमीप समंश्य श्रीवीरः इत्यादिपृष्ट

अर्थः ।

अर्थ-उल्लिखितं प्रकाशितं कृणुते अनुक्रमितं भनुष्यस्य वही दीक्षा वर्य आरक्षे
देवलोकि सर्वार्थं सिद्धिं वपद्य महाविदेहि सेनि सिद्धिं लभसिध, ते ह
सुबाहु महात्मा धन्यार अगधर द्रुतते नभरकरं ॥ १३२ ॥

अद्वन्द्वि प्रमुख अनेराह नव नृप-रायना कुमार सुबाहु महात्मा
तेहनी परिध-तेहनी जति नखिवा, निम सुबाहु भनुष्यभव, आमण्य
सौधर्मिण वही भनुष्य, आमण्य, सनत्कुमार, आरक्ष सर्वार्थसिद्धि अणि
अनुक्रमण नवनरि नखिबडि, किंसा छठ ते नवर्ध ? मुनि-महात्मा मादि
वृषभ समान छठ, वही किरथा छठ ? सम्प्राप्त-पामिया सुभना विपाक-
वद्य छठ ॥१३३॥

वैधर्मिक रोदुर्ध श्रीमहावीरसमीप आवी श्रीमहावीर । इत्यादि

लोए व अलोए वा पुन्वि ईसाइ पुच्छिओ वीरो ।

रोहा ! सासयमावाण नाणुपुन्वि त्ति अरुहिंसु ॥ १३४ ॥

संते व असते वा लोए डचाइ पिंगलगमुणिणा ।

पुट्ठो निव्वागरणो वीरसगासम्मि पव्वइओ ॥ १३५ ॥

इक्कारसगधारी गोयमसामिस्स पुव्वसगइओ ।

चारस बासे चारस पडिमाओ तव च गुणरयण ॥ १३६ ॥

अथचूरि* ।

इत्यादि किम् ? हे श्रीमहावीर ! 'पूर्वलोको वा' इत्यादि, अथ श्री-
महावीरः एषमुत्तरमदात् हे रोहक ! दाश्वतानां मावानां आनुपूर्वी-
अनुक्रमो नास्ति ॥ १३४ ॥

तत्र स्थितेन पिङ्गलमुनिना स रोहक इत्यादि पृष्ट, इतीति
किम् ? हे रोहक ! लोक सान्त अनन्तो वा ? अस्मिन् प्रसे स
रोहको निर्व्याकरणो-निवृत्तरो जात सन् प्रतिबुद्ध वा-अन्यत् श्री-
वीरसमीपे प्रव्रजित ॥ १३५ ॥

इक्कारसग०, फासित्तु०, एतयोगाथाद्वयोरेका उक्ति

अर्थ

पूछिउं, ईत्यादि छिसिउं ? हे श्रीमहावीर ! पूर्व-पद्धिउल्लोख छिरि अतोअ ?
श्रीमहावीरिणं ऐसिउं उत्तर दीधइ, हे रोहक ! दाश्वता वाप-परार्थनी आ-
नुपूर्वी-अनुक्रम नथी, अमुक पद्धिउल्लोख अमुक पठथ उपजथ ऐ विचारल्लु
नथी ॥ १३४ ॥

तिह्हा रद्धिई थिई थिंजवमुनिई ते रोहक छसिउं पूछिउं, छसिउं
छिसिउं ? हे रोहक लोक-सात-अतसद्धित, ईत्यादि छिरि अतरद्धित ? ईत्यादि
छष्ट प्रश्निउं ते रोहक उत्तर रद्धिव इउं प्रतिगोष पागिउं श्रीमहावीरनउं
समीपे दीक्षा दीधी ॥ १३५ ॥

इ ते रकइक मुनिवर वाहइ, जे छ बार अजधर, श्रीशैतभस्वाभि नउं

પ્રાસિત્તુ અચ્ચુદ્ધ જો માસં પાડવગમેણ સંપત્તો ।

સિદ્ધિસ્સર્ઈ વિદેહે તં સંદગમુણિવરં વેદે ॥ ૧૩૭ ॥

ચરમજિણસીસ તોસયમુળી તવં છદ્ધમદ્ધવરિસાઈ ।

કાઝં માસં સંલિહિય સક્કસામાણિઓ જાઓ ॥ ૧૩૮ ॥

અવચૂરિઃ ।

અહં ત કસ્સ કમુનિવર વન્દે । યઃ ઇકાદશાક્કધારી શ્રીગૌતમ-
સ્વામિન. પૂર્વસક્કતિકઃ, કથમ્મૂતઃ ? માસિકપાદોપગમનેન અચ્ચુત-
દેવલોકે પ્રાપ્તઃ । કિં કૃત્વા ? દ્વાદશવર્ષેર્દ્વીપદશ સાધુપ્રતિમાઃ, યા-
અન્યત્ ગુણરત્નતપઃ સ્પૃષ્ટ્વા । વિદેહે સેરયાસિ ॥૧૩૬-૧૩૭॥

શ્રીમહાવીરશિષ્યઃ સિપ્પનામા મુનિઃ માસ સલેયતાં કૃત્વા શક-
સામાનિકો જાતઃ । કિં કૃત્વા ? અષ્ટૌ વર્ષાણિ પછતપ્ કૃત્વા પારણે
આવાન્છ કૃત્વા ॥૧૩૮॥

અર્થ.

પૂર્વ-પદ્ધિવૃત્ત પરિચિત્ત, કિસિક્ક ઇઈ મુનીશ્વર ? માસ દિવસ પાદોપગમન
અનરણ પાલી અચ્ચુત દેવલોકી પુદ્ધત્થ, કિસિક્ક કરી નઈ ? બારે વરિસે
બાર મહાતમાની પ્રતિમા અનઘ મુશ્વરત્ત સંવત્સર તપ વહીનઘ, અનઈ
દેવલોક ઇત્તઃ અવીનઈ મહાવિદેહિ દેવિ મુક્કિઈ ભઘસિધ ॥ ૧૩૬-૧૩૭ ॥

શ્રીમહાવીરનક શિષ્ય તિષ્ઠ્ય હસિધ નામિધ માસ ભણ્ણ સલેખના
કરીનઈ-અનરણ પાલી શકસમાનિક સૌધર્મઈ સમાનદેવ હૂઠ, કિસિક્ક કરી
નઈ ? આઠ વરિસ છઠ્ઠ તપ પારણુધ આબિલ કરી. ॥૧૩૮॥

કુરુદત્તમુનિ માસાર્થ-પનરદિન સલેખના-અનરણ પાલી હસાનેદ્ર
સમાનદેવ હૂઠ, કિસિક્ક કરી ? છમસવાડા ભણ્ણ અઘમતપઃ આબિલિઈ
પારણુધ કરીનઘ ॥૧૩૮॥

કુરુદત્તસુતો હ્રસ્માસમદ્રુમાયવળ પારણાયમ ।

કાઠ ર્જસાણસમો જાઓ સલિહિય માસદ્ધ ॥ ૧૩૯ ॥

ઝઢુદ્રુમમાસો અદ્ધમાસ વાસાઙ્ અદ્રુહ્ર્માસા ।

તીસગ કુરુદત્તાણ તવમત્તપરિણપરિયાઓ ॥ ૧૪૦ ॥

પન્ચદ્ધઓ જો માયાસમણિઓ ધીરપાયમૂલ્મિ ।

સો અમયકુમારમુળી પત્તો વિજય વરવિમાણ ॥ ૧૪૧ ॥

અવચ્છૂરિ. ।

કુરુદત્તસુતો મુનિર્માસાર્થ સલિહ્ય સલેસનાં કુરવા ર્જસાણેન્દ્ર-
સમો જાત । કિં કૃત્વા ? પળ્માસાન્ યાવત્ પષ્ટતપ. આતપ આચા-
મ્લેન પારણ કૃત્વા ॥૧૩૯॥

તિવ્યકુરુદત્તમુખ્યો તપ મત્તપરિજ્ઞા-પ્રવ્રજ્યાકાલપ્રમાણસદ્દત્વા
તિવ્યમુન અઘૌ વર્ષાણિ પષ્ટતપ આચામ્લપારણેન માસસલેષના ।
કુરુદત્તમુને પળ્માસાન્ મત્ત મદ્ધમતપ આચામ્લેન પારણ, માસાર્દ્ધ
પશ્ચદશદિનાનિ સલેષના ॥૧૪૦॥

જ અમયકુમારમુનિ વિજયવરપ્રધાન વિમાન પ્રાપ્ત, યોડમય-
કુમારમુનિર્જન-યા સમન્વિત શ્રીવીરપાદમૂલે પ્રવ્રજિત ॥૧૪૧॥

અર્થ.

તિવ્ય મુનિર્થ અનર્થ કુરુદત્ત મુનિર્થ ॥ તપ-અનસન દીક્ષાકાલ સ પળ્મા-
તિવ્યમુનિર્થ હઠુતપ પારણ્ણ આગિલ, આઠ વરિગ દીક્ષા, માસ અનસન
॥ ૧૩૯ ॥

કુરુદત્તમુનિર્થ હ્રમાસ દીક્ષા, અદ્ધમતપ, આગિલર્થ પારણ્ણ, પખવારક
ભક્ષા પરિહાર અનસન ॥૧૪૦॥

તે અમયકુમાર મુનિ વિજય ઇસિર્થ નાગિર્થ વર-પ્રધાન વિમાન પાગિક,
તે અમયકુમાર જનની-માતા સદ્વિત શ્રીમહાતીર તણ્ણ પગ તલિ દીશિક-
દીક્ષા લીધી ॥૧૪૧॥

रायवरकन्नगाओ अवगणिय अट्ट गहियपव्वज्जो ।

पुव्वभवगहणपुव्वं वीरेण थिरीकओ धम्मे ॥१४२॥

भिक्खूपडिमा वारस फासिय गुणरयणवच्छर च तवं ।

पत्तो मेहकुमारो विजये इक्कारसंगधरो ॥१४३॥

सामिस्सवयं संसत्ति चत्तवेरा सुराड्साहरिया ॥

सेयणए रयणाए उववन्ने हल्लविहल्लो ॥१४४॥

अथचूरि ।

रायवर०, भिक्खुपडिम० गाथाद्वयोरुक्ति —

मेघकुमारमुनि एकादशाब्जधरः सन् विजये-विजयविमाने प्राप्त
कथम्भूतः ? अष्टौ राजवरकन्यकाः अवगणय्य-परित्यज्य गृहीतमवज्यः,
पुन कथम्भूतः ? प्रतविषये भग्नमना सन् श्रीमहावीरेण पूर्वमव-
कथनपूर्वक धर्मे-चारित्रधर्मे स्थितकृत किं कृत्वा ? द्वादश भिक्षुम
तिमां. च-अन्यत् गुणरत्नसवत्तर च स्पृष्ट्वा ॥१४२-१४३॥

हल्लविहल्लो सेचनकेन स्वातिकायाः परितः क्षिप्तौ भावां श्री-

अर्थः.

मेघकुमार मुनि ४ बार अगधर हुतउ विजय-अनुत्तरविमानि पुहुतउ,
डिसिउ छउ मुनि ? आठ वर-प्रधान राज-महानरेद तेहुनी कन्था अवगएली-
परिहरी गृहीत-हीधी भनन्था-हीदा छउ, वही डिसिउ छ० ? प्रत तणुध
विषय समभन हुतउ श्री महावीरि पाछिछा अवकथनपूर्वक चारित्रधर्मनध
विषय रियर कीधउ छउ ॥१४२॥

डिसिउ करीनई ? बार महोत्तमानी प्रतिमा अनउ गुणरत्नसवत्तर
तए रपसी-वहीनध ॥१४३॥

हल्लविहल्लो सेचनकेन स्वातिकायाः परितः क्षिप्तौ भावां श्री-

कयगुणरयणा इक्कारसगिणो सोल वीसपरियाया ।

हन्हु (ते) जयते पत्तो अपरो अवराडय विमाणे ॥१४५॥

धम्मायस्याणुराएण चत्तजीयंपटिचीण जाणवय ।

सव्याणुगुडमेगावयार सहसारग वदे ॥ १४६ ॥

अवचूरि ।

घोरसर्मापे नीत्तौ-गृहीत्ता । कथम्भूतौ ? त्यक्तवीरौ । सेयनक रत्न-
प्रभायां वापय ॥१४७॥

तौ हलविहलो क्रमेण षोडश द्वादश समपर्यायौ जयन्तविमाने
प्राप्तौ । कथम्भूतौ तौ ? कृतगुणरत्नसवरसरो एकावतारिणो एकाद
शास्त्रधारिणौ ॥१४५॥

त सर्वानुभूतिं वन्दे । कथम्भूत सर्वानुभूतिम् ? धर्माचार्यानु-
रागेण भीमहायोरे अनुक्रमेण त्यक्तजीवम् । पुन कथम्भूतम् ? प्रती-

अर्थ

श्रीमहावीरना शिष्य छसिक्क जोवता सासनदेवनाथं सदुरिया श्रीमहावीरनर्थं
सभीपि दीक्षा लीभी किंसा छर ? त्यक्त-छादीयां कोसिक्क ७५रि वयर
छसिया छर, सेयनक छाचिड रत्नप्रभा-पट्टिबी नरकपूत्रीछ उपनठ
॥ १४४ ॥

ते हलविहल अनुक्रमिछ सोल वरस, पार वरस भयाय दीक्षा पायी
जयतविमानि पुढता, किंसा छर ते ये ? इत-छीधर गुप्तरत्न सवरसर तप
अनछ ऐकावतारी-ऐकवार ससार भादि अवतारिछिछ छं पार अज धरछ
छर ॥ १४५ ॥

इ ते सर्वानुभूति महात्मा वाद्व, किंछिछ छर ? धर्माचार्य श्री
महावीरनर्थं अनुराजि-सज्जिछ करीनछ त्यक्त छादीछ ७५ छर, पक्षिभट्टिछिछ

जो तेयपरिगयणू कासी मुणिखामणाइ त नमिमो ।
 कोसलजाणवय अच्चुयमि पत्त मुनक्खत्त ॥ १४७ ॥
 मिंदियगामे रेवई पडिलाभियमोसह मुवणगुरुणो ।
 पाणिम्मि निद्रियं जेण वंदिमो तमिह सीहमुणि ॥ १४८ ॥

अवचूरि. ।

चीनजानपदम् । कथम्भूत मुनिम् ? एकावतारकम् सहस्रारदेवलो-
 कतम् ॥ १४९ ॥

अहं तं सुनक्षत्र मुनिं वन्दे । यं सुनक्षत्रं तेजोलेश्यापरिगत-
 तनुः । विलङ्घतनुः कौशलजनपदे—कौशलदेशे क्षामणादिकामन्त्यां
 आराधनामकर्षीत् । कथम्भूत-सुनक्षत्रम् ? अच्युतदेवलोके प्राप्तम्
 ॥ १४९ ॥

इह विश्वे तं सिंहमुनिं वन्दे । येन सिंहमुनिना मिदिका
 प्राप्ते रेवत्या आविष्कृत्या औषधं प्रतिलाभितम् । भुवनगुरो—भीवीरस्य
 पाणौ निष्ठित-आनीय अर्पितम् ॥ १५० ॥

अर्थः

जनपद-देशि वपनउ छं, वही किसिउ छं महात्मा ? एकावतारी-सहस्रार
 देवलोकि निउ छं ॥ १४९ ॥

हं ते सुनक्षत्र महात्मा वादइ, ने महात्मा तेजोलेश्या किवड-देव-
 व्याप्त-पीडित देव इतउ आराधदेशि मुनि-महात्मानर्थं क्षामणादिक आर्य
 आराधना करी, किसिउ छं महात्मा ? अच्युत देवलोकि पुढतउ छं
 ॥ १४९ ॥

छल्लं चित्ति तेह सिद्ध मुनि वादइ, निष्पुड सिद्ध मुनिं मिदिका-
 आभि रेवती आविका औषधं प्रतिलाभितुं—विद्वत्पतिं भुवनगुर श्रीमहा-
 वीर तेहनर्थं हाथि आणी-आपित ॥ १५० ॥

અજાવિ અટ્ટિનિવેસા જેસિં અચ્છેરયં. વ દીસંતિ ।
 વૈમારપન્વયવેરે જમલસિલારૂપસંથારે ॥ ૧૪૯ ॥
 તે ધન્ના સાલિમદ્દા અણગારા દોવિ તવમહિટ્ઠીયા ।
 માસં પાઓવગયા પત્તા સન્વટ્ટસિદ્ધિમ્મિ ॥ ૧૫૦ ॥
 ચંપાઓ વીયયણ્ઠુ ગંતુ વીરેણ દિક્ખિલ્લો જાઓ ।
 સંપત્તો પરમપયં ઉદાયણો ચરમરાયરિસી ॥ ૧૫૧ ॥

અવચૂરિઃ ।

યયોર્ધન્યશાલિમદ્દયોઃ વૈમારપર્વતે-ગિરૌ અથાપિ અશ્વિનિ-
 વૈશા આશ્વર્પમિષ દશન્તે । કયમ્નૂતૌ સૌ ? પમલક્ષિણરૂપસત્તારકૌ
 ॥ ૧૪૯ ॥

તૌ ધન્યશાલિમદ્દૌ માસ પાદોપગમનો સર્વોર્થસિદ્ધિ પ્રાપ્તૌ ।
 કયમ્નૂતૌ સૌ ? અનગારૌ । દ્વાવપિ તપોમહર્ષિકૌ ॥૧૫૦॥

સ ઉદાયનચરમરાજકાપિઃ પરમપદ-મોક્ષં પ્રાપ્તઃ, ય ઉદાયનઃ
 શ્રીમદ્દાવીરેણ ચમ્પાપુર્યાં વીતમયપત્તે ગત્વા દીક્ષિતઃ ॥૧૫૧॥

અર્થ.

જે ધન્ના શાલિમદ્દ તથા વૈમારપર્વતિ અથ-આન લગત અશ્વિ તથા
 નિરેશ આશ્વર્ચની નિમ દીક્ષર્થ, કિસા છડ તે બે ? નમલી શિવારૂપ
 સ યારા છડ. ॥૧૪૯॥

તે ધન્નુ શાલિમદ્દ માસ દિવસ પાદોપગમન અનસન પાણી સર્વાર્થ
 સિદ્ધિ પુહતા, કિસા છડ બે ? અનગાર-નક્ષત્રીશ્વર તપિ કરી મહર્ષિ-
 મહાત્મકિ સહિત છડ ॥૧૫૦॥

તે ઉદાયન ચરમ-છેલિલકે ઇણ્ઠુ અટ્ટીસણ રાજ્જ્વળીશ્વર પરમપદ-
 મોક્ષ પામિલ, જે ઉદાયન શ્રીમદ્દાવીરિ ચંપા નગરીતકે વીયલક પાટણ
 નધ દીક્ષિ. ॥૧૫૧॥

જસ્ત ય, અભિનિસ્વમણે ચોરા સંવેગમાગયા સ્વિપ્પં ।

તેણં સહ પવ્વહ્વા જંબૂં વંદામિ અણગારં ॥ ૧૫૨ ॥

સિંહત્તા નિસ્વંત્રો સીહત્તા ચેવ વિહરિઓ મયવં ।

જંબૂ પવરમુણિચરો વરનાણચરિત્તસંપત્તો ॥ ૧૫૩ ॥

જો નવજુવ્વણપસરે વિયલ્લિયકંદપ્પદપ્પમાહપ્પો ।

સૌ જંબૂ પરમરિસી અપચ્છિમો કેવલી જાઓ ॥ ૧૫૪ ॥

સિરિજંબુદંસણેણં પઢિબુદ્ધો પરિવ્વુદ્ધો પરિજણેણં ।

ગુણમણિપમત્તો પમત્તો ચત્તદસપુન્વી દિસત્ત મદં ॥ ૧૫૫ ॥

અવચ્છૂરિઃ ।

×

×

×

×

સ જમ્બૂઃ પરમઙ્ગપિઃ અપશ્ચિમકેવલજ્ઞાનો જયતુ । યો જમ્બુ-
સ્વામી નવયોવનપસરે વિગલિતકન્દર્પદર્પમહાલ્ભ્યઃ ॥૧૫૬॥

પ્રમવનામા, ગણધરશ્ચતુર્દશપૂર્વધરઃ મદ્ર દિશતુ । યઃ પ્રમવ શ્રી-
જમ્બુદર્શનેન પરિજનેન પરિવૃત્ત પ્રતિબુદ્ધઃ । કથમ્મૂતઃ પ્રમવઃ ગુણ-
મણિપ્રમવઃ ॥ ૧૫૫ ॥

અર્થઃ.

×

×

×

×

જે નજુરવામી પરમ જ્ઞાનીશ્વર અપશ્ચિમ ઉદ્ધિલિટ કેવલજ્ઞાની ન્યવંત
પર્વત, જે નવયોવનપસરે પ્રસરિ વિગલિત-ગલિટ કંદર્પનેત્ર જે દર્પ તેહનલ
મહાલ્ભ્ય-પ્રભાવ છઈ ॥૧૫૬॥

પ્રમવનામા ગણધર, ચતુર્દશપૂર્વધર મદ્ર-કથાણુ ઉપદિશક.

જે પ્રમવ નજુરવામી દર્શનિ પરિવારિ પરિવરિટ પ્રતિબોધિટ-પ્રતિ-
બોધ યામિટ, કિસિટ છઈ પ્રમવ ? ગુણરૂપિયાં મલ્લિ તેહનલ પ્રમવ-ઉત્પત્તિ
રથાનલ છઈ ॥૧૫૫॥

सिज्जंभवं गणहर जिणपटिमादंसणेण पटिवुद्धं ।

मणयपियर दसकालियस्स निज्जूहगं वंदे ॥ १५६ ॥

चउदसपुव्विस्स नमो जसमदस्सासि जस्स दो सीसा ।

संमूयविजयनामा येरे तह भदवाहू य ॥ १५७ ॥

दसकप्पय्यवहारा निज्जूढा जेण नवमपुव्वाओ ।

वदामि भदथाहुं तमपच्छिमसयलसुयनारिं ॥ १५८ ॥

अवचूरिः ।

अह शय्यभव गणधरं वन्दे । कथम्भूत शय्यम्भवम् ? जिनप्र-
विमादर्शनेन प्रसिद्धम् । पुनः कथम्भूतम् ? मनकपितरम्, पुनः
कथम्भूतम् ? देशवैकालिकस्य निर्व्यूहकम् ॥ १५६ ॥

अह यशोभद्रसूरः गणधरस्य चतुर्दशपूर्वजो नमामि । यस्य
यशोभद्रस्य द्वौ शिष्यौ एकः सम्भूतिविजयनामा, द्वितीयः स्वाधिरः
॥ भद्रबाहुः ॥ १५७ ॥

त भद्रबाहुं अपश्चिमसकलश्रुतज्ञानिन वन्दे । येन भद्रबाहुना

अर्थः ।

इं शय्यभव गणधर वाहव, किसिडि छठ शय्यभव ? छन-श्रीशक्ति-
नाथनी प्रतिभा देणी प्रतिभाध भागिडि छठ, वही किसिडि छठ ? मनक
बेदानड पिता छठ, वही किसिडि छठ ? देशवैकालिक तलुडि काल्पुडारे
छठ, अपर-जीन अथतलुडि सजेपिठि देशवैकालिक अथतलुडि काल्पुडारे
छठ ॥ १५६ ॥

इं यशोभद्रसुरि गणधर चतुर्दशपूर्वधर रहठ नमठ, केदना जि वेदा
छठ, ओक सम्भूतिविजय ठिसिठि नामिठि, तथा-विम जीनठ यविर
भद्रबाहु ॥ १५७ ॥

इं अपश्चिम-उडिडिडि सकल श्रुतज्ञानी भद्रबाहु वाहव छल्लठि भद्रबाहु

एको गुहार्णं हरिणो वीओ दिट्ठिविसस्स सप्पस्स ।

तइओ वि कूवफलए कोसघरे थूलिमदमुणी ॥ १५९ ॥

सीहो वा सप्पो वा सरीरपीडाकरा मुणेयन्वा ।

नाणं वा दंसणं व चरणं वा न पच्चलं भेतुं ॥ १६० ॥

अवचूरि ।

नवमपूर्वात् दश कल्पव्यवहारा निर्व्यूढाः-भिष्कासिता ॥ १५८ ॥

एकः साधुः सिंहस्य गुहार्णं चतुर्मासमस्थात् । द्वितीयो दृष्टि-
विषस्य मिले-मुखे, तृतीयः कूपफलके, स्थूलिमद्रमुनि कोशागृहे
अस्थात् ॥ १५९ ॥

सिंहः वा सर्पः एतौ शरीरपीडाकरो ज्ञातव्यौ, ते द्वौ ज्ञान
वा चरित्र भेतुं प्रति न अल-न समर्थौ ॥ १६० ॥

अर्थः ।

देवाभिर्न नवमा पूर्वातकं दशाभ्युतं रक्षय १, कल्प २, व्यवहार एव त्रिति
अर्थ निष्कासना-ज्वलना प्रीया-कादीया ॥१५८॥

एक महात्मा सिंहनी गुहार्णं ऋतुसमि अर्धमासि रहित, भीरु
दृष्टिविष सर्पं तर्षुर्षं विद-आरब्ध, रीरुत कुथानध याटि अर्धमासि ऋतुसम
रहित, स्थूलिमद्र मुनि कोशागृहे धरि अर्धमासि रहित ॥१५९॥

सिंह अथवा सर्प एव शरीरध जनध पीडाकरिया नष्टिवा,
पक्षि ते ज्ञान जनध दर्शन जनध चरित्र वेदिया प्रतिष्ठ अल-
समर्थ नही ॥१६०॥

न दुष्करं श्रवयलुंवितोत्तमं न दुष्करं सिक्खियं न घियाए ।
 तं दुष्करं तं च महाणुभावं जं सो मुणी पमयवणम्मि तुच्छे ॥ १६१ ॥
 निच्चं पि वत्स नमिमो कमकमलं विमलसीलकलियस्स ।
 अइदुष्करकारयस्स सिरिथूलिभदस्स ॥ १६२ ॥
 जो हायभावसिंगारसारवयणेहिं अणेगरूवेहिं ।
 वालगं पि न चलिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६३ ॥
 कोसाइ लवंतीए पुराणभोआइं सहस्स मणियाइं ।
 जो मणयं पि न खुभिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६४ ॥
 जो अच्चम्भूअलावण्णपुण्णपुण्णेसु मज्जनअंगेसु ।
 दिट्ठेसु नाहिखुभिओ तस्स नमो थूलिभदस्स ॥ १६५ ॥
 जो महफडक्खविकखेसु तिक्खसरघोरणीहिं नो दिट्ठो ।
 मेरु व्व निप्पकंपो रा थूलिभदो चिरं जयउं ॥ १६६ ॥
 भयवं पि थूलिभदो तिक्खं चंक्रमिओ न उण विच्छिन्नो ।
 अगिसिहाए कच्छो वाम्मासं न वि य सो दड्ढो ॥ १६७ ॥

अवचूरिः ।

भगवानपि धीस्थूलिभदः तीक्ष्णघट्टकमितः पुनर्न छिन्नः
 अग्निशिखायां चतुर्मासकमुपितः परं नैव दग्धः ॥ १६७ ॥

अर्थः.

भगवत्तस्य श्रीस्थूलिभदस्य तीक्ष्ण-तीक्ष्णार्थं शस्त्रादिव उपरि आदित्यं पश्चि-
 म्यश्वादिभिः छिन्नोऽपि छेदात्तु नही अत्रि शिखावपरि अट्ठमासि रदितं पश्चि-
 म् ददितं ॥ १६७ ॥

अक्खलियमरुद्वकंदप्पमदणे लद्धजयपडागस्स । ॥ १६८ ॥

तिक्कालं तिचिहेणं नमो नमो थूलिभदस्स ॥ १६८ ॥

कोसाए संसग्गी अग्गीए जो तया सुवण्णस्स ।

उच्छलियवहुलतेओ स थूलिमदो मुणी जयउ ॥ १६९ ॥

वंदामि चलणजुअलं मुणिणो सिरिथूलिमदसामिस्स ।

जो कसिणभुयंगीए पडिओ वि मुहे न निइसिओ ॥ १७० ॥

पणमामि अहं निच्चं पयपउमं तस्स थूलिभदस्स ।

अद्धच्छिपिच्छियाइं कोसाइ न जेण गणियाइं ॥ १७१ ॥

घनो स थूलिमदो मयरद्धयकुंभिकुंभनिम्महणो ।

निम्महियमोहमल्लो जो गुरुणा वणिणओ अहियं ॥ १७२ ॥

न खमो सहस्सवयणो वि वणिणं थूलिमदसाणग्गि ।

तिजयदमणो वि मयणो (जेण) खयं गओ तत्थ मयणं व ॥ १७३ ॥

पणमह भत्तिभरेणं तिक्कालं तिचिहकरणजोएणं ।

सिरिथूलिभदपाए निहणियकंदप्पमदवाए ॥ १७४ ॥

अवचूरि ।

श्रीभद्रबाहुस्वामिनः चतुर शिष्यान् नमस्करोमि । कथम्भूतान्
शिष्यान् ? चतुर्भिः रत्नजोयामैः शीतेन कृतोपसर्गेण कृतनिजकार्यान्
॥ १७५ ॥

अर्थः ।

इ अचारि श्रीब्रह्मबाहु स्वामिना शिष्य नमस्करोमि, किंसा छर्थ अचारि
शिष्य ? शिष्य शत्रिने प्रहसि शत-ताटि तच्छर्थ वपसर्जि-परीसादि करो कृत-
आधां निज-आपसां कार्य छर्थ ॥ १७५ ॥

चउरो सीसे सिरिमदवाहुणो चउहिं रयणिजामेहिं ।

रायगिहे सीएणं कयनियकज्जे नमंसांमि ॥ १७५ ॥

जिणकप्पपरीकम्भं जो कासी जत्तसंयवमकासी ।

सिद्धिघरम्मि सुहत्थो तं अज्जमहागिरिं वन्दे ॥ १७६ ॥

कोसंबीए जेणं दमगो पञ्चाविओ मओ जाओ ।

उज्जेणीए संपद्द रायमुओ नंदठ सुहत्थो ॥ १७७ ॥

अचचूरिः ।

अहं तं आर्यमहागिरिं वन्दे । यः श्रीभार्यमहागिरिः जिनक-
वपतुलनामकार्पीत्, श्रेष्ठिगृहे आर्यमुहस्तिस्त्रिर्यस्य संस्तवमकार्पीत्
॥ १७९ ॥

स आर्यमुहस्तिर्नन्दतु । येन कौशम्ब्या द्रमकः प्रयाजितः
सर्वो सृष्ट्वा वज्रजयिष्यां स द्रमकः सप्रतिराजा जातः ॥ १७७ ॥

अर्थः.

इं ते आर्यमहागिरिं वाहं, ने आर्य महागिरिं अनकल्पनी तुलना
आधी, श्रेष्ठितण्डुल धरि आर्य मुहस्तिस्त्रिं नेहनकं संस्तव आधक
॥ १७९ ॥

सोऽङ्ग गुणिज्जंतं सुहृत्पिणा नलिनीगुम्भमञ्जयणं ।

तत्कालं पव्वइओ चइत्तु मज्जाउ वत्तीसं ॥ १७८ ॥

तिहि जामेहि सिवाए अवचसहियाइ विहियउवसग्गो ।

साहियफज्जे नियगेहिं पूइओऽवंतिसुकुमालो ॥ १७९ ॥

निज्जूढा जेण तथा पन्नवणा सव्वभावपन्नवणा ।

तेवीसइमो पुरिसो पवरो सो जयउ सामज्जो ॥ १८० ॥

अवचूरिः ।

अवन्तिसुकुमालः सुहृत्तिसूरिणा नलिनीगुल्माभ्यवन गुण्यमान भुक्त्वा
ब्राह्मिणश्च भार्याः स्वकृत्वा तत्कालं प्रवर्तितः ॥ १७८ ॥

अवन्तिसुकुमालः रजन्या त्रिमिर्यामैः स्नापितकार्यः तत्र
त्रिदशैः पूजितः नलिनीगुल्मं अगम । कथम्भूतः ? अपत्यसहितवा
शिवया कृतोपसर्गः ॥ १७९ ॥

स इयामार्यः परमः—प्रकृष्टो जयतु । येन इयामार्येण गुरणा
तदा—तस्मिन् प्रस्तावे प्रज्ञापना सर्वभावानां ज्ञापविज्ञो प्रज्ञापना

अर्थः ।

अवन्तिसुकुमालः सुहृत्तिसूरिणं नलिनीगुल्मं अ यथन सुलीलं साधनी
अत्रीस भार्या—कथं परिहरी—त्येव तत्कालं दीक्षां लीली ॥ १७८ ॥

अवन्तिसुकुमालः त्रिषु रात्रिषु प्रहरे स्नापितं कार्यं कृतं देवताये
पूजितं नलिनीगुल्मं गच्छ, किसिद्धं छ ? अवन्ति सुकुमालः ? अपत्यसहित
शिवा कृत—कीधत्तं वपुर्धत्तं ॥ १७९ ॥

इयामार्यार्थं परम—उत्कृष्टं न्ययत वर्तते, उत्कृष्ट इयामार्येण लीली

चउरो सीसे सिरिमदवाहुणो चउहिं रयणिजामेहिं ।

रायगिहे सीएणं कयनियकज्जे नमंसांमि ॥ १७५ ॥

जिणकप्पपरीकम्मं जो कासी जत्त संधवमकासी ।

सिद्धिघरम्मि सुहत्थी तं अज्जमहागिरिं वन्दे ॥ १७६ ॥

फोसंवीए जेणं दमगो पब्बायिओ मओ जाओ ।

उज्जेणीए संपह रायसुओ नंदउ सुहत्थी ॥ १७७ ॥

अथचूरि ।

अहं स आर्यमहागिरिं वन्दे । यः श्रीआर्यमहागिरिः जिनक-
द्वपतुलनामकार्पाव, श्रेष्ठिगृहे आर्यसुहस्तिस्त्रिर्यस्य संस्तवमकार्पाव
॥ १७६ ॥

॥ आर्यसुहस्तिर्नन्दतु । येन कौशल्या द्रमकः प्रवाजितः
सद्यो मृत्वा उज्जयिन्यां स द्रमकः सम्राट्सिन्धुजा जातः ॥ १७७ ॥

अर्थः.

इं ते आर्यमहागिरिं वादहं, जे आर्य महागिरि अन्तर्गतनी सुदना
श्रीधी, श्रेष्ठिगृह परि आर्य सुहस्तिस्त्रिध जेहनव संस्तव श्रीधर
॥ १७६ ॥

ते आर्य सुहस्ति गिरिभाव नदह, अष्टध आर्य सुहस्तिध कौशल्या
नगरीध द्रमक-विश्वार नक्षिउ ते मरी तिदा दूतडं वल्लेखी नगरी स प्रति
नाल दूत ॥ १७७ ॥

सोऊग गुणिज्जंतं सुहृत्थिणा नलिनगुम्ममज्झयणं ।

तत्कालं पव्वइओ चइत्तु भज्जाउ वत्तीसं ॥ १७८ ॥

तिहि जामेहि सिवाए अवच्चसहियाइ विहियउवसगो ।

साहियकज्जे नियगेहिं पूइओऽवंतिसुकुमालो ॥ १७९ ॥

निज्जूढा जेण तया पन्नवणा सव्वभावपन्नवणा ।

तेवीसइमो पुरिसो पवरो सो जयउ सामज्जो ॥ १८० ॥

अवचूरिः ।

भवन्तिसुकुमालः सुहृत्तिसूरिणा नलिनीगुल्माध्ययनं गुण्यमानं श्रुत्वा
हर्षितश्च भार्याः त्यक्त्वा तत्कालं प्रसजितः ॥ १७८ ॥

भवन्तीसुकुमालः रजन्या त्रिभिर्षामैः साधितकार्यः सन्
त्रिदशैः पूजितः नलिनीगुल्मं जगाम । कथम्भूतः ? अपत्यसहितया
शिवया कृतोपसर्गः ॥ १७९ ॥

स श्यामार्थः परमः—प्रकृष्टो जयतु । येन श्यामार्येण गुरुणा
सदा—तस्मिन् प्रस्तावे प्रज्ञापना सर्वभावानां ज्ञापयित्रो प्रज्ञापना

अर्थः ।

अवन्तीसुकुमालः सुहृत्तिसूरिर्नलिनीगुल्मं अध्ययनं गुणीयं साधकी
वतीस भार्या—इत्यत्र परितोरी—त्यत्र तत्कालं दीक्षां लीधौ ॥ १७८ ॥

अवन्तीसुकुमालः त्रिहं रात्रिने प्रहरे साधितं कार्यं कृतं देवताये
पूजितं नलिनीगुल्मं गच्छ, किञ्चिद् भूय ? अवन्ति सुकुमाल ? अपत्यसहित
शिवया कृत—लीधौ विसर्गं कृतं ॥ १७९ ॥

श्यामार्थार्थं परम—प्रकृष्टं व्यवस्यत वर्तते, इत्युक्तं श्यामार्थिर्न तीक्ष्ण

चउरो सीसे सिरिमदबाहुणो चउहिं रयणिजामेहिं ।

रायगिहे सीएणं कयनियकज्जे नमंसांमि ॥ १७५ ॥

जिणप्पपरीकम्म जो कासी जस्स सथवमकासी ।

सिद्धिघरम्मि सुहत्थी तं अज्जमहागिरिं वन्दे ॥ १७६ ॥

फोसंवीए जेणं दमगो पन्वाविओ मओ जाओ ।

उज्जेणीए सपह रायसुओ नढउ सुहत्थी ॥ १७७ ॥

अथचूरि ।

अह त आर्यमहागिरिं वन्दे । यः धीभार्यमहागिरिं जिनक-
वपतुलनामकार्षीत्, श्रेष्ठिगृहे आर्यमुहस्तिस्त्वर्यस्य सस्तवमकार्षीत्
॥ १७८ ॥

स आर्यमुहस्तिर्नन्दतु । येन कौशभ्यां द्रमकः प्रप्राणित-
सतो मृत्वा उज्जयिन्यां स द्रमकः संप्रतिराजा जात ॥ १७९ ॥

अर्थः.

हू ते आर्यमहागिरिं वाहं, जे आर्य महागिरि उनकपनी वुधन।
श्रीधी, श्रेष्ठिगृह धरि आर्य मुहस्तिस्त्विह जेहनव संसेतव श्रीधर
॥ १७८ ॥

ते आर्य मुहस्ति विरभाव नइव, एवण आर्य मुहस्तिर्ह कौशाणी
नगरीह द्रमक-विशावर दीक्षित ते मरी तिहा हूतव कनेएही नगरी स प्रति
राज हूव ॥ १७९ ॥

सोऽङ्ग गुणिज्जतं सुहृत्थिणा नलिनगुल्ममञ्जयणं ।

तत्कालं पञ्चदशो चक्षुः भञ्जात वत्तीसं ॥ १७८ ॥

तिहि जामेहि सिवाए अवचसहियाइ विहियउवसग्यो ।

साहियकज्जे नियगेहिं पूइओऽवतिसुकुमालो ॥ १७९ ॥

निज्जूढा जेण तया पन्नवणा सन्वभावपन्नवणा ।

तेवीसइमो पुरिसो पवरो सो जयउ सामज्जो ॥ १८० ॥

अवचूरिः ।

भवन्तिसुकुमालः सुहृत्तिसूरिणा नलिनीगुल्ममाप्ययन गुण्यमान भुत्वा
द्वात्रिंशद् भार्याः त्यक्त्वा तत्कालं प्रयोजितः ॥ १७८ ॥

भवन्तीसुकुमालः रजग्या त्रिमिर्यामैः साधितकार्यः सन्
त्रिदशैः पूजितः नलिनीगुल्मं प्रयागम् । कथम्भूतः ? अपत्यसहितत्वा
शिवया कृतोपसर्गः ॥ १७९ ॥

स श्यामार्यः परमः—प्रहृष्टो जयतु । येन श्यामार्येण गुण्या
सदा—तस्मिन् प्रस्तावे प्रज्ञापना सर्वभावानां ज्ञापविप्रो प्रज्ञापना

अर्थः ।

अवन्तीसुकुमालः सुहृत्तिसूरिर्नलिनीगुल्मं अप्ययनं गुण्यमानं साधयित्वा
वत्तीस भार्या—इदं परिहरीत्यैव तत्कालं दीक्षां दीधी ॥ १७८ ॥

अवन्तीसुकुमालः त्रिदश रात्रिषु प्रहरे साधितं कार्यं कृतं देवताये
पूजितः नलिनीगुल्मं गच्छ, किञ्चित् छन्दः ? अवन्ति सुकुमालः ? अपत्यसहित
शिवा कृत—प्रीतिं कृतार्थं ॥ १७९ ॥

श्यामार्यार्थं परम—वैदुष्यं नययत वर्तते, शब्दं श्यामार्यार्थं तीक्ष्णं

पदमणुओगे कासी जिणचकिदसारपुव्वमवे ।

कालगसूरी बहुअं लोगणुओगे निमित्तं च ॥ १८१ ॥

अज्जसमुदगणहरे दुव्वलिए विप्पए पिह् सज्जं ।

सुत्तरथचरमपोरिसिसमुट्ठिए तिण्णि किइक्कम्मा ॥ १८२ ॥

अथचूरिः ।

निर्ग्यूढा । प्रज्ञापनाग्रन्थः कृत इत्यर्थः । स इयामायं प्रयोर्विज्ञाति-
तमः पुरुषः ॥१८०॥

कालिकसूरिः प्रथमानुयोग १ लोकानुयोग २ रूप ग्रन्थद्वयं
चकार । प्रथमानुयोगे ग्रन्थे जिनपरानां चक्रवर्तिनां दशाराणां चरि-
त्राणि पूर्वमवांश्च अकार्षीत् लोकानुयोगग्रन्थे बहु निमित्तं उक्तवान्
॥१८१॥

आर्यसमुद्रे गणधरे दुर्वले-कृते सति साधुभिः सर्वं भक्तपाना-
दिकं वृषकं वृषते । तथा सूत्रार्थचरमपौरुषोत्तः समुत्थिते गुरो
त्रीणि कृतिकर्माणि क्रियन्ते । एकं सूत्रपौरुषीत् वर्यिते पदा

अर्थः.

हासि प्रज्ञापना सर्वं भाव लब्धवती प्रज्ञापना नृप जीधी, -प्रज्ञापना अर्थ
जीधक, धसिइ अर्थ, ते श्याभार्थ त्रेवीसठ्ठ पुरय ॥ १८० ॥

हासिआसुरिइ प्रथमानुयोग अनध लोकानुयोग ओ णि अर्थ जीधा.
प्रथमानुयोग अयि जिन-तिर्यंकर, यक्वविं दशाहं-वासुदेव तेहनां यरित्र
अनध पूर्व अवांतर जीधां, लोकानुयोगि बहु-धसुई निमित्त-आसिइ
॥ १८१ ॥

आर्यसमुद्रगणधरि कृत-दुर्गल शरीर इत्थं साधु महात्माओ सर्व-
शुद्ध भक्तपान पुरयोअ नृप जीनध, तथा सूत्र पोरिस, अर्थपोरिसी,

सङ्काणगंति भंडयपमुहे दिद्रुंतमेगमित्तस्स ।

मंगुस्स न किङ्कम्भं नय वीसुं धिप्पए किंपि ॥ १८३ ॥

जाइसरे सीहगिरी वरसीसा जस्स आसि—मे चउरो ।

घणगिरियेरे समीए वयरे तह अरिहदिने या ॥ १८४ ॥

अवचूरि. ।

शुभं सूत्रवाचनां कारयित्वा निर्विण्णं वसिष्ठान्ति तदा मुनेर्यै वैया-
वृत्तिं कुर्वन्ति । एवं अर्थपौरुष्यां चरमपौरुष्यां संस्तारकपौरुष्यां
शेषम् ॥१८२॥

मङ्गसूरेर्विश्वं-पृथग् भक्तादिकं न गृह्यते कृतिकर्माणि न क्रियन्ते
कथम्भूतस्य मङ्गसूरेः ? आद्यानामन्ते-भ्राद्यानाममे गन्त्री सण्डक-
प्रमुत्तान् दृष्टान्तान् आगमयत.—ज्ञापयतः ॥१८३॥

जातिस्मरं सिंहगिरिभूतं, यस्य सिंहगुरो. इमे चत्वारि पर-

अर्थ.

अरमपोरिसि तु ठठे हूते इतकर्मसिद्धं कर्तव्यं, वीसामस्यादिकं सुभूषा, अथ
निवारणं शुभं सूत्रं पोरिसि सूत्रवाचनां कारणी यात्रा नवीना शुभं कर्तव्यं तिया-
रुं महात्मा वैयावज्य-विश्रामस्या कर्तव्यं, एतं अर्थं पोरिसिद्धं अनर्थं अरम-
पोरिसि-सूत्रायां पोरिसिद्धं ललितं ॥ १८२ ॥

मङ्गसूरिनं पृथक् लूकं अशनादिकं न कील्य, कृतिकर्म-विश्रामस्यादिकं
न कील्य, किसिद्धे कर्म मङ्गस्यावयवम् ? आद्यं आगच्छि मत्री-पादनि, तस्या
दृष्टात् वाङ्म-भालनं तस्या दृष्टात् नस्यावयव कर्म, यथा-निम दृष्टादिति
सुदृढभालनं सरासरादिकं कीर्त्तय पापानं न निर्वह्य, विम सुदृढ देह परि-
अर्थं ॥१८३॥ न निर्वह्य ॥ १८३ ॥

अतिरमरस्य सतिव सिद्धगिरि सूरि दृष्ट्या, नष्ट सिंहगिरिनं अथ

सुमिणे पयपरिपुण्णपडिग्गहो जस्स हरिकिसोरेणं ।

सिरिवयरसमागमणे तं वंदे भद्दगुत्तगुरुं ॥ १८५ ॥

कनाछिन्नंतरदीववासिणो तावसा वि पन्वइआ ।

जत्साइसयं द्दुत्तं तं समियं वंदिमो समियं ॥ १८६ ॥

अचचूरि ।

शिष्या आसन्, प्रथमो धनगिरि. १ द्वितीय स्थविरसमितः २
तृतीयो घन्नः ३ चतुर्थस्तथा अरिहत्तश्च ॥१८४॥

सस्य भगवतः श्रीभद्रगुप्तस्य स्वप्ने धीवज्ज आगमने पयःपूर्णपतद्-
ग्रह हरिकिशोरेण पीतः भट् त भद्रगुप्तगुरु वन्दे ॥१८५॥

त समित गुरु वय वन्दामहे । कर्णा विकर्णा इति नदीद्वय
वर्तते । तत्र तयोर्नद्योरन्तराले द्वीपो वर्तते तत्र निवासिनस्तापसा
स्य समितस्य अतिशयं शृष्टा प्रसजिताः ॥१८६॥

अर्थ

प२-प्रधान आचारि शिष्य इत्या, अेह माहि १, पडिपड धनगिरि, जीनठ
स्थविर समित, त्रीनठ वज, अडयड अरिहत्त ॥ १८४ ॥

वयर स्वाभिनर्ध आगमनि नेह भगवत श्रीभद्रगुप्त तालुठ द्वि
अरिठ पडिपड सुहल्ला माहि हरि बल्लिष्ठ-सीह तेह नर्ध डिशोरठ-मावडिठ
पीधठ ह ते भद्रगुप्त गुरु वाहण ॥१८५ ॥

समितगुरु समितड अभहे वाहण, कएल्ला विकएल्ला अे जि नदी वर्तर्ध,
तत्र-तेह। अे जि नदी वियाली तत्र-तिल्लुध द्वीपि निवसना तापस नेह
समित सुविनठ अतिशय हेपी दीक्षा लीधी ॥१८६॥

वेसमणस्त उ सामाणिओ चुओ वग्गवरविमाणाओ ।
जो तुंववणे धणगिरीअज्जमुनंदामुओ जाओ ॥ १८७ ॥
तुंववणसंनिवेसाउ निग्गयं पियसगासमल्लीणं ।
छम्मासियं छमुजुयं माऊणइ समन्नियं वंदे ॥ १८८ ॥
जो गुग्गगेहि पाओ निमंतिओ भोयणेण वासंते ।
निच्छइ विणीयविणओ तं वयररिसिं नमंतामि ॥ १८९ ॥
उज्जेणीए जो जंभगेहिं आणक्खिऊण धुम्ममहिओ ।
अस्सीणमहाणसियं सौहगिरिपसंसियं वंदे ॥ १९० ॥
जस्स अणुण्णाइ वायगत्तेणं दसपुरम्मि नयरम्मि ।
देवेहि कया महिमा पयाणुमारिं णमंतामि ॥ १९१ ॥
जो फण्णाइ धणेण निमंतिओ जुव्वणंमि गिहिवट्ठा ।
नयरम्मि कुसुमनामे तं वयररिसिं नमंतामि ॥ १९२ ॥
जेणुद्धरिया चिन्हा आगासगामिणी महापरिण्णाओ ।
वंतामि अज्जवट्ठं अपच्छिमो जे सुयहराणं ॥ १९३ ॥

अवचूरिः ।

वैश्रमणो-धनदस्तस्य सामानिकः सुरो यश्नामा परविमानात्-
प्युत, यो यज्ञस्तुम्बवने सन्निवेशे धनगिरिः आर्यामुनन्दाभार्या तयोः
मुक्तौ जातः ॥ १८७ ॥

अर्थः ।

वैश्रमण्य-धनद तेहनउ सामानिक देव णव छसिछ नाभिछ वर-प्रधान
तिहां इतठ गिविठ, जे वयर तुणवन छसिछ सनिवेश तिहा पूजय-गुरठ
धनगिरि अनठ तेहनउ आर्या मुनंदा तेहनउ जेठठ इठ ॥ १८७ ॥

भणियं आहिंदिजा जंवूदीवे इमाइ विज्जाए ।

गंतूण माणुसणं विज्जाणं पसमो विसमो ॥ १९४ ॥

माहेसरीउ सेसा पुरियं नीय हुयासगेहाओ ।

गयणयलमहवत्ता वयरेण महाणुभावेण ॥ १९५ ॥

जत्तासी वेउब्बिय-नहगमण-पयाणुसारिल्लोओ ।

त वंदे जाइसरं अपच्छिमं सुयहरं वयर ॥ १९६ ॥

नाणविणयप्पहाणेहिं पंचहिं सएहिं जो सुविहियाणं ।

पाओवगओ अप्पा तं अज्जवयर नमंसामि ॥ १९७ ॥

करुणाइ वयरसामी ज उज्झिय उत्तमदुमल्लीणो ।

आराहिये लहुं तेण खुक्खणं पि संतेणं ॥ १९८ ॥

अवचूरिः ।

अहं तं अपश्चिमं श्रुतधरं जातिस्मरणसहितं श्रीवज्रस्वामिनं
ब्रूते । यस्य वज्रस्वामिनं धौकिणलब्धि-नभोगमन-पदानुसारिलब्ध-
य भासते ॥ १९९ ॥

वज्रस्वामी करुणया क्षुल्लकं पुरान्तः त्यक्त्वा उत्तमार्थं भासीत

अर्थः.

इं ते अपश्चिम-छेदितवत् श्रुतधरं नतिस्मरणसहितं श्रीवयर स्वामि
ब्रूते, जेइ वयर स्वामिनं वैदिय, नभ-आभयभनलब्धि, अनध पदा-
नुसारिणी लब्धि इति ॥ १९९ ॥

वयरस्वामी इया करी लहुइवे येवइ नभरभादि येवही उत्तम अर्थ

तत्स सरोरपूजं जं कासी रहेहि लोगपालाभो । ।
 तेण रहावत्तरिरी वज्जवि सो विस्सुओ जाओ ॥ १९९ ॥
 सोवारयम्मि नयरम्मि वयरसाहा विणिग्गया तत्तो ।
 सिरिवयरसामिसीसं तं वन्दे वयरसेणरिसिं ॥ २०० ॥

अवचूरिः ।

अनशनं आश्रितः । च-अभ्यस्य तेन छुल्लकेनापि शान्तेन-शमितेन
 आत्मकार्यं लघु-दीर्घं अनशनसाधनया आराधितम् ॥ १९८ ॥

यतस्तस्य छुल्लकस्य सरीरपूजां लोकपालाः रया इति रया-
 रुदा भकार्युः, तेन अद्यापि स रयावर्तगिरिरिति विभ्रुतो जातः
 ॥ १९९ ॥

अहं स वज्रस्यामिशिष्यं वज्रसेनरूपिं वन्दे । यो वज्रसेनो
 ऽमा-दुर्भिक्षे श्रीवज्रस्वामिना सोपारके प्रेषितं तस्माद् वज्रशाखा
 निर्गता ॥ २०० ॥

अर्थः.

आश्रित्यु-अनशन आश्रित्युं, अनश तीक्ष्णं येवमिं समितमि इवम वधु-शीघ्र
 आपणुकि अनशन साधना करी आराधित ॥ १९८ ॥

नेह येदानी सरीरणी पूज लोकपाला विभि अईसी दीधी तीक्ष्ण कारलि
 अल-आल वगध ते रयावर्त गिरि ईसमि नामिमि विभ्रुत-प्रसिद्ध इति
 ॥ १९९ ॥

इं ते वज्रा स्वागिनमि शिष्य वयरसेन ऋषीश्वर वांछिं ने वयरसेन
 श्रीवज्रस्वामिनि भद्रादुर्भिक्षि आविध सोपारम पाटलि गोदखि वयरसाखा
 विरोपिर्ष नीसरी ॥ २०० ॥

નાઝળ ગહણધારણહાણિં ચઝહા પિહીકઓ જેણ ।

અણુઓગો તં દેવિંદવંદિયં રરિકયં વંદે ॥ ૨૦૧ ॥

નિષ્પાવકુડસમાણો જેણ કઓ અઝરવિસ્તઓ સૂરી ।

સુત્તરથતદુમયવિક્ત તં વંદે પૂસમિત્તગણિં ॥ ૨૦૨ ॥

અવચૂરિ. ।

અહ ત દેવેન્દ્રવન્દિત આર્યરક્ષિતે વન્દે યેન આર્યરક્ષિતગુરુના
મહાધારણાહાણિં જ્ઞાત્વા ચતુર્ધાડુયોગઃ પૃથક્ કૃતઃ ॥૨૦૧॥

અહ પુષ્પમિત્રગણિં વન્દે, યેન પુષ્પમિત્રગણિના-પુષ્પમિત્રસૂરિના
શ્રીઆર્યરક્ષિતસૂરિ સૂત્ર પ્રતિ, અર્થ પ્રતિ, તદુમય પ્રતિ નિષ્પાવકુડ-
સમાન-વલ્લપટસમાન કૃત ॥૨૦૨॥

અર્થ.

હું તે દેવેન્દ્રે વંદિલે આર્યરક્ષિત વાહકે, જીજ્ઞૃષ્ઠ આર્યરક્ષિત ગુરુકે
મહાધ-ધારણા તણી હાણી બણી ચલણે અનધ ચિહ્ન પ્રકારે અનુયોગ
બાળુઓ કીધક, ઇચ્છિલે અર્થ આગધ સિદ્ધાન્તી એકેકી ગાયા ચિહ્ન અર્થે
વખાણાની, પાછિલા ધારણા રહિત જીવ બણી ધર્મનક અર્થ ભણુઓ કીધક,
અનધ બીજાનું અનુયોગ અર્થે ભણુયા કીધા ॥ ૨૦૧ ॥

હું તે પુષ્પમિત્રગણિ પુષ્પમિત્રસૂરિ વાહકે, જીજ્ઞૃષ્ઠ પુષ્પમિત્રસૂરિ શ્રીઆ-
ર્યરક્ષિતસૂરિ સૂત્ર પ્રતિષ્ઠિ, અર્થ પ્રતિષ્ઠિ, તે બહુપ્રતિ નિષ્પાવકુડસમાન-વલ્લપટ
સમાન કીધક, નિમ્ન વાલિ ધણે ભરી ઉરેવીધ ધણે એકધ વાલ ન રહઈ
તિમ જેતલક સિદ્ધાન્ત શ્રીઆર્યરક્ષિતસૂરિ કન્હકે કૃત તે સધલક સૂત્ર
અનધ અર્થતલ જીજ્ઞૃષ્ઠ કીધક ॥ ૨૦૨ ॥

गहिनयपुष्पसारो दुव्वलियापूसमित्तगणिवसभो ।

विज्झो अवंझपाढो न खोहिओ परपवाएहिं ॥ २०३ ॥

दुब्भिवस्समि पणट्ठो पुणरवि मेलित्तु समणसंघाओ ।

महुराए अणुओगो पवित्तिओ खंदिलेण तया ॥ २०४ ॥

सुत्तत्थरयणभरिये खमदममद्वगुणेहि संपुण्णे ।

देवद्विखमासमणे कासवगुत्ते पणिवयामि ॥ २०५ ॥

अवचूरिः ।

दुर्बलिकापुष्पमित्रो गृहीतनवपूर्वसार परप्रवादेन न क्षोभितः,
विन्ध्यः अवन्ध्यपाठो जातः ॥ २०३ ॥

मधुरायाम् स्कान्दलाचार्येण तदा-तस्मिन् प्रस्तावे श्रमणसङ्घात्
पुनरपि मेलयित्वा अनुयोगः प्रवर्तितः । इव सति ? दुर्भिक्षे प्रमृष्टे
सति ॥ २०४ ॥

अहं भो देवर्द्धिमाश्रमणान् गणधरान् काश्यपगोत्रान् प्रणिप-
तामि । कथम्भूतान् देवर्द्धिमाश्रमणान् ? सूत्रार्थरत्नभूतान्, पुनः

अर्थः ।

दुर्बलिका पुष्पमित्र आचार्य गृहीत-लीधक नवपूर्वनङ्क सार-रत्नस्य
छसित इतः परप्रवाद-प्रोक्तं वादि क्षोभितं नह्य, न्ययादी इतः, विन्ध्य
अवन्ध्य पाठ इतः सङ्घ पाठ इतः ॥ २०३ ॥

मधुरा नगरीर्ष तीक्ष्णं समर्थं तद्विचारिणं श्रमणसंघतः पुनरपि-
वली भूत अर्थं सङ्घ मेवी अनुयोग प्रवर्तयित-वायना आधी यथावी,
किंलिङ्ग इतः ? दुर्भिक्ष नाहं इतः-द्विष्ट इतः ॥ २०४ ॥

इ श्री देवर्द्धिगणि क्षमाश्रमण गणधर काश्यपगोत्र नमस्कृतं किमा-
ह देवर्द्धिगणि ? सूत्र अनर्थ गूत्रनङ्क अर्थं तेह नि रत्न तीक्ष्ण क्षरिया

ફગુસિરિસમણિ-નાયલ સાવય-સચસિરિસાવિયાધુણિયં ।

ઓસપ્પિણીહ ચરિમં વંદે દુપ્પસહં મુણિવસહં ॥ ૨૦૬ ॥

મ. મ. અને વિ રિસી તીણ એસે અ વટ્ટમાણે અ ।

મરહેરવયવિદેહે પળમામિ સયાવિ તિવિદેહં ॥ ૨૦૭ ॥

અયચ્ચુરિઃ ।

કથમ્મૂતાન ? સૂઘાર્થરત્નચૂતાન પુનઃ કથમ્મૂતાન્ દેવર્દિક્ષમાશ્રમણાન્ ?
ક્ષમદમમાર્વણુણં સમ્પૂર્ણાન્ ॥ ૨૦૫ ॥

અહ દુઃપ્રસન્ન મુનિવૃષભ ઘન્ટે । કથમ્મૂતં દુઃપ્રસન્નમ્ ? પરગુ-
શ્રીશ્રમણી-સાધ્વી, નાહલ શ્રાવક-સત્યશ્રી શ્રાવિકા ધુમિઃ રતુતમ્ ।
પુનઃ કથમ્મૂતમ્ ? અવસર્પિણ્યાં ચરમ ગણધરમ્ ॥ ૨૦૬ ॥

પ્રતાન્ પૂર્વકથિતાન્ ઋષીન્ અન્યાશ્ચ ઋષીન્ અતીતાન્ મધિ-
પ્યાન્ વર્તમાનાન ઋષીન્ મરતૈરવતવિદેહેષુ મદાપિ ત્રિવિધેન ઘન્ટે
॥ ૨૦૭ ॥

અર્થ

છઠ ? સમા દમ-પાત્રક ઇન્દ્રિય તણ્ દેહ, માર્દવ-મૃદુતા ઇત્યાદિઃ શુભે
કરી સંપૂર્ણ-પૂરા છઠ ॥ ૨૦૫ ॥

હું દુઃપ્રસન્ન આચાર્ય 'મુનિવૃષભ' -મુનિ-મહાત્મા માહિ (ચારિત્ર
બારનક) -વિષય વૃષભ ઈસિક વાદક, હિસિક છઠ દુઃપ્રસન્ન આચાર્ય ?
ફાલ્ગુની-શ્રમણી-સાધ્વી, મહાસતી, નાર્દલ શ્રાવક, સત્યશ્રીશ્રાવિકા, એહે
રતુવીતક છઠ, વહી હિસિક છઠ ? મહર્ષિ અવસર્પિણિ-પડતક કાવિ ઉદ્દિષક
ગણધર છઠ ॥ ૨૦૬ ॥

એ પૂર્વ-પદ્ધિવર્તક કહિયા ઋષીશ્રેષ્ઠ, અને રાહ ઋષીશ્રેષ્ઠ, અતીત ને
હયા, ભવિષ્ય ને હંમિષ, વર્તમાન છઠ ઋષીશ્રેષ્ઠ બારતક્ષેત્રિ, એરવતક્ષેત્રિ
મહાવિદેહે છેત્રિ તે સપ્તાર્ધ ઋષીશ્રેષ્ઠ સહાય ત્રિધા શુદ્ધ વાદક ॥ ૨૦૭ ॥

અજ્ઞા વિ બંધિ-સુન્દરિ-રાહમર્દ ચંદનાપમુસ્વાઓ ।

કાલતપ્ત વિ જાઓ તા ઓ ય નમામિ ભાવેણ ॥ ૨૦૮ ॥

જો પદ્મ ગુણદ્ નિસુણદ્ ઇણમો ગુણસંથવં મહરિસીણં ।

સિરિધન્મધોસમણહં કાઠં સો લહદ્ સિદ્ધિસુહં ॥ ૨૦૯ ॥

इति ऋषिमण्डलस्तवः । ग्रन्थाग्रं २५९ श्लोकसङ्ख्या ॥

સંવત્ ૧૬૯૮ વર્ષે ફાલ્ગુનાસિતપ્રતિપદાદિને રવો વોસરે

લિપીકૃતં ગણિ ન્યાનવિમલેન સ્વવાચનાય ।

યાદયં પુસ્તકં દૃષ્ટં તાદૃશં લિખિતં મયા ।

યદિ શુદ્ધમશુદ્ધં વા મમ દોષો ન દીયતે ॥

શ્રેયોઽસ્તુ । કલ્યાણમસ્તુ ॥

અવધૂરિઃ

ત્રાહ્નો-સુન્દરી-રાજિમતી-ચન્દનામસુલા કાલત્રિકેઽપિ યા
આર્યાઃ-સાધ્વ્યો જાતાઃ તાશ્ચ ભાવેન નનામિ ॥ ૨૦૮ ॥

ય દ્વદ મહર્ષીણાં ગુણસ્તવં વઠતિ, ગણ્યતિ, શ્રૂયતે, સ શ્રી-
ધર્મધોષ અનધઃ કૃત્વા-ધર્મસ્ય વદ્ધોષણ અનધ-નિઃપાપં કૃત્વા,
યદ્વા ધર્મધોષગુરુ અનધ-નિ પાપ કૃત્વા સિદ્ધિમુખં લભતે ॥ ૨૦૯ ॥

અર્થ

બ્રાહ્મી, સુન્દરી, રાજમતી, ચંદનખાલા, પ્રમુખ ત્રિલુપ્ત કાલે ને
મહાસતી હઈ તે સધલીઈ બાવનાઈ નમઈ ॥ ૨૦૮ ॥

ને જીવ-પુરુષ સ્ત્રી એ મહાઋષિ તણ્વે શુભસંસ્તવ-શુભવર્ણન બણઈ,
સાબલઈ, તે ધર્મતણ્વે હતુ-પ્રાણલિઈ યોષિઈ અનધ-નિમ્બાપ સાચઈ
કરી અથવા ખીજઈ અર્થિ શ્રીધર્મધોષ શુદ્ધ અનધ-નિઃપાપ કરી સુકિત-
સિદ્ધિ તથાં સુખ લહઈ ॥ ૨૦૯ ॥

પાગુસિરિસમણિ-નાયલ સાવય-સચસિરિસાવિયાધુણિયં ।

ઓસપ્પિણીદ ચરિમં વંદે દુપ્પસહં મુણિવસહં ॥ ૨૦૬ ॥

ए ए अन्ने वि रिसी तीए अैसे अ वट्टमाणे अ ।

भरहेरवयविदेहे पणमामि सयावि तिविहेणं ॥ २०७ ॥

અવચૂરિઃ ।

કથમ્મૂતાન ? મૂત્તાર્થરત્નમૂતાન પુનઃ કથમ્મૂતાન્ વેવાર્થિક્ષમાશ્રમણાન્ ?
ક્ષમદસમાર્દયગુણં સમ્પૂર્ણાન્ ॥ ૨૦૫ ॥

अह दुःप्रसन्न मुनिवृषभ वन्दे । कथम्मूतं दुःप्रसन्नम् ? पणु-
श्रीधर्मणी-साध्वो, माहल आचरु-सत्यथी धाविका एभिः स्तुतम् ।
पुनः कथमूतम् ? अवसर्पिण्यां चरम गणधरम् ॥ २०६ ॥

પૂતાન્ પૂર્વકથિતાન્ કાપીન્ અન્યાશ્ચ કાપીન્ અતીતાન્ અવિ-
પ્યાન્ વર્તમાનાન કાપીન્ ભરતૈરવતવિરંદેષુ સદાપિ ત્રિવિધેન દન્દે
॥ ૨૦૭ ॥

અર્થ

છઠ ? ક્ષમા દમ-પાત્રક ઇન્દ્રિય તણ્ કદમ, માર્દવ-મૃદુતા ઇત્યાદિક ગુણે
હરી સંપૂર્ણ-પૂરા છઈ ॥ ૨૦૫ ॥

છ' કુપ્પસહ આચાર્ય 'મુનિવૃષભ' -મુનિ-મહાત્મા માંહિ (આરિત્ર
ભારતક) -વિષઈ વૃષભ ઈસિકે વાદક, કિસિકે છઠ કુપ્પસહ અન્યાર્થ ?
ફાલ્ગુની-શ્રમણી-સાધ્વી, મહાસતી, નાઈલ આવક, સત્યત્રીઆવિકા, એહે
રતુવીતક છઈ, વહી કિસિકે છઠ ? મહર્ષિ અવસર્પિણિ-પદ્મક કાલિ ઉદ્ધિલક
ગણધર છઈ ॥ ૨૦૬ ॥

એ ગુર્વ-પદિકલ્લ મહિમા કાપીશ્વર, અને સહ કાપીશ્વર, અતીત એ
કયા, અવિષ્ય એ હૃસિક, વર્તમાન છે કાપીશ્વર ભરતસેત્રિ, એરવતસેત્રિ
મહાવિરંદે છેત્રિ તે સધલાર્થ કાપીશ્વર સદાઈ ત્રિધા મુકઈ વાંદક ॥ ૨૦૭ ॥

अज्ञा वि वंभि-सुन्दरि-राइमई चंदणापमुक्खाओ ।

कालतए वि जाओ ता ओ य नमामि भावेणं ॥ २०८ ॥

जो पढड गुणइ निसुणइ इणमो गुणसंथवं महरिसीणं ।

सिरिधम्मघोसमणहं काउं सो ल्हइ सिद्धिसुहं ॥ २०९ ॥

इति ऋषिमण्डलस्तवः । ग्रन्थाग्रं २५९ श्लोकसङ्ख्या ॥

संवत् १६९८ वर्षे फाल्गुनासितप्रतिपदादिने रवौ वासरे

लिपीकृतं गणि न्यानविमलेन स्ववाचनाय ।

यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न वीयते ॥

श्रेयोऽस्तु । कल्याणमस्तु ॥

अथश्रुतिः

प्राज्ञी-सुन्दरी-राजिमती-चन्दनाप्रमुखा कालत्रिकेऽपि या
भार्याः-साध्यो जाताः ताश्च भावेन नमामि ॥ २०८ ॥

य इदं महर्षीणां गुणस्तव पठति, शृणोति, श्रुणोति, ॥ श्री-
धर्मयोप अनघं कृत्वा-धर्मस्य उद्घोषण अनघ-नि पाप कृत्वा,
यद्वा धर्मयोपगुरु अनघ-नि पाप कृत्वा सिद्धिसुखं लभते ॥ २०९ ॥

अर्थः

प्राज्ञा, सुन्दरी, राजमती, चन्दनाप्रमुखा, प्रमुखा त्रिस्तुतः काले ते
महासती इह ते सधर्मीयं साधनार्थं नमस्कृतं ॥ २०८ ॥

ते एव-पुत्रं श्री ओ महाशक्ति तस्मात् शुद्धसंस्तव-शुद्धवर्णनं कर्तुं,
साधकस्य, ते धर्मतत्त्वोक्तं इति-प्राप्त्यर्थं योगिकं अनघ-निपाप साधकं
करी अथवा जीवति अर्थं श्रीवर्धनं शुद्ध अनघ-निपाप करी मुक्ति-
सिद्धिं तेषां शुभं वदति ॥ २०९ ॥

[१०६]

श्रीमेरुनन्दनोपाध्यायविरचितं
श्रीसीमन्धरजिनस्तवनम् ।

अतिरसहरिसरसेण विहसियलोयणमणवयणु ।
 धुणिसु भावि नियसामि सिरिसीमंधरु जिणरयणु ॥१॥
 जो कप्पूरदलेहिं निम्मइ निम्मलु जिणभवणु ।
 जो नियपायवलेहिं हारावड चचलु पवणु ॥२॥
 ससहरफिरण करेण धरवि जो य हिंडइ गयणि ।
 अह नियसत्तिवसेण करइ दिवसु फेडिवि रयणि ॥३॥
 जडवि हु सो वि समत्थु न हु तुह गुणगणसंकलणि ।
 कवणमत्त नीसत्तु हूडं मूरपसिरि मउडमणि ॥ ४ ॥
 तहवि हु भत्तिभरेण तरल्लिउ विरचिसु संथवणु ।
 जिणि कारणि जिणभत्ति वंछिउं साहइ नवि कवणु ? ॥५॥
 भास-तं जंजुयदीवह मंडणउ गिरिवरमेरुपवित्तु
 त तसु निवसइ जो पुम्बदिसि म्हाविदेहु सुलित्तु ।
 त तसु विसिट्ठ अट्टमविजउ पुक्खलवद इय नामि
 त तहं विहरइ किरि भुवणगुरो सिरि सीमंधर सामि ॥६॥
 त कणयवण्णत्तणु पंचसयधणुहपमाणसरीरु
 त चउतीसई अइसयसहिउ सायर जेम गंमोरु ।
 त पइदिणु पयपंकयल्लियचउविहदेवनिकाउ
 त धण्ण ति जे पिक्खहिं नयणि सीमंधरु जिणराउ ॥७॥

त (कु)लहलहंतु पागार तउ वरतोरणु चउबारु
 त सुरजोयणापिहुलत्तण ए उंचउं वलयाकारु ।
 त मणिकंचणघणुरुप्पमउ समवसरणु अइचारु
 त सुरसंधिहिं मिलि निम्मविउ कलसदंडधयसारु ॥ ८ ॥

त तसु अंतरि रयणिहिं घडिउ सिंहासणु झलकतु ।
 त पायपीडु तसु तलि विमलो मणि निम्मिउ दिप्पंतु ।
 त तह सीमंधरु जिणपवरो पउमासणउवयिट्ठु
 त सहसकिरण जिम उदयगिरि पुण्ण ति जेहिं सुदिट्ठु ॥ ९ ॥

त बार गुणउ जिणदेहतउ फ़िउ असोगतरु तुंगु
 त कुसुमवुट्ठि चामरदलणु छत्तत्तउ सिरि चंगु ।
 त भामंडलु डिणयरुसरिसो अंबरि मेरिनिनाउ
 त गज्जइ किरि जिणु भंजि करि मोहगयमडवाउ ॥ १० ॥

त रणउणंतर्किंकिभिरयणि ऊगगमंत सुविमाण
 त सपरिवारसुररमणिगणि लणिमरूबनिहाण ।
 त बहुलभत्तिउळसियहिय दसदिसि घणु पसरंत
 त समवसरणि आवडं सयल सामिय गुण गायंत ॥ ११ ॥

त मणहरगणहरसाहुजण साहुणि गयरयलेव
 त वासुदेव जुगवाटुमुह माणवदानवदेव ।
 त गयगामिणि कामिणि मिलिय इणपरि उत्तम वंस
 त समवसरणि पविसंति सवि जेम सरोवरि हंस ॥ १२ ॥

घाता—

तत्थ पिम्बहिं तत्थ पिम्बहिं तयणु चउवयणु चउख्व चउगइहरणु
चउविहेहिं अमरेहिं वंदिउ सिरिकेवल्लच्छिवरो ।

कंतकंति तियलोयनंदिउ

मिणि सीमंधरु तिजयगुरु वरु पंचंगपणामि ।

पुण पुण पणमिउं रंगभरि चिट्ठु नियनिय ठामि ॥१३॥

मास—

अह घणूण चउविहधम्ममम्मपयासणि मुहकरणि

जोयणए गामिणि वाणि तिहुयगमणसंसयहरणि ।

जिणवर ए महुरसरेण विहसियकोमलमुहकमलो

मुललिउ ए फरइ वपाणु नवरसो सुंदरो अइविमलो ॥१४॥

निम्मल ए मंगतरंगचंगु पणासियसयल्लतमु

भवदव ए संभवदाह फेउणअमियपवाहसमु ।

सामिय ए तणउ वपाणु जिम जिम गाजद मेह जिम

तिम तिम ए भवियग चित्त नाचइ फरफर मोर जिम ॥१५॥

मुणिवर ए सावयधम्मपयटणु विहउणु भूरिभय

सायर ए रूपसंसारतारणु कारणु परमपय ।

धन धन ए ते नरनारि सिरिसीमंधर जिणवयणु

भेल्हइं ए नहु हियडाह जे दालिदिय जिम रयणु ॥१६॥

घाता—

मुत्ति पुरवर मुत्तिपुरवरसरणि वरतरणि

पणतीसई अइसयल्लसियविसमसोगदोहग्गवारिणि

देवासुरतिरियगगमणुयलोयभासाणुकारिणि

एवंविहवक्खाणञ्जुणि सामि विसज्जइ जाम

सज्जइ सुरसुंदरि मिलवि जिणगुणकित्तिणि ताम ॥१७॥

भास—

जय जिणवर ! ससहरहारिवयण !

जय कोमलकमलविसालन्यण ! ।

जय सरसअभियरससरिसवयण !

जय महिममहियह देवरयण ! ॥१८॥

जय विउलमिउलक्खणनिहाण !

दीहरकरपल्लवमलियमाण ! ।

मणवंछियपायवरायपाय !

लवणिमभरभंजियमयगराय ! ॥१९॥

जय मोहनरिंदगहंदसीह !

नीराग ! निरंजण ! जिण् ! निरीह ! ।

गुरुदुरियत्तिमिरभरहरणदीह !

तियलोयसिरोमणिलद्धलीह ! ॥२०॥

विलसंतअणंतगुणाण ठाण !

संवच्छरमिच्छियदिक्खदाग ! ।

भवसिंधुतरणतारणसमत्थु !

पडियहं आलंबणु देहु हत्थु ॥२१॥

अद्दुत्तमस्वत्तियवंसजाय !

सिधसुंदरिसुक्खनिवदराय ! ।

करुणारससायरपुष्पचंद !

सीमंधर ! सामिय ! नंद नंद ॥२२॥

भास—

अइधणुपरउवयारपरायणु नागनरणदंसगगुणमायणु ।

जिणवरआगविहाणपरेसु पुंडरगिरिपुरिपमुहपुरेसु ॥२३॥

सुररउएसु ठवंतु नवेसु पायकमल्ल कंचणकमलेसु ।

चउविहसुविहिसंघपरियारो सिरिसीमंधरु करइ विहारो ॥२४॥

नमिरसुरतरुवरसिहरिसमुच्चउ धयवडु लहलहइ अइउच्चउ ।

धम्मचक्कु गयणंगणि सोहइ इणिगुणि जिणु महिमंडल्ल मोहइ ॥२५॥

चउगइ रायमवभमणु निरोहइ गामि नयरि भवियण पडिबोहइ ।

तारायणि ससहर जिम राजइ केसरि जिम जिणेसरु गाजइ ॥२६॥

भास—

आज हुयउं सुविहाण आजु पवित्तु मुहुत्तुमहो ।

जं नियमणरंगेण राससबंधि संधुणिउ पहो ॥२७॥

रोमंचिउ महु देहु हियउं हरिसिहिं उल्लसइ ।

नयणे लहु विरामु जं सज्जिउ जिणकित्तणए ॥२८॥

जिम महुयरु वणराइ रायहंसु जिम सरु विमलो ।

मेहागमु जिम मोरु आयइ हुं तिम पयकमलो ॥२९॥

दीणु हीणु अन्नाणु माणविवज्जिउ चित्रवउं ।

हिय तिम करिसु पसाउ छुट्ठं जेम दुहाउ हउं ॥३०॥

इय भक्तिसत्तिमेरेण निर्म्मिठं सत्थसंथवगोयरो
 , अक्खीणधारिम 'मेरुनंदणु' मुत्तिसरिसीमंधरो ।
 सग्गाइकामियचित्तकामियक्कप्पपायवु जंगमो
 महु ज्ञाणगाणगुणाणुराइण देउ नियपयसंगमो ॥३१॥

[१०७]

अष्टोत्तरशतनामगर्भितं
 श्रीसरस्वतीस्तोत्रम् ।

धिपणा धीर्मतिर्मेधा वाग् विभावा सरस्वती ।
 गीर्वाणी भारती भाषा ब्राह्मणी मागधिप्रिया ॥ १ ॥
 सर्वेश्वरी महागौरी शाङ्गरी भक्तवत्सला ।
 रौद्री चाण्डालिनी चण्डा भैरवी वैष्णवी जया ॥ २ ॥
 गायत्री च चतुर्बाहुः कौमारी परमेश्वरी ।
 देवमाताऽक्षया चैव नित्या त्रिपुरभैरवी ॥ ३ ॥
 त्रैलोक्यत्वामिनी देवी माङ्गा कारुण्यमूत्रिणी ।
 शूलिनी पद्मिनी रौद्री लक्ष्मी पद्मजवासिनी ॥ ४ ॥
 चामुण्डा खेचरी गान्ता हुङ्कारा चन्द्रशेखरी ।
 वाराहा विजयाऽन्तर्दा कर्त्री हर्त्री सुरेश्वरी ॥ ५ ॥

चन्द्रानना जगद्धात्री वीणाम्बुजकरद्वया ।

सुभगा सर्वगा स्वाहा जग्मिणी स्तम्भिनीश्वरा ॥ ६ ॥

काली कापालिनी कौली विज्ञा रात्री त्रिलोचना ।

पुस्तकव्यग्रहस्ता च योगिन्यमितविक्रमा ॥ ७ ॥

सर्वसिद्धिकरी सन्ध्या स्वप्निनी कामरूपिणी ।

सर्वसत्त्वहिता प्रज्ञा शिवा शुक्ता मनोरमा ॥ ८ ॥

माङ्गल्यरुचिराकारा धन्या काननवासिनो ।

अज्ञाननाशिनी जैनी अज्ञाननिशिभास्करी ॥ ९ ॥

अज्ञानजनमाता त्वमज्ञानोदधिशोषिणी ।

ज्ञानदा नर्मदा गङ्गा शीता वागीश्वरी धृतिः ॥ १० ॥

ऐकारमस्तका प्रीतिः ह्रींकारवदना हुतिः ।

क्लींकारद्वया शक्तिरष्टबीजा निरक्षरा ॥ ११ ॥

निरामया जगत्स्था निःप्रपञ्चा चञ्चला चला ।

निरुत्पन्ना समुत्पन्ना अनन्ता गगनोपमा ॥ १२ ॥

पठन्त्यमूनि नामानि अष्टोत्तरशतानि यः ।

यत्सं धेनुरिवायाति तस्मिन् देवी सरस्वती ॥ १३ ॥

त्रिकाटं च शुचीभूत्वा अष्टमासान् निरन्तरम् ।

पृथिव्यां तस्य सम्भ्राम्यत्यानन्दकवयो यशः ॥ १४ ॥

द्रुहिणवदनपत्रे राजहंसीय शुभ्रा

सकलकलुषबलीकन्दकुदालकल्पा ।

अमरशतनताद्धिः कामधेनुः कवीनां

दहतु कमलहस्ता भारती कल्मषं न ॥ १५ ॥

[१०८]

वैरोट्यादेवीस्तवः ।

नमिऊण पासनाहं असुरिंदसुरिंदवदिअं देवं ।

वइरुट्टाए थुत्तं अहयं समरामि भत्तीए ॥ १ ॥

जा धरणोरगदइआ देवी पउमावई य वइरुट्टा ।

सप्पसहत्सेहि जुआ देवा किर किंकरा जाया ॥ २ ॥

नागिणि नागारूढा नागकरा नागभूसियसरीरा ।

नागेहिं सिरमाला नागमुहा सा जए जयउ ॥ ३ ॥

धरणिंदपढमपत्ती वइरुट्टानाम नागिणी विज्जा ।

सप्पकरंडगहत्था सप्पाभरणा य जा निच्च ॥ ४ ॥

वासुगि १ अणंत २ तक्खग ३ कंठोलय नाम ४ पउम ५

महपउमा ६ ।

संखकुलि ७ ससिनामा ८ अट्ठ कुलाइं च घारेइ ॥ ५ ॥

विंछिअ—कन—सिआली—कंकाही—गोरसप्प सप्पे अ ।

मोहे उंदुर चित्ती किंकिहअ हिंदु अ वसे ॥ ६ ॥

वंतर-गोणस जाई सत्तवटा अहिवडा य परडा य ।

भमरसिराहि धिरोलिय धिरोलियाणं च नासेड ॥ ७ ॥

हुंकारंतं च विसं अविसइ विसइपल्लवे चरइ ।

पारस नाम श्री ह्रीं पडमावड धरणराणं ॥ ८ ॥

सप्प ! विसप्प सरीसव ! धरणिं गच्छाहि जाहि रे तुरिअं ।

जंभिणि थंभिणि वंधणि मोहणि हुं फुड्ढकारेणं ॥ ९ ॥

जो पढइ जो अ निमुणइ वइरुद्धमंतसंथवं पुरिसो ।

तत्सासेसविसाह कायं न फुसंति भत्तिजुत्तस्स ॥ १० ॥

घयगुलखीरविमित्सं महुरं पउरं च जो बलिं देइ ।

साहूण भत्तपाणं वइरुद्धा तं परिक्षेइ ॥ ११ ॥

इअ धरणोरगठइआ अनेहि वि निअकुलेहि विउलेहि ।

देवी करेउ रक्खं वइरुद्धा भविअलोअस्स ॥ १२ ॥

नागिणि नागलोइ वइरुद्धा सरावी जो तसु नाम लेइ तसु अमुहनिवारी

अजाणंदिलेण संदिट्ठं एहिं थंडिलिनाहिवसेवं ॥ १३ ॥

अहववसेवं नाहिउ सेवं जाहि जाहि आसीविसमंडल ! ।

नागिणिपुत्तह एह कहिज्जउ एह आण म न लंघिज्जउ ॥ १४ ॥

जीवउ नागिणि नागलोउ अहव अलंजरवाउ ।

जिणि अणाह सणाह किउ नेउरि लुटउ पाउ ॥ १५ ॥

दिसि बंधउ अह दिसि बंधउ बंधउ नह पायाल्ल ।

अम्हि अरिहंत दिक्करा वोळउ खंधिहि जाल्ल ॥ १६ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु पन्नगा उँ ठ ठ ठ

स्वाहा । एवं ॥१७॥

देवदेवस्स ज छत्तं तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाण मा मे हिंसंतु भूअगा ॥ १८ ॥

देवदेवस्स जं छत्त तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाण मा मे हिंसंतु रक्खगा ॥ १९ ॥

देवदेवस्स ज छत्त तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु जाइणी ॥ २० ॥

देवदेवस्स ज छत्त तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु साइणी ॥ २१ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाण मा मे हिंसंतु डाइणी ॥ २२ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु चोरगा ॥ २३ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो शओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु वालगा ॥ २४ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु हिंसगा ॥ २५ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु मूसगा ॥ २६ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु मुग्गला ॥ २७ ॥

देवदेवस्स जं छत्तं तस्स छत्तस्स जो ज्ञओ ।

तेण छाएमि अप्पाणं मा मे हिंसंतु गुज्जगा ॥ २८ ॥

पास सामि ओ नमइ तिसंझं हल्लिसहि जम्मवि जाइ अवंझं ।

कमठमहासुरकयउवसगं झाडिअकोवं बंझं हंसं ॥ २८ ॥

मुद्धि चंदप्पह हियइ जिणु मात्थइ पारिसनत्थ ।

इणिं मुद्धिहिं मुद्धिउ को फेडणइ समत्थ ? ॥ ३० ॥

उरि मुद्धि सिरि मुद्धि पाय मुद्ध ।..... ।

इणि मुद्धि मुद्धिउ हिंडइ चारि समुद्ध ॥ ३१ ॥

संखिहि तूरिहि आहविअ सामिअ ! दिनिअमुद्ध ।

एअ दुलंघी कोड न लंघइ पारसनत्थिअ मुद्ध ॥ ३२ ॥

इति वैरोद्यास्तवः ।

[१०९]

स्तम्भपुरावतंस—

श्रीपार्श्वजिनस्तवनम् ।

रमाकरो यो जगतो रमाकरो रुगावलीनां हरणे रुगावली ।
 सदैव तं पार्श्वजिनं सदैवतं समाहितं नौमि हतासमाहितम् ॥१॥
 सुखावली नारिभवा सुखावली रजद्वयं ते पदनीरजद्वयम् ।
 सुभावतो वृत्तिसमैः सुभावतो महामहिम्नां भवनं महामहि ॥२॥
 सुवर्णतैजोनिभया सुवर्णं ते प्रभूतया कान्तनखप्रभूतया ।
 पदारविन्द रुचि सम्पदा रविं सदानव द्वेष्टि सदा सदानवम् ॥३॥
 कुलं भवप्रीप्समाकुल भवन्मुखं विगान्ति शरणान्मुखं विशाम् ।
 सुधाम योगीश ! यथा सुधामयोऽभयानकः प्रीणयतीमनायकः ॥४॥
 घ्नतो महात्तायक ! विघ्नतो महाननारतं तावकमाननारतम् ।
 रमासमासेवितनारमासदालिनीव मन्देन मृणालिनी वनम् ॥५॥
 दर हरन्तं समसुन्दरं हरं मनोभवे त्वं शिवकामनो भवे ।
 भ्रमन्नवापं मनसो भ्रमं नवा गयाधुनानं शुभगात्रयाऽधुना ॥६॥
 इत्थं श्रीस्तम्भन पुरवरे × × × ×

[११०]

श्रीगिरनारमंडन-नेमिजिनस्तवनम् ।

श्रीउज्जयन्तशैलेगतुङ्गशृङ्गविमूषण !

श्रीमन्नेमिजिनाधीश ! जयश्रीकलर्मन्दिर ! ॥ १ ॥

दृष्ट पुण्येन येन त्वं दुर्लभोऽपि मया भवे ।

दर्शनेन स्वक्रीयेन तत् पुपाण ममाधुना ॥ २ ॥

कण्ठर्पमत्तमातङ्गघातसिंहोपमाय ते ।

नमोऽस्तु जगदानन्दकारिणेऽधनिवारिणे ॥ ३ ॥

त्वं माता त्वं पिता देव ! त्वं त्राता जगदीश ! मे ।

भवाम्भोधौ पतन्तं मां पाहि पाहि शृषानिधे ! ॥ ४ ॥

सृतं देवतया देव ! सृतं मानुषिकैः सुखैः ।

श्रीनेमै ! सततं मेऽस्तु मुलभं तव दर्शनम् ॥ ५ ॥

[१११]

श्रीशुभसुन्दरगणिप्रणीतः

यन्त्रमन्त्रभेषजादिगर्भित

श्रीयुगादिदेवस्तवः ।

जय सुरअसुर नरिंदविदवंदिअपयपंकय !

जय देलउलापुरवयंस ! सेवयकयसंपय ! ।

किंपुणभूअ सुमंततंति तुह जगआणंदण !

थुत्त करिसु बहुभत्तिजुत्त मरुदेवीनंदण ! ॥ १ ॥

हरदह अंचलरत्तवायरुअनासणतप्पर !

सूर्इमाइणि नीरजोगि कोइलवरवीर ।

डाइणि साइणि खिचवाल नरसोसिअसारा

फाल्लमंतिइ झत्ति हुंति आरुग्गसरीरा ॥ २ ॥

अवचूरि ।

कियदतुभूतमन्त्रयन्त्रै स्तोत्र करिष्ये ॥ १ ॥

“ ॐ नमो कोइलवीर । अवलवाय छिउउ, कोइलवीर । रत्तवाय छिउउ, कोइलवीर । हलिउउ छिउउ इणि मत्रि न जाइ तु धीअजयपाल चक्रवर्त्ति बहुनी सादी चूकइ ”

अनेन मन्त्रेण सूचीद्वय परसम्पुटे लात्वा ३०८ नीरेण प्रक्षाल्य भाजने । तद्भाजनं गुरुकषितस्थाने स्थाप्य हरिद्रवायनिवृत्ति । अवल-
वाये पुनर्दर्भेण उच्च्यते । “ ॐ नमो फाल्लआ फाल । श्रीमहादेव तणउं प्रजाल, पणि कोर मायइ झाल, लिउ नाम फेठउ ठाम बाप । वीरकाल् ! तोरी शक्ति फुर मोरी चाठ सरु ” पूर्वं दश सहस्राणि गुणयित्वा रक्त-
चन्दनगुग्गुलकणवीरसुधै १०८ होम कृत्वा रक्तचन्दनेन इमं मन्त्रं विलिख्य कण्ठे ध्रियते शेष गुह्यगम्यम् । शाकिन्यादिदोषनाश ॥ २ ॥

[११०]

श्रीगिरनारमंडन-नेमिजिनस्तवनम् ।

श्रीउज्जयन्तशैलेशतुङ्गश्रृङ्गविभूषण !

श्रीमनेमिजिनाधीश ! जयश्रीकलमंदिर ! ॥ १ ॥

दृष्टः पुण्येन येन त्वं दुर्लभोऽपि मया भवे ।

दर्शनेन त्वकीयेन तत् पुषाण ममाधुना ॥ २ ॥

कन्दर्पमत्तमातङ्गपातसिंहोपमाय ते ।

नमोऽस्तु जगदानन्दकारिणेऽधनिवारिणे ॥ ३ ॥

त्व माता त्वं पिता देव ! त्वं त्राता जगदीश ! मे ।

भवाम्भोधौ पतन्तं मां पाहि पाहि कृपानिधे ! ॥ ४ ॥

सृतं देवतया देव ! सृतं मानुषिकैः मुखैः ।

श्रीनेमे ! सततं मेऽस्तु सुलभं तव दर्शनम् ॥ ५ ॥

[१११]

श्रीशुभसुन्दरगणिप्रणीत.

यन्त्रमन्त्रमेपजादिगर्भित

श्रीयुगादिदेवस्तवः ।

जय सुरअसुर नरिंदविंदवंदिअपयपंकय !

जय देलउल्लपुरवयस ! सेवयकयसंपय ! ।

किंपुण्णभूअ सुमंततति तुह जगआणंदण !

थुत्त करिस्सु बहुभत्तिजुत्त मरुदेवीनंदण ! ॥ १ ॥

हरदह अंचलरत्तवायरुअनासणतप्पर !

सूईभाइणि नीरजोगि कोइलवरवीर ।

ढाइणि साइणि खित्तवाल नरसोसिअसारा

फाद्धमंतिइ झत्ति हुंति आरुग्गसररीरा ॥ २ ॥

अवचूरि ।

कियदनुभूतमन्त्रयन्त्रै स्तोत्र करिष्ये ॥ १ ॥

“ ॐ नमो कोइलवीर ! अचलवाय छिनउ, कोइलवीर ! रत्तवाय छिन्नउ, कोइलवीर ! हलिदउ छिनउ इणि मनि न जाइ तु धीअजयपाल चक्रवर्त्ति बहुनी सादी चूकइ ”

अनेन मन्त्रेण सूचीद्वय करसम्पुटे तात्वा ३०८ नीरेण प्रक्षाल्य भाजने । तद्भाजन ॥ गुह्यकथितस्थाने स्थाप्य इन्द्रिवायनिवृत्ति । अचल-
वाये पुनर्दर्भेण उञ्ज्यते । “ ॐ नमो कालुआ काल । श्रीमहादेव तणउं प्रजाल, पमि कोइ मायइ शाल, लिउ नाम फेडउ ठाम बाप । वीरकाल् ! तोरी शक्ति फुर मोरी चाड सह ” पूर्व दश सहस्राणि गुणयित्वा रक्त-
चन्दनगुग्गुलकणवीरपुष्पै १०८ होम कृत्वा रक्तचन्दनेन शंभुं मन्त्र
विलिख्य कण्ठे ध्रियते शेष शुक्लाम्बु । शाकिन्यादिदोषनाश ॥ २ ॥

विन्दु नवपद्मसद्विजंति तह भैरवगतिह

कणयपुष्पमतेवि घाणि पागडि हुअ जंतिअ ।

अथचूरिः ।

“ॐ नमो माहामाया बाळुआरी, करइ सेत सणमार । सुवर्णपा-
लखि मइठी करइ सार । एव देववत्त मनुं चितवह तेहनइ करइ सहार
सतोप स्वाहा हौं ठ ” अनेन मन्त्रेण भूमिमन्त्र एतद् यन्त्र दीयते ।

ॐ नमो सेत्री सात्री सिद्धवडि
कुण कुण छइ १ च्यारि वीर कुण
कुण १ नारसिंह चतुर्भुज त्रैलोक्य
उबर, कालभैरव तेहनी हाक वानीं
एकवीसमई प्रह्लाण्ड गाजी, चडल
मार परइ, पदसार करइ, द्विड पदसदु

२०	३	९	१५	१६
१४	२०	२१	२	८
१	७	१३	१९	२५
१८	२४	६	९	१२
१०	१७	११	२३	४

हास लिइ, नाभिकमल पदमइतु परमइस लिइ, धूणइ धूणावह, न धूणइ तु
श्रीभैरवनी आज्ञा फुरइ ” इणइ मन्त्रिइ कणवीर पुण्य २१ बार २१ अभि
मन्त्री नासिकाइ घ्राण लेवराविइ दोष प्रगट हुइ बोलइ । दोष टालवा
भणी धूप लखिइ छइ—

४	९	२
३	५	७
८	१	६

गुग्गल, गोरोचन, सरित्तव, राई हिंग,
मीछ, मिरी, मुठि, निगुडि पान, लिव-
पत्र, सर्पकाचली, धूसर, ईश्वरनी माल,
हनुमाननी माल, रविचार गृहीत गावह
लोह चहूवयानी धूलि, वशलोचन,
जारीना कुकडा, माज्जारनी पिठा, भाननी
चिथा, वासनी गाठि, सममात्रा एकत्र
करी श्रीपद्मानुकीनइ, मन्त्रइ रविचारइ

१०८ बारइ अभिमन्त्रीइ दिन ३ त्रिकाल धूणी दिनइ सर्वदोष छाडी जाइ ॥

पंचंगुलि अभिमंतिऊग घूणिइ साइणी—

दोष देल्लादेवदेव ! तुह नामिण तक्खणि ॥३॥ युग्मम् ।

तक्खणि चाविणिदेविमंति जह गंठिअरोगा

असुरचउत्तरि गली मली पुण तत्थ विलग्गा ।

अवचूरि ।

“ ॐ नमो भैरवाय शाकिन्यादिरूप आकर्षय आकर्षय दर्शय दर्शय
स्वाहा ” वार २१ नीरे तेले क्षिप्ते दोषज्ञानमिदमनुक्रमपि ॥ ३ ॥

अनुक्रमपि परीक्षार्थं लिख्यते—

“ ॐ ह्रीं ह्रीं हहाहिहीहुहूहेहैहोहोहह हस. परमहस स्वाहा ”
वार २१ पाणी अभिमन्त्री पाइइ ।

जइ जीवी हुइ तु पेठि रहइ नहि तु न रहइ सहि । अथ प्रति-
कार —“ ॐ नमो स्वर्गयी आवी चायिण हायी फाती बलि सलियलि
बहुबलि लाइ अगुउइ दीघइ जाइ विहु पयइ ” १०८ वार भणित्ता
बल्लमात्रेज्यते ग्रन्थिर्याति । सत्त्वरिक वारि एभिरक्षरैर्वारिमध्ये धित रोगिण
पाय्यते ग्रन्थिर्यात्येव । गुलिकाप्राष्टकारककडहित्राऽधो मृद एव सम्मील्य
ग्रन्थिस्थाने रेष क्रियते ग्रन्थिर्याति ।

“ ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय विश्वचिन्तामणीयते श्रीधरणेन्द्रपद्मा-
वतीसहिताय अष्टे मष्टे क्षुद्रविषष्टे क्षुद्रान् स्तम्भय स्तम्भय स्वाहा ॥ अनेन मन्त्रेण
वार १०८ वार चन्दनमभिमन्त्र्य मध्ये धीयते तत्र रेष क्रियत ग्रन्थिर्याति ।
(एतन्मन्त्रविदमिति श्रीपार्श्वजिनस्तवो यथा—

ॐ नमो भगवते श्रीपार्श्वनाथाय ह्रींजुषे ।

धरणेन्द्रपद्मावतीसहिताय सदा त्रिये ॥ १ ॥

अष्टे मष्टे तथा क्षुद्रविषष्टे क्षुद्रमेव हि ।

क्षुद्रान् स्तम्भय स्तम्भय स्वाहान्तरेभिरक्षरै ॥ २ ॥

पद्ममष्टदलोपेतं मायाढ जिनलाञ्छितम् ।

पद्ममध्यान्तराख्ये पद्मोपरि यथाक्रमम् ॥ ३ ॥

तिहुअणमंतमिमंसिऊण चंदणलेवेण य

नासइ तह तुह देव ! देवसगरियपयपंकय ! ॥४॥

अहघणदाढादंतपंतिवेयणविहुरीकय—

लोअलक्ससुहकरणपवणसत्तक्खरसंपय ।।

अत्ति नित्तह हंति तं न रविकूकडडुंवह

तह तुह नामिण टलइ नाह ! तक्खणि जयंतह ॥५॥

अवचरिः ।

अष्टावष्टौ तथैवाष्टौ विन्यस्याक्षरमण्डलम् ।

तपाटशातजापेन ज्वरमेकान्तरादिकम् ॥ ४ ॥

रिपु-चौर-महिपाल-दाकिनी-भूत-स्तम्भवाम् ।

अरण्य-पशुजां भीतिं हन्ति यद्वं भुजादिषु ॥ ५ ॥

पुष्पमालां जपित्वा च मन्त्रेणाटनतेन च ।

प्रक्षिप्ता पात्रकण्ठेषु भूतादीन् स्तम्भयेद् ध्रुवम् ॥ ६ ॥

गुग्गुलस्य गुटीनां च शतमटोत्तर हुतम् ।

दुष्टमुच्चाटयेत् सद्यः शान्तिं च कुरुते गृहे ॥ ७ ॥

देवस्याजितसिंहस्य नीलवर्णस्य सस्तवात् ।

लभन्ते श्रेयसीं सिद्धिं क्वयमो वाञ्छितैः सह ॥ ८ ॥

श्रीअश्वसेनपदपङ्कजभास्करस्य

पद्मावतीधरणाजनिपेवितस्य ।

वामाङ्गजस्य पदसस्तवनाल्लभन्ते

भव्याः श्रियं सुमगतामपि वाञ्छितानि ॥ ९ ॥

शानुकमिदमक्षर नारत्रय ताम्बूलदले श्रीखडेन लिख्यते, लिखित्वा
रविवारे विटी कृत्वा फनिष्ठांतरेण कृत्वा ग्रन्थिर्याति ॥ ३ ॥

“ ॐ समयलूणी ” अनेन सप्तवार सूची-

शकलमभिमान्य मिश्यादौ क्षिप्यते दत्तपीडा याति ।

“सूर्यहंसकूकड एक भाणइजीमइं आंखि रोग टल-

इ ॥” अनेन वार २१ उज्यते नेत्रपीडा याति ॥५॥

३	१	४	३
+६	५	६	५
१३	६	९	५

रविदिण सोवणदेविमंति कुसमुट्ठिमंतिय

छिंदिय छिंदिय सत्तवार रंधिणि जह जंति अ ।

तिणिण तेल मेलेवि तुल्ल मारिअ जण बाणिहिं

मंतिअ तह पुणआदिनाइ ! निसुणिअ तुह बाणिहिं ॥६॥

नवमीदिण गुरुदिनपवर हाह नवमंतिइं

त्रिगाहू टंकणस्वार गयगबल्ली गद सत्तिइं ।

सैंधव हरडिलुइवचारिंगू जह नासइ

विसहरविष तह आदिदेव ! तुह नामिइ नासइ ॥ ७ ॥

अवचूचिः ।

“ॐ सर्गद्वारे तिहां छह माडवी कटमांडवी सोवणाची भिसरीं रुसाची कुहाडी
भनुकातणी राधिणी तोडि घालि बडइ बेगि जः ज जः राधिणी मडइ बेगि जः
बापुसुवर्णदेव्याकी शक्ति फुइ ” गोमयगुहलिकायां पादौ धारयित्वा दर्भमुष्ट्या-
पार ॥ उंजित्वा तीक्ष्णकुश्रिकव्याघ्रतोऽप्रतो वार ७ दर्भः छिद्यते रवौ
राधिणी निषर्तते ॥ एरडितेल, तिल तैल, सरसवतैल, ममभाग
मेलिजे, बाण कुणहनइ लागु हुइ तेणइ बाणइ ते तैल अभिमन्त्री
तिहा खरड कोजइ राधिणियांति । अभिमन्त्रण मन्त्र ए जाणिदो ॥ ९ ॥

‘ हाहू नबहितनु स्सेफतनुरक्तनयः हनूसकेनी तई नरम स्वाहा ’ रजोहरणेन
२१ कन्यते विषधरविष यात्येव । वृद्धिकादीनामपि । सुठि, पीपरि, मिरी,
टकणखार, धूसउ ए सधलां समभागे मेली जिहां चक हूइ तिहा दीजइ
अथवा दसमइ हुआरिं गदचारिइ सर्पविष याति । सैंधव, हरडइ, लोद,
दक्षिणी द्विग, यज ए समभागि मेली पुरुष मूत्रिइं, अथवा व्याघ्रमूनइ
नास दीजइ सर्पविष जाइ, अनुक्तमपीदम् । वविष्टवटिका पानीयेन चके
रीयते खर्जूरकविष यात्येव ॥ ७ ॥

रक्खसदंढमनाममंति जर जाइ दुरुत्तर

पाछुतंतिइ रत्ति जह चेव सउत्तर ।

ईसरनेत्ता मुअंगवल्लि वायसमल रक्खणि

तीयजरं तेणेक्क सत्तमिरि अंजणि नित्तिणि

॥ ८ ॥

तुलछीदलनवमिरिअयोगि एगंतर नासइ

पुण पूगोफलभंगराजि नवि आयइ पासइ ।

सीसक्खेअण दूरि जंति धवली एकक्खरि

तह तुह कामिअकामकुंम ! पयतलि जगभित्तिरि

॥ ९ ॥

‘ ॐ नमो जूनलिअजारि ’ इअ मंत पहाविइं

मीणइ मीणिअ टोर होइ नीरोगि सहायइ ।

अवचरिः ।

“ ॐ रत्नमग्न्यस्थितो धोतदडमो नाम राक्षसः ।

तस्यैकाहिकद्वयाहिक-त्रयाहिक-चतुर्थक-विषमज्वर विकटज्वरं, वैला-
ज्वरं तेन बन्धेन बन्धामि येन नासुदेवेन बलिर्बद्धः रक्ष रक्ष महाबल
स्वाहा ” २१ बार जाप. ३, ३, बार एकैक गांठि धान्धिइ ७ गांठि देइ
पछइ त्रिणि बार कही दोह बांधिइ काकेऽनुत्थिते तु ज्वरगृहीतेन गुरोराहान
अय्ये, पाछउ राउल ! राउल ! । गुरुर्मज्जति कउण छइ ? स कथयति
गुरु गोसामि । एकांतरादि । गुरुर्वक्खि ज्या, ज्या, इति पथाइ ज्वरगृ
हीतेन गम्यते । पथादनवलोकनपूर्व दिवसोदय (ज्वरवेलां) थावद-
मिलन च । अडागरपत्रत्रयवीटिकां कृत्वा चूर्णकस्थाने द्विकसकृत् क्षिप्त्वादीपा-
लिकादिने दीयते तृतीयज्वरो यात्येव । रत्नौ कृतद्वयैकैकदक विष्टां सप्त
मरिचानि समील्य गुटिकाजनेन तृतीयज्वरो याति ॥ ८ ॥

तुलसीपत्र ३ मसीच ९ भक्षणे ज्वरज्वरो यारि । एकपूरीफलरामण्ड-
भक्षणे भगरापत्रभक्षणे वाऽपि ज्वरनाशः । खटिकया माले ५ । ९ । ७ ए-
तद्विषने सीसक्ख यान्ति ॥ ९ ॥ ॐ नमो जूनली जारिमालि मूल
प्रसरति भुमीअ सरेत्ती राम सीता एहवी प्रीति जाइ रे विसाटि ”

ईलोमंतभिमेंतिऊग चाउलजलपानइं

हरिसा जंति तिसंक्षि बीअगुणणेणं मानइं

॥ १० ॥

‘ॐ नमो हनुमंत’ मंति वरहछि पणासइ

गोन्हामूलिइं कंठमाल तह चीरिअ पासइं ।

आमल आरण तुळ भागि गयमुत्ति भाविइं

नासइ फस तुह पायकमलि सेवइ निअभाविइ ॥ ११ ॥

अचचूरिः ।

इणइ मन्नि २१ वामवर्णे कथ्यते मीणक उत्तरति । ॐ नमो
ईअले पीअले हेमवतनिवासिनी निजजलगधा वसरिसगधा नासा
हरिया वाता हरिसा होता कृष्णा होता नदिका सिंगारी मुमटकरा मोरो
पीठ जो न प्रकाशइ चतुर्वाङ्मण प्रपात कालकालो महाकाल पन्नाणि हा
हैं कुद्र कुद्र स्वाहा ” वार २१ जलबुलुरु ३ मन्नी पीयते हरिया याति ।
‘ॐ नमो ईली तेली नीली हेमपयनियारिणी नाका हरिसा वाता हरिया
कृष्णा नर धोंषका मोरी बिया न प्रकाशइ चतुर्वाङ्मणपातक कालि । २
महाकालि । व्यतरि । स्वाहा ” मोरी बिया प्रकाशइ ते कुलि हरिस नही’
२१ गुणयेत् त्रिसय्या हरिया याति ॥ १० ॥

“ ॐ नमो ब्रह्मा कुपुत्र काटंत कुटत तरकु हनुमंत लक छोडी
पदो लक जाइ, माणस छोडी भडिआ राइ खाइ ” एन मंत्र भणित्वा
उदरोपरि विंगण मुक्त्वा ॥ चीर्यते सप्तवार पद्मात् यथेष्ट चीर्यते वरहल याति ।
द्वेष गुरुगम्यम् ॥ गोल्हामूल सपृष्य वीर्यते मध्ये लेपश्च कठमाला याति ।
‘ ॐ नमो जत्ता विचित्ता सर्वरोगविसभविपत्ता समरती मुह सति करता
हठइ रोग मूल सयि टालती, तिहुयणमेहल मुनि करती क्षत्रावाइ तक्खणि जाइ
नामेण न जाइ तु विसविसण्ण ’ चीरिकायामय मन्त्रो लिखित्वा गले बन्धनीय
कठमाला याति ॥ आमला काचा आणी कलिया काढी सूक्वीइ, वाटी चालीइ,
आरणा छाणणी राउ बाली नान्ही सूक्ष्म कीजइ सममाना ए वे वाना
एकठा कीजइ, गजमूत्र भावना २१ तदभावे मानवमूत्र, पश्चात्तेनौपवेन
नासो दीयते कसरोगा याति ॥ ११ ॥

गवरिमंति घणपीड टळइ कारण अभिमंतिअ

घटितक्पियपउर हवइ रविदिण भोअंतिअ ।

कनकबीअपूइकन सुणह विसवेग विणासइ

भीनमहादेविमंति अत्ति ण वाउ पणासइ

॥ १२ ॥

कणयरिमणसिलअकामूलकुंकुमगोरोअण-

गोली भिमिय तिलयजोअ जणमाणसमोहण ।

अवचूरिः ।

“ ॐ नमो गवरी कंति इक पास महादेवनइं दोरडा जाप गंठि
अंचलि पीड महादेव पासि महादेव करि करि कलकली जाए गंठि अंचलि
गली ” अडीआ छापानी राख वार ७ अभिमंन्य खी पाहिं अंचल चंपाविइं
राखसि-यदि तस्या दक्षिणस्तदात्मीययामाचलोपरि रक्षा ध्रियते । यदि
तस्या वामस्तदात्मीयदक्षिणः पीडा याति । “ ॐ कारणि प्रसव ठः ठः ठः
स्वाहा ” वार २१ अभिमन्त्रि घसि छसि सीरुमण दीजइ रविवरि,
स्तन्यमायाति निक्षयेन । कनकबीजान्येकैकद्वया ५० दिनानि यावत्तद-
न्येकैकहान्या ५० दिनैः सर्वाणि मुच्यन्ते एतावताऽल्लर्कश्चा शृगालविषं याति ।
वन्ध्याकूर्जोदिका ढंके दीयते । उत्तुंग तोरण सर्व-कुंकुडलंगोर ढालइ महा-
देवना हइ कसण ढलि जाइ बलि छिनु मुसल छिनु कासबिलाइ छिनु ऊगत
छिनु पाठु छिनु भामर छिनु काल्य होडी छिनु वाय छिनु गड छिनु गुंबड
छिनु चोरासीसो दोष छिनु अष्टोत्तसो व्याधि छिनि २ भाग महादेव मंत्रेण
विष्णुचक्रेण स्रद्धास्तेन छिनि २ पालिकन्या उंज्यते ॥ १२ ॥

कुंकुम-गोरोचन-कणयरी-मणसिल-श्वेतार्कमूलानि समभागेन समीत्य
शुटिकां कृत्या मेवायातवेलायां १०८ वर्द्धमानविषयाभिमंन्य तिलकं क्रियते
राजवश्यम् । ऋतुमत्तलीह्नकसिचयकज्जलकारिचार्यकादि माही घाली
शुटिका फरी पतिभक्षणे पतिवश्यम् । गोरोचन टांक २ पोटली बाघी
ऋतुसमये द्वारे त्रिदिनीं यावत् स्थाप्यते । नीतिकाल विमुच्य तदन्वय

धम्मि नारिअ सूर्हवत्थकज्जलसंयोगिइ

पहवस जइ विहु दुहु चित्त कावालिपयोगिइ ॥ १३ ॥

चउवडिमत्ति अ वाविसत्तककरि लहु विक्रय

होसो दोलकनदकुट्टि लिहिरुणय वालय ।

अथचूरि ।

वस्त्रेण धत्त्वा वर्तयित्वा शुर्वमिमन्त्रितवासादि क्षिप्त्वा लपनधीमथ्ये
पतिभक्षणे पतिवश्यम् । अनुष्मदिदम् ॥ श्वेतदुर्वाविद्याकुट्टे मासी तगरमेव च ।
एष कापालिको योगो नरनारीवशकर ॥ श्रोणा शिरसि दातव्य पुरुषाणा
तु पानत (पादयो) । अदासो दासता याति यावज्जीव न सशय ॥
पद्मपदीयम् ॥ दत्ताभ्या शृहीत्वा मस्तकेपरि उच्छास्य स्मशानघटस-
त्कपाधरी ठिक्कारिका चूर्णमथ्ये क्षेप्या स्तोका उपराठी ठिक्कारिका
मर्दयित्वा छट्टा क्षिप्यते विप्रयोग परस्परम् ॥ १३ ॥ “ ॐ नमो अरि-
हताण ॐ नमो सिद्धाण, ॐ नमो अणतसिद्धाण सिद्धयोगधरानं सर्व्वेसिं
विज्जाहरपुत्ताणं कयजलि इम विज्जाहिरायं पउजामि इम मे विज्जा
सिज्जज । अरे काल काल कालि तु सरवर रेभायतो चोयडि स्वाहा ”
यापीपानीयहारिदङ्गस्तत्कपर्कर ७ रवौ अनेन मन्त्रेणाभिमन्त्र्य क्रियाणो-
परि मुच्यते तत शीघ्र विक्रयो भवति । लाभथ ।

८	१५	२	७
६	३	१२	११
१४	९	८	१
४	५	१०	१३

हो	सो	दो
ल	ल	ल
क	क	क

इद यत्र लिखि-
त्वा वालुकोपरि
मध्यलकार तन्मु-
खे कृत्वा इद-
मेव द्वितीय यत्र कापदे लिखित्वा
नन्दप्रमिततन्तुभिर्दवरकं कृत्वा वालु
कोपरि बध्यते तदुपशम । दृष्टप्र-

त्यय ॥ “ ॐ नमो ब्राह्मणानु रक्क क्षत्रियानु रक्क चडालानु

चच्चरि धूलिभिमंतिऊण जह सामिणि मंतिणि

खगपहारविआर जंति तह तुह जिण! नामिणि ॥ १४ ॥

ॐ तवीवरमंतलद्वजवकक्खणसुद्धी

नरगोसामी मंत पत्त घड विसहरलद्धी ।

गोलाइ अ महदिब्बभीइनिजासणतप्पर

अज्जुणमंतपहावि हुज्ज तुह जिण ! नामक्खर ॥ १५ ॥

सिरिवरकुक्करि खित्तयाल बलमंत मयंकर-

दुट्ठ कट्ठिणहिअवेरवग्ग खय जंति अ तक्कर ।

अवचूरि. ।

रक्त पायइ पच पचइ पीडा करइ तु स्वामी देवतानी भाइ छइ ”

६४ चच्चर धूलिभिमंतिऊण खगप्रहार विकाश्य त्रियते शस्त्राघातोपशम ॥ १४ ॥

“ ॐ नमो तवी चमी चढी श्रीमहादेव भरवानइ कन्हई गइ चीखली
 यामाविकादची घा मुद्रिपादि कय्यते पर ताप्याकरो न लगति तथा क्रियते
 आस्थे पुन पुनर्भय्यते दिव्यस्तम्भ । “ ॐ नमो कालो कूकडो यालि उपाइइ
 आज स्वामी छडी चडयइ आरइइ खुंइक्या जाइ पराणा डायु फाइइ तु-
 गोत्यामीनी आण ” १३ मणिला घटे कर क्षिप्यते फूत्करोति, न पर द-
 शति । “ ॐ नमो अर्जुन पाटइ अर्जुन प्रज्जलइ कठरंधा भारसोयन्न भिराडी
 ध्यतरी चीखला कादवी सर्पतणी बीस कोइली खाइ ” इणि मैत्रि यावन्न-
 पल तैल थमउ यावन्नपल लोह ५ मु श्रीरुमल ओल्हाइ फुरउ धीदातारनी
 भाइ ॥ ” अंयर महिअल सो पायाइ, शपा मन्दिर करी झाल । पन-
 पतफ हनुमत वीर सती सीता देखइ अग्नि बलइ अग्नि पग्नि तु पायसे
 जेही महु पाणी ७ सर्वदिव्यस्तम्भ ॥ १५ ॥

“ ॐ नमो कूकरा क्षेत्रपाल कणयरीवर्ण छद विकराल, अम्ह सिउ
 करइ आलमाल, तेह सिरि उलइ ब्रह्मजाल, अम्ह सिउ करइ ते मरइ प्रभु

अद्भुत्तर सय लणखंड हणुमंतिभिर्मंतिअ

हवणि समय अरिजुंतु जाय तुह नाह । सरंतिअ ॥१६॥

गवरोपुत्तयमंतजोगि तह मूसगपंती

रविदिण दूरि पलाइ शक्ति तिवलदि रायंती ।

अंजणिनेंदणमंति लगि तक्खणि पुण गच्छह

हर हरमंतिग बुद्धिहाणि वच्छह जग इच्छह ॥१७॥

अवधूरिः ।

तोरो भाशा फुरइ ” चच्चररजो रिपुवाम ७ पदधूली स्मशानभूतिं सम्मील्य
श्यामाशुके पोष्टलिका अनुभूतनिम्बे बन्धः । अर्युच्चाटः ॥ ” ॐ लका
महिधर हरइ इणुमो इम भणइ हुं विहु तस माणसइ जो जलि होम करेइ
स्थाले लवणखण्डे नारीनाम लिखित्वा उपरि जलेन भाजनयापूर्य १०८
लवणखण्डानि करे कृत्वा एन श्लोके भणित्वा शत्रुनाम मनसि संचित्य
होम क्रियते द्विपत्तानुकूलो भवति । दृष्टप्रत्यय ॥ १६ ॥

“ गवरीपुत्त विनायक वाहन, तसु चडिआ मूसे साहन । अलुपट-
पाटि, एह भुइ छोडी अवर भूइ काटि ॥ ” अनया गायया ६४ अभिमन्य
तिलपट्टी मूषकागमनस्थाने खो मुच्यते तदुपध्वो न भवति । “ ॐ नमो
इनुमताय अजणापुन बालब्रह्मचारिणाय काचा लागि छिनि २ कइय
२ स्वाहा ॥ ” वार २१ तैलमभिमन्य जले मुक्त्वा चीर्यते । लागिचीरणमन्न-
“ ॐ हरहुइ हताशुने १०८ । यत्सत्य त्रिषु लोकेषु ” ॐ सच्च भासइ
अरिहा सच्च भासेइ केवली भयव । एण सच्चवाएण एअ निमित्त मा
विमचरउ स्वाहा ” वार ७ “ ॐ ह्रीं ” वस्त्रप्रान्ते लिखित्वा अनेनैव मन्त्रेण
अक्षरद्वयरूपेणाभिमन्यते वस्त्रम् ॥ १७ ॥

नयरपयाहिण चिरनिवास सप्पह निब्बासण

आधामंतयसत्थ जोअ पेहूचीसारण ।

मीठुं राउलमंत सत्थि सुहपसउह कारण

तइ तुह सामिअ ! नामजाण संसारह तारण ॥ १८ ॥ जुअलम् ॥

पारसपीपलमुंठिनागकेसरवद्धारह

संदेसरि हरधरणिपत्त आसंदिअखंडह ।

दारु हलहह एगवन्नि तंभाधयलेहणि

सूअ मूआ वळ्ळसेणि पानइ निरुकारणि ॥ १९ ॥

अवचूरि ।

६४	२	३	६१	६०	६	७	५७
९	५५	५४	१२	१३	५१	५०	१६
१७	४७	४६	२०	२१	४३	४२	२४
४०	२६	२७	३७	३६	३०	३१	३३
३२	३४	३५	२९	२८	३८	३९	२५
४१	२३	२२	४४	४५	१९	१८	४८
४९	१५	१४	५२	५३	११	१२	५६
८	५८	५९	५	४	६२	६३	१

“ ॐ पंचमी देवो यस्य गृहे न
त्यजति तस्य गृहे रक्षार्थं रवौ ग्राम
प्रदक्षिणापूर्वं चतुष्कस्रानि यानि समा-
गच्छन्ति तेषां धूर्त्तिर्गृहते तथा छिद्यते
स्वसौधं पश्चात् स प्रयाति ॥ ” ॐ
नमो आधा माधा पाधा कहिह खरका-
टउ खरकरपटउ खर न बिप आधारि
ॐठः ठः स्यादा ॥” २१ धार कट-
रिका चूरिमकमत्रिमत्र्य पद्मासनोपविष्ट-
स्य पुत्रो दीयते पेहूची स्थाने समायाति ॥

“ मीठउ राउल मीठउ तेळ, नीकल पोइआ माधा पेळ ” १०८ छुरिकया
तैलमभिमन्त्र्य तदुदरे पृष्ठे वस्त्रध्रान्ते अभिमन्त्र्यते अभ्यग्ने सुखप्रसव ॥ १८ ॥

सदेसरानां पानं तुलसीपानं नागकेशर १२ टांक पारसपीपल फल
१२ टां आसपि १२ टां खाड टा. १२ रुद्रदास टा. १२ मुठि टां.
१२ दारुहलह टा. १२ एकवर्णगायना धीसिउ अक्लेही कीजइ टां. ३
प्रमाण अपत्यप्राप्तिं हुइ, ऋतुस्नानानन्तरं प्रारभ्यते ॥ १९ ॥

विहिकयदिमिहमंततंत महरोगपणासण

हिमवंतमंतिहि नीरपाण तह सूलनिवारण ।

उत्तरवारुणिमूल देव ! कज्जलनित्तंजणि

दादंतरि संठावणे अत्तणि वस तुह कित्तिणि ॥ २० ॥

अवचूरिः ।

ॐ ह्रीं ऐं कौं नमः एषा ग्राही पञ्चांगुली ।

७१	६४	५९	८	१	६४४	३७	४२
६६	६८	७०	३	५	७३९	४१	४३
६७	७२	६५	४	९	२४०	४५	३८
२६	१९	२४	४४	३७	४२	५३	४६
२१	३३	२५	३९	४१	४३	४८	५०
३२	२७	२०	४०	६५	३८	४९	५४
३५	२८	३३	८०	७३	७८	१७	१०
३०	३२	३८	७५	७७	७९	१२	१४
३१	३६	२	२६	८१	७४	१३	१८

ॐ हिमवतस्योत्तरे पार्श्वे अर्धकणो
महाद्रुमः । तत्रैव शूलमुत्पन्नं तत्रैव
निधनं गतं स्वाहा । अनेन उज्ज-
नम् । कालापानीयादि क्रियते रोग-
निवृत्तिः ॥ अनया गायत्र्या २१ वार
पानीयमभिमन्त्र्य पाप्यते शूलं याति ॥
उत्तरवारुणीमूलं जिनप्रतिष्ठाञ्जनमे-
कत्र मीलयित्वा नेत्राञ्जने दद्यात्त-
स्य स्थापने च नृपवश्यम् ॥ २० ॥

सिद्धचक्रयन्त्रस्तु पञ्चमो ज्ञेयः । यन्त्रवस्तुष्कम् ।

ॐ ह्रीं श्रीं कीर्तिमुखमन्दिरे स्वाहा ॥ एनं मन्त्रं वारं २१ जप्त्वा
आस्योपरि हस्तो वाद्यते ।

“ ॐ नमो इन्द्राग्नि अग्नि वज्राग्नि बन्धामि बद्धोऽसि वैश्वानर ।
मा चल मा क्रम ठः ॥ ठः स्वाहा ॥ वारं २१ अथवा ७. काञ्चिक-
मिभमन्त्र्य धारावटी दीयते अग्निस्तम्भः ॥

ॐ नमो इंदगि मंति पुण पासह मंतिण

अभिमंतिअ सोवीरनीर पसमइ जह वन्हिण ।

अरिहदहक्खरिजाव होइ लच्छी कुलमंदिर

पायपसाइ तुह जिणिंद ! नरवंछियसुंदर ! ॥ २१ ॥

पण जंती वक्खालनीर अंघिल इक्कीसा

निअकुलवंतरदोस वमइ तक्खणि निस्सेसा ।

‘मुहमंदिर’ अभिमंतिऊण मुहमंदिर मंतिइ

सयल सहाजणरंजणिअ वयणुकरसत्तिइ ॥ २२ ॥

अटुत्तरसयगयणजड्डी विड्डीतरुकंटय

खित्तिभिमंतिय वार सत्त नालयधुअसंगय ।

अवचूरिः ।

“ ॐ नमो अण्वते श्रीपार्श्वनाथाय ज्वल २ प्रज्वल २ महार्णि
स्तन्मय २ स्याहा ॥ ॐ कौ ठः ठः स्वाहा ॥ वार ११ अभिमंन्य
धारा दीयते आगि उल्हाइ ॥ २१ ॥

“ ॐ हौ य र ल व अर्ह हसः ” जिनायेनसमये १०८ जापे
लक्ष्मीप्राप्तिर्भवति । ॐ हौ श्री कीर्तिमुखमन्दिरे स्वाहा ॥ ” ॐ ही
पूँ क्लीं महालक्ष्म्यै नमः स्याहा ॥ ” दिनप्रति वार १०८ जापेन
लक्ष्मीप्राप्तिर्भवति ॥ २२ ॥

खेजडी कांटा १०८, चीलीना कांटा १०८, एक त्र कृत्वा मन्त्रेण
सप्तवारमभिमन्त्र्य करवटामुल मुद्रीयते, नालुअधूमो गुचे यथा याति तथा
क्रियते । अभिमन्त्रणमन्त्रोऽयम्—

ॐ नमो सोढिया क्षेत्रपाल ! हारिं कपाल चावर केश गलइ
दडमाल अहुट्टसार मोहतणा आभरण, वज्रांगि वेषण निश्वास आसण,

तद् अडसय कणवीर पुष्पि निमठाणा जलणिई

तद् सगवारि पद्दे गिहम्मि जायइ तुह शाणिई ॥२३॥

अवचूरिः ।

कलिकलित चालइ, फेरफार मेलिह आगु, किसी परि जाणइ, गाजंति
गडगडंति, मेघजिम धडकंति, वीज जिम क्षयकंति, गात्र भिरडंति भीडंति,
हाड गूड करडंति, शोषति, मूआ मजं चपडति, चार्यति, पाडति,
चउद मयन कोडति, गिरिशिसर श्रोडन्ति, कोपि ज्वाला प्रज्वलति,
कानि कुण्डल शिगमिगंति, कांति क्षयकति, सात समुद्र सोसति, धूचक
चालति, बहु दोष निग्रहति, चालि हो स्वामी ! रोडिया रोगपाल !
ईश्वर जगन्नाथ तणा पुत्र क्षण वार एक तिहां हुता चालि उज्जेनीनगरी
अहूठ पीठ हरि, सिद्धदेवो सिद्धवड, सिद्धदेव, तिहां हु तु उभी चाविलि
चालति, घुघरि वाजति, अरहठ माला पयडो पाडति, शाकिनी शीहारी
तणा गर्भ गांति, भोगा मारति, बाप वीर वीराधि वीर हाकिउ बली प्रस-
शिआं, मोलि लाइउ, सागि चलाविउ, चालि ८४ दोषनिग्रह, मनपवनदेनि
चालि दुष्ट दोष जाणि पातालि, पालि उल्लरि, छिद्रम करि, जाण करि, विप्राण
करि, वैध करि, अपवैध करि, चावरि जइ, मंडल जइ घालि, रूप
परावर्त करि हामि, रोइ, छल जोइ, छिद्रम जोइ, डाकिनी बाधि,
शाकिनी बाधि, भोगू बाधि, भोगी भूत बाधि, बाधि करि तोरा पाय
सलि घालि बाप प्रवड वीर खोडिया रोगपालनी शक्ति फुरइ ॥

प्रथम १०८ होमः पश्चाद् वार २१ कणवरी, २१ गुगलक गोली
२१ उडद तेल चोपडी कृष्णचतुर्दशीदिनेऽभिधानं गृहीत्वा पात्राग्रे होमः ।
चउदशी सात लगई होमः त्रितये क्षेत्रपालादयो यांति ।

तथा १०८ कणवीर 'रविदिने उपरि रहो शुभाविइ ते सर्व
पाकमये क्षिप्यते दोषनाशः । १०० कृपवारि-धोवीनुं' वारि, चर्मवारुं
वारि, कुंभारु वारि, खिराजियानुं वारि सूत्रधारुं वारि, एभिः स्नानं कार्यते
दोषनाशः ॥ २३ ॥

सेअवण्ण रविकणयकंदि कंयेरीकंदय

एगवन्तगोखीरपाणिकामिणिसि सुसंपय ।

वरपंडुरखुरसाणरई जडजोगिहिं सत्तह

नेमिपबंघह होइ नाह ! तह तुह गुणथुत्तह ॥२४॥

इत्थं मेपजयन्त्रत्तन्त्रकलितैः सन्मन्त्ररत्नैश्चितां

कृत्वा श्रीशुभसुन्दरस्तुत ! नृतिं देल्लहनेतस्तव ।

लक्ष्मीसागरनामधेय ! करुणाम्मोघे ! युगादिप्रभो !

दुस्थोऽहं शुभसुन्दरादिप्रयुगलीसेवासुखं प्रार्थये ॥२५॥

इतिश्री युगादिदेवस्तोत्रं संपूर्णम् ।

मु. रूपसागरलिखितम् ॥

अवचूरी. ।

श्वेतार्क मूल, श्वेतरिङ्गणी मूल, कंयेरी मूल, एकवर्णयोदुग्धेन घर्षयित्वा पाने अपत्यप्राप्तिः । श्वेत खुरसाणीआमूल पार्श्वे स्थितं धारवन्धं करोति ॥

" इत्य० " शुभम् ॥ २५ ॥

इतिश्रीआदिदेवस्तवस्त्यवचूरीः ॥

उपाध्यायश्रीमानुचन्द्रगणिसिष्यमक्तिचन्द्रगणिना लिखितम् ॥

[११२]

पञ्चकल्याणककलितैकविंशतिस्थानगर्भितं

श्रीमल्लिजिनस्तवनम् ।

पणयजणकप्पवळिं नियठाणविराजमाणसिवपळिं ।

किसियजियधवलमळिं धुणामि मावेण जिणमळिं ॥ १ ॥

घात—सायरतित्तीसयठिइपमाण जिणु चविउ जयंतविमाणठाण ।

दीवाइमजंबुयदीवनामि भरहे मिथिलापुरि पवरगामि ॥ २ ॥

अवयरिय कुम्भनरिंदलच्छि गुणतुल्लपभावइदेविकुच्छि ।

फागुणसियचउत्थि जिणाहिराज पयपंकयविल्लियदेवराज ॥

जिणमाया पिवस्वइ वह चियारि गयपमुह सुमिण वरगिहमसारि ।

अवयरियउ जाणिय जिणवरिंदु विहसियतणुलोयणआणणिंदु ॥

जिण गम्भिहि ऊणय नव य मास पालिय तिहि नाणिहि घणपयास ।

सिएगारसि मग्गसिरम्मि मासि जायउ जिणु अत्तणिमेसरासि ॥ ५ ॥

चलियासण जाणवि जिणह जम्मु दिसिकुमरिय निम्मइ निययकम्मु ।

जिण सविधिहिं सुविधिहि गुणह गातु निम्मइ हरिसिहि किरि अभिय पातु ॥

जाणवि जिणजम्मणु ओहिनाणि सुरगिरि सुर आवइ पवरठाणि ।

तित्थोदइ ण्हवइ मणह रंगि पूइवि जिणु गाइहि विविहमंगि ॥ ७ ॥

जम्मोच्छवु निम्मइ कुम्भराउ मग्गणजण पामइ घणपसाउ ।

पुरि धिरि धिरि मंगल गाइ बाल मणरंगिहि मंगिहि बहु विसाल ॥

पूरवभवकम्भह समणुसारि संजाउ जिणेसरु पवरनारि ।

संठाविउ नामिहि देवु मळि कुम्भंकिय नालसु देहवळि ॥ ९ ॥

मुरगिरि जिमवाधइ कप्पवळि दिणि दिणि तिम जिणवरु गुणहि मळि ।
कमि जोवणलच्छि विरायमाणु पणवीसधणूसियदेहमाणु ॥१०॥

कुमरत्तणि वरिससयं करेवि पाणिग्गहउच्छवि परिहरेवि ।
विन्नत्तउ लोयंतियहि देवि तित्थेसरु वरसियदाणु देवि ॥११॥
सिण्णारसि मग्गसिरस्स सामि अट्टमत्तवि विसहियउ जम्मठामि ।
वररायपुरिस तिहि सयहि जुत्तु पब्बज्जिउ जिणवरु सुपवित्तु ॥

छउमत्थ दिणेगय चाउनाणु असोयतले उववन्नु नाणु ।
अट्टम अंतिहि जिणु विस्ससेण पाराविउ खीरिहि सुहरिसेण ॥१३॥
अडधीसय गणहर मुणिमणीण चालीस सहस्स त्थह वरमणीण ।
पणपण्ण सहस्स य साहुणीण परिवारिहि सोहइ जिणधुरीण ॥१४॥
वइरुइ देवि कुवेर जक्खु मंसेविय जिणपयकप्परुक्खु ।
चउवन्न सहसर्वरणिहि विसालि पणपण्ण सहस्स सब्बाउ पालि ॥
सम्मेयसिहरि जिणु मेसिण्णे फण्णुणसियबारसि सुहदिणेण ॥
अरंसिद्धिहि कोडि सहस्सि सिद्धु मुणि पेच्च सयहि संजुत्तु सिद्धु ॥
जय विहंढियकम्मकठोरजाल ! जय परिणायअविहडसिद्धिवाल ! ।
नीराग ! निरजण ! गुणनिवास ! सपाइयसेवयधेच्छियास ! ॥ १७ ॥

इधेवं नमिरासुरेसरसुराधीसावलीसेहरे

माणिक्कोज्जलकृतकंतिनिग्गे नीरायमागकमो ।

जो संखित्तचरित्तकित्तणतया विण्णत्तओ भावओ

सो मळी मुणिरायसयुयगुणो दिज्जामुवोहि सया ॥१८॥

[११३]

नन्दीश्वरह्रीपस्तोत्रम् ।

घन्दिद्य नन्दियलोयं जिणविसरं विमलकेतलालोयं ।
 नन्दीसरघेइयसंथवेण थोसामि तं चेव ॥ १ ॥
 जोयणफोडिसय तिसट्ट चउरसो लक्खवलयविकखंभो ।
 अट्टमदीवो नन्दोसरु त्ति सइविलसिरसुरोहो ॥ २ ॥
 तत्थ हु मज्झे चउरो दिसासु अंजणगिरी धवलण्णा ।
 जोयण सहस्स चुलसोइ सूसिया सहस्समयगाढा ॥ ३ ॥
 भूमितले दससहसा चउणवइसमसहस्समुवरितले ।
 पिहुला अडवीसं सत्तिगं व दसंसो उ खयबुद्धी ॥ ४ ॥
 पुन्वदिसि दैवरमणो निच्चु-जोओ य दाहिणदिसाए ॥
 अवरदिसाए उ सयंपम-रमणिज्जो उत्तरे पासे ॥ ५ ॥
 अंजणगाण चउदिसि जोयणलक्खंमि लक्खविकखंभा ।
 पुम्भरिणीभो सहस्सन्वेहा निम्मच्छसच्छजला ॥ ६ ॥
 नन्दित्सेण अमोहा य गोतुमाय ३ सुदंसणा ४ ।
 नन्दुत्तरा य नन्दा मुनन्दा नन्दिवदणा ॥ ७ ॥
 भदा विसाला कुमुया-चारसी पुंडरीणिणी ।
 विजया य वैजयंतो जयंतो अपराजिया ॥ ८ ॥
 पुब्बा य कमा नाना पुक्खरिणीणं तओ य पंचसए ।
 गंतूण लक्खदीहा वणसंडा पंचसयपिहुला ॥ ९ ॥
 पुब्बेण असोगवणं दाहिणओ ताण सत्तिवणिगवणं ।
 चंपगवणमवणुत्तरेण सन्वाणुभूअवणं ॥ १० ॥

पट्टसमा जोअणदससहस्स पिहुला सहस्समोगादा ।

चउसद्विसहस्सुच्चा फल्लिमया पुप्फसरिणमज्जे ॥११॥

सोलसदहिमुहगिरिणो अंजण दहिमुहनगोत्ररितलेसु ।

जोयणसयदोह तयद्वविथडा दुगसयरिसुच्चा ॥१२॥

बहुविविहरूवरूवगविचित्तविच्छित्तिभत्तिसयकलिया ।

पत्तेर्य जिणभवणा तोरणझयमंगलाइजुया ॥१३॥

देवामुरनागमुवण्णनामगा नामसरमुरा रक्खा ।

वारा सोलट्टदुव पिहुप्पवेसाइ चउरोसिं ॥१४॥

पइदार फलासाई मुहुमंडवपिच्छमंडपक्खाडा ।

मणिपीढधूम पडिमा त्रियतरञ्जयपुक्खरिणिओ य ॥१५॥

अट्टुच्च सोलसाई पिहुला मणिपीढिया जिणहर तो ।

तदुवरि देवच्छंदा रयणमया साहियपमाणा ॥१६॥

तट्ठुसभवद्रमाणय—चंदाणण—चारिसेण—नामाण ।

सासय जिणपडिमाणं पलियंक्रनिसण्णदुसय ॥१७॥

पइपडिमपुरो दो दो नागपडिमजक्खभूक्खकुडधरा ।

दहओ दो चमरधरा पिट्ठे छत्तधरपडिमंगा ॥१८॥

तह घंटा वंदण घड भिंगारायरिसयाइ सुपइट्ठा ।

पुप्फाइणेगचंगिरि पडिलच्छत्तासणा एय ॥१९॥

इअ सुत्तवुत्तमाए सुय दुपुक्खरिणि अंतरे दो दो ।

इक्खरग नगावत्तीसमेसु पुण्वंवि जिणभवणा ॥२०॥

वन्दत-नमंत-अभिधुणंत-पूर्यंत-इंत-जंतेहिं ।

खयरसुरेहि य रहिआ पुण्णि तिहिमहामह करेहिं ॥२१॥

तय जोयणदइसुच्चा विक्खंभायामसमदससहस्सुच्चा ।

अल्लरिनिभा रइकरा रयणमया विदिसिदीवंते ॥२२॥

तेसि चउण्ह दिसासुं जोयणलक्खंमि जंबुद्वीवसमा ।

अट्ठट्ठ रायहाणीसु सक्कीसाणग्गमहिंसीणं ॥२३॥

विमलमणिसालयणयाण ताण मज्जे पुढो जिणाययणा ।

जिणपडिमा पुच्चमिवेह अणुवमा परमरमणिजा ॥२४॥

इय वीसं बावण्णं य जिणहरे गिरिसिरेसु संधुणिमो ।

इंदाण रायहाणीसु वत्तीसं सौलसय वंदे ॥२५॥

[११४]

सर्वजिनचतुर्विधदुःपमासहस्तोत्रम् ।

वंदित्त सिरि उसहाइ जिण वट्टमाण चउवीस ।

तीभाणागयकालतिग विहरमाण जिण वीस ॥१॥

दुरिअविहंडन पुंडरीअ-गोयमपमुह नमामि ।

चउदस सय बावन्नजुअ जिणगणहर सिवगामि ॥२॥

उसमसेण अइमुत्तमुह वंदउ लक्खडवीस ।

सहसड चित्तचरित्तजुअ जिणकरविक्खिअ सीस ॥३॥

बंभीचंदणबालवर जिणसमणी नमो मन्व । ।

लक्ख चउ चत्त छ चत्त सहसा चउ सय सन्व ॥४॥

सेयंसाणंदप्पमुह सावय वयसंजुत्त ।

समरह मणि पणपण लक्ख सहस तिपण्ण ससत्त ॥५॥

सावि सुभदा सुलसमुत्त एगकोटी चउलक्ख ।

नवनवई सहसा तिसय सट्ठ थुणइ गुणदक्ख ॥६॥

तेवीमुदय जुगप्पवरगुरु दस सहस्स चउजुत्त ।

निच्च नमउ सुहमप्पमुह दुप्पसहंत मुचित्त ॥७॥

नमि सूरी जुगप्पवरसम पंच य अरइ अराय ।

सोलस सहस लक्खेगदस तत्तिय सावय राय ॥८॥

सहस चउत्तम आयरिय कोडिलक्ख पणपन्न ।

कोडिसहस तह कोडिसय पंच सपन्न सुपन्न ॥९॥

कोडिलक्ख सतरस सहस नव सुसाहु भवभीअ ।

कोडि सउ इगवीस इग लक्ख सहस सट्ठी अ ॥१०॥

समणी कोडि सहस्स दस नव सय कोडी बार ।

सहस छतीस छप्पन्न लक्ख दूसय गुणप्रचार ॥११॥

सोल लक्ख कोडी सहस तिण्णि तिण्णि सय कोडि ।

सावय सतरस कोडि लख जुलसी नमि कर जोडि ॥१२॥

कोडि लक्ख पणतीस थुणि सट्ठ वाणवई सहस्स ।

दूसम सावि अ बारहि अ कोडि वत्तीस अ संस ॥१३॥

इअ चउविह संघ रंग तरंग जो समरइ सुह भावठिउ ।

जिणनाइ पणीयं जिण नमणीअं चउगइदुह सो हाण जिउ

[११५]

श्रीविविधतीर्थस्तुतयः ।

महंति जे भावजुआ तिसंज्ञं जिणिंदरायं गयरायदोसं ।

छोलाइ ते मुत्तिसिरीविवाहं करंति मावारिनिवारणेण ॥१॥

जइ अतिथि सिद्धिथिसुहे मणो ता उसहाइ वीरंतजिणे धुणेह ।

हेमिंदुनीलंजणरत्तवण्णे निथिण्णविथिण्णमवण्णवे अ ॥२॥

सट्ठी अ लक्खा गुणनऊ अ कोडी भवणेषु कोडीण सयाहं तेर ।

असंखया जोइवणेषु विंवे नमेह भत्तिभरनिभरंगा ॥३॥

नई-वास-वैअडु वक्खार-कुण्ड-गयदंत-मेरु-इहमाइठाणे ।

विंवाइ वंदे तिरिअं तिलक्खा सहसेगनउआ सयतिणि वीसं ॥४॥

पडिमाण कोडीण सयं च एगं बावनकोडी चठनअ लक्खा ।

चउच्च सहसाहं सयाइ सत्ता सट्ठा विमाणेषु नमामि उडुं ॥५॥

सव्वगाकोडी पनरत्तसाहं दुच्च कोडी अडवाण लक्खा ।

छत्तीस सहत्ता असीआइ निअं विंवाइ वंदे भुवणत्तयंमि ॥६॥

नंदीसरे अट्टमए सुदीवे निअेषु बावनजिणालप्पसु ।

तिरिवद्धमाणोसहचारिसेणचंदाणणक्खे पणमामि नाहे ॥७॥

निम्मावियम्मी भरहेण रण्णा भत्तोइ अट्ठावयनामतित्थे ।

वण्णप्पमाणंकमणुअ विंवे रिसहाइ चउवीसजिणे धुणामि ॥८॥

अजिआइवोसं जिणचन्दनाहा सिवं गया जत्थ निसिद्धभत्ता ।

सुपव्वकयथूभगणाभिनेदो नंदउ स सम्मेअगिरी सयावि ॥९॥

जयउ चिरं तं भुषणंमि तित्थं सिचुंजयं सन्वभिहापहाणं ।

जहि संथुओ आइजिणो जणाणं दुहा महाणंदसिरिं करेइ ॥१०॥

वयनाणसिद्धिप्पमुहसवेहिं जं पायिअं नेमिजिणेसरस्स ।

तं भव्वजोया सियमुक्खवेउं जाएह उज्जितगिरिं सुत्तिथं ॥११॥

जंबूविदेहम्मि नमामि सीमंधरं च जुगमिंधरनामधेयं ।

बाहुं मुबाहुं च चउप्पयार पयासयंतं भवियाण धम्मं ॥१२॥

चंदाणणं सूरपहं मुजायं वसहाणणं वज्जहरं विसाळं ।

अणंतविरिअं च सयप्पहं च वदे जिणे धाइअसंडि अट्ट ॥१३॥

नेमिप्पह ईसरचंदबाहु महभइदेवासणदेवकिच्चिं ।

अजेअविरिअं च मुअंगनाह थुणे जिणे अट्टवि पुक्खरद्धे ॥१४॥

वंदे सयं सत्तरिसंजुअं च अक्किट्टुकाळे जिणनायगाणं ।

विदेहभरहेरवयाभिहाणं दसपंचकम्मावणिमंडणाणं ॥१५॥

गयसंपयाणा गयलोगनाह जिणाण चऊओसित्तिगं सरणं ।

चारित्तसदंसणनाणरूवरयणाण हेउं हिअए धरेमि ॥१६॥

चउगगईदुक्खनिवाररूवं धम्मं दिसंतं चउरूवणं ।

जिणं जियाणं वरपाडिहेरं सुरेहि रइओसरणम्मि सेवे ॥१७॥

त्तिथ्थाइमेएण परंपराए सिद्धा य जे कम्मखएगणंता ।

सिरिपुंडरीअप्पमुहा मुणी ते अणोवमं सिद्धिसुहं दिसंतु ॥१८॥

दिणमासनक्खत्तगहाइएहिं जं तुल्लय सन्नजिणाण निचं ।

जं नारायाणंपि सुहप्पयंतं जिणिंदकल्लाणगपचगं थुणे ॥१९॥

सिरिआइनाहं मणलोअणाणमाणंदयारिं भुवत्तयस्स ।
 सोहग्गसारं सिरिनेमिनाहं नमामि तित्थेसरि अब्बुअम्मि ॥२०॥
 उत्तुंगपासायवडिसरूवं कुमाररण्णो किर मुत्तपुण्णं ।
 सिरिअजिअसामी पयसुप्पवित्तं तित्थं जयउ तारणाहुग्गयंमि ॥२१॥
 नाभेयदेवं सिरिसंतिनाह नेमिं जिणं पासजिणं च वीरं ।
 अणंतनाणाइगुणाण ठाणं सेरेमि आरासणनयरत्तित्थे ॥२२॥
 निच्चोअएणं उइआणि निच्चोनिच्चाणि तित्थेसु जयम्मि जाइ ।
 जिणिंदविंवाणि नयाणि ताणि हरंतु मे मोहमहंधयारं ॥२३॥
 नमंसई जो जिणधिंदमेवं छद्दूण सो बोहिसुजाणवत्तं ।
 *भवं भवं भूरिकिलेसजालं तरिउं सुहेणं सिवदीवमेइ ॥२४॥
 भत्तीइ नाभागिइदब्बभावजिणा थुआणंतगुणाभिरामा ।
 नराण तारंतु भवोअहीओ बोहिप्पयाणा जगबधवा य ॥२५॥
 जो अत्थओ वीरजिणेण वुत्तो अणुग्गहत्थं गणहारिवद्धो ।
 जो आगमो तत्तपयत्थदंसी हवउ जियाणं जयदीवउ व्व ॥२६॥
 विघोवसंतिं च समाहिदाणं कुणंतु देवा जिणपायभत्ता ।
 सम्मत्तचित्ता जिणचदआणारयाण धम्मावसम्मि सम्मं ॥२७॥
 दुवीसवत्तीसदसिंदिएहिं मेरुम्मि जम्मस्स कओभिसेओ ।
 नेमिस्स जीए सुअपंचमीए तवेण तं नाणकए निसेवे ॥२८॥

[११६]

श्रीमन्त्राधिराजस्तोत्रम् ।

सर्वातिशयसम्पूर्णान् ध्यात्वा सर्वजिनाधिपान् ।

पञ्चवर्णान् पञ्चरूपविषयद्रुमरुञ्जरान् ॥१॥

चतुर्गात्रांश्चतुर्वक्रांश्चतुर्विंशतिसन्जितान् ।

जैर्नां सर्वाङ्गेषु रक्षा कुर्वेद् दुःखोपनाशिनीम् ॥२॥

शिरो मे वृषभ पातु भाल ग्रीवाजितः प्रभुः ।

पाता मे श्रीजिनो नेत्रे शम्भवध्यामिनन्दन ॥३॥

सुमति सुसीमजन्मा च श्रवणौ मम रक्षताम् ।

सुपाश्वौ रक्षतु घ्राण मुखं चन्द्रप्रभ प्रभुः ॥४॥

रसना सुविधि पातु कण्ठं श्रीशीतलो जिनः ।

त्कन्धं श्रेयासः श्रीवासुपूज्यश्च विमलो भुजौ ॥५॥

अनन्तश्रीधर्मनाथौ पाता मे करपल्लवौ ।

शान्तिर्मे हृदय रक्षेन्मध्यं नाभिं च कुन्धरौ ॥६॥

मल्लिः कटौ सत्किर्णौ (?) च रक्षतान्मुनिसुवत ।

नभिर्जानुद्वय पायलेर्मिर्जद्वाद्वयं पुनः ॥७॥

श्रीपाश्वौ वर्द्धमानश्च रक्षतान्मे पदद्वयम् ।

चतुर्विंशतिरूपोऽव्यादर्हन्मे सकलं वपु ॥८॥

एतां जिनबलोपेतां रक्षां यः सुकृत्तो पठेत् ।

स चिरायु सुखो पुत्रो निर्व्याधिर्विजयी भवेत् ॥९॥

हूँः कृष्णवर्णं कटिवामदेशे यः सव्यजानुस्थितधूम्रवर्णम् ।

क्षंः पीतगं पादतले च वागे ह्रीः पञ्चवर्णं पुनरेव नामौ ॥२०॥

हूँः धूम्रवर्णं कथयन्ति गुह्ये फट्पञ्चनं पादतलेऽपसव्यः ।

फूः दक्षिणे जानुनि धूम्रवर्णं ह्रः दक्षिणायां च कटौ नु कृष्णम्

स्या कृष्णभं दक्षिणकुक्षिलक्षं हा दक्षिणे हस्ततले विनीलम् ।

ए स्फाटिकं दक्षिणवक्षसोऽन्ते ऐवामवक्षोऽन्तगतं सितांशु ॥२२॥

इति दशाक्षराणि साक्षानिवेश्य पुरस्तु जैनमूर्ती ।

ध्यायति विजया जया स भवति नित्यं वशीकृतार्थसिद्धिः ॥२३॥

इह हि भवति तुष्टो यस्य मन्त्राधिराजः

स भवति भुवि विद्वान् खेचरश्चक्रवर्ती ।

सदतिशयसमृद्धः सर्वकल्याणतुष्टो

धृतिरतिमतिकीर्तिश्रीपतिष्येयसत्त्वम्

॥२४॥

॥ इति मन्त्राधिराजस्तोत्रम् ॥

[११७]

वाचकश्रीयशोविजयविरचितं

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् ।

अनन्तविज्ञानमपास्तदोष महेन्द्रमान्यं महनीयवाचम् ।

गृहं महिम्नां महसां निधानं शङ्खेश्वरं पार्श्वजिनं स्तकीमि ॥१॥

महानुभावस्य जनुर्जनुष्मता गुणस्तवैरेव दधाति ह्यस्ताम् ।

घनं वनं कान्तवसन्तसम्पदा यिकीरवैरेव समृद्धमीदृयते ॥२॥

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् । (३८१)

अवर्ण्यसंवर्णनकदमलाविलः स्वकार्यरक्तस्य कवेर्गिरां रसः ।

गुणस्तवैर्देव ! तवातिनिर्मलो भवत्यवश्यं कतकोत्करोपमैः ॥३॥

गुणास्त्वदीया अमिता इति स्तुता-बुदासते देव ! न धीधना जनाः ।

मणिष्वनन्तेषु महोदधेरहो न किं प्रवृत्तेरुपलम्भसम्भवः ! ॥४॥

भवद्गुणैरेव न चेदवेष्ट्यं स्वयं गिरं चित्रकवल्लिमुच्चकैः ।

तदा न किं दुर्जनवायसैरसौ क्षणाद् विशीर्येत निसर्गभीषणैः ? ॥५॥

न जानते नाथ ! यथा पथःस्थितिं प्रगल्भमानाश्च नृपानुपासते ।

श्रियं लभन्ते च विशृङ्खलाः खला इतोदमुखैः कलिकालचेष्टितम् ॥६॥

अमीषु तीर्थेश ! खलेषु यत् पदुर्भवद्भुजिष्यस्तविहासि कारणम् ।

हविर्भुजां हेतिषु यत्न दह्यते करः परस्तत्र गुणो महामणोः ॥७॥

कलौ जलौघे बहुपङ्कसङ्करे गुणव्रजे मज्जति सज्जनार्जिते ।

प्रभो ! बरीवर्ति शरीरधारिणां सरीव निस्तारकरी तव स्तुतिः ॥८॥

खलैः किमेतैः कलिकाललालितैर्निषधितां नाथ ! यदि प्रसोदसि ।

पराक्रमः फस्तमसां महीयसां तनोति भासं महसां पतिर्यदि ॥९॥

अमूढलक्ष्यत्वमिदं ! दुर्जने न सम्यग्भावविव तत्त्वचालनम् ।

कथा नु कोलाहलतां विगाहते ततः कथं नाथ ! बुधः प्रवर्तताम् ॥१०॥

यथा पथा यात्युपमृष कण्टकान् जनो मनोऽभीहितवद्वल्लसः ।

त्वदाज्ञया देव ! निहत्य दुर्जनान् तथा विधेयैव कथा विपश्चिता ॥११॥

संवादसारा भवदागमा यज्जगच्चमत्कारकराः स्फुरन्ति ।

उच्छृङ्खलानां नियतं खलानां मुखे मपीलेषमहोत्सवोऽसौ ॥१२॥

भक्तसमुत्सृज्य विहीनरागं परं भजन्ते स्वहितार्थिनो ये ।

तेषां वयं देव ! सचेतनानां विप्रो विशेषं किमचेतनेभ्यः ॥१३॥

मोहावृत्तानामपि शास्त्रपाठो ऽहं महानर्थकरः परेषाम् ।

रागैरुल्लङ्घ्यस्य हि लुब्धकेभ्यो वधाय नूनं हरिणस्य कर्णौ ॥१४॥

शमो दमो दानमधीतिनिष्ठा वृथैव सर्वं तव भक्तिहीनम् ।

भावक्रियां नैव कविप्रबन्धो रसं विना यच्छति चारुबन्धः ॥१५॥

अन्तर्मुहूर्तं विहितं तपोऽपि त्वदाज्ञया देव ! समस्तृणेदि ।

'विना तु तां हन्त ! युगान्तराणि कयापि न क्लेशकृतां शिवस्य ॥१६॥

अज्ञानजं बन्धनमङ्गभाजो ज्ञानं विना देव ! कथं व्यपैति ।

अधर्मजं जाड्यमुपैति नारा न धर्मरश्मेर्हि विना प्रतापम् ॥१७॥

न ज्ञानमात्रादपि कार्यसिद्धिर्विना चरित्रं भवदागमेऽस्ति ।

अपीक्षमाणः पदवीं न पङ्गुर्विना गतिं हन्त ! पुरं प्रयाति ॥१८॥

संसारसिन्धुविह नोस्ति किञ्चिदाश्रम्यनं देव ! विना त्वदाज्ञाम् ।

'तया विहीनाः परकष्टलोना इहा महामोहहेताः पतन्ति ॥१९॥

महोषधी जन्मजरामयानां महार्गलो दुर्गतिमन्दिरस्य ।

स्वानिः सुखानां वृत्तनर्महानिराशा त्वदीयास्ति जिनेन्द्रचन्द्र ॥२०॥

राग च क्रोधं च न नाथ ! धत्ते स्तुत्यस्तुतानां च फलं प्रदत्ते ।

लोकोत्तरं किञ्चिदिदं त्वदीयं शीलं समाशूलितबिम्बलीलम् ॥२१॥

त्वदध्याननन्दादरमानसस्य त्वदयोगमुद्राभिनिविष्टनुद्वेः ।

तवोपदेशे निरतस्य शश्वत् कदा भविष्यन्ति शमोत्सवा मे ॥२२॥

अकुर्वत सम्प्रति लब्धबोधिं समीहमानस्य परां च बोधिम् ।

न साम्प्रतं किञ्चन साम्प्रतं तद् दयस्वं दीनं परमार्थहीनम् ॥२३॥

निर्वेदमुल्लय च भवन्तमेव नायन्ति नाथं यतयो न चान्यम् ।

सुधार्थमुच्चैर्बिभुषाः सुधांशुं नायन्ति नान्यं ग्रहमप्युदारम् ॥२४॥

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपाञ्चजिनस्तोत्रम् । (३८३)

त्वतो न तीर्थेश ! परः कृपालुर्मतः कृपापात्रमपीह नान्यः ।
अतोऽस्ति योग्योऽवसरः कृपाया भुवे किमन्यजगदीशितारम् ॥२५॥
अथास्ति चेदेम जनः समन्तुस्तथाप्यहो ! ते किमुपेक्षणीयः ?
सकण्ठक किं न सरोजखण्डमुन्मीलयत्यंशुभिर्शुमाली ॥२६॥
कृपायतां न 'स्थकृतोपकारे' सदोपनिर्दोषविचारणास्ति ।
समं घनः सिञ्चति कानेनेषु निम्बं च चूतं च घनाधिरङ्गिः ॥२७॥
मुखं प्रसन्नं हसितेन्दुनिम्बं नेत्रे कृपार्द्रं जितपद्मपत्रे ।
पद्मासनिस्था च तनुः प्रशान्ता न योगमुद्रामि तेषां प्युतान्यैः ॥२८॥
त्वद्योगमुद्रामपि धीक्षमाणाः प्रशान्तवैराः 'पुरुषा' भवन्ति ।
विशिष्य भक्तुं कथमीशमहे तत् तवान्तरङ्गं प्रशमप्रभावम् ॥२९॥
मूर्तिस्तव स्फूर्तिमती जनार्तिविध्वंसिनी कामितचित्रबली ।
विषयत्रयीनेत्रचक्रोरकाणां तनोति शीतांशुरुचां विलासम् ॥ ३० ॥
फणामणीनां घृणिभिर्भुवीश ! मूर्तिस्तवाभाति विनीलकान्तिः ।
उद्भिन्नरक्ताभिनवप्रवालप्ररोहमिश्रेव कलिन्दकन्या ॥ ३१ ॥
तवेश ! मौलौ रुचिराः स्फुरन्ति फणाः फणीन्द्रप्रवरस्य सप्त ।
तमोमरं सप्तजगज्जनानां धृता निहन्तुं किमु सप्त दीपाः ॥३२॥
त्वन्मौलिविरफारफणामणीनां आभिर्विनिर्गच्छिमिरासु दिक्षु ।
स्वकान्तिकीर्तिप्रशमात् प्रदीपाः शिस्तामिषात् खेदमिवोद्गिरन्ति ॥
प्यानानले सप्तभयेन्धनानि हुतानि तत्रामयमावनाभिः ।
इतीव किं शंसितुमीश ! दधे मौलौ त्वया सप्तफणी जनेभ्यः ॥३४॥

अद्यापि सिद्धयुगपत् प्रदातुं किमष्ट मूर्त्तीस्त्वमिहानतानाम् ।
 सप्तस्फुरद्दीप्तफणामणीनां कोट्ये सङ्क्रान्ततनुर्दधासि ॥ ३५ ॥
 यथेकनालानि समुल्लसेयुः सरोजरे कोकनदानि सप्त ।
 तदोपमीयेत तवेश । मौली तैरुचकैः सप्तफणी प्रदीप्रा ॥ ३६ ॥
 भवेपु तीर्थेश । चतुर्पु सारं मानुष्यकं यत्र तवास्ति सेवा ।
 श्लाघ्यो हि शैलेषु सुमेरुरेव यत्राप्यते कल्पमहीरहश्रीः ॥ ३७ ॥
 वृजन्म दुःखैरुगृहं मुनीन्द्रैः प्रशस्यते त्वत्पदसेवयैव ।
 सौरभ्यलोभात् सुधियः फणीन्द्रैरप्यावृतं चन्दनमाद्रियन्ते ॥ ३८ ॥
 अवाप्य मानुष्यकमप्युदारं न येन तेने तव देव । सेवा ।
 उपस्थितं तेन फले सुरन्द्रोः करार्पणालस्यगकारि मोहात् ॥ ३९ ॥
 जनुर्मनुष्यस्य दिवः शतेन कीणामि चेन्नास्मि तदाप्यविज्ञः ।
 यत्र त्वदाज्ञाप्रतिपत्तिपुण्यादमुत्र तज्जैरमहोदयासिः ॥ ४० ॥
 स्तोमैः सुमानां तव देव । पूजा पूज्यत्वहेतुर्जगतां जनानाम् ।
 भयत्तनौ स्नात्रजलाभिषेकः साक्षादयं पुण्यसुरद्रुसेकः ॥ ४१ ॥
 शुणैस्त्वदीयैर्प्रेथितां स्तुतित्तज्जं स्वयं च ये कण्ठगतां वितन्वते ।
 अभङ्गसौभाग्यवशीकृता इव श्रियो वरीतुं परितो भ्रमन्त्यमुम् ॥
 विनोदवत् त्वन्नुतिगोचरं मनो घनोत्सवे मनथने त्वदीक्षिणी ।
 त्वदधिप्रनम्रो मम मौलिरालयः श्रियः प्रियस्त्वज्जपविरतरः करः ॥ ४२ ॥
 त्वदास्यसंवीक्षणशर्मवशिते नयोज्जितानां नयने निरर्थके ।
 भक्तकथाकर्णेनरागहीनयोर्न मास्तोऽन्यत् फलमस्ति कर्णयोः ॥ ४३ ॥
 पुष्पाणि पाणिर्न ललौ यदीयस्त्वदीयपूजाविषये प्रमादात् ।
 अमुष्य दूरे भवदुःखहानिर्भाग्योज्जितस्येव सुवर्णस्नानिः ॥ ४४ ॥

भूयासमिन्द्रार्च्य ! भवद्भुजिप्यस्तव क्रमाम्भोजमधुवतः स्याम् ।
 वहेय मौली परमां त्वदाज्ञां स्तवे भवेयं तव सावधानः ॥ ४६ ॥
 त्वमीशिताहं तव सेवकश्चेत् ततः परा का पदवी विशिष्टा ! ।
 समेधमानेऽत्र हि सनिकर्षे पुरन्दरर्द्धिः प्रथते पुरस्तात् ॥ ४७ ॥
 परेषु दोषास्तवयि देव ! सद्गुणा भियोऽवलेपादिव नित्यमासते ।
 स्फुरन्ति नेन्दावपतन्द्रचन्द्रिकास्तमोभरा वा किमु सिंहिकास्रुते ? ॥ ४८ ॥
 विशङ्कमङ्गे दधते विलासिनीर्विशिष्टमिच्छन्ति च देवतायशः ।
 परे तदेते ज्वलता हविर्भुजा वितन्वते तापसमापनार्थिताम् ॥ ४९ ॥
 कुट्टाष्टभिर्देवतैया श्रितेषु वा परेषु दोषोऽस्ति न नाम कश्चन ।
 न मृडरूप्यभ्रमभाजनेष्वपि प्रवर्तते रत्नगणेषु दुष्टता ॥ ५० ॥
 सरागता चेज्जिनदेवमाश्रयेत् तमस्तदा तिगमरुचं पराभवेत् ।
 विरागता वा यदि तं न संश्रयेत् तदा प्रकाशोऽपि न भानुमालिनम् ॥
 गवां विलासस्तव देव ! भास्वतस्तमोभरं ध्वन्ति भुवि प्रसृत्वरम् ।
 अशेषदोषोपशमैकवृत्तयः प्रकाशमन्तः परमं प्रकुर्वते ॥ ५२ ॥
 इदं महन्चित्रमहीनजातिजोऽप्युदग्रभोगप्रसरात् पराङ्मुखः ।
 जनार्दनायोगकृतप्रसिद्धिभाग् न वैनतेयश्रियमातनोऽसि न ॥ ५३ ॥
 जिनाऽसहायेन विनिर्जितक्रुधा विना जिगीषां च विना रणोत्सवम् ।
 त्वया जितं यद् द्विपतां कदम्बकं जगज्जनानन्दकरं न किन्तु तत् ॥

१ सिंहिकास्रुते-राहो । २ तापस्य समापना-पूर्तिः तस्याः अर्थितां
 -प्रार्थितां परे हविर्भुजा वितन्वते । ३ देवबुद्धया । ४ नास्ति सहाया
 यस्य तेन असहायेन । ५ निजता क्रुत्-क्रोधो येन तेन त्वया ।

उपेक्षमाणोऽप्युपकृत्य कृत्यविज्जगत्त्रयो यद् दुरिताददीधर ।
 पर सहस्रा अपि हन्त । तत्परे यतो न शोद्धुं निरताः प्रतारकाः ५५
 हरे समीपे हरिणा यदासते स्फुरन्ति नागाः पुरतो गरुत्मतः ।
 अयं प्रभावस्तव कोऽप्यनुत्तरो विपश्चिता चेतसि हर्षवर्षद ॥ ५६ ॥
 अलौकिकी योगसमृद्धिरुच्चैरलौकिकं रूपमलौकिकं वच ।
 न लौकिकं किञ्चन ते समीक्ष्यते तथापि लोकत्वधिया हताः परे ॥
 विनैव दानं तैतदानकीर्तये विना च जालाध्ययनं विपश्चिते ।
 विनानुरागं भवते कृपायते जगज्जनानन्दवृत्ते नमो नमः ॥ ५८ ॥
 स्मरापहस्याप्यभवस्य विस्फुरत्सुदर्शनस्याप्यजनार्दनस्य च ।
 न नाभिजातस्य तत्रातिदुर्वच स्वरूपमुच्चैः कमलाश्रयस्य ॥ ५९ ॥
 चतुर्मुखोऽङ्गीकृतसर्वमङ्गलो विराजसे यन्नरकान्तकारणम् ।
 विरश्चिगोरीशमुकुन्दसञ्जिता सुरजयी तत् त्वयि किं न लीयते ॥ ६० ॥
 वृथा कथासौ परदोषघोषणैस्तव स्तुतिर्विश्वजनातिशायिन ।
 *प्रसिद्धिहीनादनपेक्ष्य तुल्यता भवेदलीकातिशयान्न वर्णना ॥ ६१ ॥
 अल कलहैर्भगितैः परेषा निजैर्गुणैरेव तवास्ति गोमा ।
 महोभैरेव तव प्रसिद्धिः यतज्ञनिन्दानिकरैः किमस्य १ ॥ ६२ ॥

१ दुरिताद् उद्धरणरूपं तद् यद्य शोष्यं लब्धुं (रोष्यं) दूरीकर्तुं
 वा परे सहस्राणि तीर्थिका प्रतारका न निरता-तत्परा भवन्ति ॥
 २ विस्तृता-महती वा कीर्तिर्वस्य तस्मै ॥ ३ चतुर्दिग्मुखं ब्रह्मा वा ।
 नरकाख्यस्य गतेर्विनाशक महादेवश्च । किं न लीयते १ अपि तु सा त्रयी
 त्वयि अन्तर्भवति । ४ प्रसिद्धिहीनात् पदार्थात् तुल्यतामपेक्ष्य वर्णना भवेत् ।

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् । (३८७)

कृतप्रसर्पद्रथचक्रधूर्णितक्षमारजःकैतवपापचूर्णनैः ।

अनारतं त्वं जिन ! सहनायकैरुपास्यते (से) मङ्गलनादसादरैः ॥६३॥

स्त्रियैः प्रियन्वानमुपेत्य तन्वते तथा पुरस्ते जिन ! सद्सद्गताः ।

यथा तदाकर्णनजातविस्मया भवन्ति सर्वाः स्तिमिताः सुरप्रियाः ॥

प्रियस्त्वनैः सहजनैस्त्वदालयप्रदक्षिणादानपरायणैर्धनैः ।

महान्तरीपं परितः प्रसृत्त्वरा अनुक्रियन्ते जलधर्महोर्मयः ॥ ६५ ॥

मृदङ्गवेणुध्वनिभिर्विसृत्वरैः समुच्छलत्पञ्चममूर्च्छनाभैः ।

अनारतं सहवृते त्वदालये शिवश्रियो नृत्यविधिर्विजृम्भते ॥६६॥

जगज्जनानन्दन ! चन्दनद्रवैस्त्वदङ्गमभ्यर्च्य ससान्द्रकुङ्कुमैः ।

कथं भजन्ते भुवि सहमानवाः समप्रतापप्रशमेन निर्वृतिम् ? ॥६७॥

अवेक्ष्य धूमं तव चैत्यमूर्धनि प्रसर्पिकृष्णागुरुधूपसम्भवम् ।

समुन्नतन्मेषधिया कलापिनामुदेत्य विश्रान्तमकाण्डताण्डवम् ॥६८॥

वनं यथा पुष्पभरेण पावनं ग्रहं ब्रजैर्वा गगनं प्रकाशिभिः ।

तथा सदा सहजनैरलङ्कृतैर्विराजते त्वदभवनं श्रिया धनम् ॥६९॥

प्रसारयेत् कः पुरतः स्वपाणी कल्पद्रुमस्य त्वयि दानशौण्डे ? ।

काष्ठत्वसंसर्गजदोषजास्य श्रुता हि लीनालिमिपात् कुकोर्तिः ॥७०॥

१ कृत प्रसर्पद्र-चक्रत् रथस्य चक्रं तेन चूर्णितक्षमारजः तस्य मिपात् पापस्य चूर्णनं यैस्तैः सहनायकैः । २ प्रियगीतानि स्त्रियः तथा तन्वते यथा तानि श्रुत्वा सुरप्रियाः स्तिमिताः स्तब्धा मुग्धा वा भवन्ति । ३ धनैः प्रिय-स्वनैः राङ्गजनैर्महान्तरीपं-द्वीपं इव त्वां जलधेः प्रसृत्त्वा कर्मयोऽनुक्रियन्ते । ४ यथा ग्रहसमूहैस्तारादिभिर्व्योमं तथा श्रिया-शोभया धनं पूरितं त्वदभवनं विराजते ॥

लब्ध्वा भवन्तं विदितं वदान्यं याचेत चिन्तामणिमादृतः कः ? ।

विधोरिवाङ्केन महस्विनोऽपि पापाणमावेन दितं यशोऽस्य ॥७१॥

अभ्यर्थनीयाऽपि न कामधेनु प्रसद्य सद्यो ददति त्वयाश ! ।

इयं पशुर्नाकिमनो धिनोतु पयोभैरैरेव न दानकीर्त्या ॥७२॥

न पादवं कामघटस्य दाने मिदेलिमस्योपलतः क्षणेन ।

सदा प्रदानोत्सवकान्तकीर्तिं बिहाय तत्त्वां सजतीह को वा ? ॥७३॥

त्वत्त प्रसीदन्ति हि कामधेनुकम्पद्रुचिन्तामणिकामकुम्भाः ।

त्वदप्रसक्तौ च तदप्रसत्तिरिति त्वमेवासि बुधैर्निपेव्य. ॥७४॥

कायप्रयासेन निपेव्यमाणाश्चिर नृपाः स्वल्पकृपा भवन्ति ।

भवांस्तु भक्त्यैव तनोति सर्वमनोरथान् इत्यखिलातिशायी ॥७५॥

स्वर्गापवर्गार्पणसावधानं त्वां याचते वैपयिकं सुखं कः ? ।

कल्पद्रुम को बदरीफलानि याचेत वा चेतनया विहीनः ॥७६॥

त्वदीयसेवा विहिता शिवार्थं ददाति भोगानपि चानुपङ्गात् ।

कृपाबला शस्यकृते प्रवृत्ता पलालजालं त्वनुपङ्गसद्भि ॥७७॥

सितोपला त्वद्वचसा विनिर्जिता तृणं गृहीत्वा वदने पलायिता ।

क्षणादसङ्कुच्यत हारहरया ततस्त्र(त्र)पानिर्गतकान्तिपूरया ॥७८॥

रसैर्गिरिस्ते नवभिर्मनोरमाः सुधासु दृष्टा बहुधापि पङ् रसाः ।

अतोऽनयोः कः समभावमुचरेद् वरेण्यहीनोपमितिर्विडम्बना ॥७९॥

तृणैः कृजाल्येषु यदल्पसारता विचक्षणैरिक्षुषु दिक्षु गीयते ।

समप्रसारा तव भारती ततः कथं तदौपम्यकथाप्रथाऽसहा ॥८०॥

भवद्वच.पानकृतां न नाकिनां सुरद्रुमाणां फलभोगनिष्ठता ।

द्विधाप्यमीपां न ततः प्रवर्तते फलैर्लपाभिश्च न भारनघ्रता ॥८१॥

याचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तोत्रम् ॥ (३८९)

प्रकाममन्तःकरणेषु देहिनां वितन्वती धर्मसमृद्धिमुच्चकैः ।

चिरं हरन्ती बहु पङ्कसङ्करं सरस्वती ते प्रथते जगद्धिता ॥८२॥

स्फुरन्ति सर्वे तव दर्शने नयाः पृथग् नयेषु प्रथते न तत् पुनः ।

कणा न राशौ किमु कुर्वते स्थितिं कणेषु राशिस्तु पृथग् न वर्तते ॥

स्यतः प्रवृत्तैर्जिन ! दर्शनस्य ते मतान्तरैश्चेत् क्रियते पराक्रिया ।

तदा स्फुल्लिङ्गैर्महतो हविर्भुजः कथं न तेज प्रसरत् पिथीयते ॥८४॥

स्फुरन्त्यवर्तमभङ्गभङ्गतरङ्गमुद्यत्पदरत्नपूर्णम् ।

महानुयोगद्दिनीनिपातं भजामि ते शासनरत्नराशिम् ॥८५॥

तवोपदेशं समवाप्य यस्माद् विलीनमोहाः सुखिनो भवाम् ।

नित्यं तमोराहुसुदर्शनाय नमोऽस्तु तस्मै तव दर्शनाय ॥८६॥

न नाम हिंसाकलुषत्वमुच्चैः श्रुतं न चानाप्तविनिर्मितत्वम् ।

परिग्रहो नो नियमोज्झितानामतो न दोषस्तव दर्शनेऽस्ति ॥८७॥

‘महाजनो येन गतः स पन्था’ इति प्रसिद्धं वचनं मुनीनाम् ।

महाजनत्वं च महाप्रतानामतस्तदिष्टं हि हितं मतं ते ॥ ८८ ॥

समप्रवेदोपगमो न केपुचित् क्वचित् त्वसौ बुद्धसुतेऽपि वृत्तिमान् ।

अशेषतात्पर्यमस्ति प्रसङ्गकं ततोऽपुनर्बन्धकतैव गिद्यता ॥ ८९ ॥

न वासनायाः परिपाकमन्तरा नृणां जडे तादृशतेति सौगताः ।

न कापिलास्तु प्रकृतेरधिक्रियाक्षयं तथा भव्यतयेति ते गिरः ॥९०॥

इहापुनर्बन्धकभावमन्तरा विभर्ति वाणी तत्र कर्णशुद्धताम् ।

विना किमारोग्यमर्तिं ज्वरोदये न याति मिष्टान्नततिर्विपात्मताम् ॥९१॥

शास्त्राणि हिंसाधीमघायकानि यदि प्रमाणत्वकथां मजन्ते ।

हविर्भुजः किं न तदातितीव्राः पीयूषसाधर्म्यमवाप्नुवन्ति ॥९२॥

विधाय मूर्धानमधस्तपस्यया किमुच्चमन्त्रतगोलगोलनै ।

श्रुत न शङ्केश्वरनाम विश्रुतं किमत्र विद्याव्रजवीजमुज्ज्वलम् ॥९३॥

मदाम्बुलभ्यद्भ्रमरारवेण प्रवृद्धरोप गिरितुङ्गकायम् ।

अथान्तमान्दोलितकर्णताल प्रोन्मूलयन्तं विपिनं विशालम् ॥९४॥

फरप्रहारैः कुलिशानुकैरै सन्त्रासयन्त बहुवन्यजन्तून् ।

अभ्यापतन्त द्विरद निरीक्ष्य भियं जनास्त्वच्छरणा न यान्ति ॥९५॥

द्वाभ्या युग्मम् ॥

विदीर्णदन्तिव्रजकुम्भपीठन्यक्तक्षरदरकरसप्रसक्तम् ।

गिरिप्रतिभ्वानकरैः प्रणादैर्बिध्वसयन्तं करिणा विनोदम् ॥९६॥

अतुच्छपुच्छस्वनवारविन्ध्यद्वराहमातङ्गचमूरुयूथम् ।

मृगारिसुद्वीक्ष्य न शङ्कते ते नाम स्मरन् नाथ । नरो नितान्तम् ॥९७॥

द्वाभ्या युग्मम् ।

तमालहिन्तालरसालतालविशालसालव्रजदाहधूमै ।

दिशः समस्ता मलिना वितन्वन् दहन्निवाभं प्रसृतै स्फुलिङ्गै ॥९८॥

मिथो मिलज्जालजटालमूर्तिर्दिवानलो वायुजवात् कराल ।

त्वदीयनामस्मरणैकमन्त्राद् जलायते विश्वजनाभिवन्द्य ! ॥९९॥

युग्मम् ॥

स्फुरत्फणाडम्बरभीमकाय फूत्कारभारैरुदयदविषाय ।

उल्लालयन् क्रूरकृतान्तदष्टाद्वयामजिह्वायुगलं प्रकोपात् ॥१००॥

पापाणुभिः किं घटित पयोदस्याम फणीन्द्रस्तव नाममन्त्रात् ।

भृशं विशंकं व्रजतां समीपे न भीतिलेशं तनुते नराणाम् ॥१०१॥

युग्मम् ॥

वाचकविरचितम्] श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वजिनस्तवनम् (३९१)

भटासिभिन्नद्विपकुम्भनिर्यन्मुक्ताफलैस्तारकिताभ्रदेशे ।

धनुर्विमुक्तैस्तव काण्डवृन्दैः प्रदर्शिताकाण्डतडिद्विलासे ॥१०२॥

रणाङ्गणे धीरमृगारिनादैः पलायमानाखिलभीरुलोके ।

जयं लभन्ते मनुजास्त्वदीयपदान्जसेवाप्रथितप्रसादाः ॥१०३॥

युग्मम् ॥

उत्तालभूयः पवमानवर्षगादुल्लोलकल्लोलसहस्रमीप्से ।

समुच्छलत्कच्छपनकचक्रसङ्घटनाभङ्गुरयानपात्रे ॥१०४॥

पतन्महाशैलशिलारवेण गलत्प्रमीलीकृतपद्मनाभे ।

श्रियं लभन्ते भवतः प्रभावात् सांयानिक्ता बीतभियः पयोधौ ॥१०५॥

युग्मम् ॥

जलोदरा दत्तदरा न जातु ज्वराः प्रशान्तप्रसरा भवन्ति ।

न पुष्टतां कुष्ठरुजः प्रमेहा विदीर्णदेहा न समुद्भव(वह)न्ति ॥१०६॥

भगन्दरः प्राणहरः कथं स्यात् क्षणाद् वणानां क्षयमेति पीडा ।

द्रूमः किमन्यत् तव नाममन्त्राद् रुजः समस्ता अपि यान्ति नाशम्

युग्मम् ॥

आपादकण्ठार्पितशृङ्खलौघा व्रणैर्विशीर्णाः प्रतिगात्रदेशम् ।

व्यथावशेन क्षणभ्रम्यशका उच्छ्वासमुल्लासयितुं समन्तात् ॥१०८॥

दशामवाप्ता मृशशोचनीयां विमुक्तरागा निजजीवितेऽपि ।

नरा जपन्तस्तव नाममन्त्रं क्षणाद् गलद्वन्धमया भवन्ति ॥१०९॥

युग्मम् ॥

इत्यष्टभीतिदलनप्रथितप्रभावं

नित्यावबोधभरबुद्धसमप्रभावन् ।

विश्वातिआयिगुणरत्नसमूहधाम ।

त्वामेव देव ! वयमीश्वरमाश्रयामः ॥११०॥

जिन ! कृपाढ्य ! भवन्तमयं जनखिजगतीजनवत्सल ! याचते ।

प्रतिभवं भवतो भवतात् कृपारसमये समये परमा रतिः ॥१११॥

प्रणम्रहरिमण्डलीसुकुटनीलरत्नत्विपां

स्वकीयदशनत्विपामपि मिथः प्रसङ्गोत्सवे ।

सृजन्निव कलिन्दजा सुरत्तरङ्गिणीसङ्गमं

भवान् भवतु भूतये भवमृतां भवत्सेविनाम् ॥११२॥

इति जिनपतिर्भूयो भक्त्या स्तुतः शमिनामिन-

खिदशहरिणीगीतस्फीतस्फुरदगुणमण्डलः ।

प्रणमदमरस्तोमः कुर्याज्जगज्जनवाञ्छित-

प्रणयनपटुः पार्श्वः पूर्णा यशोविजयधियम् ॥११३॥

[११८]

श्रीशमीनपार्श्वस्तोत्रम् ।

कल्पद्रुमोऽथ फलितो लेभे चिन्तामणिर्मया ।

प्रातः कामघटः सद्यो यज्जातं तव दर्शनम् ॥ २ ॥

क्षीयते सकलं पापं दर्शनेन जिनेश ! ते ।

तृण्या प्रलीयते किं न ज्वलितेन हविर्मुजा ? ॥ ३ ॥

मूर्तिः स्फूर्तिमती भाति प्रत्यक्षा तव कामधुक् ।

सम्पूरयन्ती भविनां सर्वं चेतःसमीहितम् ॥ ४ ॥

लोचने लोचने ह्येते ये त्वन्मूर्तिविलोकिनी ।

यद् ध्यायति त्वां सततं मानसं मानसं च तत् ॥ ५ ॥

सती वाणी च सा वाणी या त्वन्नृतिविधायिनी ।

येन प्रणम्रौ त्वत्पादौ मौलिर्मौलिः स एव हि ॥ ६ ॥

मुखस्फूर्तिं तवोद्दीक्ष्य ज्योत्स्नामिव विसृत्वरीम् ।

मुखानि कैरवाणीव हसन्ति नियतं सताम् ॥ ७ ॥

घटी पटीयसी सैव तद् गलद्रवृजिनं दिनम् ।

समयोऽसौ रसमयो यत्र त्वद्दर्शनं भवेत् ॥ ८ ॥

श्रीशमीनाभिधः पार्श्वः पार्श्वयक्षनिपेवितः ।

इति स्तुतो वितनुतां यज्ञोविजयसम्पदम् ॥ ९ ॥

[११९]

श्रीगोडीपार्श्वस्तवनम् ।

१ ॥ ६ ॥

स्मरः स्मरं स्मरं भवद्रव्यमुज्ज्वैर्भवविपोः

पुरस्ते चेदास्ते तदपि लभते तां बत दशाम् ।

रिपुर्वा मित्रं वा द्वयमपि समं हन्त ! सुकृतो—

ज्झिताना किं ब्रूओ जगति गतिरेपास्ति विदिता ॥ ७ ॥

दृशां प्रान्तैः कान्तैर्नहि वितनुपे स्नेहघटनां

प्रसिद्धस्ते हस्ते न खलु कल्त्रोऽनुग्रहविधि ।

भवान् दाता चिन्तामणिरिव समाराधनकृता—

मिदं मत्वा सत्त्वा दधति तव धर्मे दृढरतिम् ॥ ८ ॥

स सेवाहेवाकै श्रित इह परैर्य. शुभकृते

नियन्ता हन्ताय सजति गृहिणीं गाढमुरसा ।

भवेदरमात् कस्मात् फलमनुचितारम्भरभसा—

छतावृद्धिर्न स्याद् दबदहनतो जातु जगति ॥ ९ ॥

प्रदीप विद्यानां प्रशमभवनं कर्मलवन

महामोहद्रोहप्रसरदबदाने(ति)न विदितम् ।

स्फुटानेकोद्देशं शुचिपदनिवेशं जिन ! तवो—

पदेशं नि क्लेशं जगदधिप ! सेवे शिवकृते ॥ १० ॥

अगण्यै. पुण्यैश्चेत् तव चरणपङ्केरुहरजः

शुचिस्त्रोका लोका. शिरसि रसिका देव ! दधते ।

तदा पृष्ठाकृष्टा घृतघृतिरमीषां कृतधिया—

मयिश्चान्तं कान्तं त्यजति न निशान्तं जलधिजा ॥ ११ ॥

उदारं यस्तारं तव समुदयत्पूपविलस—

न्मयूपे प्रत्यूपे जिनूप ! जपति स्तोत्रमनिशम् ।

प्रसर्पदानाम्भ सुभगकरटाना करटिना

घटा तस्य द्वारि स्फुरति सुभटानामपि न किम् ? ॥१२॥

महालोभक्षोभव्यसनरसिकं चेतसि यदि

स्फुरेद् वारं वारं कृतभवनिकारं त्वदभिधम् ।

तमोद्भासादासादितततविकासाय मुनये

तदा मायाकाया न खलु निखिला द्रुह्यति निशा ॥१३॥

स्थलीषु प्रभ्रष्टान् शिवपथपथ सहभविनो

विना त्वामन्यः कः पथि नयति दीपानुकृतिभिः ।

प्रभावादुदभूतस्तव शुचिरित कीर्तिनिकरः

करोत्यर्घ्यं स्वेर्घ्यं कलिमलिनमन्हाय भुवनम् ॥ १४ ॥

विलोलैः कलोलैर्जवनपवनैर्दुर्दिनशस्ता—

हतोद्योतैः पोतैर्निकटविकटोद्यज्जलचैः ।

जनानां भीतानां त्वयि परिणता भक्तिरवना (नौ)

जगद्वन्धो ! सिन्धोर्नयति विलय कष्टमखिलम् ॥ १५ ॥

अटन्यामेकाकी नतनिखिलनाकीश ! पतितो

घृताया कीनाशैरयि ! (रिव)हरिकरिव्याघ्रनिकरैः ।

जनस्तत्पूतात्मा भवन इव भीर्ति न लभते

• मनश्चेत् त्वन्नामस्मरणकरणोत्कं वितनुते ॥ १६ ॥

जपन्तस्त्वन्नाम प्रतिदशमि मन्त्राक्षरमयं

दशानामाशानां श्रियमुपलभन्ते कृतधियः ।

दशाप्याचाम्लैस्तु त्रिदशतरव सन्निदधते

कृतै किं वा न स्याद् दशनिरयवासारिर्विलयः ॥ १७ ॥

स्रजं भक्त्या जन्तुर्धनमुमनसां सौरममयीं

न यः कण्ठे धत्ते तव भवभयार्तिक्षयकृतः ।

कथं प्रेत्याभ्येत्य त्रिदशतरुपुष्पस्रजमहो

शुभायत्तां घत्तां त्रिदशतरुणी तस्य हृदये ? ॥ १८ ॥

पिता त्वं धन्वुस्त्वं त्वमिह नयनं त्वं मम गति—

स्वमेवासि त्राता त्वमसि च नियन्ता नतनृपः ।

भजे नान्यं त्वत्तो जगति भगवन् । दैवतधिया

दयस्वातः प्रीतः प्रतिदिनमनन्तस्तुलिसृजम् ॥ १९ ॥

जगज्जैत्रैश्चित्रैस्तव गुणगणैर्यो निजमनः

स्थिरीकृत्याकृत्याद् मृशमुपरतो ध्यायति यतिः ।

इहाप्यस्योदेति प्रशमलसदन्तः करणिका—

समप्रेमस्थेमप्रसरजयिनी मोक्षकरणिका ॥ २० ॥

फणैः पृथ्वीं पृथ्वीं कथमिह फणीन्द्रः सुमृदुभि—

हंरिभागा रागात् कथमतिमस्क्लान्ततनवः ।

क्व कूर्मो वा घत्तां निभृततनुरेको जलचरः

पटुर्धर्मः शर्मप्रभव । तव तां धर्तुमखिलाम् ॥ २१ ॥

ज्वलन् ज्वालाजालैर्ज्वलनजनिदैर्देव । भवता

बहिः कष्टः काष्ठात् कमठहठधूरैः सह दितात् ।

नमस्कारैः स्फारैर्दलितदुरितः सद्गुणफणी

किमवापि प्रापि प्रथितयशसा नेन्द्रपदवीम् ॥ २२ ॥

महारम्भा दम्भाः शठकमठपञ्चाग्निजनिता—

स्त्वया दीर्घाः शोणांखिलदुरितकौतूहलकृता ।

किमाश्चर्यं वर्यं तदिह निहताः किं न रविणा

विनायासं व्यासं रजनिषु गता ध्वान्तनिकराः ॥ २३ ॥

ज्वलत्काष्ठकोडात् फणिपतिसमाकर्षणभवं

यशः कर्पत्युच्चैस्तव परयशःकारणगुणात् ।

इदं चित्रं काष्ठाद् बहिरपसृताज्जातमहिता

न यत् स्पष्टं काष्ठापसरणरसं हन्त ! वहति ॥ २४ ॥

द्विपत्तापव्यापप्रथनपटुभिर्मोहमथनैः

प्रतापैराक्रान्तस्तव न कमठः कान्तिमधृत ।

महोभिः सूरस्य प्रथितरुचिपूरस्य दलित—

द्युतिस्तोम, सोमः श्रवति किमु गोभालवमपि ? ॥ २५ ॥

विलासः पद्मानां भवति तमसामप्युपशम.

प्रलीयन्ते दोषा व्रजति भवपङ्कोऽपि विलयम् ।

प्रकाशः प्रोन्मीलेत् तव जिन ! जगज्जित्वरगुण !

प्रतापानां भानोरिव जगदभिव्याप्तिसमये ॥ २६ ॥

किमु स्पष्टैः कष्टैः किमु परिणतैरासनशतैः

प्रयोगा योगानां नहि भववियोगाय षट्पदः ।

त्वदाज्ञा चेदेका शिरसि न विवेकादुपहृता

विना वीर्यं कार्यं न भवति नृणां भेषजगणैः ॥ २७ ॥

नराः शीर्षे शेषामिव तव विशेषार्थविदुष.

शतैः राज्ञामाज्ञामिह दधति ये देव ! महिताम् ।

अविश्रामैस्तेषामहमहमिकायातनृपति—

प्रणामैरुद्दामैः समुदयति कीर्तिर्विंशि दिशि ॥ २८ ॥

जगत्स्यामी चामीकरजतरनोपरचितै-

र्विशालैस्त्वं सारैः परमरमणीयद्युतिरसि ।

तव द्रूते भूतेः समवसरणक्ष्माप्यतिशयं

ध्वजव्याजधाजत्सरसरसनादुन्दुभिरवैः ॥ २९ ॥

सभायामायाताः सुरनरतिरश्वां तव गणाः

स्फुटाटोपं कोषं न दधति न पीडामपि मिथः ।

न भीतिं नानीतिं त्वदतिशयतः केवलमिमे

सकर्णाः कर्णाभ्यां गिरमिह पिर्यन्ति प्रतिकलम् ॥ ३० ॥

गिरः पायं पायं तव गलदपायं किमभवन्

सुधापाने जाने नियतमलसा एव चिवुधाः ।

तदक्षुद्रा मुद्रा सितमहसि पीयूषनिलये

निजायत्ता दत्ता जठरविलुठल्लुम्भमिषतः ॥ ३१ ॥

तनीयानप्युच्चैर्न पटुरशनीया परिभवः

पिपासापि कापि स्फुरति न भवद्गोश्रवणतः ।

भवेत् साक्षाद् द्राक्षारसरसिकता हन्त ! बहुधा

सुधास्वादः सयः किमु समुदयेनाधिवसुधम् ॥ ३२ ॥

द्रुवाणैर्गिर्वाणैर्जिन ! सितकरं कीर्तिनिकरं

तव प्रलै रत्नैर्क्षटिति घटिता धर्मपरिपत् ।

अमन्दा मन्दारदुमकुसुमसौरभ्यसुभगा

न किं चित्ते घत्ते भुवनभविनां मेदुरमुदम् ? ॥ ३३ ॥

‘जशोके’स्ते लोफत्रघणजानितोऽयं जयाति । किं

शिरो धुन्वन् भूयध्वपलदलदम्भादतिमुदः ।

समस्तोदस्तोद्यदुरितपटलस्य प्रतिभुवः

शिवशीलाभस्य प्रथितगुणरत्नवज्रभुवः ॥ ३४ ॥

जगद्भानोर्जानोः सममसमसौरभ्यकलितं

पुरः के वा देवास्तन न दधते 'पुष्पनिकरम्' ।

प्रसर्पत्कन्दर्पस्मयमथनमुक्ताश्रव ! मयत्—

प्रभावादस्यापि व्रजति नियतं बन्धनमधः ॥ ३५ ॥

गलद्रोषं धोषं निजनिजगिरा श्रोतुनिकरा

लभन्ते हन्तेह त्वदुदित'गिरा' नात्तभिदया ।

इमां ते योगर्द्धिं न खलु कुञ्जलाः स्पर्द्धितुमहो !

परे धाम कामद् गगनमिव सूर्यस्य गलभाः ॥ ३६ ॥

मुखेन्दुज्योत्स्नेव स्फुटतनुलसत्कान्तियमुना—

प्रशंसा हंसाली किमु किमुत पुण्यर्द्धिरखिला ? ।

स्मितश्रीः किं लक्ष्म्याः किमुत परमध्यानघटना

प्रभो ! त्वन्मौलिस्था विलसति सिता 'चामरततिः' ॥ ३७ ॥

न किं देवाः सेवां विदधति 'मृगेन्द्रासन' जुष—

स्तव प्रौढाम्बोदप्रतिमवपुषः पुण्यजनुषः ।

प्रदेशे स्वर्णाद्विः कचन रुचिरे नन्दनवने

प्रियङ्गोः सङ्गोत्काः किमु न सततं पद्मपद्मणाः ॥ ३८ ॥

अमृजेन्दुर्भूय.प्रभविसुमुखीभूय न सुखी

तमोग्रासोल्लासस्तदिह ननु मय्येव पतितः ।

इदं मत्वा सत्त्वात् किमु तव रविर्मौलिमधुना

श्रितो नेतश्चेतःसुखजनन 'भामण्डल' मिपात् ॥ ३९ ॥

स्फुरत्कैवल्यश्रीपरिणयनदिव्योत्सवमिव

त्रिलोकीलुण्टाऋस्मरजयरमाताण्डवमिव ।

सदा धामस्थामप्रसरमिव शंसन्नतितरां

तवाकाशेऽकस्मात् स्फुरति पुरतो ' दुन्दुभिरवः ' ॥४०॥

परं चिन्हं विश्वत्रितयजयदिव्यव्यवसितैः

कृतव्यापत्तापत्रयविलयसौभाग्यनिलयः ।

घृतं हस्तैः शस्तैस्त्रिदशपतिभिः प्रेमतरलै-

र्भवन्मौलौ ' वृत्रत्रय ' मतितरां भाति भगवन् ! ॥४१॥

विलासो नारीणामिह खलु परामूर्तिरुदिता

प्रसिद्धा चान्येषां तव च परमोहव्यवसितिः ।

इदं सर्वं साम्यं तदपि तव तैर्नैव तुलनां

सहर्षं भापन्ते परमकवयः कौतुकमदः ॥ ४२ ॥

अपारव्यापारव्यसनरसनिर्माणविलय-

त्थितिक्रीडाप्रीडा न खलु तव विश्वे विलसति ।

न कोपं नारोपं न मदमदिरोन्मादमनिशं

न मोहं न द्रोहं कल्यसि निपेव्योऽसि जगत् ॥ ४३ ॥

भवेद् भूतावेशः परतनुनिवेशः कथमहो !

परेषां संक्लेशः स्फुरति हि महामोहवशतः ।

न चेदेवं देवं यदि चपल्येनर्मरचना

विलीना दीनासौ तदिह भुवनेऽधीरिमरुथा ॥ ४४ ॥

त्वदौपम्यं रम्यं यदि हतधियो ! हन्त ! ददते

परेषामुल्लेखात् प्रकृतहितदानस्य जगति ।

न किं ते भाषन्ते विपतरुपु कल्पद्रुतुलनां

प्रलापाः पापानां सपदि मदिरापानजनिताः ॥ ४५ ॥

निशाम्यः प्रत्यूषे विफलवदरीभ्यः सुरतरौ

विपेभ्यः पीयूषे चुल्लुकसलिलेभ्यो जलनिधौ ।

गिरिभ्यः स्वर्णाद्रौ करिणि हरिणेभ्यः खलु यथा

तथान्येभ्यो नाथ ! त्वयि गुणसमृद्धेरतिशयः ॥ ४६ ॥

मुखं ते निस्तन्त्रं जितसकलचंद्रं विजयते

कृपापात्रे नेत्रे हसितकजपत्रे विलसतः ।

त्वदङ्गो वामाक्षीपरिचयकलङ्कोज्जित इति

प्रभो ! मूर्तिस्फूर्तिस्तव गमरसोल्लासजननी ॥ ४७ ॥

तरी संसाराब्धेरुद्यनभविनां निर्वृत्तिकरी

सदा सधः प्रोथत्सुवृत्तगतपीयूषलहरी ।

जरीजृम्भङ्गिम्भन्निदशमणिकांतिस्मयहरी

वरीवर्ति स्फूर्तिर्गतभय ! भवन्मूर्तिनिलया ॥ ४८ ॥

इमां मूर्तिस्फूर्तिं तव जिन ! समुदवीक्ष्य मुदशां

सुधाभिः स्वर्च्छदं स्नपितमिव घृदं ननु दशाम् ।

कुह्यदीनां दृष्टिर्भगति विपदिग्धेव किमतो

विना घूकं ग्रीतिर्जगति निखिले किं न तरणेः ? ॥ ४९ ॥

इमां मूर्तिस्फूर्तिं तव जिन ! गतापायपटलं

वृणां द्रष्टुं स्पष्टं सततमनिमेषत्वमुचितम् ।

न देवत्वे ज्यायो विषयकलुषं केवलमदो

निमेषं निःशेषं विफल्यतु वा ध्यानशुभद्वक् ॥ ५० ॥

भवद्ध्यानस्नानप्रकृतिसुमगं मे सुहृदयं

पवित्रा चित्रा मे तव गरिमनुया भवतु गीः ।

प्रणामैः सञ्छयस्तव भवतु कायश्च सततं

त्वदेकस्वामित्वं संमुदितविवेकं विजयताम् ॥ ५१ ॥

अहीनत्यरुयातिं वहसि महसा पीनमुपमां

क्षमां विभ्रद् भूयः फणमणिवृणिचस्ततिमिरः ।

तथान्येतच्चित्रं क्षणमपि न कृ (तृ) ष्याश्चयणकृन्

न बाधो निर्बाधो वसतिमितमिद्विर्वितनुपे ॥ ५२ ॥

गलत्पोषा दोषास्त्रयि गुणगगाः क्लृप्तगरणा

गतक्षोभा शोभा हृदयमपि लोभादुपरतम् ।

त्विषां पात्रं गात्रं वदनमतिलायण्यसदनं

तवाक्षुद्रा मुद्रामृत्तरसकिरः पर्पदि गिरः ॥ ५३ ॥

दिना यणैर्विश्वं जितमिह गुणैरेव भवता

दिना रागं चित्तं भुवनभविनां रञ्जितमपि ।

दिना मोहं मुग्धः श्रितबुधदिनाङ्गीकृतशिवो

विरूपाक्षाकारं विगलितविकारं विजयसे ॥ ५४ ॥

गुणास्ते स्पर्द्धन्ते प्रसृमरशरञ्चन्द्रनिकरान्

कथं व्यक्तं रक्तं भवति हृदयं तैर्भनमृताम् ।

कठोरं चेतस्ते यदपि कुलिगाद् घोरनियमे

कथं विश्वे विश्वेश्वर ! कृपाकोमलमद्रः ॥ ५५ ॥

मुनीनां ध्यानान्वौ तव सुखविधोर्दर्शनरसात्

तरङ्गैरिङ्गिः प्रशमरससंज्ञै प्रसृमरैः ।

मृशं फेनायन्ते हतमदनसेना गुणगणाः

तथोच्चैः कैलाशचतिमदभिदायां मुनिपुणाः ॥५६॥

गुणास्ते ते हंसास्त्रिजगदधतंसायित । चिरं

भजन्ते ये ध्यानामृतरसमृतं मानसमदः ।

मिदां तन्वन्त्येते बत परयशोमौक्तिः फणैः

कृताहाराः स्फारा न किमु पयसोर्दोषगुणयोः ॥ ५७ ॥

.....

विधिः फारं फारं गणयति नु रेखास्तव गुणान्

सुधाविन्दोरिन्दोर्वियति चिततास्तारकमिषाः ।

प्रतिश्यामायामान् व्रजति न विलासोऽस्य निधनं

ततो रिक्ते चन्द्रे पुनरपि निधत्तेऽमृतभरम् ॥ ६३ ॥

महो राहोर्नाहोमलिनमलिपद्भिस्तथ धवला

बलाकामाफारा द्विकवृकपिकानामनुसृताः ।

न शैलाः कैलाशा इव किमभवन्नजनमुखा

मृशं विश्वं विश्वं गिसयति भवत्कीर्तिनिकरे ॥ ६४ ॥

यशोभिस्तेऽग्रेभि त्रिजगदातिशुभ्रैर्मृशमित—

स्तिथिः सा का राका तिथिरिह न या हन्ता भवति ।

कुह्वरान्मैवातः पिकवदनमातल्यशरणं

श्रिता साक्षादेषा परवदनवेषा विलसति ॥ ६५ ॥

यशोदुग्धाम्भोषौ भवति तव मीनाकृति नमो

ध्रुवं स्फारास्तारा जलकणतुलामीश ! दधते ।

किमावर्तः श्वभ्र गिरिशगिरिगौरीगणशामृत्—

त्रिपिण्डी डिण्डीरद्युतिमुपगता नास्ति किमिह ॥ ६६ ॥

प्रयोगेऽस्मिन् विश्वे प्रसरति भक्तकीर्तिरनिश

रसैस्तुङ्गा गङ्गा गिरिशगिरिगीताञ्जुवशदा ।

परेषा नि शेषा जिनवर ! कुकीर्तिश्च यमुना

घनान्मोदश्यामा ननु महसहस्रापतर्दह ॥ ६७ ॥

कथा का ते रुद्राते कृतत्रिपुलसातेश्वर ! भवत्—

प्रभावादन्वेषामपि भवति नो कूटघटना ।

न क प्राणी घाणीरसद्वतजगन्मानसतृप

श्रयेत त्वा नाथ ढलितघनमायामृपमत ॥ ९४ ॥

भवान् चनी कर्मत्रजविकटवैताड्यघटित

कपाट ग्रन्थ्याय सुपरिणतिदण्डाद् विघटयन् ।

प्रतीर्योघदवीर्यो जयति सकलासद्ग्रहजल

प्रपूर्णेच्छलेच्छत्रजसद्वशमिध्यात्वविजयात् ॥ ९५ ॥

भता देवा सुभ्रूस्तनजघनसेनासु रसिका

महादम्भारम्भा प्रकृतिपिशुनास्तेऽपि गुरव ।

दयाहीनो धर्म श्रुतिविदितपीनोदय इति

प्रवृद्ध मिध्यात्व सुसमयघरैर्दलितवान् ॥ ९६ ॥

पर देव ! त्वत्तो न खलु गणयामि क्षणमपि

त्यदादिष्टादिष्टाद् गुरुमपि पथ प्रच्युतमिह ।

सहे नान्यं धर्मं नृपसदसि जल्पप्रजमहे

महेश ! त्वं तस्मान्मयि कुरु दयां शश्वदुदयाम् ॥९७॥

भयं सर्वं याति क्षयमुदयति श्रीः प्रतिदिनं

विलीयन्ते रोगा लसति शुभयोगादपि सुखम् ।

महाविद्यामूलं सततमनुकूलं त्रिभुवना—

भिराम ! त्वन्नाम स्मरणपदवीमृच्छति यदि ॥ ९८ ॥

नमदमर्त्यकिरीटमणिप्रभापटलपाटलपादनखत्विपे ।

गलितदोषवचोधुतपाप्मने शुभवते भवते भगवन् ! नमः ॥९९॥

सुरतरुः फलितो मम साम्प्रतं विगलतोऽपि च दुष्कृतसञ्चयः ।

सुरमणी रमणीयभवन्नुतेः करतले रतलेपहरालुठत् ॥१००॥

दिशति कर्मणमीश ! शिवश्रियः प्रियसमागमहेतुरनुत्तरः ।

विजयते विहितोत्कटसङ्कटव्युपरमा परमा तव संस्तुतिः ॥१०१॥

तव मतं यदि लब्धमिदं मया किमपरं भगवन्नवशिष्यते ? ।

सुरमणौ करशालिनि किं धनं स्थितमुदीतमुदीश ! पराङ्मुखम् ॥

सर्पकंदर्पसर्पस्पर्शमथनमहामंत्रकल्पेऽवकल्पे

प्रत्यक्षे कल्पवृक्षे परमशुभनिधौ सत्तमोहे तमोहे ।

निर्वाणानंदकंदे त्वयि भुवनरवौ पावना भावना भा—

व्वस्तब्धांते समग्रा भवतु भवतुदे सङ्गता मे गतामे ॥१०३॥

प्रसीद सद्यो भगवन् ! अवधं हरस्व पुण्यानि पुपाण मर्तः ! ।

स्मर्तव्यतामेति न कश्चिदन्यस्त्वमेव मे देव ! निपेवणीयः ॥१०४॥

हरिदंतिसरीसृपानलप्रधनाम्भोनिधिबंधरोगजाः ।

न भियः प्रसरन्ति देहिनां तव नामस्मरणं प्रकुर्वताम् ॥ १०५ ॥

चिदानन्दनिव्यन्दवन्दारुगक्रस्फुरन्मौलिमंसारमालारजोभिः ।
 पिशङ्गौ मृशं गौरकीर्तस्तवाङ्गी गच्छोमगोमाभिराम ! स्मराम् ॥
 बहुधात्र सुधारुचिरैर्वचनैर्मता भगतापमर. गमितः ।
 अमितप्रसरद्गुणरत्ननिधे ! गरणं चरणौ तत्र तेन भजे ॥१०७॥

इति प्रथितधिक्रमः क्रमनमन्मरुन्मण्डली-

किरीटमणिदर्पणप्रतिफलमुखेन्दु शुभः ।

जगज्जनसमीहितप्रणयनैकरूपद्रुमो

यशोविजयसम्पदं प्रवित्तनोतु वानाङ्गज. ॥ १०८ ॥

श्रीभैरवपद्मावतीकल्पः ।

सर्वेषां जैनसाहित्यप्रियाणां मन्त्रयन्त्रादिगवेपिणां तु विशेषेणोपयोगी श्रीचिन्दुषेणसन्दब्धविवरणोपेतो दशाधिकार-विभूषितो यन्त्राणां पञ्चविंशत्या समलङ्कृतः श्रीमल्लिषेणविरचितः श्रीभैरवपद्मावतीकल्पो मुद्राप्यवेऽधुनास्माभिः ।

अस्याधिकारास्त्वेम्—

१ साधकलक्षणम् ।

२ सकलीकरणक्रिया मन्त्राणि च ।

३ देव्यर्चनाक्रमः—अत्र हि सप्तसङ्गं मन्त्राणां सिद्ध-साध्य-सुसिद्ध-शत्रुभेदचतुष्टयं विस्तरेण व्यावर्णितमास्ते ।

४ यन्त्राधिकारः—इह १ जगद्वशीकरण २ आकर्षणं ३ मारण ४ विद्वेषण ५ स्तम्भन ६ मोहन ७ उच्चाटण ८ विद्वेषण-९ वशीकरण १० सर्वोपद्रवहारिरक्षा ११ भेदन १२ दुष्टनिग्रह-करणसंविज्ञतानि द्वादश यन्त्राणि यथाविधि सचित्रं प्रदर्शितानि विद्यन्ते ।

५ स्तम्भनाधिकारः ।

६ स्त्र्याकर्षणम् ।

७ वश्याधिकारः ।

८ निमित्ताधिकारः—अत्र च जीवन—मरण गर्भागर्भ—दीप-
अद्भुत—दर्पणनिमित्तादीनां प्रयोगाणामुल्लेखः ।

९ वश्यतन्त्राधिकारः ।

१० गारुडम्—इह हि नागादीनां विपसङ्गामण—नागावेश-
विपहरण—नागसहागमन—विपभक्षणादिनिरूपणमस्ति ।

परिशिष्टे—

पठध्यायमयो व्याख्यासहितोऽन्यः श्रीपद्मावतीकल्पः,
द्वादश यन्त्राणि, यन्त्रोद्धारः, पद्मावतीपूजाविधिः, पद्मावती-
वृद्धपूजनम्, श्रीजिनप्रभसूरिप्रणीता पद्मावतीचतुष्पदिका, रक्त-
पद्मावतीकल्पः, पुनः प्रकारान्तरेण पद्मावतीपूजनम्, द्वारोद्धारः,
मायाबीजसाधनम्, 'अष्टे मष्टे' आम्नायः ।

एवंविधविविधमनोविनोददायि विविधसामग्र्या समल-
ङ्कृतोऽयं ग्रन्थः सर्वेरपि महाशयैः सङ्गृह्य त्वरया न्यासीकर्तव्य एव
स्वसङ्ग्रहे । नो चेदनन्तरं वेतनाधिक्येनापि दुःप्रापे भविष्य-
तितरां मानसे पश्चात्तापः । वेतनम् रूप्यकसप्तकम्

प्राप्तिस्थलम् ।

साराभाइ मणीलाल नवाव,

ठे० नागजी अदरनी पोळ

मु० अमदावाद

अकाराद्यनुक्रमे गृहीतग्रन्थानां नाम, मुद्रितस्थलं सञ्ज्ञां च ।

ग्रन्थनाम.

मुद्रितस्थानम्.

संज्ञा

आत्मानन्दप्रग्रन्थः (सांख्यिक)

श्रीजैनआत्मानन्दसभा भावनगर

रेन्द्रस्तुतिः सदीपा यशोवि० हृता

निर्णयसागर प्रेस. मुंबई

वाक्यमाला (रासमणुजः)

आगमोदयसमितिः सुरत

वाक्यमंग्रहे (म. जोरपादपूतिरूपः) प्रथमभागः

आगमोदयसमितिः सुरत

द्वितीयविभागः

”

चमरारि सांख्यरिस्तोत्रग्रंथः

(शान्तिवि. प्रकाशितः)

चतुरैशतिय यन्त्रभट्टिसूरिकृता

आगमोदयसमितिः सुरत

चतुरैशतियजिनस्तुतिः (श्रीलालसूरिकृता)

श्री जैन आत्मानन्द सभा (भावनगर)

चतुर्वैशतिजिनानन्दस्तुतिः (मेहदि० एता सांख्यरिः)

दे. ला. पु. फंड. सुरत.

जिनेन्द्रमत्सररादिसंग्रहः

आतृचन्द्र ग्रन्थमाला अमदावाद (पु. २१)

जैनस्तोत्रसाराः

(नि. सा. प्रेस मुंबई)

जैनस्तोत्रग्रन्थसुवयः चतुरविनयसम्पादितः

प्रथमभागः (सां. म. नवाव अमदावाद)

जैनस्तोत्रतन्त्रोद्घृत्य

प्रथमभागः (सां. म. नवाव अमदावाद)

”

११

१२

१३

१४	* द्वितीयभागः २३ - "	
१५	श्रीजैन भवेताम्बर कोणपरत्न	
१६	भारमवद्वभसिरीशु (न ५)	
१७	सस्तीवाचनमाळा	
१८	जामनगर	
१९	(आभा)	
२०	(सोहावट)	
२१	भीमसी माणेक मुंबाई	
२२	"	
२३	"	
२४	"	
२५	साध्वी हीरजीजी	
२६	दे ल पु फंड सुरत	
२७	सुरत	
२८	अवलगाच्छीयलसागरसूरिः	
२९	"	
३०	"	

* चरितति मुरणालय (डेस) योग्याऽस्य प्रतिकृतिः (रॉपी), साधनप्राप्तौ प्रकट्टीचिकोर्पा यथावसरम् ।

सुतिचतुर्विंशतिका	शोभनसुनिकृता	अपान्तर-धनपाकवृत्तिः आणमोदवसमिति. (सुरत)	३१
"	"	टीकाचतुष्कोपेता	३२
सुतिपञ्चदश	"	श्रीयचोविजयजैनपाठशाब्द (महिसाणा)	३३
स्तोत्रस्तोत्राकरस्य	प्रथमविभाग	"	३४
"	द्वितीयविभाग	"	३५
स्तोत्रसप्तदश	प्रथमविभाग	(बनारस)	३६
"	द्वितीयविभाग	"	३७

पूर्तिः

अनसहृत्तनामस्तोत्रम्	विनय वि कृत	नमस्ते समस्तोपिस्तार्थ	वोरशासन प्रेस अमदावाद
पार्श्वनायकद्विजः स्तोत्रम्	एतुनायकद्विजम्	मुद्रितं पुरा कादयाम्	
जेण परवियमेयं	महावीरस्तवनम्	(अरपबहुत्वगर्भित सटीक)	१३ समयसुन्दरगणि.
शुणिमो केवलितारः	समयसराणस्तव. (सटीक)		आत्मानन्दसभा (भावनगर)
देविन्दनय विद्या	श्रीयोनित्तव. (सावचूरिक.)		२४ धर्मयोपसूरि
			१३ " "

क-परिशिष्टम् ।

अथावधि प्रसिद्धिमागतानां स्तुतिस्तोत्रादीनां

अकारायानुक्रमः ।

अ ३९

प्रतीकम्	स्तोत्राभिधानम्	पद्यसंख्या	कर्तृनाम	
अत्स्यमन्त्रहारी० A(द्वा०३)	महावीरचिनस्तुतिद्वात्रिंशिका	३२	अयशेस्वरसूरि	१६
अगन्यमध्यात्मनिदा०	अयोगव्यवच्छेदद्वात्रिंशिका	३२	धीहिमचन्द्राचार्य	३
अजारपार्थ स्तुति०	अजारपार्थस्तवनम्	५	पद्मसागर	१२
अग्निः त्रियमव्यमय	अनितरागन्तिस्तवनम्	४०	तन्दिरेणमुनि	११
अगवीक्षत्रियपं	ज्ञानस्तोत्रम्	६	निर्नामकम्	१३
अतिरसहरिसरजेण	सीमन्धरचिनस्तवनम् (अप)	३१	मेरुनन्दनोपाध्याय	१३
अतिविपुऋण० B(नि स्तु २१)	-पार्थजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
अद्याभद्रं सफलता०	अष्टाष्टकम्	१०	निर्नामकम्	२५
अधियदुनमन्तो०	फलवद्विपार्थस्तव	१२	जिनप्रभसूरि	३

A द्वात्रिंशिकाग्रव्याम् । B निर्नामस्तुतिचतुर्विंशतिव्याम् ।

अनन्तशान्तिप्रकरणं C (क्ष०चै०८)	चन्द्रप्रभचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकृत्याणः	३७
अनन्तदर्शनशानं D (सा ३)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरि	१३
अनन्तविज्ञानमतीतं	अन्ययोग्यवच्छेदद्वान्निशिका	३२	हेमचन्द्राचार्यः	३
अनवरतममरं	जिनस्तव (निजलाक्षरस्यः)	९	भावदेवसूरिः	१२
अनायेयमनाधारं (सा. १०)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
अनाद्येयं मुक्तिः	सिद्धविशिका स्तोत्रम्	२०	दलपतिरायः	१२
अनास्पद ! मनो (सा. २)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
अनाहुतसहायस्त्रे E (वी १३)	वीत. १३ प्रकाशं	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
अपापदमलघन F (शो० १३)	निमलजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः २३, ३, २८०३१, ३२	२६
अभयीकृतमीति G (य०स्तु०४)	अभिनन्दनस्तुतिः	८	धम्ममट्टिः	७३८
अभिनवानि मुरानि.	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३६	जयशेखरसूरिः	१४
अभिद्युमः सम्भव.	सम्भवस्तुतिः	४	निर्नामिका	१२
अमरगिरिगरीयो.	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	१३	रत्नशेखरसूरिः	१२
अमरनारायमदिए	"	८	निर्नामकम्	१३
अमानमहिमानं H (श्र०चै०२१)	नमिजिनचैत्यवन्दनं	११	ऋषिवर्द्धन	१८

C क्षमाकृत्याणकृतचैत्यवन्दनचतुर्विंशतिगाथम् । D पौडश्वक्साधारणजिनस्तवेपु I वीतरागस्तवे । F शोभनमुनौ । G धम्ममट्टिमुक्कनस्तुतिचतुर्विंशतिगाथम् । H ऋषिवर्द्धनकृतचैत्यवन्दनचतुर्विंशतिगाथम् ।

अमृतममस० ५ (शी १०)	शीतलजिनचैलवंदनम्	५	शीतरत्नसूरिः	८
अम्मोधिबीचिव्य०	घोधागण्डनार्थजिनस्तव	१६	ज्ञानसागरसूरिः	१०
अरस्य प्रवज्या०	एवावशीस्तुतिः	४	जिनचन्द्रः (१)	२८
अरिहण नमो पूअं	नवकारस्तवनम् (अर्हणस्तोत्रम्)	३७	निर्नामकम्	१३
अर्बुदगिरिवरभूरण+ (अ० ४)	अर्बुदगण्डनऋणस्तवनम्	९	सोमसुन्दरसूरिः	३६
अर्बुदादौ युगपीथे	ऋपमजिनस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१४
अर्हप्रभृतिपदानां	त्रयपदस्तवनम् (त्रयमर्थ)	१५	चन्द्रसूरिः	१०
अर्हते देवदेवाय (सा. ४)	साधारणजिनस्तव.	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
अर्हस्तनोतु स श्रेयाः	नन्वीस्तुतिः तदीवा	४	गुणसौभाग्यगणि.	३३
अर्हश्रानापि कर्णाभ्या	अर्हश्रानसहस्रसनुचय.	११७	देमचन्द्रार्थाय.	१३
अण्णादि दुराहं	ऋपमजिनस्तवनम् (पारसी)	११	जिनप्रभसूरिः	१३
अक्षरजक्षरण० (केवलाक्षरमय)	नमरक्षरचतुष्टयम्	४	निर्नामकम्	१४
अक्षमक्षमनिधानं	श्रीमहावीरस्तवनम्	२५	जिनप्रभसूरिः	२४
अस्याश्रु व्रतपाति० * (पे. १६)	शान्तिजिनस्तुतिः	४	यशोवि०	२
अस्तु श्रीनाभि० (१० दिग्पालकेपः)	ऋपमजिनस्तवनम्	११	जिनप्रभसूरिः	१३-२४
	आ २६			
आदिजिनं वन्दे गुण०	आदिजिनस्तवनम्	६	यशोवि०	२

आनन्नाकिमिति	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२७	जिनप्रभसूरि	२८
आदिनाथ मूर्तिनाथ	आदिजिन स्तवनम्	७	निर्नामकम्	१४
आदीश्वरं स्वस्ति०	” सावधिर-	१२	चारिप्रसुन्दरगणिः	१४
आदीश्वर स्ताति०	आदिजिनस्तवनम् सावधूरिकम्	२१	चारिप्रसुन्दरगणिः	१४
आसौ नेमिजिनं नोमि	चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्	९	जयतिलकसूरिदित्यः शिवनिधान. १४	
आयन्ताक्षर संलिख्य	ऋषियण्डलस्तवनम्	९६	गौतमस्वामी(१) १७-२०-२५	
आथः श्रीकृपथः	अष्टापदस्तवनम्	४	निर्नामकम्	१०
आथर्हताधिपति०	शत्रुघ्नस्तुति.	४	निर्नामकम्	१८
आथे पदे मथ्यतरे	सिद्धचक्रप्रथमपदस्तुति.	४	”	१८
आनन्दयन्द	गिरनारचेल्यपरिणटीस्तवनम्	१८	कीर्तिरत्नसूरि	१२
आनन्ददुष्पकञ्जली	दुर्गादिजिनस्तवनम्	११	निर्नामकम्	१२
आनन्दनयदुरनायक०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६	चारित्रालगणि	१३१४
आनन्दमन्दकुमुदा०	करहेटरुपाश्र्वजिनस्तवनम्	५	कीर्तिरत्नसूरि	१०११२
आनन्दमन्दयनपात्रव०	जैसलमेरुपाश्र्वजिनस्तवनम्	२५	जिनसमुद्रसूरि.	१४
आनन्दमहंतः पादा० (ता ५)	साधारणजिनस्तव	१६	राघवन्द्रसूरि	११
आनन्दमन्दिरसुपैमि-	ऋषभजिनस्तुति	४	मेतविजय	९
आनन्दमेन्दुरसुरेश्वर०	वर्द्धमानपेलस्तवनम्	१२	जयकेशरसूरि.	१४

आनन्द य पर प्राप०† (वि०स्तो०२०) साधारणजिनस्तोत्रम्	३६	मुनिमुन्दसूरि	३७
आनन्दसुन्दर०	२९	निर्नामकम्	१२
आनन्दानम्र०	४	निर्नामक	१२
आम्वारायण टेलडी०X	१२	साधुराजगणि	३६
आराधयन्तु भविष्य०	४	निर्नामक	१८
आराध्य धीजिना०	४८	जिनप्रभसूरि	२२
आर्त्तनामोदरे	१०	वादिदेवसूरि	१२
आस्ते समस्ते०	३२	रामचन्द्रसूरि	१३
	इ ३		
इक्ष्वाकुवशोद्भव०	७	पार्थवन्द्रसूरि	१०
इन्द्रेभाष०	१०	विशालराज	१४
इन्द्रोपेन्द्रौ पुनर्नवा	५	निर्नामकम्	२८
	ई १		
ईसाणिदसुपसुर०	७	"	१२
	उ ८		
उत्कृष्टजले विजयेष्व०	४	निर्नामकम्	२७

उत्तमचेतन० (क्ष०चै०२०)	शुनिसुनृतवैत्यवन्दनम्	३	हृमावल्याणः	२८
उत्पन्नकेवलचितं (अ०३)	वीरजिनस्तवनम्	९	सोमसुन्दरसूरिः	२६
उत्पत्तफणमुकुट०	मवपल्लवपार्थजिनस्तवनम्	५	लक्ष्मीलाभः	१४
उत्पत्तगर्दिरस्तव०	पार्थनायस्तवनम्	५	भद्रबाहुस्वामी	११
उपास्महे जिनैश्वर्य० (सा ६)	सागराजिनस्तव०	१६	रामवद्वसूरिः	१३
उत्पत्तिकमनक्ख०	अचित्तशान्तिस्तवः	१७	जिनवद्वसूरिः	**
उत्पत्तगाह०	पार्थनायस्तोत्रम् ।	२१	निर्नामकम्	२०
	ऋ ५			
ऋपभजिन । भवन्त	ऋपभजिनस्तवनम्		अपूर्णम्	१४
ऋपभनम्रगति०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२९	धर्मसागरः	१४
ऋपभ । नम्रमुपरासुर०	"	२६	जिनप्रभसूरिः	१२।२४
ऋपननाथ । भनाथ०	"	३१	जिनैश्वरसूरिः	१३
ऋपभदेवमनन्त०	चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः	**	**	**
	ए ३			
एकातपत्रामिव	भवत्यतिशयद्वारात्रिशिवा	३२	रामवचन्द्रसूरि	१२
एनासि यानि जगति (जि०स्तु१०)	बाहुपूज्यस्तुति०	४	मेरुविजयगणि,	९
एनादशी पुण्यतमेति०	एकादशीस्तुतिः	४	निर्नामक	१८

* * एतच्चिन्हाङ्कितानां निश्चयो न, साधनाभावात् ।

ऐं ५

ऐश्वर्यस्तुतिसावधानं
ऐन्द्र तत्परमं ज्योति-
ऐन्द्रोद्योगादुरासद्ग-
ऐन्द्रवातततो यथार्थं (ऐ. सु. १)
ऐहौ धीमन्त्रस्ये०

औदारः सकल०

अँचन्द्रप्रभ ! प्रभाषीश०
अँनत्वा जिनमण्डली०
अँनमः पार्श्वनाथाय०
अँनमस्त्रिजगद्बन्धित०
अँनमस्त्रिजगन्नेतुः
अँनमो देवदेवाय
अँनमो भगवते ध्री०
अँनमोऽर्हते परमात्मने
अँही अहं अर्हन्त्यो०
अँही अर्हन्मुह्याम्भोज०

धैतेभरपार्श्वस्तवनम्
परमज्योतिः पद्मविशतिक्का
नेमिनायस्तवनम्
ऋषमजिनस्तुति
शारदाष्टकम्

ओ ११

युगदिजिनस्तवनम्

चन्द्रप्रभस्तवनम् (महामन्त्रगर्भितम्) ५

धौपार्श्वस्तवीर्धस्तवनम्

शतैश्वर-पार्श्वजिनस्तवनम्

शारदाष्टकम्

गौतमस्तोत्रम् (मन्त्रगर्भितम्) ९

श्रीपार्श्वमायस्तोत्रम्

”

शक्रस्तवः

जिनपञ्चरस्तोत्रम्

शारदास्तुतिः

१ निर्नामकम्
२५ यशोवि०
९ कमलविजय
४ यशोवि०
८ निर्नामकम्

२५ सोमसुन्दरसूरिः

निर्नामकम्

सङ्घविजयः

निर्नामकम्

जिनप्रभसूरिः

जिनप्रभसूरिः

मेस्तुङ्गसूरिः

९ अजितसिद्धसूरिः (!)

गद्यम् सिद्धसेनदिवाकरः

२३ कमलप्रभाचार्यः ११/२०, २५, २९

१२ निर्नामकम्

१२

१४

१४

**

२५

१३

१४

१४

२०

११/२०, २५, २९

५

क. ४५

कनककान्तिपनु०	चतुर्विंशतिजिनस्तयनम्	३९	जिनप्रगमूरि	३१३
कमलपद्मपन तद०	नेमिस्तुति	४	निर्नामका	३६
करोतु नो मल्लि० (ध० १९)	मल्लिजिनस्तुति	४	वर्णमष्टि	३१६८
कलकलशशदि०	ध्रीमहावीरजिनस्तयनम्	१४	तिर्नामयम्	१४
कलमणालविहङ्गम०	शारदास्तोत्रम्	१३	वर्णमष्टि	३०१७१३६
कला काचित् कान्ता	शारदाष्टकम्	९	मुनिमुन्दरसूरि	५
कला भवन्त सकला०	सर्वजिनस्तव	११	शेवमुन्दरसूरि	१३
कलितमोदमनन्त० (ऐ सु १४)	अनन्तजिनस्तुति	४	यसोवि०	३
कल्पद्रुचिन्दामणि० (अ० ६)	साधारणजिनस्तव	६	सोममुन्दरसूरि	३६
कल्याणरमला० (ऋ नै १३)	विमलजिनैर्वास्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
कल्याणकदिन० (शु ३)	साधारणजिनस्तयनम्	७	सोममुन्दरसूरि	३६
कल्याणकारण०	जाउरमण्डनशान्तिजिनस्तयनम्	५	निर्नामकम्	१३
कल्याणनार कम्पीय०	ध्रीमगरीपार्ष्णीस्तोत्रम्	१५	कल्याणविजय	१४
कल्याणशेटी० (शी नै १७)	कुन्तुनार्यैर्यवन्दनम्	५	शीलस्तसूरि	८
कल्याणगेह गुणरत्न०	दादापार्ष्णीयाष्टकम्	९	कल्याणसागरसूरि	३३

+ शुभच्छन्दनवस्तव्याम् ।

मल्याणधामकरण	वीरजिनस्तवनम् (भोज्यादिपमितम्) १८	मानतुङ्गसूरिः	१२
फलयाणमन्दिमिम	चैनधर्मवस्तवनम्	४५ भावप्रभसूरिः	३६
कल्याणमन्दिमुदार०	वीरजिनस्तुतिः (वादपूर्तिः)	४ निर्गमधर	३६
”	पार्श्वजिनस्तवनम्	४४ सिद्धसेनदिवाकरः	३१११२०
कल्याणनागमणि०	महावीरजिनस्तवनम्	११ पार्श्वचन्द्रगणिः	३५, ३६
कल्याणलता०	सीमन्धरस्तवाष्टकम्	१ श्रीलरत्नसूरिः	८
कल्याणकर० (क्ष. वै १०)	श्रीतलजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमावलयाणाः	२८
कल्याणैः पद्मभिः	बहुविंशतिजिनस्तवः	२४ निर्गमकः	१४
रुसारिमनिर्ब०	वीरस्तवः (विबिधच्छन्दो०)	२५ जिनप्रभसूरिः	३१२२
कस्तूरीतिलक०	पार्श्वनायस्तवनम्	१६ धर्मसूरिः	१३१८
पाम नमोऽस्तु सततं	सम्ममजिनस्तवनम्	११ वस्त्याणसागरसूरिः	२३
फा मे वामेय ! शक्तिः०	पार्श्वनायस्तवः	१७ जितप्रभसूरिः	२-२४
अमर्षवक्तारमशेषदेवा०	सेरीसपार्श्वनायाष्टकम्	९ वस्त्याणसागरसूरिः	२३
किं कल्पतरु०	पद्मपरमेष्ठिस्तवनम्	१३ जिनप्रभसूरिः	२५
किं कर्पूरमय	चिन्तामणिपार्श्वस्तोत्रम्	११ जिनपतिः (१)	१७१२१
किञ्चिद्गुल्फां वदना०	चिन्तामणिक्वयः	७५ धर्मघोषः	*
कुङ्कुमरोलाभिध पार्श्व	कुङ्कुमरोलापार्श्वस्तवनम्	६ मण्डन (१)	१४

कुन्नुनायमभिती० * (क.सु. १७)	कुन्नुनायमस्तुतिः	४	पश्याणमगगरासूरिः	१८
कुम्भसमुद्रश्च (क्ष. चै. १९)	मङ्गिजिनवैत्यवन्दनम्	३	दामाकन्यायः	२८
कुर्वन्तमुद्रम जिन, (व. सू. ५)	कुमतिजिनस्तुतिः	६	वप्यमहिः	१२८
कुशलग्राननपुटि० (क्षी. चै. २)	अजितजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
कुसुमपद्मा० (शो. सू. ११)	धेयासजिनस्तुतिः	४	शोभनसुनिः	२३।३।२८।३।१।३२
कुसुमबाणवन्सि० (व. २)	अजितजिनस्तुतिः	४	वप्यमहिः	७।२८
कृतनति कृतवान् यो० (शो. ७)	कुसाङ्गजिनस्तुतिः	४	शोभनसुनिः	१, २, ३, २८, ३१, ३२
कृत्वाष्टममङ्गलि०	अष्टमीस्तुतिः	४	निर्नामरा	१८
कृपया प्रवटी (यु. ४)	ऋषभजिनस्तवः	७	सोमसुन्दरसूरिः	३६
के केवलशानि जिनः (हा. २)	द्वारावलीचित्रस्तव	१४	जयतिलभसूरिः	३५
केवलशानिन निर्वाणिन	त्रिगुणतुर्दशतिकास्तवन	१२२	दवेन्द्रसूरिः	१३
क्षमामतेऽर्हते तस्मै (सा. ११)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रसूरिः	१३
क्षीणपायोऽपि० (सा. १३)	"	१६	"	१३

स्व १

एयाताऽयातामस । त्वा० पञ्चजिनस्तुतिः (यमकमया) ८ शीलश्रेयससूरिः ३२

* वस्याणसागरसूरिः कृतस्तुतिचतुर्विंशतिवाच्यम् । — चतुर्विंशतिजिनद्वारावलीचित्रस्तवचतुष्टये ।

ग १३

गयकलह गयकलह

गयराय गयराय

गरीयोगुणश्रेष्ठरीर्ग-

गायन्निवालि० (बी ५)

गाहादुभलेण

गुणपुत्रय ! गौतम

गुणराजिमनोहर० (शी. चै. ९)

गुणाभिनन्दा०

गुणौषमन्दि० (शी. चै. ४)

गुरुतरहरिविष्टर०

गोडिपुत्रमुपाभ०

गोदीप्राप्ते स्तम्भे

गौतमान्वयपवित्र ।

महावीरस्तवः (सावचरिः)

भिनस्तवः

पद्मलिनस्तवनम् (हारवित्रम्)

वीत० ५ प्रवराः

वीरस्तवनम्

गौतमस्तवनम्

मुविधिजिनचैत्यवन्दनम्

अभिनन्दनस्तवनम्

आभिनन्दनचैत्यवन्दनम्

चतुर्मुखश्रीगुणादिदेवस्तवः

गोडिपुत्राभ्यर्चनायस्तवनम्

शङ्खेश्वरपाभ्यस्तवनम्

गौतमस्तुतिः

ध १

पणवण्य चिकुट्टिय०

मुनियुवत ९ भगस्तावः

च १४

चउद्धसायपडिमस्तु०

कार्भजिनस्तुतिः

१० निर्नामक.

८ क्षिवश्रुतितरुः

२३ पुत्तण्डनसूरि.

९ हेमवन्दनार्थः

४ पादलित्सूरि.

५ गुणसागर

५ क्षीतरत्नसूरि

५ समन्तभद्र

५ क्षीतरत्नसूरि

६ निर्नामक

१७ वरुणाणसागरसूरिः

५ निर्नामक

४ गुणसागरः

१३ धर्मघोषसूरिः

२ निर्नामक

व्युत्पन्ना यो दशमादि० (नि. सु. ८)	श्वेत्तारिअविवरणम्	१५ देवेन्द्रसूरिः	१४
चन्द्रकाश्यपा० (ऋ. चै० ८)	वीरजिनस्तुतिः	४ निर्नामका	१८
चन्द्रग्रभं जिनवरं (क. सु. ८)	चन्द्रग्रभचैत्यवन्दनम्	९ ऋषिवर्जनः	१८
चन्द्रादित्यमराल० (सारद्वयार्थ०)	चन्द्रग्रभस्तुतिः	४ परयाणसागरसूरिः	१८
चन्द्रोपलप्रवर० (शी० चै० ८)	महावीरजिनस्तवनम्	१९ गुणविजयः	३७
चरणवर्मल धी०	चन्द्रग्रभचैत्यवन्दनम्	५ मीलारत्नसूरिः	८
चिक्षेपोर्जितराजक (शो० २२)	पार्श्वनायस्तवनम्	१० गुणवि० शिष्य मानवि०	१२
चित्रैः स्तवीमि०	नेमिजिनस्तुतिः	४ शोभनमुनिः २३।३।२८।२१।२२	२
चित्रैः स्तोभ्ये जिन०	वरप्रणयार्थस्तुतिः	११ हसराजगणिः	१०
चिदानन्दलीकारता०	वीरजिनस्तवनम्	२७ जिनप्रभसूरिः	१३।३२
चिरपरिचितलक्ष्मी (घ. २२)	ऋषयस्तुतिः	५ उ० मेघराज.	१०
चिरपरिनिता गढ० (क्ष. नि. ११)	नेमिजिनस्तुतिः	४ वज्रभट्टिः	७।३८
चिरवाचिरवचस्ते०	श्रीपार्श्वचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याणः	२८
	महावीरजिनस्तुतिः	४ निर्नामका	१४
जहन्ना समणे	ज ८४		
जगज्जैत्रा गुणलता (बी. १५)	महावीरजिनस्तवनम्	२२ अभयदेवसूरिः	१३
जगति जडिममजि	पद्मदशः प्रवाराः	९ हेमचन्द्राचार्यः	२६
	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२५ सागरचन्द्रः	१४

जगन्ति तीर्थेनायस्य० (सा. ६)	साधारणजिनस्तव	१६	यामवन्त्रसूरिः	१३
अगप्रंपीथीयन (शी० चै० १६)	शान्तिजिनचैलवन्दनम्	५	दीनरत्नसूरि	८
अनन्तरु जगदेव	निन्तामणिपार्श्वस्तोत्रम्	१४	जिनपतिमूरि-	१४
जगत्पुण्ड्र नमस्कृत्य	प्रहशान्तिस्तोत्रम्	१६	भद्रबाहुस्वामी १११२०-१२५।२६।३०	१६
जननमृत्युचरा०	शारदास्तोत्रम्	५	मलयतीति	५
जनेन येन क्रियते	बहुप्रेयसिजिनस्तवनम्	१४	सोमप्रभसूरिः	१४
जनयतु यपिकेतो०	अभिनन्दनस्तुति	२८	निर्नामका	२८
जम्भपवित्ति०	गौतमस्तोत्रम्	१३	जिनप्रभसूरिः	१३
जय जय पुण्डु० (क्ष० चै० १०)	पुण्डुजिनस्तवनम्	३८	सामावल्याण	३८
जय जय जगदा०	महावीरस्तोत्रम्	५	लक्ष्मीरागरप्रशिष्य	५
			सोमदेवः	१४
जय जय जयजग०	साधारणजिनस्तवनम् (प्रथमस्तरमन्त्र)	५	मुनिचन्द्रसूरिः	१३
जय जय जिनिद०	पार्श्वनाथस्तवनम्	१३	परमेश्वरः	१३
जय जय तिरुगण	तीर्थमालास्तवनम्	१११	महेन्द्रसूरिः	१८, ३०
जय संतुष्टपायव०	शृङ्गभरणशिव	५०	धनपात	३
जयति जगन्नद०	साधारणजिनस्तवः	९	कनकप्रभसूरिः	१३
जयति जयति चन्द्र	पार्श्वनाथस्तवनम्	११	रुद्राणरागरसूरिः	२२
जयति भुजगपञ्च०	पार्श्वजिनस्तोत्रम्	९	विहङ्गकविः	३६

जयति शीतल० (ऐ० सु० १०)	शीतलजिनस्तुतिः	४	यशोवि०	२
जयति शीतल० (शो० १०)	शीतलजिनस्तुतिः	२	शोभनमुनिः ३/२३/२१/२२/२८	२
जयति सुव्रत० (ब० २०)	मुनिमुव्रतजिनस्तुतिः	४	वर्णभट्टिः	७/२८
जय तिहुयण०	सत्तम्भनपार्थस्तोत्रम्	३०	अभयदेवसूरिः	११/२०
जय देवाधिदेव ! त्व	ऋषगजिनस्तनम्	८	शेवेन्द्रसूरिः	१३
जय देवाधिदेवाऽऽधि	शुभावजिनस्तवनम्	९	"	१३
जयान्ति पादा जिन०	शीतरागस्तवनम्	१६	जिनप्रभसूरिः	२३
जययडपयाव	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२७	निर्नामरुम्,	१२
जय प्रभो ! त्व	नवरण्डपार्थस्तनम्	८	रत्नभेतरसूरिः	१३
जय महायस जय०	सत्तम्भनपार्थनाथनमस्तारः	१	निर्नामकः	१९
जयवन्तमनन्त० (झ० चै० ७)	मुणार्थजिनचैत्यवन्दनम्	३	क्षमाकल्याणः	२८
जय इवभजिता०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	धर्मघोषसूरिः	१२/३४
जय शरदक्षकाल०	अरुणायस्तवनम् (केवलाक्षरमयम्)	१४	जिनमुन्दरसूरिः	२३
जय, श्रिय ज्ञान० (जि. स्तो. १)	२४ त्रिनाथिर्वादिस्तोत्रम्	२७	मुनिमुन्दरसूरिः	२७
जयश्रिय प्राप्य (" २)	शत्रुघ्नयमण्डनादिजिनस्तोत्रम्	२७	"	२७
—श्रिय यः० (" १५)	महावीरस्तोत्रम् (केवलाक्षरमयम्)	२९	"	३७
जयश्रिय विश्वजिन (" ३)	गिरिनारिभण्डनेमिस्तवनम्	३३	"	३७
जयश्रिय सर्वरिपूज (" ७)	जीपपद्मोपाश्वस्तोत्रम्	३३	"	३७

जयत्रिपाठयो (" ५)	हृदयगर-दृष्यस्तोत्रम्	२७	"	२७
जयत्रिपा द्वैपरिपू (" २३)	देवत्ववाडा० "	२६	"	२६
जयत्रिपां धाम०	साधारणजिनस्तवनम्	६	"	२८
जयत्रिपा प्राप्तसुरा (" २२)	प्रह्लादन० पार्श्वजिनस्तवनम्	२६	"	२७
जयत्रिपा मोहरिपो (" १९)	सीमन्धरस्वामिस्तोत्रम्	२५	"	२७
जयत्रिपा सेवधि (" २१)	सौतमस्तोत्रम्	२५	"	२७
जयत्रिपा हेतुमर्त्य०	साधारणजिनस्तवः	६	जिनमुन्दरसूरिः	२७
जयत्रिपं दाम्भत (" १८)	कन्याणवस्तोत्रम्	२४	"	२७
जय श्रीनन्दयस । धेयः	पद्मतीर्थद्वरस्तुति	९	मुनिमुन्दरसूरिः	१४
जयश्रीजिनकल्याण०	साधारणजिनस्तवनम्	६	"	४
जयश्रीदायक विभ० (जि. स्तो. १७)	जिनपतिमहायथ्याप्रशिक्षा	३२	"	२७
जयश्रीनिलयं यस्य (" १६)	पद्मानजिनस्तोत्रम्	२५	"	२७
जयप्रणिता०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२८	जिनमण्डनगणिः	१२
जय श्रीममभिप्राय ! (जि. स्तो. १०)	इत्यदुर्गे० ऋषभदेवस्तवनम्	२५	मुनिमुन्दरसूरिः	२७
जयश्रीमन्दिरे सिद्ध० (" ९)	सिद्धपुरस्थ० चर्द्धमानस्तोत्रम्	२५	"	२७
जय श्रीमन्नागहृद० (" १२)	नागहृदपार्श्वजिनस्तोत्रम्	२४	"	२७
जयश्रीमर्भेग० (" ११)	अजितजिनस्तोत्रम्	२५	"	२७
जयश्रीविलागालय० (" १६)	मङ्गलदाभ्यां-माहावीरस्तोत्रम्	२४	"	१४

जयध्रीसर्वसिद्धार्थे०	ध्रीवीरस्तवनम्	१३	धर्मघोषसूरिः	१३
जयध्रीसज्जिनः पृथ्व्या (जि स्तो. ४)	सोषारब्ध-श्रुपभदेवस्तोत्रम्	३७	मुनिसुन्दरसूरिः	३७
जयध्री सश्रेयस्० (" १३)	फलबद्धिपार्थस्तोत्रम्	३७	"	३७
जय ध्रीस्तम्भनाथीश० (" ८)	स्तम्भनपार्थस्तोत्रम्	३७	"	३७
जय मुर कसुर (मनादिगर्भितः)	देउलवाडा० युगादिजिनस्तवः	१४	शुभमुन्दरः	१४
जयाजितजिनाधीशः (ऋ वै २)	अजितजिनचैत्यवन्दनम्	१८	ऋषिवर्द्धनः	१८
जसु सासणदेवि० (मन्त्रादिगर्भितम्)	स्तम्भनपार्थस्तवनम् (पूर्णफलदाहृतदृष्टियुतम्)	**	अमयदेवसूरिः	**
जस्सासी चरण०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	१२	धर्मनिधानः	१२
जातनपमुत्थितानल०	ऋपमजिनस्तवनम्	१३	शुभचन्द्रसूरिः	१३
जिन निरस्तदृजिन	साधारणजिनस्तवनम्	३७	सोमसुन्दरसूरि	३७
जिनपद्म ! प्रीणित०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३४	"	३४
जिनपदिरमलोऽय० (क. सु १०)	शीतलजिनस्तुतिः	१८	कल्याणसागरसूरिः	१८
जिनपते ! द्रुतमिन्द्रिय०	सर्वजिनस्तवः	१०/१३	निर्नामम्	१०/१३
जिन प्रणीमीह (क १२)	वासुपूज्यस्तुतिः	१८	कल्याणसागरसूरिः	१८
जिनमुनिसुव्रत० (सो. २०)	मुनिसुव्रतजिनस्तुतिः	४	ओम्भनमुनि ३।२३।२८।३१।३२	४
जिन यश प्रतापास्त०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	३९	धर्मघोषसूरिः	३९
जिनराजमहं मरुदेवि०	ऋपमदेवस्तवः	३३	लक्ष्मीकन्नोलः	**

जिनवर प्रणामान्ध्रि० (क ४)	अभिनन्दनस्तुति	४	४	१८
जिनवर ! भजन० (ऐ० सु ११)	श्रेयस्तजिनस्तुति	४	४	२
निनवरोऽरिभु० (क सु १८)	अरजिनस्तुति	४	४	१८
जिन ! धीनाभिजात ! त्वा	चतुर्विंशतिजिनस्तनम्	११	११	१२
जिनाधिप त (क. सु १९)	महिजिनस्तुति	४	४	१८
जिनेश्वर सम्भ० (क सु ३)	सम्भ्रजिनस्तुति	४	४	१८
जीरिवसुरियति	जीरपद्मोपाभस्तवनम्	१०	१०	२२
जे भस्तिनुत्ता जिण०	सिद्धचक्रस्तुतिः	४	४	१२
जोयजगमद्वसागृह	पञ्चनिशङ्काणीयुणस्तवनम्	१६	१६	१२
शाखा ग्रन्थ तदर्थ	सिद्धगन्धस्तुतिः	४	४	२६
शनोदरुन्ध (हे १२) x	पाण्डुरूपस्तानम्	५	५	१२
	त ३०			
तं जयड जगु त्तिः	स्मरणास्तवः	२६	जिनदत्तसूरिः	२९
तत्त्वानि तत्त्वानि	चतुर्विंशतिजिनस्तानम्	२८	जिनप्रभसूरिः	२४
तयोऽरूपापारीय (क. नै. ७)	मुपाभजिनोत्पान्दनम्	९	श्रुतिवर्धन	१८
तमजितमभिनीमि० (शो ०)	अजितजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनि	१२८१३१३२३
तमालनीलच्छवि०	पार्थनाथस्तः	७	जिनपद्ममुनिः	९

तव गुणरुणतुल्या	वीरजिनस्तवनम्	१३	जय इन्द्रसूरि	१४
तव चेतसि वरुणैः (वी १९)	एकोनविंश प्रमथ	८	हेमचन्द्राय	२६
तव निनवर । तस्य० (ऐ २४)	वीरजिनस्तुति	४	यतोषि०	२
तव मुनिमुवत० (ऐ २०)	मुनिमुवतस्तुति	४	"	२
तवाभिरुद्धि (शो ९)	मुविधिभिनस्तुति	४	शोभनमुनि	३१२३१२८१३३
तिचयण्डुस्त०	तिचयण्डुस्तवनम्	१४	"	११२०११५१२५
तिथिक्मरिचनेन्द्राणा	अन्यारवस्तोत्रम्	३२	आशराज (२)	१४
तिसगसिद्धयमुअ	वीर २७ भवस्तवनम्	१०	धमयोपसूरि	१३
तीर्थकर त किल० (क स्तु २४)	वर्धमानजिनस्तुति	४	कल्याणसागर	१८
तीर्थकराणा प्रमवादि०	पद्मनीस्तुति	४	निर्नामिका	१८
तीर्थाधिपाना व्यवना०	एकादशीस्तुति	४	"	१८
तुभ्य चन्द्रप्रभ ! भव० (ऐ ८)	चन्द्रप्रभस्तुति	४	यशोवि०	२
तुभ्य चन्द्रप्रभ ! (शो ८)	चन्द्रप्रभस्तुति	४	शोभनमुनि	२३१२१२८१३३
तुभ्य नम समय०	वीतरागाष्टकम्	८	कल्याणसागरसूरि	८
त्रिमुवननि०	जिनस्तुति	१०	समयराज	**
त्रेतावयवोक्त०	ऋषभजिनस्तवनम्	५	उदयसागर	१२
त्वत्तेवानिरतास्त्वद०	साधारणजिनस्तोत्रम्	२०	हरिभद्रसूरि	१३
त्वन्मतामृतपानोत्था० (वी. १६)	षोडश प्रमथ	९	हेमचन्द्राचार्य	२५

४	यशोवि०	२
४	शोभनमुनि-	३१२८॥३१३२१२३
२५	कन्याणसागरसूरिः	२२
१४	. * *	४५
४	यशोवि०	२
५	समन्तभद्र	१२
१०	जिनप्रभसूरिः	५१३३

थ

थोसामि जिणवरिदे ३४ अतिशयस्तवनम् ३३

द. २२

दयादर्शनं ज्ञान्तिस्तुतिः

दयाच्छ्रीशान्तिदेवो गान्तिजिनस्तवनम्

दयातु मे धर्मजने० (क सु १५) धर्मजिनस्तुतिः

दर्शनं देवदेयस्य नमस्कारस्तोत्रम्

दिवादिना देव विदेय चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः

दिव्यगुणधारक (ध. चै. १८) अरजिनचित्तवन्दनं

दिक्ष सुखमाल नः (छि. १) ऋषभजिनस्तुतिः

दुष्कर्मवारणविदारणं धीरस्तुतिः (कन्याणमन्दिरपदपूर्तिः)

१३ निर्गमकम्

१ निर्गमका

१९ कल्याणसागरसूरिः

४ कल्याणसागरसूरिः

८ निर्गमकम्

** सत्यसागरः

३ शमाकल्याणः

५ हेमविजय.

४ निर्गमका

३७

दृष्टान्तभूमिः	३२	रामचन्द्रसूरिः	१३
देवगन्धर्वः	८	जिनेश्वरसूरिः	१२
देववर्माद्रिज	२०	जिनेश्वराचार्यः	१३
देवस्तनोतु हरितोत्तलः	२४	रामचन्द्रसूरिः	१३
देवाधिदेव वृत्तपार्थः	९	कल्याणसागरसूरिः	२२
देवाः प्रभो ! धं	९	जयानन्दसूरिः	३६
धेनेन्द्रवन्दितान् भाविः	१४	धर्मघोषसूरिः	१३
धेवेन्द्रदृढपरिषेवितः (जि. स्तु. २२)	४	मेघविजयः	९
धैर्यैस्तुन्दुवे तुष्टेः	४	जितप्रभसूरिः	२२
देहल्लिपा निर्जितः (है. १७)	५	हेमविजयः	१२
दोसानन्दारदकनौ	१०	जितप्रभसूरिः	१३, २९
द्वेष्टेन्निपपमपः	४	जितकुशलसूरिः	२९
द्वितीये पदे पूर्वदिः	४	निर्नामका	१८
द्विपेऽथ सीमन्धरः	४	निर्नामका	१०
धरणोगेन्द्र	३९	वादिदेवसूरिः	१२
धर्मागर्भो विना नाऽहं (बी. ७)	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
धर्माश्चर धर्मः (नि. स्तु. १५)	४	निर्नामका	१८

ध. ६

धर्मोद्यममात्म
धर्मोद्यमारागलसद्वृत्तिः (क्षी. चै. १५)
धिष्ण्या धीर्येतिर्मेधा
सर्वान्तरन्यासद्वयप्रशिक्षिका
धर्मजिनचैत्यचन्दनम्
सरस्वती १०८ नाम स्तोत्रम्

न. ६८

नतनाकिप्रिकायः
नतमुनेन्द्रजिनेन्द्रः
नत्वा शुद्धयः धृतः
नत्वा दौ विधिनाः
नत्वा नत्वापगः (प. २४)
नत्वा सर्वगदाभुजः
नत्वापोषितचरणं
न पर नाम मृद्वेय (क्षी. १८)
नमतामितरामितः
नमद्वयशिरोरुहः (शो. २४)
नमदेवनागेन्द्रः
नमद्वयभीमः (हे. ५)
नमस्ते शारदादेवि !
नमस्ते समर्पिते सताः
देवपत्तननिवासिजिनस्तव
चतुर्विंशतिजिनस्तोत्रम्
सिद्धान्तागमस्तव. (साषष्टिः)
चतुर्विंशतिजिनस्तवस्तवम्
वीरजिनस्तुतिः
महावीरस्तवम्
पार्श्वस्तवः (मन्त्रस्यः)
अष्टादशः प्रकाशः
वरवर्णापार्श्वस्तवम्
वीरजिनस्तुतिः
चिन्तामणिपार्श्वस्तवम्
सुप्रतिजिनस्तवम्
शारदास्तवम्
जिनराहुनामभ्युस्तोत्रम्

३२ रामचन्द्रसूरिः
५ श्रीहरलसूरिः
१५ निर्गमकम्
१३
८
५११२
७ विजयप्रभसूरिः
९ रविप्रभसूरिः
४६ जिनप्रभसूरिः
३७ गुणविजयः
४ वप्पमहि.
७ निर्गमकम्
११ कविकुलप्रभः
१० हेमचन्द्राचार्यः
९ गुणरत्नसूरिः
४ शोभनमुनिः २३।२३।२३।३२
७ निर्गमकम्
५ हेमचन्द्रायः
१० निर्गमकम्
१६९ विनयविजयमणिः (वी.शा.)
१३
५१२५।२८
३।२४
३७
५।२८
१४
१३
२६
१२
१०।१२
१२
५।१३।१८

नमस्तोत्रोक्तपाय	त्रिनशङ्कनामलपुस्तोत्रम्	४१	अष्टबाहुस्वामी	१७
नमः नमदमरगदनरम् (ऐ. ५)	सुमतिजिनस्तुतिः	८	यक्षोवि०	३
नमः धीपते० (नो० १५)	धर्मेजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः ३।२३।२८।३१।३२	३१३२
नमामि त्रिन ! पार्थ ते (ब० २३)	पार्थजिनस्तुतिः	४	वर्णभट्टिः	७।२८
नमामि मर्मैः शत्रिताय० (क. मृ. २)	अत्रितजिनस्तुतिः	४	रत्न्याणनागरसूरिः	१८
नमामि धीपार्थ	रुद्रिगुण्डपार्थस्तानम्	१०	मुनिचन्द्रसूरिः	१३
नमाम्यह	अत्रितजिनस्तुतिः	८	निर्नामवा	१२
नर्मिक्रम त्रिन अंगम	द्वादशाङ्गीपदप्रमाणकुञ्जम्	२१	जिनभद्रसूरिः	१३
नर्मिक्रम त्रिन त्रिपुराणा०	भगवदरसनोत्रम्	२८	मानतुङ्गसूरिः	११२०।२९
नर्मिक्रम पायनाह	येरोड्यास्तदः	३३	निर्नामकम्	१३
नर्मिक्रम त्रिन पाय		३२	निर्नामरम्	१३।१७
नर्मिक्रम त्रिपुर०	पार्थजिनस्तानम्	३३	त्रिनवाङ्गभद्रसूरिः	१२
नर्मिक्रम ! निर्मयाय० (स. ५, २१)	नर्मिक्रम-नेत्यान्दनम्	३	क्षमालव्यायः	२८
नर्मिक्रमाह० (क. मृ. २१)	नर्मिक्रमस्तुतिः	८	रत्न्याणनागरसूरिः	१८
नर्मो भुवनेश्वर ! (ब. मृ. ३)	शम्भुभक्तजिनस्तुतिः	४	वर्णभट्टिः	७।२८
नर्मो महर्षेयनरेन्द्र०	चन्द्रभरतभक्तजिनस्तानम् (१ भाषा)	१३	त्रिनप्रभसूरिः	२३
नर्मो निर्मल० (म. ७)	माधवलजिनस्तानम्	१६	रामनन्दसूरिः	१३
नर्मोऽस्तु रत्नमानव	रत्नमानजिनस्तुतिः (भाषादि.)	३	निर्नामवा	३३

नमो हृतरणायते० (गे १३)	विमलजिनस्तुति	४	यशोवि०	३
नम्राखण्डलमौलि०	सर्वजिनस्तवनम्	८	धर्मघोषसूरि	१३
नम्रादिगण्डण्डल०	साधारणजिनस्तवनम्	३३	कुमारपाल	३६
नम्रामरेश्वरकिरीट०	नमस्तारस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१३
नम्रेन्द्रमण्डन्यणी०	शत्रुञ्जयचैत्यपरिपाटी	२६	निर्नामका	१३
नम्रेन्द्रमौलिरासितो० (ब स्तु)	ऋषभजिनस्तुति	४	वपभट्टि	७१२८
नम्रेन्द्रमौलीप्रपतय०	धीरस्तुति (सत्तार० पादपूर्ति)	४	निर्नामका	३६
नम्रोत्तमाङ्गमुराव० (नि स्तु ३)	सम्भवजिनस्तुति	४	"	१८
नयगमनगणहाण	आज्ञास्तव	११	जिनप्रभसूरि	१३
नयनानन्दन०	नेमिजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धन	१८
नरपतिजितशत्रो० (नि स्तु २)	अजितजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
नरेन्द्रनाभिनन्दन	युगादिजिनाष्टकम्	८	भुवनभाटु	१४
नवमश्रमणपवर०	द्वीपमन्दिर० नवमजिनस्तवनम् (एकस्तरभय)	८	गुणविजय	३७
नवहृत्थ नीलाह	पार्श्व१० भवस्तवनम्	९	धर्मघोषसूरि	१३
नवीनमेधगजिता० (नि स्तु १६)	शान्तिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१८
नवीमि रात्त्वान्त० (हे ६)	पद्मप्रभस्तवनम्	५	हेमविजय	१२
नाभिनाभनराय०	युगदिजिनस्तवनम् (प्रथमस्तरभय)	१३	हेमहसगणि	१४
नाभिमरुदेवितणय	ऋषभ १३ भवस्तवनम्	९	धर्मघोषसूरि	१३

नाभेयं गन्धं तं	पयकन्याणवस्तुतिः	४ निर्नामका	२३
निजन् गरीपद० (बी. ११)	एवादश प्रवाशः	८ हेमचन्द्राचार्यः	२६
निजमहिम निजित० (ब. सु. १३)	विमलजिनस्तुतिः	४ वृष्णभट्टिः	७१२८
नित्ये धीयुवनायि०	मन्त्रस्तोत्रम्	१६ धर्मसूरिः	१२
निरययि द्विचराने	ऋषदेवस्तवनम् (८ आपामयम्)	४= जितप्रभसूरिः	२२
निरैति गद्वारी० (ब. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४ वृष्णभट्टिः	७१२८
निर्मिशमनुभगमय० (दो. १)	क्षम्भजिनस्तुतिः	४ शोभनसुनिः ३।२८।३१।३२।३३	२३
निर्माणमिन्दुयारा (जि. सु. ९)	मुविधिजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
निरिच्छलोत्पत्ति०	पयकन्याणरत्नवनम्	८ विजयप्रभसूरिः	२२
नि शैपगतपरिपालन० (जि. सु. ४)	अभिनन्दनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
निस्तर्णविस्तीर्ण०	वीरस्तवनम् (लक्ष्मणप्रयोगमर्थ)	१७ जिनप्रभसूरिः	२२
निहन्ति पापोपयं (नि. सु. १८)	अस्नापस्तुतिः	४ निर्नामका	१८
नुदस्तागु प्रविचिर० (दो. २०)	मुनिसुव्रताजिनस्तुतिः	४ शोभनसुनिः ३।२८।३१।३२।३३	२३
गुणमि नेप०	कुमतिजिनस्तुतिः	८ सागरपिः	१०
दृष्टतिगुम्भगुवंश० (नि. सु. १९)	मञ्जिजिनस्तुतिः	४ निर्नामका	१८
नेमि नाथ	नेमिस्तुतिः (द्रव्यक्षरपद्धत्या)	४ निर्नामका	१२
नेमि रादनदुजं	नेमिनाथ ९ भवस्तवः	७ धर्मयोपसूरिः	१३
नेमि ममाहितभियां	नेमिजिनस्तवनम्	२४ विजयसिद्धाचार्यः	१३
नेमिनाथनरणागुजो०	नेमिनाथस्तुतिः	४ कन्याजमागरसूरिः	८९

प. ७१

पङ्कुरहास्याय० (हे. २३)	पार्थजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१२
पट्टिक्तर्नराणा (, २२)	नेमिजिनस्तवनम्	५	"	१२
पद्मभ्या भुवि०	पर्युपणस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
पद्मानन्तकमुपपद्य०	पद्मवीस्तुतिः	४	"	२८
पट्टिष्टाष्टरुमेद्वि०	वीरस्तुतिः	४	गुणसागरः	१२
पद्मान्यासादरै. (नी. १२)	द्वादश. प्रकाशः	८	हेमचन्द्राचार्य.	२६
पटमो नरेस्सराण	चतुर्विंशतिजिनस्तवः	२७	निर्नामकम्	१३
पद्मप्रभेश ! तव० (दि. ६)	पद्मप्रभस्तुतिः	४	यशोवि	२
पणयजणकृपवर्णि	पद्मवस्त्र्याणकप्रय मञ्जिजिनस्तवनम्	१८	निर्नामकम्	१४
पदे श्रीसिद्धचक्रस्य०	पद्ममपदस्तुतिः	४	निर्नामकम्	१८
पथि मथितदुरन्त०	सम्भवजिनस्तुतिः	४	"	२८
पद्मप्रभो जिन० (क. स्त. ६)	पद्मप्रभस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
पद्मप्रभः प्रतिदिन	पद्मप्रभस्तुतिः	४	निर्नामका	१२
पद्मरागप्रभ. पद्म० (श्र. चै. ६)	पद्मप्रभचैत्यवन्दनम्	९	श्रुपिवर्धनः	१८
पद्मा दुष्टपा तद० (हा. ३)	द्वागवलीवृतीयस्तवः	१४	जयतिलकसूरिः	३५
पद्मा सुकुक्षि० (क. स्त. २०)	शुनिमुवतस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
पयोजपणि रुपम (हे १)	श्रुपमजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१२

परमात्मरूपाय (ऋ. चै. १)	अपभ्रंशोऽयमन्वयम्	१८
परमात्मा परं ज्योतिः	परमात्मनो विद्यति यः	२
परमेष्ठिनमस्मारे	नमः परम (आत्माद्या) स्तोत्रम्	१५, १७, २५
परसमयतिमिरतरणि	वीरस्तुतिः	१९
पद्मेऽग्रे पद्मं (ऐ. १२)	वायुपुण्यस्तुतिः	३
पराक्रमेणेव परा०	महावीरपञ्चपञ्चाणस्तनय	३३
पवित्रचरितं० (ऋ. चै. २०)	मुनिगुणतैत्त्यमन्दनम्	१०
पद्मेषु पणमिय देव	ऋषयोजनस्तवनम् (अप०)	१४
पादद्वयीदलित० (शो. ६)	पद्मप्रभस्तुतिः	३१, ३२, ३३, ३४
पादपीठलुञ्जमूर्ध्नि (वी. २०)	विद्याः प्रमदाः	२६
पादराविन्दमकरन्द०	पार्श्वनाथभक्त्यामरस्तनः	५
पापायां पुरि चारु०	वीरमाधिका (वीर) स्तुतिः	३८
पाथात् पार्श्वः पयोद०	पार्श्वनाथस्तोत्रम्	१३
पाथात् पार्श्वं त्रिभुवन०	प्रसादद्वानिदित्या	१३
पापावारसमान० (६ भ्रापा)	नेमिजिनस्तवनम्	१२
पार्श्वं प्रभुं सश्वद०	पार्श्वजिनस्तनम्	२३
पार्श्वनाथमनघं०	"	४४
पार्श्वः धियोऽस्तु०	वाग्मेयस्तवनम्	१२

पार्श्वसुपार्श्वभिह्वौ	पार्श्वदुपार्श्वस्तव	६ सोमसुन्दरसूरिः	३६
पार्श्वस्तीर्थं० (क. सु. २३)	पार्श्वनायस्तुतिः	४ वल्याणसागरसूरिः	१८
पार्श्वनाथो जितः	पार्श्व १००८ नामस्तोत्रम्	१५० कल्याणसागरसूरिः	१८
पीठे पदो लुठति (जि. सु. १८) अरजिनस्तुतिः		४ मेरुविजयः	९
पीडागमो न परिते० („ १०) शीतलजिनस्तुतिः		४ मेरुविजयः	९
पुण्ये निरीशचिरसि.	अम्बिकास्तवनम्	१० वस्तुपालः	१२
पुण्यातिवाद०	(सिद्धचक्रनवपदस्तुतिः)	४ निर्गमका	१८
पूज्य सदा नम०	सिद्धचक्रस्तुतिपद्य	१ „	१८
पूज्य. श्रीवासुपूज्यः० (शो. १२) नासुपूज्यस्तुतिः		४ शोभनमुनिः ३।२८।३१।३।२।३३	२३
पूज्याचिताधतुर० (जि. सु. ८)	चन्द्रप्रभस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
पूर्णचन्द्रवत्सनीय० (क्ष. च. १२)	वासुपूज्यजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकल्याणः	२८
पूर्णानन्दमय	शत्रुअयतीर्थस्तोत्रम्	१० निर्गमकम्	२५, २८
पूर्वं पामसुङ्गयेन	पार्श्वनाथस्तोत्रम्	११ यर्मयोपसूरिः	१३
पृथ्वीतनूजार्च्य०	गौतमस्तुतिः	१ निर्गमका	१२
प्रज्ञावतां तनु (जि. सु. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
प्रणमामि सदा०	पार्श्वजिनस्तवः	** **	**
प्रगन्धादिजिन प्राणी	चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः	२८ जिनप्रभसूरिः	२२
प्रणमद्दि चदीय०	सुसुहास्तवनम्	९ वादिदेवसूरिः	१२

प्रमुदितमुदित०	पार्थजिनस्तवनम्	७	निर्नामकम्	१०
प्रतिष्ठितं तम पारे	पद्यपरगेष्टिस्तवनम्	३३	जिनप्रभसूरिः	२२
प्रमोघशेवधे । (क्र. चै ९)	सुविधिजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्धनः	१८
प्रभावप्राप्तव० (" २३)	पार्थजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्धनः	१८
प्रभु जौरिकापक्षि०	जीरापण्डिपार्थस्तवनम्	४५	महेन्द्रसूरिः	३०
प्रभु प्रदशान्मुनि०	जिनसिंहसूरिस्तवनम्	१३	जिनप्रभसूरिः	२२
प्रमुदितमुदित०	पार्थजिवस्तवनम्	७	पार्थचन्द्रसूरिः	१०
प्रबन्धमानातिताय (क्र. चै. २४)	वर्धमानजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्धनः	१८
प्रशस्तविशानधर (नि. सु. ८)	चन्द्रप्रभजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
प्रशस्तपद्माकरवस्तुवृत्त (शी. चै. ६)	पद्मप्रभचैत्यवन्दनम्	५	शीसरत्नसूरिः	८
प्रशान्त दर्शन यस्य	महादेवस्तोत्रम्	४४	हेमचन्द्रसूरिः	१५
प्रहस्तु हरिपीठ०	पद्मप्रभस्तुति	४	निर्नामका	३८
प्रातरेव समुत्थाय	साधारणजिनस्तवनम्	१३	चन्द्रप्रभसूरिः	१३
प्रातः सदा सत्स०	साधर्तजिनस्तुति. (पार्थनारूपा)	४	निर्नामका	१८
प्रतिहार्यकल्पिता०	जिनस्तुति	६	पार्थचन्द्रसूरिः	१०१३
प्रियमदाय० मुनि०	नेमिजिनस्तवनम्	२६	रविसागर	३३
प्रियवृक्षुस्कटिकवर्ण० (वी. २)	द्वितीय. प्रकाश	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
प्रोच्यै. प्रभाव. प्रसरीसरीति	काहेटकपार्थस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१२

फ. १

फलवर्द्धिपुरीसस्य

पार्थस्तवनम् (विविधच्छन्दोनामगर्भित)

१३ पार्थवन्दस्सूरि-

१०

व. २

वाल्तणमि

ऋषभजिनस्तवनम्

२१ निर्नामकम्

१०

प्रत्नाद्वैतामर० (शी. चं. २२)

नेमिजिनचेत्यवन्दनम्

५ शीलरत्नसूरिः

८

भ ३४.

भक्तामरत्वदुपमेयन०

नेमिभक्तामरं

४४ भावप्रभसूरिः

४।३४

भक्तामरज्जगतमौलि०

ऋषभजिनस्तुति.

४ निर्नामक

४।३६

भक्तामरज्जगत०

भक्तामरस्तोत्रम्

४४ मानसुप्तसूरिः

११।२०

भक्तामरज्जगत०

सरस्वतीभक्तामरं

४४ धर्मसिद्धसूरिः

५।३४

भक्तामरैश्वर्यगीत०

ध्रीसूरीन्द्रभक्तामरम्

४५ चतुरविजय

१४

भक्तिप्रगैल विहिता

मुमतिजिनस्तुतिः

४ मेरुविजय

१४

भक्तिन्यासि (६ भाषा)

पार्थस्तव.

६ सोमसुन्दरसूरिः

९

भक्त्या निर्जरायकैः (नि. सु. १७)

कुण्डलिनस्तुतिः

६ निर्नामक

१२

भक्त्या शानाङ्गज० (दि ८)

चन्द्रभक्तस्तवनम्

४ हेमविजयः

१८

भक्त्या सर्वजिनश्रेणि०

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

२६ श्रीपालकविः

१३

भक्तिज्जगरनमिर

ऋषिगण्डलस्तवः

२०६ भूमघोषसूरिः

१३

भक्तिज्जगरनमर०

पार्लेष्टिस्तवनम्

३५ मानसुप्तसूरिः

१४

५	हेमविजयः	१२
३२	रामचन्द्रसूरिः	१२
४	शोभनमुनिः २३।३।२८।३।१।३२	१२
४	कल्याणसागरसूरिः	१८
९	सोमसुन्दरसूरिः	३६
४	निर्नामका	१८
४	"	१८
१०	कल्याणसागरसूरिः	२२
८	दण्डमहिः	७।३८
४	निर्नामरा	१८
४	मेरुविजयः	९
४	निर्नामका	१८
४	"	१८
४	शोभनमुनिः २३।३।२८।३।१।३२	१२
५	हेमविजयः	१२
४	दण्डमहिः	७।२८
२०	जिनवक्त्रभसूरिः	३
३	क्षमाकल्याणः	२८

भयत्रियामा० (हे. ९)	मुविधिजिनस्तवनम्
भवद्गुणानां०	अपन्दुतिट्टात्रिंशिष्व
भवतु मम मनः (शो. १७)	कुन्धुनामस्तुतिः
भवदवभयतो० (क. सु. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः
भवपद्मपतञ्जलु०	सीमन्धर-युगन्धरजिनस्तवः
भवभयपरिभिन्न० (नि. सु. ५)	सुमतिजिनस्तुतिः
भवार्षवेडह भगव० (, ६)	पद्मप्रभजिनस्तुतिः
भवित्रास्युजभासन्०	पार्श्वजिनस्तवनम्
भवोद्भवतृपा (ब. सु. ८)	चन्द्रप्रभस्तुतिः
भब्यः ध्रावणिके०	पुण्यपणास्तुतिः
भब्याश्चिचारिज० (जि. सु. ६)	पद्मप्रभस्तुतिः
भब्याः पुण्यं शमसुग०	विशतिस्थानकतपःस्तुतिः
भब्या ! भजन्म०	सिद्धवक्त्रस्तुतिः
भब्याम्भोजविबोधैक० (शो. १)	ऋषभजिनस्तुतिः
भब्याशयो यः (हे. १५)	धर्मजिनस्तवनम्
भवैयः कथञ्चिदति० (ब. सु. १६)	शान्तिजिनस्तुतिः
भाचारिवारण०	महावीरस्तोत्रम् (सप्तमं. प्रा.)
भास्वज्ज्ञानं शुद्धा० (क्ष. चै. १५)	धर्मजिनचैत्यवन्दनं

६ निर्नामक.	१४
४ निर्नामका	१८
५ हेमविजय.	१२
५० वादिवंतालध्यान्तिस्मृतिः (१)	११
५ श्रीलक्ष्मस्मृतिः	८
८ हेमचन्द्राचार्य.	२६
४ शोभनमुनिः ३।२८।३।१३२।२३	२३
४ निर्नामका	२८
४ "	२८
११ पार्श्वचन्द्रस्मृति.	१०
८ हेमचन्द्राचार्यः	२६
११ माणिक्यसुन्दरस्मृतिः	१८
६ रामविजयगणिः	१७
२७ मुनिमुन्दरस्मृतिः	**
२८ घर्मस्मृतिः	१४
६ घर्मपोषस्मृतिः	१३
४ निर्नामका	१२

मुषार्थजिनस्तव.
मुषार्थस्तुतिः
श्रेयासजिनस्तवनम्
बृहच्छान्तिस्तवनम्

प ३६

मुमतिजिनर्षस्तवनम्
वरायः प्रकाशः
मुमतिजिनस्तुति.
अजितजिनस्तुतिः
मुमतिजिनस्तुति
स्वामनपार्श्वस्तवनम्
चतुर्दशः प्रकाशः
ऋषमजिनस्तोत्रम्
मन्त्राधिराजस्तवनम्
अर्जुनगिरिकृत्यः
विजिपतीर्षस्तुतय-
चन्द्रप्रभ ७ भवस्तवनम्
चन्द्रप्रभस्तुतिः

भुवनमोहनरूप०
भुवने जयवन्त० (नि. सु. ७)
भूयिष्ठतुष्टि (दि. ११)
भो भो भव्या !

मन्त्रावल्लिनी० (शी. कै. ५)
मन्त्रसत्तेस्तत्रमाव० (बी. १०)
मदनदनरदि० (शो. सु. ५)
मनासि मनसिलेन
मनुर्गजिनमजन्म्या०
मनोऽर्तिहर्त्रे०
मनोवचःपापवेष्टा (बी. १०)
मनो हरन्त जगतो०
मन्त्राधिराजशर०
मन्दारदामनरन्द०
महंति त्रै मतिभुग्
महमेगल्लक्षणभुग्
महसेनमन्त्रीपुरन्धर०

महानन्ददुग्धोदयो	द्याणामण्डनवीरजिनस्तवनम्	९ निर्नामकम्	१२
महानन्दमहानन्द०	चैत्यपरिपाटीस्तवनम्.	४१ विनयविजयः	१४
महानन्दशुद्धाश्रितं	महावीरस्तवनम्	७ घातचन्द्रः	१०१२
महाप्रातिहार्यश्रिया	पावकदुर्ग० सम्भवजिनस्तवनम्	९ भुवनसुन्दरसूरिः	१४
महाभाग्यसौभाग्य०	कुल्याक० ऋषभस्तनः	१६ भुवनभुन्दसूरिः	१४
महामो व्यामोह० (शी. चै. २१)	नमिजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरिः	८
महायोगिराजीमनो०	विरमगाम-शान्तिजिनस्तवनम्	१४ सोमसुन्दसूरिः	१४
महिम्नः पारं ते	आदिजिनमहिम्नः स्तोत्रम्	३८ रत्नशेखरसूरिः	२२
महीमण्डण पुष्पा०	सीमन्धरजिनस्तुतिः	४ निर्नामिका	३३
महैमोच्चादक्षराभं	महावीरस्तवनम्	८ निर्नामकम्	१४
महैमदं सुवत्०	मुनिसुप्रतस्तवः	४४ जयशेखरसूरिः	४७
महोदयं प्रथितम् (ऐ. सु. १९)	महिजिनस्तुतिः	४ यशोवि०	२
मा कुन्धुनाय !० (जि. सु. १७)	कुन्धुजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
मानयदानवदैवत० (शी. चै. १८)	अरजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरिः	८
मानेनानूत०	नेमिजिनस्तवनम्	९ शालिसूरिः	१२।३५
मालामालानयाहु० (शो. सु. २३)	पार्थजिनस्तुतिः	४ शोभनसुनिः	३८।३९।३२।२३
मिम्यादद्या युगा० (दी. ४)	चतुर्बः प्रकाशः	१४ हेमचन्द्राचार्यः	२६
सुप्रश्रिया तर्जित० (दि. २)	अजितजिनस्तवनम्	५ हेमविजयः	१२

मुदा माहदेवं

मुनिनितिरपियं (ऐ. स्तु. २)

मुनीनां दुस्तन्यः

भैत्रप्रमोदकारुण्यं (सा. पो. १५)

मौनेनोवाँ व्यदहत

य ३९

यः कान्तितायान्

यतो यान्ति क्षिप्रं (ऐ. स्तु. २१)

यन्नाखिलश्री०

यन्नाल्पेनापि कालेन (वी. ९)

यथावस्थितवोपस्य (सा. पो. १०)

यदगन्तं परशैल०

यदङ्घ्रिभ्रमनादेव०

यदिह जिन । सुपार्श्व । (ऐ. स्तु. ७)

यदिह देवकदम्बकतः

यरीयं प्रभाते स्फुर०

यदुकुलतिलकः

यद् गुणस्तवने नातं० (यु. ९)

युगादिजिनस्तवः (हार्त्तकः)

अत्रितजिनस्तुतिः

सिद्धविशिक्षास्तोत्रम्

साधारणजिनस्तवः

अर्हदादिस्त्ववनम्

वासुपूजजिनस्तुतिः

नमिजिनस्तुतिः

चतुर्विंशतिस्त्रिनस्तवनम्

नवमः प्रथमः

साधारणजिनस्तवः

गौतमस्तुतिः (सायचूरिः)

वीरजिनस्तुतिः

सुपार्श्वजिनस्तुतिः

व्यतिरेकद्वान्निशिक्षा

गौतमस्तुतिः

श्रीनेमिजिनस्तवः

साधारणजिनस्तवः

२३ उदयभगः

४ यशोवि०

३० दत्तपतिरावः

१६ रामचन्द्रसूरिः

८ चन्द्रप्रभसूरिः

४ निर्नामका

४ यशोवि०

२७ सोमप्रभसूरिः

८ हेमचन्द्राचार्यः

१६ रामचन्द्रसूरिः

४ रविसागरः

४ निर्नामका

४ यशोवि०

३२ रामचन्द्रसूरिः

४ गुणसागरः

२४ रामचन्द्रसूरिः

९ सोमसुन्दरसूरिः

१४

२

१२

१३

२४

१८

२

१२

२६

१३

९

२८

२

१३

१२

१३

३६

यददर्शनमप्राप्तं०	कायस्थितिस्तवनम्	१३ निर्नामिकम्	१४
यदभक्त्यासक्तं० (ध. चै. ३)	सम्भवजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकृत्याणः	२८
यन्नामापि समा०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६ कविकुलप्रभः	१३
यः परात्मा पर ज्योतिः (बी. १)	प्रथमः प्रकाशः	९ हेमचन्द्राचार्यः	२६
यः प्राक्तं सार्यपतिः	२४ जिनभवस्तवनम्	२७ सोमसुन्दरसूरिः	१३
यदासा सक्केन्दुमण्डलं (सी. चै. ११)	विमलजिनकैत्यवन्दन	५ क्षीलरत्नसूरिः	८
यं प्रास्तवीरदतिशया० (जि. सु. ७)	मुण्यार्धजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
यमुपेत्य मुदा धृतप्रताः	सिद्धचक्रचतुर्षदस्तुतिः	४ निर्नामिका	१८
यं सन्ततभशमालाप०	चतुर्विंशतिजिनस्तवः (श्लेषक्यः)	३० जिनप्रभसूरिः	११
यस्तोगोऽस्तारपी	श्रीमहवीरकस्तुतः (अप०)	२७ धर्मघोषसूरिः	१३
यस्ते भक्तिपुत्रम्	चतुर्विंशतिजिनस्तव.	२९ चारित्ररत्नगणिः	१३
यः स्तौति शान्तिजित० (जि. सु. १६)	शान्तिजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
यस्य ज्ञानदयासिन्यो०	शठेभरपार्श्वस्तुतिः (सदीका)	५ निर्नामिका	३५
यस्य प्रभावात्०	अजितजिनस्तवनम्	५ समन्तभद्रः	१२
यस्य भव्यात्मनो दिव्य० (ध. चै. १४)	अनन्तजिनचैत्यवन्दनम्	३ क्षमाकृत्याणः	२८
यस्यात्तनोरेयतति० ऐ. सु. ९)	मुनिधिजिनस्तुतिः	४ यशोवि०	२
यस्यामरा न विदधुः	चन्द्रप्रभस्तवनम्	५ निर्नामिकम्	१२
यस्याधिपस्य समु० (नि. सु. ४)	अभिनन्दनस्तुतिः	४ निर्नामिका	१८

प्रमुदितमुदित०	पार्थजिनस्तवनम्	७	निर्नामकम्	१०
प्रतिष्ठितं तम. पारे	पद्मपरमेष्विस्तवनम्	३३	जिनप्रभसूरिः	२२
प्रबोधशेषे ! (ऋ. चं. ९)	मुनिधिजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्धनः	१८
प्रभावप्राप्तव० (" २३)	पार्थजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्धनः	१८
प्रभु जीरिकापक्षि०	जीरापक्षिपार्थस्तवनम्	४५	महेन्द्रसूरिः	३०
प्रभुः प्रदद्यान्मुनि०	जिनसिंहसूरिस्तवनम्	१३	जिनप्रभसूरिः	२३
प्रमुदितमुदित०	पार्थजिनस्तवनम्	७	पार्थचन्द्रसूरिः	१०
प्रवर्धमानातिशय (ऋ. चं. २४)	वर्धमानजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्धनः	१८
प्रदास्ताविज्ञानधर (नि. स्तु. ८)	चन्द्रप्रभजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
प्रशस्तपद्मावरवस्तुवृत्तः (शी. चं. ६)	पद्मप्रभचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
प्रशान्तं दर्शन यस्य	महादेवस्तोत्रम्	४४ -	हेमचन्द्रसूरिः	१५
प्रहणु हरिपीठ०	पद्मप्रभस्तुतिः	४	निर्नामका	२८
प्रातरैव समुत्थाय	साधारणजिनस्तवनम्	१३	चन्द्रप्रभसूरिः	१३
प्रातः सदा संस्मर०	शाश्वतजिनस्तुतिः (पार्थनारूपा)	४	निर्नामका	१८
प्रतिहार्यकलिता०	जिनस्तुतिः	६	पार्थचन्द्रसूरिः	१०१३
प्रियमदाद् भुवि०	नेमिजिनस्तवनम् -	२६	रविसागरः	३३
प्रियद्गुस्तुक्तविकस्पर्ण० (वी. २)	द्वितीयः प्रवाशः	८	हेमचन्द्राचार्यः	२६
प्रोच्यैः प्रभाव. प्रदरीयरीति	करहेटकपार्थस्तवनम्	५	निर्नामकम्	१२

फ. १

तल्लरद्विपुरितस्य

पार्थतवनम् (विषिषच्छन्दोनामगणित)

१३ पार्थचन्द्रसूरिः

१०

षाटस्यमि

बृषभजिनस्तवनम्

२१ निर्नामकम्

१०

सद्भाद्रैतप्रार० (श्री. च. २२)

नेमिजिनचेल्यवन्दनम्

५ श्रीमन्नसूरिः

८

भ ३४.

भक्तान्तव्युत्पत्तयेन०

नेदिभक्तान्तं

४४ भाषप्रभासूरिः

४१३४

भक्तान्ताप्रणतमौलि०

श्रुतभजिनस्तुतिः

४ निर्नाम

४१३५

भक्तान्ताप्रणत०

भक्तान्तरस्तोत्रम्

४४ मन्मथसूरिः

११३०

भक्तान्तराशुकीति०

सरस्वतीभक्तान्तं

४४ धर्मसिंहसूरिः

५१३४

भक्तिमंजल विहिता

धीसूरीन्द्रभक्तान्तरम्

४५ चतुरविजयः

१४

भक्तिव्यक्ति (६ भागा)

गुमतिजिनस्तुतिः

४ मेरुविजयः

९

भक्त्या निर्जस्नयैः (नि. लु. १७)

पार्थस्तनः

६ सोमयुन्तरसूरिः

१३

भक्त्या शशाङ्कध्वज० (दि. ८)

गुण्युजिनस्तुतिः

४ निर्नाम

१८

भक्त्या सर्वजिनप्रेषि०

चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्

५ हेमविजयः

१३

भक्तितमलामिर

श्रमिण्डलस्तवः

२६ श्रीपादप्रतिः

१३

भक्तिभक्तान्तर०

पदमेष्टिस्तवनम्

२०९ धर्मशोषसूरिः

१३

भक्तिभक्तान्तर०

३५ मन्मथसूरिः

१४

भयत्रिप्रासा० (दि. ९)	युविधिजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१२
भयदूषणाना०	अपन्दुतिद्वान्निशिक्ष	३२	रामवन्दसूरिः	१२
भवतु मम मनः (शो. १७)	कृन्धुनायस्तुतिः	४	शोभनमुनिः २३।३।२८।३१।३२	
भवद्वभयतो० (क. सु. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
भवपङ्कपतञ्जलु०	सीमन्धर-युगन्धरजिनस्तव-	९	सोमसुन्दरसूरिः	३६
भवमयपरिभिन्न० (नि. सु. ५)	सुप्रतिजिनस्तुतिः	४	निर्नामवा	१८
भवार्णविहृ भगव० (, ६)	पद्मप्रभजिनस्तुतिः	४	"	१८
भविराम्युजभासन०	पार्श्वजिनस्तवनम्	१०	कल्याणसागरसूरिः	२२
भवोद्भयकृपा (घ. सु. ८)	चन्द्रप्रभस्तुतिः	४	वर्षभट्टिः	७।२८
भव्यः श्रावणिके०	पर्युषणस्तुतिः	४	निर्नामवा	१८
भव्याग्निवारिज० (जि. सु. ६)	पद्मप्रभस्तुतिः	४	मेरुविजयः	९
भव्याः पुण्य दामपुण०	विशतिस्थानकतपस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
भव्या ! भगव्यम०	सिद्धचक्रस्तुतिः	४	"	१८
भव्याम्भोजविबोधैक० (शो. १)	कृपभजिनस्तुतिः	४	शोभनमुनिः २३।३।२८।३१।३२	
भव्याशयो यः (दि. १५)	धर्मजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१२
भव्यैः कथञ्चिदति० (घ. सु. १६)	शान्तिजिनस्तुतिः	४	वर्षभट्टिः	७।२८
भावारिवारण०	महावीरस्तोत्रम् (सप्तम. ग्रा.)	३०	जिनवल्लभसूरिः	३
भास्वगणं शुद्धा० (क्ष. चै. १५)	धर्मजिनचैत्यवन्दनं	३	समाकृत्यणः	२८

मुवनमोर्द्धनरूप०	मुपार्थजिनस्तवः	६ निर्नामकः	१४
मुखने जेयवन्त० (नि. सु. ७)	मुपार्थस्तुतिः	४ निर्नामकः	१८
भूदिष्टुष्टिं (हे. ११)	श्रेयोसजिनस्तवनम्	५ हेमविजयः	१२
भो भो भव्याः !	सूहृच्छान्तिस्तवनम्	५० यादिवैतालशान्तिस्मृतिः (!) ११	११
मत्तलावसिनी० (सी. चै. ५)	मृमतिजिनचैलवन्दनम्	५ नीलरत्नस्मृतिः	८
मत्प्रसूतेस्वरत्नाद० (वी. १०)	वक्षसः प्रकाशः	८ हेमचन्द्रार्चयः	२६
मदमदनरहि० (शो. सु. ५)	सुमतिजिनस्तुतिः	४ सोमनसुनिः ११२८११३२१२३	२३
मनसि मनसिजेन	अजितजिनस्तुतिः	४ निर्नामा	२८
मनुवजिनसत्रव्या०	गुमतिजिनस्तुतिः	४ "	२८
मनोऽतिहेन०	स्तम्भनपार्थस्तवनम्	११ पार्थेन्द्रस्मृतिः	१०
मनोपचभयच्येष्ट (वी. १६)	ननुर्दशः प्रकाशः	८ हेमचन्द्रार्चयः	२६
मनो हरन्त जगतो०	क्षयमजिनस्तोत्रम्	११ माणिक्यगुन्दस्मृतिः	१८
मन्त्राधिरासाक्षर०	मन्त्राधिराजस्तवनम्	६ रामविजयपणिः	१७
मन्दारदानयवन्द०	अर्जुनभिरिक्लपः	२७ मुनिमुन्दस्मृतिः	४४
मर्हति न भतिजुआ	विधिधर्तीर्धस्तुतयः	२८ धर्मस्मृतिः	१४
महयोगलस्यणमुअ	चन्द्रप्रभ ७ भवस्तवनम्	६ धर्मयोपस्मृतिः	१३
महसेनमर्गीपुरन्दर०	चन्द्रप्रभस्तुतिः	४ निर्नामकः	१२

महानन्ददुष्प्रेक्ष्यौ	१	निर्नामकम्	१२
महाबन्दमहानन्द०	४१	विनयविजयः	१४
महामानन्ददुष्प्रेक्ष्यौ	७	षाडचन्द्रः	१०।१२
महाप्रानिर्वापेप्रिया	१	भुवनसुन्दरसूरिः	१४
महाधायवतोभाग्य०	१६	भुवनसुन्दरसूरिः	१४
महासौ ध्यामोह० (सी. नै. २१)	५	शीलरत्नसूरिः	८
महायो गिराजीमनो०	१४	सोमसुन्दरसूरिः	१४
महिप्रः पारं ते	३८	रत्नशेखरसूरिः	२२
महीमण्डपं पुण्य०	४	निर्नामका	३३
महेमोषारहस्यभं	८	निर्नामकम्	१४
महेसहं गुप्त०	३३	जयशेखरसूरिः	३३
महोदयं प्रयित्तु० (पे. सु. १९)	४	यशोवि०	२
मां वृन्धुनाय !० (कि. सु. १७)	४	मेरुविजयः	१
मानयदानवर्षदत्त० (सी. नै. १८)	५	शीलरत्नसूरिः	८
मानेनान्त०	९	शालिमूरिः	१२।३५
मात्स्यमालनगह० (शो. सु. २३)	४	शोभनसुनिः	३।२८।३१।३२।३३
मिथ्यादत्ता युगा० (बी. ६)	१४	हेमवद्वानार्थः	२६
मुगप्रिया तर्जित० (दि. २)	५	हेमविजयः	१२

यद्दर्शनमप्राप्ता०	अयस्थिविस्तवनम्	१३ निर्नामिकम्	१४
यद्भूमस्त्यासक्त० (क्ष. चै. ३)	सम्मवजिनचैसवन्दनम्	३ क्षमाकल्याणः	२८
यन्नामापि समा०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६ कविकुलप्रभः	१२
यः परात्मा पर ज्योतिः (वी. १)	प्रथमः प्रशशः	९ हेमचन्द्राचार्यः	२६
यः ग्राह सार्थपतिः	२४ जिनभवस्तवनम्	२७ सोमसुन्दरसूरिः	१२
यदाद्या सक्लेन्दुमण्डले (सी. चै. १२)	विमलजिनचैसवन्दन	५ क्षीलात्तनसूरिः	८
यः ग्रास्तावीदतिशया० (जि. स्तु. ७)	द्वुपार्थजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
यमुपेत्य मुदा धृतप्रताः	सिद्धचक्रचतुर्थपदस्तुतिः	४ निर्नामिका	१८
यं सन्ततमक्षमालाप०	चतुर्विंशतिजिनस्तवः (स्वल्पमय)	३० जिनप्रमसूरिः	१३
यस्तेनोऽस्तारवी	श्रीमहावीरकल्पाः (अप०)	२७ धर्मघोषसूरिः	१३
यस्ते श्रीश्रृण्वप०	चतुर्विंशतिजिनस्तवः	२९ चारिप्ररत्नगणिः	१३
यः स्तौति शान्तिजिन० (जि. स्तु. १६)	शान्तिजिनस्तुतिः	४ मेरुविजयः	९
यस्य ज्ञानव्यासिन्यो०	शठेभ्रषार्थस्तुतिः (सटीका)	५ निर्नामिका	३५
यस्य प्रभावात्०	अजितजिनस्तवनम्	५ समन्तभद्रः	१२
यस्य भव्यात्मनो दिव्य० (क्ष. चै. १४)	अनन्तजिनचैसवन्दनम्	३ क्षमाकल्याणः	२८
यस्यात्मनोऽवतति० ऐ. स्तु. ९)	सुविधिजिनस्तुतिः	४ यशोधि०	२
यस्यामरा न विदधुः	चन्द्रप्रभस्तवनम्	५ निर्नामिकम्	१२
यस्याग्निपत्र समु० (जि. स्तु. ४)	अभिनन्दनस्तुतिः	४ निर्नामिका	१८

मिसाक्षद जिगवर्दिदे	निर्वाचिततौर्यकृशामकर्मणां	८ धर्मोपोपसूरिः	१३
रोतारेरा ररीरीर०	जिनानां भवप्रयीस्तवनम्	४ निर्नामकम्	३५
इचिरात्रीदधिराजी०	अरजिनस्तोत्रम् (एनाक्षरचित्रं)	४ रविसानरः	३२
रेपसाचदरांरं	नीरस्तुतिः (यमकमया)	६ सोमसुन्दरसूरिः	३६
रोगक्षोपाविभिर्दोयैः	धेमिजिनस्तवनम्	१० निर्नामकम्	२७
	ग्रान्तुद्वयोपणास्तोत्रम्		
	ल ९		
लक्ष्मीनिदानं गुहर्त्त०	पार्श्वशुस्तकः (सदीकः)	७ क्षमाकल्याणः	३५
लक्ष्मीर्षदस्तुल०	पार्श्वजिनाष्टकम् (अवचरिः-मुनिशेखरस्य)	९ पद्मप्रभदेवः	१०/३६
लसत्पादकल्याण०	स्तम्भनपार्थस्तवनम्	७ वत्सराजः	१०
लावण्यगौहं०	सूर्युदित्यस्तम्भनापार्थाष्टकम्	९ कल्याणसागरसूरिः	२२
लावण्यपुण्यपुत्रि (बी. ६)	यष्टः प्रकाशः	१२ हेमचन्द्रानार्यः	२६
लोयान्ति रत्नास्त्रियरा० (अ० ६)	साधारणजिनस्तवः	१० सोमसुन्दरसूरिः	३६
लोयान्तिरत्नलोक०	कल्याणभण्डनयुगादिदेवस्तवः	१३ वयचन्द्रगणिः	१४
लोके पदैरप्रतिमे०	सिद्धचमसप्तमपदस्तुतिः	४ निर्नामकम्	१८
लोचनानन्दविस्तारि (क्षी. चै. ३)	सम्भवजिनैल्लरन्दनम्	५ श्रीलालसूरिः	८
	व ७०		
भक्षिय नंदिय०	सर्वजिनदुःषमसहस्रोत्रम्	१४ निर्नामकम्	१४

वारु सुधाशीतल० (ऋ. चै. १०)	शीतलजिनचैत्यवन्दनम्	११ ऋषिवर्द्धन-	१८
वाग्देवता व्यापिमिव	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम् (०लेख्यं)	३० हेमनिजय	१४
वाग्देवते भक्तिभता०	शारदास्तवनम्	१३ निनप्रभसूरि	३२
वामेय मरुदेश०	गोडीपार्श्वस्तवनम्	११ कल्याणसागरसूरिः	२२
वासये हृदयापाते (ऋ. चै. १२)	वासुपूज्यजिनचैत्यवन्दनम्	९ ऋषिवर्द्धन	१८
वासवानत । देवेन	शान्तिजिनस्तवनम् (सावर्षूरि)	५ शुभशीलगनि	१४
विभ्रनातविवर्त० (शी. चै. २३)	पार्श्वजिनचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
विभ्रनातलतानेर्मि०	शयनसमयस्मरणीयस्तोत्रम्	४ निर्गमकम्	२७
विजयते दृष्टम्	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२५ मुबनसुन्दरसूरि	१४
	(विविधयमकमयम्)		
विजयानितराजानन्दन	तारणदुग्मण्डनाजितजिनस्तवनम्	८ लक्ष्मीसागरप्रशिष्यः	१४
विदधतमरिलानां	चन्द्रप्रभजिनस्तुति	४ निर्गमका	२८
विदितावदात० (शी. चै. २०)	मुनिसुव्रतचैत्यवन्दनम्	५ शीलरत्नसूरि	८
विदेहाख्यपु क्षेत्रेषु	विहरानजिनस्तुति	४ ”	१८
विद्याना जन्मवन्द (पङ्क्षाणां)	वीरजिनस्तवनम्	७ सोमसुन्दरसूरिः	१३
विद्रुमपद्मोपल०	पद्मप्रभस्तुति	८ सागरसिं	१०
विधेहि शान्त० (हे १६)	शान्तिस्तवनम्	५ हेमविजय	१२
विद्यस्ताखिल०	पार्श्वदेवस्तवनम्	९ धर्मयोग्यसूरि	१३

निश्चयान्वित्यशः प्रभावः०	यार्धजिनस्तवनम्	२३ जिनसुन्दरसूरिः	३६
विश्वश्रीद्वरजच्छिन्दे०	वीरस्तवनम् (चित्रमय)	२१ जिनप्रमसूरिः	१३
विष्णुभित्तवन्त्य !० (श चे १)	सुविधिजिनचैत्यबन्धनम्	३ क्षमाकल्याणः	२८
विश्वे श्रीसिद्धनवस्य	सिद्धनवाष्टमपदस्तुतिः	४ निर्नामका	५८
विश्वे नैश्वर मयित०	अजितजिनस्तवनम्	३१ जिनप्रमसूरि	९१३
विश्वे नैश्वर विश्व०	अन्तरीक्षणयाष्टकम्	९ कल्याणसागरसूरिः	३३
पिद्धरति भुवि यस्मिन् (घ स्तु १०)	शीतलजिनस्तुतिः	४ यत्पमट्टिः	७३८
वीरजिणमुदण०	दु १ मासालस्तवनम्	२६ धर्मयोग्यसूरिः	१३
वीर वैभ नित्य बन्दे०	वीरस्तुति. (द्वयधरणवमया)	४ निर्नामका	२८
वीर विनाशितारिण	"	४ "	१८
प्रथमभुजगति	शीतलजिनाष्टकम्	९ यतिमल्लकचन्द्रः	२३
पृथक्पृथक्पुनम०	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	१ निर्नामकम्	१४
वीरमयाष्टमुत्तर० (जि स्तु. २३)	नेमिजिनस्तुतिः	८ निर्नामका	१८
व्याधितसाधित०	जिनस्तवनम् (यमकमयम्)	१० सोमप्रमसूरिः	१३
व्यगुचभाक्यमति०	अरजिनस्तुतिः	१४ शोभनसुतिः ३।२१।२८।३१।३२	३२
व्यासीनन्तरामस्त०	पठितसिद्धसारस्वतस्तवनम्	९ निर्नामकम्	१४
गङ्क सदयमयनो०	श्री. १२१		
	अजितगान्तिस्तव.	१५ जिनदत्तसूरिः	१३

अयामि तं जितं० (क्ष. चै. २३) पार्श्वजिनचैत्यवन्दनम्	३	३	क्षमाकल्याणः	२८
त्रियमदारभुषि०	२६	२६	रविषागर	**
त्रिय वीरेशस्य०	३२	३२	देवप्रभसूरिः	१४
त्रियः श्रीङ्गोह०	३१	३१	भुवनसुन्दरसूरिः	१४
त्रियः सन्तते० वारह०	९	९	मलयचन्द्रः	१८
त्रियः श्रीमप्राप्ति०	३६	३६	सोमदेवः	१४
त्रियां पर धाम०	३५	३५	वीरदेवमुनिः	१४
त्रियोऽभिरुद्धि विजयो०	३४	३४	भुवनसुन्दरसूरिः	१४
श्रीभक्तजिना० (ऋ. चै. १४) अनन्तजिनचैत्यवन्दनम्	९	९	ऋषिवर्द्धनः	१८
श्रीभर । धीकर । (" १८) अरजिनचैत्यवन्दनम्	११	११	"	"
श्रीभर्युदात्रिसुकुट०	५	५	रत्नशेखरसूरिः	१२
श्रीअश्रुदेनस्तनयो०	९	९	रविषागरः	१४
श्रीअश्रुदिनाथ त्त०	१७	१७	सुमतिकल्लोलः	३६
श्रीआदिनाथ प्रणमामि(क. लु १)	८	८	कल्याणसागरसूरिः	१८
श्रीइन्द्रभूते यसुभूति०	९	९	देवानन्दसूरिः	३६।३०
श्रीइन्द्रभूतिगणभूत०	८	८	रविषागरः	**
क्षीउज्जयन्तदीर्घो०	५	५	निर्गमिषम्	१३
श्रीउज्जयन्तानल०	३२	३२	"	१४

श्रीशत्रुञ्जयशैलेया०	शत्रुञ्जयमण्डनयुगादिजिनस्तवनम्	३२	पुण्यरत्नः	१४
श्रीशान्तिनाथो भगवान्	श्रीशान्तिजिनस्तवनम्	२०	जिनप्रमसूरिः	२४
श्रीशान्तिमन्त्रि समवाप०	शान्तिभक्ताभारम्	४५	लक्ष्मीविमलः	५
श्रीशान्तिविंशधातु०	शान्तिजिनस्तुतिः	४	कल्याणसागरः	१८
श्रीशान्ते ! कृतभीशान्ते ! (क्र. चै. १६)	शान्तिजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवर्द्धनः	१८
श्रीशैव्यममेय०	नेमिजिनस्तवनम् (सर्वतोयद्र)	१३	महीसागरोपाध्यायः	१४
श्रीशैवेय दादव०	ज्ञानपद्मभीस्तवनम्	२४	सोमतिलकसूरिः	१३
श्रीशैवेयं शिवश्री	नेमिजिनस्तवनं (विविधछन्दोमयं)	४५	सोमतिलकसूरिः	१४
श्रीश्रीपुराभिध०	अन्तरीक्षपार्थस्तवनम्	१६	श्रीजिनपतिसूरिः	१४
श्रीसङ्ख्येवरसार०	रणपुरस्थयुगादिजिनस्तव (भोज्यादि)	११	जिनसागरः	१४
श्रीसम्भवविभो ! (क्र. चै. ३)	सम्भवजिनचैत्यवन्दनम्	९	ऋषिवर्द्धनः	१८
श्रीसम्भव. सम्भव० (हे. ३)	सम्भवजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१३
श्रीसर्वज्ञं ज्योतीरूप०	पार्श्वजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	२८
श्रीसर्वज्ञ ! समम०	सीमन्धरजिनस्तवनम्	२७	जिनहर्षगणिः	१४
श्रीसर्वशोणिते. (हे. ४)	अभिनन्दनजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१३
श्रीसिद्धचक्रस्य पदे तृतीये	सिद्धचक्रतृतीयपदस्तुतिः	४	निर्नामरा	१८
श्रीसिद्धचक्रस्य मनोऽभि०	” पष्ठपदस्तुति.	४	”	१८
श्रीसिद्धचक्र०	ऋपभस्तवनम्	१२	छलितकीर्तिसिध्यः	१२

श्रीसिद्धार्थकुलाम्बर०	वीरजिनस्तवनम्	९	विनयविजयः	१
श्रीसिद्धार्थनेत्रेन्द्र०	वीरस्तोत्रम् (पञ्चकन्याणवरूपम्)	१२	सोमतिखक्सूरिः	३११२
श्रीसिद्धार्थनेत्रेन्द्रवंशकमला०	वीरनवार्णकन्याणकस्तवः	१९	जिनप्रभसूरिः	३१२२
श्रीसिद्धसेनद्वय० (नि. सु. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
श्रीसुप्रत ! भ्रात्रि (हि. १०)	सुनिमुप्रतजिनस्तवनम्	५	हेमविजयः	१२
श्रीसेनोत्तदिनीतटे०	स्तम्भनपार्थनित्यवन्दनम्	२	निर्नामकम्	१८
श्रीसोपारक०	सोपारकजिनस्तवनम् (विविपच्छन्दः)	३२	निर्नामकम्	१२
श्रीसोपारकपत्तना०	ऋणभजिनस्तुतिः	४	"	१२
श्रीस्तम्भने पार्श्वजिने	स्तम्भनकपार्श्वनाथस्तवनम्	११	जिनसोमसूरिः	१४
श्रीहृत्कुलद्वीपरकर	नेमिजिनस्तवनम् (क्रियागुप्तम्)	२०	जिनप्रभसूरिः	२२
ध्रुवा भद्राय०	व्यासमणिदाट्टयम्	१०	जिनप्रभसूरिः	२५
श्रेयसां पद०	युगदिदेवस्तवनम्	६	निर्नामवम्	१४१२४
श्रेयः शालः सहःशाली	वर्द्धमानजिनस्तवः (निर्धार्यः सटीकः)	८	सूरचन्द्रः	१५
श्रेयःत्रियं प्राप विमुच्य०	वीर (१३ क्रियास्थानगर्भ) स्तवनम्	३२	विनयविजयोपा०	१
श्रेयःत्रियां मङ्गल०	रत्नाकरपद्मविदातिना (सटीका)	२५	रत्नाकरसूरिः	३३
श्रेयःत्रियां मङ्गल० (पादपूर्तिः)	पार्श्वजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	३६
श्रेयःश्रीणां नमतां०	अर्धुदमण्डनयुगादिजिनस्तवनम्	२५	तस्सीयागरसूरिः	१४
श्रेयः श्रीणां निधानं०	सीमन्परजिनस्तवनम्	१९	सहजमण्डनगणिः	१२

श्रेय श्री श्रेणये० ऋ. चै. ११)	श्रेयांसजिनचैत्यवन्दनम्	११	ऋषिवक्षतः	१८
श्रेय. श्रेणिनिदान०	अर्धुदालङ्कारऋणभदेवस्तवनम्	२५	मुनिसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयासनये प्रणमामि(क.सु. ११)	श्रेयासजिनस्तुतिः	४	कल्याणसागरसूरिः	१८
श्रेयांसवप्ता जननी	विह्वरमाणजिनपञ्चजल्पस्तवनम्	३२	आनन्दविमलसूरिः	१४
श्रेयास ! सर्वविदमग्नि०(शि.सु. ११)	श्रेयांसजिनस्तुतिः	४	मेढ्रविजयः	२
श्रेयासि विधायनयितार०	साधारणजिनस्तुतिः	६	जिनसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयोऽभिद्विष्ट विजया०	जीराउल्यपार्थस्तवनम्	३४	मुवनसुन्दरसूरिः	१४
श्रेयो दधानं फलला०	पार्थजिनस्तवनम् (ससार० पादपूतिः)	१७	निर्नामरुम्	३६
श्रेयोमय ही	फलवर्द्धिपार्थस्तोत्रम् (सटीकं)	७	सूचन्द्रः	३५
श्रेयोमूलानुक्कला (सी. चै. १४)	वीरजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
श्रेयोत्तापद्रवैर्नैक०	ऋणमस्तवः	७	जिनसुन्दरसूरिः	३६
श्रेयोत्तवभीराज० (सी. चै. ११)	श्रेयासजिनचैत्यवन्दनम्	५	शीलरत्नसूरिः	८
श्रीस्तम्भन पार्थजिन	स्तम्भनपार्थस्तवनम्	११	लक्ष्मीसागरप्रशिष्यः जिनसोमसूरिः	१४
स. १११				
सप्तलम्भलङ्कृत	ऋणमजिनस्तवनम् (प्रथमस्वरमयम्)	६	चतुरविजयः	१२
सप्तलङ्कृतमाला माली०	शान्तिजिनस्तुतिः (पादपूतिः)	४	निर्नामका	३६
सप्तलङ्कृतनरेभुर०	शान्तिनाथस्तोत्रम्	१३	कुशलसागरः	२३
सप्तलङ्कृतनरेभुर०	परमेष्ठिस्तवनम्	७	रामचन्द्रः	१०

समलघौतसद्धानं (शो. १४)	अनन्तजिनस्तुतिः	४	श्रीभगसुनिः३।२३।२८।३१।३२
समलनादिनिवाय०	चतुर्विंशतिजिनस्तव	२५	सोमसुन्दरसूरिः
समलभविक्केत०	गोटीपार्थप्रभुस्तवनम्	९	विद्यासागरसूरिः
समलमज्ञलं	श्रीतलजिनस्तवनम्	५	निर्नामकम्
समलमज्ञलं	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२७	शेखरलसूरिः
समलमज्ञलं	सस्वतीस्तवः	११	निर्नामकम्
समलवाञ्छित०	पार्थजिनस्तवनम्	९	निर्नामकम्
समलविमलमज्ञलं	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	७	आनन्दचन्द्रः
समलविभ्रनुसम्मददे०	द्वितीयास्तुतिः	४	निर्नामका
समलभारद	छिछाचलमण्डनरूपस्तवनम्	७	जयचन्द्रगणिः
समलगुननिषहदान०	अजितशान्तिस्तवः (सायचूरिः)	१७	जयशेखरसूरिः
समलगुगाराष्ट्रि० (क्ष. पै. २)	अजितजिनवैत्यवन्दनम्	३	क्षमावल्याण.
समलगुमेश्वर०	जिनस्तुतिपयाशिका	५३	महिमेश्वरः
समलगुमयोप० (सा. १)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः
समलगुमतरव०	नमिजिनस्तुति.	४	निर्नामका
समलार्थसिद्धिसाधन०	ऋषभवीरस्तवनम्	३९	समस्तचन्द्रोपाध्यायः
समलार्थसुप्रतिष्ठान०	समलार्थदेव०	२८	हेमचन्द्राचार्यः
समलमानसजन्मान (सा. १२)	साधारणजिनस्तवः	१६	रामचन्द्रसूरिः

समुत्सद्रफिमुता०	श्रीनेमिजिनस्तोत्रम्	११	१८
समुद्रसन्मदि० (शी चे १९)	मक्षिजिनचैत्यवन्दनम्	५	८
सम्पूर्णदीतयुति०	सरस्वतीस्तोत्रम्	९	५
सम्मे नमिज्जण चिज्ज०	पद्मवत्प्राणकस्तोत्रम्	२६	१३
सन्ध्यावस्तुप्रत्यय०	नमस्कारस्तुति	९	१०
सद्यलाह्निवाहिजलहर०	फलवर्द्धिपार्थस्तवनम्	१२	२२
सरति सरति चेत	सर्वजिनसाधारणस्तव	११	१३
सरससदृशम्	धृष्टीरस्तव (स० प्रा०)	१०	१३
सरस्वति नमस्त्यामि०	सरस्वतीस्तोत्रम्	७	३०
सर्वशक्तसोमरसान०	साधारणजिनस्तव	८	३६
सर्वाभिमुख्यतो नाथ (वी ३)	नृतीय प्रपाशः	१५	२६
ससारजिप्लु जहा०	जीयविचारस्तवनम्	४०	१३
ससारदावानल०	वीरस्तुति (टीका ज्ञानविमलसूरिकृता)	४	२३
ससारसार दीवथ्री०	साधारणजिनस्तवनम्	८	१३
ससारेऽस्मिन्० (क्ष चे १३)	विमलजिनचैत्यवन्दनम्	३	२८
सहसा महसा सहसा०	साधारणजिनस्तुति	४	३५
सा सर्वदा पुण्यतामा०	द्वितीयास्तुति	४	१८
सार्वान् सर्वान् (यु० ७)	साधारणजिनस्तव	३	३६

११	१८	५	१३	१०	२२	१३	१३	३०	३६	२६	१३	२३	१३	२८	३५	१८	३६
ऋषिवर्द्धन	श्रीलल्लसूरि	दानविजय	जिनवद्धमसूरि	रामचन्द्रः	जिनप्रभसूरि	नरचन्द्रसूरि	धनपालकवि	निर्नामकम्	जिनमुन्दरसूरि	हेमचन्द्रार्चकः	धर्मपोषसूरि	हरिभद्रसूरि	अमरचन्द्रसूरि	क्षमाकल्याण	निर्नामक	निर्नामक	सोममुन्दरसूरि

प्राप्तमनहरत्तु विदं	२५			
सिद्ध हृदयनिष्ठः	१२			
सिद्धाचलश्रोललना०	१४			
सिद्धार्थेयक्षभने० (जि. सु. २४)				
सिद्धो वर्णसाम्नाय,	९			
सिद्धो वर्णस्तवनम् (अजितरात्रिस्तमान्)	१४			
श्रीसिद्धाचलमण्डनश्रीन्द्रप्रभजनस्तवनम्	१४			
(यनकमय)				
सिद्धाचलस्तवनम् (सावधुरि)	२३			
कल्याणरथ्यारणमन्त्रिधर्मिताम्	२३			
राश्वतचैत्यस्तवनम्	२४			
अजितरात्रिस्तव. (भन्त्रगभित्तः)	१७			
भाविदेयस्तवः	९			
षान्तिनाय १२ भवस्तोत्रम्	१०			
सिद्धातने गत० (जि. सु. १३) विमलजिनस्तुतिः	४			
सिद्धातने गति (" २०) मुनिमुत्तजिनस्तुतिः	४			
सीमन्धरः पूर्वविरह० (झ. ४)	१४			
सीमन्धर स्तोमि०	३५			
सीमन्धरप्रीति०	२७			
सुनवारण०	३५			
सुषार्भ । तीर्थनायक०	१०			
सुषार्भजिनस्तुतिः	१२			

मुमते मुमते०	मुमतिजिनस्तुति	४	निर्नामका	१३
मुमतेऽमुमता० (ऋ, ङै ५)	मुमतिजिनैत्यबन्धनम्	५	ऋषिवर्धन	१८
मुरभमुरखवरमहिय	जिनस्तोत्रम् (आभाणगर्भित)	३३	निर्नामकम्	१३
मुरन्निनलग०	चतुर्विंशतिजिनैत्यवधनम्	५	निर्नामकम्	१८
मुरदानवनत्य०	पार्श्वजिलाष्टकम्	१०	उत्तमसागरशिष्य	१३
मुरामुराधिना० (जि लु २२)	नेमिनिस्तुति	४	निर्नामका	१८
मुरामुराधीश्वरल०	ऋषभजिनस्तवनम् (९ रसमव)	११	गुणरामृद्ध	१४
मुरामुराधीश्वर०	जैरापाणीपाश्वस्तवनम्	८	निर्नामकम्	१०
मुरामुदेव्यो निस्तन्द्यो० (अ २)	साधारणनिस्तव	८	सोमगुन्दरसुरि	३६
मुरादुरंरान्दित०	महावीरजिनस्तवनम्	२४	निर्नामकम्	१४
मुरास्तु सम्मोख्य	समरारणस्तुति	४	निर्नामका	१८
मुग्भमरिशताना	अनद्रुर्जयाष्टकम्	८	विनयबन्ध	५
मुगर्गवर्ण लयमध्य०	श्रीमायावीनस्तोत्रम्	१६	महोदयविजय	१४
मुवर्णार्णो बुरिणा० (अ ५)	मुमतिजिनैत्यबन्धनम्	३	क्षमाफल्याग	२८
मुविपिनायजिनं	मुविधिजिनस्तवनम्	६	घट्याणयागरसुरि	२३
मुविपिराधिरन०	मुविधिजिनस्तुति	४	निर्नामका	२८
मुहगुते मुहगुते	चतुर्विंशतिजिनस्तवनम्	२६	निर्नामकम्	१४
सूयेंदू सयिमानो० (अ ८)	सूर्येन्दुपद्यस्तुतिरूप वोरस्तव	९	सोमगुन्दरसुरि	३६

शेदोत्तरस्तम्भनरा	पार्थजिनस्तवनम्	जयचन्द्रसूरिः	१०
सेतुं भवाद्यौ० (दि. ७)	”	जयचन्द्रसूरिः	१४
नोऽपास्तमोह० (दि. १०)	सुपार्थजिनस्तवनम्	हेमविजयः	१२
मोक्षस्य चारुचामीरः	शीतलजिनस्तवनम्	हेमविजयः	१२
सौधे सौधे रसे स्वै. (ऐ. २३)	सम्मेतशिवरस्तवः	करायणकुशलगणिः	१४
स्तवीमि तं पार्थजिनं	पार्थजिनस्तुतिः	यशोवि०	२
स्तुततं येन निर्दृश्या (न. लु. १८)	स्तम्भनपार्थस्तवनम् (शृङ्खलाबध्)	तरुणप्रभः	१४
स्तुवे पार्थ जिनापीनं	पार्थजिनस्तवः	वर्णभट्टिः	७।२८
स्तुने विनो ! हवां० (दि. १८)	अरजिनस्तवनम्	सोमसुन्दरसूरिः	३६
स्तुवे श्रोस्ताम्भनाम्भोज०	स्तम्भनपार्थजिनस्तवः	हेमविजयः	१२
स्तौमि जिनेशनमतः	करायणस्तवनम्	निर्नामकम्	१४
स्नातस्याप्रतिमस्य०	वीरस्तुतिः (सटीया)	कन्याणविजयः	१४
सुररथेनलङ्घान०	स्तम्भनपार्थचिनस्तवनम्	बालचन्द्रसूरिः	३३
सुरद्विदरास्ते ! (शो. २१)	नमिजिनस्तुतिः	देवसुन्दरसूरिः	१४
सृजद्भयिनेन्द्र०	वीरस्तुतिः (स्नातस्या० पादपूर्तः)	शोभनसुनिः	३।२३।३१।३२
स्मयोद्गुरस्माथर० (दि. १४)	अनन्ताजिनस्तवनम्	निर्नामकम्	३६
सृष्टिनिर्मिताजिन०	अजितचान्तिस्तवः	हेमविजयः	१२
स्रस्ताशमां श्रुत०	साधारणजिनस्तुतिः (एकद्विबहुबचनतुल्या)	सोमसुन्दरसूरिः	३६
		धर्मघोषसूरिः	४४

स्वकृत दुःकृत गर्हन् (वी. १७)	सप्तदशः प्रकाशः	८	हेमचन्द्रचार्यः	२६
स्वयमुव भुवो (सा. ८)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रस्मृतिः	१३
स्वयन्मुवा भूत	ऋषभजिनस्तवनम्	५	समन्तभद्रः	१३
स्वर्णयाग्रसहस्र	गौतमस्यामिस्तवनम्	१५	वज्रस्वामी (१)	१३।१८
स्व. ध्रियं धीमदर्हन्तः	पद्मपरमेष्ठिमन्त्रस्तवनम्	५	जिनप्रभस्मृतिः	२३
स्व. श्रेयससरसीरुह	वीरस्तवनम् (पद्मवर्गपरिहाररूपं)	२६	"	२३
स्वस्तिश्री परिवेद्य	वीरजिनस्तोत्रम्	२८	विजयसागरगमिः	१३
स्वस्तिश्रीसुखदान्	वर्धुर्विशतिजिनस्तुतिः (३४ अतिराय)	२८	लुम्पक्षानचन्द्रः	१४
	गर्भिता			
स्वातन्त्र्यधीपविनाय (सा. १६)	साधारणजिनस्तव	१६	रामचन्द्रस्मृति	१३
स्वामितमन	पार्श्वजिनस्तवनम्	१६	निर्नामकम्	१३
स्वामी नाणिन्यदेव	माणिक्यस्वामीस्तवनम्	१८	कल्याणसागरस्मृतिः	२३
	ह. ६			
इन्द्रं महामोहतमो (व. सु. १७)	कुन्धुजिनस्तुतिः	४	वृषभट्टिः	७।२८
इरन्तं सस्तवीष्यहं (ऐ. १८)	अतजिनस्तुतिः	४	यत्तोदि	३
इर्पनतासुरनिर्जर	पार्श्वजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	२८
द्विगगिरितनयेरा	शान्तिजिनस्तुतिः	६	यत्कचन्द्रः	१०
हृदयकमलमयं (नि. सु. ९)	सुविधिजिनस्तुतिः	४	निर्नामका	१८
हीकारोदरवाग्भवै	गर्भस्तोत्रम्	१७	निर्नामकम्	१४

स्व-परिशिष्टम् ।
मुनिचतुरविजयमणीता
छन्दोनामगमिता
श्रीवर्द्धमानषट्त्रिंशिका ।

श्रेयःश्रीनिलयं पयोधरधाराशुद्धविराट्छन्दश्चविम् ।
छन्दोभिर्विविधैर्विनेश्वरं श्रीवीरं स्तुतिगोचरं नये ॥१॥
चम्पकमाला तेऽतिविशाला मुक्तिवधूटीसङ्गमशाला ।
कण्ठतटस्था हे जिन ! वर्या पर्यदि हर्ष कस्य न कुर्यात् ? ॥२॥
पद्मोद्भासी सत्ततमुदितो मार्गोन्मार्गप्रकटनपटु ।
ध्वान्तव्रातं रविरिव रयाद् हंसीश ! त्वं भवितुमताम् ॥३॥
विधीयमाने जननोत्सवे ते सुरैः पदाङ्कुष्ठहतोऽपि नाथ ! ।
उपेन्द्रवज्रायुधजातभीतिरिव क्षणं स्वर्णगिरिश्चकम्पे ॥४॥
स्याद्वादिदुर्वादितैरधृष्यं तीर्थेश ! ते शासनमस्तदोपम् ।
मिथ्यात्वपृथ्वीधरघातनाय दीप्रेन्द्रवज्रायुधता बिभर्ति ॥ ५ ॥
अनन्यसौगन्ध्यरसैकलीनो नानालताभ्रान्तिबिस्मिन्नचेताः ।
त्यक्तोर्पजातिभ्रमण षडङ्घ्रिस्त्वदङ्घ्रिपद्मं श्रयते स्म देव ! ॥६॥

- १ शुद्धविराट् छन्दः, लक्षण-मसौ जगौ शुद्धविराडिद मतम् ।
- २ चम्पकमाला-,, ,, चम्पकमाला चेद् भमसाद् ग ।
- ३ हसीच्छन्दः, लक्षण-हेया हसी मभनगयुता ।
- ४ उपेन्द्रवज्रा जतजा गुरु चेत्
- ५ स्यादिन्द्रवज्रा यदि तो जगौ ग ।
- ६ अनन्तरोदीरितलक्ष्मभाजौ पादौ यदीयावुपजातयस्ताः ।

ये भक्त्यात्तभ्रमरेविलसितास्त्वपादाब्जे जिनप ! भविजनाः ।
 तेषां कण्ठे विकिरति सल्यं मुक्तिस्त्री स्रक् प्रमुदितहृदया ॥७॥
 उत्फुल्लस्रक्षालिनी ते जिनेन्द्र ! मूर्तिस्तप्तस्वर्णरोचिर्वरेण्या ।
 नक्षत्रालीभागिव स्वर्गिरौलो हर्षोत्कर्षायाहहासद्गिनोऽपि ॥८॥
 देव ! तेऽध्वनि जनप्रतिबोधप्रस्थितस्य तरवोऽपि नदन्ति ।
 भङ्गकोकिलमयूरनिनादैः स्वागतानि विहितप्रणिपाताः ॥९॥
 चक्रिकेशवसुरासुरेशितुस्तं त्रियोऽपरिमिताश्च वृण्वते ।
 वाजिवारणरथोद्धतां द्रुतं देव ! योऽर्चति तव क्रमाम्बुजम् ॥१०॥
 बाधगणेन सुकोमलकण्ठ्यो जातमुदो धर्कधौकृतिपूर्वम् ।
 जन्ममहे जिन ! देववधूद्योऽकार्पुखलं तव सद्गुणगानम् ॥११॥
 मदनकपायभवार्तिविस्मिनेस्तव पद्मतामरसं भविजीवैः ।
 त्रिमुवनपूज्य ! नितान्तमुदारं हृदि निदधे सल्यं जिन ! शान्त्यै ॥१२॥
 त्रिवल्ललनाया भविकविवाह इव वरमाला ह्यतिरमणीया ।
 विलसति कण्ठे कुसुमविचित्रा चरमजिन ! स्रक् सुरनिहिता ते ॥१३॥
 भक्तिमैरग प्रमुदितहृदया 'ऽव्याहतनृत्या सततमनुदिनम् ।
 सद्गुणरार्जो भवदवदवधुं गायति नेतस्तव सुरललना ॥ १४ ॥

१ स्त्री न्नी ग. स्याद् भ्रमरेविलसिता ।

२ शालिन्युक्ता स्त्री नगो गोऽन्विलोकैः ।

३ स्वागतंति स्नभाद् गुह्युपमम् ।

४ रामराविह रथोद्धता रथौ ।

५ दोधकृत्तमिदं भभभाद् गोः ।

६ तदकधि तामरसं गजर्जर्यः ।

७ नयनययुक्ता कुसुमविचित्रा ।

८ चेद् भतनैः सो भवति च ललना ।

स्याद्वादिनी सकलभावबन्धुरा तिर्यङ्मनुष्यसुरबोधनक्षमा ।
 वाणी तवेश ! हरतेऽङ्गिशंसयानायोजनं सुललितौर्धमागधी ॥१५॥
 स्रग्विणी मण्डली देव । देवासुराग्रेसराणां नमन्मौलिरिद्धादरा ।
 प्रोहसद्भूपणोद्भासितस्वर्धरा पादपठिऽलुठत् तेऽखिला भासुरा ॥१६॥
 भवारण्यसञ्चारिणामङ्गभाजां भवन्नाममन्त्रस्थृतौ तत्पराणाम् ।
 त्रिलोकीश ! नेतर्धनाहोभुजङ्गप्रयातं कदाचिन्न ही भीतये स्यात् ॥१७॥
 नरेन्द्रवंशस्थमुदारचेतसं विधूतदोषं च समस्तलक्षणम् ।
 भवन्तमासाद्य शिवाङ्गना पतिं मतान्तरीयान् स्पृहयत्यपीश ! नो ॥१८॥
 जिनसूर ! भवोर्जितगाढतमो दलयन् प्रतिबोधितमव्यकजः ।
 नृसुरेन्द्रनतौऽऽट ककुब्बिविदितः प्रकटीकृतमोक्षपथो हृदि मे ॥ १९ ॥
 द्रुतविलम्बितमन्धरयानया चकितया सुरवानवयोपिता ।
 जिनपते ! त्वमशंसि जितस्मरः सुरगिरौ जननस्तपनक्षणे ॥ २० ॥
 प्रमिताक्षरापि जिन ! ते त्रिपद्री लघुरप्यहो प्रवरबीजसमा ।
 समपीफलद् गणभृदात्मवने परितृप्तिभाग् जगद्भूदखिलम् ॥२१॥
 विश्वं परिभ्रम्य विपिण्णचेतसः स्थानान्तराभावत एव सद्गुणाः ।
 सिद्धार्थ ! सिद्धार्थशुभाभिधानकपृथ्वीन्द्रवंशाभरण ! स्थितास्त्वयि ॥२२॥

- १ श्रेया दुर्वर्तु ललिता तभौ जरो ।
- २ श्रेयतुर्मियुता स्रग्विणी सम्मता ।
- ३ भुजङ्गप्रयातं भवेद् यैश्चतुर्भिः ।
- ४ जती तु वंशस्थमुदीरितं जरो ।
- ५ इह तांटकमम्बुधिसैः प्रथितम् ।
- ६ द्रुतविलम्बितमाह नभो भरो ।
- ७ प्रमिताक्षरा सजसंसर्गदिता ।
- ८ स्यादिन्द्रयता ततत्रैरसंयुताः ।

पद्मोदयेन कुवलयप्रबोधकृत् शान्ता विचित्रमनुदिनं प्रदोषहृत् ।

मूर्तिर्जिनेश्वर ! तव दोषप्रभावती चण्डबुतेरिव हरते तमो घृणिः ॥२३॥

सद्बोधा निखिलजनप्रहर्षिणीश ! वाणी कर्णनयमुधाप्रवर्षिणी ते ।

माहात्म्याच्छिवललनोपकर्षिणी नः शं दिश्यादपरमतैरर्घ्यणीया ॥२४॥

सद्वृत्तपुच्छलतिका नयकेशराढ्या दानादिधर्मचतुरध्विमेयशक्तिः ।

मिथ्यात्वदुर्धरकरीन्द्रमदापहारे सिंहोद्धता विजयते जिन ! भारती ते ॥२५॥

अमलकमलमालामालिनी ते जिनेन्द्र !

त्रिभुवनजनचेतोहारिणी ध्वस्तदोषा ।

जयति विजितरागद्वेषमोहप्रपञ्चा

सकलसुखनिदानं मूर्तिरुत्फुल्लनेत्रा

॥ २६ ॥

कामक्रीडासक्तोऽप्युद्यत्पापव्यापस्ते भक्त्या-

ऽप्रत्याख्यानो राज्यश्रीभुक् श्रद्धाशाली सच्चेताः ।

तीर्थेशत्वं नामाऽबघ्नात् त्रैलोक्याच्यं सद्विम्बि-

सारो भूपः श्रीसिद्धार्थस्माभुग्वंशाकाशार्क ! ॥ २७ ॥

सुरपतिर्वाणिनीकुचरमापहारिकुम्भैः

ऊपनमकारि यैरमृतसागराम्बुपूर्णैः ।

१ प्राक्षैर्मता तमसजगैः प्रभावती ।

२ मनो जी गच्छिदशयतिः प्रहर्षिणीवम् ।

३ सिंहोद्धता भवति चेत् तमजा जगौ ग ।

४ ननमयय्युतेयं मालिनी भोगिलोकैः ।

५ कामक्रीडा पशु स्युर्मा यस्यां वेदत्रिच्छेदा ।

६ नजभजरैः सदा भवति वाणिनी गद्युक्तैः ।

तव जननक्षणे सुरगिरौ विशुद्धभावैः

स्वयमपि तैरधीश ! विबुधैस्वापि शुद्धिः ॥ २८ ॥

प्रयाति भवति प्रभो ! सुरभवाद् विदेहोदरं

नितान्तमभितः त्रियो बबृधिरेऽयि पृथ्वीपतेः ।

व्यधत्त जिन ! वर्द्धमान इति तेऽभिधां ते न स

द्वलुच्छतरमुन्महोत्सवविधिं विधायामलम् ॥ २९ ॥

विशुद्धे सिद्धार्थक्षितिर्पातकुलेऽपाकृततमा

विराजिष्णुर्भासोदयशिखरिणीवेश ! तरणिः ।

तिरस्कुर्वन् दोषाकरमुदयभागास्ततमहा—

जगच्चक्षुर्वार ! त्रिभुवनगतार्थान् प्रकटयन् ॥ ३० ॥

रुहरिणीनेत्रा देव ! स्फुरन्मणिकाञ्चना—

भरणरुचिरा चेतो जहे न ते स्वकटाक्षितैः ।

लयपवनैः क्षुब्धाशेषक्षमाम्बुधिभूधरै—

खिदग्गशिखरिप्रस्थः क्षोभं प्रयाति कदापि किम्? ॥ ३१ ॥

आधिव्याधिव्यथितहृदया विस्मृतस्वस्वभावा

मॅन्दाक्रान्ता भविजनततिः पापकर्माभयेन ।

नानादोषप्रशमनकृता दायिना पुण्यपुष्टिं

शान्तिं भेजे जिनवर ! भवन्नाममन्त्रौपघेन ॥ ३२ ॥

१ जसौ जसयल्ल वसुप्रहयतिध पृथ्वी गुरुः ।

२ रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसमला गः शिखरिणी ।

३ रसयुगहयैर्मसौ स्त्रौ गो यदा हरिणी तदा ।

४ मन्दाक्रान्ता ममनततगा गो यतिर्वेदपद्मि ।

चरम जिनपते ! हिमांशुप्रभाकुन्दरूप्याचल—

तुहिनशिखरिदिग्गजेन्द्रेश्वरक्षीरपाथोनिधौ ।

त्रिदशवरवधूममूहैः सदा गीयमानं मुदा

त्रिभुवनवलये तवायावधि स्पर्द्धते सद्यः ॥ ३३ ॥

मानाव्याधिगणो न चाप्स्विरनलो न क्षुद्रदेवामुर—

व्रातो नीचमहीपतिर्न सखलः प्रत्यर्थिसार्थोऽपि नो ।

भीमै स्यात्फरिवल्गितं न भविनः शार्दूलविक्रीडितं

त्वन्नामामलमन्त्रसंस्मृतिवृत्तो देवार्थ ! हे चेतसि ॥ ३४ ॥

विश्वेऽस्मिन् पुत्रपिण्डानसुवत शतशो नार्यस्त्रिशल्या

नान्या त्वादक्षमन्यं तनयमजनयत् काचित् सुवदना ।

आशाः सर्वाः समन्ताद् दधति च सततं भानि प्रतिहत—

ध्वान्तं प्राच्येव सूते जिन ! जनमहितं भासामधिपतिम् ॥ ३५ ॥

इत्थं ते त्रैशल्य ! स्तवनमविकलं शृण्वतोऽधीयतो वा

नानाच्छन्दोऽथवद्वं चतुरभविजनस्येदमर्थं त्रिसन्ध्यम् ।

देवी सिद्धाधिकार्या मृगपतिगमना स्रग्धरा नीलवर्णा

मातङ्गो यक्षराट् क द्विरद्वृतगतिः श्यामरुग्, रालु सौल्यम् ॥ ३६ ॥

१. नयनिधिरतिर्मेता रैश्वर्यमिध नाम्नां प्रभा ।

२. सूर्याश्वैर्मसजस्तता. मगुरवः शार्दूलविक्रीडितम् ।

३. मया सप्ताथयड्भिर्मरमनययुता म्लो यः सुवदना ।

४. अश्वर्याना त्रयेण त्रिभुनियतियुता स्रग्धरा कीर्तितेयम् ॥

द्वितीयगाथा—

विसहफुल्लिगमंतं कठे धारेइ जो सया मणुओ ।

तत्स गहरोगमारीदुदृजरा जंति उवसामं ॥ २ ॥

लघुवृत्ति ।

अधकारिणि ! ज्वलनशिखे ! हु हु फुट् ३ मातृदूतिकाग्रहिते ! पार्श्वयक्षिणी
आशापयति स्वाहा । पार्श्वयक्षिणीमन्त्र ॥

इति मन्त्रद्वयमुपोषितेन प्रचुरयोगपूर्वं साध्यं भूततिथीं यावदष्टोत्तरशत
ततः सिद्धपति ॥

इति दोषनिग्रह ॥

तथा फल्ल्यं नामगर्भितं लिखित्वा बाधे हस्त्यं इत्यभरेण सर्वतो
वेष्टयेत् ततो बहिः षोडशस्वरैर्वेष्टयेत्, तद्वहिरष्टसु दलेषु कल्यं मल्यं
हल्यं कल्यं क्षल्यं पल्यं फल्यं कल्यं इत्यक्षराणि देयानि । पुनरपि
बहिरष्टपत्रेषु ब्रह्माणी, कुमारी, इन्द्राणी, माहेश्वरी, वैष्णवी, वाराही, चामुण्डी
गणपतिनामानि प्रणवपूर्वाणि नमोऽन्तानि न्यस्यानि । तथा बाधेषु च पूर्वो-
क्तयक्षयक्षिणीमन्त्राभ्यां वेष्टयेत् । तदुपरि रुक्मराविहर्षयन्तमातृकावर्ण-
वेष्टयेत् तद्बाधे मायाबीजेन त्रिधा वेष्टयेत् ।

इत्येव यन्त्रम् ।

इदं यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया लिखितं ॐ कौं ह्रीं क्षीं फ्लीं प्लं द्रा
ह्रीं ज्वालामालिनी नमः ॥ इत्यनेन मन्त्रेण अष्टोत्तरशतपुष्पैः पूजयेत् ।
सर्वविषमविषक्षुद्रोपद्रवनिर्नाशं विधत्त ॥

॥ इति प्रथमगाथामन्त्रयन्त्राणि ॥

‘ विसहफुल्लिग० ’ इत्यादि ।

यान्ति उपशमम् । के ? ग्रहरोगमारीदुष्टजरादयः । य किम् ?
यो विषधरफुल्लिमन्त्रं कण्ठे धारयति । सदा मनुजस्तस्य इत्यक्षरार्थः ।

द्वितीयगाथा—

विसहफुल्लिमंतं कंठे धारेइ जो सया मणुजो ।

तस्स गहरोगमारीदुदुजरा नंति उवसामं ॥ २ ॥

लघुवृत्तिः ।

अकारिणि ! ज्वलनशिखे ! हु हु फुड् ३ मातृदूतिकाग्रहिते ! पार्श्वयक्षिणी
आहापयति' त्याहा । पार्श्वयक्षिणीमन्त्रः ॥

इति मन्त्रद्वयमुपोषितेन प्रचुरयोगपूर्वं साध्यं भूतितियो यावदष्टोत्तरशतं
ततः सिद्धयति ॥

इति दोषनिग्रहः ॥

तथा फ्लँयू नामगर्भितं लिखित्वा बाधे हम्लँयू इत्यक्षरेण सर्वतो
वेष्टयेत् ततो बहिः षोडशस्वरैर्वेष्टयेत्, तद्वहिरष्टसु दन्तेषु कम्लँयू म्लँयू
हम्लँयू कम्लँयू इम्लँयू फ्लँयू फ्लँयू कम्लँयू इत्यक्षराणि देयानि । पुनरपि
बहिरष्टपत्रेषु ग्रन्थानी, कुमारी, इन्द्राणी, माहेश्वरी, वैष्णवी, वाराही, चामुण्डी
गणपतिनामानि प्रणवपूर्वाणि नमोऽन्तानि न्यस्यानि । तथा बाधेषु च पूर्वो-
क्तयक्षयक्षिणीगन्त्राभ्यां वेष्टयेत् । तदुपरि ककारादिहपर्यन्तमातृकावर्ण-
यैष्टयेत् तद्बाधे मायाजीजेन त्रिधा वेष्टयेत् ।

इत्येवं यन्त्रम् ।

इदं यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया लिखितं ओं कौ ह्रीं क्षौ क्लीं प्लँ द्रौ
द्रौ ज्वालामालिनी नमः ॥ इत्यनेन मन्त्रेण अष्टोत्तरशतपुष्पैः पूजयेत् ।
सर्वविषमविप्रशुद्रोपद्रवनिर्नाशं विधत्ते ॥

॥ इति प्रथमगाथामन्त्रयन्त्राणि ॥

‘ विसहफुल्लिमं ’ इत्यादि ।

यान्ति उपशमम् । के १ प्रहरोगमारीदुदुजरादयः । यः किम् ?
यो विषयफुल्लिमन्त्रं कण्ठे धारयति । सदा मनुजस्तस्य इत्यक्षरायः ।

लघुवृत्तिः ।

अधुना सम्प्रदायः—

प्रथमवृत्तचलयमध्ये हूँकारनामसहित आदित्रय बहिरष्टदलं पञ्च
 चालित्र्य ॐ पार्श्वनाथाय ह्रीं नमः इति द्वात्रिंशु अक्षराणि प्रत्येकं न्यसेत्,
 प्रत्येकं तद्व्याघ्रे चतुर्दशेषु ॐ ब्रह्मणे नमः, ॐ धरणेन्द्राय नमः, ॐ नागाय
 नमः, ॐ पद्मास्ये नमः, लिखित्वा पात्रे षोडशभिः स्वरंगयेष्टय ततो ब-
 हिरष्टान्मुञ्जं कृत्वा ॐ ह्रीं श्रीं १ नमिऊण २ पास ३ विसहर ४ वसह
 ५ जिण ६ कुलिण ७ ह्रीं नमः इति मन्त्रराजं न्यसेत् । पुनरष्टदलमात्रिण्य
 ॐ नमो अरिहताय ह्रीं नमः, ॐ नमो सच्चसिद्धाय ह्रीं नमः,
 ॐ नमो आयरियाय ह्रीं नमः, ॐ नमो उवज्जायाय ह्रीं नमः ।
 ॐ नमो लोए सध्वमाहूणे ह्रीं नमः, ॐ शानाय ह्रीं नमः, ॐ दर्शनाय
 ह्रीं नमः, ॐ चारित्राय ह्रीं नमः, इति प्रतिदलं लिखित्वा ततः पुनरपि
 षोडशपत्राणि ॐ रोहिण्यै नमः, ॐ ग्रहण्यै नमः, ॐ वज्रहृत्लायै नमः,
 ॐ वज्राङ्गुल्यै नमः, ॐ अग्रतिचक्रायै नमः, ॐ पुरुषदत्तायै नमः, ॐ वात्यै नमः,
 ॐ महाकात्यै नमः, ॐ गौर्यै नमः, ॐ गान्धार्यै नमः, ॐ सर्वाङ्गमहाज्वालायै
 नमः, ॐ मानव्यै नमः, ॐ वैश्वानर्यै नमः, ॐ अचक्षुप्तायै नमः, ॐ मानस्यै
 नमः, ॐ महामानस्यै नमः, इति प्रतिदलं लिखेत् । ततोऽप्यष्टदलपत्रे
 नागाधिपतिनामानि ततो बहिधनुर्विशतिदलं लिखित्वा जिनजनन्यः सर्वाः
 ॐकारपूर्वाः नमःपर्यन्ताः, ॐ मरुदेव्यै नमः इत्यादिरीत्या नाम प्रत्येकं
 सप्तार्यं लेख्याः । ततः पुनरपि षोडशदले पञ्चे दले दले प्रत्येकं ॐ इन्द्राय
 नमः, ॐ जयायै नमः ॐ अम्रये नमः, ॐ अजितायै नमः, ॐ यमाय
 नमः, ॐ अपराजितायै नमः, ॐ जभायै नमः, ॐ वरुणाय नमः, ॐ
 मोहायै नमः, ॐ वायवे नमः, ॐ वीरायै नमः, ॐ कुबेराय नमः,
 वेराय नमः, ॐ नाराण्यै नमः । ॐ ईशानाय नमः । ॐ विजयायै
 नमः, इति लिखेत् । ततो बहिरष्टसु पत्रेषु—ॐ आदित्याय नमः, ॐ सोमाय
 नमः, ॐ मङ्गलाय नमः, ॐ यावत् राहवे केतवे नमः इति प्रतिपत्रं न्यसेत् ।

लघुवृत्तिः ।

यद्विधं त्रिगुणमायाक्षरेण वेष्टय महेन्द्रमण्डलं चतुरक्षं वज्राद्वितं लल-
क्षक्ष इत्यक्षरयुगलकलितं तन्मध्ये चक्रं स्थाप्यम्, इदं बृहच्चक्राभिधानं चक्रं
गुह्यपरम्परागतं गुरुमुखान् ज्ञात्वा कुङ्कुमादिमुरभिद्रव्यैर्भूयै वा आलिख्य
बहिष्कृतस्य दक्षिणे पार्श्वयक्षप्रतिमाम्, वामे पार्श्वयक्षिणीप्रतिमामालिख्य
त्रिसन्ध्यं जात्यादिकुसुमैरभ्यर्च्य शौचरक्षापूर्वं सकलं कृत्वा नाशाग्रन्यस्तदङ्ग-
द्वन्द्वः सदा न्यायेत् सर्वसम्पदादि करोति । मूलमन्त्रश्च श्रेयः । स चायम् ।

ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं क्रौं ध्रौं ह्रौं रलीं ह्रीं नमः ।

अथवा—ॐ ह्रीं ध्रौं अहं नमिज्जन् इत्यादि वा मन्त्रद्वयं जपेत् ।

ॐ नमो भगवतो भरहजो पासस्स सिज्जउ मे भगवई महाविज्जा,
उग्गे उग्गजसे पासे पासे मुपासे पासमालिणी उः उः स्वाहा ।

एवाए निज्जाए चउत्थेण साहणं, पासनाहस्स जम्मनक्कत्तत्त च जोइ-
अणं । अट्टुत्तरसहस्सजायेण सिज्जइ । तओ एवाए जविआए गामाइसु
धूयबलिकम्मं कायणं । 'मारिरोगभयं हरिक्कण सुइजं पयं करेइ । चंदसेणस्समा-
समणवयणाओ चक्रोत्तीर्णां प्रस्तावात् कथिता ॥

॥ इति बृहच्चक्रविधिः ॥ प्रथमं देवकुलमिदम् ॥

अष्टुना द्वितीयं चिन्तामणिचक्रनामकमभिधीयते—

गुरुपदेशतः स्वमनीविकया प्रथमं धरणेन्द्रं धृतातपत्र पार्श्वनाथप्रभु-
विम्बं स्थाप्य अधो 'ह्रींकारमीजं दत्त्वा वाये चतुर्दलेषु पार्श्वनाथनाम्नः
एकैकमक्षरं दापयेत् । तद्गहरिष्टकोणदलेषु आलिख्य ॐ कम्प्ल्यूरु ब्रह्मणे
नमः । ॐ कम्प्ल्यूरु धरणेन्द्राय नमः, ॐ कम्प्ल्यूरु नागाय नमः ॐ कम्प्ल्यूरु पद्मावतै
नमः, इति दिक्कोणेषु लिखेत् । वाये ह्रीं ॐ ह्रः देव । त्रायस प्रायस ॐ
ह्रीं ईवी हं स यः ३ सिप ॐ स्वाहा । ह्रीं सौ नमः । इति मन्त्रेण
वेष्टयेत् । ततः षोडशदलेषु कमलेषु षोडश स्वराण् सस्थाप्य ततः पुनरपि
कमलमष्टदलं कृत्वा दलेषु ॐ नमो अरिहताय ह्रीं नमः इत्यादीनि ॐ

लघुवृत्तिः ।

चारित्राय ह्रीं नमः पर्यन्तानि पूर्वोक्तीत्या स्याप्यानि । तत उवसगगहर
पासं इति सकलगायया वेष्टयेत् ।

ततो अनन्तकुलिङ्गा-वासुकि-शङ्खपाल-तक्षक-कङ्कोटक-पद्म-महा-
पद्मान्तानि अष्टनागाधिपनामानि ॐ वासुपूर्वाणि नमःशब्दान्तानि अष्टदल-
कमलमध्येषु संस्थाप्य ततो विसहरकुलिङ्ग इत्यादिगायया वेष्ट्य तद्वहिः
षोडशशु दलेषु षोडश विद्यादेवीनामानि संलिख्य पुनरपि यात्रे चतुर्वि-
ंशतिदलेषु तीर्थंकरजननीनामानि पूर्वोक्तक्रमेणालिख्य पुनरप्यष्टचूडाम्बुजैः
अष्टौ दिक्पालनामानि, ततः शिङ्गु डूरे मतो इति सकलगायया वेष्टः कार्यः
ततः पुनरप्यष्टदलकमलम्, तेषु आदित्य जया १ सौम अजिता २ मङ्गल
अपराजिता ३ बुध जम्बा ४ बृहस्पति मोहा ५ शुक्र गौरी ६ शनि
गान्धारी ७ राहु केतु विजया ८ इति नामानि नमोऽन्तानि दलेषु संस्थाप्य
ततः ॐ वम्माएवि । सपुत्ति ! सबाहणि ! सपरिकरि ! श्वेतवस्त्राभरण-
भूषिते ! अत्र मण्डले आगच्छ आगच्छ स्वस्थाने तिष्ठ तिष्ठ स्वाहा । तुह
सम्मसे लद्धे इति गायया वेष्टयेत्, त्रिगुणमायावीजेन वेष्टयित्वा इदं चक्रं
पृथ्वीमण्डले पूर्वयुक्तिप्रतिपादिते स्थापयेत् । इति चिन्तामणिचक्रस्था-
पनविधिः ।

इदं चक्रं कुङ्कुमगोरोचनाप्रमृतिमुरभिद्रव्यैस्ताम्रभाजने भूयै पत्रे वा संलि-
ख्य श्वेतवस्त्र-श्वेताभरण-श्वेतमाला-विलेपन-जुषा पुसा एकान्तशुचिप्रदेशे
ध्यानावेशपूर्वं त्रिरात्रमग्नौत्तराशतं प्रधानं अम्लानश्वेतसुगन्धपुष्पैः पूज्यमान
सर्वामयप्रशमनं सर्वदुष्टभयहर कीर्तियशःसुभगतासम्पादने सम्पत्करं चिन्ता-
तीतार्थसाधकं भवत्यशंसयम् ।

अथवा रक्षानिपये कुङ्कुमादिद्रव्यैर्भूयै लिखितं कण्ठे धृतं सुगन्धि-
पुष्पसहस्रजतं नृपवन्हितस्करशाकिनीप्रमृति क्षुद्रोपद्रवं निवारयति । पूजा-
मन्त्रः पूर्वकथित एवात्रापि ज्ञेयः ।

॥ इति चिन्तामणिचक्रमाप्तौ द्वितीयागयापि समाप्ता ॥

अथ तृतीयागाधामाह—

चिद्रुद दूरे मंतो तुज्ज पणामो वि बहुफलो होइ ।

नरतिरिण्णु वि जीवा पावंति न दुक्खदोहम् ॥ ३ ॥

लघुवृत्तिः ।

व्याख्या—

‘ चिद्रुद दूरे मंतो ’ गद्या । ‘ तिष्ठतु ’ आस्ताम्, कोऽसौ ? मन्त्रः ।

यतो शुष्माय प्रणामोऽपि बहुफलश्चैव । यस्मान्नेपु तिर्यङ्मु न जीवा न प्राप्नुवन्ति दुःखदोर्गत्यमित्यक्षरार्थः ।

वृद्धसम्प्रदायध्यायम्—

ह्रींकारे देवदत्तनामालिख्य बहिरिष्टदलपद्मत्रेण ह्रींकार एव दातव्यः, उपरि च ईंकारेण त्रिगुणेन वेष्टनीयम् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनादिपुरभिन्नैर्लिखितं ‘ ओं ह्रीं हूं नमो हरिहताण ह नमः, धनेन मन्त्रेण अष्टोत्तरसहस्रश्वेतपुष्पैरर्चितं पद्मरत्न-गर्भं कुमारीसूत्रप्रथित नारीकण्ठे वामभुजे वा धृत वन्ध्याशब्दापह भवति ।

तथा मायाबीजगर्भे नाम कृत्वा बहिरिष्टदलेषु ह हूं ह्रीं हूं प्रत्येकं द्वापयेत् । ॐ ह्रीं श्रीं इत्यक्षराणि प्रत्येकं न्यस्य ह्रींकारेण त्रिगुणेन संवेष्ट्य पूर्वमन्त्रेणार्चितं मृतवत्त्वानारीणामपत्यप्राणदायकं भवति ।

तथा क्षुब्धमूर्ध्नि नाम दत्त्वा बहिरिष्टदलपत्रेषु ह हूं ह्रीं हूं प्रत्येकं द्वापयेत्, उपरि श्रींकारेण त्रिधा वेष्टयेत् पूर्वोक्तमन्त्रेणाभ्यर्च्य क्लीणा कण्ठे बाही वा धारयेत् । अस्य प्रभावतः काकवन्ध्यापि प्रसूते ।

तथा ॐकारेण देवदत्तनामालिख्य बाह्ये षोडशस्वरैरावेष्ट्य उपरि च ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं चामुण्डे ! स्वाहा इत्यक्षरैर्वलयं पूरयित्वा उपरि च ह्रींकारेण वेष्टयेत् ।

इदमपि यन्त्रं कुङ्कुमादिभिः सुरभिन्नैर्लिखितं बालानां ग्रहपीडां निवारयति । केषांचित् भूतादिभवं निवेधयति ।

अधुना चतुर्थगाथामाह—

तुह सम्मते लब्धे चिन्तामणिकल्पपायवन्महिष ।

पावन्ति अविग्धेण जीवा अजरामरं ठाणं ॥

लघुवृत्तिः ।

तथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यक्षरत्रयान्तरितं नाम कृत्वा बाह्ये षोडशपत्राम्बुज-
मालिख्य पत्रेषु ह्रीं श्रीं प्रत्येकमक्षरद्वयं दातव्यम्, उपरि वा क्षिप ॐ
स्वाहा इति मन्त्रेण सर्वतो वेष्टयेत्, ततस्त्रिगुणमायावीजेनावेष्टनीयमिति ।

इदमपि पूर्वोक्तमन्त्रयुक्त्याचितं दुर्मगानां सोमाय करोति । अप-
स्मारादिपीडां निवारयति । परं गुरुपादपूजापूर्वं सर्वत्रापि प्रवृत्तिः कार्या ।
अन्यथा सिद्धिर्न भवति । क्रमलोपायं ध्रुवमसिद्धिरेवेति पादलिप्तगुरोर्वचः
इति तृतीयगाथार्थः ॥ ३ ॥

‘तुह सम्मते०’ व्याख्या—

प्राप्नुवन्ति अविज्ञेन जीवा अजरामरं स्थानम् । कः सति ? तव
सम्यक्त्वे चिन्तामणिकल्पपादपाभ्यधिके लब्धे सति । इति गायार्थः ।

अत्रापि सम्प्रदायः कथ्यते—

आदौ पार्श्वनाथं परिकल्प्य दक्षिणे धरणेन्द्र नामे पद्मावतीं परिकल्प्य
उपरि ब्रह्माणं अधो नागनामानि कल्पयित्वा बलय दत्त्वा तदुपरि अष्टदला-
म्बुजं प्रत्येकं त्रिकुणं १ पास २ विसहर ३ वसह ४ जिण ५ फुलिंग
६ ह्रीं ७ नमः ८ आलिख्य बाह्ये च षोडश विद्यादेवीनाम् एकैकस्वरसहित
षोडशदलकमलमालिख्य उपरि चतुर्विंशतिदलकमलं मरुदेवी-विजया-सेना-
इत्यादिनामसहितमालिख्य ह्रींकारेण वेष्ट्य ग्रहदिक्पालाभिधानान्वित
कल्पयित्वा सुरभिद्रव्यसालिख्य सुरभिषुर्षर्पिर्नरन्तरं नियमतः पूजनीयम् ।
लघुदेवकुलमिदम् । सर्वार्थसाधकं भवति । पूजामन्त्रः पूर्वोक्त एव गुरुमुखा-
ज्ज्ञातव्यः । गुरुपादपूजा प्रचुरमोगः कार्यः ॥

इति चतुर्थगाथार्थः ॥ ४ ॥

इदानीं स्तुतेरुपसंहारमाह—

इय संधुओ महायस ! भक्तिभरनिम्बरेण हियएण ।

ता देव ! दिज्ज वोहिं भवे भवे पास ! जिणचंद ! ॥ ५ ॥

लघुवृत्तिः ।

‘इय संधुओ’ व्याख्या—

इति संस्तुतो महायसः ! भक्तिभरनिम्बरेण हृदयेन । यस्मादेन तस्मादेव ददाति त्वमेव ममेत्यप्याहार्यम् । ‘वोधिं’ सम्प्रत्य भवे भवे हे पार्श्व ! जिनचन्द्र ! इत्यक्षरार्थः ।

अत्रापि गुरुपारतंत्र्यागतः सम्प्रदायः प्रोच्यते—

प्रथमे व सं हं दत्त क्षि इति नाम दत्ता महिरष्टकारसम्पुटं कृत्वा तद्वहिः षोडश स्वरवैष्टयित्वा तदुपरि अष्टदलाम्बुर्जं विधाय दलेषु प्रत्येकं ॐ पार्श्वनायाय ह्रीं श्रीं स्वाहा इत्यालिख्य पुनरपि कमलं द्वादशालं कृत्वा दलं दलं प्रति हर हर इत्यक्षरद्वये न्यसेत्, बाग्रे श्र्वीं क्ष्र्वीं हंस इत्यक्षरैर्वैष्टयेत् । बाग्रे हमारसम्पुटं, उपरि च एकारसम्पुटं परिकल्प्य महिः क्ष्र्वींकारेण त्रिधा वैष्टयेत् ।

इदं यन्त्रं कुङ्कुमचन्दनकर्पूरगोरोचनादिमुरभिद्रव्यैर्भूयैः समालिख्य ॐ कुं वं ह्रापयति (१) श्र्वीं क्ष्र्वीं हंसः स्वाहा । अनेन मन्त्रेण पूजयेत् श्वेत-पुष्पैरष्टोत्तरशतसङ्ख्यैर्दिनत्रयं यावत् । शान्तिकपौष्टिकभूतप्रेतशाकिनीज्वरादिभय नाशयति । रक्षाप्रयोगे (३) अने कुमारीकर्तितसूत्रेण चेश्वराहो धारणीयम् । सर्वनापि रक्षा भवति ॥

अधुना कतिचिन्मन्त्राः प्रतिपाद्यन्ते बृहद्वृत्तिकथिताः—

ॐ त्स्व्यूं व हं ओं क्रीं क्षीं ह्रीं क्लीं ब्लूं ह्रूं द्रीं ज्वालामालि-
नि ! क्षारिणि ! विपं निर्विपं कुरु कुरु स्थावरविपं जहम जाठरं

लघुवृत्तिः ।

योगज अपहर अपहर मण्डक अमृतेन सिञ्चय २ उत्थापय २ दण्डेनाक्रम्य
विपमविष ठः ठः ठः स्वाहा ।

पुण्यमान दण्डं सप्ताभिमन्त्रितं कृत्वा सर्वसन्धिषु ङङ्गिनिहिस्ताडयेत्
उत्थापयति । तथा—ॐ क्रौं प्रो नृ ठः ३ इत्यनेन मन्त्रेण जलधारा देया
ढङ्गमुत्थापयति ।

ऐं ह्रीं श्रीं इति मन्त्रं लक्षमेकं जपेत्, पुर क्षोभयति रक्तपुष्पैः ।
ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं कलिकुण्डस्वामिने नमः । एष सर्वार्थसाधको नित्यजा-
पाद् भवति ।

तथा—ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय क्षेमङ्कराय ह्रीं नमः । क्षेम-
ङ्करो मन्त्रः ।

उपसर्गहरस्तोत्रं विवृतं सदक्षेपतो गुरुमुखेन ।

विज्ञाय विमपि तत्त्वं विद्याप्रवादाभिषमन्यात् ॥

इत्युपसर्गहरस्तोत्रलघुवृत्तिः चन्द्राचार्यकृता समाप्ता ॥ ✓

श्रीपार्थदेवगणिविरचितवृत्तिविभूषित

श्रीपद्मावत्यष्टकम् ।

श्रीधर्ममूर्तिसूरिगुरुभ्यो नमः

प्राणिपत्य जिनं देवं श्रीपार्थं पुरुषोत्तमम् ।

पद्मावत्यष्टकस्याहं वृत्तिं वक्ष्ये समासतः ॥ १ ॥

ननु किमिति भवद्भिर्मुनिभिः सद्भिः पद्मावत्यष्टकस्य वृत्तिर्विधीयते ? साऽविरतिः अतः कथं तस्याः सम्बन्धिनोऽष्टकस्य भवतां मुनीनां सतां वृत्तिः कर्तुं युज्यते ? । अत्रोत्तरमनुत्तरं वितरामः—यतः सा हि भगवतः सर्वज्ञस्य तीर्थकस्य सर्वोपश्रवणप्रवणस्य सकलकल्याणहेतोः श्रीपार्थनाथस्य शासन-रक्षणकारिणी सर्वसत्त्वभयरक्षणपरायणा अवितयसम्यग्दर्शनयुक्ता जिनमन्दिर-रक्षाप्रवर्तिनी सर्वस्यापि त्रिभुवनोदगविवरवर्तिनी लोकस्य मानसानन्दविधायिनी अष्टचत्वारिंशत्सहस्रपरिवारसमन्विता एवावतारा श्रीपार्थनाथस्य चरणारविन्द-समराधिनी अतः कथमौदृश्याः पद्मावत्याः सम्बन्धिनोऽष्टकस्य वृत्तिं कुर्वता-मस्माकं दूयषजालमारोप्यते यावदूकेन भयता ? तस्मात्प्रायः क्षोयः ।

अथैवं वदिष्यति जज्ञपूकः सन् भवान् वदत किमिति पूर्वाचार्य-प्रणीतस्यास्य मन्त्रस्तोत्रस्य वृत्तिः कियते यतो भवतां प्रयोजनाभावान् ? अत्रोध्यते—प्रयोजनं हि त्रिविधम् प्रतिपादयन्ति परवादिकुञ्जरविदारण-मृगेन्द्राः सहृदयाः, स्वप्रयोजनम्, परप्रयोजनम्, उभयप्रयोजनं च । तत्र स्वप्रयोजनं नववृत्तप्रमाणस्य लोकप्रसिद्धस्य अस्य मन्त्रस्तोत्रस्यार्थस्मरण-लक्षणं विद्यते एव । तथा परप्रयोजनमपि विद्यत एव यतस्ते केचिद् भविष्यन्ति मन्दतमाः पाठका येषामस्या अपि वृत्तेः सकाशाद् बोधो भविष्यति । अत एव उभयप्रयोजनमपि सम्भवत्येव । तस्माद् वृत्तिकर-णेऽस्माकं प्रयोजनं विद्यत एव ।

तत्रार्थं वृत्तमाह—

श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमाला—

ज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिकाघृष्टपादारविन्दे । ।

व्याघ्रोरोल्कासहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाढ्ये ।

ॐ श्रीं ह्रीं मन्त्ररूपे ! क्षपितकलिमले ! रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥

रक्ष—पालय । हे देवि ! पद्मावति ! शासनदेवि ! । कम् ? ' मां ?

स्तुतिर्कर्तारम् । कीदृशे देवि ! ? ' श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्य-
माणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिकाघृष्टपादारविन्दे । ' श्रीर्विद्यते

येषां ते श्रीमन्तः, श्रीमन्तो गीर्वाणाः । श्रीमद्गोर्वाणाः, तेषां चक्रं श्रीमद्-
गोर्वाणचक्रम्, स्फुटानि च तानि मुकुटानि च स्फुटमुकुटानि, श्रीमद्गोर्वा-

णचक्रे स्फुटमुकुटानि श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुटमुकुटानि । तटे भवा तटी, तेषां मु-
कुटानां तटी श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटी । दिव्यानि—प्रधानानि माणिक्यानि,

दिव्यमाणिक्यानि, तेषां दिव्यमाणिक्यानां माला दिव्यमाणिक्यमाला,
तासां श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुट मुकुटतटीनां दिव्यमाणिक्यमाला श्रीमद्गो-

र्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमाला, तस्या ज्योतिः—तेजः, तस्य
ज्वाला श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वाला, तया

करालं । स्फुरिता मुकुरिका स्फुरितमुकुरिका, श्रीमद्गोर्वाणचक्रस्फुट-
मुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिका । पादावे-

षाऽरविन्दे घृष्टा चासौ पादारविन्दा च घृष्टपादारविन्दा, श्रीमद्गोर्वाण-
चक्रस्फुटमुकुटतटीदिव्यमाणिक्यमालाज्योतिर्ज्वालाकरालस्फुरितमुकुरिकाघृष्टपा-

दारविन्दे । त्रिदशनिकुरम्भस्त ? चलकिरोटपर्वस्तप्रधानरत्नमालादीप्तिशिखा-
रौदस्पूर्यमानमुकुरिकया धर्षितचरणेन्दीवर । पुनरपि कीदृशे ? व्याघ्रोरोल्का-

सहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाढ्ये । ' व्याघ्रोरोल्का ता उल्काश्च व्याघ्रो-
रोल्काः तासां सहस्राणि व्याघ्रोरोल्कासहस्राणि । ज्वलन्थासावनलश्च ज्वलदनलः,

तस्य शिखा ज्वलदनलशिखा, व्याघ्रोरोल्कासहस्राणि च ज्वलदनलशिखा च,
पाशाश्च अङ्कुरां च पाशाङ्कुशे, लोले च ते पाशाङ्कुशे च लोलपाशाङ्कुशे, ते च,

व्याघ्रोरोल्कासहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाः, तैः आद्या व्याघ्रोरोल्का-

सहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाढ्या, तस्या सम्बोधनं क्रियते व्याघ्रो-
रोल्कासहस्रज्वलदनलशिखालोलपाशाङ्कुशाढये ।—तमापतनज्वालासहस्रदेदीप्य-
मानानलज्वालाचक्षलपाशकरिकलभकुम्भविदारणप्रहरणे । इत्यर्थः । पुनः
'ॐ कौं हौं मन्त्ररूपे ।' ॐ च कौं च हौं च ॐ कौं हौं, ॐ कौं हौं
एवरूपो य एव मन्त्र ॐ कौं हौं मन्त्र, तत्स्वरूपे । ॐ कौं हौं मन्त्ररूपे
प्रतीते । पुनरपि कीदृशे । 'क्षपितकलिमले ।' क्षपित कलिमलो यथा सा
तस्या सम्बोधनं हे क्षपितकलिमले ।—विघटितपापमले । अस्य भावनामाह
धीकार नामगर्भं तस्य बाधे षोडशदलेषु लक्ष्मीबीजमालिख्य निरन्तर
ध्यानमान पिङ्गलादिद्रव्यैः सौभाग्यं भवति ।

द्वितीय प्रकार—पट्कोण अस्य चक्रमध्ये ऐङ्कारस्य नामगर्भितस्य
बाधे क्लींकार दातव्यम् । बहिरपि सौ सलिख्य कोणेषु ॐ क्लीं क्लीं
हौं हौं हौं सलिख्य मायाबीज त्रिविधमायावेष्टय निरन्तर स्मर्यमाणे काव्य-
शक्तिर्भवति ।

अथ तृतीय प्रकार —

पट्कोण चक्रमध्ये ऐं क्लीं हौं नाममध्ये, ततः कोणेषु ॐ हौं क्लीं
द्रवे नमः, ॐ हौं क्लीं द्रावे नमः, ओं हौं पदे नमः, ओं हौं द्रवे नमः,
ॐ हौं द्रवे नमः, ॐ हौं द्रावे नमः, ओं हौं पद्मिनी नाम आलिख्य
बहिरष्टदलेषु मायाबीज दातव्यम् । बाधेषु षोडशदलेषु कामाक्षरबीज
दातव्यम्, बाधेषु हौं सलिख्य बहिरष्टदलांशे मायाबीज सलिख्य मध्येषु
ॐ ॐ कौं हौं जयाय नमः, विजयाय नमः, अजिताय नमः, अपरा-
जिताय नमः, जयन्ती नमः, विजयन्ती नमः, भद्रायै नमः, ओं हौं जौं हौं
शान्तायै नमः आलिख्य बाधे मायाबीज त्रिगुण वेष्टय माहेन्द्रचक्रादितं
चतुः कोणेषु लकार स्पष्टम् ।

इदं चक्रं कुङ्कुमगोरोचनादिगुणन्विद्रव्यैर्भूर्पत्रे संलिख्य सा मूलविद्या ॥

ॐ आं नां हौं धरणेन्द्राय हौं पद्मावतीसहिताय नमो हौं हौं कुङ्कुमा
श्वेतपुष्पैः पञ्चाशत्सहस्रप्रमाणानि एकान्तस्थाने मौनेन जपन दशाशहोमेन

सिद्धिर्भवति । करजापलक्षेण निरन्तरं ध्यायमानेन आरोग्यबुद्धि लाभः ।
सर्वकार्याणां सिद्धिर्भवति । सुगमम् ॥

इदानीं प्रथमवृत्तानन्तरं मालामन्त्रमनेकप्रकारं सप्रपञ्चमाह—

भित्त्वा पातालमूलं चलचलचलिते ! व्याललीलाकराले !

विद्युदण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते ! सद्भुजैस्तर्जयन्ती ।

दैत्येन्द्रं क्रूरदंष्ट्राकटकटघटितस्पष्टभीमाद्गहासे !

मायाजीमूतमालाकुहरितगमने ! रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥२॥

हे देवि ! पद्मावति ! शासनदेवि ! रक्ष पालय, कम् ? 'माम्'
स्तुतिकर्तारम्, कीदृशे देवि ! 'चलचलचलिते !' चलचलचलितं यस्याः
सा चलचलचलिता, तस्याः सम्बोधनं चलचलचलिते ! चलचलगमने ! इत्यर्थः
किं कृत्वा ? 'भित्त्वा' विदारयित्वा, किम् ? 'पातालमूलम्' पातालस्य
मूलं पातालमूलम्—अमुरभवनमूलमित्यर्थः । पुनरपि कीदृशे ? 'व्याल-
लीलाकराले !' व्यालानां लीला व्याललीला, तथा कराला, व्याललीला-
कराला, तस्याः सम्बोधनं व्याललीलाकराले !—अकोदरक्रीडारौद्रे !
इत्यर्थः । पुनरपि कथम्भुजे ? 'विद्युदण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते !' विद्युतो
दण्डो विद्युदण्डः, तद्वत् प्रचण्डं विद्युदण्डप्रचण्डम्, विद्युदण्डप्रचण्डं च तत्
प्रहरणं च विद्युदण्डप्रचण्डप्रहरणं तेन सहिता विद्युदण्डप्रचण्डप्रहरणसहिता,
तस्मिन् सम्बोधनं क्रियते विद्युदण्डप्रचण्डप्रहरणसहिते !—सौदामिनीलकुटसमर्पा-
युधयुक्ते ! इत्यर्थः । तथा 'तर्जयन्ती' ताडयन्ती । कम् ? 'दैत्येन्द्रम्'
दानवेन्द्रम्, के. ? 'सद्भुजैः' शोभनदोर्दण्डैः । पुनरपि कीदृशे ?
'क्रूरदंष्ट्राकटकघटितस्पष्टभीमाद्गहासे !' क्रूरा चासौ दंष्ट्रा च क्रूरदंष्ट्रा,
तस्याः करकट शब्दविशेषः क्रूरदंष्ट्राकटकः, क्रूरदंष्ट्राकटकटेन घटितः
क्रूरदंष्ट्राकटकघटितः, स्पष्टध्यासां भीमस्य स्पष्टभीमः, क्रूरदंष्ट्राकटकघ-
टितेन स्पष्टभीमोऽग्राह्यो यस्याः सा क्रूरदंष्ट्राकटकघटितस्पष्टभीमाद्गहा-
सा, तस्याः सम्बोधनं क्रूरदंष्ट्राकटकघटितस्पष्टभीमाद्गहासे ! । मायाशब्देन

ह्रींकारबीजमुच्यते, ह्रींकारनामगर्भ, तस्य बाह्येषु षोडशदले, मायाबीज
संलिख्य धारयेत् । मायाशब्देन मायाबीजमुच्यते, सप्त लक्षणि जपेत्, सर्व-
कार्यसिद्धिर्भवति । पुनरपि कीदृशे ? 'मायाजीमूतमालाकुहरितगगने ।'
माया एव जीमूता मायाजीमूता, तेषां माला मायाजीमूतमाला, तया
कुहरित गगन यथा सा मायाजीमूतमालाकुहरितगगना, तस्या सम्बोधनं
क्रियत मायाजीमूतमालाकुहरितगगने !-ह्रींकारजलधरनिकुरम्बगर्जिताम्बरे !
इत्यर्थः ॥

इदानीं मायानामगर्भितस्य बहिरष्टपत्रेषु ह्रींकार दातव्यम् । एतद्
यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे लिखित्वा हस्ते बद्ध्वा सर्वजनप्रियो भवति ॥ १ ॥

मायाबीज नामगर्भितस्य बहिरष्टपत्रेषु ह्रींकार दातव्यम्, कुङ्कुम
गोरोचनया भूर्जपत्रे लिखित्वा धारयेत् । बालानां शान्तिवरी रक्षा ॥ २ ॥

यथा, मायानामविद्ध एतद्वहिरष्टदलेषु मायाबीज दातव्यम्, एतद्
यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे मुग्धद्वयै संलिख्य बाहौ धारणीय
सौभाग्य करोति ॥ ३ ॥

ॐ नमो भगवति ! पद्मावति ! सूक्ष्मपद्धारिणी पद्मसंस्थिता देवी
प्रचण्डदोर्दण्डखण्डितरिपुचक्रे । विघ्नर-विपुलप-गदड-गन्धर्वयक्षराक्षस-भूत-
प्रेत-विशाच-महोरग-सिद्ध-नाग-मनुजपूजिते । विद्याधरसेविते । ह्रीं ह्रीं
पद्मावति ! स्वाहा ।

एतन्मन्त्रेण सर्पपद्मभिर्मन्त्रयेदेकविंशतिवारान् वामहस्तेन बन्धनीयम्,
सर्वज्वर नाशयति, भूतशाकिनीज्वर नाशयति ॥

ॐ नमो भगवती पद्मावती अक्षिकुक्षीमण्डनी उज्जयन्तवासिनी
पूर्वद्वार बन्धामि, आग्नेयद्वार बन्धामि, दक्षिणद्वार बन्धामि, नैर्ऋतद्वार
बन्धामि, पश्चिमद्वार बन्धामि, वायव्यद्वार बन्धामि, उत्तरद्वार बन्धामि,
ईशानद्वार बन्धामि, अधोद्वार बन्धामि, ऊर्ध्वद्वार बन्धामि, वक्त्रं बन्धामि,

सर्वप्रदान् यन्धामि, धात्ररक्षा पररक्षा भूतरक्षा पिशाचरक्षा, शक्तिरक्षा,
चोरं यन्धामि यः ठः ठः ठः स्वाहा । सर्वकर्मकरी नामविद्या ज्वर-
विनाशीनि भवति ॥

ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं क्लीं क्लीं लाहा पल (१) श्री पद्मावती आगच्छ आ-
गच्छ स्वाहा । एतां विद्यामण्डोत्तरसहस्रं शतपुष्परण्डोत्तरशतं जप्य पार्श्व-
नायकैरेव जापेन सिद्धिर्भवति ॥

ॐ नमश्छिन्दिायै ॐ चामुण्डे ! उच्छिष्टचण्डालिनी भक्तस्य
हृदय भित्त्वा मम हृदये प्रवेशाय स्वाहा । ॐ उच्छिष्टचण्डालिनीए
भक्तस्य हृदये पीत्वा मम हृदय प्रविश तत्क्षणवागम्य स्वाहा ।

ॐ चामुण्डे ! अमुमस्य हृदय पिबामि ॐ चामुण्डिनि ! स्वाहा ।

सित्ययपडिमं कण्ड सपुण्णं तिमहुणेण तावेह ।

पच्छा राय्यहोमे सध्वरसेणं वा ॥ कुण ॥ मन्त्रः ॥

ॐ उत्तममातङ्गिनी अण्ड विस्तेपई कितिप पद पुत्तलगि चण्डा-
ली स्वाहा । हूँ हौं ह्रँ हः । एगान्तस्त्वमन्त्रः ॥ ताम्र्युलेन सह देयः ।

ॐ ह्रीं वः नागार्पणम् ॐ गः गः, ठः ठः गतिपन्थः ह्रीं ह्रीं ह्रीं
 हः ॐ वेव. २ मुखबन्धः, ॐ ह्रीं कुट्ट कौं लिः २ प्रोटः ३ कुण्ड-
 लीकरणम् । ॐ लो ३ लल्यटघटप्रवेशः, ॐ यः विसर्जनीयम् । होठ
 कण्ठ जिह्वा मुख मखीकड, (मणु सिलड) तालड खिलड, जिह्वा खि-
 लड ताल ॥ गरुड बहुः चबु रहि रेठः ठः महाकाली योगकाली कुयो-
 गमहुं सिद्धि सिद्धड एह सण्णमुहिवन्ध ॐ ठः ठः ॥ सर्पमन्त्रः ॥

ॐ भूरिसी भूतपात्रो विविधचूर्णैरलङ्कितः स्वाहा । भूमी (त) शुद्धिः ।
बाकिनीमन्त्रः ॥

ॐ नमो गंगवते पार्श्वनाथाय सर्वशाकिनी योगिनीनां मण्डलमध्ये
 प्रवेशाय १ आपेशाय १ सर्वशाकिनी द्विपत्येन सर्पपास्तारय स्वाहा ॥
 ॥ सर्पपतारणमन्त्रः ॥

ॐ नमो सुप्रीवाय ह्रीं राधाङ्गनिशूलद्वन्द्वस्ते तिरसतीक्ष्णकराले वटेला-
नलकपोले लुब्धितकेशकलापे वरदे अमृतशिरस्त्रल गण्डे सर्वडाकिनीना वशद्वाराय
सर्वमन्त्रछिन्दिनीलये आगच्छ भगवति । त्रिशूत्र लोलय २ इअरा ढाकिनि
चल २ ह्रीं ह्रीं ३ घ घु चाटु(१) स्वाहा ॥ शाकिनीना निग्रहमन्त्र । न
चलइ किलकिलइ फेत्कारइ मण्डलि असिद्धि इइ निवारइ देसि भमइ
भाउसि पइसई हालशुलि म्माइ रक्तासीपुत्त पसम नरकसी । ढाकिनीमन्त्र ।

ॐ ह स वै ह्य कमलययूँ ग्लैँ माँ ह्रीँ प्रैँ हुँ फुद ॐ स्त्रौँ ह्यँ कौँ शा-
किनीना निग्रह फुद २ हु फुद । अभगन्धा-यवद्रव-सर्वपकारासिक्कानि
अभिमन्त्र्य वस्तुनि आच्छाद्यते उखलमूसलवर्तिना चाला गहडै सिन्दूरै-
स्ताडयेत् । शाकिनी प्रकटीभवति । त पात्र मोक्षयति । शाकिनीमन्त्र ।

किन्तेह मूल तन्दुलोदकेन गालयित्वा पात्रस्य तिलक क्रियते शाकि-
नीस्तम्भो भवति ।

अत पर प्रवक्ष्यामि, योगनीक्षोभमुत्तमम् ।

विन्यासं मन्त्रसंक्षिप्तं सिद्धतथै प्रपूजितम् ॥

ॐ सुप्रीवाय हुत धानराय स्वाहा । शाकिनीना नाशाप्रमुश
युं यु धन्य ॥

ॐ नमो भगवते श्रीसुप्रीवाय सर्वशाकिनीना प्रमर्दनाय हिलि२
मिलि२ धानराय स्वाहा ॥ ढाकिनीविशाबन्ध ॥ पुनरक्षा, यप्रवरयम् ॥

ॐ नम सुप्रीवाय भो भो मत्तमातङ्गिनी स्वाहा ॥ मुद्रिकामन्त्र ।
चक्रमुद्रा प्रेषितव्या, गृहीतस्य मुद्रादर्शनादेव ग्रहो निर्गच्छति ।

ॐ नम सुप्रीवाय नमःपुण्डे ! तद्विकालो ग्रहविशति हन २ भव
मोटय२ रोपिणी देवी मुत्त्वप स्वाहा । प्रोच्छदने विद्या ॥

ॐ नम सुप्रीवाय परमसिद्धिसर्वशाकिनीना प्रमर्दनाय कुट २ आकर्षय
२ धामदेवे २ प्रेतान् दह मम हिलि रहि २ अस ग्रस २ हु फुद २
प्रसि २ शूत्र शूलचण्डाय नो विज्यानी महन २ प्रचण्डसुप्रीवो क्षापयति
स्वाहा । सर्वकर्मकरो मन्त्र ।

ॐ नमो मुनीवाय वार्षिकसौम्यवचनाय गौरीमुखी देवी शलिनी हुं
० चामुण्डे ! स्वाहा ॥

अनया विद्यया सकलं परिजप्य कण्वीरलताः सप्ताभिमन्त्रिताः कृत्या
उखलमुसले ताडयेत् यथा यथा ताडयति तथा तथा योगिनी भूतास्ताडिता
भवन्ति । प्रताडनविद्या । अष्टशतको जापः ॥

ॐकारनामगमितो बहिरष्टतुर्दलमग्रं ॐ मुनिमुव्रताय संलिख्य
बहिः हर २ वेष्टय बहिः कणादिक्षकारपर्यन्तं वेष्ट्यम्, मायाबीजं त्रिधा
वेष्ट्यम्, यथा द्वितीयं चंकारं नामगमितस्य बहिरष्टतुर्दलं यकारं दातव्यम्
बहिरष्टपत्रेषु रकारं देयम्, तृतीयं मायाबीजं नामगमितो बहिरष्टार्द्धं चकारं
देयम्, बहिरगारेषु माया देया ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जे संलिख्य दुष्टवक्ष्योपसर्गो दाघ-
मुपशमयति ।

ही नामगमितं क्षं वेष्टयं बाधे मायात्रिधा वेष्ट्य बहिरष्टार्द्धं क्षं ही
ॐ ही संलिख्य विदियरेषु देवदत्त देयम् ।

द्वितीयम्—

नामगमितो बहिः स्वरवेष्टयं बाधे ॐ ही चामुण्डा स्वाहा । वेष्ट्य
बाधं वलयं पूरयेत् ।

एतद् यन्त्रद्वयं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जे संलिख्य सूत्रेणावेष्ट्य बाधौ
धारणीयम् । प्रथमं यन्त्रं बन्ध्यायां शुर्विणी च मृतवत्सा तद् धारयेत् ।
ककबन्ध्या प्रसवति । सर्वमृतपिशाचप्रमृतीनां रक्षा । बालप्रहरक्षणे
रक्षा भवति ॥

मायागर्भं नामगमितो बहिरष्टपत्रेषु र देयम् । यथा रक्षा ।
द्वितीयप्रकारः—

मायाबीजं नामगमितो बहिरष्टार्द्धं मायाबीजं देयम् । यथा ।
तृतीयम्—

हौं सदेव हौंसं नामगर्भितो बहिश्चतुर्दलं हौं ह्यौं सल्लिख्यम् । एतद् यन्त्रं गोरोचनायाऽनामिकारजतेन भूर्जे सल्लिख्य एरण्डमलिकयां प्रक्षिप्य राज्यमहत्तमप्रभृतीनां वश्यं भवति ।

कौलिकप्रयोगः ।

हौं हनगरं नृप क्षोभयति ।

नामगर्भितो बहिः ठक्करद्वयवेष्ट्य, यात्रे पोडशाद्वै मायावीजं देयम्, बाह्ये मायया त्रिवेष्ट्यम् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनादि द्युमद्व्यैर्भूर्जे लिखेत्, कुसुमभक्त-सूत्रेण वेष्ट्य रक्तकणवीरपुष्पैरष्टोत्तरशतानि जापे क्रियमाणे पुरुषपुरक्षोभो भवति । नामाक्षराणि नित्यं जापेत् नृपं पुरं ग्रामं च क्षोभयति ।

पदकोणमध्ये यन्नामगर्भितो यात्रे हर्म्यं सम्पुटस्थं कोणेषु र देयम् प्वल्लनसहितम् ।

एतद् यन्त्रं श्मशानाङ्गारफित्येन श्मशानकर्पटे लिखेत् । श्मशाने निखनेत् सद्य उच्चाटयन्ति । अनेन मन्त्रेण सप्ताभिमन्त्रितं कृत्वा निखनेत् ।

ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं कुद्रं वः नामगं हौं नामगर्भितो ठवेष्ट्यं बहिरष्टदलं रौं रौं रौं रौं रौं रः सल्लिख्य बायसरुधिरेण यस्य नाम लिखेत् स महा-ज्वरेण गृह्यते ।

पदकोणमध्ये यन्नामगर्भितो कोणेषु यं ६ बाह्ये निरन्तरं संपूर्यते । एतद् यन्त्रं विषेण श्मशानाङ्गारेण कनकरसेन पादपाशुना सह भूर्जे यस्य नाम आलिखेत् प्रेतघने निर्जितम्, ॐ ऋरवेष्ट्यं बहिरष्टाद्वै य देयम् ।

एतद् यन्त्रं विषकनकरसेन ध्वजाग्रपटे नाम यस्य लिखित्वा श्मशाने निखनेत् । उच्चाटयति ।

यस्य नाममध्ये हर्म्यं सम्पुटस्थं बहिश्चतुर्दलं य देयम् । एतद् यन्त्रं श्मशानाङ्गारेण निम्बपत्ररसेन ध्वजकर्पटे लिखित्वा ध्वजाग्रे मध्या उच्चाटयति ।

यकारं नाम आग्नेयमण्डलं कोणेषु रदेयम् निरन्तरं य. देयम्,
स्वस्तिकामाता । भूषितम् ।

इदं यन्त्रं विधीतकरसेन नामालिख्य खरमूने स्थापिते सद्य उवाचयति ।

देवदत्त ! प्रसीद ह्रींस्मर वारत्रय तु वेष्टयम् ।

एतद् यन्त्रं तालपत्रकटकेनालिख्य कुम्भमध्ये स्थाप्यम् कुम्भं
च सनयते ।

मायाबीजं नाम त्रिविधं नामगर्भितो बहिरष्टार्धं माया देयम्

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जं संलिय बाहौ धारणीयम् ।
ग्रहभूतपिशाचडाकिनीराक्षसप्रभृतीनां पीडा न भवति ।

मायाबीजं नामगर्भितं पङ्क्तिपात्रं प्रमाणे अग्रे वज्राङ्कितं दिक्षु लकार
वौषट् मध्येषु ह्रींकारं प्रत्येकं लिखेत् ।

एतद् यन्त्रं कुङ्कुमगोरोचनया भूर्जपत्रे वा नामालिख्य बाहौ धारणी-
यम्, भूतप्रेतपिशाचडाकिनीराक्षसकपप्रभृतीं (१) उपशामयति । सिद्धोपदेशः ।

मायाबीजं नामगर्भितो त्रिविधावेष्ट्य सिद्धतामयीं प्रतिमां कृत्वा लिखेत्
ऊपयेत् स्थाप्य मदनपण्डकेन विद्ध्वा सर्वाङ्गं तु त्रिकटुकेन सोदृशलाकाया
हारो बद्ध्वा अङ्गारे स्थापयेत् तथाऽऽकर्षयति ॥

इदानीं प्रहरणमनेन प्रकारेण संप्रपञ्चमाह—

कूजत्कोदण्डकाण्डोद्भुमरविधुरितकूरघोरोपसर्ग

दिव्य वज्रातपत्रं प्रगुणमणिगणत्किङ्किणीकृत्वाणरन्यम् ।

भास्वद् वैडूर्यदण्डं मदनविजयिनो विभ्रती पार्श्वभर्तु

सा देवी पद्माहस्ता विघटयतु महाडामरं मामकीनम् ॥ ३ ॥

विघटयतु—विनाशयतु । दासौ कर्त्री ? देवी पद्मावती । किं तत्
कर्मतापत्रम् ? 'महाडामरम्' महविघ्नम् । कर्मभूतम् ? 'मामकीनम्'
मदीयम् । कीदृशी देवी ? 'पद्माहस्ता' पद्मकरा । किं कुर्वती ? 'विभ्रती'
धारयन्ती । किं कर्मतापत्रम् ? 'वज्रातपत्रम्' वज्रं च आतपत्रं च वज्रान

पत्रम् । कस्य ? पार्श्वभर्तुः । पार्श्वभिधानयस्तस्य । पुनरपि कं कर्मता-
 पत्रम् ? 'कूजरकोदण्डकाण्डोद्भूतविधुरितकूरघोरोपसर्गम्' कोदण्डश्च क-
 ण्डश्च कोदण्डकाण्डो, कूजन्तौ कोदण्डकाण्डो कूजत्कोदण्डकाण्डौ, तयो-
 ऽभ्यां कूजत्कोदण्डकाण्डोद्भूतः, कूरश्च घोरश्च कूरघोरो, कूरघोरो उपसर्गो
 यस्यासौ कूरघोरोपसर्गः, कूजत्कोदण्डकाण्डोद्भूतेन विधुरितः कूरघोरोप-
 सर्गः, कूजत्कोदण्डकाण्डोद्भूतविधुरितकूरघोरोपसर्गः, तम् कूजत्कोदण्ड-
 काण्डोद्भूतविधुरितकूरघोरोपसर्गम् । गदाधनुर्बाणोद्भूतविधुरितदुष्टोद्भूत-
 यन्त्रम् । न केवलं, विभ्राणा किं तत् ? 'वज्रातपत्रम्' । कीदृशम् ? 'दि-
 व्यम्' प्रधानम् । तथा विभ्राणा, किं तत् ? 'भास्वद्वैद्व्यदण्डम्' भास्वान-
 प्रभापुञ्जसहितो वैद्व्यदण्डो येनासौ भास्वद्वैद्व्यदण्डः, तं भास्वद्वैद्व्यदण्डम्
 देदिप्यमानरत्नविशेषमेतादृशमुदम् । कीदृशम् ? प्रगुणमणिरणत्किङ्किणीकाण-
 रम्यम्' प्रगुणाश्च ते मणयश्च प्रगुणमणयः, रणन्त्यश्च ताः किङ्किण्यश्च रण-
 त्किङ्किण्यः, प्रगुणमणीनां रणत्किङ्किण्यः, प्रगुणमणिरणत्किङ्किण्यः, प्रगुणमणि-
 रणत्किङ्किणीनां काणः प्रगुणमणिरणत्किङ्किणीकाणः, तेन रम्यम् प्रगुणमणि-
 रणत्किङ्किणीकाणरम्यम्, विशिष्टरत्ननिर्मितमुद्रवर्णितकारावरमणीयम् । कीदृशस्य
 पार्श्वभर्तुः ? 'मदनविजयिनः' कामजयिनः ।

भावनामाह—हौं धनु ६ महाधनुं सर्वधनुं देवि । पद्मावति । सर्वेषां दुष्ट-
 चोराणां आयुधं बन्ध २ दष्टिबन्ध २ मुद्रस्तम्भ कुम्भ २ स्वाहा । एषा
 विद्या मार्गभये सप्तपातनभिमन्त्र्य पन्थे धनुर्गल्लिखेत् चोरभयं न भवति ॥

ॐ नमो धरणेन्द्राय स्रक्तविद्याधराय चक्र २ खड्गं गृह्ण २ स्वाहा ।
 अटोत्तरसहस्रं करजापो पुष्पाणि वा दिनत्रयं सिद्धिः । स्रक्तस्तम्भनमन्त्रः ।

ॐ कुम्भे । अमुकं चोरं गृह्ण २ स्थापितं दर्शय आगच्छ स्वाहा ।

भस्मना चटोरकं पूरित्वा पूजयेत् । चोरं गृह्णापयति ।

पूर्वसेवा दशसहस्राणि जपेत् । ततः सिद्धो भवति ॥

इषानीमनेषप्रकारं शस्त्रं प्रतिपाद्य अधुना देवकुलरक्षास्तम्भनमोहनो-
 षाटनविद्वेषणवशीकरणपूतशाकिनीदेवीनामभिधानानि मन्त्राणि विद्याध-
 सप्रपद्यमाह—

भृङ्गी काली कराली परिजनसहिते ! चण्डि ! चामुण्डि ! नित्ये ! ।

क्षौ क्षौ क्षू क्षौ क्षणार्द्धक्षतरिपुनिवहे ! ह्रीं महामन्त्रवश्ये ! । ।

ॐ ह्रीं ह्रीं ॐ भृङ्गसङ्गभृकुटिपुटतटत्रासितोदामदैत्ये !

ह्रीं ह्रीं सूँ सूँ प्रचण्डे ! स्तुतिशतमुखरे ! रक्ष मां देवि ! पद्मे ! । ४ ।

रक्ष-पालय ! देवि ! पद्मे !-पद्मावति ! । कम् ? ' माम् ' स्तुति-
कर्तारम्, कीदृशे ? ' स्तुतिशतमुखरे ! ' स्तुतय-श्रीपार्श्वनाथसम्बन्धिन्यः
तासां शतानि तैर्मुखरा-वाचाट, तस्याः सम्बोधनं स्तुतिशतमुखरे ! कीदृशे ?
' भृङ्गीकालीकरालीपरिजनसहिते ! ' भृङ्गी च काली च कराली च भृङ्गी-
कालीकराली, भृङ्गीकालीकरालीलक्षणः परिजनः तेन सहिता, तस्याः
सम्बोधनं भृङ्गीकालीकरालीपरिजनसहिते ! । पुनः कीदृशे ? ' चण्डिचामु-
ण्डिनित्ये ! ' चण्डिश्च चामुण्डिश्च चण्डिचामुण्डी, चण्डिचामुण्डिन्यां
नित्ये !-युक्ते ! चण्डिचामुण्डियुक्ते ! लोकप्रतीते ! ' पुनः कीदृशे ? क्षौ
च क्षौ च क्षू च क्षौ च क्षौक्षौक्षौक्षौ एतैरक्षरैः, क्षणस्यार्द्ध क्षणार्द्धे तेन क्षणा-
र्धेन क्षता-हता रिपूणां निवहा-समूहा यया सा तस्याः सम्बोधनं क्ष.
क्षौक्षू क्षौ क्षणार्द्धक्षतरिपुनिवहे ! । पुनः कीदृशे ? ह्रीं महामन्त्रवश्ये !
ह्रींलक्षणो यो महामन्त्रस्तस्माद् वस्या ह्रीं महामन्त्रवस्या, तस्याः सम्बो-
धनं ह्रीं महामन्त्रवश्ये ! नरनारीषभृतयः । पुनरपि कीदृशे ? ॐ ह्रीं ह्रीं
ॐ भृङ्गसङ्गभृकुटिपुटतटत्रासितोदामदैत्ये ! । ॐ ॐ ॐ ॐ लक्षणो भृङ्गः,
ॐ ह्रीं भृङ्गस्य सङ्गः, ॐ ह्रीं भृङ्गसङ्ग !, ॐ ह्रीं भृङ्गसङ्गस्य भृकुटिः ॐ
ह्रीं भृङ्गसङ्गभृकुटिः, ॐ ह्रीं भृङ्गसङ्गभृकुटेः पुटतटः ॐ ह्रीं भृङ्गसङ्गभृकुटि-
पुटतटः, त्रासिता उदामा दैत्या यया सा, तस्याः सम्बोधनं ॐ ह्रीं भृङ्गस-
ङ्गभृकुटिपुटतटत्रासितोदामदैत्ये !-विष्टम्यक्षोच्चाटितदुष्टासुरे ! । पुनरपि

१ ह्रीं ह्रीं ॐ ह्रीं इति पाठान्तरे ।

कीदृशे ? ' साँसौँसौँप्रचण्डे ! ' साँ च छौँ च ? च छौँ च एतैः
प्रचण्डा, सा तयोक्ता, तस्याः सम्बोधनं ' साँ छौँ छौँ छौँ प्रचण्डे ! -
समर्थे इत्यर्थः ॥

अस्य भावनामाह—

इदानीं देवगृहयन्त्रत्रयम् । तदयम् —

मन्त्र्यु नामगभितस्य वा मन्त्र्यु वाक्मन्त्र्यु वा संलिल्य वाचे हृत्त्र्यु
वेष्ट्यम् । पुनरपि वाचे षोडश स्वरान् पूरयेत् । बहिरष्टदलेषु
मन्त्र्यु घन्त्र्यु मन्त्र्यु मन्त्र्यु मन्त्र्यु मन्त्र्यु मन्त्र्यु सर्वाणि
पिण्डाक्षराणि संलिल्य बहिरष्टदलेषु ॐ मृत्नी नमः, ॐ कालीनमः, ॐ
कराली नमः, ॐ चण्डि ! नमः, ॐ जम्मायै नमः, ॐ चामुण्डायै नमः, ॐ
अजितायै नमः, वाचे मायावीज त्रिधावेष्टयम्, पृथ्वीमण्डल चतुष्कोणेपु
थिक्कार वज्राङ्कितं एतत् क्रमेण चक्रं कुङ्कुमगोरोचनया कर्पूरादिमुग्धद्रव्यै-
र्भूर्जपत्रे लिखित्वा कुमारीसूत्रेणावेष्टय बाहौ धारणीयम् सर्वभयरक्षा भवति ॥

अथवा एतद् यन्त्रं धीषण्डकर्पूरादिना संलिल्य भक्तपुष्पैरष्टोत्तरशतं
पूजयेत् पण्णासं यावत् । लक्ष्मीः, सौभाग्यम्, सर्वकार्यं सिद्धपति ॥

ॐ नमो भगवते पार्श्वनाथाय धरणेन्द्रसहिताय पद्मावतीसहिताय
रुद्रलोकहृदयानन्दवारिणी मृत्नीदेवी सर्वसिद्धविद्या युधाङ्गी कालिका सर्व-
विद्या मन्त्रयन्त्रमुदास्फोटनी कराली सर्वपरद्रव्ययोगचूर्णमयनी सर्वविष-
प्रमर्दिनी देवि ! अजितायाः स्वकृतं विद्यामन्त्रतन्त्रयोगचूर्णरक्षणा जम्मा
परसंन्यमर्दनी नमो दानन्द (?) रोगनाशिनी सकलत्रिभुवनानन्दकारिणी मृत्नी
देवी सर्वसिद्धा विद्या युधाङ्गी महामोहिनी । त्रैलोक्यसंहारिणी चामुण्डा ॐ
नमो भगवती पद्मावती सर्वप्रह्निवारिणी फुद् २ कंय २
शीघ्रं चालय २ बाहुं चालय २ गात्र चालय २ पादं चालय २
सर्वाङ्गं चालय २ लालय २ धुनै ३ कम्पय २ कम्पावय २ सर्वदुष्टं
विनाशय सर्वरोगं विनाशय जये विजये अजिते अपराजिते जम्मे मोहे
अजिते ह्रीं २ हन २ दह २ पच २ धम २ चळ २ चालय २ आक-

र्जय २ आकम्पय २ विक्म्पय २ स्मृष्य हौ हौ हौ हौ क्षः हुं फुट् १ निग्रह
 ताडय २ कमलवर्ष्य हौ हौ हौ हौ क्ष २ ह २ सः २ घ. २ स २ भृष्य हु
 २ घर पर २ हुं फुट् ३ शङ्खमुद्रया घर घृष्य पुर हुं फुट् कठोरमुद्रया मारय २
 प्राद्वय २ स्मृष्य हर स्वस्तिकमुद्रा ताडय २ स्मृष्य पृष्य २ पर २
 प्रज्वल २ प्रज्वालय २ धम २ धूमान्धकारिणी राँ २ प्राँ २ क्लीं ॥ व. २
 नन्दावर्तमुद्रया प्रासय २ ममलवर्ष्य शङ्खचक्रमुद्रया छिन्द २ भिन्द २ स्मृष्य
 गः निशङ्खमुद्रया छेदय २ भेदय २ घृष्य घ. मुशलमुद्रया ताडय २ पर-
 विद्या छेदय २ परमन्त्र भेदय २ घमलवर्ष्य धम २ बन्धय २ मोचय २
 हलमुद्रया वय २ वः २ प कुरु २ यम्ष्य प्राँप्रीप्रीप्री समुद्रे मज्ज मज्ज
 छमलवर्ष्य हौ हौ हौ हौ हौ मन्त्राणि छेदय छेदय । परसैन्यमुच्चाटय उच्चाटय ।
 पररक्षा क्षः क्ष. क्षः हुं ३ फुट् । परसैन्य विघ्नसय विघ्नसय । मारय
 मारय । दारय दारय । विदारय विदारय, गति स्तम्भय स्तम्भय,
 भृष्य औ औ औ औ औ अ. अपय भवय, धावय धावय यम्ष्य
 य प्रेपय २ प छेपय २ द्वेपय २ विद्वेपय वि-
 द्वेपय, स्मृष्य हौ छावय छावय मम रक्षा रक्ष रक्ष, परमन्त्र क्षोभय
 क्षोभय । छेद छेद, छेदय २, भेद २, भेदय २, सर्वयन्त्र स्फोटय, २
 ॥ २, स्मृष्य औ औ औ औ औ अः जामय २, स्तम्भय २, दुःखय २,
 खाय २, स्मृष्य औ औ औ औ औ अः हा, प्रीवा भञ्जय २, मोहय २,
 स्मृष्य औ औ औ औ औ अ. प्रासय २, नाशय २, क्षोभय २, सर्वाङ्ग
 क्षोभय २, चल चल, चालय २, भ्रम २, भ्रामय २, धूनय २,
 कम्पय २, आकम्पय २, भृष्य स्तम्भय २, गमन स्तम्भय २, सर्वभूत
 प्रमर्दय २, सर्वदिशि बन्धय २, सर्वविघ्नं च्छेदय २, निकृन्तय २, सर्व
 दुष्टान् निग्राहय २, सर्वयन्त्राणि स्फोटय २, सर्वधृङ्खलान् त्रोटय २,
 मोटय २, सर्वदुष्टानाकर्षय २, दमलवर्ष्य हौ हौ हौ हौ हः शान्ति कुरु

२, तुष्टिं कुरु २, स्वस्ति कुरु २, ॐ षौ क्रौं ह्रीं ह्रौं पद्मावति । आ-
गच्छ २, सर्वमय मम रक्ष २, सर्वसिद्धिं कुरु २, सर्वरोगं नाशय २,
किन्नर-किंपुरुष-गच्छ-गन्धर्व ८ कुष्माण्डिनी-टाकिनी-बन्ध सरय २,
सर्वशाकिनी मर्दय २ सयोगिनीगण चूर्णय २ नृत्य २, गाय
२, कल २, फिलि २, हिलि २, मिलि २, मुलु २, मुल्ल २, कुल्ल २,
कुरु २, अस्माकं वरदे ! पद्मावति । हन २, दह २, पच २, सुदर्शनचक्रेण
छिन्द २, ह्रीं क्लीं ह्रीं ह्रौं ह्रीं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं ह्रौं
ह्रीं २ श्रौं २, श्रीं २, श्रौं २, पद्मावती धरणेन्द्र आद्यापयति स्वाहा ।

एष मन्त्रः पठितसिद्धः, निरन्तर स्मर्यमाणेन भूतप्रह्वप्रह्वप्रह्वप्रह्वस-
वेतालप्रभृतिशापिनोज्वररोगघोरारिमारिनिग्रहव्याघ्रब्यालसर्पवृश्चिकमूयकलूतपा-
दकण्ठशिरोरोगान् नाशयति ।

ॐ मृत्तिरेटी किरेटी जमय २ क्लीं पय २ धृतढक स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति बाली महाकाली चांडाली अमुकस्य रुधिरं पिव
२ सहृदय भित्त्वा हिलि २ चांडालिनी मातंगिनी स्वाहा ।

ॐ नमो भगवती काली महाकाली रुद्रकाली नमोऽस्तु हन २ दह
२ छिन्द २ छेदय भेदय २, त्रिशलेन हुंहः २ स्वाहा । विद्यात्रयं सप्त
वारानभिमन्त्र्य तद्दीयते शूलं नाशयति ।

ॐ नमो भगवती कराली महाकराली । ॐ ह्रीं नमो महामोह २
सम्मोहनीयमहाविद्ये ! जम्भय २ स्तभय २ मोहय २ मूर्ध्य २ क्लेदय २
आकर्षय २ पातय २ हुं नरेश मोहनी ऐं ह्रीं श्रीं ह्रौं आगच्छ कराली स्वाहा ।

एषा विद्या निरन्तर द्वादश सहस्राणि करजापे सिद्धिर्भवति ।
मोहनीविद्या ।

ह्रीं ह्रीं ह्रीं अजिते आगच्छ ह्रीं स्वाहा ।

ॐ नमो जम्मे मोहे धंमे थंगिनी स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति गङ्गादेवी कालिकादेवी आह्वानम् ।

ॐ महामोहे स्वाहा ।

ॐ नमो चङ्चिखे योगवाहि योग प्रवर्तय २ महामोहय योगमुखी योगेश्वरी
महायोगे महामाये चारु चारुणी महाहरिहरभूतत्रये स्वस्वार्थनृणातिसूय जिहाम्रे
सर्वलोदना वश २ कुरु २ दर्शय साधय स्वाहा ।

हस्ताकर्पणी नदीहृदतङगे वा आकाशे चन्द्रमण्डले वा, खड्गे दीप-
शिखाया वा अगुष्ठे दर्पणे तथा । स्वप्ने खड्गे तथा देवी अवतार्य शुभा-
शुभम् । एषा आकर्पणी विद्या ।

ॐ नमो चण्डिकायै याग वाहि २ इय वा ।

ॐ नमो चण्डवज्रपाणये महायक्षसेनाधिपतये धनकोपाय दद्रोत्कट-
भैरवाय । तद्यथा—

ॐ नमो अमृतकुण्डली अमुक साहि २ ज्वल २ तृष्ण २ बन्ध
२ गज २ सर्वविघ्नोपविनाशकाय महाव्रणपति ! अमुकस्य जीवहराय
स्वाहा । शत्रुप्रेक्षणमन्त्र ।

ॐ नमो भगवति ! इक्ष्वाकुण्डे ! मद्रज्जापले फट २ आकर्पय २
ममोपरिचित भवेत् फल पुष्प यस्य हस्ते ददामि स शीघ्रभागच्छतु स्वाहा ।

वश्याकर्पण वज्रपाणिमन्त्रेण विशेषण क्रियते तस्य सहस्रजाप
कराभ्यां शतपुष्पाणां सिद्धिर्भवति ।

प्रथम तावत् करन्यास —

ॐ ङ ह कराभ्या साधनीयम् । पञ्चातेन अगुलिना प्रत्येक शोधन
कार्यम् । तदनन्तर क्ष पादाभ्या स्वाहा । क्षा हृदये स्वाहा । क्षी क्षीर्षं
स्वाहा । क्ष उज्जलितशिखायै स्वाहा वीपट् । क्षी कवचाय वपट् । हु क्ष
बाहुभ्या स्वाहा । क्षै स्वन्याभ्या स्वाहा । क्षै नेत्राय वपट् । क्षी वर्णाय
वपट् । क्ष नेत्राय स्वाहा । क्ष अस्त्राय स्वाहा । ह्रु दश दिशाना
रक्षा करोति ।

ॐ ह्रीं वाहुगलिं सम्प्रधातु क्षां क्षीं क्षूं क्षीं क्षै क्ष उर्ध्वपुञ्जं कुरु २
शुभाशुभं कथय स्वाहा ।

एतन्मन्त्रं करजापेन दशसहस्राणि सिद्धिर्भवति ।

ॐ कटविकट कटे कटि धारिणि ठ ठ परिस्फुटवादिनि । भञ्ज
२ मोहय २ स्तम्भय २ वादिमुख प्रतिवादिमुख शल्यमुख प्रतिशल्यमुख
कीलय २ पूरय २ भवेत् अमुकस्य जयम् ।

एषा विद्या व्यवहारकाले स्मर्यमाणा वादिमुखं स्तम्भयति । विजयं
प्रयच्छति । अवश्यं पक्षे सदा कण्टवारी वृक्षाणां अष्टसहस्रं जपेत्ततः
सिद्धिर्भवति । कण्टवारी महाविद्या ।

अधुना नाम त्रिमूर्तिमध्ये परसु दिक्षु कौं विदिक्षु च क्लीं बहिर्दिशि
पुट कोष्ठे उद्यौ जन्मे मोहे समा लिपेत् । मोहेऽपि एतद्व्याघ्रान्तं ब्रह्मा-
कारमास्थितम् ।

ॐ क्लीं धानं वपन् पुट् बाणे क्षितिमण्डलम् । अष्टावर्तलञ्छनं
चतुःकोणेषु लङ्कारमालिख्य फण्डे भूर्यपत्रे वा लिपित्वा कुङ्कुमादिभिः
पूजयेत् यः सदा यन्त्रं तस्य वश्यं जगत् सर्वम् ।

ॐ ह्रीं क्लीं जमे । मोहे । अमुक वश्यं कुर्व १ एतद् वश्ययन्त्रम्
ॐ रमलवयू ररवर सहा ह्रीं औं क्लीं क्षीं क्लीं जूं ह्रीं ह्रीं पद्ममालिनि ।
ज्वल २ प्रज्वल २ हन २ दह २ पच २ इदं भूत निर्धातय २ धूम्र
धूम्रान्धकारिणि । ज्वलनशिरो । पुट् १ य २ समीहितार्थान् हिता ज्वा-
लामालिनी आश्रयति स्वाहा ।

मन्त्रेण वेष्टयेत् इदं पिण्डं लङ्घयेत् व्याधिं दग्निं^(१) भूतं सर्वाङ्गे भूतं ज्वरं
ग्रहदोषशक्तिनीग्रमृतीन् नाशयति ।

ॐ नमो भगवते । पशुपतये नमो नमोऽधिपतये नमो रुद्राय प्वस २
खड्गरावण । चक्र २ विहर २ सर २ नृप २ स्फोटय २ श्मशानभस्म
मर्चितसरिताय वटारूपात्मालाघराय व्याघ्रचर्मपरिधानाय शशाङ्कितशेख-
राय कृष्णसर्पयज्ञोपवीताय पल २ चल २ अनिवर्तिरूपिलिनि । हन २
भूतप्रेत धाराय २ ह्रीं मण्डलमध्ये कट २ वश्यं कुर्व २ ममानमन्^(२) प्रवेशय

२ आवह प्रनण्ड धारासि । देवि ! रुद्रो आपेक्षय महाविद्या रुद्रो आज्ञा-
पयति ठः ठः ठः स्वाहा । भूतमन्त्रः ।

इदानीं योगिनीचक्रनन्तर कन्दर्पचक्रं सप्रपद्यमाह—

चञ्चत्काञ्चीकलापे । स्तनतटविलुठत्तारहारावलीके ।

प्रोत्फुल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे । ।

ह्रीं ह्रीं क्लीं ॐ समेतैर्भुवनवशकरी क्षोभिणि द्राविणीत्वं

ओं ह्रीं ओ पद्महस्ते ! कुरु कुरु घटने रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥५॥

रक्ष—पालय, वम् ? मां—स्तुतिकर्तारम्, कीदृशी ? ‘चञ्चत्काञ्ची-
कलापे ।’ चञ्चत्—देदीप्यमानः काञ्च्याः कलापः काञ्चीकलापो—मेखलादाम
यस्याः सा तस्यः सम्बोधनम् ‘चञ्चत्काञ्चीकलापे !’ पुनरपि कीदृशे ?
‘स्तनतटविलुठत्तारहारावलीके ।’ स्तनतटे विलुठन्ती तारा—समुज्ज्वला
हारावलीपङ्क्तिर्यस्याः सा तस्याः सम्बोधनम् स्तनतटविलुठन्तारहारावलीके ! ।
पुनरपि कीदृशे ? ‘प्रोत्फुल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे । ।’
प्रोत्फुल्लद्भिः—विकसद्भिः पारिजातद्रुमाणां—वेषतरुणां कुमुदैः—पुष्पैः उपल-
ब्धिताभिः महामञ्जरीभिः पूज्यौ पादौ यस्याः सा तस्याः सम्बोधनं प्रोत्फु-
ल्लत्पारिजातद्रुमकुसुममहामञ्जरीपूज्यपादे । । पुनरपि कीदृशे ? ‘भुवनव-
शकरी क्षोभिणी द्राविणी त्वम्’ त्रैलोक्यवश्यताविधायिनी, चालयन्ती—
अहं मोहयन्ती द्रावयन्ती नपयन्ती (?) ।

पुनरपि कीदृशे ? ‘ह्रीं ह्रीं ह्रीं हः समेतैः ह्रीं च ह्रीं च क्लीं च क्लीं च
एतैः समेतानि तैः ह्रीं ह्रीं क्लीं क्लीं समेतैः । एतावत्येतानि पीजाक्षराणि ।
भावनामाह—

क्लीं क्लीं नामगमितस्य शब्देषु कोणेषु ह्रीं ह्रीं क्लीं क्लीं सः
दातव्यम् ।

अथवा द्वितीयः श्रवणः—आग्नेयमण्डले ऐश्वर नामगमितस्य लक्ष-
कोणेषु रेफ स्वस्तिवा ज्वात्य दातव्या । वहिः पोटशस्त्रैर्वेष्टनीयम्, वहि-
रष्टदलेषु कामिनीरञ्जिनी स्वाहा । ॐ ह्रीं ओं क्लीं ह्रीं ह्रीं क्लीं क्लीं

हैं ही देवदत्तामग द्रावय २ मम वक्ष्यमानय २ पद्मावती आशा-
पयति स्वाहा ।

अस्य वामपादपांशुर्गृहीतव्या पुष्प वामकरे मासेन दक्षिणे निजे करे
लिखेत् वामकरे पीडयेत् कर निमवति ।

अधुना—

ॐ चले चलचित्ते चपले मातङ्गी रेतो मुख २ स्वाहा ।

ॐ नमो कामदेवाय महानुभावाय कामसिरि अमुरि २ स्वाहा ।
अनेन मन्त्रेण रक्तकणयोर अष्टोत्तरवारमभिमन्त्रित कृत्वा ताम्बूलं दन्त-
काष्ठ पुष्प फल वा २१ वार परिजप्य यस्मै दीयते स वस्यो भवति ।
अनेन मन्त्रेण रक्तकणवीरं अष्टोत्तरशत अभिमन्त्रित कृत्वा स्त्रियः अप्रतो भ्रा-
मयेत् सा क्षरति ।

ॐ नमो भगमालिनि भगवहे चक्षु २ सर २ ।

अनेन मन्त्रेण ७ वारानभिमन्त्र्य वामहस्त स्त्रिया भगस्योपरि दद्यात्
सा क्षरति ।

पूर्वसेवा ८ सहस्राणि जपेत् । तद्दशाशेनाशोककुसुमैर्होम । पुनः कीदृशीं ।
ॐ ॐ ॐ पद्महस्ते ! ' ओं च इं च ओं च ते तथोक्तानि ते नाम बीजा-
क्षराणि । भावनामाह—हुंकार नामगर्भितस्य बाणे धकार दातव्य बाणे
वकार वेद्य बाणे पोडश स्वराणि वेद्य बाणे पोडशदलेषु क्षौं जं ईं
वौं रं कं औं खौं लौं चै ॐ औं रौं क्रीं सीया सलिल्य दलाप्रे
ॐ रौं पूरयेत् । मायावीज त्रिगुण वेद्य यदिर्भुजद्वय मस्तके गधः हृदये
३ वां सलिल्य एतद् यन्त्र कुङ्कुमादिमुगन्धद्रव्यैर्भूयै सलिल्य बाहौ धार-
णीय सर्वभयरक्ष भवति ॥ पद्मसदृशो हस्तो बस्या. सा, तस्याः सम्बोधन
' पद्महस्ते ! ' कमलपाणे । कुङ्कु २ नीलफलक सर्वम् । शेष मुगमम् ।

विपतत्त्व—स्मरविषय प्रतिपाद्य अधुना विषहरण सौभाग्यं अधुनायाः
पुनर्जननससूक्तं यन्त्रमाह—

लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलनयने । प्रज्वलद्वाडवाग्नि—

नुटपञ्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदग्रप्रज्वाग्रहस्ते । ।

ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं हरन्ती हरहरहरहुकारमीकनादे ।

पद्मे ! पद्मासनस्थे ! अपनय दुरित देवि ! देवेन्द्रवन्द्ये ॥६॥

व्यपनय—स्फेदय, किं तत् ? 'दुरित' विघ्नम् । कीदृशे ? 'लीला-
व्यालोलनीलोत्पलदलनयने ।' लीलया व्यालोलं लीलाव्यालोलम्, नीलो-
त्पलस्य दलं नीलोत्पलदलम्, लीलाव्यालोलं च तत् नीलोत्पलदलं च
लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलं तत्सदृशे नयने—नेत्रे यस्या सा, तस्या सम्बो-
धनं लीलाव्यालोलनीलोत्पलदलनयने । क्रीडाशोभमानेन्दीवरनयने । । पुन
कीदृशे ? 'प्रज्वलद्वाडवाग्निनुटपञ्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदग्रप्रज्वाग्रहस्ते ।'
वाडवस्य अग्निं वाडवाग्निं प्रज्वलद्वाडवो वाडवाग्निश्च प्रज्वलद्वाडवाग्नि
नुटपन्ती चासौ ज्वाला च नुत्यज्ज्वाला, प्रज्वलद्वाडवान्नेरनुत्यज्ज्वाला
प्रज्वलद्वाडवाग्निनुत्यज्ज्वाला, तस्या स्फुलिङ्गाः तेषां स्फुरन्तश्च च अरुण-
कणाश्च तैरुदग्र—प्रचण्डं यद् वज्रं तदग्रं हस्ते, यस्या सा प्रज्वलद्वाडवाग्निनुत्य-
ज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदग्रप्रज्वाग्रहस्ता, तस्या सम्बोधनं प्रज्वलद्वाड-
वाग्निनुत्यज्ज्वालास्फुलिङ्गस्फुरदरुणकणोदग्रप्रज्वाग्रहस्ते । आज्यस्यमानवाडव-
ज्वलनज्वालादलापसमानशतकोटिविभूषितहस्ताग्रे । । पुनरपि कीदृशे ?
'ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं हरन्ती हरहरहरहुकारमीकनादे । । ' ह्रीं च ह्रीं च ह्रीं
च हरन्ती च हरहर हरहुकार च ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं हरन्ती हरहरहरहुकारा ते
मीमो—मीपण एक—अद्वितीयो नादो यस्या सा, सम्बोधनं ह्रीं० । सर्वा
ज्येतान्यक्षराणि मालामन्त्रयन्त्राणि सूचयन्ति । तद्यथा—ॐ नमो भगवति ।
अवलोकितपद्मिनि । ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं वराह्मिनि । चिन्तितपदार्थसाधिनि ।
दुष्टलोकोच्चाटिनि । सर्वभूतवञ्छरी आँ मौं ह्रीं पद्मावति । स्वाहा ।

ॐ नमो भगवति ! पद्मावति ! सप्तपणाविभूषिता चतुर्दशदशक्याल

एतद् यन्त्र कुङ्कुमगोरोचनया भूर्वपत्रे संलिख्य कुमारीसूत्रेण वेष्ट्य बाहौ धारणीयम् , सर्पविष-ज्वलन-दाघज्वर-भूतशक्तिनी प्रभृतिरक्षा भवति हुङ्गारम् । यन्त्रमुच्यते । ‘ मीमैकनादे ! ’ मह्यघोरे ! प्रतीतनादे ! प्रल्हादे (?) पुनः कीदृशी ? पद्मे !-पद्मावती देवी इति सम्बन्धः । पुनरपि कीदृशे ? ‘ पद्मासनस्ये ! ’ पद्मे-भासने तिष्ठति या या पद्मासनस्या, तस्याः सम्बोधनं पद्मासनस्ये ! ? पद्मेस्वासनस्ये ! । पुनरपि कीदृशे ? देवेन्द्रवन्द्ये ! ‘ देवेन्द्रै-र्वन्द्या देवेन्द्रवन्द्या, तस्याः सम्बोधनं देवेन्द्रवन्द्ये ! ’

इदानीं शान्तिक-पौष्टिक-तुष्टिक-यन्त्रं विपहरयन्त्र मन्त्र सप्रपन्नमाह—

कोपं वं झं सहंसः कुवलयकलितोदामलीलाप्रबन्धे !

ह्रीं ह्रीं ह्रीं पक्षवीजैः शशिकरधवले ! प्रक्षरक्षीरगौरे ! ।

व्यालज्यावद्भूटे ! प्रदलवल्लमहाकालकूटं हरन्तो

हाहा हंकारनादे ! कृतकरमुकुलं रक्ष मां देवि ! पद्मे ! ॥

रक्ष—पालय । कम् ? माम् । कासौ कर्त्री ? पद्मावती । कीदृशम् ?

‘ कृतकरमुकुलम् ’ विहितपाणि कमलमीलनम् । कीदृशम् ? ‘ को पं व झ सहसः ’ कोप च व च झं च कोप वसे सह हसेन वर्तते यः सहंसः । तत्रापदस्य भावनामाह—

ॐ को पं वं झं हसः । वस मन्त्रः ।

ॐ भां स ह्रीं ह्रीं स्वां सगौ ह्रीं चक्रमुदया प्रयुजीत । पुनः कयम्भूते ?

‘ कुवलयकलितोदामलीलाप्रबन्धे ! ’ कुवलय-पृथ्वीवलय, अपवा कुवलयैः-नीलोत्पलैः कृत्वा कलितः उदामः-स्फारो लीलाप्रबन्धः-कीडासमूहो यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं ‘ कुवलयकलितोदामलीलाप्रबन्धे ! ’

तस्या मन्त्रः—ॐ कुवलयहसः । कुमुममन्त्रः । पुनरपि कयम्भूते ?

‘ शशिकरधवले ! ’ शशिनः कराः शशिफराः तद्वत् भवत्य शशिकर-धवला, तस्याः सम्बोधनं शशिकरधवले ! शुभांशुकिरणान्शते ! । ह्रीं कृत्वा ह्रीं ह्रीं ह्रीं पक्षवीजैः ह्रीं च ह्रीं च ॥ पक्षिव ह्रीं ह्रीं ह्रीं पञ्चः

एतदेव बीजं, ह्रौं ह्रीं ह्रः पक्षिवीजं तैः ह्रौं ह्रीं ह्रः पक्षिवीजैः ।

अस्य पदस्योपलक्षणत्वाच्चक्रं सूचयति । तदथा—

ल वंदुः पाक्षिनामगर्भितस्य वेष्टम्, वहिः षोडशदलमध्ये अकारा-
विक्षकारपर्यन्तानि संलिख्य वहिः ठकारवेष्टम्, बहिर्द्वादशदलेषु ह हा
हि ही हु ह्र हे ह्रीं हो ह्रौं ह्रः, बहिर्द्विदशदलेषु संपुटस्यम् । बहिः
ह्रौं क्ष्रौं हंसः घेष्टम् । पुनस्तदष्टादश एकारद्वयं सम्पुटस्यम् । पुनर्बाधे
मायावीजं त्रिगुणं वेष्टम् । मन्त्रमिदम् । एतद् वक्ष्यमाणयन्त्रद्वयम् पूर्वो-
क्तस्यास्यैव यन्त्रस्य । तदथा—

का खा गां घां चां छां ह्रीं क्लीं नमः । गरुडध्वजो नाम मन्त्रः ।
करजापसहस्रेण सिद्धिर्भवति ।

क्षिप ॐ स्वाहा । नीरमग्निमन्त्रयेत् २१ बार, पश्चात् तत् पात-
व्यम्, अजीर्णविष नाशयति ।

ह हा हि ही हु ह्र हे ह्रीं हो ह्रौं ह्रः । अनेन मन्त्रेण उदकम-
ग्निमन्त्र्य थोत्राणि ताडयेत् । अभिषिञ्चयेत् निर्विषो भवति ।

प्रां व ह्रः, पक्षि वः रवीं, हंसमन्त्रभारापयेत् श्वेताक्षतैः श्वेतपुष्पैर्वा
श्रीखण्डादिभिः सुगन्धद्रव्यैः शरावसम्पुटे संलिख्य शान्ति-तुष्टि-पुष्टिर्भवति ।
एतज्जल पूर्णं घटे क्षिपेत् शीतज्वर दाघज्वरं नाशयति । ग्रहपीडां निवार-
यति । सर्वदोषान् प्रभवति । द्रष्टव्यमिदम् ।

पुनरपि कीदृशे ? 'प्रक्षरत्क्षीरगौरे ।' प्रक्षरच्च तत् क्षीरं च तद्वत्
गौरा तस्याः सम्बोधनं प्रक्षरत्क्षीरगौरे । प्रक्षरद्दुग्धपाण्डुरे । ।

ॐ नारैर्विमुक्तिकारैः सरहंसः अमृतहंसः ।

ॐ कोषं वं ह्र ह्रः टः स्वाहा । सर्वविषोदनमन्त्रः ।

पुनरपि कीदृशे ? 'व्यालव्यावद्वकूटे ।' दन्दशृङ्खलद्वारेणके । ।

ॐ कुरु २ कुलेण उपरि मेरु तलि विष उपह्व मन्त्रु गरुडाहि

हाहस. पक्षि यः ३ । कोप व ह सहस । ॐ स्वाहा हा हा हस
पक्षि पक्षि मन्त्र

तथा किं कुर्वती ? हरन्ती । कम् ? 'प्रबलबलमहाकालकूट' प्रबल
बल यस्यासौ, प्रबलबलयासौ महाकालकूटश्च तत् । 'ह्र ह्र ह्रकारनादे !'
हाहा हुकाररूपो नादो यस्या सा, तस्या सम्बोधन हाहा हुवारनादे ।।
हा हा इति दैत्यनाश । हुकारशब्देन परविद्याच्छेद. सूच्यते । नादे
ह्रीं महाकूटमित्यस्य भावनामाह—

स स्वीं क्ष्वीं हस पक्षिष प्लवय प्लवय २ विष हर स्वाहा ।

ऋकार नाम गर्भितो नंकार वेष्ट्यम् । पुनरपि बाधे क्षकार वेष्ट्य
ठकार वेष्ट्यम् । पुनरपि बाधे बल्यारमध्ये षोडशस्वरवेष्ट्यम् ।

बल्यारबाधे द्वादशदलेषु मध्ये ॥ हा हि ही हु ह्र हे ह्रीं हौ
ह ह दातव्यम् । बाधे ह्रकारसम्पुट दातव्यम् । तस्य बाधे बल्यारमध्ये
य झ हस पूरयेत् वकारद्वयसम्पुटस्यम् ।

ॐ नमो भगवती पञ्चावती ॐ स्वाहा ।

पक्षिहस य विषं ह्रव २ प्लवय २ विष हर २ स्वाहा ।

एतन्मन्त्र निरन्तर कर्णजापत विष नाशयति ।

ह्रकार नामगर्भितस्य बाधौ हस । वारत्रय वेष्ट्य हा मस्तके, हा
अष्टाङ्गन्यास. ४ तथा बाधे हस हस वार ३ लिखेत् ।

स्वकीय मण्डल स्थाप्यम् । यथा—

ॐ हां हां ह्रं ह्रीं क्ष्वीं ह्रौं हंस । विषहरणमन्त्र ।

हुकार नामगर्भितं, ॐकार सम्पुटस्यम्, वज्राष्टभिन्न वज्रम् ।

ॐकार लिखेत् । वकारपर्यन्ते लक्ष्मालिखेत् । सर्वेषामपि ।

अथवा—हुकार नामगर्भितस्य बाधे ॐकारद्वय सम्पुटस्य तस्य
बाधे स्वरा वेष्ट्या । दिसि विदिदि वज्राष्टभिन्न वज्राग्रे ।

ॐउकार मध्ये सकार सर्वत्र वज्रपु द्रष्टव्यम् । तदनन्त शुभद्रव्यै-

कांश्यपात्रे दमग्रेण यन्त्रमालिखेत् । यथा श्वेतपुष्पैरष्टोत्तरशतप्रमाणं जापः
क्रियतेऽनेन परविद्या-मन्त्र-यन्त्र-रक्षा छेदनं करोति ।

अधुना दार्षोक्तव्यम् (?) । कंसपात्रेषु सुगन्धद्रव्यैः हुंकारं नामगर्भि-
तस्य बाह्वे षोडशस्वरवेष्टितस्य बाह्वे ॐकारं वेष्टय बहिः ॐ कलिकुण्ड-
स्वाहा लिखेत् । तस्यैव यन्त्रस्य श्वेतपुष्पैरष्टोत्तरसहस्रप्रमाणैरक्षतैर्बलिधूप-
दीपप्रभृतिभिः गृहीतस्य पूर्वोक्तवस्त्रपात्रं पानीयेन प्रक्षालयेत् तत् पानीयं
च भूतादिगृहीतं रोगाक्रान्तं शुद्धकत्रिकं पाययेत् । सर्वप्रहरोगनिर्मुक्तौ
भवति । इदानीं परविद्याच्छेदानन्तरं चतुःप्रकारं देवकुलमाह—

प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूली—

सन्ध्यारागागुणाङ्गी त्रिदशवरवधूवन्धपादारविन्दे । ।

चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहतरिपुकुले ! कुण्डलोद्घृष्टगले !

ॐ श्रीं श्रीं श्रीं स्मरन्ती मदगजगमने ! रक्ष मां देवि ! पद्मे । ॥

रक्ष—पालय । देवि ! पद्मावति ! । कम् ? माम् । कीदृशे ?

‘ प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागागुणाङ्गी ’

प्रातः—प्रभाते बालो—नवोद्गतो यः अर्कस्तस्य रश्मयः—किरणाः तेषां छुरितं
प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरितम्, घनो—बहुः, महासान्द्रो निषिद्धो यः सिन्दूरस्तस्य-
धूली घनमहासान्द्रसिन्दूरधूली, सन्ध्याया रागः सन्ध्यारागः, प्रातर्बालार्करश्मि-
यश्च घनमहासान्द्रसिन्दूरधूली च सन्ध्यारागश्च ते प्रातर्बालार्करश्मिच्छुरित-
घनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागः तद्वत् अरुणं अङ्गं यस्याः सा प्रात-
र्बालार्करश्मिच्छुरितघनमहासान्द्रसिन्दूरधूलीसन्ध्यारागागुणाङ्गी । पुनरपि की-
दृशे ? ‘ त्रिदशवरवधूवन्धपादारविन्दे ? ’ वराध ता चञ्चच्च वर-
यच्च, त्रिदशानां वरवच्चः त्रिदशवरवच्चः तामिः अभिवन्द्य पादारविन्दे
यस्याः सा तस्याः सम्बोधनं त्रिदशवरवधूवन्धपादारविन्दे !—अमरवराङ्गना-
गमस्यमानचरणपङ्केदहे ! । पुनरपि कीदृशे ? ‘ चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहतरिपु-

कुले !' चण्डा चासौ असिधारा च चण्डासिधारा, चञ्चन्ती चासौ चण्डा-
सिधारा च तथा प्रहृतं रिपुकुलं यथा सा चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहृतरिपु-
कुला, तस्याः सम्बोधनं चञ्चच्चण्डासिधाराप्रहृतरिपुकुले !—देदीप्यमानप्रचण्ड-
मण्डलाप्रधाराव्यापादितशत्रुसमूहे ।। पुनरपि कीदृशे ? 'कुण्डलोद्घुष्टगत्ले !'
कुण्डलाभ्या उद्घुष्टौ गत्तौ—गत्तौ यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं कुण्डलो-
द्घुष्टगत्ले !—कर्णवेष्टकोद्घुष्यमाणगण्डस्थले !। पुनरपि कीदृशे ? ' धौ
धौ धूँ धौ स्मरन्ती' धौ च धौ च धूँ च धौ च धौ च तानि स्मरन्ती—ध्याय-
न्ती । एतेषा पञ्चाक्षराणां यन्त्र दर्शयन्नाह—

कमलवर्णं नामगर्भितस्य बाधे लमलवर्णं वैष्टयम्, बाधे योऽश-
स्वरान् लिखेत् यहि अष्टदलेषु क च छ ज ट र न सङ्गद्यैः पिण्डाक्ष-
रानि दातव्यानि । बहिरष्टदलेषु प्रह्लाणी, कुमारी, इन्द्राणी, माहेश्वरी, वा-
राही, वैष्णवी, चामुण्डा, गान्धारी । अक्षरपूर्वं मन्त्रमालिख्य तद्बाधे
समलनयैः क हं हां कौ क्लीं ह्रीं पञ्चापती धौ धौ धूँ धौ धौ अः
हु फट्र धौ स्वाहा ।

एषा विद्या अष्टोत्तरसहस्रप्रमाणं करजापेन क्रियमाणेन दश दिन-
पर्यन्ते सर्वकार्याणि सिध्यन्ति । पुनरपि कीदृशे ? 'मदवजगमने !' मदेनो-
पलक्षितो गजो मदगजः तद्वद् गमनं यस्याः सा, तस्याः सम्बोधनं मद-
गजगमने ।।

साम्प्रतमुपसंहरन्नाह—

दिव्यं स्तोत्रं पवित्रं पटुतरपठतां भक्तिपूर्वं त्रिसन्ध्यं

लक्ष्मीसोभाग्यरूपं दलितकलिमलं मङ्गलं मङ्गलनाम् ।

पूर्यं फल्याणमान्यं जनयति सततं पार्श्वनाथप्रसादात्—

देवी पञ्चावतीतः प्रहसितवदना या स्तुता दानवेन्द्रैः ।।

जनयति—उत्पादयति । चासौ कर्त्री ? इयं देवी पञ्चावती । कीदृशा ?
'प्रहसितवदना' प्रहृष्टवदना । यस्मात् । 'पार्श्वनाथप्रसादात्' । या स्तुता ।

कैः । 'दानवेन्द्रैः' दैत्यपुरुषैः । किं जनयति ? 'लक्ष्मीसौभाग्यरूपम् लक्ष्मीश्च सौभाग्यं च रूपं च लक्ष्मीसौभाग्यरूपम् । कीदृशं तत् ? 'दलितकलमलम्' निर्दलितपापमलम् । तथा मङ्गलं जनयति । केयम् ? 'मङ्गलानाम्' निःश्रेयसानामपि मध्ये विशिष्टं निःश्रेयसं जनयतीत्यर्थः ।

पुनरपि कथम्भूतम् ? 'पूज्यम्' । पुनरपि कीदृशम् ? 'कल्याणमान्यम्' । कल्याणैर्मान्यं कल्याणमान्यम्-कुशलयुक्तम् । कथम् ? 'सततम्' निरन्तरम् । केयम् ? 'पद्मतरपठताम्' स्पष्टतरं भणताम् । कथम् 'भक्तिपूर्वं' भक्तिपुरस्सरम् । न केवलं भक्तिपूर्वं । त्रिसन्ध्यं च । किं कर्मतापन्नम् ? 'स्तोत्रम्' स्तवनम् । कीदृशम् ? 'दिन्यम्' प्रधानम् । पुनरपि कीदृशम् ? 'पवित्रम्' । अस्यां पार्श्वदेवविरचितायां पद्यावत्यष्टकश्रुतौ यत् किमप्यद्वयं पतितं तत्सर्वं सन्तप्य देवताभिरिति ॥

वर्षाणां द्वादशभिः शतैर्गतेष्वुत्तरैरियं वृत्तिः ।

वैशाले सूर्यदिने समर्पिता शुक्लपञ्चम्याम् ॥

अस्या वृत्त्या अक्षरगणनातः पञ्चशतानि जातानि ।

द्वाविंशदक्षराणि च सदनुष्टुप्छन्दसां श्रयः ॥

इपरिशिष्टम्

श्रीमुनिचन्द्रसूरिप्रणीतं

ग्रन्थगत

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वनाथस्तवनम् ।

समस्तकन्याणनिधानकोशं यामाह्वस्यैरुमृणालहंसम् ।
 अलङ्कृतेद्यानुविशालवशं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ १ ॥
 आराधितः श्रीरूपभस्य काले विद्याधरेन्द्रेण नमीश्वरेण ।
 पूर्वं हि वैताड्यगिरौ जिनं तं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ २ ॥
 य. पूजित. पद्मगनायकेन पातालभूमौ भयनाधिपेन ।
 कालं कियन्तं जिननायकं तं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ३ ॥
 यदा जरासन्धजयोधतेन कृष्णेन नेमीश्वरशासितेन ।
 पातालतो विम्वमिदं तदानीमानीय संस्थापितमेव तीर्थम् ॥ ४ ॥
 ज्वरार्तमूत स्वयलं विलोक्य यत्स्नात्रपीयूषजलेन सिक्तम् ।
 सञ्जीवितं तत्क्षणमेव सर्वं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ५ ॥
 पञ्चाशदादौ किल पञ्चयुस्ते एकादशे वर्षगते व्यतीति ।
 निवेशित सज्जनश्रेष्ठिनाथं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ६ ॥
 काले कलौ कामगो प्रणष्टा चिन्तामणिः कल्पतरुश्च नष्टः ।
 धत्ते ह्यसौ तत्प्रतिहस्तकत्वं, वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ७ ॥
 प्रभूतरोगेण विनष्टदेह आराध्य यं दुर्जनशैल्यपदेवः ।
 चकार देहं मदनस्य तुल्यं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥ ८ ॥

राज्यार्थिनां राज्यमुखप्रदाता मुत्तार्थिनां सन्ततिदायको यः ।

नेत्रार्थिनां लोचनदोऽस्ति नित्यं वन्दे सदा शङ्खपुरावतंसम् ॥९॥

इति स्तुतः श्रीगुनिचन्द्रमूरिणा

कृपाकरः शङ्खपुरावतार ! ।

प्रबन्धकादौ प्रणतामुभाजां

प्रयच्छ नित्यं निजपादसेवाम् ॥ १० ॥

चपरिशिष्टम्

श्रीनयचन्द्रसूरिविरचितं

श्रीस्तम्भनपार्श्वनाथस्तवनम् ।

सेदीतटस्तम्भनकप्रतिष्ठः श्रीपार्श्वनाथः सुगुणैर्गिरिष्ठः ।

पायादपायादलिनीलकायः सिद्धचङ्गनासद्वटनाम्युपायः ॥ १ ॥

तस्याहमुच्चैर्हरिशब्दवाच्यैः स्तोत्रं नवं षोडशभिर्विधास्ये ।

वाचां च तत्र प्रथमं निधास्ये यथाक्रमं ताश्च तथाभिधास्ये ॥२॥

हयवायुजनार्दनसिंहविधूरगमेककपीन्द्रशुकार्कयमैः ।

घृणिपिङ्गभवाम्बुधिनीलगुणैर्हरिशब्दभवैः प्रणवीमि जिनम् ॥३॥

जय मुक्तिमहापुरभार्गहरे ! जय विजयघटोघननाशहरे ! ।

जय मन्मथकैटभघातहरे ! जय मोहमतङ्गजभङ्गहरे ! ॥ ४ ॥

जय सहस्रसमुद्रविवोधहरे ! जय सप्तफणामणिकान्तिहरे ! ।

जय गाढजडव्यनिपेधहरे ! जय पापलताफलपातहरे ! ॥ ५ ॥

जय मानमहीधरदारहरे ! जय योगमहासहकारहरे ! ।

जय भञ्जजनाम्बुजबोधहरे ! जय रागरिपुप्रलयैकहरे ! ॥६॥

जय शून्यशशिप्रतिमासिहरे ! जय भोमभवाम्बुधिपारहरे ! ।
जय लोभसमीरणपानहरे ! जय बालपलाशफलाशहरे ! ॥ ७ ॥

प्रशमरससमुद्रः कीर्तिभारैरमुद्रः

कुमतितिमिरचन्द्रः साधुसिद्धावतन्द्रः ।

सुगतिनगरपन्था दुःखदौर्भाग्यमन्था

घनभवदवपाथ पातु वः पार्श्वनाथ. ॥ ८ ॥

इत्थं स्तम्भनमण्डन ! खण्डन ! कमठोपसर्गवर्गस्य ।

नयचन्द्रसूरिसंस्तुत ! मार्ग ! स्वर्गापवर्गस्य ॥ ९ ॥

इति श्रीऋषिबाणाक्षिचिधौ (१२५७) संवत्सरे मुदा ।

वादिश्रीदेवसूरीणां गच्छे विरचित. स्तव ॥ १० ॥

ॐ परिशिष्टम्

श्रीधर्मघोषसूरिविरचितः

श्रीपार्श्वनाथमालामन्त्रस्तवः ।

यमन्त्र (धर्म) कीर्तितविद्यानन्दत्यपीह यन्नाम ।

तं नौमि नम्रपार्श्व पार्श्व देवेन्द्रनुतपार्श्वम् ॥ १ ॥

ॐमिति नमो भगवते पार्श्वतीर्थङ्कराय भवताते ।

धरणेन्द्रयुजा पद्मावत्या सहिताय चैहोहि ॥ २ ॥

यक्षं सयक्षणीकं राक्षसमनु राक्षसो तथा भूतम् ।

भूतीं पिशाचमत्र पिशाचो कुष्माण्डकुष्माण्डयो ॥ ३ ॥

नागं नागीं ज्वरकं ज्वरीमपस्मारमप्यपत्नारीम् ।

प्रेतं च प्रेतीं ब्रह्मराक्षस ब्रह्मराक्षसिकाम् ॥ ४ ॥

गन्धर्वं गान्धर्वीं भृङ्गरीटभृङ्गरीटिकामुभटम् ।

चामुण्डां चर्ममहाचण्डां.....सतमातृकिकाम् ॥ ५ ॥

दुष्टमहासनकमातृकां महारोहिणीं सरोहिणिकाम् ।

सूर्यप्रहं मृशं गृहिणं गृहिणं समहेश्वरप्रहकम् ॥ ६ ॥

लघु गृहिणं गृहिणं चैकाहिकञ्चरं द्वैचाहिकं त्र्यहप्रभवम् ।

दुष्टं चातुर्थिकमपि विषमञ्चरमर्द्धमासमवम् ॥ ७ ॥

मासिक—सांक्सर—चात—पित्तिक—श्लेष्मसन्निपातभवान् ।

पद्मेहि शीघ्रमिह हन हन दह पच पच छिन्द ॥ ८ ॥

छिन्दय भिन्दय भिन्दय मारय मारय च मङ्क्षु भक्षय च ।

भक्षय शोषय शोषय प्रज्वल संसंप्रज्वलान्हाय ॥ ९ ॥

ॐ मन्तस्थं नामाग्निकुण्डगं बाह्यतोऽष्टसु दलेषु ।

ह्रीमादिघर्णपूर्णं स्थाहावृतमस्यरपवो (?) दुष्टः ॥ १० ॥

नागेन्द्रयुजा पद्मावत्या वेष्टितमिहाहि—भोगान्म्याम् ।

मुखनाशाश्चासाहितविहायसीत्यष्टदलकमले ॥ ११ ॥

ध्यायत शिवदं पार्श्वं शिवैरिव शिवद्वैरैरिहौं ह्रीं श्रीं ।

ॐ प्रौं क्रौं क्रौं क्रौं फूँ स्वाहेति शिवप्रमितवर्णैः ॥ १२ ॥

इति तमसोऽन्तकृतेऽस्मै नमो नमो भगवते पार्श्वनाथाय ।

क्षेमङ्गराय पदं ह्रीं नमतः स्नाहा मुजोऽपि स्युः ॥ १३ ॥

१ शिवैरिव शिवद्वैरैः हौं ह्रीं ।

ॐ प्रौं क्रौं क्रौं क्रौं फूँ स्वाहेति शिवप्रमितवर्णैः ॥

इति प्रत्यन्तरे पाठः ।

ज परिशिष्टम् ।

श्रीधर्मयोपसूरिविरचितं लोकान्तिकदेवस्तवनम् ।

थोसामि जिणे जेहि उ विजविद्या पञ्चयन्ति जं दाउं ।
तजियकप्पियलोगंतिदेवट्टाणाइक्कित्तणओ ॥१॥
असंखतमेऽरुणवरुदहिम्मि जोयणसहस्सवायाला ।
गंतु जलोवरिमतला उप्पइओ आउतमकाओ ॥२॥
पढमं जोयणसंखिज्जवि वित्थडो उवरुवरिय संखिजे ।
महयंधयाररूपो उडुं आवरिय चउकप्पो ॥३॥

अवचूरिः ।

येदेवैर्विश्रुताः प्रमजन्ति जिनास्ते जीतकल्पाः स्थितान्तरा लोका-
न्तिकदेवास्तत्स्थानादि कीर्तनतोऽहं जिनान् स्तोष्ये । यच्च दत्त्वा प्रमजन्ति
जिनास्तत्कीर्तनाच्च स्तोष्ये जिनानिति ॥१॥

लोकान्तिकदेवाः कस्मिन् विमाने क कल्पे सन्ति?, उच्यते-
जम्बूद्वीपात् तिर्यगसङ्ख्याततमेऽरुणवरसमुद्रेऽरुणवर्द्धीपपर्यन्तवेदिपातो द्वि-
चत्वारिंशद् योजनानि गत्वा तस्मिन् प्रदेशे जलोवरिमतलादुत्पतितः
तमस्कायो अप्वायमयो महान्धकाररूपो घलयाकारः प्राप्यते ॥२॥

स च प्रथमं सप्तदशयोजनगतान्येकविंशतिसमधिकानि यावत् सम-
गित्याकारतयास्ति, तथा प्रथमं विश्वम्भेण सङ्ख्येययोजनविस्तरः, तदुपरि
असङ्ख्येयविसृतः, परिभ्रमेण सर्वत्राप्यसङ्ख्येयान्येव स च तिर्यग्विस्तरा-
घ्रादवत्पचतुष्टयमावृत्य पञ्चमवत्पचतुष्टयेऽरिष्टप्रस्तरे निष्ठितः स चाधः दश-
वाकाराः उपरि कुक्कुटपञ्जरसंस्थानः ।

वंभस्स रिट्ठपयरंमि निट्ठिओ हिट्ठिमल्लगागारा ।

उवरिं कुक्कुडिपंजरसंठाणो चउदिसिं तत्थ ॥ ४ ॥

दो दो अ कण्हराई सच्चित्ताचित्तपुढविपरिणामा ।

पुब्बाइ मज्झिमादाहिणाइ वज्झाफुसहिं कमसो ॥ ५ ॥

पुब्बावरा छलं सातं सा पुण दाहिणुत्तरा वज्झा ।

आम्भतरच्चउरंसा सब्बा विय कण्हराईओ ॥ ६ ॥

अस्य च महत्त्वमेवम—

यो देवो महर्षिको यथा गत्या तिस्रभिश्च पुत्रिकाभिः ३१ वारान्
जम्बूद्वीपमनुपरितृत्त्या गच्छेत् स एव देवस्तथैव गत्या पद्भिरपि मासैः
सङ्ख्यातयोजनविस्तरमेव तमस्काय व्यतिगजेन्नेतर 'चउदिसिं
तत्थ' इति । तत्र रिष्टप्रस्तरे रिष्टविमानस्य चतुर्दिक्षु सच्चित्ताचित्तपृथ्वी-
विकाररूपे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ वर्तन्ते । अथ च तमस्वायो लोकास्तत्तथाविध-
स्यान्यान्यद्वारस्याभावाद्भोक्तमिह इति । तथा देवानामपि तन्नोद्योताभा-
वेनान्यद्वारात्मकत्वादेवतमिह । बलवद्देवभयान्नश्यता देवानां क्षरण्यभूतत्वात्
तथाविधारण्यमिव देवारण्यम् । देवानां दुर्भेदत्वाच्चक्रव्यूह इवेति देवव्यूहः,
देवानां भयोत्पादकत्वेन गमनविधातहेतुत्वात् परिध इव देवपरिधः, प्रथमदर्शने
देवानामपि क्षोभहेतुत्वात् प्रतिपक्ष इवेति देवप्रतिपक्षः, इत्यादिनामभिरुच्यते ।
तमस्कायान्तश्च देवादिनिकुर्विता वादरा मेषा गर्जितानि विद्युतश्च भवन्ति ।
चन्द्रसूर्यादयस्तु न सन्ति । तत्प्रभा पुनरन्तर्गतास्ति पर तमस्कायपरिणाम-
परिण...सतीति 'चउदिसिं तत्थ' इति तत्र रिष्टभविमानप्रस्तटे रिष्टभवि-

जं मुत्तरायया तिरियवित्थडा पुरिगपच्छिमा दो दो ।

इय दाहिणुत्तरिछा पुच्चावर आयया चउरो ॥ ७ ॥

विम्बंमे संखिजा जोयण आयामओ य संखिजा ।

अम्खाडग संठाणा ईसाणाइसु कमा मज्जे ॥ ८ ॥

अच्ची य अचिमाली विरोयण पहंफरे च चंदाभे ।

सूराग मुकामे मुप्पइट्ट रिट्टे नव विमाणा ॥ ६ ॥

मानस चतुर्दिक्षु सच्चित्ताचित्पृथ्वीविकाररूपे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ वर्तेते ।
तत्र पूर्वादिमध्यमाः कृष्णराज्यौ, दक्षिणादि वाताः कृष्णराजी. सृशन्ति ।
यथा पौरस्त्याभ्यन्तरा कृष्णराजी दक्षिणवाह्यान्तरा कृष्णराजी सृशन्ति ।
एवं दक्षिणाभ्यन्तरा पश्चिमवाह्यां पश्चिमाभ्यन्तरा उत्तरवाह्यां उत्तराभ्यन्तरा
पूर्वा वाह्याम् ॥ ३ । ४ । ५ ॥ पूर्वापरे भागे कृष्णराज्यौ पञ्चदश दक्षिणोत्तरे
वाग्रे मध्ये अभ्यन्तराद्य सर्वा अपि चतुरस्रा. ॥ १ ॥

पूर्वपश्चिमे द्वे द्वे कृष्णराज्यौ याम्योत्तरायते दक्षिणोत्तरायते एवं
दक्षिणोत्तराय पूर्वापरायता. सर्वाथ तिर्यग्विस्तृता ॥ ७ ॥

ताद्य विष्वग्मेघ सङ्ख्यातानि आयामपरिक्षेपयो, त्वसद्ख्यातानि
योजनसङ्ख्यानि तासा च महत्वं तमस्वयवत् । यावदर्धमासेन 'अत्येगद्वयं
कण्डराई धीइवइजा' ताद्य सर्वदिक्षु तुल्यचतुष्कोणा आघाटकस्तथानाः ।
तासां चान्तराले ऐशान्यादिदिक्षु क्रमान्मध्ये विमानद्वयम् ॥ ८ ॥

अभ्यन्तरोत्तरपूर्वयोरन्तरेऽर्धः, पूर्वयोरन्तरेऽर्धमासि., अभ्यन्तरे
पूर्वदक्षिणयोरन्तरे घरोचनम्, दक्षिणयोरन्तरे प्रमङ्गरम्, अभ्यन्तरे दक्षिण-
पश्चिमयोरन्तरे चन्द्रामम्, पश्चिमयोरन्तरे सूर्यामम्, अभ्यन्तरे-पश्चिमोत्तर-
योरन्तरे शुक्रामम्, उत्तरयोरन्तरे सुप्रतिष्ठाभम्, सर्वकृष्णराजीमध्ये नवम
रिष्टाभ विमानम् । इति नवविमानानि लोकान्तिकदेगना लोकस्य-ब्रह्मलोकस्य
अन्ते-समीपे भवानीतिट्ट्या एतेभ्यो विमानेभ्योऽसङ्ख्यातयोजनसङ्घर्ष-
श्लोक ॥ ९ ॥

सारस्सयमाइच्चा वण्हि वरुणगदतोअ तुसिया य !
 अन्वावाह अगिच्चा रिट्ठगिहा तेसु संति सुरा ॥१०॥
 दुदुदु तिसु पढोसग सयसंगहिय चउदस सहस्स चउदहिआ ।
 सत्तुत्तर सग सहस्सा नवुत्तरा नवसया कमसो ॥११॥
 अडसयराऊ तिमवाइसिवगई सम्मदिट्ठिणो भविया ।
 ते वेयालियकप्पा निय निय परिवारिया इन्तु ॥१२॥
 जय जय वाभिमुहा भणंति बुज्झाहि लोगनाह ! लहुं ।
 भयवं ! तिजयहिय थंमुहम्म तित्थं पवत्तेति ॥१३॥
 तो वर वरित्ति उग्घोसिविय तिगाइसु किमिच्छियं बहुसो ।
 उदयाइ भोयणं जा सधणममियमणुदिणं दित्ति ॥१४॥
 तइ सुरविरइय कणगेग कोडि अटलक्ख पायरासं जा ।
 तं कोडि तिसय अटसोयसीइ लल्ला हवइ वरित्ते ॥१५॥
 तो उगगतवेणंतररिऊ तविय धम्मकित्ति जिणलच्छि ।
 पार्विसु तिविहवीरे तिविहं तिविहेण ते नमह ॥१६॥

